

**HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKOELMA**

**HELSINGIN KAUPUNGIN
TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA**

41

1963

**HELSINGIN KAUPUNGIN
HANKINTATOIMISTO
1964**

AJANLUVUNMUKAINEN HAKEMISTO HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN VUODELTA 1963.

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuk- sen nu- mero
1954			
Marraskuu	25	Helsingin kaupungin kuvataidoimikunnan toimintaohjeet; kaupunginhallituksen vahvistamat	15
1960			
Huhtikuu	7	Tilitysvuokrajärjestelmän tarkistaminen; kaupunginhallituksen päätös	44
1961			
Marraskuu	16	Kansaneläkkeiden sitominen elinkustannuksiin; valtioneuvoston päätös	30
1962			
Maaliskuu	30	Palkkahinnoittelu Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama	39
Joulukuu	18	Helsingin kaupungin huoltolautakunnan alaisten työtupien huoltosuhteessa työskenteleviä koskeva järjestyssääntö; huoltolautakunnan vahvistama	52
1963			
Tammikuu	3	Komiteat; kaupunginhallituksen päätös	1
"	4	Eräiden kuntien sosiaalihuollon hallintoa koskevan tiedonannon julkaiseminen; sosiaaliministeriön päätös	2
"	5	Helsingin kaupungin lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten ohjesäännön muutos; sosiaaliministeriön vahvistama	3
"	9	Virkasäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	4
"	9	Työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön hyvittäminen; kaupunginvaltuuston päätös	5
"	9	Väestönsuojelutoimiston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	6
"	10	Kuntien ryhmitys kansaneläkelain mukaisen tukiosan maksamista varten; valtioneuvoston päätös	7
"	11	Asetus eräiden poliisitoimien perustamisesta tai muuttamisesta	8
"	17	Työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön hyvittäminen; kaupunginhallituksen päätös	5

Tammikuu	17	Kaupungin vaakunan käyttö sekä kaupungin virastojen ja laitosten virkapuvut; kaupunginhallituksen päätös	9
"	24	Kaupungin kiinteistö- ja maakirjanpidon uudelleen järjestäminen; kaupunginhallituksen päätös	10
"	25	Asetus kirjastoasetuksen muuttamisesta	11
Helmikuu	1	Asuntotuotantolaissa tarkoitettujen lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteet; valtioneuvoston päätös	12
"	6	Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnan johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	13
"	6	Rakennuspiirustusten hyväksymismenettely; kaupunginvaltuuston päätös	14
"	7	Helsingin kaupungin kuvataidetoimikunnan toimintaohjeiden muutos; kaupunginhallituksen vahvistama	15
"	7	Huoltoloiden hoitopäivämaksun vahvistaminen; valtioneuvoston päätös	16
"	14	Rakennuspiirustusten käsittelyä koskevat ohjeet; kaupunginhallituksen antamat.	17
"	14	Hallintokuntien rakennusviraston talorakennusosastolta tilaamien töiden laskuttaminen; kaupunginhallituksen päätös..	18
"	15	Helsingin yleisen järjestyssäännön muutos; Uudenmaan lääninhallituksen vahvistama	19
"	20	Veneiden laituroimisen ja talvisäilytyksen järjestäminen; kaupunginvaltuuston päätös	20
"	20	Urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	21
"	20	Urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	22
"	20	Helsingin kaupungin matkailutoimiston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	23
"	20	Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	24
"	20	Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan toimiston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	25
"	27	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	26

Maaliskuu	6	Helsingin kaupungin liittyminen Pohjoismaiden pääkaupunkien kulttuurivaihdon keskuksen ylläpitämistä varten perustettavaan Hässelby-Säätiöön; kaupunginvaltuuston päätös	53
"	8	Asetus elintarvikeasetuksen muuttamisesta	27
"	8	Asetus invalidihuoltoasetuksen muuttamisesta	28
"	13	Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	29
"	14	Kansaneläkkeiden sitominen elinkustannuksiin; valtioneuvoston päätös	30
"	15	Asetus ennakkoperintäasetuksen muuttamisesta	31
"	18	Taksa, jonka mukaan Helsingin kaupungin satamapalveluskunta on oikeutettu kantamaan korvausta luotsauksista ym. sivutehtävistä; satamalautakunnan vahvistama	32
"	21	Valtiolle tehtävä ilmoitus valtion lakkautuspalkalla olevan ottamisesta kaupungin palvelukseen; kaupunginhallituksen päätös	33
"	28	Kaupungin sairaalain erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta kannettava puhelinmaksu; kaupunginhallituksen päätös ...	34
Huhtikuu	1	Helsingin sataman koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa; satamalautakunnan vahvistama	35
"	3	Liikennelaitoksen liikenneseisauksen lopettamissopimuksen perusteella suoritettavat toimenpiteet ja virkasäännön väliaikainen muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	36
"	3	Virvoitusjuomakioskien sekä jäätelön ja kukkien myyntipaikkojen myyntikauden tilapäisen pidentäminen; kaupunginvaltuuston päätös	37
"	5	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	38
"	9	Palkkahinnoittelu Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama	40
"	17	Helsingin kaupungin satamalautakunnan vuokralle antamilla varastoalueilla noudatettavat järjestyssäännöt; satamalautakunnan vahvistamat	41

Huhtikuu	17	Laiturihuollon taksa; satamalautakunnan vahvistama	42
"	18	Helsingin kaupungin satamamaksutaksa; sisäasiainministeriön vahvistama ...	43
"	18	Tilitysvuokrajärjestelmän tarkistaminen; kaupunginhallituksen päätös	44
"	24	Eräiden kaupunginhallituksen ohjesäännössä mainittujen määrärahojen enimmäismäärän tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	45
"	24	Sunnuntaityökorvausten huomioon ottaminen viranhaltijain eläkkeissä; kaupunginvaltuuston päätös	46
"	25	Invaliidihuoltolain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttaminen; valtioneuvoston päätös	47
"	29	Työehtosopimus Helsingin kaupungin ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n välillä; palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama	48
Toukokuu	3	Asetus tullisäännön muuttamisesta	49
"	8	Kaupungin viranhaltijain ja työehtosopimusten ulkopuolella olevien työntekijäin palkkojen ja kaupungin eläkkeiden tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	50
"	8	Helsingin kaupungin kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksa sekä yksityisten viemärien ja puhdistuslaitosten piirustusten tarkistamisesta perittävät maksut; kaupunginvaltuuston vahvistamat	51
"	10	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	54
"	13	Helsingin kaupungin yleisen talletusmaksuun työmaksut; satamalautakunnan vahvistamat	55
"	15	Kouluhammaslääkärin palkkauksen valtionavustuksen perusteet; sisäasiainministeriön päätös	56
"	16	Julkisten asiakirjojen saattaminen lehdistön tietoon; kaupunginhallituksen päätös	57
"	17	Asetus valtion viran tai toimen haltijain palkkauksesta annetun asetuksen muuttamisesta	58
"	17	Asetus väkijuomayhtiön verottamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä annetun lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta	59

Toukokuu	20	Helsingin kaupungin raitiovaunusääntö; Uudenmaan lääninhallituksen vahvistama	60
"	24	Laki eräistä väliaikaisista poikkeussään- nöksistä verolakeihin	61
"	24	Asetus yleisiin kasvatuslaitoksiin ja val- tion ylläpitämiin turvakoteihin hakemuk- sen perusteella otetuista oppilaista suo- ritettavista hoitomaksuista annetun ase- tuksen muuttamisesta.....	62
"	24	Asetus väestönsuojeluasetuksen muutta- misesta	63
"	29	Sairaalakemistien palkkauksen tarkistami- nen; kaupunginvaltuuston päätös	64
"	29	Satamavirkailijain virkapuvut; kaupungin- valtuuston päätös	65
"	30	Luottamusmiesten palkkiosäännön ja vi- ranhaltijain kokouspalkkiosäännön sovel- taminen; kaupunginhallituksen päätös	87
"	31	Laki huoneenvuokrien sovittelusta Helsin- gin kaupungissa	66
"	31	Asetus eräiden poliisitoimien muuttami- sista	67
"	31	Rakennusten palonkestävyydestä annetun sisäasiainministeriön päätöksen muutta- minen; sisäasiainministeriön päätös .	68
Kesäkuu	4	Helsingin kaupungin ja Helsingin kaupun- gin maataloustyöntekijäin ammattiosas- to r. y:n välinen työehtosopimus; palkka- lautakunnan ja Helsingin kaupungin maa- taloustyöntekijäin ammattiosasto r. y:n allekirjoittama	69
"	5	Taksan, jonka mukaan suoritetaan maksu oikeudesta rakentaa ulkonevia rakennus- osia, kumoaminen; kaupunginvaltuuston pätös	105
"	7	Laki elatusavun ennakosta	70
"	14	B- ja C-luokan väestönsuojat; sisäasiain- ministeriön päätös	71
"	17	Laki julkisista arkistoista annetun lain muuttamisesta	72
"	17	Asetus kielilain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta.....	73
"	17	Helsingin kaupungin kansakoulujen talon- miesten viikkoleposijaisten palkkioiden korottaminen; palkkalautakunnan päätös	74
"	19	Vesilaitoksen taksan mukaisten maksujen tarkistaminen; kaupunginvaltuuston pää- tös	75

Kesäkuu	19	Sunnuntaityökorvausten huomioon ottaminen viranhaltijain eläkkeissä; kaupunginvaltuuston päätös	76
"	19	Ammattikoulujen, kansakoulujen ja työväenopistojen palvelukseen oppilaitosten toimintakaudeksi työsuhteessa kuukausipalkalla palkattujen siivoojien ja ruoanjakajien palvelusehtojen tarkistaminen; kaupunginvaltuuston päätös	77
"	19	Teurastuspalkkioiden korottaminen; kaupunginvaltuuston päätös	78
"	20	Laki kunnallisista kodinhoitajista annetun lain muuttamisesta	79
"	27	Konekirjoitus-, pikakirjoitus- ja konekirjanpitoalisät; kaupunginhallituksen päätös	88
"	28	Työllisyyslaki	80
"	28	Laki työttömyyskorvauksesta	81
"	28	Työllisyysasetus	82
"	28	Asetus työttömyyskorvauksesta	83
"	28	Laki kansaneläkelain muuttamisesta ...	84
"	28	Laki kunnan kättilöistä annetun lain muuttamisesta	85
"	28	Laki kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	86
"	28	Laki aluevaihdoista valtion ja Helsingin kaupungin välillä	89
Heinäkuu	4	Sairausvakuutuslaki	90
"	4	Laki sairausvakuutuslain voimaantulosta	91
"	4	Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta	92
"	4	Laki verotuslain muuttamisesta	93, 94
"	4	Laki merimiesverolain muuttamisesta ..	95
"	4	Laki kansaneläkelain muuttamisesta	103
"	5	Helsingin kaupungin ja Suomen Konepäälystöstöliitto r. y:n välinen sopimus kaupungin omistamien alusten s/s Otson ja m/s Turson konepäälystön palkkauksesta ja muista työehdoista; palkkalautakunnan ja Suomen Konepäälystöstöliitto r. y:n allekirjoittama	96
"	22	Helsingin kaupungin ja Suomen Konepäälystöstöliitto r. y:n välinen työehtosopimus m/s Korkeasaaren ja hinaajien H-1 ja H-3 konepäälystön palkkauksesta ja muista työehdoista; palkkalautakunnan ja Suomen Konepäälystöstöliitto r. y:n allekirjoittama ..	97
"	26	Laki lastentarhain valtioavusta annetun lain muuttamisesta	98

Elokuu	1	Kansakoulujen henkilökunnan ylimääräiset palkkiot; kaupunginhallituksen vahvistamat.....	99
"	8	Ammattioppilaitosten ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot; kaupunginhallituksen päätös	100
"	9	Laki yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta	101
"	9	Asetus yleisistä teistä annetun asetuksen muuttamisesta	102
"	13	Helsingin kaupungin rakennusjärjestys; sisäasiainministeriön vahvistama ...	104
"	22	Rehtorientuntien järjestäminen ammattioppilaitoksissa; kaupunginhallituksen päätös	106
"	22	Erikaisluennoista maksettavat palkkiot ammattioppilaitoksissa; kaupunginhallituksen päätös	107
"	26	Kulutusmaidosta annetun päätöksen muuttaminen; maatalousministeriön päätös .	108
"	29	Perhelisälain toimeenpano; valtioneuvoston päätös	109
Syyskuu	2	Helsingin kaupungin satamalaitoksen varastoimisalueiden paikanvuokrataksan muutos; satamalautakunnan vahvistama ..	110
"	4	Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	111
"	4	Helsingin kaupunginkanslian johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	112
"	4	Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	113
"	4	Helsingin kaupungin nuorisotoimiston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	114
"	4	Helsingin kaupungin liittyminen Helsingin seutukaavaliittoon; kaupunginvaltuuston päätös	115
"	4	Herttoniemen ja Kumpulan siirtolapuutarhojen palstojen vuokra-ajan jatkaminen; kaupunginvaltuuston päätös	116
"	4	Osastonjohtajajärjestelmän käytäntöönottaminen teknillisessä ammattikoulussa sekä talous- ja ompelualan ammattikoulussa; kaupunginvaltuuston päätös	117
"	18	Väli aikaisten opettajien palkkaedut sairaus- ja synnytyslomien ajalta; kaupunginvaltuuston päätös	118

Syyskuu	19	Kansakoulunopettajien ylitunti- ja johtajanpalkkiot; kaupunginhallituksen päätös	119
"	26	Eräiden kaupungin matkustussäännön mukaan suoritettavien korvausten vahvistaminen; kaupunginhallituksen päätös ..	120
"	27	Asetus kansakouluasetuksen muuttamisesta	121
"	28	Kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksa Helsingin kaupungissa; maistraatin vahvistama	124
Lokakuu	4	Helsingin kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §; kouluhallituksen vahvistama	125
"	11	Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	122
"	16	1. - 8. ja 10. - 14. kaupunginosien rakennuskiellon jatkaminen; sisäasiainministeriön vahvistama	123
"	18	Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muutos; sosiaaliministeriön vahvistama	126
"	31	Kunnallisten kodinhoitajien luontoisetujen korvaaminen; sosiaaliministeriön päätös	127
Marraskuu	1	Sairausvakuutusasetus	128
"	1	Asetus työnantajan sosiaaliturvamaksusta	129
"	1	Asetus verotusasetuksen muuttamisesta	130
"	13	Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	132
"	15	Asetus asiakirjain lähettämisestä annetun asetuksen muuttamisesta	131
"	22	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	133
"	22	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta ..	134
"	22	Asetus elatusavun ennakosta	135
"	25	Autovaakojen käytöstä kannettavat punnitusmaksut; satamalautakunnan päätös	136
"	27	Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkiosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	137
"	27	Helsingin kaupungin äänestysaluejaon muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös ..	138
"	27	Rakennustarkastusviraston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	139
"	27	Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	140

Marraskuu	27	Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	141
"	27	Palomiesten yötyöhyvityksen suorittaminen palolaitoksessa yöllä tehtävästä työstä; kaupunginvaltuuston päätös	142
"	28	Kadun ja viemärin rakentamiskustannusten periminen; kaupunginvaltuuston päätös	143
"	29	Asetus työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta	144
Joulukuu	2	Henkilö- ja pakettiautot; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös.....	145
"	2	Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	146
"	4	Sukupuolitautilaissa tai sukupuolitautiasetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettava korvaus; sisäasiainministeriön päätös	147
"	4	Kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkäri- suorittettava korvaus; sisäasiainministeriön päätös	148
"	4	Taksa palolaitoksen sairaankuljetusautojen käyttämisestä; kaupunginhallituksen vahvistama	149
"	4	Palolaitoksen antamasta avunannosta, var- tioinnista ja kaluston lainauksesta perittävät maksut; kaupunginhallituksen vahvistamat	150
"	4	Helsingin kaupungin teurastamolaitoksen jäähdyttämömaksut; kaupunginhallituksen vahvistamat	151
"	4	Purkausmaksut Helsingin kaupungin teurastamolaitoksessa; kaupunginhallituksen vahvistamat	152
"	4	Taksa Helsingin kaupungin teurastamolaitoksen punnitusmaksujen laskemiseksi; kaupunginhallituksen vahvistama	153
"	4	Helsingin kaupungin teurastamolaitoksen säilytys- ja kuljetusmaksu; kaupunginhallituksen vahvistama	154
"	5	Asetus kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta	155
"	5	Asetus kunnallisten ja yksityisten kasvatuslaitosten valtioavusta annetun asetuksen muuttamisesta	156

Joulukuu	11	Rakennuskulttuuritoimikunnan johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	159
"	12	Perhelisälain toimeenpano; valtioneuvoston päätös	157
"	12	Lapsilisän määrien korottaminen; valtioneuvoston päätös	158
"	17	Helsingin lasfensuojelulautakunnan paikallisasiamiesten johtosääntö; lastensuojelulautakunnan vahvistama	160
"	18	Kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävät lunastukset ja asiakirjain lähettämisestä kannettavat maksut; kaupunginvaltuuston päätös	161
"	18	Kaupungin sairaalain sekä Koskelan sairaalokodin ja Kustaankartanon vanhainkodin lääkärien palkkauksen uudelleen järjestyly; kaupunginvaltuuston päätös	162
"	18	Kunnallisverotuksessa tehtävät lapsi- ja perusvähennykset; kaupunginvaltuuston päätös	163
"	18	Erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettava palkkio; sisäasiainministeriön päätös	164
"	20	Laki merimiesverolain muuttamisesta ..	165
"	20	Laki kansaneläkelaiissa säädetyn apulisän ja hoitolisän sitomisesta elinkustannuksiin	166
"	20	Laki työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuonna 1964	167
"	21	Kaupungin ja Helsingin maidontarkastusyhdistyksen välinen sopimus maidontarkastuksen järjestämisestä; terveydenhoitolautakunnan ja yhdistyksen allekirjoittama ..	176
"	30	Laki työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksusta annetun lain muuttamisesta ..	168
"	30	Laki kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten korottamisesta elinkustannusten nousun perusteella	169
"	30	Laki erityislapsilisälain muuttamisesta ..	170
"	30	Laki yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta	171
"	30	Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1964-1966	172
"	30	Asetus tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1964-1966	173
"	30	Laki asutuslautakunnista annetun lain muuttamisesta	174
"	30	Laki elatusavustusten korottamisesta ...	175

Asemakaavan muutokset vuonna 1963 ...	177
Tonttijaon muutokset vuonna 1963	178
Muutokset vakinaisten virkojen luokitteluun vuonna 1963	179

AAKKOSELLINEN HAKEMISTO
 HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLISEEN ASETUSKOKOELMAAN
 VUODELTA 1963

	N:o
Aluevaihto Helsingin kaupungin ja valtion välillä, laki siitä	89
Alukset, kaupungin omistamat, sopimus niiden konepäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista	96, 97
Ammattikoulu, teknillinen sekä talous- ja ompelualan, osastonjohtajajärjestelmän käytäntöönottaminen niissä	117
Ammattikoulujen siivoojien ja ruoanjakajien palvelusehtojen tarkistaminen	77
Ammattioppilaitokset, erikoisluennoista maksettavat palkkiot niissä	107
niiden ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot	100
rehtorientuntien järjestäminen niissä	106
Arkistot, julkiset, niistä annettu lain muuttaminen	72
Asemakaavan muutokset	177
Asetus asiakirjain lähettämisestä annetun asetuksen muuttamisesta	131
elatusavun ennakosta	135
elintarvikeasetuksen muuttamisesta	27
ennakkoperintäasetuksen muuttamisesta	31
eräiden poliisitoimien perustamisesta tai muuttamisesta	8, 67
invaliidihuoltoasetuksen muuttamisesta	28
kansakouluasetuksen muuttamisesta	38, 54, 121
kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta	155
kielilain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta	73
kirjastoasetuksen muuttamisesta	11
kunnallisten ja yksityisten kasvatuslaitosten valtioavusta annetun asetuksen muuttamisesta	156
sairausvakuutus-	128
tullisäännön muuttamisesta	49
tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1964-1966	173

Asetus, työllisyys-	82
työnantajan sosiaaliturvamaksusta	129
työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta	144
työttömyyskorvauksesta	83
valtion viran tai toimen haltijain palkkauksesta annetun asetuksen muuttamisesta.....	58
verotusasetuksen muuttamisesta	130
väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta.....	63
väkijoumayhtiön verottamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä annetun lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta	59
yleisiin kasvatustaloksiin ja valtion ylläpitämiin turvakoteihin hakemuksen perusteella otetuista oppilaisista suoritettavista hoitomaksuista annetun asetuksen muuttamisesta	62
yleisistä teistä annetun asetuksen muuttamisesta...	102
Asiakirjain lähettäminen, siitä annetun asetuksen muutos siitä kannettavat maksut	131
Asiakirjat, julkiset, niiden saattaminen lehdistön tietoon	57
Asuntotuotantolaisissa tarkoitetun lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteet	12
Asutuslautakunnista annetun lain muuttaminen	174
Autovaakojen käytöstä kannettavat punnitusmaksut.....	136
Elatusavun ennako, asetus siitä	135
laki siitä	70
Elatusavustusten korottaminen, laki siitä	175
Elintarvikeasetuksen muuttaminen.....	27
Eläkeasetus, työntekijäin, sen muuttaminen	144
Eläkelaki, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin, sen muuttaminen	134
työntekijäin, sen muuttaminen	133
Eläkkeet, niiden tarkistaminen	50
viranhaltijain, sunnuntaityökorvausten huomioon ottaminen niissä	46, 76
Ennakkoperintäasetuksen muuttaminen	31
Erityislapsilisälain muuttaminen, laki siitä	170
Hallintokuntien rakennusviraston talorakennusosastolta tilaamien töiden laskuttaminen	18
Henkilöautot, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös niistä	145
Herttoniemen siirtolapuutarhan palstojen vuokra-ajan jatkaminen	116
Huoltoloiden hoitopäivämaksun vahvistaminen.....	16
Huoneenvuokrien sovittelu Helsingin kaupungissa, laki siitä.	66
Hässelby-säätiö, Helsingin kaupungin liittyminen siihen..	53
Invaliidihuoltoasetuksen muuttaminen	28

Invaliidihuoltolain täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen	47
Johtosääntö, kaupunginhallituksen, sen muutos	111
kaupunginkanslian, sen muutos	112
lastensuojelulautakunnan paikallisasiamiehen	160
matkailutoimiston	23
nuorisotoimiston	114
nuorisotyölautakunnan	113
palolaitoksen, sen muutos	141
raittiuslautakunnan	24
raittiuslautakunnan toimiston	25
rakennuskulttuuritoimikunnan	159
rakennustarkastusviraston.....	139
terveydenhoitoviraston, sen muutoksia.....	132, 140
urheilu- ja retkeilylautakunnan, sen muutos	21
urheilu- ja retkeilytoimiston, sen muutos	22
väestönsuojelutoimiston	6
yleisten töiden lautakunnan, sen muutos	13
Järjestyssääntö, yleinen, sen muutos.....	19
Jäätelön myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen	37
Kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksa ..	51
Kadun ja viemärin rakennuskustannuksen periminen	143
Kadut, niiden nimet, vahvistetut uudet ja poistetut.....	177
Kansakouluasetuksen muuttaminen.....	38, 54, 121
Kansakoulujen lääkärinotoimesta annetun asetuksen muuttaminen	155
Kansakoulunopettajat, muutoksia heidän virkoihinsa	179
väliaikaiset, heidän palkkaetunsa sairaus- ja synnytyslomien ajalta	118
Kansakoulut, niiden henkilökunnan ylimääräiset palkkiot ..	99
niiden johtajien palkkiot.....	119
niiden ohjesäännön 23 §	125
niiden siivoojien ja ruoanjakajien palvelusehtojen tarkistaminen	77
niiden talonmiesten viikkoleposijaisten palkkiot....	74
Kansaneläkelain mukaisen tukiosan maksaminen, kuntien ryhmitys sitä varten	7
Kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten korottaminen elinkustannusten nousun perusteella, laki siitä	169
Kansaneläkelaisissa säädetyn apulisän ja hoitolisän sitominen elinkustannuksiin, laki siitä.....	166
Kansaneläkelaki, sen muuttaminen	84, 103
Kansaneläkemaksu, työnantajan, siitä annetun lain muuttaminen	168
Kansaneläkkeiden sitominen elinkustannuksiin	30

Kasvatustilakset, kunnalliset ja yksityiset, asetus niiden valtioavusta annetun asetuksen muuttamisesta	156
Kasvatustilakset, yleiset, niiden oppilaista suoritettavista hoitomaksuista annetun asetuksen muuttaminen	62
Kaupunginhallituksen johtosäännön muutos	111
Kaupunginhallituksen ohjesäännön muutoksia	29, 45, 122
Kaupunginkanslian johtosäännön muutos	112
Kielilain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttaminen	73
Kiinteistökirjanpidon uudelleen järjestäminen	10
Kirjastoasetuksen muuttaminen	11
Kodinhoitajat, kunnalliset, heidän luontoisetujensa korvaaminen	127
heistä annetun lain muuttaminen	79
Kokouspalkkiosääntö, viranhaltijain, sen soveltaminen..	87
Komiteat, kaupunginhallituksen päätös niistä	1
Koneellisten tavaran siirtolaitteiden käyttötaksa	35
Konekirjoitus- ja konekirjanpitolisät	88
Konepäällystöliiton ja kaupungin välinen sopimus kaupungin omistamien alusten konepäällystön palkkauksesta	96, 97
Koskelan sairauskodin lääkärin palkkaus	162
Kouluhammaslääkärin palkkauksen valtionavustuksen perusteet	56
Kukien myyntipaikkojen myyntikauden tilapäinen pidentäminen	37
Kulutusmaidosta annetun päätöksen muuttaminen	108
Kumpulän siirtolapuutarhan palstojen vuokra-ajan jatkaminen	116
Kunnallisverotuksessa tehtävät lapsi- ja perusvähennykset	163
Kuorma-autotaksa	124
Kustaankartanon vanhainkodin lääkärin palkkaus	162
Kuvataidetoimikunnan toimintaohjeet	15
Kätilöt, kunnan, heistä annetun lain muuttaminen	85
Laiturihuollon taksa	42
Laki aluevaihdosta valtion ja Helsingin kaupungin välillä asutuslautakunnista annetun lain muuttamisesta	174
elatusavun ennakosta	70
elatusavustusten korottamisesta	175
erityislapsilisälain muuttamisesta	170
eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verola-keihin	61
huoneenvuokrien sovittelusta Helsingin kaupungissa	66
julkisista arkistoista annetun lain muuttamisesta..	72
kansaneläkelain muuttamisesta	84, 103
kansaneläkeläisissä säädettyjen eläkkeiden ja avustusten korottamisesta elinkustannusten nousun perusteella	169

Laki kansaneläkelaisissa säädetyn apulisän ja hoitolisän sitomisesta elinkustannuksiin	166
kunnallisista kodinhoitajista annetun lain muuttamisesta	79
kunnallisista terveyssisarista annetun lain muuttamisesta	86
kunnan kätilöistä annetun lain muuttamisesta	85
lastentarhain valtioavusta annetun lain muuttamisesta	98
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta	134
merimiesverolain muuttamisesta.....	95, 165
sairausvakuutus-	90
sairausvakuutuslain voimaantulosta.....	91
tuulaakimaksun laskemisen perusteesta v. 1964-1966	172
työllisyys-	80
työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksusta annetun lain muuttamisesta	168
työnantajan sosiaaliturvamaksusta	92
työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta v. 1964	167
työntekijäin eläkelain muuttamisesta	133
työttömyyskorvauksesta	81
verotuslain muuttamisesta	93, 94
yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta.....	101, 171
Lakkautuspalkalla olevan ottamisesta kaupungin palvelukseen tehtävä ilmoitus	33
Lapsilisämaksu, työnantajan, laki sen muuttamisesta ...	168
Lapsilisän määrien korottaminen	158
Lastenneuvolan lääkärille suoritettava korvaus	148
Lastensuojelulautakunnan paikallisasiamiesten johtosääntö	160
Lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten ohjesääntön muutos	3
Lastentarhain valtioavusta annetun lain muuttaminen.....	98
Leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muutos	126
Luotsaustaksa	32
Luottamusmiesten palkkiosääntö, sen muutos	137
sen soveltaminen	87
Maakirjanpidon uudelleen järjestäminen	10
Maataloustyöntekijäin työehtosopimus	69
Maidontarkastuksen järjestäminen, sopimus siitä	176
Matkailutoimiston johtosääntö	23
Matkustussääntöön mukaan suoritettavat korvaukset viranhaltijoille omien kulkuneuvojen käytöstä	120
Merimiesverolain muuttaminen	95, 165
Moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttaminen.....	26, 146

Nuorisotoimiston johtosääntö	114
Nuorisotyölautakunnan johtosääntö	113
Ohjesääntö, kansakoulujen, sen 23 §	125
kaupunginhallituksen, sen muutoksia	29, 45, 122
lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten, sen muutos	3
Pakettiautot, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päättös niistä	145
Palkat, kaupungin työntekijäin	39, 40
kaupungin viranhaltijain ja työehtosopimusten ulko- puolella olevien työntekijäin	50
Palkkaus, valtion viranhaltijain, siitä annetun asetuksen muuttaminen	58
Palkkiosääntö, sen muutos	137
sen soveltaminen	87
Palolaitoksen antamasta avunannosta, vartioinnista ja ka- luston lainauksesta perittävät maksut	150
Palolaitoksen johtosäännön muutos	141
Palolaitoksen sairaankuljetusautojen taksa	149
Palomiesten yötyöhyvityksen suorittaminen palolaitokses- sa yöllä tehtävästä työstä	142
Palonkestävyys, rakennusten, siitä annetun päätöksen muuttaminen	68
Perhelisälain toimeenpano	109, 157
Pikakirjoituslisät	88
Poliisitoimien perustaminen tai muuttaminen, asetus sii- tä	8, 67
Puhelinmaksu, kaupungin sairaalain erikoismaksuluokas- sa hoidettavilta potilailta kannettava	34
Raitiovaunusääntö	60
Raittiuslautakunnan johtosääntö	24
Raittiuslautakunnan toimiston johtosääntö	25
Rakennusjärjestys, Helsingin kaupungin	104
Rakennuskielto 1. -8. ja 10. -14. kaupunginosissa, sen jat- kaminen	123
Rakennuskulttuuritoimikunnan johtosääntö	159
Rakennuspiirustusten hyväksymismenettely	14
Rakennuspiirustusten käsittelyä koskevat ohjeet	17
Rakennustarkastusviraston johtosääntö	139
Rakennusten palonkestävyydestä annetun päätöksen muut- taminen	68
Rakennusviraston talo-osastolta tilattujen töiden laskutta- minen	18
Rehtorintuntien järjestäminen ammattioppilaitoksissa ..	106
Rokotustilaisuudesta suoritettava palkkio	164
Sairaalakemistien palkkauksen tarkistaminen	64

Sairaalat, kaupungin, niiden erikoismaksuluokassa hoidettavilta potilailta kannettava puhelinmaksu	34
niiden lääkärien palkkaus.....	162
Sairaankuljetusautot, palolaitoksen, taksa niiden käyttämisestä	149
Sairausvakuutusasetus	128
Sairausvakuutuslaki	90
laki sen voimaantulosta	91
Satamalaitos, sen varastoimisalueiden paikanvuokrataksan muutos	110
Satamalautakunnan vuokralle antamilla varastoalueilla noudatettavat järjestyssäännöt	41
Satamamaksutaksa	43
Satamavirkkailijain virkapuvut	65
Seutukaavaliitto, Helsingin kaupungin liittyminen siihen	115
Siivoojat ja ruoanjakajat, ammattikoulujen, kansakoulujen ja työväenopistojen, heidän palvelusehtojensa tarkistaminen	77
Sosiaalihuollon hallintoa koskevan tiedonannon julkaiseminen	2
Sosiaaliturvamaksu, työnantajan, asetus siitä	129
laki siitä	92
Sukupuolitautilaissa tai -asetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettava korvaus	147
Sunnuntaityökorvausten huomioon ottaminen viranhaltijain eläkkeissä	46, 76
Taksa, jonka mukaan suoritetaan maksu oikeudesta rakentaa ulkonevia rakennusosia, sen kumoaminen	105
kaduissa tehtävien kaivuiden sekä yksityisten viemärien ja puhdistuslaitosten piirustusten tarkistamisesta perittävät	51
koneellisten tavaransiirtolaitteiden	35
kuorma-auto	124
laiturihuollon	42
luotsaus-	32
palolaitoksen sairaankuljetusautojen	149
satamalaifoksen varastoimisalueiden paikanvuokrataksan muutos	110
satamamaksu-	43
vesilaitoksen, sen tarkistaminen	75
Talletusmakasiini, yleinen, sen työmaksut	55
Tavaransiirtolaitteet, koneelliset, niiden käyttötaksa...	35
Terveydenhoitoviraston johtosäännön muutoksia	132, 140
Terveyssisarret, kunnalliset, heistä annetun lain muuttaminen.....	86
Teurastamolaitos, sen jäähdyttämömaksut.....	151

Teurastamolaitos, sen punnitusmaksut	153
sen purkauksmaksut	152
sen säilytys- ja kuljetusmaksut	154
Teurastuspalkkioiden korottaminen	78
Tiet, yleiset, niistä annettu asetuksen muuttaminen....	102
niistä annettun lain muutoksia	101, 171
Tilitysvuokrajärjestelmän tarkistaminen	44
Toimituskirjat, kaupungin viranomaisten, niistä perittä- vät lunastukset	161
Tonttijaon muutokset	178
Tullisäännön muuttaminen	49
Tuulaakimaksun laskemisen perusteet v. 1964-1966, la- ki ja asetus siitä	172, 173
Työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön hyvittäminen..	5
Työehtosopimus, maataloustyöntekijäin	69
työntekijäin	48
Työehtosopimusten ulkopuolella olevien työntekijäin palk- kojen ja eläkkeiden tarkistaminen	50
Työllisyysasetus	82
Työllisyyslaki	80
Työmaksut, yleisen talletusmakasiinin	55
Työnantajan lapsillisä- ja kansaneläkemaksusta annettun lain muutos	168
Työnantajan sosiaaliturvamaksu, asetus siitä	129
laki siitä	92
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruus v. 1964, laki siitä	167
Työntekijät, heidän eläkeasetuksensa muuttaminen	144
heidän eläkelakinsa muuttaminen	133
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevat, heidän eläkela- kinsa muuttaminen	134
Työntekijät, kaupungin, heidän palkkansa	39, 40
heidän työehtosopimuksensa	48
maatalous-, heidän työehtosopimuksensa	69
Työtupien järjestyssääntö	52
Työttömyyskorvaus, asetus siitä	83
laki siitä	81
Työttömyysvakuutusmaksu, työnantajan, v. 1964, laki siitä	167
Työväenopistojen siivoojien ja ruoanjakajien palvelusehto- jen tarkistaminen	77
Ulkonevien rakennusosien rakentamisoikeudesta suoritet- tavan maksun kumoaminen	105
Urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännön muutos ...	21
Urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännön muutos	22
Vaakunan käyttö	9

Valtionapu, kasvatustilainsten, siitä annetun asetuksen muuttaminen	156
Varastoimisalueet, satamalaitoksen, niiden paikanvuokrataksan muutos.....	110
Varastoalueet, satamalautakunnan vuokralle antamat, niillä noudatettavat järjestyssäännöt	41
Veneiden laituroimisen ja talvisäilytyksen järjestäminen	20
Verolait, väliaikaiset poikkeussäännökset niihin	61
Verotusasetuksen muutos	130
Verotuslain muutos	93, 94
Vesilaitoksen taksan tarkistaminen	75
Viemärit ja puhdistuslaitokset, yksityiset, niiden piirustusten tarkistamisesta perittävät maksut.....	51
niiden rakennuskustannusten periminen.....	143
Viranhaltijat, kaupungin, heidän kokouspalkkiosääntönsä soveltaminen	87
heidän palkkojensa ja eläkkeidensä tarkistaminen, korvaukset omilla kulkuneuvoilla suoritetuista matkoista	120
sunnuntaityökorvausten huomioon ottaminen heidän eläkkeissään	46, 76
työaikalain alaiset, yötyön hyvittäminen.....	5
Viranhaltijat, valtion, heidän palkkauksestaan annetun asetuksen muuttaminen.....	58
lakkautuspalkalla olevat, ilmoitus heidän ottamisestaan kaupungin palvelukseen	33
Virat, vakinaiset, muutokset niiden luokitteluun.....	179
Virkapuvut, kaupungin virastojen ja laitosten	9
satamavirkailijain	65
Virkasäännön muutoksia	4, 36, 50
Virvoitusjuomakioskien myyntikauden tilapäinen pidentäminen	37
Väestönsuojat, B- ja C-luokan	71
Väestönsuojeluasetuksen muuttaminen	63
Väestönsuojelutoimiston johtosääntö	6
Väkiuomayhtiön ve rottamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä annetun lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttaminen	59
Yleisten töiden lautakunnan johtosäännön muutos	13
Yötyö, työaikalain alaisten viranhaltijain, sen hyvittäminen	5
Äitiysneuvolan lääkarille suoritettava korvaus	148
Äänestysaluejaon muuttaminen	138

1. KOMITEAT.

Kaupunginhallituksen päätös tammikuun 3 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:14)

1 §. Komitealla tarkoitetaan tässä päätöksessä kahden tai useamman henkilön muodostamaa tilapäistä elintä, joka on asetettu selvittämään tai valmistelemaan määrättyä asiaa ja laatimaan siitä ehdotuksen. Tämä päätös ei koske

- a) kaupunginvaltuuston hyväksymissä ohje- ja johtosäännöissä mainittuja jaostoja, toimikuntia ja neuvottelukuntia,
- b) kaupunginvaltuuston asettamia valiokuntia,
- c) kaupungin hallintoelinten keskuudestaan asettamia jaostoja, jotka eivät kokoonnu enemmän kuin kolme kertaa,
- d) rakennustoimikuntia, jotka on asetettu määrätyn rakennushankkeen toteuttamista varten,
- e) pysyväisluonteisen tai toistuvan tehtävän suorittamista varten asettuja apuelimiä.

Kuitenkin on edellä kohdissa d) ja e) mainittujen elinten noudatettava, mitä tämän päätöksen 4 §:ssä on määrätty.

2 §. Kaupunginhallituksella on yksin oikeus asettaa komiteoita. Mikäli kaupungin muut hallintoelimet katsovat tarpeelliseksi asettaa keskuudestaan jaostoja, jotka joutuvat kokoontumaan enemmän kuin kolme kertaa, on siihen saatava kaupunginhallituksen lupa.

3 §. Komitean on järjestettävä työnsä siten, ettei kaupungille aiheuteta suurempia kustannuksia kuin tehtävän suorittaminen välttämättömästi vaatii.

4 §. Komitean on tehtävänsä ryhtyessään valittava itselleen lyhyt nimi. Ennen nimen käyttöön ottamista komitean on kaupunginkanslian kirjaamossa pidettävän komiteakortiston perusteella todettava, ettei komitean valitsemaa nimeä tai siihen helposti sekoitettavaa muuta nimeä ole ennestään muulla komitealla. Komitean itselleen ottama nimi sekä valitsema sihteeri ja hänen osoitteensa on viipymättä ilmoitettava komiteakortistoon merkittäväksi.

5 §. Komitea voi, jos katsoo tehtävänsä suorittamisen kannalta tarkoituksenmukaiseksi, asettaa keskuudestaan jaoston tai useampia jaostoja.

6 §. Komitean kokouksista on pidettävä kaupunginhallituksen vahvistaman lomakkeen mukaista päiväkirjaa, josta puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittama jäljennös on palkkiolaskelmana neljännesvuosittain toimitettava kaupunginkanslialle hyväksyttäväksi ja revisiovirastolle.

Päiväkirjaan on merkittävä kokouspäivät, kokousten alkamis- ja päätymisajat sekä niihin osallistuneiden henkilöiden nimet ja heille tulevat palkkiot.

7 §. Komitean työtä varten suoritettua konekirjoitus-, monistus-, laskenta- tai muuta siihen verrattavaa työtä koskevat laskut tarkastaa komitean puheenjohtaja.

8 §. Komitean mietintöä ei ole laadittava laajemmaksi kuin komitean tehtävän kannalta on välttämätöntä. Historiallisia katsauksia, katsauksia ulkomaiden vastaaviin oloihin ja tilastollisia selvityksiä on otettava komitean mietintöön vain sikäli, kuin ne ovat välttämättömiä komitean ehdotusten tai muiden esitysten perustelemiseksi. Komitean mietintöön tulee sisältyä lyhyt, ponsien muotoon laadittu yhteenveto komitean ehdotuksista.

9 §. Komitean on vuosittain tammikuun kuluessa toimitettava kaupunginkanslialle kaksin kappalein kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnastaan sekä selostus komitean jäljellä olevista tehtävistä. Kertomus on laadittava kaupunginhallituksen yleisjaoston vahvistamalle lomakkeelle.

10 §. Saatuaan mietintönsä valmiiksi komitean on kaupunginkansliasta hankittava selvitys siitä, painetaanko mietintö tai monistetaanko se muulla tavoin.

11 §. Toimiessaan komitean sihteerinä kaupungin viranhaltijalla on oikeus saada palkkio kokousten ulkopuolella suorittamastaan työstä kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän laskun mukaan.

12 §. Lopetettuaan työnsä komitean on toimitettava sille kertynyt aineisto kaupunginarkistoon säilytettäväksi.

---

2. ERÄIDEN KUNTIEN SOSIAALIHUOLLON HALLINTOA KOSKEVAN TIEDONANNON JULKAISEMINEN.

Sosiaaliministeriön päätös tammikuun 4 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 9/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1954:8)

Sosiaalihuollon hallinnosta 17 päivänä maaliskuuta 1950 annetun asetuksen (144/50) 12 §:n nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna 1 päivänä helmikuuta 1952 annetussa asetuksessa (69/52), sosiaaliministeriö on päättänyt julkaista tiedonannon, että vahvistetun sosiaali-ohjesäännön mukaan sosiaalihuollon hallintoa varten on erillisiä lautakuntia tai sosiaalilautakunnalle kuuluvia tehtäviä hoitaa kunnan muu toimielin seuraavasti:

Helsingin kaupungissa: 1) huoltolautakunta, 2) lastensuojelulautakunta ja 3) lastentarhain lautakunta;

Tällä päätöksellä kumotaan eräiden kuntien sosiaalihuollon hallintoa koskevan tiedonannon julkaisemisesta 16 päivänä joulukuuta 1960 annettu sosiaaliministeriön päätös (486/60).

-----

3. HELSINGIN KAUPUNGIN LASTENTARHAIN LAUTAKUNNAN JA SEN ALAISTEN LAITOSTEN OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Sosiaaliministeriön vahvistama tammikuun 5 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä lokakuun 31 p:nä 1962)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1952:1 ja 1959:118)

Sosiaaliministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuus-
ton 31. 10. 1962 tekemän päätöksen, jolla 3. 1. 1952 vahvistetun ja 2. 12.
1959 muutetun Helsingin kaupungin lastentarhain lautakunnan ja sen
alaisten laitosten ohjesäännön 16 § muutettiin seuraavan sisältöiseksi:

16 §. Lastentarhain tarkastajan virkaan valittavalta vaaditaan yliopis-
tossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto se-
kä sen lisäksi lastentarha- ja lastensuojelutyön hyvää tuntemusta tai
virassa saavutettua erityistä kokemusta sekä hallinnollisella että las-
tentarha- ja lastensuojelualalla.

Apulaistarkastajan tulee tietopuolisesti ja käytännöllisesti tuntea
lastentarhatyö sekä olla perehtynyt lastensuojelutoimintaan. Etusija
virkaa täytettäessä on annettava lastentarhanopettajapätevyyden omaa-
ville hakijoille.

Puistoleikkitoiminnan tarkastajan tulee olla perehtynyt kasvatus-
työhön ja lastensuojelutoimintaan.

Taloudenhoitajalta vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa sui-
ritettu virkaan soveltuva loppututkinto tai vastaavat tiedot ja kokemus-
ta virkaan kuuluvista tehtävistä.

Lastentarhain tarkastajan, apulaistarkastajan ja puistoleikkitoi-
minnan tarkastajan virat kuuluvat II kielitaitoluokkaan sekä talouden-
hoitajan virka III kielitaitoluokkaan.

Yhden apulaistarkastajan tulee kuitenkin omata täydellinen ruot-
sin kielen ja hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

---

4. VIRKASÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama tammikuun 9 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1951: 94)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä lisätä 25.4. ja 16.5.1951 vahvistamansa Helsingin kaupungin virkasäännön 17 §:n viimeiseksi momentiksi seuraavan määräyksen:

Kaupunginvaltuusto voi määrätä, että viranhaltijan suorittamasta yötyöstä viranhaltijalle annetaan aikahyvitystä tai sitä vastaava aika korvataan rahana.

---

5. TYÖAIKALAIN ALAISTEN VIRANHALTIJAIN YÖTYÖN HYVITTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös tammikuun 9 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1946:226)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä antaa yötyön korvaamisesta seuraavat määräykset:

I) Yötyötä tekevä viranhaltija, johon on sovellettava työaikalain soveltamisesta julkisten yhteisöjen viran tai toimen haltijoista annettua asetusta (938/46) tai työaikalain soveltamisesta työnjohtaja-asetuksessa oleviin virkamiehiin annettua asetusta (90/55), saa, mikäli jäljempänä olevasta ei muuta johdu, yötyön aikahyvitystä 15 minuuttia tuntia kohden työstä, joka on tehty kello 21 ja 6 välisenä aikana. Jos kuitenkin viimeistään kello 4 aloitettu työ jatkuu yli kello 6:n, pidetään jatkoaikana suoritettua työtä yötyön aikahyvitystä laskettaessa myös yötyön veroisena ensimmäiseen, vähintään kahden tunnin pituiseen yhdenjaksoiseen lepoaikaan asti. Varallaolo, jota ei ole suoritettu työpaikalla tai jota viranhaltija oman valintansa mukaan suorittaa työpaikalla, vaikka hänellä olisi ollut lupa suorittaa se muuallakin, ei oikeuta yötyön aikahyvityksen saamiseen.

Jos työjakson yötyötuntien luvuksi ei tule kokonaislukua, annetaan yötyön aikahyvitys täysiltä tunneilta siten, että puolta tuntia lyhyempi aika jätetään huomioon ottamatta ja puoli tuntia ja sitä pitempi aika korotetaan täydeksi tunniksi.

II) Siihen saakka, kunnes kaupunginvaltuusto toisin määrää, saadaan aikahyvitys korvata myös rahana. Rahakorvaus suoritetaan tällöin korottamattoman tuntipalkan mukaan. Korvaus on maksettava, mikäli virkasäännöstä ei muuta johdu, viimeistään yötyön tekemistä seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä tai, mikäli viranhaltijan työaika määräytyy 3-viikkoisjakson mukaan, sen kalenterikuukauden loppuun mennessä, joka ensiksi seuraa tällaisen jakson päättymistä.

III) Milloin viraston tai laitoksen työvoimatilanne sallii aikahyvityksen antamisen vapaa-aikana, aikahyvitys saadaan antaa joko lyhentämällä säännöllistä päivittäistä työaikaa jonakin päivänä tai antamalla ylimääräistä vapaa-aikaa. Vapaa-aika on tällöin annettava, mikäli virkasäännöstä ei muuta johdu, viimeistään kahden kuukauden kuluttua yötyön tekemisestä tai, mikäli viranhaltijan työaika määräytyy 3-viikkoisjakson mukaan, kahden kuukauden kuluessa kunkin tällaisen jakson päättymisestä. Vapaa-aikaa annettaessa on pyrittävä noudattamaan viranhaltijain toivomuksia, mikäli se laitoksen toimintaa haittaamatta käy päinsä. Yötyön aikahyvityksellä saadaan täyttää myös säännöllisten päivittäisten, viikoittaisten tai viikkoa pitempien työaikajaksojen työtuntimäärien vajauksia, jolloin kuitenkin arkipyhien, vuosiloman

tai virkavapauden johdosta tapahtuva työajan lyhentyminen on jätettävä huomioon ottamatta.

IV) Viranhaltijaan, johon sovelletaan tämän päätöksen mukaisia määräyksiä yötyön aikahyvityksestä, ei sovelleta yörahaa, vuorotyöliisää tai muita yötyön hyvitystä koskevia määräyksiä.

V) Palolaitoksen paloalipäällystölle ja -miehistölle suoritetaan tämän päätöksen mukaista aikahyvitystä tai rahakorvausta vain siltä ajalta, jona he ovat joutuneet osallistumaan sammuksen- tai muuhun pelastustyöhön.

VI) Tämän päätöksen mukainen järjestelmä otetaan käytäntöön 1. 1. 1963.

VII) Tarkemmat ohjeet tämän päätöksen soveltamisesta antaa kaupunginhallitus.

---

1) Yötyön aikahyvitystä koskevaa päätöstä, jota jäljempänä sanotaan aikahyvityspäätökseksi, sovelletaan työaikalain alaisiin vakinaisiin, väliaikaisiin ja tilapäisiin pää- ja sivuviranhaltijoihin työaikalain 3 §:n 2 mom:ssa tarkoitetut, työnjohtaja-asemassa olevat viranhaltijat mukaan luettuina.

2) Aikahyvitys lasketaan jakamalla aikahyvityspäätöksen I ponnien 2. kappaleen mukaisesti pyöristetty yötyöaika 4:llä. Osamäärää ei enää pyöristetä. Vajaita puolitunteja tai vajaita tunteja voidaan tarpeen mukaan yhdistää täysiksi.

3) Vapaa-aikana yötyön aikahyvitys voidaan myöntää:

kunkin työvuoron tai työaikajakson aikana annettavan lyhennyksen työajan muodossa tai järjestämällä ylimääräisiä vapaa-aikoja / -päiviä joko asianomaisen työvuoron / työaikajakson tai jälkikäteen aikahyvityspäätöksessä edellytetyn määrääjän puitteissa.

4) Yötyön suorittamisesta ylityönä, sunnuntaityönä tai lisätyönä ei aiheudu myönnettävän aikahyvityksen tai siitä maksettavan rahakorvauksen suurenemista.

Yötyön hyvittäminen ei muuta säännöllisen työajan lainmukaisia enimmäismääriä, säännöllistä työaikaa, työvuorojen ja työaikajaksojen enimmäistuntimääriä, lainmukaisia viikko- ja päivälepoaikoja, tuntipalkan määrätymisperusteita eikä muita työaikaa ja sen korvaamista koskevia määräyksiä.

5) Viranhaltijalle mahdollisesti liian suurena annettu aikahyvitys aiheuttaa vastaavan vähennyksen myöhempiin yötyön aikahyvityksiin. Kaupunginhallitus 17/1 1963.

---

6. VÄESTÖNSUOJELUTOIMISTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama tammikuun 9 p:nä 1963.

1 §. Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimistoa johtaa väestönsuojelulautakunnan alaisena väestönsuojelupäällikkö.

Väestönsuojelupäällikön tehtävänä on:

1) johtaa ja valvoo väestönsuojelutoimiston ja sen henkilökunnan toimintaa sekä huolehtia väestönsuojelutoimiston toiminnan tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä,

2) johtaa väestönsuojelulautakunnan ohjeiden mukaan lautakunnalle kuuluvien väestönsuojelun valmistelu-, järjestely- ja toimeenpanotehtävien suorittamista sekä pitää yhteyttä väestönsuojeluasioissa muihin viranomaisiin ja toimihenkilöihin,

3) toimia esittelijänä väestönsuojelulautakunnan kokouksissa sekä huolehtia lautakunnan tekemien päätösten täytäntöönpanosta,

4) antaa lausuntoja väestönsuojelutoimiston toimialaan kuuluvissa asioissa, seurata väestönsuojelun yleistä kehitystä sekä tehdä esityksiä kaupungin väestönsuojelun kehittämisestä,

5) huolehtia väestönsuojelutoimiston toimesta suoritettavan väestönsuojelukoulutuksen suunnitelmien ja opetusohjelmien laatimisesta sekä ohjata ja valvoo muun paikallisen väestönsuojelukoulutuksen suunnittelua ja järjestämistä,

6) päättää väestönsuojelulautakunnan ohjesääntönsä 6 §:n 7) kohdan perusteella vahvistamissa rajoissa väestönsuojelutoimiston hankinnoista sekä sen toimesta suoritettavien töiden urakkasopimuksista,

7) valvoo väestönsuojelulautakunnan hallinnassa olevien väestönsuojien, rakenteiden, kaluston ja erikoismateriaalin hoitoa,

8) antaa vuokralle väestönsuojelulautakunnan hallintoon kuuluvia alueita, väestönsuojia, rakennuksia ja tiloja lautakunnan ohjesääntönsä 6 §:n 6) kohdan nojalla vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti,

9) hyväksyä maksettavaksi väestönsuojelutoimistolle esitetyt laskut ja maksusoitukset,

10) huolehtia siitä, että määräaikana annetaan väestönsuojelulautakunnalle ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,

11) suorittaa lautakunnan antamat toimialaansa kuuluvat muut tehtävät sekä

12) antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä väestönsuojelutoimiston toimialaa koskevia tietoja ja selvityksiä sekä suorittaa rakennustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan määräämät väestönsuojelupäällikön toimialaan kuuluvat muut tehtävät.

Niistä väestönsuojelupäällikön päätöksistä, jotka koskevat työsuhhteessa olevan henkilöstön palvelukseen ottamista, eron myöntämistä ja

irtisanomista tai viranhaltijan vuosiloman myöntämistä ja viransijaisen määräämistä samoin kuin muistakin väestönsuojelupäällikön tarpeelliseksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluetteloa, johon merkityt päätökset väestönsuojelupäällikön on allekirjoitettava ja hallinnollisen sihteerin varmentettava.

Väestönsuojelupäällikön ollessa vuosilomalla tai muuten estyneenä hoitaa hänen tehtäviään suunnittelu- ja koulutuspäällikkö, ellei väestönsuojelulautakunta toisin määrää.

Väestönsuojelutoimiston kirjeet sekä väestönsuojelupäällikön päätöksiin perustuvat hankinta- ja urakkasopimukset allekirjoittaa väestönsuojelupäällikkö. Kirjeet varmentaa asian valmistellut viranhaltija, hankintasopimukset hallinnollinen sihteeri ja urakkasopimukset suojarakeneohjaaja.

2 §. Väestönsuojelutoimistoon kuuluu väestönsuojelupäällikön lisäksi muuna henkilökuntana suunnittelu- ja koulutuspäällikkö, hallinnollinen sihteeri, suojarakeneohjaaja, suunnittelijoita ja kouluttajia sekä tarvittaessa muita vakinaisia ja tilapäisiä viranhaltijoita sekä työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

3 §. Suunnittelu- ja koulutuspäällikön, suunnittelijain ja kouluttajain tehtävänä on:

1) laatia yhteistoiminnassa Helsingin poliisilaitoksen kanssa suunnitelmat väestönsuojelun toimeenpanossa kaupungista muualle siirrettävän väestön siirtämiseksi ja sijoittamiseksi (evakuointi), suorittaa suunnitelmien edellyttämät valmistelut ja järjestelyt sekä laatia tätä koskevat tarvittavat toimintaohjeet,

2) laatia suunnitelmat väestönsuojeluelinten ja -yksikköjen perustamiseksi, suorittaa perustamisen ja valmiusryhmityksen edellyttämät valmistelut ja järjestelyt sekä valmistaa tarvittavat toimintaohjeet,

3) seurata ja tarvittaessa ohjata virasto- ja laitossuojelun sekä teollisuuden ja teknillisten laitosten suojelun kehitystä kaupungissa sekä ohjata ja avustaa kaupungin omia virastoja ja laitoksia suojelunsa suunnittelussa ja järjestelyssä,

4) laatia yleissuunnitelmat väestön omakohtaisen suojelun järjestyksi kaupungissa sekä ohjata ja avustaa Helsingin Väestönsuojeluyhdistystä väestön omakohtaisen suojelun järjestelyssä sekä henkilöstön varaamisessa ja kouluttamisessa,

5) ohjata ja avustaa perustamispäällikköjä henkilöstön varaamisessa ja sijoittamisessa yleisen väestönsuojelun yksikköihin, suorittaa aluejärjestöstä väestönsuojelutehtäviin varattavan henkilöstön sijoittaminen sekä huolehtia väestönsuojelutehtäviin eri tavoin varatun henkilöstön väestönsuojelumääräysten kirjoittamisesta ja levittämismateriaaleista,

6) valmistella väestönsuojelun erikoismateriaalin hankinnat ja huolehtia hankitun materiaalin varastoimisesta ja hoidosta, laatia väestönsuojelun toimeenpanossa ostoina saatavan materiaalin hankintasuunnitelmat sekä tarvittaessa ohjata ja avustaa kaupungin omia virastoja, laitoksia ja vastaavia niille kuuluvissa väestönsuojelumateriaalin hankinnoissa,

7) suunnitella ja järjestää kaupungin väestönsuojelun tarvitsemat viestiyhteydet ja ulkohälyinlaitteet,

8) laatia väestönsuojelutoimiston toimesta suoritettavan väestönsuojelukoulutuksen vuosisuunnitelmat, eri kurssien ja harjoitusten ope-

tusohjelmat ja koulutuksessa käytettävät tai jaettavat monisteet ja esitellä ne väestönsuojelupäällikölle sekä ohjata ja tarvittaessa avustaa muun paikallisen väestönsuojelukoulutuksen suunnittelua ja järjestämistä,

9) toimia kouluttajina kaupungin toimesta järjestettävillä erilaisilla väestönsuojelukursseilla ja muissa koulutustilaisuuksissa sekä hoitaa väestönsuojelutoimiston kurssikeskus opetus- ja havaintovälineistöineen,

10) suorittaa kaupungin omissa virastoissa ja laitoksissa tarkastuksia niille kuuluvien erilaisten väestönsuojelutehtävien suhteen sekä tehdä väestönsuojelupäällikölle esityksiä ilmenneiden putteiden korjaamiseksi sekä

11) suorittaa väestönsuojelupäällikön antamat muut tehtävät.

Suunnittelu- ja koulutuspäällikön tulee edellä olevan lisäksi ohjata ja valvoa suunnittelijoille ja kouluttajille määrättyjen tehtävien suorittamista. Tehtävien jakautumisesta suunnittelu- ja koulutuspäällikön, suunnittelijain ja kouluttajien kesken määrätään jäljempänä mainittavassa työjärjestyksessä.

4 §. Hallinnollisen sihteerin tehtävänä on:

1) valmistella väestönsuojelulautakunnan kokousten esityslistat esittelijän antamien ohjeiden mukaisesti ja asian laadusta riippuen yhteistoiminnassa suunnittelu- ja koulutuspäällikön sekä suojarakenneohjaajan kanssa,

2) toimia väestönsuojelulautakunnan sihteerinä, ellei toisin ole määrätty,

3) huolehtia väestönsuojelutoimiston henkilöasiain hoitamisesta,

4) valmistella kaupallisessa suhteessa hankintasuunnitelmien edellyttämät väestönsuojelun erikoismateriaalin ja opetusvälineiden tilaukset yhteistoiminnassa hankintasuunnitelmat laatineiden toimiston viranhaltijoiden kanssa,

5) valmistella väestönsuojelulautakunnan hallinnassa olevien väestönsuojien vuokraukset yhteistoiminnassa suojarakenneohjaajan kanssa sekä laatia vuokrasopimukset,

6) huolehtia ehdotusten tekemisestä lautakunnan hallinnassa olevan poistetun irtaimen omaisuuden myymiseksi,

7) laatia väestönsuojelupäällikölle yhdessä suunnittelu- ja koulutuspäällikön sekä suojarakenneohjaajan kanssa väestönsuojelulautakunnan talousarvioehdotus sekä valvoa lautakunnan käyttöön myönnettyjen rahavarojen suunnitelmallista käyttöä sekä laskutusten ja tilitysten tekoa,

8) huolehtia ehdotuksen laatimisesta väestönsuojelupäällikölle vuosikertomukseksi väestönsuojelulautakunnan ja -toimiston toiminnasta edellisen vuoden aikana,

9) valvoa, että väestönsuojelutoimiston irtaimistosta pidetään määräysten mukaista irtaimistoluetteloä,

10) ohjata ja valvoa toimistonhoitajan ja toimistoapulaisten toimintaa sekä

11) suorittaa väestönsuojelupäällikön määräämät muut tehtävät.

5 §. Suojarakenneohjaajan tehtävänä on:

1) laatia ja pitää ajan tasalla yleissuunnitelma väestönsuojelulain 11 §:n 1 mom:ssa tarkoitettujen väestönsuojien rakentamiseksi matkustavan yleisön ja liikennehenkilöstön suojaamista varten linja-autojen

keskusasemille ja satamiin sekä väestönsuojelu-elimiä ja -yksikköjä varten,

2) laatia ja pitää ajan tasalla väestönsuojelulain 11 §:n 2 ja 3 mom:ssa määrätty yleissuunnitelma väestönsuojien rakentamiseksi niiden kaupungissa asuvien tai oleskelevien sekä ulkona liikkuvien suojaamiseksi, joita ei ole voitu suojata muita väestönsuojia rakentamalla tai muilla suojaamistoimenpiteillä,

3) valmistella väestönsuojista annettavat lausunnot ja väestönsuojeluasetuksen 21 §:n edellyttämät esitykset mahdollisten puutteiden korjaamiseksi,

4) tehdä väestönsuojien rakentamisen yleissuunnitelmiin nojautuen väestönsuojelupäällikölle aloitteita ja ehdotuksia uusien väestönsuojien rakentamiseksi riippumatta siitä, millä varoilla ja kenen toimesta ne rakennettaisiin, laatia niistä alustavat luonnostelut sekä tarkkailla rakennussuunnitelmien kehittymistä samoin kuin sitä, että rakentamisessa noudatetaan väestönsuojien rakentamisesta annettuja määräyksiä ja ohjeita,

5) toimia väestönsuojelulautakunnan hallinnassa olevien väestönsuojien isännöitsijänä ja siinä ominaisuudessa huolehtia väestönsuojien hoidosta, perusparannuksista ym. hallintokunnan isännöitsijälle kuuluvista tai määrättyistä tehtävistä, ei kuitenkaan väestönsuojien vuokrauksesta, sekä valmistella rakenteellisen suojelun edellyttämät hankinnat,

6) antaa tarvittaessa suunnitteluapua ja ohjausta väestönsuojien ja muiden suojarakenteiden rakentamisessa, seurata niiden rakentamista ja tarkkailla väestönsuojien jatkuvaa kunnossapitoa,

7) taltioida kaupungin ja yksityisten omistamien väestönsuojien piirustukset sekä huolehtia väestönsuojeluasetuksen 21 §:n 7) kohdan edellyttämän väestönsuojaluettelon (kortiston) pitämisestä,

8) valvoa, että lautakunnan hallinnassa olevien väestönsuojien irtaimistoluetteloa pidetään asianmukaisesti,

9) seurata rakenteellisen väestönsuojelun edistymistä ja tehdä väestönsuojelupäällikölle aloitteita ja esityksiä kaupungin rakenteellisen suojelun kehittämisestä sekä

10) suorittaa väestönsuojelupäällikön määräämät muut tehtävät.

6 §. Väestönsuojelupäällikön pätevydestä on säädetty väestönsuojeluasetuksen 23 §:ssä.

Suunnittelu- ja koulutuspäällikön tulee olla yliopistossa tai korkeakoulussa loppututkinnon suorittanut sekä omata hyvä taito ja kokemus sellaisissa suunnittelu- ja koulutustehtävissä, joiden katsotaan olevan eduksi viran hoitamisessa.

Hallinnollisen sihteerin tulee olla yliopistossa tai korkeakoulussa loppututkinnon suorittanut sekä omata hyvä taito ja kokemus hallinnollisissa tehtävissä.

Suojarakenneohjaajan tulee olla teknillisen korkeakoulun rakennusinsinööriastossa tai yliopistossa vastaavan diplomi-insinöörin tutkinnon suorittanut tai teknillisen opiston rakennusinsinööriastossa insinöörin tutkinnon suorittanut.

Muilta väestönsuojelutoimiston viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää väestönsuojelulautakunta, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä noudatetaan näitä virkoja varten erikseen määrättyjä pätevyysvaatimuksia.

7 §. Tehtävien yksityiskohtaisesta jakamisesta viranhaltijain kesken määrätään väestönsuojelupäällikön vahvistettavassa väestönsuojelutoimiston työjärjestyksessä.

8 §. Väestönsuojelutoimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

**7. KUNTIEN RYHMITYS KANSANELÄKELAIN MUKAISEN
TUKIOSAN MAKSAMISTA VARTEN.**

Valtioneuvoston päätös tammikuun 10 p:ltä 1963.

(Suomen as. -kok. 13/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:173)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä 8 päivänä ke-
säkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 27 §:n 7 momentin no-
jalla päättänyt:

1 §. Kunnat kuuluvat kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettuihin ryh-
miin seuraavasti:
ensimmäiseen kuntaryhmään
kaupungit: Helsinki, -----

2 §. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1963 ja on se
voimassa vuoden 1968 loppuun saakka, jollei valtioneuvosto sitä ennen
toisin päätä.

**8. ASETUS ERÄIDEN POLIISITOIMIEN PERUSTAMISESTA
TAI MUUTTAMISESTA.**

Annettu tammikuun 11 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 7/63)

Eduskunnan myönnettyä tarkoitukseen tarvittavat varat perustetaan tai muutetaan sisäasiainministerin esittelystä seuraavat peruspalkkaiset toimet:

Perustetaan:

Kaupunkien poliisilaitoksiin:
Helsingin poliisilaitokseen yksi A 20 palkkausluokkaan kuuluva komisarion 1 l. toimi, yksi A 18 palkkausluokkaan kuuluva komisarion 2 l. toimi, kuusi A 16 palkkausluokkaan kuuluvaa ylikonstaapelin tointa, viisitoista A 14 palkkausluokkaan kuuluvaa vanhemman konstaapelin tointa, viisitoista A 13 palkkausluokkaan kuuluvaa nuoremman konstaapelin tointa, kolme A 11 palkkausluokkaan kuuluvaa naiskonstaapelin tointa, yksi A 9 palkkausluokkaan kuuluva apulaiskanslistin toimi, yksi A 7 palkkausluokkaan kuuluva kirjurin 1 l. toimi ja kaksi A 7 palkkausluokkaan kuuluvaa konekirjoittajan tointa;

-----

9. KAUPUNGIN VAAKUNAN KÄYTTÖ SEKÄ KAUPUNGIN VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VIRKAPUVUT.

Kaupunginhallituksen päätös tammikuun 17 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1952:124, 1958:23 ja 1961:91)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä, täydentäen 24.1. 1952 ja 14.9.1961 vaakunan käytöstä sekä kaupungin virastojen ja laitosten virkapuvuista tekemiään päätöksiä,

1) että asianomainen lauta- tai johtokunta oikeutetaan vahvistamaan laitos- tai liikemerkki, ellei asiasta ole toisin säädetty tai määrätty, kuitenkin siten, että ennen vahvistamista on hankittava kaupunginarkistonhoitajan lausunto,

2) että yksinomaan kaupungin vaakunaa käytetään julkisissa kuu- lutuksissa, kirjelomakkeissa, sineteissä ja leimasimissa, laitosten nimikilvissä ja virkalakin kokardissa,

3) että asianomaisten laitos- tai liikemerkkiä saadaan käyttää yhdessä kaupungin vaakunan kanssa ainoastaan kaupungin maaliikenne- kulkuneuvoissa,

4) että muissa tapauksissa saadaan asianomaisen laitoksen har- kinnan mukaan käyttää yksinomaan joko kaupungin vaakunaa taikka lai- tos- tai liikemerkkiä, kuitenkin niin, että milloin laitos- tai liikemerk- kiä käytetään, on samalla ilmaistava muulla tavalla kaupungin omistus- suhde puheena olevaan laitokseen.

---

10. KAUPUNGIN KIINTEISTÖ- JA MAAKIRJANPIDON UUELLEEN JÄRJESTÄMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös tammikuun 24 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä:

- 1) määrätä, että rahan arvon olennaisesti muututtua kiinteän omaisuuden arvot oikaistaan kirjanpidossa, maapohjan arvot virallisen elinkustannusindeksin mukaan ja rakennusten arvot virallisen rakennuskustannusindeksin mukaan ja tulee kiinteistölautakunnan tehdä sitä koskeva esitys kaupunginhallitukselle, sekä ainoastaan poikkeustapauksissa olosuhteiden olennaisesti muututtua uudelleen arvioimalla, mistä asiasta hallinnollisten virastojen osalta kiinteistölautakunnan ja liikelaitosten osalta asianomaisen lautakunnan tulee tehdä esitys kaupunginhallitukselle,
- 2) määrätä, että niissä kaupungin elimissä, joiden käyttöön on osoitettu määrärahoja perusparannus- ja uudisrakennustöihin, on otettava käyttöön työkohteittain erityinen rakennustaltioksi kutsuttava asiakirjakansio, johon tulee kerätä kaikki kutakin työtä koskevat tiedot ja asiakirjat tai niiden jäljennökset rakennusaloitteesta lähtien ja on rakennustaltiot työn valmistuttua ja tultua merkityksi kiinteistöluetteloon säilytettävä siinä laitoksessa, joka toimii asianomaisen rakennuksen isännöitsijänä, ellei kaupunginhallituksen yleisjaosto joidenkin työkohteryhmien tai laitosten osalta toisin päättä,
- 3) määrätä, että uudisrakennus- ja perusparannustöiden määrärahat on ehdotettava pääomamenoihin ja että niistä varsinaisilla menoilla rahoitettuja rakennusten korjaustöistä, jotka rakennustyön aikana ovat muuttuneet perusparannuksiksi, on tehtävä merkinnät rakennustalioon ja myös annettava aikanaan ilmoitus kiinteistöluetteloon,
- 4) hyväksyä (liitteenä olevan) lomakkeen "Rakennusilmoitus" käytettäväksi ilmoitettaessa kiinteistöluetteloon talojen uudistöistä ja perusparannuksista,
- 5) kehottaa rakennusvirastoa ja satamalaitosta yhteisesti kiireellisesti tarkistamaan yleiskustannustensa laskennan ja veloituksen todellisia kustannuksia vastaavaksi käyttäen tarvittaessa apuna talousarviokysymysten asiantuntijaa,
- 6) kehottaa kiinteistölautakuntaa ehdottamaan vuosittain talousarvioon tarpeellisia määrärahoja kiinteistöluettelon arvoissa mahdollisesti suoritettavia ylimääräisiä poistoja varten,
- 7) määrätä, että tiedot kiinteän omaisuuden edellisen vuoden arvon muutoksista on ilmoitettava kiinteistöluetteloon viimeistään tammikuun 31 päivään mennessä, kuitenkin rakennusviraston osalta helmikuun 15 päivään mennessä,
- 8) määrätä, että kaupungin liikelaitosten käyttöomaisuuden luetelot on kiinteän omaisuuden osalta pidettävä liikelaitoksissa kaupun-

gin kiinteistöluettelon kanssa yhdenmukaisella tavalla, että liikelaitosten on ilmoitettava vuosittain kiinteistöluetteloon käyttöomaisuuden pääoma-arvot, poistot ja tiedot maa-alueista ja rakennuksista sekä toimittettava tarvittaessa käyttöomaisuuden luettelot kiinteistöluettelon hoitajalle nähtäväksi,

9) määrätä, että lahjoitusrahastojen omistamasta kiinteästä omaisuudesta on kiinteistöluettelon hoitajan toimesta pidettävä erillistä kiinteistöluetteloa kaupungin kiinteistöluettelon kanssa yhdenmukaisella tavalla,

10) määrätä, että kiinteistöluetteloon on tehtävä merkinnät kaupungin omistamien tilojen osuuksista yhteiseen metsään tai muihin yhteisiin tiluksiin tai etuuksiin, erityisistä etuuksista, rauhoituspiireistä, luonnonsuojelualueista, maanmittausrasitteista, valtausalueista, kaivospiireistä sekä aitausvelvollisuudesta,

11) määrätä, että kiinteistöluetteloon on merkittävä arvon lisäyksenä kadun ja viemärin rakentamisesta sekä katumaasta aiheutuvat korvaukset, mikäli kaupunki on ostanut sellaisen tontin, jonka osalta kysymyksessä olevia maksuja on suorittamatta,

12) määrätä, että kiinteistöluetteloon on tehtävä merkinnät sellaisista saantokirjaan otetuista ja erillisiin sopimuksiin perustuvista ehdoista, jotka koskevat oikeutta pitää kaupungin omistamilla alueilla tiettyjä laitteita tai käyttää kaupungin omistamia alueita määrättyllä tavalla,

13) siirtää kaupungin edustuksen maanomistajana yksityisiä teitä koskevissa asioissa 1. 1. 1964 alkaen rakennusvirastolta kiinteistöviraston hoitoon ja kehottaa kiinteistölautakuntaa ehdottamaan vuosittain talousarvioon määrärahan mahdollisia tiemaksuja varten,

14) kehottaa kutakin isännöitsijänä toimivaa hallintokuntaa nimeämään henkilön, jonka tehtävänä on huolehtia kiinteään omaisuuteen ja sen arvoihin kohdistuvien muutosten ilmoittamisesta kiinteistöluetteloon,

15) kehottaa kiinteistölautakuntaa huolehtimaan maakirjanpidon järjestämisestä siten, että kaupungin maa-alueiden kirjanpitoarvot kiinteistöluettelossa ja kantaomaisuuden kirjanpidossa pysyvät ajan tasalla,

16) kehottaa kiinteistölautakuntaa sijoittamaan maakirjanpidon kiinteistöluettelon yhteyteen sekä tekemään esityksen viraston johtosäännön muuttamisesta tarpeellisilta osin sekä

17) velvoittaa rakennusviraston ja satamalaitoksen toimittamaan niiden toimialaa koskevat, kiinteistöviraston pyytämät maakirjanpitoa varten tarvittavat tiedot kiinteistövirastolle.

11. ASETUS KIRJASTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu tammikuun 25 p:nä 1963.

(Suomen a.s. -kok. 51/63)

(Vrt. kunn. a.s. -kok. 1962:43)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1962 annetun kirjastoasetuksen (268/62) 2 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentin 1 kohta, 33 ja 34 § sekä lisätään asetukseen uusi 13 a ja 39 a § seuraavasti:

2 §. Kunnassa voi olla pääkirjasto ja sen alaisena yksi tai useampia sivukirjastoja. Kaksikielisessä kunnassa, jossa kirjastolain tullessa voimaan oli erikseen suomenkielinen ja ruotsinkielinen pääkirjasto, nämä voidaan edelleen sellaisina ylläpitää.

-----

8 §. -----
Kirjasto-ohjesäännössä on määrättävä:
a) kunnan kirjastojen sijoituspaikoista;

-----

13 a §. Valtioneuvosto voi erityisistä syistä myöntää erivapauden 12 ja 13 §:ssä säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista.

33 §. Milloin kirjastorakennusten tai kansakoulurakennuksiin sijoitettavien kirjastohuoneistojen hankkimista varten haetaan valtionapua tai lainaa, on rakennusohjelmalle sekä rakennuspiirustuksille ja työselityksille hankittava kouluhallituksen vahvistus sen mukaan kuin valtioneuvosto määrää. Kunnan omistamaan muuhun rakennukseen sijoitettavalle kirjastohuoneistolle on hankittava kouluhallituksen hyväksyminen. Kirjastohuoneistoksi tarkoitettua osakehuoneiston, jonka vuokra-arvosta kunta anoo kirjastolain 6 §:n 7 kohdassa tarkoitettua valtionapua, tulee niin ikään olla kouluhallituksen hyväksymä.

34 a §. Kirjastolain 7 §:n 4 momentissa tarkoitettua rakennuslupaa tai lupaa kirjastohuoneiston hankkimiseen kunnan on anottava opetusministeriölle osoitetulla hakemuksella, joka on toimitettava kirjastontarkastajalle. Kunnan on liitettävä anomukseen kaikki se selvitys, joka on tarpeen rakennuksen tai huoneiston hankkimisen kiireellisyyden arvioimiseksi, samoin kuin selvitys siitä, ettei kirjaston toiminnalle välttämätöntä ja tarkoituksenmukaista huoneistoa ole kohtuullisin ehdoin muutoin saatavissa. Milloin hakemus koskee rakennuslupaa, on siihen liitettävä jäljennös kouluhallituksen päätöksestä, jolla rakennus-

ohjelma on vahvistettu. Hakemukseen, jolla anotaan lupaa kirjastohuoneiston hankkimiseen, on liitettävä jäljennös kouluhallituksen päätöksestä, jolla huoneisto on kirjastohuoneistoksi hyväksytty.

Kunakin vuonna myönnettäviä 1 momentissa tarkoitettuja lupia varten kunnan on toimitettava hakemuksensa edellisen joulukuun aikana kirjastontarkastajalle, jonka on lähetettävä hakemukset lausuntoineen kouluhallitukselle ennen seuraavan tammikuun 10 päivää. Kouluhallituksen tulee toimittaa hakemukset sekä laatimansa yhtenäinen ehdotus lupien myöntämisestä opetusministeriölle ennen seuraavan helmikuun 20 päivää. Ehdotuksensa perusteeksi kouluhallituksen on laadittava hakemuksista yhdistelmä, jossa ne on asetettava kiireellisyysjärjestykseen siten, ettei kahta tai useampaa rakennustyötä aseteta yhtä kiireelliseksi. Yhdistelmässä on ilmoitettava kunkin rakennuksen ja huoneiston arvioitu hyötyneliömetrimäärä, sen perusteella laskettu normaalihintana sekä valtionavun ja lainan todennäköinen määrä.

Opetusministeriö myöntää rakennusluvut ja luvat huoneistojen hankkimiseen vuosittain yhdellä kertaa. Erityisistä syistä opetusministeriö voi kuitenkin erikseen myöntää luvan muunakin kuin 2 momentissa mainittuna aikana tehdyn anomuksen perusteella.

Rakennuslupa raukeaa, jollei työtä, jota varten lupa on myönnetty, ole aloitettu viimeistään sen kalenterivuoden päätyessä, jonka aikana luvan myöntämisestä on kulunut kaksi vuotta. Lupa kirjastohuoneiston hankkimiseen raukeaa, jollei sanotussa ajassa sen rakennuksen rakentamista, johon huoneisto sijoitetaan, ole aloitettu tai valmiissa rakennuksessa olevaa huoneistoa ole luovutettu kirjaston käyttöön.

Milloin kirjastohuoneisto aiotaan sijoittaa kansakoulurakennukseen, jonka rakentamista varten tarvitaan opetusministeriön rakennuslupa, on sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, myös kirjastohuoneistoa koskevalta osalta noudatettava kansakoulurakennusten rakennusluvista annettuja säännöksiä.

39 a §. Kirjastolain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua sokeain kirjaston valtionapuun ja sen suorittamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 25-27, 29-31 ja 38-39 §:ssä on kunnallisten kirjastojen valtionavusta säädetty.

Poiketen siitä, mitä 34 §:n 2 momentissa on säädetty, on hakemukset, jotka koskevat vuonna 1963 myönnettäviä rakennuslupia ja lupia kirjastohuoneistojen hankkimiseen, ennen 1 päivää huhtikuuta toimitettava asianomaisille kirjastontarkastajille, joiden tulee lähettää hakemukset lausuntoineen kouluhallitukselle ennen huhtikuun 15 päivää. Kouluhallituksen on lähetettävä hakemukset ehdotuksineen opetusministeriölle ennen toukokuun 15 päivää.

Kunnes kunnan kirjasto-ohjesääntö on vahvistettu, kunnan kirjastolautakuntaan kuuluu kunnallisvaltuuston päättämä määrä jäseniä.

---

12. ASUNTOTUOTANTOLAISIA TARKOITETUN LISÄLAINAN JA ASUNTO-OSAKELAINAN MYÖNTÄMISPERUSTEET.

Valtioneuvoston päätös helmikuun 1 p:ltä 1963.

(Suomen as. -kok. 72/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:79)

Valtioneuvosto on kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön esittelystä 4 päivänä joulukuuta 1953 annetun asuntotuotantolain 6 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on 17 päivänä huhtikuuta 1959 annetussa laissa (176/59), päättänyt:

1 §. Asuntotuotantolain 6 a §:ssä tarkoitettu lisälaina ja asunto-osakelaina voidaan myöntää henkilölle, jolla on huollettavanaan vähintään kaksi kuuttatoista vuotta nuorempaa lasta. Niin ikään voidaan laina myöntää leskivaimolle tai häneen verrattavalle henkilölle, jolla on huollettavanaan vähintään yksi kuuttatoista vuotta nuorempi lapsi.

Huollettavaksi lapseksi luetaan myös ottolapsi ja sanottuun lapseen rinnastetaan kuusitoista, mutta ei kahtakymmentä vuotta täyttänyt koulunkäyntiä tai opintoja jatkava sellainen lapsi samoin kuin työkyvytön kuusitoista vuotta täyttänyt lapsi, josta hakija jatkuvasti korvauksetta huolehtii.

2 §. Tässä päätöksessä tarkoitettujen lisälainan ja asunto-osakelainan saamisen edellytyksenä on, ettei hakijalle ja hänen puolisolleen ole viimeksi toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa määrätty vero omaisuuden perusteella ja ettei hakijan ja hänen puolisonsa verotettava tulo viimeksi toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa yhteensä ylitä 4 200 markkaa korotettuna 400 markalla kutakin 1 §:ssä tarkoitettua lasta kohden sekä ettei täten saatu verotettava tulo yhteensä ylitä 6 600 markkaa.

3 §. Lisälainaa saadaan myöntää enintään neljäsosa myönnetyn asuntolainan määrästä sekä asunto-osakelainaa enintään neljäsosa yhtiölle myönnetyn asuntolainan asianomaisen huoneiston osalle arvioidusta osuudesta.

Lisälaina myönnetään vain sellaisen omakotitalon rakentamista varten, jossa on yksi asunto.

4 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1963, ja sillä kumotaan valtioneuvoston asuntotuotantolaissa tarkoitettun lisälainan ja asunto-osakelainan myöntämisperusteista 26 päivänä kesäkuuta 1959 antama päätös (269/59).

---

13. HELSINGIN KAUPUNGIN YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 6 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:62)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä lisätä 14. 6. 1961 vahvistamansa yleisten töiden lautakunnan johtosäännön 6 §:ään uuden seuraavan sisältöisen 8a) kohdan:

hyväksyä kaupunginhallituksen hyväksymiin luonnospiirustuksiin perustuvat alle 150 000 nmk:n suuruisten uudisrakennuskohteiden ja perusparannustöiden pääpiirustukset sekä alle 50 000 nmk:n suuruisien perusparannustöiden luonnos- sekä pääpiirustukset,

---

14. RAKENNUSPIIRUSTUSTEN HYVÄKSYMISMENETTELY.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 6 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä oikeuttaa kaupunginkanslian ja rakennusviraston hallinnollisen osaston varustamaan piirustussarjat hyväksymistodistuksilla silloin, kun piirustukset ovat yhtäpitävät kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai yleisten töiden lautakunnan hyväksymien piirustusten kanssa, kuin myös silloin, kun rakennustarkastusviranomaisille esitettäviin piirustuksiin on jouduttu tekemään sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka perustuvat kaupungin rakennustarkastus-, palo-, terveydenhoito- ja väestönsuojeluviranomaisten tai asianomaisten valtion viranomaisten vaatimuksiin taikka ovat oikaisuonteisia, edellyttäen, ettei muutoksista aiheudu lisäkustannuksia tai että mahdollisesti aiheutuvat lisäkustannukset ovat vähäisiä ja ne voidaan rakennusviraston talorakennusosaston ilmoituksen mukaan suorittaa varattujen rakennusmäärärahojen puitteissa.

---

15. HELSINGIN KAUPUNGIN KUVATAIDETOIMIKUNNAN TOIMINTAOHJEET.

Kaupunginhallituksen vahvistamat marraskuun 25 p:nä 1954.
(Muutoksineen helmikuun 7 p:ltä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1954:99 ja 1956:35)

1 §. Kaupungin taidehankintojen valmistelusta ja suorittamisesta sekä kaupungin avustus- ja tukitoimenpiteistä kuvataiteille ja alan laitoksille koskevien kysymysten valmistelusta ja hoidosta huolehtii kaupungin kuvataidetoimikunta näiden ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus 7/2 1963.

2 §. Toimikunnan tehtävänä on:

1) valmistella kaupungin rakennuttamien julkisten rakennusten kaunistamista taideteoksien ja siinä mielessä tehdä suunnitelmia helsinkiläisiltä taiteilijoilta hankittavista taideteoksista joko valmiin taideteoksen ostamisesta, sellaisen tilaamisesta tai taidekilpailujen järjestämisestä,

2) tehdä kaupunginhallitukselle esitys määrätyn julkisen rakennuksen kaunistamiseen tarvittavan määrärahan myöntämisestä tarkoitukseen varatusta yhteismäärärahasta ja myönnetyn määrärahan puitteissa ratkaista kysymys hankittavista taideteoksista,

3) suorittaa taideteosten ostoa varten varatun erillisen määrärahan puitteissa kuvataiteita edustavia taidehankintoja helsinkiläisiltä taiteilijoilta,

4) toimia järjestettävien taidekilpailujen arvostelulautakuntana siten täydennettynä kuin 3 §:ssä mainitaan ja tässä kokoonpanossa määrätä myönnetyn määrärahan puitteissa jaettavien palkintojen suuruus ja lopullisesta työstä maksettava palkkio samoin kuin mikä palkituista töistä toteutetaan,

5) valvoa niiden avustusten käyttöä, jotka kaupungin varoista myönnetään kaupungissa toimiville kuvataiteen alan taidelaitoksille, sekä

6) suorittaa ne muut toimikunnan toimialaan kuuluvat tehtävät, jotka kaupunginhallitus sille antaa. Kaupunginhallitus 7/2 1963.

3 §. Toimikuntaan kuuluu yhdeksän vuodeksi kerrallaan valittua jäsentä, joista kaupunginhallitus valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, Suomen Taideakatemia yhden esteetikkojäsenen ja yhden varajäsenen ynnä Suomen Taiteilijaseura kolme jäsentä, joista yksi edustaa maalaustaidetta, yksi kuvanveistotaidetta ja yksi taidegrafiikkaa sekä näille kullekin yhden varajäsenen.

Kysymyksen ollessa julkisen rakennuksen kaunistamisesta kutsutaan toimikuntaan lisäjäseneksi rakennusta suunnitteleva arkkitehti. Kun toimikunta toimii järjestettävien taidekilpailujen arvostelulautakuntana, on kilpailua käsittävää taidealaa edustava Suomen Taiteilijaseuran nimeämä varajäsen kutsuttava toimikunnan lisäjäseneksi.

Milloin toimikunnassa käsitellään kysymystä julkisen rakennuksen kaunistamisesta kiintein taideteoksien, on kaupunginjohtajistosta se johtaja, jonka hallintoalaan rakennus kuuluu, kutsuttava toimikunnan kokouksiin, joissa hänellä on puhevalta, mutta ei äänioikeutta.

Toimikunnalla on oikeus tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.
Kaupunginhallitus 7/2 1963.

4 §. Toimikunnan sihteerin määrää kaupunginhallitus toimikunnan esityksestä.

5 §. Toimikunnan jäsenille suoritetaan kokouspalkkioita kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön määräysten mukaan. Sihteerille suoritetaan palkkiota hyväksyttävän laskun mukaan.

6 §. Toimikunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, josta jäljennös kolmen päivän kuluessa kokouksesta on toimitettava kaupunginjohtajalle. Toimikunnan päätökset saadaan panna täytäntöön vasta kaupunginjohtajan ilmoitettua, ettei päätöksiä ole otettu kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

7 §. Toimikunta on päätösvaltainen, kun vähintään viisi jäsentä on saapuvilla.

Päätökset tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänen jakautuessa tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Kaupunginhallitus 7/2 1963.

8 §. Toimikunnan maksettavat laskut ja muut maksuasiakirjat hyväksyy toimikunnan sihteeri.

---

16. HUOLTOLOIDEN HOITOPÄIVÄMAKSUN VAHVISTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös helmikuun 7 p:ltä 1963.

(Suomen as. -kok. 1963:87)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:22)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta 10 päivänä helmikuuta 1961 annettun lain (96/61) 35 §:n 4 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 25 päivänä elokuuta 1962 annetussa laissa (460/62), ja ottaen huomioon päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta 15 päivänä joulukuuta 1961 annetun asetuksen (554/61) 31 §:n säännökset, päättänyt, että mainitussa laissa tarkoitettujen huoltoloiden hoitopäivämaksu on 1 päivästä tammikuuta 1963 yhdeksän markkaa. Huollettavan säilytyksestä muussa väliaikaisessa hoitopaikassa kuin huoltolassa tai sairaalassa suoritetaan valtion osuus sosiaaliministeriön kohtuulliseksi harkitseman hoitopäivämaksun perusteella.

---

17. RAKENNUSPIIRUSTUSTEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT OHJEET.

Kaupunginhallituksen antamat helmikuun 14 p:nä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä kehottaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia valtionavun piiriin kuuluvia rakennuskohteita koskevia rakennuspiirustuksia yleisten töiden lautakunnalta tilatessaan samalla ilmoittamaan, mitä piirustuksia laadittaessa on valtionavun hakemista silmällä pitäen otettava huomioon. Yleisten töiden lautakunnan tulee, sen jälkeen kun laadituista piirustuksista on hankittu asianomaisen lauta- tai johtokunnan lausunto sekä hyväksyttyään omasta puolestaan piirustukset, lähettää ne mahdollisesti asetetun määräajan kuluessa asianomaiselle virastolle niin monena sarjana kuin tilauksessa on mainittu. Asianomaisen hallintokunnan tulee sen jälkeen huolehtia valtionapuhakemusten laatimisesta ja toimittamisesta kaupunginhallitukselle. Asianomainen virasto vastaa valtionapuhakemusten tekemisestä ja niihin liittyvien määräaikojen noudattamisesta.

---

18. HALLINTOKUNTIEN RAKENNUSVIRASTON TALO-
RAKENNUSOSASTOLTA TILAAMIEN TÖIDEN LASKUTTA-
MINEN.

Kaupunginhallituksen päätös helmikuun 14 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:102)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä:

1) että rakennusviraston talorakennusosasto oikeutetaan laskutamaan hallintokuntien siltä tilaamat kunnossapito- ja perusparannustyöt vasta kunkin työn valmistuttua, kuitenkin siten, että talorakennusosaston on

a) joka kuukausi ilmoitettava kullekin hallintokunnalle kunnossapitotoimikunnassa sovitun raportin (yhteenvedon) muodossa hallintokunnan tilaamista töistä talorakennusosastolle siihen mennessä aiheutuneet kustannukset ja

b) milloin laskutus osatöistä on mahdollinen, työn jakautuessa selviin työvaiheisiin, joista voidaan laatia maksutaulukko, laskutettava hallintokuntia siltä osalta ilmoitettua työtä, josta tilauksessa on sovittu joko maksutaulukon muodossa tai kun kokonaisarviosummasta on käytetty tilauksessa lähemmin määritellyt osamäärärahasummat. Tilauksessa mainitut, maksutaulukkaan kuuluvat työvaiheet samoin kuin toisen vaihtoehdon mukaiset osamäärärahasummat hallintokunnan on arvioitava omien etujensa takia sellaisiksi, että hallintokunta saa talorakennusosastolta osalaskut vähintään joka toinen tai joka kolmas kuukausi,

2) että edellä esitetystä poiketen keskeneräiset työt laskutetaan talousarviovuoden päättyessä.

---

19. HELSINGIN KAUPUNGIN YLEISEN JÄRJESTYSSÄÄNNÖN MUUTOS.

Uudenmaan lääninhallituksen vahvistama helmikuun 15 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä joulukuun 12 p:nä 1962)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:94)

Uudenmaan lääninhallitus vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 12.12.1962 tekemän päätöksen, jolla Helsingin kaupungin yleisen järjestyssäännön 25 §:n 1 momentti muutettiin näin kuuluvaksi:

Torikauppaa kaupungin toreilla ja siihen liittyvää aluksista käsin tapahtuvaa myyntiä satama-alueella saadaan kaupungin asianomaisen viranomaisen myöntämällä luvalla ja sen määräämin ehdoin harjoittaa huhtikuun 1 ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana klo 7-13 sekä muuna vuoden aikana klo 8-13 välisenä aikana, ellei poliisi kaupunginhallituksen suostumuksella poikkeustapauksessa rajoita myyntiaikaa. Toriajan päätyttyä on kaikki tavarat ja kuormat, myyntipöydät ja muut myynnissä käytetyt välineet viipymättä vietävä pois paikalta. Jos alus, josta myyntiä on harjoitettu, asianmukaisella luvalla on jätetty laituriin, on myytävä tavara ja myyntiin käytetyt välineet myyntiajan päätyttyä peitettävä.

---

20. VENEIDEN LAITUROIMISEN JA TALVISÄILYTYKSEN JÄRJESTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 20 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

- 1) että oheiseen karttaliitteeseen merkityt alueet varataan veneiden laiturointi-, talvisäilytys- ja telakka-alueiksi,
- 2) että kiinteistölautakuntaa kehoitetaan tekemään kaupunginhallitukselle erilliset esitykset edellä mainittujen alueiden vahvistamisesta asemakaavassa veneiden laiturointi-, talvisäilytys- ja telakka-alueiksi,
- 3) että mainitut veneulkoilun tarvitsemat alueet siirretään urheilu- ja retkeilylautakunnan hallintoon,
- 4) että venelaitureiden ja veneiden talvisäilytyspaikkojen järjestäminen sekä niiden käyttöön liittyvien tehtävien hoitaminen ja valvonta keskitetään urheilu- ja retkeilylautakunnalle, jonka talousarvioon sisällytetään laitureiden peruskorjauksia ja kunnossapitoa sekä talvisäilytyspaikkojen kunnostusta varten tarvittavat määrärahat,
- 5) että kaupunki huolehtii venelaitureiden suunnittelusta ja rakentamisesta kulloinkin urheilu- ja retkeilylautakunnan talousarvioon tätä varten varattavien määrärahojen puitteissa,
- 6) että kaupungin omistamien venesatamien yhteyteen tai läheisyyteen mahdollisesti järjestettävistä polttoaineen ja makean veden saantimahdollisuuksista ym. vastaavanlaisista järjestelyistä päätetään kussakin tapauksessa erikseen,
- 7) että kaupungin toimesta rakennetut venelaiturit on, mikäli niitä ei luovuteta purjehdusseurojen tai venekerhojen hallintaan, hoidettava urheilu- ja retkeilylautakunnan toimesta, jonka tulee luovuttaa venelaituripaikat halukkaille veneenomistajille kohtuullista lautakunnan vahvistettavaa vuokraa vastaan,
- 8) että edellä 7) kohdassa mainittuja periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös talvisäilytyspaikkojen luovutuksessa ja vuokrauksessa ottaen lisäksi huomioon kiinteistölautakunnan lausunnossa esitetyt taloudelliset näkökohdat,
- 9) että urheilu- ja retkeilylautakunnalla on oikeus toistaiseksi myöntää yhteisöille ja yksityisille henkilöille oikeus omalla kustannuksellaan rakentaa lautakunnan määräämin ehdoin tilapäisiä venelaitureita kaupungin omistamille, tähän tarkoitukseen varatuille ranta-alueille,
- 10) että urheilu- ja retkeilylautakuntaa kehoitetaan selvittämään yleisillä ranta-alueilla olevien pienien venelaitureiden omistussuhteet ja luvallisuus sekä velvoittamaan määräämään mennessä korjaamaan huonokuntoiset laiturit ja tarvittaessa poistamaan luvatta rakennetut sekä

11) että urheilu- ja retkeilylautakuntaa kehoitetaan tarvittaessa tekemään kaupunginhallitukselle erilliset esityksensä venelaiturikysymyksen mahdollisesti vaatimasta tarkemmasta järjestelystä.

---

21. URHEILU- JA RETKEILYLAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 20 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1946:196, 1950:97 ja 1954:53)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 23. 5. 1945 vahvistamansa ja 30. 8. 1950 sekä 16. 6. 1954 muuttamansa urheilu- ja retkeilylautakunnan johtosäännön 9 §:n 1 momenttia sekä 3 momentin 3) kohtaa seuraavasti:

9 §. Eläintarhan hoitoa varten sekä lomanviettoa ja retkeilyä koskevia asioita käsittelemään lautakunta keskuudestaan asettaa eläintarhajaoston ja retkeilyjaoston.

Retkeilyjaoston tehtävänä on:
-----

3) päättää retkeilypropagandaa koskevista asioista,

---

22. URHEILU- JA RETKEILYTOIMISTON JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 20 p:nä 1963.

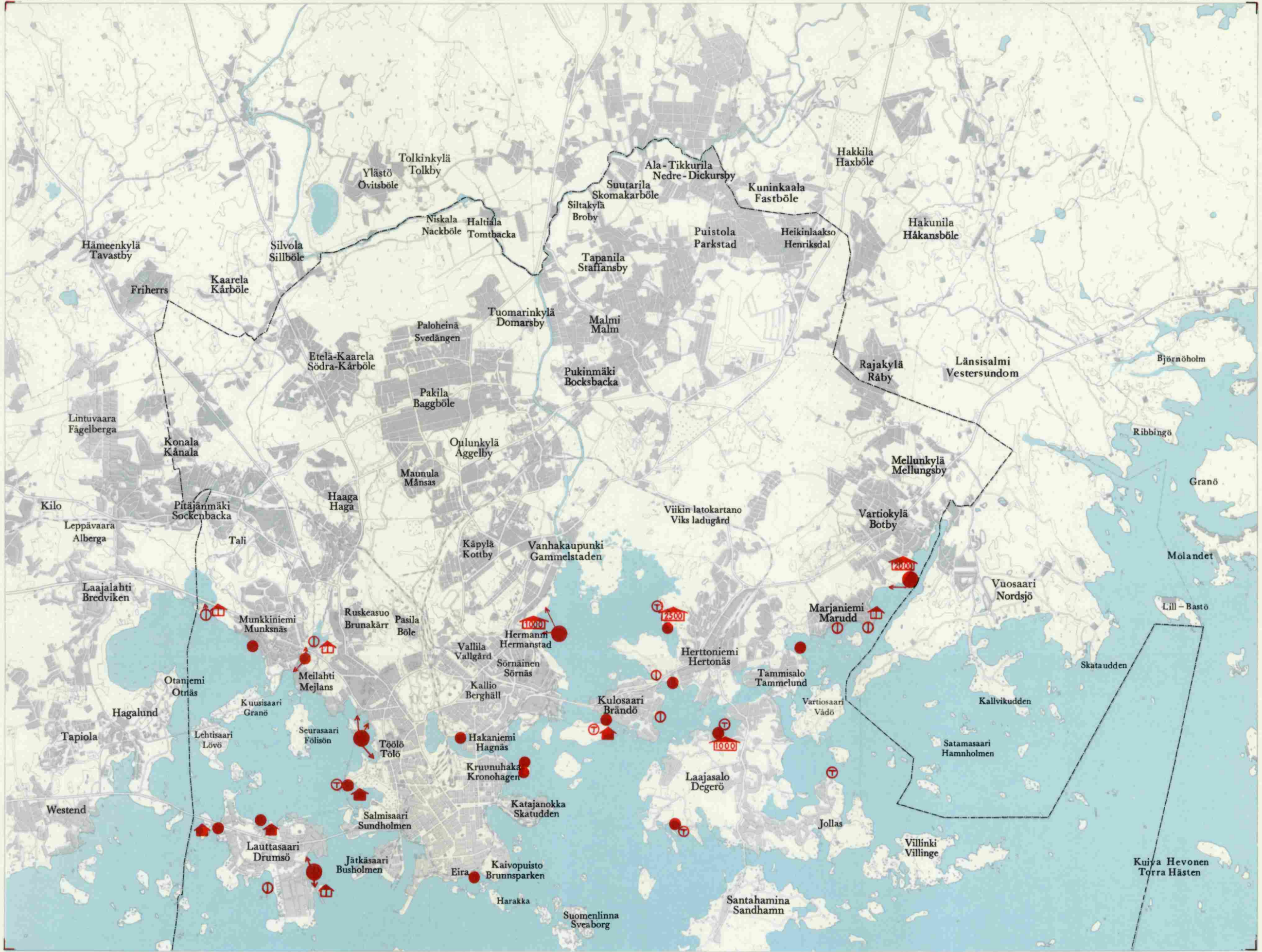
(Vrt. kunn. as. -kok. 1945:40 ja 1954:54)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 23. 5. 1945 vahvistamansa ja 16. 6. 1954 muuttamansa urheilu- ja retkeilytoimiston johtosäännön 12 §:n 1) ja 2) kohtaa seuraavasti:

12 §. Retkeilyasiamiehen tehtävänä on, yhdessä jo toimivien järjestöjen ja laitosten kanssa:

- 1) huolehtia retkeilyn järjestelystä kaupungissa;
  - 2) Kumottu.
-

Laatinut kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto 1963
Uppgjord av fastighetskontorets stadsmättningsavdelning 1963

VENELAITURIT

200 venepaikka
 500 vp.
 1000 vp.

0 1 2 3 4 km

1:75000

TALVISÄILYTYKS

200 venepaikka
 500 vp.
 1000 vp.

TELAKKATONTTI

Hankintatieto 1963

23. HELSINGIN KAUPUNGIN MATKAILUTOIMISTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 20 p:nä 1963.

1 §. Kaupungin matkailumainonta- ja -neuvontatoimintaa hoitaa Helsingin kaupungin matkailutoimisto, joka hallinnollisesti kuuluu kaupunginsihteerin alaisuuteen.

2 §. Matkailutoimiston tehtävänä on

1) huolehtia kaupungin matkailuolojen yleisestä kehittämisestä ja edistämisestä pyrkimällä luomaan suotuisat edellytykset matkailuliikenteen suuntautumiselle kaupunkiin,

2) seurata matkailuolojen kehitystä kotimaassa ja ulkomailla, sikäli kuin sillä on merkitystä kaupungin matkailutoimen kannalta, sekä huolehtia tarpeellisesta yhteydenpidosta muiden kotimaan kuntien vastaaviin hallintoelimiin ynnä paikallisiin ja koko maan käsittäviin matkailu- ja retkeilyjärjestöihin,

3) huolehtia yhteistoiminnasta matkailujärjestöjen, paikallisten matkatoimistojen sekä liikenteenharjoittajien ja majoitusliikkeiden ynnä muiden matkailualaa sivuavien laitosten ja yritysten kanssa kaupunkiin suuntautuvan matkailun edistämiseen ja lisäämiseen liittyvien käytännöllisten toimenpiteiden suorittamiseksi,

4) huolehtia kaupungin tunnetuksi tekemisestä erityisesti matkailukohteena sekä tähän tarkoitukseen käytettävän mainonta- ja tiedotusaineiston suunnittelusta, julkaisemisesta ja levittämisestä sekä osallistua yhteistoiminnassa kaupunginkanslian tiedotuspäällikön kanssa kaupungin yleiseen suhdetoimintaan liittyvien tehtävien suorittamiseen,

5) huolehtia kaupunkiin saapuvien matkailijain neuvonnan ja opastuksen järjestämisestä sekä kaupungin matkailunähtävyyksiä, kulttuuri- ja talouselämää sekä muita paikallisia olosuhteita koskevien tietojen välittämisestä ynnä muun siihen verrattavan palvelun järjestämisestä tätä haluaville matkailijoille,

6) avustaa ja neuvoa kaupungissa pidettävien kongressien ja niihin verrattavien tilaisuuksien järjestäjiä sekä muutoinkin edistää kongressipalvelun kehittämistä,

7) huolehtia yhteistoiminnassa tilastotoimiston kanssa Helsingin matkailuoloja koskevien tilastojen laatimisesta,

8) tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja ja selvityksiä toimialaansa kuuluvista asioista sekä

9) antaa vuosittain ennen huhtikuun 30 päivää kaupunginhallitukselle kertomus toimiston edellisen vuoden toiminnasta.

3 §. Matkailutoimiston päällikkönä on matkailupäällikkö sekä muuna henkilökuntana matkailusihteerit ja tarpeellinen määrä muita vakinaisia

viranhaltijoita sekä määrärahojen puitteissa tilapäisiä viranhaltijoita ja työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

4 §. Matkailupäällikön tehtävänä on

1) johtaa ja valvoa toimiston ja sen henkilökunnan toimintaa sekä määrätä henkilökunnan tehtävät ja sisäinen työnjako,

2) huolehtia ja valvoa, että tämän johtosäännön 2 §:ssä mainitut tehtävät asianmukaisesti suoritetaan,

3) valmistella ja matkailuneuvottelukunnan kokouksissa esitellä neuvottelukunnassa käsiteltävät asiat,

4) huolehtia matkailuneuvottelukunnan kokousten pöytäkirjojen pitämisestä,

5) tehdä matkailuneuvottelukunnalle esitykset matkailupalvelusta, matkailuneuvontaa lukuun ottamatta, yleisöltä perittäviksi maksuiksi,

6) huolehtia, että matkailutoimiston käytettäväksi myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja annettuja määräyksiä noudattaen,

7) huolehtia, että talousarvioehdotuksen laadinnassa, rahavarojen säilyttämisessä ja kirjaamisessa, inventoinnissa sekä irtaimistoluetteloiden laadinnassa noudatetaan kaupungin tilisäännössä tai muutoin annettuja määräyksiä, sekä

8) suorittaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja kaupunginsihteerin antamat, hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Matkailupäällikön vuosilomalla tai muutoin estyneenä ollessa hoitaa hänen tehtäviään matkailusihteeri.

5 §. Matkailupäällikön valitsee kaupunginhallitus. Muut vakinaiset viranhaltijat valitsee kaupunginhallituksen yleisjaosto. Tilapäiset viranhaltijat ottaa kaupunginsihteeri ja työsuhteessa olevan henkilökunnan matkailupäällikkö.

Matkailupäällikön pätevyysvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto ja hyvä perehtyneisyys matkailu- tai muuhun siihen verrattavaan alaan tahi kunnallisen matkailutoimen alalla saavutettu kokemus ja osoitettu organisatorinen kyky sekä erittäin hyvä perehtyneisyys matkailualaan. Sen lisäksi matkailupäälliköllä tulee olla englannin, saksan tai ranskan kielen vähintään tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Matkailusihteerin pätevyysvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto ja perehtyneisyys matkailu- tai muuhun siihen verrattavaan alaan tahi erittäin hyvä perehtyneisyys matkailualaan. Sen lisäksi matkailusihteerillä tulee olla viranhoidon edellyttämä vieraiden kielten taito. Muilta viranhaltijoilta vaaditaan sellainen pätevyys kuin valinnan suorittava viranomainen pitää tarpeellisena, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava näitä virkoja varten ehkä erikseen määrättyjä pätevyysvaatimuksia.

6 §. Toimiston kassa- ja tiliosastona on rahatoimisto.

7 §. Periaatteellista laatua olevien tai muutoin tärkeiden matkailukysymysten käsittelyä varten kaupunginhallitus asettaa vuosittain matkailuneuvottelukunnan, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja sekä jäsenenä kaupunginsihteeri, kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö ja Suomen Matkailijayhdistyksen nimeämä edustaja sekä viisi kaupunginhallituksen vuodeksi kerrallaan

valitsemaa luottamusmiestä.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun viisi jäsentä, puheenjohtaja heihin luettuna, on kokouksessa saapuvilla.

---

24. HELSINGIN KAUPUNGIN RAITTIUSLAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 20 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. kok. 1948:122)

1 §. Raittiuden edistämiseksi sekä väkijuomista annetun lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomista varten toimii Helsingin kaupungissa kaupunginvaltuuston asettama ja kaupunginhallituksen alainen raittiuslautakunta sen mukaan kuin raittiuslautakunnista 15 päivänä huhtikuuta 1932 annetussa asetuksessa ja sosiaaliministeriön antamissa ohjeissa sekä tässä johtosäännössä sanotaan.

2 §. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän kaupunginvaltuuston kahdeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, joista ensimmäisen vuoden lopussa eroaa arvan perusteella neljä ja sen jälkeen vuorollaan viisi ja neljä.

Lautakunta valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jos jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, valitaan toinen henkilö erroneen tilalle toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Lautakunnan jäsenen tulee olla hyvämaineisia, elämässään nuhteettomiksi ja raittiiksi tunnettuja henkilöitä.

Lautakunnan jäseneksi älköön ketään valittako ilman hänen suostumustaan.

Kaupunginvaltuusto voi, lautakuntaa kuultuaan, kesken toimikauden erottaa lautakunnan jäsenen, jos käy ilmi, ettei hän täytä tässä pykälässä mainittuja pätevyysehtoja, tai jos hän muutoin osoittautuu tähän tehtävään sopimattomaksi.

Väkijuomaliiikkeen kunnalliselle tarkastajalle voidaan lähettää kutsu niihin lautakunnan kokouksiin, joissa käsitellään väkijuomamyymälöiden avaamista ja anniskeluoikeuksien myöntämistä koskevia lausuntoja. Hän voi osallistua näistä asioista käytävään keskusteluun, mutta ei päätösten tekoon.

Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin ristimä- ja sukunimet, ammatti ja osoite on viipymättä ilmoitettava sosiaaliministeriön raittiis- ja alkoholioasastolle, kaupungin poliisilaitokselle ja kaupunginhallitukselle.

3 §. Lautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta tai lautakunnan siitä tekemän päätöksen mukaisesti. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä olemasta kokouksessa saapuvilla valitaan tilapäinen puheenjohtaja lautakunnan jäsenistä kokousta varten.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun vähintään kuusi päätöksen tekoon esteetöntä jäsentä, kokouksen puheenjohtaja heihin luettuna, on

saapuvilla. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen jakautuessa tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

4 §. Lautakunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyksiä on ilmennyt, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja tapahtuneet äänestykset.

Lautakunnan pöytäkirjaa pitää toimistos sihteeri, ellei lautakunta toisin päättä.

Pöytäkirja tarkistetaan lautakunnan päättämällä tavalla kunnallislain 29 §:n säännösten mukaisesti.

Lautakunnan kirjelmät allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjan pitäjä.

Lautakunnan kokouksissa toimii esittelijänä toimistos sihteeri, Raittiustyönohjaajat ovat velvollisia olemaan saapuvilla lautakunnan kokouksissa, ellei lautakunta toisin päättä.

5 §. Lautakunnan kokouksista samoin kuin niissä käsiteltäviksi tulevista asioista on kaupunginhallituksen määräämällä tavalla hyvissä ajoin ilmoitettava kaupunginjohtajalle, asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemmalle edustajalle. Päätöksiin nähden, jotka saatetaan alistaa kaupunginhallituksen tutkittaviksi, on lautakunnan noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty.

6 §. Raittiyslautakunnan tehtävänä on edistää raittiutta kaupungissa ja suorittaa sille laissa tai asetuksessa säädetty tehtävät. Tämän lisäksi lautakunnan tulee:

1) seurata väkijuomien kulutuksen kehittymistä yleensä ja erityisesti nuorten keskuudessa ja antaa sitä koskevia tietoja raittius- ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen sekä kansa-, oppi- ym. kouluissa toimivien raittiusyhdistysten käyttöön,

2) olla yhteistoiminnassa kaupungissa toimivien raittius- ja muiden kansalaisjärjestöjen kanssa järjestämällä yhteisiä neuvottelu- ja keskustelutilaisuuksia sekä suunnittelemalla toimenpiteitä raittiusilanteen parantamiseksi,

3) pitää tarpeen vaatimaa yhteyttä kasvatusta- ja nuorisotyötä sekä alkoholihuoltoa suorittaviin kunnallisiin elimiin, erityisesti nuorisotyö- sekä urheilu- ja retkeilylautakuntiin, lastensuojelulautakunnan suojelukasvatustoimistoon, huoltolautakunnan alkoholiosastoon sekä kansakoulujen ja ammattioppilaitosten johtokuntiin,

4) tiedottaa sopivaksi katsomallaan tavalla toiminnastaan raittiusjärjestöille ja muille raittiusyöstä kiinnostuneille yhteisöille,

5) tukea ja edistää raittius- ja nuorisojärjestöjen toimintaa,

6) järjestää raittiuskirjallisuuden ja -lehtien levitystä kaupungin alueella sekä osallistua muulla tavoin yleiseen raittiusvalistustyöhön ja raittiusmainontaan,

7) seurata väkijuomaolojen kehittymistä kaupungissa ja tehdä havaituista epäkohdista ilmoituksia ja esityksiä väkijuomayhtiöille ja väkijuomamyymälöiden hoitajille sekä väkijuomaliikkeen kunnalliselle tarkastajalle,

8) antaa kaupungin viranomaisille väkijuomien myyntiä ja anniskelua koskevia lausuntoja,

9) suunnitella ja toteuttaa myönnettyjen määrärahojen puitteissa erilaisia raittiustilannetta koskevia tutkimuksia,

10) vastaanottaa lautakunnan toimialaan liittyvien avustusten anomukset ja jakaa niiden perusteella talousarvioon lautakunnan käytettäväksi merkityt määrärahat,

11) valvoa, että lautakunnan toimialaan liittyvät myönnetyt avustukset käytetään asianmukaisiin tarkoituksiin ja että avustusten antamiseen asetetut ehdot täytetään,

12) valvoa, että lautakunnan käytettäväksi myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja annettuja määräyksiä noudattaen,

13) tehdä ehdotus lautakunnan seuraavan vuoden talousarvioksi,

14) valvoa, että talousarvioehdotuksen laadinnassa, rahavarojen säilyttämisessä, tilityksessä sekä kirjanpidossa, inventoinnissa ja irtaimistoluetteloiden laadinnassa noudatetaan tilisäännön ja sen perusteella annettuja muita määräyksiä,

15) antaa vuosittain ennen huhtikuun loppua kaupunginhallitukselle kertomus omasta ja lautakunnan toimiston edellisen vuoden toiminnasta sekä

16) valita ne raittiyslautakunnan toimiston viranhaltijat, joiden osalta tämä tehtävä on raittiyslautakunnan toimiston johtosäännössä uskottu lautakunnalle.

7 §. Lautakunnan alaisena toimii kaupunginvaltuuston vahvistaman johtosäännön mukaan raittiyslautakunnan toimisto.

8 §. Lautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

---

25. HELSINGIN KAUPUNGIN RAITTIUSLAUTAKUNNAN TOIMISTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 20 p:nä 1963.

1 §. Raittiuslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä toimii lautakunnan valvonnan alaisena raittiuslautakunnan toimisto, jonka toimintaa johtaa toimistosihteri. Toimiston muuna henkilökuntana on raittiustyönohjaajia sekä tarpeellinen määrä toimistoapulaisia. Tarpeen mukaan voidaan toimistoon ottaa tilapäisiä viranhaltijoita sekä työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

2 §. Toimistosihterin tehtävänä on:

1) johtaa ja valvoo toimiston ja sen henkilökunnan toimintaa sekä huolehtia toimiston tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä,

2) antaa lausuntoja raittiuslautakunnan toimiston toimialaan kuuluvista asioista,

3) huolehtia lautakunnan kokousten esityslistojen ja pöytäkirjojen laatimisesta sekä sen kirjeenvaihdosta, ellei lautakunta ole näitä tehtäviä toiselle määrännyt,

4) laatia lautakunnalle ehdotukset sitä ja sen toimistoa koskeviksi vuotuisiksi toimintakertomuksiksi sekä muut toimintaselostukset,

5) hyväksyä maksettaviksi raittiuslautakunnalle ja sen toimistolle osoitetut laskut ja muut maksuosoitukset,

6) avustaa yhteistyössä raittiustyönohjaajien kanssa lautakuntaa raittiustyöjärjestöille myönnettyjen kaupungin raittiusmääräraha-avustusten käytön valvonnassa,

7) valmistella ja esitellä lautakunnan kokouksissa käsiteltävät asiat,

8) laatia lautakunnalle määräaikana ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,

9) järjestää ja osallistua lautakunnan päätösten ja ohjeiden mukaisesti yleisten valistustyömuotojen toteuttamiseen ja

10) antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä tietoja ja selvityksiä sekä suorittaa opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sekä raittiuslautakunnan määräämät toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Niistä toimistosihterin päätöksistä, jotka koskevat viransijaisen määräämistä ja viranhaltijoiden vuosilomia samoin kuin muistakin toimistosihterin tarpeellisiksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluetteloa, joka toimistosihterin on allekirjoitettava.

Toimistosihterin ollessa vuosilomalla tai muutoin estyneenä, hänen tehtäviään hoitaa virassa vanhin raittiustyönohjaaja, ellei lautakunta toisin päättä.

3 §. Raittiustyönohjaajien tehtävänä on lautakunnan ja toimistosihteerin ohjeiden mukaan:

- 1) suorittaa raittiustyön ohjaustoimintaa kouluissa, järjestöissä ja sosiaalisissa laitoksissa,
- 2) järjestää erilaista raittiusasiaa edistävää kurssitoimintaa,
- 3) järjestää raittiustyötä tekevien järjestöjen toiminnan tehostamiseksi tarkoitettua kilpailu- ja harrastustoimintaa,
- 4) suorittaa puhe-, esitelmä- ja luentotoimintaa,
- 5) koota ja lähettää erilaista ohjelma-aineistoa raittiustyötä tekevien järjestöjen käyttöön,
- 6) järjestää ja toteuttaa raittiustilannetta koskevaa tutkimustyötä,
- 7) tehdä esityksiä erilaisen valistusaineiston hankinnasta toimiston käyttöön ja
- 8) suorittaa muut lautakunnan ja toimistosihteerin määräämät toimialaansa kuuluvat tehtävät.

4 §. Raittiuslautakunnan toimiston muun henkilökunnan tehtävät määrää toimistos sihteeri.

5 §. Raittiuslautakunnan toimiston vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat valitsee raittiuslautakunta. Työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaa toimistos sihteeri.

6 §. Toimistosihteeriltä vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa taikka opettajainvalmistuslaitoksessa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto sekä hyvä raittius- ja alkoholiasian ja järjestötyön tuntemus.

Raittiustyönohjaajilta vaaditaan Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa tai vastaavassa ruotsinkielisessä kansalaiskorkeakoulussa taikka opettajainvalmistuslaitoksessa suoritettu loppututkinto tai virkaan soveltuva muu vastaava tutkinto sekä hyvä raittius- ja järjestötyön tuntemus.

Muilta viranhaltijoilta vaaditaan sellainen pätevyys kuin valinnan suorittava viranomainen pitää tarpeellisena, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava kaupunginhallituksen näitä virkoja varten erikseen määräämiä pätevyysvaatimuksia.

7 §. Raittiuslautakunnan toimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

---

26. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös helmikuun 27 p:ltä 1963.

(Suomen as. -kok. 113/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:104)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on muuttanut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen (392/57) 18 §:n näin kuuluvaksi:

Renkaat.

18 §. 1. Auton rekisteröidystä kokonaispainosta johtuva kuormitus ei saa ylittää renkaan valmistajan sille suosittelemaa, enintään 6.0 kp/cm² ilmanpainetta vastaavaa määrää. Samoin tulee vanteen vastata renkaan valmistajan suosituksia. Kuorma- ja linja-autossa sekä erikoisautossa ei kuitenkaan saa käyttää rengasta, jonka leikkauspinnan leveys kuormittamattomana ja mahdollisia reunavahvikkeita lukuun ottamatta alittaa seuraavassa määrätyn vähimmäismitan eikä vannetta, jonka uran sisäleveys alittaa vastaavan vähimmäismitan:

Kuormitus enintään kp	Leveys vähintään mm	Vanneuran pienin leveys mm	Renkaan nimelliskoko
1 100	180	127	7.00-20
1 400	200	140	7.50-20
1 700	220	152	8.25-20
2 000	240	165	9.00-20
2 300	260	178	10.00-20
2 600	280	190	11.00-20

2. Maaseutuliikenteeseen tarkoitetun linja-auton kaikissa pyöriässä on käytettävä samankokoisia, keskenään vaihdettavissa olevia renkaita, joiden koon määrää suurin yhteen renkaaseen rekisteröidystä kokonaispainosta johtuva kuormitus.

3. Autossa tulee olla riittävä tila siinä 1 ja 2 momentin mukaan vaadittaville, normaalirakenteisille renkaille.

4. Autossa ei saa käyttää renkaita, joissa kudos on näkyvissä tai jotka muutoin ilmeisesti voivat räjähtää, eikä nimenomaan etupyöriässä renkaita, joiden puutteellinen tasapaino voi häiritä ohjausta. Ajoneuvossa, jonka sallittu ajonopeus ylittää 30 km/h, tulee renkaiden kulutuspinna koko sen leveydellä olla liukumista estävä kuviointi, jonka urien syvyys on vähintään 1 mm.

5. Kumipäällysteisen telaketjun tulee olla siten mitoitettu, että rekisteröidystä kokonaispainosta johtuva paine kosketuspinnan koko alalle ei ylitä 2 kp/cm^2 .

6. Renkaiisiin ja telaketjuihin saa olosuhteiden sitä edellyttäessä asettaa sellaisia liukuvastuksia, jotka eivät vahingoita tietä.

Tämä päätös tulee voimaan heti, kuitenkin siten, että ennen sen antamista liikenteeseen hyväksyttyä autoa, jonka renkaat ja vanteet eivät täytä 1 ja 2 momentin määräyksiä, saa edelleen käyttää liikenteeseen edellyttäen, että se täyttää sitä hyväksyttäessä voimassa olleet määräykset. Samoin saadaan tätä ennen tyyppikatsastuksessa hyväksytty automalli, jonka vanteet eivät vastaa 1 momentin taulukon vähimmäismittoja, edelleen hyväksyä liikenteeseen sen renkaille tähän asti hyväksytyin kuormituksin.

---

27. ASETUS ELINTARVIKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 8 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 123/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1952:104)

Kaupp- ja teollisuusministerin esittelystä muutetaan 21 päivänä marraskuuta 1952 annetun elintarvikeasetuksen (408/52) 28 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

28 §. Elintarvikemääräysten noudattamisen valvontatoimintaan liittyvien yhteisten ja yleisten asioiden käsittelemistä varten asetetaan neuvottelukunta. Siihen kuuluvat valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi määräämä puheenjohtaja sekä jäsenenä valtioneuvoston niin ikään kolmeksi vuodeksi määräämät kauppa- ja teollisuusministeriön, lääkintöhallituksen ja maatalousministeriön eläinlääkintöosaston edustajat, kunkin johtavan elintarviketutkimuslaitoksen yksi edustaja sekä yksi poliisitointa, yksi maataloutta, yksi kuluttajia, kaksi kauppa- ja kaksi teollisuutta edustavaa henkilöä. Neuvottelukunnan, jonka jäsenten joukosta valtioneuvosto samalla määrää varapuheenjohtajan, tulee kokoontua sen päättämin väliajoin sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta tai jonkun jäsenen kirjallisesti sitä pyytäessä.

---

28. ASETUS INVALIIDIHUOLTOASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 8 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 124/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1946:180 ja 1955:64)

Sosiaaliministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1946 annetun invaliidihuoltoasetuksen (908/46) 3 ja 4 luku näin kuuluviksi:

3 luku.

Invaliidihuollon elimet ja korvaus.

12 §. Invaliidihuollon paikallisena elimenä toimii kunnan sosiaalilautakunta. Lautakunnan tulee:

1) seurata kunnassa asuvien invaliidien oloja sekä huolehtia siitä, että he saavat invaliidihuoltolain edellyttämää huoltoa, ja siinä mielessä tehdä tarpeellisia esityksiä;

2) suorittaa tarvittaessa invaliidihuoltokustannukset ja hakea valtion suoritettaviksi kuuluvista kustannuksista korvausta sosiaaliministeriöltä vahvistettua lomaketta käyttäen kultakin kalenterivuodelta viimeistään kustannusten suorittamisvuotta seuraavan vuoden huhtikuun viimeisenä päivänä;

3) pitää sosiaaliministeriön vahvistaman kaavan mukaista luetteloa kunnan alueella asuvista invaliideista ja heidän huoltorahaa saavista perheenjäsenistään;

4) antaa sosiaaliministeriölle 3 kohdassa tarkoitettua luettelosta ministeriön määräämät tiedot; sekä

5) suorittaa sosiaaliministeriön määräyksestä muitakin invaliidihuoltoon kuuluvia tehtäviä.

13-39 §. -----

4 luku.

Erinäiset säännökset.

40 §. -----

41 §. Invaliidihuoltoa koskeva hakemus ja esitys on laadittava sosiaaliministeriön vahvistaman kaavan mukaisesti.

Hakemus on toimitettava sen kunnan sosiaalilautakunnalle, jossa invaliidilla on varsinaisen asuntonsa ja kotinsa tai jossa hän pysyvästi oleskelee. Sosiaalilautakunnan on lähetettävä hakemus sosiaaliminis-

teriön vahvistaman kaavan mukaisine selvityksineen ja lausuntoineen invalidihuollosta päättämään oikeutetulle elimelle.

Lääkintähuoltoa koskeva hakemus voidaan välittömästi toimittaa invalidihuoltolain 27 §:ssä tarkoitetun sairaanhoitolaitoksen johtavalle lääkärille.

Invalidihuoltoa koskeva esitys on lähetettävä siitä päättävälle elimelle.

42 §. Tämän asetuksen 12 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun korvaushakemukseen on oheistettava vahvistetulle lomakkeelle laadittu, oikeaksi todistettu tilitys ja korvattaviksi anottuja kustannuksia koskevat tositteet.

Sosiaaliministeriö voi 1 momentissa mainittujen kustannusten suorittamista varten tarvittaessa myöntää kunnalle ennakkomaksua. Sellainen ennakkomaksu on kunnan otettava vähennyksenä huomioon ennakon myöntämistä lähinnä seuraavassa invalidihuoltokustannusten tilityksessään.

43-45 §. -----

46 §. Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1963 lukien - -
-----

29. HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN OHJE-
SÄÄNNÖN MUUTOS.

Sisäasiainministeriön vahvistama maaliskuun 13 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä helmikuun 6 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1949:1)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 6. 2. 1963 tekemän päätöksen, jonka mukaan valtuusto päätti muuttaa 7. 3. 1949 vahvistetun Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 8 §:n 5) kohdan ja lisätä 8 §:ään uuden 30) kohdan seuraavasti:

8 §. Niiden asioiden lisäksi, jotka voimassa olevien säännösten mukaan ovat kaupunginhallituksen ratkaistavia, kaupunginhallitus päättököön kaupunginvaltuustolle alistusta tekemättä asiat, jotka koskevat:

-----
5) kaupungin rakennusten rakennuspiirustusten hyväksymistä, jos kustannusarvio ei ylitä 1 000 000 nmk tai kaupunginvaltuuston vahvistamaa muuta määrää, ei kuitenkaan, jos kaupunginvaltuusto on pittänyt määrätyn rakennuksen tai rakennusryhmän piirustusten hyväksymisen itselleen tai jos tämä tehtävä on ohje- tai johtosäännössä annettu jollekin lautakunnalle tai viranhaltijalle;

-----
30) selityksen antamista lääninhallitukselle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta niissä tapauksissa, jolloin kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

30. KANSANELÄKKEIDEN SITOMINEN ELINKUSTANNUKSIIN.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 16 p:ltä 1961.

(Muutoksineen maaliskuun 14 p:ltä 1963)

(Suomen as. -kok. 510/61 ja 143/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:16)

Valtioneuvosto on kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun lain (348/56) 2 §:n nojalla sosiaaliministeriön esittelystä päättänyt:

1 §. Kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa tarkoitettujen rahamäärien muuttamisen perusteena pidetään sitä virallista elinkustannusindeksiä, jossa vuoden 1951 lokakuun elinkustannukset on merkitty indeksipisteluvulla sata ja jossa ei ole otettu huomioon välittömiä veroja ja lapsilisiä.

Kansaneläkelain voimaantuloa välittömästi edeltäneen vuosineljänneksen aikana vallinneiden elinkustannusten indeksipistelukuna pidetään indeksipistelukua 116.

2 §. Milloin virallinen elinkustannusindeksi on noussut tai laskenut vähintään viisi sadalta siitä indeksipisteluvusta, joka viimeksi on aiheuttanut muutoksen 1 §:ssä mainittuihin rahamääriin, korotetaan tai alennetaan sanotut, kansaneläkelaiissa säädetyt rahamäärät samalla kokonaislukuun pyöristetyllä sadanneksella kuin indeksipisteluku on noussut tai laskenut pisteluvusta 116. Valtioneuvoston päätös 14/3 1963.

3 §. Edellä 2 §:ssä tarkoitetut korotetut tai alennetut rahamäärät ovat voimassa korotuksen tai alennuksen aiheuttaneen virallisen elinkustannusindeksin julkaisemista seuraavan kuukauden alusta lukien.

4 §. Kansaneläkkeen tukiosan suuruutta määrättäessä käytetään kansaneläkelain 27 ja 30 §:ssä mainittuja rahamääriä muunnettuna siihen indeksipisteluvun osoittamaan tasoon, jota tämän päätöksen mukaan on noudatettava sinä ajankohtana, josta lukien tukiosaa ryhdytään maksamaan tai tukiosan määrä oikaistaan.

Kansaneläke suoritetaan 3 §:ssä tarkoitetusta ajankohdasta lukien 2 §:ssä mainituin edellytyksin korotettuna tai alennettuna sillä kokonaislukuun pyöristetyllä sadanneksella, jolla tässä päätöksessä tarkoitetut rahamäärät ovat elinkustannusten muutosten johdosta muuttuneet eläkkeen suuruutta määrättäessä sovelletuista määristä.

Hautausavustus maksetaan korotettuna tai alennettuna samoin kuin kuolinhetkellä suoritettavat kansaneläkkeet.

Tällä päätöksellä kumotaan valtioneuvoston kansaneläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin 21 päivänä helmikuuta 1957 antama päätös (116/57).

---

31. ASETUS ENNAKKOPERINTÄASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu maaliskuun 15 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 133/63)
(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:129)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1959 annetun ennakkoperintäasetuksen (482/59) 20 §:n 1 momentti seuraavasti:

20 §. Muulle kuin 19 §:ssä mainitulle työnantajalle voidaan myöntää oikeus toimittaa ennakonpidätys veromerkkejä käyttämättä, mikäli tällä on palveluksessaan samanaikaisesti ainakin viisi palkansaajaa ja sanotun oikeuden myöntäminen, ottaen huomioon työnantajan taloudellinen asema, kirjanpidon laatu ja muut asiaan vaikuttavat seikat, voi tapahtua ennakkoperintää vaarantamatta.

---

32. TAKSA, JONKA MUKAAN HELSINGIN KAUPUNGIN
SATAMAPALVELUSKUNTA ON OIKEUTETTU KANTAMAAN
KORVAUSTA LUOTSUKSISTA YM. SIVUTEHTÄVISTÄ.

Satamalautakunnan vahvistama maaliskuun 18 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:119)

Taksa I

Satamapalveluskuntaan kuuluvat Helsingin kaupungin satama-
alueella luotsauksia suorittamaan hyväksytyt henkilöt ovat oikeutettu-
ja kantamaan toimittamistaan luotsauksista palkkiota alla olevan tak-
san mukaan:

Aluksen vetomäärä nettorek. tonnia	Maksu mk	Aluksen vetomäärä nettorek. tonnia	Maksu mk
alle 500	11, -	2 000 - 3 000	22, -
500 - 1 000	13,20	3 000 - 4 000	27,50
1 000 - 1 500	16,50	4 000 - 5 000	33, -
1 500 - 2 000	18,70	yli - 5 000	38,50

Milloin luotsi on tilattu määrättyksi kellonlyönniksi, mutta luot-
saus ei ala puolen tunnin kuluttua siitä, on odotusajalta suoritettava
5, - mk jokaiselta tämän puolen tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

Taksa II

Satamapalveluskuntaan kuuluvat ovat oikeutetut kantamaan palk-
kiota aluksen köönsien vastaanotosta, kiinnittämisestä ja irroittamisesta
alla olevan taksan mukaan:

Aluksen vetomäärä nettorek. tonnia	Maksu mk	Aluksen vetomäärä nettorek. tonnia	Maksu mk
alle - 500	2,20	2 000 - 2 500	4,40
500 - 1 000	2,75	2 500 - 3 000	4,95
1 000 - 1 500	3,30	3 000 - 3 500	5,50
1 500 - 2 000	3,85	yli - 3 500	6,05

Käytettäessä satamapalveluskuntaa tässä mainittuihin tehtäviin,
on taksan mukainen maksu suoritettava kullekin työhön osallistuneel-
le aluksen nettovetomäärän mukaan vähintään seuraavasti: alle 500
tonnia 1 miehelle; 500 - 1 000 tonnia 2 miehelle; 1 000 - 1 500 ton-
nia 3 miehelle ja yli 1 500 tonnia 4 miehelle.

Tämä taksa tulee voimaan 1.4.1963.

---

33. VALTIOLLE TEHTÄVÄ ILMOITUS VALTION
LAKKAUTUSPALKALLA OLEVAN OTTAMISESTA
KAUPUNGIN PALVELUKSEEN.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 21 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä kehottaa virastoja ja laitoksia lakkautuspalkan pidättämisestä eräissä tapauksissa 10. 11. 1944 annetun lain (789/44) perusteella ansioluettelosta tarkistamaan, onko palvelukseen otettava henkilö valtion lakkautuspalkalla ja myönteisessä tapauksessa kirjallisesti ilmoittamaan palvelukseen otetun nimen, syntymäajan ja kaupungin maksaman palkan sille lääninkonttorille, josta lakkautuspalkka maksetaan.

---

34. KAUPUNGIN SAIRAALAIN ERIKOISMAKSULUOKASSA
HOIDETTAVILTA POTILAILTA KANNETTAVA PUHELIN-
MAKSU.

Kaupunginhallituksen päätös maaliskuun 28 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1939:104)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä, että kaupungin sairaaloissa on perittävä potilaan huoneeseen asennetusta puhelimesta kaupungille 1 nmk:n suuruinen maksu vuorokaudelta ja Helsingin verkoryhmän ulkopuolelle menevistä puhelusta lisäksi puhelutaksan mukainen maksu.

---

35. HELSINGIN SATAMAN KONEELLISTEN TAVARAN-SIIRTOLAITTEIDEN KÄYTTÖTAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama huhtikuun 1 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:82)

TAKSA A.

Laiturinosturit.

1. 150 tonnin nosturi. Hanasaaren laiturilla.

<u>a) Tavarain paino</u>	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana.
Enintään 5 tonnia	20 mk
Yli 5, mutta enintään 10 tonnia	48 "
" 10, " " 15 "	73 "
" 15, " " 20 "	98 "
" 20, " " 25 "	130 "
" 25, " " 30 "	160 "
<u>b) Tavarain paino</u>	Maksu yhdeltä nostolta varsinai- sena työaikana
Yli 30, mutta enintään 50 tonnia	160 mk + 7 mk lisää jokaiselta 30 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta
Yli 50, mutta enintään 100 tonnia	300 mk + 10 mk lisää jokaiselta 50 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta
Yli 100, mutta enintään 150 tonnia	800 mk + 15 mk lisää jokaiselta 100 tonnia ylittävältä tonnilta tai sen osalta.

Tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aikana nostetun raskaimman kollin painon mukaan.

Nosturia tilattaessa on nostettavien kollien lukumäärästä ja painosta annettava kirjallinen ilmoitus.

2. 25 tonnin nosturi. Jätkäsaaren laiturilla.

Tavarain paino	Maksu tunnilta tai sen osalta var- sinaisena työaikana
Enintään 3 tonnia	15 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia	21 "
" 5, " " 10 "	51 "
" 10, " " 15 "	78 "
" 15, " " 20 "	105 "
" 20, " " 25 "	140 "

Tuntimaksu määrätään kulloinkin kysymyksessä olevan tunnin aikana nostetun raskaimman kollin painon mukaan.

Nosturia tilattaessa nostamaan yli 5 tonnin painoisia kolleja, on kollien lukumäärästä ja painosta annettava kirjallinen ilmoitus.

3. Kappaletavaranosturit.

a. Kappaletavara.

Tavaran paino	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Enintään 3 tonnia	15 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia	21 "
" 5, " " 6 "	30 "
	Maksu yhdeltä nostolta varsinaisena työaikana
Enintään 3 tonnia	14 mk
Yli 3, mutta enintään 5 tonnia	18 "
" 5, " " 6 "	21 "
	Maksu tunnilta tai sen osalta taikka yhdeltä nostolta käytettäessä kahta nosturia yhdessä varsinaisena työaikana
Enintään 4, 5 tonnia	31 mk
" 7, 5 "	51 "
" 9 "	62 "

b. Joukkotavara.

Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
27 mk

4. Joukkotavaranosturit.

	Maksu tonnilta	
	Hiili	Koksi
Lastaus aluksesta vaunuun, aution tai suppiloon	1, 10 mk	1, 30 mk
Muu käyttö	1, 30 "	1, 50 "
Käytettäessä nostureita kappaletavaran käsittelyyn, noudatetaan yllä kohdassa 3 a mainittua taksaa.		
Käytettäessä nostureita muun joukkotavaran käsittelyyn, noudatetaan yllä kohdassa 3 b mainittua taksaa.		

TAKSA B.

Autonosturit.

1. Nostosäde enintään 12 m.

a. Kappaletavara.

Tavaran paino	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Enintään 3 tonnia	13 mk
Yli 3 "	19 "

b. Joukkotavara.

	Maksu tonnilta
Hiili	1,00 mk
Koksi	1,20 "

Käytettäessä nosturia muun joukkotavaran käsittelyyn, noudatetaan yllä kohdassa a mainittua korkeampaa tuntitaksaa.
Milloin nosturia vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeisiin, kannetaan nosturin käytöstä korvauksena kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 34 mk tunnilta ja seuraavilta 29 mk tunnilta.

2. Nostosäde enintään 9 m.

	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Ilman kahmaria	13 mk
Kahmarilla	17 "
Kahta autonosturia yhdessä käytettäessä	29 "

Milloin nosturia vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeisiin, kannetaan nosturin käytöstä korvauksena 19 mk tunnilta tai sen osalta.

TAKSA C.Trukit ja vaunnsiirtotraktorit.

	Maksu tunnilta tai sen osalta varsinaisena työaikana
Trukit	11 mk
Vaunnsiirtotraktorit	8 "

Milloin trukkeja vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeisiin, kannetaan niiden käytöstä korvauksena 15 mk tunnilta tai sen osalta.

Yleisiä määräyksiä.

1. Ylityöajalta, myös silloin, kun laitteita vuokrataan muuhun kuin satamaliikenteen tarpeisiin, veloitetaan lisämaksuna henkilöstölle maksettava ylityökorvaus.
2. Odotusajalta eli siltä ajalta, joka kuuluu tilatun ajan alkamisesta laitteen käyttämisen alkamiseen, raukeamiseen tai peruuttamiseen, maksu varsinaisena työaikana on laiturij- ja autonostureista 7,50 mk sekä trukeista ja traktoreista 5,50 mk tunnilta tai sen osalta. Ylityöajalta veloitetaan lisäksi kuten 1. kohdassa on määrätty.

Tämä taksa tulee voimaan 16.4.1963.

36. LIIKENNELAITOKSEN LIIKENNESEISAUKSEN LOPETTA-
MISSOPIIMUKSEN PERUSTEELLA SUORITETTAVAT TOIMEN-
PITEET JA VIRKASÄÄNNÖN VÄLIAIKAINEN MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

1) että virkasääntöä muutetaan väliaikaisesti lisäämällä siihen seuraavan sisältöinen 50 a §:

Kaupunginvaltuustolla on oikeus erityisistä syistä ja kauintaan vuoden 1963 huhtikuun loppuun saakka poiketa virkasäännön 22 §:n 3 momentin, 26 §:n 4 momentin, 36 §:n 3 momentin, 39 §:n 3 ja 4 momentin, 41 §:n 2 momentin ja 45 §:n 1 momentin määräyksistä sekä virkasääntöön liittyvän kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 2 §:n määräyksistä.

2) että myönnettäessä virkasäännön 22 §:n 3 momentissa, 36 §:n 3 momentissa, 39 §:n 3 ja 4 momentissa, 41 §:n 2 momentissa ja 45 §:n 1 momentissa tarkoitettuja etuuksia liikennelaitoksen liikenneseisauksen lopettamista koskevan sopimuksen 5) kohdassa tarkoitetuille viranhaltijoille sanotun sopimuksen mukaisesti alkaneen uuden palvelusjakson aikana otetaan huomioon ennen virkasuhteen katkeamista Helsingin kaupungin palveluksessa palveltu yhtäjaksoinen palvelusaika ja että 26 §:n 4 momentista poiketen aikaisempien ikälisiin oikeuttavien palvelusaikojen perusteella ikälisät saadaan myöntää heti virkasuhteen uudelleenalkamispäivästä, ja

3) että myönnettäessä liikenneseisauksen lopettamista koskevan sopimuksen 5) kohdassa tarkoitetuille viranhaltijoille kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaista eläkettä eläkesäännön 2 §:ssä edellytettyyn 6 kuukauden määräaikaan luetaan, mikäli eläkkeelle siirtyminen tapahtuu edellä tarkoitettuun palvelusjaksoon liittyen, myös ennen virkasuhteen katkeamista Helsingin kaupungin palveluksessa palveltu yhtäjaksoinen palvelusaika.

---

37. VIRVOITUSJUOMAKIOSKIEN SEKÄ JÄÄTELÖN JA KUKKIEN MYYNTIPAIKKOJEN MYYNTIKAUDEN TILAPÄINEN PIDENTÄMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 3 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että kaupungin maalla olevissa virvoitusjuomakioskeissa sekä jäätelön ja kukkien myyntipaikoissa saadaan kaupunginvaltuuston 27.3.1935 kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavasta kaupasta ym. ansiotoiminnasta hyväksymien määräysten 4 §:stä poiketen harjoittaa kauppaa 11.4. -15.10.1963 välisenä aikana.

---

38. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu huhtikuun 5 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 181/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä lisätään 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 26 §:ään näin kuuluva 3 momentti:

26 §. -----
Kansalaiskoulun vapaaehtoisen kolmannen vuosiluokan vuotuisen työaika voidaan lyhentää sadaksi työpäiväksi sekä lukuvuoden työn alkaminen ja päättyminen määrätä toisin kuin kansakoululain 3 §:ssä säädetään.

---

39. PALKKAHINNOITTELU HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN KESKUSJÄRJESTÖ R. Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama maaliskuun 30 p:nä 1962.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:17)

1 §. Ohjetuntipalkat

Palkka-ryhmä	Ohjetuntipalkka	Nimike
		A. MIESPUOLISET TYÖNTEKIJÄT
1.	209 mk	Maalarit, täysin ammattitaitoiset, vaativassa ammattityössä.
2.	205 mk	Maalarit, nuoremmat vaativassa ammattityössä. Maalarit, vanhemmat.
3.	201 mk	Erikoistarkistajat, sähkölaitoksella. Esimiehet, työpajoissa. Hienomekaanikot. Höyryjyrien käyttäjät. Kaivukoneiden käyttäjät, 300 litran ja suurempien. Panostajat. Raivaustraktorien käyttäjät, 9 tonnin ja suurempien. Tiehöylien käyttäjät, 9 tonnin ja suurempien.
4.	197 mk	Asfalttityöntekijäin etumiehet. Mittarimekaanikot. Mittausetumiehet. Sähkökone- ja kojeasentajat, sähkölaitoksella toimivat ja heihin täysin verrattavat.
5.	195 mk	Akunkorjaajat, vanhemmat. Asfalttityöntekijät, valurit. Autokorinkorjaajat, vanhemmat. Betonirauhoittajat, ammattitaitoiset. Betonivalurit, putkivalimossa. Höyrykattilan lämmittäjät, suurtehokattilan. Jäähdyttäjän korjaajat. Kaasu-uunimuurarit. Kadunlaskijat. Kahluusukeltajat, ammattitaitoiset. Kaivukoneiden käyttäjät, alle 300 litran. Kalustonhoitajat. Kattilamuurarit.

Kellosepät.
 Kirvesmiehet, muissa kuin 7. palkkaryhmän kohdalla mainituissa töissä.
 Kivenhakkurit, verkko-, vinkkeli- ja tukimuuri-töissä.
 Kiviporarit.
 Kojeiden asentajat, vanhemmat, kaasulaitoksella.
 Koneasentajat, täysin ammattitaitoiset.
 Koneenhoitajat, kaasu- ja sähkölaitoksilla.
 Laattatyöntekijät.
 Laitosmiehet, teurastamolla.
 Lämmöntarkkaajat, kaasulaitoksella.
 Maalarit, nuoremmat.
 Maankairaajat, täysin ammattitaitoiset.
 Mammuttipumppujen käyttäjät.
 Mittarinkorjaajat, vanhemmat, kaasu- ja vesilaitoksilla.
 Mittarintarkistajat, täysin ammattitaitoiset, kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksilla.
 Mittausaseman päivystäjät, kaasulaitoksella.
 Mittausmiehet, täysin ammattitaitoiset.
 Moottorinosturien kuljettajat, liikkuvien.
 Muurarit.
 Pumppumiehet, sähkölaitoksella.
 Putkiasentajat, vanhemmat.
 Puutarha-apulaiset, täysin ammattitaitoiset.
 Raivaustraktoriin kuljettajat, alle 9 tonnin.
 Rapparit.
 Renkaanvulkanoijat.
 Sahanasettajat.
 Sahurit, paitsi 9. palkkaryhmässä mainitut.
 Satamanosturien käyttäjät.
 Sementtityöntekijät, ammattitaitoiset.
 Seulojat, kiinteällä seulalla, kaasulaitoksella.
 Teurastajat.
 Torninosturin käyttäjät.
 Vanhemmat ammattimiehet seuraavissa ammattiteis-
 sa:
     autonasentajat,
     autosähköasentajat,
     hitsaajat,
     jyrsijät
     pelti- ja levysepät,
     puusepät,
     sepät,
     sorvarit,
     sähköasentajat,
     vasartajat,
     viilarit,
     sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainit-
     tuihin rinnastettavat metallialan ammattityön-
     tekijät.
 Vaununkorjaajat, vanhemmat, liikennelaitoksella.

6.	190 mk	<p>Verhoilijat, vanhemmat. Väliseinäntekijät.</p> <p>Höyrykattilan lämmittäjät, korkeapainekattilan. Ilmapuristimien käyttäjät. Kemiallisen työn tekijät, vanhemmat, vesilaitok- sella.</p> <p>Koksinmurskaajat, kaasulaitoksella. Konepuusepät, työpajoissa. Metsänhoitotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset. Moottorijyrien kuljettajat. Raskaiden kuormaustraktorien kuljettajat, tyhjä- paino vähintään 5 tonnia. Renkaankorjaajat, työpajoissa. Tiehöylien kuljettajat, alle 9 tonnin. Täryjyrien ja -levyjen käyttäjät. Uunimiehet, kaasulaitoksella.</p>
7.	187 mk	<p>Asfalttikoneiden käyttäjät. Asfalttityöntekijät, keittäjät ja hiertäjät. Auraustraktorien käyttäjät. Autonkuljettajat, vanhemmat, vähintään 4 vuotta ammattimaisessa ajossa toimineet. Erikoisratatyöntekijät. Harjatraktorien käyttäjät. Kahluusukeltajat, muut kuin 5. palkkaryhmässä mainitut.</p> <p>Kasteluvaunujen käyttäjät. Keveiden kuormaustraktorien käyttäjät. Kirvesmiehet, teline-, tukemis- ja niihin ver- rattavissa töissä. Kivimiehet, meisseli- ja tukimuuritöissä (ei hakkurit).</p> <p>Lakaisukoneiden käyttäjät. Pumppumiehet, puhdistuslaitoksissa. Putkenlaskijat. Ratatyöntekijät, työmoottorivaunua ajavat, lii- kennelaitoksella.</p> <p>Tiilenkantajat, ulkomuurauksessa. Urheilukenttien hoitajat, täysin ammattitaitoiset. Varastomiehet, vanhemmat vaativissa tehtävissä.</p>
8.	184 mk	<p>Akunkorjaajat, nuoremmat. Autokorinkorjaajat, nuoremmat. Kojeiden asentajat, nuoremmat. Kuljetuslaitteiden hoitajat. Mittarinkorjaajat, nuoremmat. Mittarintarkistajat. Nostokurjen käyttäjät.</p> <p>Nuoremmat ammattimiehet seuraavissa ammateis- sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> autonasentajat, autosähköasentajat, hitsaajat, jiirsijät,

		<p>pelti- ja levysepät, puusepät, sepät, sorvaarit, sähköasentajat, viilarit, sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.</p> <p>Putkiasentajat, nuoremmat. Vaununkorjaajat, nuoremmat, liikennelaitoksella. Verhoilijat, nuoremmat.</p>
9.	182 mk	<p>Aputeurastajat. Autonkuljettajat, nuoremmat. Hinaajalaivojen ja proomujen tuntityöntekijät. Kaivukoneiden käyttäjien apulaiset. Katujohtopesäkkeiden tyhjentäjät, kaasulaitoksella. Puhdistuslaitoksissa työskentelevät. Ratatyöntekijät, urheilukenttien. Ratatyöntekijät, vanhemmat, liikennelaitoksella. Ruoppaaja- ja kaivajatyöntekijät. Sahurit, pilkkomakoneessa. Seulojat, liikkuvalla seulalla, kaasulaitoksella. Muiden traktorien käyttäjät, paitsi edellä mainitut. Varastomiehet, vanhemmat.</p>
10.	177 mk	<p>Autohuoltomiehet, liikennelaitoksen halleilla. Höyrykattilan lämmittäjät, matalapainekattilan. Kemiallisen työn tekijät, nuoremmat, vesilaitoksella. Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, kaasulaitoksella. Piirilakaisijat. Rasvarit. Ratatyöntekijät, nuoremmat, liikennelaitoksella. Tuhkankärrääjät, sähkölaitoksella. Vaihetyöntekijät. Vaihteenhoitajat. Vaununjalustan ja vaunussa olevan moottorin sekä osien pesijät.</p>
11.	173 mk	<p>Asfalttityöntekijät, sepelin ja emulsion levittäjät. Betonirauhoittajat, apulaiset. Koksityöntekijät. Maanjärsinkoneiden käyttäjät. Sementtityöntekijät, apulaiset. Sähkönosturien ja -vintturien käyttäjät. Viemärinpuhdistajat.</p>
12.	170 mk	<p>Tiilenkantajat, sisämuurauksessa.</p>
13.	167 mk	<p>Sekatyöntekijät, vaativimpiinkin talorakennusalan sekatoihin tottuneet, vähintään yhden vuoden kaupungin palveluksessa olleet.</p>

14.	163 mk	<p>Kattilahuoneen puhdistajat, sähkölaitoksella. Kivimurskaamolla työskentelevät. Konehuoneen puhdistajat, sähkölaitoksella. Maankairaaajat, apulaiset ja osittain ammattitaitoiset. Miehet apu- ja puhtaanapitotyössä, teurastamolla. Miehet hiilityössä, sähkölaitoksella. Mittarinmaalaajat, sähkölaitoksella. Mittarinpuhdistajat, kaasu- ja sähkölaitoksella. Mittausmiehet, apulaiset ja osittain ammattitaitoiset. Paineilmatyökalujen käyttäjät. Pilkkoajat, pilkkomakoneessa. Puutarhatyöntekijät ja istutusten hoitajat. Russarit. Sekatyöntekijät, kaasulaitoksella. Sekatyöntekijät, betoni- ja asfalttitoissa, sekä jätteiden ja roskien kaatopaikoilla. Urheilukenttävalvojat, vaativissa tehtävissä. Varastomiehet, nuoremmat.</p>
15.	157 mk	<p>Aputyöntekijät, kivitöissä. Autonapumiehet. Maalarin apulaiset. Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, kaasulaitoksella. Puistotyöntekijät. Ratatyöntekijät, apulaiset, liikennelaitoksella. Seka- ja aputyöntekijät, raskaissa töissä. Taimitarhutyöntekijät. Vaununkorjaajat, apulaiset, liikennelaitoksella. Apulaiset seuraavissa ammateissa: autonasentajat, autosähköasentajat, hitsaajat, pelti- ja levysepät, puusepät, sepät, sähköasentajat, viilarit, sekä muut edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijäin apulaiset.</p>
16.	152 mk	Portinvartijat.
17.	151 mk	<p>Aputyöntekijät, urheilukenttien. Aputyöntekijät, muut kuin edellä mainitut. Puisto- ja urheilukenttävalvojat.</p>
18.	139 mk	Yövärtijat.
19.	164 -	Putkiasentajat, oppiaikana.
	182 mk	
20.	163 -	Sähköapuasentajat, sähkölaitoksella.
	175 mk	

B. NAISPUOLISET TYÖNTEKIJÄT

21.	153 mk	Naiset hiilityössä. Naiset työkaluvarastoissa, täysin ammattitaitoiset.
22.	151 mk	Mittarinpesijät, vesilaitoksella.
23.	148 mk	Maalarit, liikennelaitoksella. Vaununkorjaajien työryhmissä työskentelevät nallapesijät sekä osien pesijät. Ylisiivoajat, liikennelaitoksella.
24.	144 mk	Naiset korjauspajojen siivous- ja puhdistustöissä. Naiset raskaissa apu- ja sekätöissä. Puutarhatyöntekijät. Vaihteenhoitajat.
25.	138 mk	Mittarimaalajaat, sähkölaitoksella. Mittarinpuhdistajat, sähkölaitoksella. Vaununsiivoajat.
26.	136 mk	Naiset siivous-, puhdistus- ym. apu- ja sekätöissä. Puistotyöntekijät. Taimitarhatyöntekijät.

C. OPPILAAT

27.	80 mk	Oppilaat
	100 mk	" 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	110 mk	" 1 vuoden työssä oltuaan.
	120 mk	" 1 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	130 mk	" 2 vuotta työssä oltuaan.
	140 mk	" 2 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	155 mk	" 3 vuotta työssä oltuaan.
	170 mk	" 3 1/2 vuotta työssä oltuaan.

D. ERIKOISPALKAT

28.	380 mk	Hevosmiehet, kokonaispalkka.
	166 mk	Hevosmiehet, miehen osuus.

2 §. Erinäiset lisät

N:o	Lisän nimi	Selostus
1.	Aikatyölisä	A. Kaikissa laitoksissa maksettavat lisät. Tuntipalkalla työskenteleville vakinaisluontoisille kaupungin työntekijöille suoritetaan aikatyölisää 15 % ohjetuntipalkasta. Vakinaisluontoiseksi työntekijäksi katsotaan työntekijä, joka on ollut välittömästi ennen työn suoritusta vähintään 3 kuukautta kaupungin palveluksessa tai jonka työsuhte kaupunkiin on tarkoitettu pysyväisluontoiseksi. - Työsuhdetta ei katsota keskeytyneeksi, jos keskeytys on johtunut muun kuin tiettyä tilapäistä työtä varten palkatun työvoiman vähentämisestä eikä ole jatkunut kuukautta kauemmin, ei myöskään silloin, kun kysymyksessä on kausiluontoisesta työstä johtuva säännöllisesti uusiutuva työvoiman vähentäminen, ellei tämä keskeytys ole kestänyt 3 kuukautta kauemmin.
2.	Aputyöntekijän urakkalisä	Jos aputyöntekijän työnopeus välittömästi määräytyy urakkaa suorittavan ammattityöntekijän työn perusteella tai hän suorittaa hinnoiteltua urakkatyötä tuntityönä, maksetaan hänelle 10 %:n hyvitys, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
3.	Hyvänmiehenlisä	Sen mukaan, poikkeaaako työntekijän työtaito, työteho tai hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset kulloinkin kysymyksessä olevan työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voi asianomainen ylin työnjohto maksaa lisää, jonka suuruus on 5, 10 tai 15 % ohjetuntipalkasta. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.
4.	Jäidennostolisä	Jäidennostossa ja laitureiden irtihakuussa maksetaan 15 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
5.	Kiipeilylisä.	Siltä ajalta, jonka työntekijä joutuu työskentelemään puussa niin korkealla, että työtä ei voida suorittaa tikkailla seisten, maksetaan työn vaarallisuudesta johtuen 15 %:n korotus, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
6.	Kuormauslisä	Autonkuljettajille ja autonapumiehille maksetaan tavaroiden kuormaamisesta ja purkamisesta markkamääräistä raskaan ja likaisen työn lisää, jonka suuruus tavarann laadusta riippuen on joko 16 tai 10 mk tunnilta. Jos kuormaus tai purkaus on koneellinen, maksetaan lisää ainoastaan työn likaisuuden perusteella. Jos koneelliset välineet ovat vain kuljetusmatkan toisessa päässä, joko kuormauksessa tai purkauksessa, maksetaan raskaan työn lisää vain puolet. Yliraskaan kuorma-auton (bruttopaino 9.500 kg) kuljettajalle maksetaan erikoiskorvausta 6 mk tunnilta.

		<p>Kuorma-auton ja kantavuudeltaan vähintään 1 000 kg pakettiauton kuljettajalle, joka työskentelee ilman apumiestä ja joutuu suorittamaan auton kuormauksen ja purkauksen, maksetaan erikoiskorotusta muiden mahdollisten korotusten lisäksi siten, että korotuksen suuruus on</p> <p>a) ajomatkan ollessa alle 15 km, 16 mk tunnilta b) " " " 15-50 km, 10 " " c) " " " yli 50 km, 6 " "</p>
7.	Panostajan-lisä	Työn vaarallisuudesta ja vastuullisuudesta johtuen maksetaan panostajalle 10 %:n erikoislisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
8.	Peltisepän vaarallisen työn lisä	Peltisepälle, joka työskentelee ilmeisesti vaarallisilla työpaikoilla, kuten esim. ilman telineitä savupiipun ja keskuslämmityspiipun päällistä katettaessa räystäällä tai vastaavalla paikalla, maksetaan vaarallisen työn lisää, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään.
9.	Putkialan remonttilisä	Tuntipalkalla työskenteleville putkialan remonttimiehille maksetaan kaikissa palkkaryhmissä erikoista korjauslisää, jonka suuruus on enintään 15 % ohjetuntipalkasta.
10.	Sähköalan vaarallisen työn lisä	Sähköalan vaarallisissa töissä maksetaan erikoista lisäkorvausta, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään, ottaen huomioon työn vaarallisuuden ja tarvittaessa kuultuaan luottamusmiehen mielipidettä. Vaarallisiksi töiksi katsotaan kaikki ne työt, jotka on erikseen määrätty Suomen Metallityöväen liiton ja Sähkötyönantajain liiton sekä Voimalaitosten Työnantajaliiton välillä solmituissa työehtosopimuksissa.
11.	Työpajojen autonasentajien lisä	Korjaustyössä voidaan autonasentajille maksaa enintään 10 %:n korotus ohjetuntipalkasta laskettuna.
12.	Työpajojen likaisen työn lisä	<p>Työpajoilla tai työpajojen toimesta suoritettavissa erittäin likaisissa töissä maksetaan erillistä markkamääräistä lisää seuraavasti:</p> <p>Ohjetuntipalkan ollessa alle 177 mk 12 mk Ohjetuntipalkan ollessa 177 mk tai enemmän 13 mk.</p> <p>Erittäin likaisella työllä tarkoitetaan sellaista työtä, joka selvästi eroittuu muista samalla alalla esiintyvistä likaisista töistä. Tällaisia töitä esiintyy mm: koneosien käsinpesussa; moottorin purkamisessa; käytössä olleen ajoneuvon pelti- ja alustatyössä; vanhojen höyrykattilain puhdistuksessa ja korjauksessa; käytössä olleiden työkoneiden puhdistamisessa, purkamisessa ja korjaamisessa; jäähdyttäjien korjauksessa; ajoneuvon lehtijousityössä; työssä, jota suoritetaan sementtivalimon kulkunosturien pääl-</p>

		lä; konepajan lämpökanaaleissa suoritettavissa töissä ja pannu- ja pumppuhuoneissa; puhdistuslaitoksilla, kivenmurskaajissa ja sementtivalimolla suoritettavissa sähkötöissä. Erittäin likaisen työn lisää maksetaan vain, mikäli puhdistusta ei ole ennen työn alkamista suoritettu ja urakatyössä vain, mikäli työn likaisuutta ei ole otettu huomioon jo urakkahinnasta sovittaessa.
13.	Vuorotyö-lisä	Vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan vuoro-työlisää, jonka suuruus on iltavuorossa 10 % ja yö- vuorossa 20 % ohjetuntipalkasta.
14.	Aikaisen työn lisä	B. Määrätyissä laitoksissa maksettavat lisät. Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan katujen puhtaanapitotyössä, jos säännöllinen työaika määrätään alkavaksi kello 5.00, piirilakaisijoille ja muille vakinaisesti kaupungin palveluksessa katujen puhtaanapitotyössä ole- ville työntekijöille kello 5.00 ja 7.00 välisenä aika- na suoritettavasta työstä 70 mk:n lisäys tuntipalkkaan.
15.	Ajokorttilisä	Liikennelaitoksen auton asentajille, vaununkorjaajil- le ja ilmajohtojen asentajille, joilla on ja joilta vaa- ditaan linja-auton ajokortti, maksetaan 6 mk:n li- säys tunnilta.
16.	Avoviemäri- lisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviras- ton sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töis- sä maksetaan sellaisten avoviemärien puhdistukses- ta ja niihin suoritettavasta putken laskusta, jotka kuljettavat jatkuvasti pääasiallisesti talojen puhdis- tamatonta likavettä, sanottuun työhön osallistuvalla työntekijälle siltä ajalta, jonka hän joutuu tekemi- siin likaveden kanssa, 50 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
17.	Erikoisam- mattimies- lisä	Teollisuuslaitosten, liikennelaitoksen sekä palolai- toksen tuntipalkalla työskenteleville vastuunalaises- sa asemassa oleville erikoisammattityöntekijöille voidaan palkkalautakunnan suostumuksella maksaa palkkaa, joka vähintään 25 %:lla tai enintään 45 %:lla ylittää asianomaisen ohjetuntipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyvät työntekijälle mahdol- lisesti kuuluvat kärkimieslisä ja aikatyölisä.
18.	Hajoituskaivon tyhjen- nyksen- ym. lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan hajoituskaivon tyhjennyksestä, makkilannan kuljetuksesta ja siinä käytettävien asti- oiden pesusta ja korjauksesta, ei kuitenkaan kone- pesusta, yleisten vedenheittopaikkojen virtsaaseinäm- mien suojakerroksien uusimisesta ja yleisten kuiva- käymälöiden alaosan korjauksesta 25 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
19.	Kattolisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviras-

		ton sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan katoilla suoritettavasta tervaus- ja lumenluontityöstä harkinnan mukaan 25-50 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
20.	Kiihdytetyn työvauhdin lisä	Milloin liikennelaitoksen korjauspajoissa sekä rata- ja huoltotyössä joudutaan liikenteen vaatimusten johdosta suorittamaan työtä kiihdytetyllä vauhdilla eikä työtä teknillisistä syistä voida suorittaa urak- katyönä, voidaan tämän palkkasopimuksen mukai- sen tuntiansion lisäksi suorittaa liikennelaitoksen kohtuulliseksi harkitsema erillinen markkamääräi- nen lisä, johon sisältyvät aikatyölisä, hyvännie- henlisä, likaisentyönlisä, vaarallisen työn lisä ym. lisät. Lisän suuruudesta määrää laitoksen johto sen jälkeen kun työntekijäpuolelle on varattu tilaisuus esittää näkökantansa asiassa. Lisän suuruus on kul- loinkin ilmoitettava palkkalautakunnan toimistolle. Jos kaupungin töissä otetaan käytäntöön urakkahyvi- tys, lakkaa edellä mainittu markkamääräinen lisä.
21.	Kärkimies- lisä	Teollisuuslaitosten sähköasentajalle ja putkiasenta- jalle, jotka toimivat isommilla työpaikoilla työn- johdon määrääminä ns. kärkimiehinä, maksetaan erityistä kärkimieslisää, jonka suuruus on 42 mk tunnilta. Kärkimieslisä maksetaan markkamääräi- sesti korottamattomana yli - ja sunnuntaityöstä.
22.	Lakaisulisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan piirilaka isijoille kadun lakaisus- ta sekä kaatopaikalla työskenteleville 10 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
23.	Liikennelai- toksen vuoro- työlisät	Liikennelaitoksen rataosastolla suoritetaan aikapal- kalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa sekä aamuvuorossa kello 4.00 - 6.00 väliseltä ajal- ta toukokuun 1 ja syyskuun 30 päivien välisenä aika- na 50 %:n ja lokakuun 1 ja huhtikuun 30 päivien väli- senä aikana 40 %:n suuruista lisää, joka lasketaan ohjetuntipalkasta. Liikennelaitoksen korjauspajois- sa suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuoro- työntekijöille yövuorossa huhtikuun 1 ja marraskuun 30 päivien välisenä aikana 30 %:n ja joulukuun 1 ja maaliskuun 31 päivien välisenä aikana 40 %:n suu- ruista lisää, joka lasketaan ohjetuntipalkasta. Näi- hin liisiin sisältyvät varsinaiset vuorotyölisät sekä aikatyölisä.
24.	Maankairaa- jien erikois- lisä	Kaupunkimittaussosaston maankairaa jille voidaan tal- visaikana veden käytöstä ja pakkasesta johtuvien erit- tain vaikeiden työolosuhteiden vallitessa suorittaa työnjohdon harkinnan mukaan enintään 13 mkn suu- ruista erityislisää tunnilta.
25.	Tunnelilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviras- ton sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töis-

		sä maksetaan tunnelia avattaessa ja edelleen rakennettaessa tunnelissa työskenteleville työntekijöille 25 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
26.	Vanhojen rakennusten korjauslisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen sekä kiinteistöviraston alaisissa töissä maksetaan vanhojen rakennusten korjaus- ja purkamistöissä (ei lisärakennistöissä) erityistä lisää, jonka suuruus on 15 % ohjetuntipalkasta.
27.	Viemärinpuhdistajalisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan viemärinpuhdistajalle, joka joutuu työskentelemään viemärijohdon, syöksykaivon tai hajoituskaivon sisällä, 100 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
28.	Viemäriputkilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan vanhoja viemäriputkia korjattaessa putken purkamiseen ja laskemiseen osallistuville työntekijöille siltä ajalta, jonka he joutuvat tekemisiin likaveden kanssa, 50 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.
29.	Teollisuuslaitosten ja liikennelaitoksen erittäin likaisen työn lisät (Näihin liisiin sisältyvät mahdolliset muut likaisen työn korotukset).	<p>a) Korotus ohjetuntipalkkaan 100 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hajoituskaivon korjaus- ja puhdistustyöstä. - Höyryvoima- asemalla olevan kloorikalkkisekoittajan hoidosta sekä puhdistus- ja korjaustyöstä. - Kaasulaitoksella työstä tervakaivojen ja säiliöiden sisällä. - Kellareissa ja maassa olevien viemäriputkijohdon puhdistamisesta. - Laitteen sisällä höyryvoimalaitoksilla suoritettava lämminvesivarajaan (boilerin), kattilan tulipuolen ja savukanavien puhdistustyöstä sekä ariinan puhdistus- ja korjaustyöstä. - Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla lämminvesivaraajien (boilerin) sekä kattilatuubien ja niihin, verrattavien savukanavien puhdistamisesta. - Sadevesikaivojen puhdistustyöstä, joka vaatii työskentelyä myös kaivon sisällä. - Sellaisista terveydelle vaarallisista, erittäin likaisista ja vaatteita syövyttävistä töistä, kuten esim. haposäiliöiden ja jäähdytyslaitosten jäähdyttäjien yms. puhdistus- ja korjaustöistä. - Septic-tankkien korjaus- ja puhdistustyöstä. - Yleiseen sähkönkulutukseen käytettävien akustojen latauksesta ja huoltotyöstä latauksen aikana. - Yleisten käymäläin WC-astioiden avaamisesta. <p>b) Korotus ohjetuntipalkkaan 50 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Höyryvoimalaitoksilla a) kohdassa mainitsemattomista täytettyjen kattiloiden sisäpuolella suoritettavista puhdistus- ja korjaustöistä sekä kattilan varusteiden korjaustöistä silloin, kun työskentelevä-

paikan viereinen kattila tai vähintään kaksi kattilaa on käytössä.

- Kaasulaitoksen bentsolisäiliöiden ja rikkitehtaalla olevien säiliöiden puhdistamisesta, pesureissa suoritettavasta aktiivihiilen vaihdosta, kuuma-olevien kaasuuunien muurauksen korjaustyöstä, hiilensiirtolaitteen, koksinsiirtolaitteen ja nostokurkien, kaasunjäähdyttäjien putkien puhdistuksesta ja korjauksesta, katu- ja liittymisjohtojen vuototöistä sekä piirisäätäjien korjaus- ja puhdistustöistä, talokaasujohtojen vuoto- ja avautöistä, painesäätäjien sekä yksityisten hallussa olevien 150 m/m (mitattuna sisääntulopuolelta) ja sitä suurempien säätäjien puhdistustöistä; töistä, joissa joudutaan käsittelemään uunien lasivillieristystä, töistä suurissa leipomouuneissa, joissa suoritetaan isompia korjauksia niiden kuuminä ollessa, sekä töistä sulatusupokasuuneissa, joiden pohjasta poistetaan kuumaa metallia.
  - Katu-, tarjoilu- ja maanalaisten kellarivesijohtojen vuotokorjauksesta (lukuun ottamatta kesävesijohtoja).
  - Kellareissa olevien vanhojen viemäripohjajohtojen poistamisesta.
  - Kuumissa korkeapainekattilahuoneissa kulkevien putkijohtojen korjauksesta.
  - Kuumissa putkitunneleissa ja liejuisissa kaivannoissa kulkevien uusien putkien asennuksesta sekä ahtaissa ja kuumissa tunneleissa ja rakennusten ahtaissa alustoissa kulkevien vanhojen putkien korjauksesta.
  - Käytössä olevien viemäripystylinjojen puhdistamisesta, poistamisesta ja korjauksesta.
  - Liikennelaitoksen koneenpesuallaiden puhdistuksesta altaan sisällä.
  - Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla käytettyjen korke- ja matalapainekattiloiden sekä kattilan takana alhaalla olevien sulkuventtiilien ja kolmitiehanojen korjaus- ja puhdistustyöstä (lukuun ottamatta kattiloiden muiden sulkuventtiilien, lämpömittarien, kolmitiehanojen ja venttiilien yms. armatuuriin korjaamista ja vaihtamista.)
  - Vähintään 500 litran paisuntasäiliön puhdistamisesta.
  - Yleisten käymäläin WC-astioiden viemärijohtojen avaamisesta.
  - Öljysäiliöiden puhdistuksesta, kun työ tapahtuu säiliön sisällä.
- c) Vesilaitoksessa, korotus ohjetuntipalkkaan 15 %.
- Sammuttamattoman kalkin ja aktiivihiilen käsitteystä.

		<p>d) Liikennelaitoksessa, korotus ohjetuntipalkkaan 15 %.</p> <p>- Linja- ja vastaavien vaihdekaivojen puhdistamisesta.</p> <p>e) Kaasulaitoksessa.</p> <p>- Sellaisesta kaasulaitoksen kaasunpuhdistus- ja sivutuoteosastojen säiliöiden, tornien ym. laitteiden korjaus- ja puhdistustyöstä, joka on joko osittain tai täysin edellä a) ja b) kohdissa mainittuihin töihin verrattavaa, maksetaan likaisuus- ja vaarallisuuslisää siten, että jos työ on täysin edellä mainittuihin töihin verrattavaa, likaisuus- ja vaarallisuuslisä on joko 50 tai 100 %, mutta jos työ on vain osittain niihin verrattavaa, lisä on työn laadun mukaan vähintään 25 ja enintään 100 %. Työn laatua arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:</p> <p>1) joutuuko työntekijä tässä tarkoitettua työtä tehdessään olemaan kokonaan tai vain osaksi laitteen sisällä, sekä</p> <p>2) onko laite työtä varten tyhjennetty ja puhdistettu tai vain tyhjennetty tai ei kumpaakaan.</p> <p>Lisästä ja sen suuruudesta on sovittava työnjohdon ja työntekijän kesken. Ellei laitoksella käytävissä neuvotteluissa päästä sopimukseen, on työ suoritettava työnjohdon tarjoamalla lisällä, mutta asia voidaan alistaa sillä tavoin käsiteltäväksi kuin työehtosopimuksen soveltamista koskevista erimielisyyksistä on määrätty.</p>
30.	Välppäisiä	Puhdistuslaitoksissa maksetaan välppien ja kaasunkokoojien puhdistuksesta sekä käsin tapahtuvasta hiekan poistamisesta sorakammioista 25 %:n lisä, joka lasketaan ohjetuntipalkasta.

3 §. Muut määräykset

1. Milloin rakennusviraston korjaamojen työntekijä suorittaa muissa kaupungin laitoksissa työtä, josta tämän laitoksen omille työntekijöille maksetaan erittäin likaisen työn lisä tämän sopimuksen 2 §:n 29. kohdan mukaan, maksetaan sama lisä myös korjaamojen työntekijälle.

2. Omalla autollaan kaupungin palveluksessa olevan autonkuljettajan palkka määräytyy tähän palkkasopimukseen merkityn autonkuljettajan palkan mukaisesti.

3. Keinotekoiset urakat eivät saa tulla kysymykseen. "Ronttiurakointa" voidaan tarvittaessa antaa.

4 §. Hinnoittelun voimassaoloaika ja irtisanominen

Tämä hinnoittelu tulee voimaan 1. 4. 1962 jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ja on voimassa ilman irtisanomismah-

dollisuutta 31. 12. 1962 saakka, minkä jälkeen sopimus on edelleen voimassa, mutta voidaan irtisanoa jommankumman osapuolen toimesta päättyväksi aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua irtisanomispäivästä lukien. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Joka hinnoittelun irtisanoo, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun hinnoittelua koskevat neuvottelut aloitetaan.

40. PALKKAHINNOITTELU HELSINGIN KAUPUNGIN JA
HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRAN-
HALTIJAIN KESKUSJÄRJESTÖ R. Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama huhtikuun 9 p:nä 1963.

1 §. Perustuntipalkat.

Palkka-ryhmä	Perustuntipalkka	Nimike
		A. MIESPUOLISET TYÖNTEKIJÄT
1.	2,80 mk	Maalarit, täysin ammattitaitoiset, vaativassa ammattityössä. Maalarit, vanhemmat. Maalarit, nuoremmat vaativassa ammattityössä.
2.	2,73 mk	Asfalttityöntekijäin etumiehet. Erikoistarkistajat, sähkölaitoksella. Esimiehet, työpajoissa. Hienomekaanikot. Höyryjyrien käyttäjät. Kaivukoneiden käyttäjät, 300 litran ja suurempien. Moottorihinaajan kuljettajat. Panostajat. Raivaustraktorien käyttäjät, 9 tonnin ja suurempien. Tiehöylien käyttäjät, 9 tonnin ja suurempien.
3.	2,63 mk	Akunkorjaajat, vanhemmat. Asfalttityöntekijät, valurit. Autokorinkorjaajat, vanhemmat. Betonirautoittajat, ammattitaitoiset. Betonivalurit, putkivalimossa. Höyrykattilan lämmittäjät, suurtehokattilan. Jäähdyttäjän korjaajat. Kaasu-uunimuurarit. Kadunlaskijat. Kahluusukeltajat, ammattitaitoiset.

Kaivukoneiden käyttäjät, alle 300 litran.
 Kalustonhoitajat.
 Kattilamuurarit.
 Kellosepät.
 Kirvesmiehet, muissa kuin 4. palkkaryhmän
 kohdalla mainituissa töissä.
 Kivenhakkurit, verkko-, vinkkeli- ja tukimuuri-
 töissä.
 Kiviporarit.
 Kojeiden asentajat, vanhemmat, kaasulaitoksella.
 Koneasentajat, täysin ammattitaitoiset.
 Koneenhoitajat, kaasu- ja sähkölaitoksilla.
 Laattatyöntekijät.
 Laitosmiehet, teurastamolla.
 Lämmöntarkkaajat, kaasulaitoksella.
 Maalarit, nuoremmat.
 Maankairaat, täysin ammattitaitoiset.
 Mammuttipumppujen käyttäjät.
 Mittarimekaanikot.
 Mittarinkorjaajat, vanhemmat, kaasu- ja vesi-
 laitoksilla.
 Mittarintarkistajat, täysin ammattitaitoiset,
 kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksilla.
 Mittausaseman päivystäjät, kaasulaitoksella.
 Mittausetumiehet.
 Mittausmiehet, täysin ammattitaitoiset.
 Moottorinosturien kuljettajat, liikkuvien.
 Muurarit.
 Pumpumiehet, sähkölaitoksella.
 Putkiasentajat, vanhemmat.
 Puutarha-apulaiset, täysin ammattitaitoiset.
 Raivaustraktorien kuljettajat, alle 9 tonnin.
 Rapparit.
 Renkaanvulkanoijat.
 Sahanasettajat.
 Sahurit, paitsi 5. palkkaryhmässä mainitut.
 Satamanosturien käyttäjät.
 Sementtityöntekijät, ammattitaitoiset.
 Seulajat, kiinteällä seulalla, kaasulaitoksella.
 Sähkökone- ja kojeasentajat sähkölaitoksella
 toimivat ja heihin täysin verrattavat.
 Teurastajat.
 Torninosturien käyttäjät.
 Vanhemmat ammattimiehet seuraavissa amma-
 teissa:
 autonasentajat,
 autosähköasentajat,

		<p>hitsaajat, jyrsijät, pelti- ja levysepät, puusepät, sepät, sorvarit, sähköasentajat, vasartajat, viilarit, sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattiyöntekijät.</p> <p>Vaununkorjaajat, vanhemmat, liikennelaitoksella. Verhoilijat, vanhemmat. Väliseinäntekijät.</p>
4.	2, 54 mk	<p>Akunkorjaajat, nuoremmat. Asfalttikoneiden käyttäjät. Asfalttityöntekijät, keittäjät ja hiertäjät. Auraustraktorien käyttäjät. Autokorinkorjaajat, nuoremmat. Autonkuljettajat, vanhemmat, vähintään 4 vuotta ammattimaisessa ajossa toimineet. Erikoisratatyyöntekijät. Harjatraktorien käyttäjät. Höyrykattilan lämmittäjät, korkeapainekattilan. Ilmapuristimien käyttäjät. Kahluusukeltajat, muut kuin 3. palkkaryhmässä mainitut. Kasteluvaunujen käyttäjät. Kemiallisen työn tekijät, vanhemmat vesilaitoksella. Keveiden kuormaaustraktorien käyttäjät. Kirvesmiehet, teline-, tukemis- ja niihin verrattavissa töissä. Kivimiehet, meisseli- ja tukimuuritöissä (ei hakkurit). Kojeiden asentajat, nuoremmat. Koksinmurskaajat, kaasulaitoksella. Konepuusepät, työpajoissa. Kuljetuslaitteiden hoitajat. Lakaisukoneiden käyttäjät. Metsänhoitotyöntekijät, täysin ammattitaitoiset. Mittarinkorjaajat, nuoremmat. Mittarintarkistajat. Moottorijyrien kuljettajat. Nostokurjenkäyttäjät.</p>

Nuoremmat ammattimiehet seuraavissa ammatteissa:

autonasentajat,
 autosähköasentajat,
 hitsaajat,
 jyrsijät,
 pelti- ja levysepät,
 puusepät,
 sepät,
 sorvarit,
 sähköasentajat,
 viilarit,
 sekä muut ammattioppiin nähden edellä mainittuihin rinnastettavat metallialan ammattityöntekijät.

Pumppumiehet, puhdistuslaitoksissa.

Putkenlaskijat.

Putkiasentajat, nuoremmat.

Rakennusalan ammattityöntekijät vähemmän vaativissa ammatitöissä.

Merkintä:

Vähemmän vaativiksi rakennusalan ammattitöiksi katsotaan tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan nimikkeiden lisäksi:

betonikärääjän ja sullojan sekä myllärin työt,
 nostokoneen käyttö sekä
 väliaikaisten vesi- ja sähköjohtotöiden ja
 muiden niihin verrattavien töiden suoritus.

Raskaiden kuormaaustraktorien kuljettajat, tyhjäpaino vähintään 5 tonnia.

Ratatyöntekijät; työmoottorivaunua ajavat liikennelaitoksella.

Renkaankorjaajat, työpajoissa.

Tiehöyliä kuljettajat, alle 9 tonnin.

Tiilenkantajat, ulkomuurauksessa.

Täryjyriä ja -levyjä käyttäjät.

Urheilukenttien hoitajat, täysin ammattitaitoiset.

Uunimiehet, kaasulaitoksella.

Varastomiehet, vanhemmat vaativissa tehtävissä.

Vaununkorjaajat, nuoremmat, liikennelaitoksella.

Verhoilijat, nuoremmat.

5. 2,40 mk

Aputeurastajat.

Asfalttityöntekijät, sepelin ja emulsion levittäjät.

- Autonhuoltomiehet, liikennelaitoksen halleilla.
 Autonkuljettajat, nuoremmat.
 Hinaajalajivojen ja proomujen tuntityöntekijät.
 Höyrykattilan lämmittäjät, matalapainekattilan.
 Kaivikoneiden käyttäjien apulaiset.
 Katujohtopesäkkeiden tyhjentäjät kaasulaitoksella.
 Kemiallisen työn tekijät, nuoremmat, vesilaitoksella.
 Koksityöntekijät.
 Maanjyrsinkoneiden ja muiden moottorikäyttöisten puutarhakoneiden käyttäjät.
 Mittarinasentajat ja -vaihtajat, vanhemmat, kaasulaitoksella.
 Piirilakaisijat.
 Puhdistuslaitoksissa työskentelevät.
 Rasvarit.
 Ratatyöntekijät, urheilukenttien.
 Ratatyöntekijät, vanhemmat liikennelaitoksella.
 Ruoppaaja- ja kaivajatyöntekijät.
 Sahurit, pilkkomakoneessa.
 Sementtityöntekijät, apulaiset.
 Seulojat, liikkuvalla seulalla, kaasulaitoksella.
 Sähkönosturien ja -vintturien käyttäjät.
 Muiden traktorien käyttäjät, paitsi edellä mainitut.
 Tuhkankärrääjät, sähkölaitoksella.
 Vaihetyöntekijät.
 Varastomiehet, vanhemmat.
 Vaunun alustan ja vaunussa olevan moottorin sekä osien pesijät.
 Viemärinpuhdistajat.
6. 2,29 mk Hevosmiehet.
 Konepesijä keskuspesulassa, kun koneen kerta-
 täyttö on yli 100 kg.
 Ratatyöntekijät, nuoremmat, liikennelaitoksella.
 Sekatyöntekijät, vaativimpiinkin talorakennus-
 alan sekatoihin totuneet, vähintään yhden
 vuoden kaupungin palveluksessa olleet.
7. 2,17 mk Kattila- ja konehuoneen puhdistajat, sähkölai-
 toksella.
 Kivimurskaamolla työskentelevät.
 Maankairaat, apulaiset ja osittain ammatti-
 taitoiset.
 Miehet apu- ja puhtaanapitotyössä, teurastamolla.
 Miehet hiilityössä, sähkölaitoksella.
 Mittarimaalajat, sähkölaitoksella.

Mittarinpuhdistajat, kaasu- ja sähkölaitoksella.
Mittausmiehet, apulaiset ja osittain ammatti-
taitoiset.

Paineilmatyökalujen käyttäjät.

Pilkkoajat, pilkkomakoneessa.

Puutarhatyöntekijät ja istutusten hoitajat.

Rusnarit.

Sekatyöntekijät, kaasulaitoksella.

Sekatyöntekijät, betoni- ja asfaltitöissä sekä
jätteiden ja roskien kaatopaikoilla.

Seka- ja aputyöntekijät rakennusalan vaativissa
seka- ja aputöissä.

Merkintä:

Vaativiksi rakennusalan sekatoiksi katsotaan
tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan
nimikkeiden lisäksi:

vetisen maan kaivu,
betoniseinien piikkaus,
kuonan, kalkin, sementin, turvepehkun sekä
rakennusjätteiden kuormaus- ja purkaustyö,
raudan ja puutavaran kanto,
tiilen ja laastin karräys,
tiilen kanto sisämuurauksen yhteydessä,
kuivan tavaran karrääjän ja apusullojan työ
betonityössä,
vähäisemmät tervaus- ja pikeämistyöt, jotka
eivät edellytä ammattitaitoa, sekä maan kii-
laus koneporalla.

Urheilukenttävalvojat, vaativissa tehtävissä.

Varastomiehet, nuoremmat.

8. 2,09 mk Aputyöntekijät, kivitöissä.

Autonapumiehet.

Maalarin apulaiset.

Mittarinasentajat ja -vaihtajat, nuoremmat, kaa-
sulaitoksella.

Puistotyöntekijät, raskaissa töissä.

Ratatyöntekijät, apulaiset, liikennelaitoksella.

Seka- ja aputyöntekijät, raskaissa töissä.

Seka- ja aputyöntekijät rakennusalan muissa
aputöissä.

Merkintä:

Muiksi rakennusalan seka- ja aputöiksi katsotaan
tässä palkkaryhmässä mainittujen rakennusalan
nimikkeiden lisäksi:

- laastinkantotyöt,
laastin sekoitus,
maan kaivu-, hiekka- ja sepelikuormien luonti
ja niihin verrattavat raskaat työt.
- Taimitarhatyöntekijät, raskaissa töissä.
Vaununkorjaajat, apulaiset, liikennelaitoksella.
- Apulaiset seuraavissa ammateissa:
- autonasentajat,
autosähköasentajat,
hitsaajat,
pelti- ja levysepät,
puusepät,
sepät,
sähköasentajat,
viilarit,
sekä muut edellä mainittuihin rinnastettavat
metallialan ammattityöntekijäin apulaiset.
9. 1,99 mk Aputyöntekijät, urheilukenttien.
Aputyöntekijät, muut kuin edellä mainitut.
Portinvartijat.
Puisto- ja urheilukenttävalvojat.
Yövärtijat.
10. 2,17 - Putkiasentajat, oppiaikana.
2,40 mk Sähköapuasentajat, sähkölaitoksella.
- B. NAISPUOLISET TYÖNTEKIJÄT**
11. 2,09 mk Konepesijä keskuspesulassa, kun koneen kerta-
täyttö on alle 50 kg.
Maalarit, liikennelaitoksella.
Mittarinpesijät, vesilaitoksella.
Naiset hiililyössä.
Naiset työkaluvarastoissa, täysin ammattitaitoi-
set.
Vaununkorjaajien työryhmissä työskentelevät
naftallapesijät sekä osien pesijät.
Ylisiivoajat, liikennelaitoksella.
12. 1,99 mk Lajittelijat, keskuspesulassa.
Mittarimaalaaajat, sähkölaitoksella.
Mittarinpuhdistajat, sähkölaitoksella.
Naiset korjauspajojen, rakennustyömaiden ja
miehistösuojiin siivous- ja puhdistustöissä.
Naiset raskaissa apu- ja sekatöissä.
Ompelijat, keskuspesulassa.
Prässääjät, keskuspesulassa.

		Puutarhatyöntekijät. Vaunusiivoojat.
13.	1,89 mk	Mankeloijat, keskuspesulassa. Naiset siivous-, puhdistus- ym. apu- ja sekatoissa. Pakkaajat, keskuspesulassa. Puistotyöntekijät. Taimitarhatyöntekijät.
		C. OPPILAAT
14.	1,05 mk	Oppilaat
	1,30 mk	" 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	1,45 mk	" 1 vuoden työssä oltuaan.
	1,60 mk	" 1 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	1,75 mk	" 2 vuotta työssä oltuaan.
	1,90 mk	" 2 1/2 vuotta työssä oltuaan.
	2,10 mk	" 3 vuotta työssä oltuaan.
	2,30 mk	" 3 1/2 vuotta työssä oltuaan.
		D. ERIKOISPALKAT
15.	4,60 mk	Hevosmiehet, kokonaispalkka.
	2,29 mk	Hevosmiehet, miehen osuus.

2 §. Erinäiset lisät.

N:o	Lisän nimi	Selostus
A. Kaikissa laitoksissa maksettavat lisät.		
1.	Aputyöntekijän urakkalisä	Jos apputyöntekijän työnopeus välittömästi määräytyy urakkaa suorittavan ammattityöntekijän työn perusteella tai hän suorittaa hinnoiteltua urakkatyötä aikatyönä, maksetaan hänelle 10 %:n hyvitys, joka lasketaan perustuntipalkasta.
2.	Hyvänmiehenlisä	Sen mukaan, poikkeako työntekijän työtaito, työteho tai hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset kulloinkin kysymyksessä olevan työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voi asianomainen ylin työnjohto maksaa lisää, jonka suuruus on 5, 10 tai 15 % perustuntipalkasta. Hyvänmiehenlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.
3.	Jäidennostolisä	Jäidennostossa ja laitureiden irtihakuussa maksetaan 15 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
4.	Kiipeilylisä	Siltä ajalta, jonka työntekijä joutuu työskentelemään puussa niin korkealla, että työtä ei voida suorittaa tikkailla seisten, maksetaan työn vaarallisuudesta johtuen 15 %:n korotus, joka lasketaan perustuntipalkasta.
5.	Kuormauslisä	Autonkuljettajille ja autonapumiehille maksetaan tavaroiden kuormaamisesta ja purkamisesta markkamääräistä raskaan ja likaisen työn lisää, jonka suuruus tavaran laadusta riippuen on joko 19 tai 12 penniä tunnilta. Jos kuormaus tai purkaus on koneellinen, maksetaan lisää ainoastaan työn likaisuuden perusteella. Jos koneelliset välineet ovat vain kuljetusmatkan toisessa päässä, joko kuormauksessa tai purkauksessa, maksetaan raskaan työn lisää vain puolet. Yliraskaan kuorma-auton (bruttopaino 9.500 kg) kuljettajalle maksetaan erikoiskorvausta 7 penniä tunnilta. Kuorma-auton ja kantavuudeltaan vähintään 1.000 kg pakettiauton kuljettajalle, joka työskentelee ilman apumiestä ja joutuu suorittamaan auton kuormauksen ja purkauksen, maksetaan erikois-

		korotusta muiden mahdollisten korotusten lisäksi siten, että korotuksen suuruus on
		a) ajomatkan ollessa alle 15 km, 19 penniä tunnilta
		b) " " 15-50 km, 12 " "
		c) " " yli 50 km, 7 " "
6.	Panostajan lisä	Työn vaarallisuudesta ja vastuullisuudesta johtuen maksetaan panostajalle 10 %:n erikoislisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
7.	Peltisepän vaarallisen työn lisä	Peltisepälle, joka työskentelee ilmeisesti vaarallisilla työpaikoilla, kuten ilman telineitä savupiipun ja keskuslämmityspiipun päällistä katettaessa räystäällä tai vastaavalla paikalla, maksetaan vaarallisen työn lisää, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään.
8.	Putkialan remonttilisä	Tuntipalkalla työskenteleville putkialan remonttimiehille maksetaan kaikissa palkkaryhmissä erikoista korjauslisää, jonka suuruus on enintään 15 % perustuntipalkasta.
9.	Sähköalan vaarallisen työn lisä	Sähköalan vaarallisissa töissä maksetaan erikoista lisäkorvausta, jonka suuruudesta asianomaiset sopivat kussakin tapauksessa keskenään ottaen huomioon työn vaarallisuuden ja tarvittaessa kuultuaan luottamusmiehen mielipidettä. Vaaralliseksi töiksi katsotaan kaikki ne työt, jotka on erikseen määrätty Suomen Metallityöväen Liiton ja Sähkötyönantajain Liiton sekä Voimalaitosten Työnantajaliiton välillä solmituissa työehtosopimuksissa.
10.	Työpajojen autonasentajalisä	Korjaustyössä voidaan autonasentajille maksaa enintään 10 %:n korotus perustuntipalkasta laskettuna.
11.	Työpajojen likaisen työn lisä	Työpajoilla tai työpajojen toimesta suoritetuissa erittäin likaisissa töissä maksetaan erillistä markkamääräistä lisää seuraavasti: Perustuntipalkan ollessa alle 2,40 mk 15 penniä Perustuntipalkan ollessa 2,40 tai enemmän 16 penniä Erittäin likaisella työllä tarkoitetaan sellaista työtä, joka selvästi erottuu muista samalla alalla esiintyvistä likaisista töistä. Tällaisia töitä esiintyy mm: koneosien käsinpesussa; moottorin

		<p>purkamisessa; käytössä olleen ajoneuvon pelti- ja alustatyössä; vanhojen höyrykattilain puhdistuksessa ja korjauksessa; käytössä olleiden työkoneiden puhdistamisessa, purkamisessa ja korjaamisessa; jäähdyttäjien korjauksessa; ajoneuvon lehtijousityössä; työssä, jota suoritetaan sementtivalimon kulkunosturien päällä; konepajan lämpökanaaleissa suoritettavissa töissä ja pannu- ja pumppuhuoneissa; puhdistuslaitoksilla, kivenmurskaajissa ja sementtivalimolla suoritettavissa sähkötöissä. Erittäin likaisen työn lisää maksetaan vain, mikäli puhdistusta ei ole ennen työn alkamista suoritettu ja urakatyössä vain, mikäli työn likaisuutta ei ole otettu huomioon jo urakkahinnasta sovittaessa.</p>
12.	Vuorotyölisä	<p>Vuorotyötä tekeville työntekijöille maksetaan vuorotyölisää, jonka suuruus on iltavuorossa 10 % ja yövuorossa 20 % perustuntipalkasta.</p> <p>B. Määrätyissä laitoksissa maksettavat lisät.</p>
13.	Aikaisen työn lisä	<p>Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan katujen puhtaanapitotyössä, jos säännöllinen työaika määrätään alkavaksi kello 5.00, piirilakaisijoille ja muille vakinaisesti kaupungin palveluksessa katujen puhtaanapitotyössä oleville työntekijöille kello 5.00 ja 7.00 välisenä aikana suoritetusta työstä 1,20 mk:n lisäys tuntipalkkaan.</p>
14.	Ajokorttilisä	<p>Liikennelaitoksen autonasentajille, vaununkorjajille ja ilmajohtojen asentajille, joilla on ja joilta vaaditaan linja-auton ajokortti, maksetaan 7 pennin lisäys tunnilta.</p>
15.	Avoviemärlisä	<p>Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan sellaisten avoviemärien puhdistuksesta ja niihin suoritettavasta putkeh laskusta, jotka kuljettavat jatkuvasti pääasiallisesti talojen puhdistamatonta likavettä, sanottuun työhön osallistuvalla työntekijällä siltä ajalta, jonka hän joutuu tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.</p>
16.	Erikoisammattimieslisä	<p>Teollisuuslaitosten, liikennelaitoksen sekä palolaitoksen aikapalkalla työskenteleville vastuunalaisessa asemassa oleville erikoisammattityöntekijöille voidaan palkkalautakunnan suostumuk-</p>

		sella maksaa palkkaa, joka vähintään 20 %:lla tai enintään 30 %:lla ylittää asianomaisen perustuntipalkan. Täten korotettuun palkkaan sisältyy työntekijälle mahdollisesti kuuluva kärkimieslisä.
17.	Hajoituskaivon tyhjennys ym. lisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan hajoituskaivon tyhjennyksestä, makkilannan kuljetuksesta ja siinä käytettävien astioiden pesusta ja korjauksesta, ei kuitenkaan konepesusta, yleisten vedenheittopaikkojen virtsaseinämien suojakerroksien uusimisesta ja yleisten kuivakäymälöiden alaosan korjauksesta 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
18.	Kattolisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan katoilla suoritettavasta tervaus- ja lumenluontityöstä harkinnan mukaan 22-43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
19.	Kiihdytetyn työvauhdin lisä	Milloin liikennelaitoksen korjauspajoissa sekä rata- ja huoltotyössä joudutaan liikenteen vaatimusten johdosta suorittamaan työtä kiihdytetyllä vauhdilla eikä työtä teknillisistä syistä voida suorittaa urakkatyönä, voidaan tämän palkkahinnoittelun mukaisen perustuntipalkan lisäksi suorittaa työehtosopimuksen ja siihen liittyvän palkkahinnoittelun allekirjoituspöytäkirjan liitteestä ilmenevä markkamääräinen lisä, johon sisältyvät hyvänmiehenlisä, likaisentyönlisä, vaarallisen työn lisä ym. lisät.
20.	Kärkimieslisä	Teollisuuslaitosten sähköasentajalle ja putkiasentajalle, jotka toimivat isommilla työpaikoilla työnjohdon määrääminä ns. kärkimiehinä, maksetaan erityistä kärkimieslisää, jonka suuruus on 44 penniä tunnilta.
21.	Lakaisulisä	Rakennusviraston puhtaanapito-osaston alaisissa töissä maksetaan piirilakaisijoille sekä kaato- paikoilla vastaavana työntekijänä toimivalle 15 %:n lisä ja muille kaato- paikoilla työskenteleville 10 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.
22.	Liikennelaitoksen vuoro-työlisät	Liikennelaitoksen rataosastolla suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa sekä aamuvuorossa kello 4.00 - 6.00 väliseltä ajalta toukokuun 1 ja syyskuun 30 päi-

		vien välisenä aikana 35 %:n ja lokakuun 1 ja huhtikuun 30 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Liikennelaitoksen korjauspajoissa suoritetaan aikapalkalla työskenteleville vuorotyöntekijöille yövuorossa huhtikuun 1 ja marraskuun 30 päivien välisenä aikana 20 %:n ja joulukuun 1 ja maaliskuun 31 päivien välisenä aikana 25 %:n suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta. Näihin lisiin sisältyvät varsinaiset vuorotyölisät.
23.	Luokkahitsaajan erikoislisä	Luokkahitsaajalle, jolta vaaditaan ja jolla on putkihitsauksessa arvosana 3 tai sitä suurempi molemmissa hitsausmuodoissa, maksetaan 42 pennin erikoislisä työtunnilta. Jos luokkahitsaajalla on arvosana 3 tai sitä suurempi ainoastaan jommassa kummassa hitsausmuodossa, maksetaan hänelle 42 pennin erikoislisä ainoastaan hitsaamiseen käytetyiltä työtunneilta.
24.	Maankairajien erikoislisä	Kaupunkimittaosaston maankairajille voidaan talvisaikana veden käytöstä ja pakkasesta johtuvien erittäin vaikeiden työolosuhteiden vallitessa suorittaa työnjohdon harkinnan mukaan enintään 16 pennin suuruista erityislisää tunnilta.
25.	Tunnelilisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan tunnelia avattaessa ja edelleen rakennettaessa tunnelissa työskenteleville työntekijöille tunnelilisää 25 penniä tunnilta.
26.	Vanhojen rakennusten korjauslisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen sekä kiinteistöviraston alaisissa töissä maksetaan vanhojen rakennusten korjaus- ja purkamistöissä (ei lisärakennustöissä) erityistä lisää, jonka suuruus on 15 % perustuntipalkasta.
27.	Viemäripuhdistajalisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan viemäripuhdistajalle, joka joutuu työskentelemään viemärijohton, syökäyksen tai hajotuskaivon sisällä, 87 %:n lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta.
28.	Viemäriputki- lisä	Rakennusviraston, satamalaitoksen, kiinteistöviraston sekä urheilu- ja retkeilytoimiston alaisissa töissä maksetaan vanhoja viemäriputkia korjattaessa putken purkamiseen ja laskemiseen

29.

Teollisuuslaitosten ja liikennelaitoksen erittäin likaisen työn lisät (Näihin liisiin sisältyvät mahdolliset muut likaisen työn korotukset)

osallistuville työntekijöille siltä ajalta, jonka he joutuvat tekemisiin likaveden kanssa, 43 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.

a) Korotus perustuntipalkkaan 87 %.

- Hajoituskaivon korjaus- ja puhdistustyöstä.
- Höyryvoima-asemalla olevan kloorikalkkisekoittajan hoidosta sekä puhdistus- ja korjaustyöstä.
- Kaasulaitoksella työstä tervakaivojen ja säiliöiden sisällä.
- Kellareissa ja maassa olevien viemäriputkijohdojen puhdistamisesta.
- Laitteen sisällä höyryvoimalaitoksella suoritettavasta lämminvesivaraajan (boilerin) kattilan tulipuolen ja savukanavien puhdistustyöstä sekä arinan puhdistus- ja korjaustyöstä.
- Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla lämminvesivaraajien (boilerin) sekä kattilatuubien ja niihin verrattavien savukanavien puhdistamisesta.
- Sadevesikaivojen puhdistustyöstä, joka vaatii työskentelyä myös kaivon sisällä.
- Sellaisista terveydelle vaarallisista, erittäin likaisista ja vaatteita syövyttävistä töistä, kuten esim. haposäiliöiden ja jäädytyslaitosten jäädyttäjien yms. puhdistus- ja korjaustyöstä.
- Septic-tankkien korjaus- ja puhdistustyöstä.
- Yleiseen sähkönkulutukseen käytettävien akustojen latauksesta ja huoltotyöstä latauksen aikana.
- Yleisten käymäläin WC-astioiden avaamisesta.

b) Korotus perustuntipalkkaan 43 %.

- Höyryvoimalaitoksilla a) kohdassa mainitsemattomista täytettyjen kattiloiden sisäpuolella suoritettavista puhdistus- ja korjaustyöstä sekä kattilan varusteiden korjaustyöstä silloin, kun työskentelypaikan viereinen kattila tai vähintään kaksi kattilaa on käytössä.
- Kaasulaitoksen bentsolisäiliöiden ja rikkitehtaalla olevien säiliöiden puhdistamisesta, pesureissa suoritettavasta aktiivihilen vaihdosta, kuumana olevien kaasuuunien muurauksen korjaustyöstä, hiilensiirtolaitteen, koksinsiirtolaitteen ja nostokurkien, kaasunjäädyttä-

- jien putkien puhdistuksesta ja korjauksesta, katu- ja liittymisjohtojen vuototöistä sekä piirisäätäjien korjaus- ja puhdistustöistä, talokaasujohtojen vuoto- ja avaustöistä, painesäätäjien sekä yksityisten hallussa olevien 150 m/m (mitattuna sisääntulopuolelta) ja sitä suurempien säätäjien puhdistustöistä; töistä, joissa joudutaan käsittelemään uunien lasivillieristystä, töistä suurissa leipomouuneissa, joissa suoritetaan isompia korjauksia niiden kuumina ollessa sekä töistä sulatusupokasuuneissa, joiden pohjasta poistetaan kuumaa metallia.
- Katu-, tarjoilu- ja maanalaisten kellarivesijohtojen vuotokorjauksesta (lukuun ottamatta kesävesijohtoja).
  - Kellareissa olevien vanhojen viemärirohjajohojen poistamisesta.
  - Kuumissa korkeapainekattilahuoneissa kulkevien putkijohtojen korjauksesta.
  - Kuumissa putkitunneleissa ja liejuisissa kaivannoissa kulkevien uusien putkien asennuksesta sekä ahtaissa ja kuumissa tunneleissa ja rakennusten ahtaissa alustoissa kulkevien vanhojen putkien korjauksesta.
  - Käytössä olevien viemäripystylinjojen puhdistamisesta, poistamisesta ja korjauksesta.
  - Liikennelaitoksen konepesuallaiden puhdistuksesta altaan sisällä.
  - Muilla kuin höyryvoimalaitoksilla käytettyjen korkea- ja matalapainekattiloiden sekä kattilan takana alhaalla olevien sulkuventtiilien ja kolmitiehanojen korjaus- ja puhdistustyöstä (lukuun ottamatta kattiloiden muiden sulkuventtiilien, lämpömittarien, kolmitiehanojen ja venttiilien yms. armatuuriin korjaamista ja vaihtamista).
  - Vähintään 500 litran paisuntasäiliön puhdistamisesta.
  - Yleisten käymäläin WC-astioiden viemärijohtojen avaamisesta.
  - Öljysäiliöiden puhdistuksesta, kun työ tapahtuu säiliön sisällä.
- c) Vesilaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.
- Sammuuttamattoman kalkin ja aktiivihiiilen käsittelystä.

		<p>d) Liikennelaitoksessa, korotus perustuntipalkkaan 15 %.</p> <p>- Linja- ja vastaavien vaihdekaivojen puhdistamisesta.</p> <p>e) Kaasulaitoksessa.</p> <p>- Sellaisesta kaasulaitoksen kaasunpuhdistus- ja sivutuotesastojen säiliöiden, tornien ym. laitteiden korjaus- ja puhdistustyöstä, joka on joko osittain tai täysin edellä a) ja b) kohdissa mainittuihin töihin verrattavaa, maksetaan likaisuus- ja vaarallisuuslisää siten, että jos työ on täysin edellä mainittuihin töihin verrattavaa, likaisuus- ja vaarallisuuslisä on joko 43 tai 87 %, mutta jos työ on vain osittain niihin verrattavaa, lisä on työn laadun mukaan vähintään 22 ja enintään 87 %. Työn laatua arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) joutuuko työntekijä tässä tarkoitettua työtä tehdessään olemaan kokonaan tai vain osaksi laitteen sisällä, sekä 2) onko laite työtä varten tyhjennetty ja puhdistettu tai vain tyhjennetty tai ei kumpakaan. <p>Lisästä ja sen suuruudesta on sovittava työnjohdon ja työntekijäin kesken. Ellei laitoksella käytävissä neuvotteluissa päästä sopimukseen, on työ suoritettava työnjohdon tarjoamalla lisällä, mutta asia voidaan alistaa sillä tavoin käsiteltäväksi kuin työehtosopimuksen soveltamista koskevista erimielisyyksistä on määrätty.</p> <p>30. Välppäisiä Puhdistuslaitoksissa maksetaan välppien ja kaasunkokoojien puhdistuksesta sekä käsin tapahtuvasta hiekan poistamisesta sorakammioista 22 %:n lisä, joka lasketaan perustuntipalkasta.</p> <p>3 §. Muut määräykset.</p>
--	--	--

1. Milloin rakennusviraston korjaamojen työntekijä suorittaa muissa kaupungin laitoksissa työtä, josta tämän laitoksen omille työntekijöille maksetaan erittäin likaisen työn lisästä tämän sopimuksen 2 §:n 29. kohdan mukaan, maksetaan sama lisä myös korjaamojen työntekijälle.

2. Omalla autollaan kaupungin palveluksessa olevan autonkuljettajan palkka määräytyy tähän palkkasopimukseen merkityn autonkuljettajan palkan mukaisesti.

3. Keinotekoiset urakat eivät saa tulla kysymykseen. "Ronttiurakoita" voidaan tarvittaessa antaa.

4 §. Hinnoittelun voimassaoloaika ja irtisanominen.

Tämä hinnoittelu tulee voimaan 1.3.1963 jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien, kuitenkin viimeistään 4.3.1963 lukien, ja on voimassa 31.12.1963 saakka, minkä jälkeen sopimus on edelleen voimassa, mutta voidaan irtisanoa jomman kumman osapuolen toimesta päättyväksi aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua irtisanomispäivästä lukien. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Joka hinnoittelun irtisanoo, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun hinnoittelua koskevat neuvottelut aloitetaan.

41. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMALAUTAKUNNAN
VUOKRALLE ANTAMILLA VARASTOALUEILLA NOUDA-
TETTAVAT JÄRJESTYSSÄÄNNÖT.

Satamalautakunnan vahvistamat huhtikuun 17 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1947:169)

1. Vuokra-alueita saadaan käyttää yksinomaan vuokrasopimuk-
sessa määrättyyn tarkoitukseen.
2. Alue on aidattava ja on aita samoin kuin alueella olevat raken-
nukset aina pidettävä hyvässä kunnossa, maalattuna ja siistinä. Ai-
taan ja rakennuksiin ei saa kiinnittää mainoksia. Portille tai muuhun
sopivaan paikkaan on asetettava kilpi, joka osoittaa kenen hallussa
alue on.
3. Alueelle ei saa rakentaa uusia rakennuksia eikä tehdä muutok-
sia entisiin rakennuksiin ilman satamalautakunnan ja rakennusviran-
omaisten hyväksymiä rakennuspiirustuksia ja maistraatin antamaa ra-
kennuslupaa. Luvatta tehdyt rakennelmat voidaan määrätä heti puret-
taviksi.
4. Palavia nesteitä tai tavaraa ja aineita, joiden kuljetuksesta
tai varastossa pitämisestä on laissa erikseen säädetty, ei alueella saa
varastoida ilman satamalautakunnan kussakin tapauksessa erikseen an-
tamaa lupaa. Helposti syttyvää tavaraa ei saa varastoida 6 metriä lä-
hemmäksi naapuritontin rajaa. Käytössä olevan moottoriajoneuvon säi-
lyttäminen alueella on kielletty. Näkyviin paikkoihin varastoalueella
on asetettava tauluja, joissa tupakanpolto kielletään.
5. Alueella ei saa nauttia alkoholipitoisia juomia eikä viettää hy-
vien tapojen vastaista tai ympäristöä häiritsevää elämää. Asiattomien
oleskelu alueella on estettävä.
6. Alueen ulkopuolella ei saa säilyttää mitään tavaraa, työväli-
neitä, romua tai roskaa, eikä aluetta ja sen ympäristöä saa saattaa
epäsiistiin kuntoon. Lumenajo alueelta katuvierille on ehdottomasti
kielletty. Katoilta kadulle luotu tai pudonnut lumi on viipymättä kulje-
tettava pois.
7. Satamalautakunnalle ja tarkastusta suorittaville satamaviran-
omaisille on varattava esteetön pääsy alueelle ja sillä oleviin rakennuk-
siin. Viranomaisten antamia, vuokrasopimukseen, satamajärjestyk-
seen tai muihin voimassa oleviin säännöksiin perustuvia määräyksiä
on ehdottomasti heti noudatettava.
8. Varastoalueen vuokramiehen on saatettava tämä järjestyssään-
tö varastoalueella työskentelevien tietoon ja määrättävä sopivaksi kat-
somansa henkilö valvomaan sen noudattamista. Mikäli mahdollista on
tämä järjestyssäntö pidettävä aina nähtävissä varastoalueella sopivaan
paikkaan julkipantuna.

42. LAITURIHUOLLON TAKSA.

Satamalautakunnan vahvistama huhtikuun 17 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:81)

Korvaus laiturihuollon Helsingin satamassa vastaanottamien tavaroiden maihinotosta ja varastoimisesta makasiiniin, laiturisuojaan tai avoimelle laiturille sekä haltuunottamisesta ja hoidosta veloitetaan, tavarann siirtomatkan ollessa enintään 50 metriä aluksen lastiluukulta, jäljempänä seuraavan taksan maksujen mukaan, kuitenkin siten, että vähin veloitus on 50 penniä yksityiseltä kollilta alle 21 kg ja 1 mk muuten.

Astiatavarasta veloitetaan kuten kappaletavarasta, milloin astiain paino on enintään 30 kg.

Säkkitarasta veloitetaan taksassa ilmoitetut maksut ainoastaan milloin paino säkkiä kohden on 50 - 100 kg. Muissa tapauksissa veloitetaan taksan maksujen lisäksi tonnilta seuraavasti:

	Kesätaksa	Talvitaksa
	1.4. -15.11.	16.11. -31.3.
	mk	mk
Painon säkkiä kohden ollessa alle 50 kg	0,20	0,20
" " " " yli 100 kg	0,60	0,70

Taksa:

Hinnat tonnilta = 1 000 kg
ellei muuta ole mainittu:

	Kesätaksa	Talvitaksa
	1.4. -15.11.	16.11. -31.3.
	mk	mk
Aluminium, harkkoina	4,50	4,80
" , lanka	5,40	5,80
Asbestiputket	4,80	5,10
Astiatavara, ei erikseen mainittu, yli 30 kg:n astioissa, väh.		
" 2 000 kg	3,40	3,60
" alkoholi, yli 200 l. astioissa	4,30	4,60
Astiat, tyhjät, ei yli 200 l. kpl.	0,30	0,32
" " 201-400 l. "	0,40	0,42
" " yli 400 l. "	0,50	0,55
Autot	8,-	8,50
Hamppu, pellava ja rohtimet	8,50	9,-
Happopullot.	6,70	7,10

	mk	mk
Jalopuu, kuten tammi-, mahonki-, pyök- ki- yms. tukkeina ja niputettuna	4,70	5,10
" sahattuna irt.lankuiksi	5,30	5,70
Juurikasvit, säkeissä	5,70	6,10
Kaakeli-, seinä- ja lattialaatat: pieninä paketteina enintään 10 kg:aan saakka	5,60	6, -
yli 10 kg painavina paketteina (irtonaisina kuten tiilet)	4,50	4,80
Kaapelikelat	4,60	4,90
Kala, kuivattu	4,40	4,70
Kanisterit, tyhjä ja maitopystöt alle 30 litraa, kpl.	0,10	0,12
Kappaletavara	8,50	9, -
Kettinki	4,50	4,80
Kimröökki, laatikoissa	5,70	6, -
" , säkeissä, katso säkkitavaraa		
Korkki, paaluina ja kartongeissa . . .	8,50	9, -
Lumpu, paaluina	8,50	9, -
Lyijy, sinkki, tina, kupari ja valko- metalli, harkkoina	3,10	3,30
Paketit, kpl. 10 kg ja alle	0,15	0,17
Piikkilanka	5,40	5,80
Putken pätkät	5,10	5,40
Rauta, kuten takki- ja betonirauta, kis- kot, palkit, pellit, putket, vaunun- pyörät, samoin kuin rauta ja teräs, pienempää kokoa	4,20	4,50
Oljytyt, 10 %:n lisäys.		
Rautalevyt, irralliset, alle 3 mm. . .	4,80	5,10
Silli, astioissa	3,60	3,80
Säkitavara, väh. 2 000 kg:		
I luokka, luettelo sivulla 5	3,80	4,10
II " " " 5	4,20	4,50
III " " " 5	4,60	4,90
Kahvi, kaakaopavut sekä mausteet	4,50	4,80
Kalkkityppi	5,40	5,70
Kananruoka, näkinenkärouhe	3,90	4,20
Kimröökki	5,90	6,30
Leseet	5,80	6,20
Sooda (natr. carb.)	5,40	5,70
Verialbumiini	6, -	6,40
Tiilet, irralliset, paino alle 1 kg	6,80	7,30
" " " 1 - alle 2 kg	6,20	6,60
" " " 2-3 kg	4,30	4,60
" " " yli 3 kg	3,90	4,20
" häkeissä ja laatikoissa	4,30	4,60
Tiiliputket, suuret	7, -	7,50
Traktorit	7,30	7,70
Vuodot, irtonaiset, märät	5,60	6, -
" " laskettu taakassa	7, -	7,50
" kuivat, suolatut)		
" märät nipuissa)	5,30	5,70

Erikoistaksa:

Vapaa purkaus:

Jos alus yli 3 tonnia painavien tavarayksikköjen osalta on konosementtiehdon nojalla vapautunut purkauksen aiheuttamista kustannuksista, on tavarain vastaanottaja velvollinen maihinottokustannusten lisäksi korvaamaan myöskin tällaisten tavarain siirrosta aluksen kannelta tai lastiruumasta aluksen partaalle aiheutuvat kustannukset.

Laiturihuollolle tällä ns. vapaalla purkauksella purettujen tavarain vastaanotosta veloitetaan seuraavasti:

	Kesätaksa tonnilta mk	Talvitaksa tonnilta mk
1. Kollin painon ollessa 3-5 tonnia . . .	14, 80	16, -
2. " " " yli 5 tonnia . . .	10, 50	11, 20
3. " " " yli 5 tonnia, nostettaessa uivalla nosturilla . . .	11, 50	12, 30
4. Rautaa tai putkia käsittävät kollit:		
3-5 tonnia	7, 80	8, 40
yli 5 "	10, 50	11, 20
5. Jalopuu, yli 3 tonnia	10, 50	11, 20
Autot, traktorit ym. niihin verratavat, painon ollessa 3 tonnia tai yli, kuten vapaa purkaus (ks. edellä kohdat 1-3).		

Purettaessa tavaroita satamalaitoksen nostureilla veloitetaan yli 3 tonnia painavista kolleista edellä ilmoitettujen hintojen lisäksi voimassa oleva nosturivuokra.

Punnitus:

Lastia punnitaan maihinoton yhteydessä vain aluksen varustamon, päällikön tai hänen asiamiehensä suostumuksella. Punnituksesta aluksen sivulla veloitetaan lisämaksua ahtausliikkeen veloituslaskun mukaan.

Kuljetukset purkauksen yhteydessä:

Tavara, jonka käsittely ja varastossapito ovat poikkeusmääräysten alaiset, kuljetetaan säilytyspaikkaan, jonka viranomaiset tätä tarkoitusta varten osoittavat, ja veloitetaan siitä aiheutuvat kuljetuskulut ja mahdolliset muut kustannukset erikseen.

Hedelmät ja muu arka tavara, joka maihinotetaan kylmänä vuodenaikana, kuljetetaan lämpimään varastoon. Tästä aiheutuvat kuljetus- ja mahdolliset muut kustannukset veloitetaan erikseen.

Myöskin, milloin tavara tilanpuutteen vuoksi tai muista syistä on purettaessa kuljetettava aluksen sivuilta autolla, veloitetaan kuljetuskustannukset erikseen.

Kuljetukset pakkahuoneelle:

Siirrettäessä tavaroita makasiinista, laiturisuojaista tai avoimelta laiturilta pakkahuoneelle, kun siirto suoritetaan laiturihuollon yleisten määräysten 7 §:n nojalla, veloitetaan kuljetuksesta autolla tavaralähetyksistä, joiden paino on yli 50 kg,

8 mk 50 p/tonnilta,

kuitenkin siten, että vähin veloitus on 1 mk.

Pienempien lähetysten siirrosta veloitetaan seuraavan taksan mukaan:

Lähetykset 31-50 kg 60 penniä lähetykseltä ja
" " 21-30 kg 40 " " "

Korvaukset erikoistehtävistä:

Tavaranomistajan määräyksestä tai hänen etujensa vuoksi suoritetuista töistä, kuten lajittelusta, punnituksesta, uudelleen tapuloinnista, tavarain päällyksen korjaamisesta, rautatievaunujen purkamisesta tai kuormaamisesta, vartioinnista jms. veloitetaan työkuksannukset 20 %:n lisäyksellä, kuitenkin siten, että vähin maksu on 1 mk.

Ylitöistä veloitetaan lain siitä säätämällä tavalla.

Odotusajalta, jota satamalaitos tai sen väki eivät ole aiheuttaneet, veloitetaan erikseen.

Tavarapeitteiden vuokra:

Jos tavara suojataan tavarapeitteellä, veloitetaan siitä korvausta 1,30 mk peitteeltä vuorokaudessa. Vähin veloitettava maksu on 1,30 mk peitteeltä.

Todistukset:

Tavaranomistajan pyynnöstä annettavista todistuksista veloitetaan 2 mk todistukselta.

Laskemisesta ns. oman vastaanoton yhteydessä veloitetaan 40 penniä tonnilta.

Tämä taksa on voimassa 16. 4. 1963 alkaen.

<u>Säkitavara: I luokka: . . . . .</u>	mk 3,80	mk 4,10
Alumiiniumsulfaatti		
Asbesti		
Autohiilet		
Glaubersuola		
Heinänsiemenet/herneet		
Kalisuola		
Kaliumsulfaatti		
Kalkkiammoniumsalpietari		
Kalkkikivijauhe		
Kalkkisalpietari		
Lihajauhe		
Maantiesuola		
Maasälpä		
Maissirehujauho		
Marmorijauhe - ryynit		
Montanasalpietari , karkea		
Rehujauhot ja - kakut		
Rehukalkki		
Saostettu kalkkifosfaatti		
Sinkkituhka		
Sokeri		
Suola		
<u>II luokka: . . . . .</u>	4,20	4,50
Ammoniiumsulfaatti, salpietari		
Bariiumsulfaatti		
Grafiittijauhe		
Kalajauho		
Kalkki, sammutettu		
Kipsi		
Kuivavärit		
Liitu		
Luuliima		
Magnesiittijauhe		
Manganioksidi - javaliitti		
Montanasalpietari, hieno		
Quebrachouute		
Renofosfaatti		
Savi, kaoliini- ja posliinisavi		
Sementti		
Sinkkioksidi		
Sooda (natrium bikarbonaatti)		
Superfosfaatti		
Talkki		
Tuomaskuona		
<u>III luokka: . . . . .</u>	4,60	4,90
Kiernansideaine (Form powder)		
Kalkki, sammuttamaton		
Luu jauhe		
Rikki		

43. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMAMAKSUTAKSA.

Sisäasiainministeriön vahvistama huhtikuun 18 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä marraskuun 14 p:nä 1962)
(Vrt. kunn. as. -kok. 1924:53, 1933:10, 1935:14 ja 1958:101)

1 §. Aluksesta, joka saapuu kaupungin satama-alueelle, kannetaan satamamaksua kultakin aluksen nettovetoisuuden rekisteritonnilta seuraavasti:

a) aluksesta, joka saapuu ulkomailta tai lähtee ulkomaille suoraan tai sellaisen suomalaisen sataman kautta, jossa ei kanneta sisäasiainministeriön vahvistamaan taksaan perustuvia satamamaksuja, viisikymmentä penniä (50 np),

vähin maksu tässä liikenteessä kulkevasta aluksesta, joka saapuu satama-alueelle purkamaan tai lastaamaan, on sata markkaa (100 nmk),

b) ulkomaan liikenteessä kulkevasta aluksesta, joka saapuu Suomen satamasta ja lähtee toiseen Suomen satamaan, joissa kummassakin kannetaan sisäasiainministeriön vahvistamaan taksaan perustuvia satamamaksuja, kolmekymmentä penniä (30 np),

c) kotimaan liikenteessä kulkevasta aluksesta kaksikymmentä penniä (20 np),

vähin maksu tässä liikenteessä kulkevasta aluksesta on kolme markkaa (3 nmk).

Samalta satamassa käynniltä kannetaan satamamaksua ainoastaan kerran. Aluksesta, joka on satamassa joulukuun 1 ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, kannetaan satamamaksut kahdentoista pennin (12 np) korotuksin aluksen nettovetoisuuden rekisteritonnilta.

2 §. Matkailija-aluksesta, joka satamassa ei ota tai jätä matkustajia eikä lastia, kannetaan 1 §:ssä mainitut satamamaksut 50 prosentin alennuksin, jos alus kiinnittyy laituriin, ja 75 prosentin alennuksin, jos alus jää ankkuroimispaikalle satama-alueella.

Jos matkailija-alukseen otetaan tai siitä jätetään matkustajia, on satamalautakunnan asiana harkita, myönnetäänkö satamamaksusta 1 momentissa mainittu alennus tai osa siitä.

3 §. Aluksesta, josta sen ulkomailta saavuttua on Helsingin satamassa kannettu täysi satamamaksu, mutta joka ottaakseen lastia käy toisessa Suomen satamassa ja sen jälkeen palaa Helsingin satamaan täydentämään lastia tai jatkamaan lastinsa purkausta, kannetaan jälkimmäiseltä käynniltä puolet 1 §:n a) tai b) kohdan mukaisesta maksusta.

4 §. Aluksesta, jota käytetään matkustajaliikenteessä kaupungin tulli-
piirissä tai tavaraa kuljettamatta elinkeinon harjoittamiseen satama-

alueella, kannetaan satamamaksua jokaiselta aluksen liikennöimisviikolta tai sen osalta kaksikymmentäviisi penniä (25 np) aluksen nettovetoisuuden kultakin rekisteritonnilta.

5 §. Aluksesta, jota käytetään tavaran kuljetukseen satama-alueella, kannetaan satamamaksua vuosittain ennen liikennöimisen alkamista

- a) neljäkymmentä markkaa (40 nmk), jos aluksen nettovetoisuus on 200 rekisteritonnia tai enemmän,
- b) kolmekymmentä markkaa (30 nmk), jos aluksen nettovetoisuus on alle 200, mutta vähintään 100 rekisteritonnia,
- c) kaksikymmentä markkaa (20 nmk), jos aluksen nettovetoisuus on alle 100, mutta vähintään 30 rekisteritonnia sekä
- d) kymmenen markkaa (10 nmk), jos aluksen nettovetoisuus on alle 30 rekisteritonnia.

6 §. Milloin 4 tai 5 §:ssä mainitun aluksen matka ulottuu kaupungin tullipiirin ulkopuolelle, kannetaan jokaiselta sellaiselta matkalta satamamaksua 1 §:n mukaan.

7 §. Kauppamerenkulkua harjoittavasta aluksesta, joka on satama-alueella pitempään kuin kaksi kuukautta sen satamaan saapumisesta, kannetaan kultakin seuraavalta kuukaudelta tai sen osalta lisämaksuna puolet 1 §:n c) kohdan mukaisesta satamamaksusta.

8 §. Matkustaja-aluksesta, jonka nettovetoisuus on suurempi kuin 19 rekisteritonnia ja joka yleisesti tiedotetun aikataulun mukaan vähintään kolmen kuukauden aikana ylläpitää säännöllistä liikennettä kaupungin ja sen tullipiirin ulkopuolella olevaan satamaan, myönnetään liikenteen sinä vuonna päätyttyä satamamaksuista 40 prosentin palautus, jos

alus on ylläpitänyt ulkomaan satamaan vähintään yhden vuoron kuukaudessa tai

kotimaan satamaan vähintään yhden vuoron viikossa.

Kulkuvuoroja noudattavan aluksen sijaan asetetusta aluksesta suoritetaan satamamaksusta myönnetään sama palautus.

Palautusta on haettava satamalautakunnalta ennen liikennekauden päättymistä seuraavan tammikuun loppua uhalla, että palautus muutoin voidaan evätä, jollei pätevää syytä myöhästymiseen näytetä.

9 §. I. Satamamaksua ei kanneta aluksesta, joka

- a) kuuluu valtiolle ja jota ei käytetä kauppamerenkulkuun,
- b) on nettovetoisuudeltaan alle kaksi rekisteritonnia,
- c) on merkitty rekisteröidyn purjehdusseuran luetteloon,
- d) matkustajia tai lastia ottamatta tai jättämättä

1. suorittaa koematkan poikkeamatta toiseen satamaan,

2. ulkomaiselle tilaajalle Helsingin kaupungissa sijaitsevalla veistämöllä rakennettuna ensi kerran lähtee satamasta,

3. saapuu hätäsatamaan vastatuulen, merivahingon tai muun pakottavan syyn tähden,

4. saapuu satamaan jättääkseen aluksella olevan sairaan tai kuolleen henkilön tahi jättääkseen taikka ottaakseen luotsin tai

5. laituripaikkaa käyttämättä saapuu suoraan telakalle korjattavaksi tai tarkastettavaksi.

II. Satamamaksua kannetaan puolet 1 §:n mukaan määräytyvistä maksuista aluksesta, joka matkustajia tai lastia ottamatta tai jättämättä saapuu satamaan

a) tulo- ja lähtöselvitystä varten, saadakseen tietoja tai määräyksiä, ottaakseen tai jättääkseen miehistöään taikka katsastettavaksi tai kompassiaan tarkistamaan,

b) ottaakseen muonaa, vettä, polttoainetta tai tarvikkeita tai

c) laituriin kiinnittyen korjattavaksi tai tarkastettavaksi.

10 §. Aluksen päällikön tai hänen asiamiehensä on viimeistään aluksen saavuttua satamaan annettava satamaviranomaiselle satamajärjestyksen edellyttämä alusilmoitus sekä tarvittaessa esitettävä aluksen mittakirja ja, mikäli aluksessa on lastia, lastiluettelo, josta ilmenevät lastin laatu, määrä ja vastaanottaja.

Satamamaksun perusteena käytetään aluksen mittakirjan mukaista nettovetoisuutta. Jos mittakirjaa ei ole tai nettovetoisuus on 0, käytetään satamaviranomaisen harkitsemaa nettovetoisuutta, jolloin noudatetaan valtiolle suoritettavien merenkulkumaksujen kannosta voimassa olevia määräyksiä.

Rekisteritonnin murto-osia ei oteta lukuun satamamaksua määrättäessä.

11 §. Tämä satamamaksutaksa on pidettävä nähtävänä satamalaitoksen kassa- ja tiliosastolla sekä satamakonttorissa ja maksusta sieltä saatavana.

12 §. Tämä taksa kumooa Helsingin kaupungin 8 päivänä elokuuta 1924 vahvistetun satamamaksutaksan siihen myöhemmin vahvistettuine muutoksineen.

Tätä taksaa sovelletaan 1. 5. 1963 lähtien.

---

44. TILITYSVUOKRAJÄRJESTELMÄN TARKISTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös huhtikuun 7 p:ltä 1960.
(Muutoksineen huhtikuun 18 p:ltä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1943:138, 1953:64, 1955:85, 1957:13 ja 1960:33)

Kaupunginhallitus päätti:

että kiinteistöjen korko- ja poistokustannukset on 1. 1. 1961 lähtien otettava huomioon talousarviossa asianomaisten kiinteistöjen isännöitsijänä toimivien hallintokuntien kohdalla siten, että kiinteistöluettelon mukaisista arvoista lasketaan vuotuisena korkona 5 % tontin ja 6 % rakennuksen sekä poistona 1 % kivirakennuksen ja 2 % puurakennuksen arvosta sekä

että isännöitsijöinä toimivien hallintokuntien on 1. 1. 1961 lähtien perittävä hallinnossaan olevia huonetiloja käyttäviltä kaupungin muilta hallintoelimiltä, virastoilta ja laitoksilta tilitysvuokra, jota määritettäessä on noudatettava seuraavaa:

1. Tilat jaetaan niiden käyttötarkoituksen mukaan
  - a-tiloihin, joita ovat varsinaiset toimisto- ja niihin verrattavat tilat,
  - b-tiloihin, joita ovat varastot ja autotallit yms. niihin verrattavat tilat, sekä
  - c-tiloihin, joita ovat varsinaiset aputilat, kuten halkovajat, kalustusuojat, muuntajat, ulkokäymälät yms. tilat.
2. a- ja b-tiloista peritään tilitysvuokra, joka b-tilojen osalta on niiden hoitokustannukset huomioon ottaen suhteellisesti alempi kuin a-tiloista, kun sen sijaan c-tiloista ei peritä tilitysvuokraa.
3. Tilitysvuokraksi määrätään 1. 1. 1964 alkaen:
  - A. ennen vuotta 1949 valmistuneista ja hankituista tiloista sekä osakehuoneistoista:
    - a-tiloista lämpöineen $4,65 \text{ nmk/m}^2/\text{kk}$ ja ilman lämpöä $4,05 \text{ nmk/m}^2/\text{kk}$,
    - b-tiloista lämpöineen $2,60 \text{ nmk/m}^2/\text{kk}$ ja ilman lämpöä $2,00 \text{ nmk/m}^2/\text{kk}$.
 Kaupunginhallitus 18/4 1963.
  - B. Vuonna 1949 ja sen jälkeen valmistuneista ja hankituista a- ja b-tiloista sekä osakehuoneistoista kussakin tapauksessa erikseen todettavien asianomaisen kiinteistön hankinta-, kunnossapito- ja käyttökustannusten perusteella määritetty tilitysvuokra, jota laskettaessa noudatetaan seuraavia perusteita:

- a. tontin vuosivuokraksi lasketaan 5 % sen arvosta,
- b. rakennusten hankintahinnalle lasketaan 6 %:n vuotuisen korko ja niiden vuotuisena arvonvähennyksenä 1 % kivi- ja 2 % puurakennusten osalta,
- c. mahdollisten kiinteistöön kuuluvien erikoislaitteiden vuotuisena arvonvähennyksenä otetaan huomioon laitteet hankkineen kaupungin elimen kussakin tapauksessa määräämä poisto,
- d. jos tilitysvuokra edellä mainituin tavoin määritettynä jäisi pienemmäksi kuin vastaavista ennen vuotta 1949 valmistuneista tai hankituista tiloista perittävä tilitysvuokra, sovelletaan kuitenkin viimeksi mainittua tilitysvuokraa.

3 B-kohdassa mainitut vuokrat korotetaan 1.1.1964 alkaen 15 %:lla.

Kaupunginhallitus 18/4 1963.

4. Kaikki edellä mainittujen perusteiden mukaan määritetyt tilitysvuokrat sidotaan rakennuskustannusindeksiin, siten, että perusluku pidetään tammikuun 1960 indeksilukua ja vuokrat tarkistetaan vuosittain seuraavaa talousarviovuotta varten indeksin muuttuessa vähintään 5 %:lla peruslukuun verrattuna.
5. Liikehuoneistoista peritään niiden valmistumis- ja hankintajasta riippumatta kulloinkin vallitsevan yleisen vuokratason mukainen tilitysvuokra.

Samalla kaupunginhallitus päätti

kumota tilitysvuokra- ja lämpökorvauserusteista 3.1.1957 tekemänsä päätöksen 1.1.1961 lukien,

että korvauksena valaistussähkövirran kulutuksesta peritään edellä mainitun tilitysvuokran lisäksi edelleen kaupunginhallituksen 23.6.1955 tekemän päätöksen mukainen hinta eli 20 mk/m²/kk niissä tapauksissa, jolloin myös valaistussähkön käyttö sisältyy vuokraukseen, että liikelaitosten suhteen kuitenkin on noudatettava mitä niistä on erikseen määrätty.

-----

45. ERÄIDEN KAUPUNGINHALLITUKSEN OHJESÄÄNNÖSSÄ
MAINITTUJEN MÄÄRÄRAHOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄN
TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 24 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:94)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä vahvistaa kaupunginhallituksen ohjesäännön 12 §:n 7) kohdassa mainitun määrärahan ylärajan suuruudeksi 3 000 nmk ja 13 §:n 5) kohdassa mainittujen kustannusten määrän ylärajaksi 600 nmk.

---

46. SUNNUNTAITYÖKORVAUSTEN HUOMIOON OTTAMINEN
VIRANHALTIJAIN ELÄKKEISSÄ.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 24 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1953:79 ja 1955:41)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että 14. 10. 1953 vahvistetun ja 20. 4. 1955 muutetun kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 6 §:n 1 momenttia saadaan laajentavasti tulkita siten,

1) että viranhaltijain varsinaiseen eläkepohjaan katsotaan kuuluviksi myös hänelle säännölliseltä työajalta maksetut sunnuntaityökorvaukset, jotka otetaan huomioon edellä sanotun eläkesäännön 7 §:n mukaisesti,

2) että edellä 1) kohdassa mainitut korvaukset saadaan ottaa eläkepohjissa huomioon takautuvasti, kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 21 §:n 2 momentin määräystä noudattamatta siitä ajankohdasta lukien, jolloin asianomainen on siirtynyt eläkkeelle, ja edellyttäen, että asianomainen eläkkeensaaja on anonut näiden korvausten huomioon ottamista, ja

3) että sanotuille korvauksille myönnetään samat korotukset ja samoista ajankohdista lukien kuin kaupungin viranhaltijain palkkoihin kulloinkin yleiskorotuksen muodossa tehdään.

---

47. INVALIDIDIHUOLTOLAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös huhtikuun 25 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 206/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1947:86)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä muuttanut invalidihuoltolain täytäntöönpanosta 30 päivänä tammikuuta 1947 annetun valtioneuvoston päätöksen (69/47) 2 §:n näin kuuluvaksi:

2 §. Invalidihuoltolain 18 §:n mukaan myönnettävän apurahan ja lainan suuruus määrätään muutoin samojen perusteiden mukaan kuin 10 päivänä marraskuuta 1944 annetussa ammattiopintojen avustuslaissa (796/44) tarkoitettu apuraha ja laina, paitsi, että sanotun lain mukaan määrätyn apurahan ja lainan suuruus korotetaan kahdellakymmenellä sadalta.

Invalidihuoltolain 21 §:n mukaan myönnettävän lainan suuruus määrätään yleensä enintään kuudeksikymmeneksi sadalta niistä arvioon perustuvista, hyväksyttävistä kustannuksista, joiden suorittamiseen laina voidaan myöntää.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu laina tai osa siitä voidaan jättää perimättä siltä, jonka harkitaan lainan suorittamisen johdosta menettävän mahdollisuuden elättää itseään ja omaisiaan.

---

48. TYÖEHTOSOPIMUS HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KUNNALLISTEN TYÖNTEKIJÄIN JA VIRANHALTIJAIN KESKUSJÄRJESTÖ R. Y:N VÄLILLÄ.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö r. y:n allekirjoittama huhtikuun 29 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä huhtikuun 24 p:nä 1963)
(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:51)

1 §. Sopimuksen voimassaoloalue.

1. Tämä sopimus on voimassa Helsingin kaupungin järjestämissä töissä kaupungin alueella ja kaupungin alueen ulkopuolella olevilla rakennustyömailla, joille on siirretty työntekijöitä kaupungin alueelta. Kysymyksessä olevalla paikkakunnalla tällaisiin töihin otettujen työntekijöiden osalta noudatetaan kuitenkin paikkakuntien kalleusluokitusta siten, että Helsingin kaupunkia varten vahvistettuja palkkoja ja palkkaperusteita aiennetaan kalleusluokkaa kohden niillä marka- ja prosenttimäärillä, joilla Suomen Rakennusteollisuusliitto r. y:n ja Suomen Rakennustyöläisten Liitto r. y:n välisen työehtosopimuksen alempien paikkakuntaluokkien palkat ja palkkaperusteet ovat I paikkakuntaluokan palkkoja ja palkkaperusteita alemmat, ellei palkkoja ja palkkaperusteita ole erikseen vahvistettu ko. paikkakuntaluokkaa varten.

2. Sopimus ei koske työaikalain 1 §:n 2 momentissa mainittuja töitä tai kuukausipalkalla suoritettavia töitä, eikä myöskään kaupungin aluksilla suoritettavia merimiesalaa kuuluvia töitä.

Pöytäkirjamerkintä: Edellä 1 §:n 2 momentissa mainituiksi merimiesalaa kuuluviksi töiksi luetaan meripalvelu aluksilla s/s Otso ja m/s Turso, samoin kuin vastaava palvelu aluksilla m/s Korkeasaari, s/s H-1 ja m/s H-3, lukuun ottamatta kuitenkaan tuntipalkalla suoritettavia töitä.

2 §. Työhön ottaminen ja siitä erottaminen.

1. Työhön ottamisesta ja siitä erottamisesta on voimassa, mitä laeissa ja asetuksissa sekä vahvistetuissa työsäännöissä on säädetty ja määrätty.

2. Irtisanomisaikaa koskevista määräyksistä huolimatta ei työnantaja puolestaan lopeta yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta jatkunutta työsuhdetta ilmoittamatta siitä työntekijälle vähintään kahta viikkoa ennen sekä, jos työsuhde on keskeytymättä jatkunut 5 vuotta, vähintään kolmea viikkoa, ja jos se on jatkunut 10 vuotta, vähintään neljää viikkoa ennen. Tämä ei kuitenkaan koske niitä tapauk-

sia, joissa työnantajalla lain mukaan on oikeus purkaa työsopimus tai työ ylivoimaisen tapahtuman takia on kokonaan tai osaksi keskeytettävä.

Pöytäkirjamerkintä: Jos työntekijöitä joudutaan vähentämään ei yli 10 vuotta palvelleita työntekijöitä irtisanota ilman pakottavia syitä.

3. Jos työntekijä katsoo tulleen erotetuksi ilman pätevää syytä, on hänellä oikeus pääluottamusmiehen välityksellä saattaa asia asianomaisen laitoksen tai viraston päällikön tutkittavaksi. Jos työstä erottaminen raukeaa, saa työntekijä täyden palkan siltä ajalta, minkä hän on ollut estettynä olemasta työssä.

3 §. Keskusjärjestön kuuleminen.

Tämän sopimuksen allekirjoittaneelle Keskusjärjestölle on varattava tilaisuus neuvotteluihin ennen lopullisen päätöksen tekemistä työehtosopimuksen alaisia työntekijöitä koskevissa asioissa, joilla on yleisempää merkitystä.

4 §. Työaika.

1. Säännöllinen työaika on 8 tuntia vuorokaudessa ja 45 tuntia viikossa, paitsi lauantaisin ja kirkollisten juhlapäivien sekä vapun- ja itsenäisyyspäivän aattona, jolloin työaika on enintään 5 tuntia.

2. Vuorotyössä on viikottainen työaika keskimäärin enintään 45 tuntia.

3. Työt aloitetaan yksivuorotyössä yleensä klo 7 ja lopetetaan klo 16, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattona, jolloin ne lopetetaan klo 12. Mikäli työn laatu tai muut pätevät syyt sitä vaativat, voidaan työn alkamis- ja päättymisaika tilapäisesti, sen jälkeen, kun siitä on asianomaisen pääluottamusmiehen kanssa viimeistään edellisenä päivänä keskusteltu, määrätä toisinkin.

Pysyväisluontoisesta poikkeusjärjestelystä on kuitenkin sovittava työehtosopimuksen allekirjoittajien kesken.

Pysyväisluontoisena on pidettävä sellaista järjestelyä, jolloin poikkeuksellinen työaika tulisi jatkumaan yli kaksi viikkoa.

Pöytäkirjamerkintä: Kaupunki on tämän kohdan määräyksestä huolimatta oikeutettu järjestämään vähintään kolme vuorokautta kestäväää säännöllistä työtä kaksi- tai kolmivuorotyönä, minkä alkamisesta on kuitenkin ilmoitettava työntekijöille viimeistään edellisenä päivänä.

4. Ruokailuaika on 1 tunti, mikäli mahdollista klo 11 - 12 välillä, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattona, jolloin sitä vastaa 20 minuutin pituinen tauko. Tavallisina arkipäivinä pidetään lisäksi aamu- ja iltapäivisin yksi 15 minuutin pituinen kahvitauko. Lauantaisin ja juhlapäivien aattona ei kahvitaukoa lainkaan pidetä. Kahvitauot ja edellä mainittu 20 minuutin pituinen tauko luetaan työaikaan kuuluviksi.

5. Erittäin likaisissa töissä varattakoon peseytymistä varten 15 minuuttia ennen työajan päättymistä. Erittäin likaiseksi työksi katsotaan sellainen työ, jonka jäljistä puhdistautuminen vaatii tavalista pitemmän ajan ja perusteellisemmän peseytymisen.

5 §. Aikatyö.

1. Eri ammateissa ja erilaatuisissa töissä maksetaan tähän sopimukseen liittyvän palkkahinnoittelun mukaiset palkat. Niissä töissä, joita palkkasopimuksessa ei ole mainittu, maksetaan vastavissa tai niihin verrattavissa töissä yksityisillä aloilla kulloinkin voimassa olevien sopimusten mukainen palkka. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutettut palkat käytäntöön kaupungin töissä samasta ajankohdasta lukiin, mistä ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

2. Jos muu työntekijä kuin sukeltaja siirretään johonkin ammattialaansa kuulumattomaan, halvempipalkkaiseen työhön, maksetaan hänelle omaa ammattiaan vastaava palkka kuluvan ja kahden sitä seuraavan viikon ajalta, mikäli tilapäisten siirtojen osalta ei ole toisin sovittu. Jos työntekijä siirretään omaa ammattiaan korkeampipalkkaiseen työhön, maksetaan hänelle heti tähän työhön kuuluva palkka. Työntekijä, joka määrätään tilapäisesti, kuitenkin vähintään kahden päivän ajaksi, hoitamaan tiettyyn virkaan kuuluvia tehtäviä, on nimitettävä viransijaiseksi, jolloin hän saa viranhoitoajaltaan virasta maksettavan peruspalkan. Jos edellä mainittu peruspalkka on pienempi kuin työntekijän oma palkka, ei virkamääräystä anneta, vaan työntekijälle maksetaan hänen oman ammattinsa mukainen aikapalkka.

Pöytäkirjamerkintä: Kun työntekijä määrätään tilapäisesti hoitamaan tiettyyn virkaan kuuluvia tehtäviä ja nimitetään viransijaiseksi, jolloin hän saa viranhoitoajaltaan virasta maksettavan peruspalkan, tulee näiden tehtävien laadultaan ja laajuudeltaan olla ko. viralle tunnusmerkkilisiä.

3. Mikäli työntekijän tehtäviin kuuluu useampien eri tavoin palkattujen töiden suorittaminen, eikä työntekijä joudu pitkäksi ajaksi tekemään samaa, määrätynpalkkaista työtä, maksetaan hänelle

palkka, joka suunnilleen on hänen suorittamiinsa töihin kuuluvien palkkojen punnittu keskiarvo.

4. Työntekijälle, joka kaupungin työssä sattuneen tapaturman tai siinä saadun ammattitaudin vuoksi on tullut kykenemättömäksi suorittamaan entistä työtään ja tämän vuoksi lääkärinlausunnon perusteella siirretään työkykyään vastaavaan muuhun työhön, maksetaan tästä työstä hänen oman ammattinsa mukainen palkka, tästä vähentäen kaupungin kustantama elinkorko.

6 §. Urakkatyö.

1. Työt on pyrittävä järjestämään urakkatyönä, mikäli työn laatu sen sallii ja se on teknillisesti mahdollista.

2. Urakkatyössä noudatetaan soveltuvilta osilta niitä hinnoitteluja, jotka sisältyvät kaupungin voimassa oleviin valtion taikka yksityisten työnantajajärjestöjen ja asianomaisten ammatillisten järjestöjen välisiin työehto- tai muihin urakkapalkkoja koskeviin sopimuksiin. Mikäli niissä tapantuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut hinnoittelut käyttöön kaupungin töissä samasta ajankohdasta lukien, mistä ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

Pöytäkirjamerkintä 1: Valtiolla voimassa olevia työehto- tai muita urakkapalkkoja koskevia sopimuksia noudatetaan vain kaupungin rakennusviraston ja satamalaitoksen satamarakennusosaston töissä, ja niissäkin vain silloin, kun yksityisalojen sopimuksissa ei ole vastaavia määräyksiä.

3. Jollei jollakin työalalla ole olemassa edellisessä kohdassa mainittuja hinnoitteluja, on sellaisista urakkatöistä sovittava erikseen ennen työn aloittamista, mutta jos sittemmin todetaan hinnoittelun olevan väärin arvioidun, voidaan sopimusta työn kestäessä muuttaa joko korottamalla tai alentamalla hinnoittelua. Tällainen sopimus voidaan tehdä joko kirjallisesti tai suullisesti. Näissä töissä on urakkahinnoittelun oltava sellainen, että työntekijän urakka-ansio nousee normaalilla urakkatyövauhdilla 30 % perustuntipalkkoja korkeammaksi ja kasvaa työn suoritusta ja työtehon lisääntymistä vastaavassa suhteessa. Urakkatyössä ei ansio saa olla alempi kuin aikapalkan mukaan laskettu ansio.

4. Jos yhtäjaksoisesti tarkoitettua urakkatyötä suorittava työntekijä joutuu odottamaan työaineita tai muista hänestä itsestään riippumattomista syistä olemaan työttömänä, on hänelle sinä aikana järjestettävä muuta hänen ammattiaan vastaavaa urakka- tai aikatyötä. Tästä työstä, mikäli se on aikatyötä, maksetaan hänelle omassa ammatissaan hänen urakka-ansiotaan vastaava palkka, joka

maksetaan myös urakan yhteydessä tai sen aikana tehdystä aikatyöstä. Siinäkin tapauksessa, että muuta työtä ei voida järjestää, maksetaan odotusajalta urakassa saadun keskituntiansion mukainen palkka. Jos työn keskeytys kestää enemmän kuin 3 päivää, voidaan urakkasopimus jomman kumman vaatimuksesta purkaa. Täksi 3 päivän ajaksi on järjestettävä muuta työtä tai maksettava odotusajan palkka.

Kun urakkasopimus on purettu ja uusi työkuunta joutuu työtä jatkamaan, voidaan urakkahinnasta sopia erikseen, jos jäljelle jäänyt työ on jostakin syystä muodostunut suhteettoman huonoansioiseksi tai erikoisen hyväansioiseksi.

Sateen, pakkasen tai muun luonnonesteen aiheuttamasta keskeytyksestä ei makseta odotusajan palkkaa.

5. Työntekijöillä tai heidän luottamusmiehillään on oikeus olla läsnä niissä tilaisuuksissa, joissa mitataan, punnitaan tai muuten lasketaan palkanmaksun perusteena oleva urakatyön tulos, ja tässä tilaisuudessa tutustua sitä koskeviin asiakirjoihin. Pääluottamusmiehellä on lisäksi oikeus, milloin palkkalaskelman oikeellisuuden suhteen syntyy epäilyksiä, saada tarpeelliset asiakirjat myöhemmin tarkastettavakseen.

6. Milloin töitä ei voida suorittaa urakalla, mutta työt voidaan kuitenkin järjestää siten, että työn määrä nousee normaalia aikatyösaavutusta suuremmaksi tai että työt voidaan raaka- tai tarveainesten kulutukseen nähden suorittaa normaalia edullisemmalla tavalla, voidaan työntekijälle, edellyttäen, että palkkioperusteet voidaan määrittellä ennakoita, sekä että työn tulokset ovat mitattavissa tai muuten todettavissa, maksaa tuotantopalkkiota.

7 §. Ylityö- ja sunnuntaityö.

1. Ylityö lasketaan muutoin lain mukaan, paitsi että vuorokausi lasketaan alkavaksi työajan säännöllisenä alkamisaikana, siis yleensä klo 7. Lauantaisin ja juhlapäivien aattoina maksetaan klo 12 jälkeen tehdystä työstä 100 %:lla korotettu palkka edellyttäen, ettei tällainen työ kuulu työntekijäin säännölliseen työvuoroon.

Ylityöluetteloon merkitään, jos työnjohto niin määrää, vain lain mukaan laskettu ylityö.

Pöytäkirjamerkintä: Jos vuorokauden alkamisajan laskeminen lain mukaan joissakin tapauksissa johtaisi työntekijälle edullisempaan tulokseen, sovelletaan lakia, mutta lain mukaan ylityönä korvattuja tunteja ei myöhemmin oteta huomioon työehtosopimuksen mukaista ylityötä laskettaessa.

2. Ylityö on, mikäli mahdollista, järjestettävä niin, että se liittyy välittömästi säännölliseen työaikaan. Mikäli ylityö aloitetaan

sen jälkeen, kun säännöllisen työajan päättymisestä on kulunut vähintään yksi tunti, suoritetaan kahdelta ensimmäiseltä ylityötunnilta 100 %:lla korotettu palkka. Työntekijälle, joka kutsutaan työhön vähintään tuntia jälkeen säännöllisen työajan päättymisen tai vähintään tuntia ennen työn tavallista alkamisaikaa, suoritetaan korvauksena työmatkaan käytetystä ajasta yhden tunnin palkka 100 %:lla korotettuna riippumatta siitä, onko työmatka tapahtunut arkipäivänä vai sunnuntaina. Ylityön jatkuessa järjestetään työntekijöille sopivin väliajoin ja sikäli kuin työn suoritusvaihe sen sallii, enintään 15 minuutin pituinen työaikaan luettava tauko kahvin, voileipien, tms. nauttimista varten.

Pöytäkirjamerkintä: Korvausta työmatkaan käytetystä ajasta ei kuitenkaan makseta, mikäli kuljetus on työnantajan toimesta järjestetty tai mikäli työntekijä asuu ko. laitoksen alueella työn suorituspaikan välittömässä läheisyydessä.

3. Jos urakkatyötä vaaditaan tehtäväksi ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määräytyvän tuntiansion mukaisena.

4. Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehdystä muusta kuin vuorotyöstä maksetaan viikkotuntien lukumäärästä riippumatta 200 %:lla korotettu palkka, mihin jo sisältyy niin hyvin lain mukainen sunnuntaityökorotus kuin mahdollinen ylityökorvauskin. Sunnuntai- ja juhlapäivien ajaksi katsotaan aika klo 0.00 - 24.00.

5. Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään kolme kuukautta olleille työntekijöille maksetaan palkka normaalilta viikkotyöajalta siinäkin tapauksessa, että säännöllinen työaika ns. arkipyhien johdosta jää sitä lyhyemmäksi.

6. Vapunpäivältä maksetaan palkka samojen perusteiden mukaan kuin edellisessä kohdassa on arkipyhien suhteen määrätty riippumatta siitä, miten kauan työntekijä on ollut kaupungin palveluksessa.

8 §. Päivystys.

1. Jos työntekijän on sopimuksen mukaan oleskeltava asunnossaan, josta hänet voidaan tarvittaessa kutsua työhön, on hänelle tällaisesta varallaoloajasta suoritettava laissa säädetty korvaus.

2. Kaupunki on, tarpeen vaatiessa Keskusjärjestön kanssa siltä sovituaan, oikeutettu järjestämään myös sellaista päivystystä, jonka aikana työntekijä voi asianomaisen lauta- tai johtokunnan päättämissä puitteissa vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on velvollinen ilmoittamaan työnantajalleen, missä hän on tavattavissa. Työntekijälle on suoritettava enintään yhdestä viidenneksestä tällaista

varallaoloaikaa hänen perustuntipalkkansa ja mahdollisen hyvänmielhenlisänsä mukaan laskettu korvaus.

9 §. Oppilaat, apu- ja ammattityöntekijät.

1. Oppilaisiin sovelletaan oppisopimuslain määräyksiä ja oppiajan pituuden suhteen noudatetaan kauppa- ja teollisuusministeriön antamia määräyksiä oppiajoista eri ammateissa. Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan oppilaille tietuopuolista koulutusta Helsingin yleisissä ammattikouluissa oppisopimuksen tekemisen jälkeen.

2. Kolmivuotisen ammattikoulun käynyt oppilas on oikeutettu lukemaan palkkaukseensa vaikuttavaksi oppiajaksi hyväkseen kaksi vuotta lukuajastaan ja kaksivuotisen ammattikoulun käynyt oppilas vastaavasti yhden vuoden lukuajastaan.

3. Oppilaan peruspalkka nousee kaksi kertaa vuodessa tasaisesti siten, että se oppiajan päättyessä vastaa oppilaan korkeinta palkkaa. Palkkaukseen vaikuttavaksi oppiajaksi luetaan myös sairausaika, mikäli se ei ole pitempi kuin se aika, jolta oppilas on oikeutettu sairausajaltaan täyteen palkkaan.

4. Ammattimiehen apulaisena työskentelevä täysi-ikäinen työntekijä saa vähintään kaupungin palkkahinnoittelun mukaisen apumiehen palkan.

5. Opin suorittanut tai ammattimiehen apulaisena neljä vuotta ollut ammattityössä työskentelevä työntekijä saa nuoremman ammattimiehen palkan sekä kolme vuotta nuorempana ammattimiehenä työskennellyt työntekijä vastaavasti vanhemman ammattimiehen palkan.

6. Kaupungin palveluksessa tai muualla samassa ammatissa työskennelty aika otetaan lyhentämättömänä huomioon oppi- tai ammattivuotia laskettaessa.

7. Liikennelaitoksen rataosastolla yhden vuoden ratatyöntekijän apulaisena työskennellyt saa nuoremman ratatyöntekijän palkan sekä yhden vuoden nuorempana ratatyöntekijänä työskennellyt vanhemman ratatyöntekijän palkan.

8. Oppilaaksi liikennelaitokseen ei oteta 21 vuotta täyttäneitä henkilöitä eikä ketään saa pitää oppilaana hänen täytettyään 25 vuotta. Oppilaan koeaika on enintään 3 kuukautta.

10 §. Palkanmaksu.

1. Palkka maksetaan joka toinen viikko.

2. Työntekijän sairausloman ajalta tuleva sairausavustus maksetaan samalla tavoin kuin varsinainen työpalkka, sen jälkeen kun yksi viikko on kulunut siitä, jolloin työntekijä on jättänyt hyväksyttävän lääkärintodistuksen työnjohdolle.

3. Palkanmaksu tapahtuu työaikana. Jos palkanmaksuaika sattuu pyhäpäiväksi, maksetaan palkat mikäli mahdollista aattopäivää edeltävänä arkipäivänä.

Palkka urakkatyöstä maksetaan laskettuna suhteellisesti urakan hintaan, mikäli se teknillisesti on mahdollista. Muussa tapauksessa lasketaan urakkapalkka työhön käytetyn tuntimäärän ja vastavassa työssä sovitun perustuntipalkan mukaan. Mahdollinen ylijäämä urakkahinnasta maksetaan, mikäli mahdollista vähintään kerran kuukaudessa ja viimeinen ero työn valmistuttua, jolloin myös tarkistus on toimitettava.

11 §. Matkat etäisille työpaikoille.

1. Kaupunki järjestää mahdollisuuksien mukaan työntekijäin kuljetukset suojatuilla kulkuneuvoilla työnjohdon ja työntekijäin luotamusmiesten sopimista paikoista niille tilapäisluontoisille työmaille, jotka sijaitsevat liikennelaitoksen ensimmäisen vyöhykerajan ulkopuolella. Milloin työ suoritetaan saarissa, joihin työntekijät on kuljetettava laivoilla, lasketaan työaika alkavaksi lähdöstä kaupungin rannasta ja päättyväksi kaupungin rantaan.

Mikäli tällaista kuljetusta ei kaupungin toimesta järjestetä, korvataan 1. vyöhykkeellä asuvalle työntekijälle todelliset matkakustannukset sillä päälinjalla, joka suuntautuu kaupungin keskustasta asianomaiselle työmaalle, vähennettynä perusmaksua vastaavalla määrällä. Jos työntekijän, joka asuu liikennelaitoksen 1. vyöhykerajan ulkopuolella, on matkustettava 1. vyöhykkeen kautta päästäkseen 2. tai 3. vyöhykkeellä sijaitsevalle työmaalle, korvataan hänelle tällöin todelliset matkakustannukset työmaalle suuntautuvalla päälinjalla. Mikäli työntekijä pääsee työmaalle ainoastaan perusmaksun ja mahdollisen siirtomaksun suorittamalla, mitään korvausta ei makseta.

Pöytäkirjamerkintä 1: Mikäli työntekijä on edellä sanotun mukaan oikeutettu matkakustannusten korvaukseen, suoritetaan korvaus sarjalipun mukaan, jos työntekijälle on etukäteen ilmoitettu, että työmaa tulee jatkumaan 6 päivää tai kauemmin ja muussa tapauksessa kertalipun mukaan.

Pöytäkirjamerkintä 2: Vakiintuneet kokoontumispaikat ovat seuraavat: Rautatientori, Hakaniemi, Kampin kenttä, Messuhalli, Sörnäisten apteekki, Sturen-Mäkelänkadun kulma, Vesilinnan mäki ja Mannerheimintien-Reijolankadun

kulma. Milloin työmaan työntekijöistä vähintään 6 miestä asuinpaikkansa perusteella kokoontuu jossakin edellä mainituista kokoontumispaikoista, on tämä katsottava työmaan työntekijäin vakinaiseksi kokoontumispaikaksi.

Pöytäkirjamerkintä 3: Milloin työntekijä on jo tullut työpaikalle ja määrätään sieltä muualle työhön, kaupunki korvaa työntekijälle tästä aiheutuvat matkakustannukset.

Pöytäkirjamerkintä 4: Yövärtijoille, jotka työskentelevät sellaisilla kaupungin työmailla, joihin työntekijät 1. kohdassa olevien määräysten mukaisesti on joko kuljetettava tai heille puuttuvan kuljetuksen johdosta suoritettava työnjohdon osoittaman kulkuneuvon käyttämisestä johtuvat todelliset matkakustannukset, korvataan nämä kustannukset vastaavasti kuin työntekijöille edellä tämän pykälän 1. kohdassa on määrätty.

2. Milloin työ suoritetaan paikassa, jossa työntekijällä ei ole tilaisuutta lämpimän aterian nauttimiseen ja jossa työntekijällä normaalia kulkutietä käyttäen on ruokailupaikalle matkaa enemmän kuin 800 metriä, maksetaan hänelle eväsrahana 2,25 mk päivässä edellyttäen, ettei työntekijäin kuljetusta ruokailupaikalle ole kaupungin toimesta järjestetty. Eväsrahaa ei kuitenkaan suoriteta sellaisilta päiviltä, jolloin työajan lyhyiden takia varsinaista ruokailuaikaa ei ole.

3. Milloin työ suoritetaan vieraalla paikkakunnalla, josta työntekijä ei voi saapua yöksi kotiinsa, korvataan hänelle tästä koituvat kustannukset seuraavasti:

- a) Kaikki tarpeelliset matkakustannukset ja päivärahat kaupungin matkustussäännön mukaan.
- b) Matkustamiseen käytetyltä ajalta maksetaan työntekijälle hänen keskituntiansionsa mukainen korvaus siltä osalta kuin matkustaminen on tapahtunut hänen säännöllisenä työaikanaan.

4. Jos työntekijä kaupungin työssä joutuu työnjohdon määräyksestä tai suostumuksella käyttämään omaa polkupyöräänsä tai muuta kulkuneuvoa, maksetaan hänelle siitä kohtuullinen korvaus kulloinkin tehtävän sopimuksen mukaan.

12 §. Työntekijäin erinäiset etuisuudet.

1. Vuosilomasta on voimassa, mitä työntekijäin vuosilomasta annetussa laissa ja kaupungin työntekijäin vuosilomasäännössä on määrätty. Tapaturmakorvaukset, sairaus- ja hautausavustukset sekä eläkkeet myönnetään työntekijöille voimassa olevien lakien ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

2. Suojapukuja ja työrukkasia annetaan työnantajan toimesta työntekijäin käyttöön sellaisissa töissä, joissa vaatteiden ja käsineiden kuluminen ja likaantuminen on tavallista suurempi. Samaten annetaan kumijalkineita ja käsineitä työntekijäin käytettäväksi heidän joutuessaan työskentelemään vetisissä ja erityisen likaisissa töissä. Työntekijöille, jotka määrätään olemaan työssä ulkona sateesta huolimatta, antaa työnantaja käytettäväksi sadetakit tai -puvut. Täten kaupungilta saamansa varusteet työntekijät ovat velvolliset luovuttamaan iltaisin takaisin työmaalle, joten niitä ei saa ottaa yksityiskäyttöön. Virastojen ja laitosten päälliköiden on, neuvoteltuaan asiasta pääluottamusmiehen kanssa, ratkaistava, mikä työ on laadultaan sellaista, että siinä yllä olevien yleisperusteiden mukaan olisi työntekijöille annettava kaupungin puolesta ko. suojavarusteet. Mikäli viraston tai laitoksen päällikön ratkaisu ei tyydytä pääluottamusmiestä, on mahdolliset muutokset aikaisempaan käytäntöön saatettava Keskusjärjestön välityksellä ratkaistaviksi neuvotteluissa sen ja palkkalautakunnan välillä.

Pöytäkirjamerkintä 1: Suojavaatetusta annettaessa on yleensä pyritty seuraamaan entistä käytäntöä.

Pöytäkirjamerkintä 2: Kaivinkoneiden, tiekarhujen, traktorien, nosturien sekä auras- ja puhdistuskoneiden käyttäjille ja muille niissä työskenteleville sekä paalujuuntakoneiden käyttäjille annetaan, mikäli työskentelytilaan ei ole järjestetty tyydyttävää lämmitystä, pakkassään aikana lämmittävä suojavaatetus, johon kuuluvat myös huopajalkineet.

3. Omia työkalujaan käyttämään joutuville työntekijöille suoritetaan siitä kohtuullinen korvaus yksityisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen välisten sopimusten mukaisesti, kuitenkin siten, että tällaisen korvauksen tilitys tapahtuu aina kuukausittain. Mikäli niissä tapahtuu muutoksia tämän sopimuksen voimassaoloaikana, otetaan muutetut korvaukset käyttöön samasta ajankohdasta lukien, josta ne ovat tulleet voimaan yksityisillä aloilla.

4. Työntekijöillä ennen tämän sopimuksen voimaantuloa mahdollisesti olleet, tässä sopimuksessa mainitsemattomat etuisuudet säilytetään ennallaan.

Pöytäkirjamerkintä: Tämän pykälän 4. kohdassa tarkoitetaan myös niitä tämän työehtosopimuksen ylittäviä etuisuuksia, jotka mainitaan liikennelaitoksen johdon ja työntekijäin välillä 8 päivänä toukokuuta 1952 tehdyn pöytäkirjan 3 §:n 6-12 kohdissa ja 4 §:ssä. Mainitut etuisuudet perustuvat alkuaan Helsingin kaupungin sekä Raitiotie- ja Omnibus Oy:n välisen kauppakirjan 12 §:ään, ja on niiden sovellutusala työehtosopimuksella laajennettu koskemaan myös uusia työntekijöitä.

5. Raskaana olevaa työntekijää ei saa pitää raskaissa töissä neljän kuukauden aikana välittömästi ennen synnytystä. Jos kevyempi työ on halvemmin palkattua, maksetaan työntekijälle hänen aikaisempi palkkansa.

6. Jos jollakin laitoksella satunnaisen työn vähyyden takia on liikaa työvoimaa, siirretään työntekijöitä sellaisille kaupungin laitoksille, joissa on työvoiman puutetta.

7. Autonkuljettajille, jotka työskentelevät omalla autollaan urakkatyössä, maksetaan vuosiloma- ja sairausajan palkka siten, että sen suhde kokonaisansioon on sama kuin autonkuljettajan todellisen tuntipalkan suhde autotaksan mukaiseen maksuun.

Pöytäkirjamerkintä: Työn saannissa asetetaan etusijalle ne omaa autoaan ajavat kuljettajat, jotka ovat työsuhhteessa kaupunkiin ja näistä etusijalle ne, joilla on eniten palvelusvuosia kaupungin palveluksessa. Ne kaupunkiin työsuhhteessa olevat autonkuljettajat, joille työn vähyyden vuoksi ei ole jatkuvasti voitu järjestää kaupungin töitä, ovat, mikäli heidät uudelleen otetaan kaupungin ajoihin, edelleenkin työsuhhteessa kaupunkiin.

13 §. Vaate- ja ruokailusuojat.

1. Työmaalle on, ellei se ole pieni ja tilapäistä laatua, työnantajan toimesta järjestettävä työntekijäin ruokailua, peseytymistä ja vaatteiden säilyttämistä varten tarkoitustaan vastaavat, sateenpitävät suojat, jotka kylminä vuodenaikoina ja sadeilmoilla on pidettävä lämpiminä. Työpaikan pienuudesta ja tilapäisyydestä päättää työnjohto neuvoteltuaan asianomaisen luottamusmiehen kanssa. Kullekin työpaikalle on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä tarpeelliset pesulaitteet ja puhdistusvälineet peseytymistä varten. Ruokailu-, peseytymis- ja vaatesuojia ei saa käyttää varastosuojina.

2. Milloin työpaikalla on työssä sekä miehiä että naisia ja työ on siksi likaista, että työntekijäin sen päätyttyä on vaihdettava vaatteita ja peseydyttävä, on miehille ja naisille järjestettävä erillinen peseytymis- ja pukeutumissuoja.

Pöytäkirjamerkintä: Pysyväisluontoisille työmaille järjestetään mikäli mahdollista tarpeelliset vaatteiden säilytyskaapit ja riittävät lämminvesimahdollisuudet. Sellaisilla pysyväisillä työpaikoilla, joissa työ tapahtuu säännöllisissä työvuoroissa, on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä iltaja yövuorotyöntekijöille lämmityskaapit lämpimän aterian säilyttämistä varten.

14 §. Luottamusmiehet.

1. Tämän sopimuksen allekirjoittaneella Keskusjärjestöllä on oikeus asettaa jokaiselle työpaikalle työpaikan työntekijöistä valittu luottamusmies valvomaan järjestyneitten työntekijäin oikeutta ja sitä, ettei kummankaan sopimuspuolen taholta rikota tämän sopimuksen määräyksiä.

2. Keskusjärjestöllä on niin ikään oikeus valita jokaiseen laitokseen sen työntekijäin keskuudesta pääluottamusmies, jonka valinnasta on kirjallisesti ilmoitettava laitoksen johtajalle. Pääluottamusmiehellä on oikeus hänen tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käydä työaikana laitoksen työpaikoilla sovittuaan sopivasta ajankohdasta oman työnjohtajansa kanssa. Pääluottamusmiehellä on myös oikeus työaikana käydä tästä sopimuksesta johtuvien asioiden järjestelyä varten eri virastoissa. Pääluottamusmiestä älköön erotettako tai siirrettäkö laitoksesta tai sellaisesta osastosta, jolla on oma pääluottamusmies, toiseen laitokseen tai osastoon, mikäli kyseessä ei ole tilapäistyöntekijä, kesken hänen pääluottamusustoimikauttaan. Työnantajalla on kuitenkin työsopimuslain 31 §:ssä mainituissa tapauksissa, lukuunottamatta sairaustapauksia, oikeus työsopimuksen purkamiseen.

3. Pääluottamusmiehen valitsemisesta on kirjallisesti ilmoitettava palkkalautakunnalle ja ao. laitokselle sekä luottamusmiehen valitsemisesta ao. laitokselle.

Pöytäkirjamerkintä: Tilapäistyöntekijällä tarkoitetaan tässä kohdassa työntekijää, joka on otettu laitoksen palvelukseen tietyn, laitoksen varsinaisesta toiminnasta irrallisen työn suorittamista varten.

4. Kaupunki korvaa sen ansion, jonka luottamusmiehet menettävät toimiessaan työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa tai työnantajan toimeksiannosta muualla siten, että heidän palkkansa luottamusmiehen tehtävien suorittamiseen käytetyltä ajalta lasketaan sen suuruiseksi kuin minkä he, jos he olisivat suorittaneet varsinaista työtään, samana aikana olisivat todennäköisesti ansainneet tai, milloin tätä ansiota ei voida arvioida, muiden vastaavana aikana samaa tai lähinnä samaa työtä suorittaneiden työntekijäin keskimääräisen tuntiansion suuruiseksi. Jos pääluottamusmies suorittaa työnantajan toimeksiantoja varsinaisen työajan jälkeen, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus.

5. Luottamusmiehiä älköön toimensa vuoksi vieroksuuttako tai siirrettäkö ilman pätevää syytä toiselle työpaikalle.

15 §. Hyvityssakot ja vahingonkorvaukset

1. Allekirjoittaneet sopimuspuolet eivät vastaa sellaisista rik-

komuksista tätä sopimusta vastaan, joita ne eivät ole itse aiheuttaneet.

2. Voimassa olevan työehtosopimuslain edellyttämiä hyvityssakkoja ei mahdollisten rikkomusten sattua käytetä.

16 §. Sopimuksen tulkinta ja riitaisuudet.

Työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevien erimielisyyksien syntyessä sopivat asiasta ensisijaisesti asianomaisen laitoksen johto ja pääluottamusmies. Elleivät nämä pääse yksimielisyyteen, voidaan asia ottaa jomman kumman osapuolen aloitteesta palkkalautakunnan ja Keskusjärjestön edustajien käsiteltäväksi. Riitaisuudet, joista ei täten päästä yksimielisyyteen, voidaan saattaa työtuomioistuimen ratkaistaviksi.

17 §. Palkkahinnoittelun voimassaolo ja irtisanominen.

Tähän sopimukseen liittyvän palkkahinnoittelun voimassaoloajasta sovitaan erikseen. Mikäli uudesta palkkahinnoittelusta ei entisen hinnoittelun voimassaoloaikana ole päästy sopimukseen, noudatetaan entistä hinnoittelua toistaiseksi yhden kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti.

18 §. Työehtosopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen.

1. Tämä sopimus tulee voimaan heti sopimuksen tultua molemmin puolin allekirjoitetuksi ja päättyy 31 päivänä tammikuuta 1964, josta lähtien sen voimassaolo jatkuu yhden vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään yhtä kuukautta ennen päättymisajankohdaksi määrättyä aikaa ole jomman kumman osapuolen toimesta kirjallisesti irtisanottu.

2. Joka irtisanoo sopimuksen, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun sopimusta koskevat neuvottelut aloitetaan. Osapuolet ovat irtisanomisen tapahduttua velvolliset viipymättä valitsemaan jäsenet erityiseen neuvottelukuntaan, jonka tulee heti ryhtyä työhön uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

49. ASETUS TULLISÄÄNNÖN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 3 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 216/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1939:42)

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 8 päivänä syyskuuta 1939 annetun tullisäännön (275/39) 79 § näin kuuluvaksi:

79 §. Tullivarastossa säilyttämisen aika. 1. Tavaraa alkoon pidettävä yli kolmen vuoden yksityisessä tullivarastossa, yli kahden vuoden yleisessä tullivarastossa eikä yli yhden vuoden kauttakulkuvarastossa. Aika tavaran säilyttämiselle muonitusvarastossa ja sellaisessa tullivarastossa, joka samalla on valtion varmuusvarastoista 23 päivänä joulukuuta 1958 annetussa laissa (531/58) tarkoitettu valtion varmuusvarasto, ei ole rajoitettu.

2. Jollei tavaraa 1 momentissa määrätyn ajan kuluessa ole noude-ttu tullivarastosta, on siihen nähden meneteltävä niinkuin tullilain 105 ja 106 §:ssä on säädetty.

---

50. KAUPUNGIN VIRANHALTIJAIN JÄ TYÖEHTOSOPIMUSTEN
ULKOPUOLELLA OLEVIEN TYÖNTEKIJÄIN PALKKOJEN JA
KAUPUNGIN ELÄKKEIDEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 8 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:85)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä tarkistaa kaupungin viranhaltijain ja työehtosopimusten ulkopuolella olevien työntekijäin palkkausta ja kaupungin eläkkeitä seuraavasti:

A. Viranhaltijat.

1) Viranhaltijain palkkauksessa suoritetaan yleiskorotus siten, että virkasäännön 21 §:n 1 momentin sisältämä palkkataulukko muutetaan 1. 3. 1963 alkaen seuraavasti:

21 §. Kaupunginvaltuusto määrää päävirat palkkaluokkiin, joissa peruspalkat ja peruspalkat ikälisinen kuukaudelta ovat seuraavat:

Palkka- luokka	Perus- palkka	Peruspalkka + 1 ikälisä	Peruspalkka + 2 ikälisää	Peruspalkka + 3 ikälisää	Peruspalkka + 4 ikälisää
1	337	357	381	405	432
2	353	374	399	424	452
3	370	392	418	444	474
4	388	411	438	465	496
5	406	430	458	486	518
6	426	452	482	512	546
7	446	473	504	535	571
8	466	494	527	560	597
9	488	517	551	585	624
10	511	542	578	614	655
11	535	567	604	641	684
12	559	593	632	671	716
13	585	620	661	702	749
14	612	649	692	735	784
15	641	679	724	769	820
16	672	712	759	806	860
17	703	745	794	843	899
18	737	781	833	885	944
19	775	822	876	930	992
20	816	865	922	979	1 044
21	859	911	971	1 031	1 100

22	906	960	1 023	1 086	1 158
23	958	1 015	1 082	1 149	1 226
24	1 016	1 077	1 148	1 219	1 300
25	1 080	1 145	1 221	1 297	1 383
26	1 153	1 222	1 303	1 384	1 476
27	1 230	1 304	1 390	1 476	1 574
28	1 313	1 392	1 484	1 576	1 681
29	1 403	1 487	1 585	1 683	1 795
30	1 497	1 587	1 692	1 797	1 917
31 ¹⁾	1 598	1 694	1 806	1 918	2 046
32 ¹⁾	1 705	1 807	1 926	2 045	2 181
33 ¹⁾	1 818	1 927	2 054	2 181	2 326
34 ¹⁾	1 951	2 068	2 205	2 342	2 498
35 ¹⁾	2 107	2 233	2 380	2 527	2 696
36 ¹⁾	2 291	2 428	2 588	2 748	2 931
37 ¹⁾	2 506	2 656	2 831	3 006	3 206
38 ¹⁾	2 767	2 933	3 127	3 321	3 542

1) Sopimuspalkkaluokkia.

2) -----

3) Virkasuhteeseen perustuvat sopimuspalkat tarkistetaan kaupunginhallituksen myöhemmin antamien ohjeiden mukaisesti 1)-kohdan aiheuttama palkkauksen nousu huomioon ottaen.

4) Niiden kaupungin viranhaltijain, joiden palkkausta ei ole sidottu valtion palkkaukseen, ja työntekijäin sääntömääräiset eläkkeet, leskieläke- ja kasvatusapuseränsä mukaiset leskieläkkeet ja kasvatusavut samoin kuin ylimääräiset eläkkeet tarkistetaan 1) kohdassa mainitusta ajankohdasta lukien edellä olevan mukaisesti, kuitenkin siten, että ne eläkkeet, joita ei ole laskettu määrättyjen palkkaluokkien perusteella, korotetaan 6,5 %:lla, noudattaen työntekijöitten eläkkeiden osalta muutoin työntekijäin eläkesäännön määräyksiä. Vastaava korotus suoritetaan kaupungin maksamille leski- ja orpoeläkekassan peruseläkkeiden lisäeläkkeille.

5) Edellä 1) kohdassa tarkoitettu yleiskorotus suoritetaan myös ns. vanhan palkkaus- ja eläkejärjestelmän valinneille kansakoulun- ja kansalaiskoulunopettajille.

6) Niiden viranhaltijain, joiden palkkaus määräytyy joko lakisääteisesti tai kaupunginvaltuuston erikseen tekemän päätöksen perusteella valtion viran tai toimen haltijain palkkausta koskevien säännösten mukaan, palkkojen ja eläkkeiden tarkistus suoritetaan aikanaan siten kuin valtion virkamiesten.

7) Edellä 1) ja 2) kohdassa tarkoitettuja korotuksia ei suoriteta niille viranhaltijoille, jotka ovat eronneet kaupungin palveluksesta muun kuin eläkkeelle siirtymisen johdosta ennen korotuksia koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen tekoa, kun taas niille viranhaltijoille, joiden virkasuhde on päätynyt 1.3.1963 jälkeen, mutta alkanut uudelleen ennen korotuksia koskevaa kaupunginvaltuuston päätöksen tekoa, yleiskorotus ja kuoppatarkistukset suoritetaan vasta siitä alkaen, jolloin viimeinen yhtäjaksoinen virkasuhde alkoi.

8) Viranhaltijain ylityö-, sunnuntaityö-, päivystys- ym. näihin verrattavia korvauksia ei tarkisteta taannehtivasti.

9) Korotuksen myöntäminen palkkioille harkitaan erikseen, kuitenkin siten, että tässä tarkoitettuja korotuksia ei myönnetä kokouspalkkioille, matkustussäännön mukaisille päivärahoille eikä taksoille tai niitä vastaaville korvauksille ja palkkioille.

B. Työsopimussuhteessa työehtosopimusten ulkopuolella olevat.

Työsopimussuhteessa kuukausipalkalla olevien työntekijäin palkat ja eläkkeet tarkistetaan kaupunginhallituksen myöhemmin antamien ohjeiden mukaisesti, noudattaen soveltuvin osin edellä olevia viranhaltijoita koskevia määräyksiä. Kuitenkaan sellaisia kuluvana vuonna sovittuja, työsopimukseen perustuvia kuukausipalkkoja ei tarkisteta, joita vahvistettaessa viranhaltijoille 1) kohdan mukaan tuleva yleiskorotus on otettu huomioon tai voidaan katsoa huomioon otetuksi.

C. Osapäivätyötä suorittavat.

Korotukset suoritetaan osapäivätyötä tekeville samassa suhteessa kuin heidän työaikansa on normaalityöaikaa lyhyempi.

**51. HELSINGIN KAUPUNGIN KADUISSA TEHTÄVIEN
KAIVUIDEN SUORITUS- JA VALVONTATAKSA SEKÄ
YKSITYISTEN VIEMÄRIEN JA PUHDISTUSLAITOSTEN PII-
RUSTUSTEN TARKISTAMISESTA PERITTÄVÄT MAKSUT.**

Kaupunginvaltuuston vahvistamat toukokuun 8 p:nä 1963.

1) Tämän taksan säännöksiä on sovellettava, paitsi rakennusviraston, myös satamalaitoksen suorittamiin töihin.

2) Rakennusviraston ja satamalaitoksen ulkopuolisille suorittamissa töissä noudatetaan samoja veloitusperusteita kuin kaupungin laitosten omissa töissä, ellei toisin määrätä.

3) a) Tiedonamoista, joita rakennusvirasto tai satamalaitos antaa Uudenmaan läänin maaherran 24.4.1920 vahvistaman, Helsingin kaupungin yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön mukaan, peritään 8 mk:n suuruinen maksu.

b) Rakennusviraston tai satamalaitoksen toimittamasta urakoitsijain suorittamien töiden valvonnasta peritään valvonnan tilaajalta tarkastavan insinöörin palkkiona 12 mk:n ja valvovan rakennusmestarin palkkiona 6 mk:n suuruinen maksu tunnilta, kuitenkin siten, että tuntia lyhyemmän ajan kestävästä tarkastuksesta tai valvonnasta peritään maksu yhdeltä tunnilta.

Yksityisten viemäreiden ja puhdistuslaitosten piirustusten tarkastamisesta peritään seuraavat maksut:

1) Hajoituskaivon, rasvanerotin, öljynerottimen, bensiininerotin, hiekanerotin ja kemikalioiden laimennuskaivon piirustukset, kunkin osalta 8 mk.

2) Pienpuhdistamon ja yksityisten viemärisuunnitelmien piirustukset, kunkin osalta 15 mk.

3) Erikoistarkoituksiin suunniteltujen viemärilaitteiden piirustukset, 30 mk.

52. HELSINGIN KAUPUNGIN HUOLTOLAUTAKUNNAN
ALAISTEN TYÖTUPIEN HUOLTOSUHTEESSA TYÖSKENTE-
LEVIÄ KOSKEVA JÄRJESTYSSÄÄNTÖ.

Huoltolautakunnan vahvistama joulukuun 18 p:nä 1962.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1939:94, 1941:111 ja 1944:47)

Työtupiin ottaminen.

1 §. Huoltosuhteessa työskentelevien ottamisesta työtupiin päättää Helsingin kaupungin huoltolautakunnan alaisten laitosten ohjesäännön 4 §:n mukaisesti ja huoltoviraston huoltotoimistojen työhönottosuositusten perusteella työtupien johtaja.

Työaika ja ruokailu.

2 §. Työaika on klo 8,00 - 16,00, lauantaisin ja juhlapäivien aattona klo 8,00 - 13,00; Koskelan sairaskodin työtupaosastolla vastaavasti klo 8,00 - 17,00 ja 8,00 - 13,00.

Ruokailu ja kahvinjuonti tapahtuu työaikana tarkoitukseen varatuissa ruokailuhuoneissa työtupien, Koskelan sairaskodissa huoltolaitosten johtajan määräämässä järjestyksessä.

Ruokailu ja kahvinjuonti Koskelan työtupaosastolla tapahtuu lepoaikoina, joita on päivittäin viisi, yhteisajaltaan kaksi ja puoli tuntia. Saunominen edellä mainitulla työtupaosastolla tapahtuu kerran viikossa työaikana.

Huollettavien velvollisuudet.

3 §. Huollettavan tulee:

1) noudattaa järjestystä ja puhtautta sekä käyttäytyä moitteettomasti;

2) saapua täsmällisesti työhön sekä suorittaa hänelle osoitettua työtä ahkerasti ja huolellisesti;

3) käsitellä työaineita, työvälineitä ja kaikkea työtupien omaisuutta huolellisesti ja säästäen sekä työn päätyttyä asettaa ne niille määrätyille paikoille;

4) noudattaa tarpeellista varovaisuutta tapaturmien välttämiseksi; sekä

5) ilmoittaa työnjohdolle, jos hän pätevistä syistä on estynyt saapumasta työhön, mikäli mahdollista etukäteen.

4 §. Huollettava ei saa:

1) luvatta poistua työstä työaikana;

2) luvatta oleskella työaikana muualla kuin omalla työpaikallaan;

- 3) tupakoida muualla kuin sitä varten osoitetuissa paikoissa;
- 4) käsitellä tulta tulenarvoissa paikoissa;
- 5) tuoda väkijuomia työtupiin, nauttia niitä siellä ja esiintyä juopuneena;
- 6) kuljettaa työaineita, työvälineitä ja muuta työtupien omaisuutta pois työpaikalta; sekä
- 7) suorittaa muita kuin työnjohdon hänelle osoittamia töitä.

5 §. Huollettava voidaan poistaa työtuvilta jos hän

- 1) tahallisesti häiritsee työtoimintaa;
- 2) syyllistyy tai kehoittaa muita tottelemattomuuteen;
- 3) syyllistyy rikokseen;
- 4) luvatta tai ilman päteväksi katsottavaa syytä jää pois työstä;

tai

- 5) muuten rikkoo tätä järjestyssääntöä vastaan.

Niinikään huollettava poistetaan työtuvilta, jos jokin niistä edellytyksistä, joiden perusteella hänet on työtupiin otettu, siten muuttuu, ettei häntä enää voida työtupiin ottaa.

Työtuvilta poistamisesta päättää työtupien johtaja, Koskelan työtupaosastolla työskentelevien osalta huoltolaitosten johtaja.

Palkanmaksuperuste ja palkan suoritus.

6 §. Työt suoritetaan yleensä päiväpalkalla noudattamalla työtupien johtokunnan talousarvion puitteissa päättämiä työrahaperusteita. Työtupien johtaja on kuitenkin oikeutettu, jos katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi, antamaan määrätyn työn urakalla suoritettavaksi sekä päättämään kuntoisuusrahan myöntämisestä.

7 §. Palkka suoritetaan kahden viikon väliajoin keskiviikkoisin laskettuna palkanmaksupäivää edeltäneen lauantain iltaan.

Tämä järjestyssääntö on voimassa 1. 1. 1963 lukien.

---

53. HELSINGIN KAUPUNGIN LIITTYMINEN POHJOISMAIDEN PÄÄKAUPUNKIEN KULTTUURIVAIHDON KESKUKSEN YLLÄPITÄMISTÄ VARTEN PERUSTETTAVAAN HÄSSELBY-SÄÄTIÖN.

Kaupunginvaltuuston päätös maaliskuun 6 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä liittyä Pohjoismaiden pääkaupunkien kulttuurivaihdon keskuksen ylläpitämistä varten perustettavaan Hässelby-Säätiöön ja omasta puolestaan hyväksyä perustamiskirjaa koskevan 15.2.1963 allekirjoitetun sopimuksen. Säätiöön nähden ovat voimassa seuraavat määräykset:

1 §. Säätiön nimi on Hässelby-Säätiö, Pohjoismaiden pääkaupunkien kulttuurivaihdon keskus.

2 §. Säätiön tarkoituksena on yhteisen kulttuurikeskuksen perustaminen ja ylläpitäminen Pohjoismaiden pääkaupunkien asukkaita varten. Tässä tarkoituksessa säätiö ottaa vuokralle Tukholman kaupungin omistaman Hässelbyn linnan siihen kuuluvine määrättyine piha- ja puistoalueineen. Linnaan järjestetään ja sieltä luovutetaan osaksi kokoushuoneistoja pohjoismaisia järjestöjä ja konferensseja varten, jotka haluavat neuvotella sivistyksellisistä, ammatillisista, hallinnollisista ja muista yhteisesti kiinnostavista kysymyksistä, osaksi tilapäisiä asuntoja niille ensi sijassa Pohjoismaiden pääkaupungeista oleville henkilöille, jotka käyvät Tukholmassa opintotarkoituksessa tai ottaakseen osaa edellä mainittua laatua oleviin kokouksiin.

3 §. Sittenkun säätiö on sellaisin sitovin hyväksymisin, jollaista johdannossa on edellytetty, lopullisesti perustettu, tulee perustajien luovuttaa säätiölle 5 000 kruunun määräinen peruspääoma. Tästä määrästä maksaa

Tukholma	1 600 kruunua
Kööpenhamina	1 400 "
Oslo	950 "
Helsinki	900 "
Reykjavik	150 "

Perustajien tulee tämän lisäksi vuosittain aikana, jonka hallitus määrää, antaa hallitukselle käyttövaroja säätiön toiminnasta aiheutuvan vajauksen peittämiseksi. Käyttömenojen vuotuisen määrän tulee vastata 200 000 Ruotsin kruunua viiden vuoden aikana, tämän sopimuksen allekirjoitusajankohdasta lukien, ja sen tulee olla saman suuruinen myöskin sen jälkeisenä aikana siihen saakka, kunnes perustajat ovat yksimielisellä päätöksellä toisin määränneet. Mikäli käyttövaroja tarvitaan

enemmän, voi hallitus tehdä eri esityksen perustajille. Käyttövarois-
ta maksaa, ellei muuta seuraa sen johdosta, mitä voidaan joutua päät-
tämään jäljempänä olevan 5 §:n viimeisen kappaleen mukaisesti,

Tukholma	32 %
Kööpenhamina	28 %
Oslo	19 %
Helsinki	18 %
Reykjavik	3 %

4 §. Säätiön hallituksen kotipaikan tulee olla Tukholma.

5 §. Hallituksessa tulee olla yksitoista jäsentä ja näiden yksitoista henkilökohtaista varajäsentä. Jokainen perustaja valitsee kaksi jäsen-
tä ja kaksi varajäsentä. Tämän lisäksi valitsee Tukholman Norden Yh-
distys yhden jäsenen ja yhden varajäsenen. Jäsenet ja varajäsenet va-
litaan ensimmäisen kerran tammikuun 1 päivään 1965 saakka kestäväk-
si ajaksi ja sen jälkeen joka kerran kahden vuoden ajaksi.

Hallitus valitsee puheenjohtajan perustajien valitsemista jäsenis-
tä. Ottaen huomioon sen, että puheenjohtajan tehtävät on uskottava hal-
lituksen vahvistamassa vuorojärjestyksessä perättäisesti perustajien
edustajille hallituksessa, on puheenjohtaja valittava ensimmäisen ker-
ran tammikuun 1 päivänä 1964 päättyväksi ajaksi ja sen jälkeen yhdek-
si vuodeksi kerrallaan.

Tukholman kaupungin ja Tukholman Norden Yhdistyksen valitse-
mien jäsenten tulee muiden perustajien valitsemien jäsenten joukosta
valitun yhden jäsenen kanssa muodostaa hallituksen työvaliokunta. Hal-
lituksen tulee samaksi ajaksi, joka hallituksen puheenjohtajaan nähden
edellä on määrätty, valita työvaliokunnan viimeksi mainittu jäsen otta-
en huomioon, että tehtävä tulee hallituksen vahvistamassa vuorojärjes-
tyksessä perättäisesti uskoa muiden perustajien kuin Tukholman edus-
tajille hallituksessa.

Määräykset hallituksen ja työvaliokunnan päätösvaltaisuudesta,
päätösten teossa noudatettavasta menettelystä, pöytäkirjoista, kutsuis-
ta ym. annetaan hallituksen ja tilintarkastajien työjärjestyksessä. Työ-
järjestyksestä sekä muutoksista ja lisäyksistä siihen päättää hallitus
tämän perustamiskirjan mukaisesti. Hallituksella on myöskin oikeus,
ottaen huomioon tapahtuneet muutokset perustajien väkiluvuissa, päät-
tää perustamiskirjan 3 §:n 2 momentissa mainittujen prosenttilukujen
muuttamisesta. Jos vähintään kaksi hallituksen jäsentä, jotka ovat sam-
man perustajan valitsemia, vaatii, että tässä kappaleessa tarkoitettu
päätös on alistettava perustajien hyväksyttäväksi, on niin meneteltävä,
älköönkä päätös silloin olko velvoittava muutoin kuin siinä tapauksessa,
että kaikki perustajat ovat päätöksen hyväksyneet.

6 §. Säätiön hallinnon ja tilien tarkastamista varten valitsee Tukholman
kaupunginvaltuusto joka vuosi kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintar-
kastajaa. Määräykset tilintarkastajien velvollisuuksista ym. annetaan
siinä järjestyksessä kuin 5 §:n viimeisessä kappaleessa määrätään.

7 §. Säätiö ei ole Ruotsin viranomaisten valvonnan alainen.

8 §. Säätiö voidaan purkaa ainoastaan, jos kaikki perustajat ovat siitä
yksimielisiä. Säätiön säästyneet varat on tällöin jaettava perustajien
kesken perustajien maksamien 3 §:n 1 momentin mukaisten osuuksien
suhteessa.

Jos perustaja haluaa erota säätiöstä, mikä kuitenkin voi tapahtua aikaisintaan viisi vuotta säätiön perustamisen jälkeen, on tätä koskeva ilmoitus annettava vähintään kaksi vuotta ennen eroamista. Jos perustaja eroaa säätiöstä, tulee sillä olla oikeus saada säätiöllä eroamishetkellä jäljellä olevista varoista niin suuri osa, että se vastaa perustajan 3 §:n 1 momentin mukaisia osuuksia.

Se osa käyttövaroista, joka 3 §:n 2 momentin mukaan on kuulunut eroavan perustajan maksettavaksi, on eroamisen jälkeen jaettava kaikkien muiden perustajien maksettavaksi näiden entisten käyttövaraosuuksien mukaisessa suhteessa.

---

54. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 10 p:nä 1963.

(Suomen as.-kok. 222/63)

(Vrt. kunn.as.-kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 49 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

49 §. -----

Piirustuksille ja työselityksille on hankittava kouluhallituksen vahvistus. Vahvistus on hankittava ennen työhön ryhtymistä uhalla, että jos se laiminlyödään, työtä varten tuleva rakennusavustus ja kuole-tuslaina evätään opetusministeriön harkinnan mukaan osittain tai kokonaan.

---

55. HELSINGIN KAUPUNGIN YLEISEN TALLETUS-
MAKASIININ TYÖMAKSUT.

Satamalautakunnan vahvistamat toukokuun 13 p:nä 1963.

Satamalautakunta päätti mainittuna päivänä vahvistaa Helsingin
isen talletusmakasiinin työmaksut seuraaviksi 16. 5. 1963 lukien:

1. Tavarain vastaanotosta tai luovuttamisesta
työmaksu on tonnilta tai tunnilta 4 mk 50 p
Vähin maksu on 2 mk 50 p
  2. Jos vastaanottoon sisältyy ajoneuvon kuor-
man purkaus tai luovuttamiseen sen las-
taus, työmaksu on tonnilta tai tunnilta 5 mk 50 p
  3. Tavarain vastaanoton tai luovuttamisen yh-
teydessä suoritetusta punnituksesta veloi-
tetaan lisämaksuna tonnilta 1 mk
Muusta punnituksesta veloitetaan 1. koh-
dan mukaiset työmaksut.
  4. Ylityöajalta veloitetaan työmaksut työaika-
lain mukaisin korotuksin.
-

56. KOULUHAMMASLÄÄKÄRIN PALKKAUKSEN VALTION-
AVUSTUKSEN PERUSTEET.

Sisäasiainministeriön päätös toukokuun 15 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 242/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:36)

Sisäasiainministeriö on muuttanut kouluhammaslääkärien palkkauksen valtionavustuksen perusteista 23 päivänä syyskuuta 1959 antamansa päätöksen 2 §:n sellaisena kuin se on 7 päivänä maaliskuuta 1962 annetussa sisäasiainministeriön päätöksessä (216/62), näin kuuluvaksi:

2 §.	Kouluhammaslääkärin toimenpiteistä on voimassa seuraava taksa:	
		mk
I.	Tarkastus oppilaalta	0,97
II.	Paikkaus:	
	a) yhdellä pinnalla oleva amalgama-, sementti- tai muu plastillinen täyte	5,56
	b) kulma	6,53
	c) satula tai terä	7,87
	d) eristys	1,30
	e) maitohampaan hionta ja penslaus	3,67
III.	Pulpan ja juuren hoito:	
	a) pulpan kattaminen (überkapping):	
	välillinen	1,30
	välitön	2,-
	b) pulpan kuolettaminen (kauterisaatio)	2,16
	c) pulpan kuolettamisen uusiminen	1,08
	d) osittainen pulpan poistaminen (amputaatio) ja amputaatiotahna (ns. juurentäyte)	5,08
	e) pulpan poistaminen yksijuurisesta hampaasta (ekstirpaatio) ja juurentäyte	8,10
	f) pulpan poistaminen monijuurisesta hampaas- ta (ekstirpaatio) ja juurentäyte	10,48
	g) märkivän pysyvän hampaan juurenhoito ja juurentäyte	18,90
	h) juurenpään leikkaus	28,08
	i) abscessin avaus (inkiisio), märkivän, pysy- vän hampaan ja märkivän maitohampaan avaus	3,67
IV.	Hampaanpoisto:	
	a) maitohammas ilman puudutusta	1,40
	b) pysyvä hammas ilman puudutusta	3,35

	c) lisäys jokaiselta seuraavalta pysyvältä hampaalta, joka poistetaan samassa käsittelyssä	mk 1,40
	d) puudutus käyntikerralta	1,84
V.	Ikenien hoito ja hammaskiven poisto	3,67
VI.	Röntgentutkimus:	
	a) ensimmäinen kuva	3,67
	b) seuraavat kukin	1,52
VII.	Tapaturmat:	
	a) kiskotus	12,09
	b) suojakappa	7,24
	c) levyproteesit:	
	levyn perushinta	12,09
	lisäys hampaalta tai pinteeltä	1,19
	d) erilaiset kuorikot ja nastahampaat	36,29
	e) silta, hampaalta	24,19
VIII.	Hampaiden oikominen:	
	a) potilaan tutkiminen, diagnoosi ja mallit	18,36
	b) kojeiden sovitus	12,09
	c) hoitokäynniltä	4,86
	Kohdissa VII ja VIII mainittuihin summiin ei sisälly hammaslaboratorioiden palkkiot ja korvaukset.	
IX.	Valistustyö tunnilta	7,24

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1963 lukien.

---

57. JULKISTEN ASIAKIRJOJEN SAATTAMINEN LEHDISTÖN TIETOOON.

Kaupunginhallituksen päätös toukokuun 16 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä antaa kaupungin kaikille virastoille ja laitoksille seuraavat ohjeet noudatettaviksi asiakirjojen saattamisessa lehdistön tietoon:

Julkisia asiakirjoja lehdistön tietoon saatettaessa on yleisenä periaatteena pidettävä sitä, että se viranomaisen, jonka haltuun asiakirja on luovutettu toimenpiteitä varten, pyydettyä antaa siitä tietoja lehdistölle, mikä voi tapahtua myös puhelimitse;

lehdistön pyytäessä tietoja asianomaisen lautakunnan tai johtokunnan ratkaisuvaltaan kuuluviin asioihin liittyvistä asiakirjoista, jotka eivät ole valmisteltavina (tekeillä olevia tai salaisia) tulee virastojen ja laitosten palvella lehdistöä antamalla sille jäljennöksiä, otteita ja puhe-lintietoja sekä - mikäli se on käytännössä mahdollista - myös etsimäl-lä sille sen pyytämät asiatiedot;

ennenkuin virastot ja laitokset oma-aloitteisesti antavat kaupungin suhdetoiminnan kannalta tai muussa mielessä merkittäviä tietoja julkisuuteen, tulee niiden neuvotella kaupunginkanslian tiedotuspäälli-kön kanssa tietojen antamistavasta ja muotoilusta;

valmistettavina (tekeillä) olevat ja salaiset asiakirjat eivät ole julkisia; milloin on epävarmuutta siitä, voidaanko asiakirja katsoa jul-kiseksi vai ei, tulee virastojen ja laitosten neuvotella asiasta kaupun-ginkanslian tiedotuspäällikön kanssa;

lehdistön pyytäessä tietoja asiakirjoista, jotka ovat valmistettavi-na (tekeillä), eivätkä tämän vuoksi vielä ole julkisia tai asiakirjoista, jotka lain ja asetuksen nojalla ovat sellaisia, tulisi viraston tai laitok-sen, jonka hallussa asiakirja on, kehottaa tietojen pyytäjää kääntymään sen viranomaisen puoleen, jonka ratkaisuvaltaan asia kuuluu; milloin asian ratkaiseminen kuuluu asianomaista virastoa tai laitosta valvoval-le lautakunnalle tai johtokunnalle, tulisi kuitenkin, elleivät erityiset syyt muuta vaadi, viraston tai laitoksen itse saattaa kysymys tietojen antamisesta lautakunnan tai johtokunnan harkittavaksi; ratkaiseva viran-omainen harkitsee tapaus tapaukselta, voidaanko kysymyksessä olevas-ta asiasta antaa tietoja vai onko se tarkoituksenmukaisuus- tai muista syistä edelleen pidettävä ei-julkisena tai salaisena.

58. ASETUS VALTION VIRAN TAI TOIMEN HALTIJAIN
PALKKAUKSESTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 17 p:nä 1963. (Lyhennysote)
(Suomen as. -kok. 228/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:113)

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan valtion viran tai toimen haltijain palkkauksesta 19 päivänä tammikuuta 1943 annetun asetuksen 1 §, 4 §:n 4, 5 ja 7 momentti, 5 § ja 12 §:n 2 momentti, sellaisena kuin 1 § on 7 päivänä syyskuuta 1962 ja 1 päivänä maaliskuuta 1963 annetuissa asetuksissa (475/62 ja 108/63), 4 §:n 4, 5 ja 7 momentti 7 päivänä syyskuuta 1962 annetussa asetuksessa (475/62) sekä 5 § ja 12 §:n 2 momentti 16 päivänä marraskuuta 1962 annetussa asetuksessa (569/62), näin kuuluviksi:

1 §. Peruspalkkaiset virat ja toimet kuuluvat palkkausluokkiin seuraavasti:

	Palkkaus- luokka
----- Kaupunkien poliisilaitokset: -----	
Toimiupseeri	A 24
Huolto-osaston johtaja	A 24
Passitoimiston johtaja	A 22
Auto-osaston johtaja	A 20

Taloudenhoitaja 1 l.	A 24
Taloudenhoitaja 2 l.	A 19

Konekirjoittaja	A 8
Kirjuri 1 l.	A 8
Kirjuri 2 l.	A 7
Ylikonstaapeli	A 17

Vanhempi konstaapeli	A 15

Nuorempi konstaapeli	A 13

Vahtimestari yp. . . . .

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

---

59. ASETUS VÄKIJUOMAYHTIÖN VEROTTAMISESTA JA SEN
VUOSIVOITON KÄYTTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN TÄYTÄN-
TÖÖNPANOSTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 17 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 248/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1949:140)

Sosiaaliministerin esittelystä muutetaan väkijuomayhtiön verot-
tamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä annetun lain täytäntöönpanos-
ta 11 päivänä marraskuuta 1949 annetun asetuksen (703/49) 1 § näin
kuuluvaksi:

1 §. Sitten kun valtioneuvosto on vahvistanut väkijuomayhtiön edelli-
sen vuoden tilinpäätöksen, tulee sosiaaliministeriön toimittaa niiden
varojen jakaminen, jotka väkijuomayhtiön verottamisesta ja sen vuosi-
voiton käyttämisestä annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan, sellaisena
kuin se on 11 päivänä maaliskuuta 1955 annetussa laissa (122/55), on
valtion saamista väkijuomayhtiön edellisen vuoden vuosivoiton ylijää-
mästä suoritettava kunnille.

---

60. HELSINGIN KAUPUNGIN RAITIOVAUNUSÄÄNTÖ.

Uudenmaan lääninhallituksen vahvistama toukokuun 20 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä tammikuun 9 p:nä 1963)

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Raitiotieliikenteessä Helsingin kaupungin alueella on tieliikennelain ja tieliikenneasetuksen sekä näiden nojalla annettujen määräysten lisäksi noudatettava tämän raitiovaunusäännön määräyksiä.

2 §. Raitiovaunu saa pysähtyä matkustajain ottamista ja jättämistä varten vain asianmukaisesti merkityllä raitiovaunun asemapaikalla ja pysäkillä.

3 §. 1. Raitiovaunun ovia älköön avattako, ennen kuin vaunu on pysähtynyt, älköönkä suljettako, ennen kuin matkustaja on poistunut vaunun portailta tai noussut vaunuun.

2. Lähtömerkkiä ei saa antaa eikä raitiovaunua panna liikkeelle, ennen kuin ovet on suljettu.

4 §. Raitiovaunua peruutettaessa tulee kuljettajan apuna olla peruuttamista ohjaamassa henkilö, jolla on esteetön näkyvyys liikenneväylälle sekä näkö- tai muu merkinantoyhteys kuljettajaan.

5 §. 1. Jokaisessa linjaliikenteessä olevassa moottorivaunussa tulee olla selvästi näkyvä ajovuoron numero.

2. Liikenteenharjoittajan on pidettävä luetteloa, josta ilmenee, kuka milloinkin on toiminut rahastajana ja kuljettajana kussakin vaunussa. Tämä luettelo on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan, ja siitä on vaadittaessa annettava tietoja poliisille.

Raitiovaunun kuljettaja.

6 §. 1. Raitiovaunua saa 9 §:ssä mainituin poikkeuksin kuljettaa vain henkilö, jolla on Helsingin kaupungin liikennelaitoksen antama voimassa oleva ajolupa.

2. Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tulee pitää luetteloa niistä henkilöistä, joilla on oikeus kuljettaa raitiovaunua. Myönnettyistä ajo-luvista on ilmoitettava poliisille.

7 §. Raitiovaunun kuljettajaopetuksen antaa ja kuljettajan tutkinnon toimittaa Helsingin kaupungin liikennelaitos.

8 §. 1. Ajolupa raitiovaunun kuljettamiseen saadaan antaa edellytyksin:

- a) että asianomainen on täyttänyt 22 vuotta,
- b) ettei hänessä ole sellaista tautia tai vikaa, joka oleellisesti vähentää tai vaarantaa hänen kykyään toimia raitiovaunun kuljettajana, että näön tarkkuus, kun mahdollisesti esiintyvä taittovika on korjattu, on toisella silmällä vähintään 0,8 ja toisella 0,6 ja että hänen näkökentänsä ja väriaistinsa ovat normaalit sekä että hän kummallakin korvalla hyvin kuulee tavallisen puheäänän 4 metrin etäisyydeltä,
- c) että hän moottoriajoneuvojen katsastusmiehen antaman todistuksen mukaan on osoittanut olevansa riittävästi perillä voimassa olevista liikennettä koskevista säännöksistä ja määräyksistä sekä liikennemerkeistä,
- d) että hän riittävällä varmuudella hallitsee raitiovaunun kuljettamisen ja toimintatavan sekä on perillä raitiovaunun rakenteesta ja huollosta ja tämän raitiovaunusäännön määräyksistä,
- e) ettei häntä saatujen tietojen mukaan ole Suomessa tai muualla tuomittu rangaistukseen moottoriajoneuvon, moottorikäyttöisen laitteen tai raitiovaunun kuljettamisesta juopuneena tai alkoholin tahi muiden huumausaineiden vaikutuksen alaisena tai, milloin tuomioistuin Suomessa on tätä koskevan tuomion yhteydessä tai muusta syystä määrännyt ajan, minkä kuluessa ajolupaa ei saa myöntää, että tämä määräaika on kulunut umpeen,
- f) että hän nauttii kansalaisluottamusta tai, jos hänet saatujen tietojen mukaan on kansalaisluottamusta menettämättä tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka takia hänet on katsottava sopimattomaksi toimimaan kuljettajana, että vähintään kolme vuotta on kulunut rangaistuksen kärsimisestä sekä
- g) ettei häntä elintapojensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa takia voida katsoa sopimattomaksi toimimaan kuljettajana.
2. Ajolupa raitiovaunun kuljettamiseen annetaan kymmeneksi vuodeksi. Lupa voidaan uudistaa, ellei ole ilmennyt seikkoja, jotka oleellisesti vähentävät kuljettajan kykyä tai soveliaisuutta tehtävänsä hoitamiseen. Ennen luvan uudistamista on esitettävä lääkärintodistus, jos raitiovaunun kuljettaja on täyttänyt 50 vuotta tai se muuten katsotaan tarpeelliseksi.
3. Milloin raitiovaunun kuljettajan osalta on ilmennyt seikkoja, jotka edellä 1 momentin mukaan ovat raitiovaunun kuljettamisoikeuden esteenä, ei hänellä ole oikeutta toimia kuljettajana niin kauan kuin este kestää.
4. Kaupunginhallitus voi, milloin siihen on erittäin painavia syitä eikä siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle, myöntää poikkeuksia tämän pykälän määräyksistä.

9 §. 1. Oppilas saa harjoitella ajoa opettajan ollessa hänen vieressään, ja on tällöin opettajaa pidettävä kuljettajana. Opetusvaunussa tulee edessä ja takana olla näkyvälle paikalle kiinnitetty valkoinen, tasasivuisen kolmion muotoinen kilpi, jonka sivun pituus on vähintään 25 senttimetriä.

2. Kuljettajan tutkintoon liittyvän ajokokeen aikana tutkittava katsotaan kuljettajaksi.

10 §. Kuljettaja ja rahastaja eivät saa keskustelemalla tahi muulla tavoin kiinnittää tarkkaavaisuuttaan ja huomiotaan pois tehtäviensä hoitamisesta.

Raitiovaunu, sen rakenne ja varusteet.

11 §. 1. Raitiovaunun tulee rakenteeltaan ja varusteiltaan olla täysin turvallinen ja muutoin tarkoitukseen sopiva sekä liikennöitävässä kunnossa.

2. Raitiovaunussa tulee olla umpinainen, ikkunoin varustettu kori.

12 §. Raitiovaunussa tulee olla tehokkaat käyttö- ja seisontajarrut sekä vuoden 1952 jälkeen rakennetuissa vaunuissa lisäksi kiskojarru.

13 §. Raitiojunassa tulee kaikkien vaunujen käyttö- ja kiskojarrujen olla hoidettavissa ensimmäisen vaunun kuljettajan paikalta.

14 §. Raitiovaunussa tulee olla:

a) takana vaunun keskiviivalle enintään 1,5 metrin korkeudelle kiskosta sijoitettu punaista valoa antava valaisin, jonka vuoden 1952 jälkeen rakennetuissa vaunuissa tulee olla autoja koskevien määräysten mukainen,

b) sisällä valaisimet, jotka pimeänä aikana riittävästi valaisevat vaunun sisustan ja portaat,

c) merkinantolaite, jolla junan jokainen rahastaja voi antaa pysähtymis- ja lähtömerkkejä kuljettajalle joko suoraan tai toisen rahastajan välityksellä,

d) kilvet, joissa on pimeälläkin nähtävissä vaunun liikennelinjan tunnus, sekä

e) suojuslauta sijoitettuna aivan pyörien eteen niin alas kuin lumen tai jään vuoksi on mahdollista.

15 §. Raitiomoottorivaunussa tulee lisäksi olla:

a) tuulilasi ja laitteet, jotka pitävät tuulilasin riittävässä määrin läpinäkyvänä,

b) sopiva äänimerkinantolaite,

c) edessä vaunun keskiviivalle enintään 1,25 metrin korkeudelle kiskosta sijoitettu valkoista valoa antava valaisin, jossa vuoden 1952 jälkeen rakennetuissa vaunuissa tulee olla autoja koskevien määräysten mukainen kauko- ja lähivalo sekä seisontavallo siihen yhdistettynä tai erillisenä taikka joka muissa vaunuissa valaisee pimeässä raiteen vähintään 10 metrin matkan,

d) etuosassa kummallakin sivulla enintään 1,80 metrin korkeudelle kiskosta sijoitettu suunnan muutoksen osoittamiseksi ruskeankeltaista vilkkuvaa valoa antava valaisin, jonka tulee olla linja-autoja koskevien määräysten mukainen, sekä

e) oikealla, vaunun ulkopuolella kuljettajan näkökentässä tausta-peili.

16 §. Raitiomoottorivaunussa ei saa olla mitään, mikä kuljettajan paikalta estää näkemästä ajorataa eteen ja sivuille tai mikä haittaa kuljettajan toimintaa.

17 §. 1. Raitiovaunu on, ennen kuin sitä saadaan käyttää liikenteeseen, ensikatsastuksessa hyväksyttävä. Uusintakatsastus on toimitettava vuositain ennen kesäkuun loppua.

2. Katsastuksessa tutkitaan, täyttääkö raitiovaunu sen rakenteesta ja varusteista annetut määräykset. Ellei raitiovaunu ole säädetyssä

kunnossa, ei sitä saa käyttää liikenteeseen, ennen kuin vika on korjattu ja raitiovaunu uudessa katsastuksessa hyväksytty.

3. Katsastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa, joka on vaadittaessa esitettävä poliisille.

4. Katsastuksen toimittajan määrää Helsingin kaupungin liikennelaitos.

Raitiovaunun matkustajia koskevia määräyksiä.

18 §. Matkustajan tulee raitiovaunussa ollessaan sekä siihen noustessaan ja siitä poistuessaan noudattaa kuljettajan ja rahastajan tehtävien-
sä hoitamiseksi tai järjestyksen ja turvallisuuden edistämiseksi ja ylläpitämiseksi antamia ohjeita.

19 §. Matkustaja on velvollinen suorittamaan matkasta vahvistetun maksun, josta hänelle on annettava asianmukainen kuitti.

20 §. 1. Ilmeisesti juopuneelta henkilöltä voi kuljettaja tai rahastaja kieltää pääsyn raitiovaunuun.

2. Henkilön, joka sopimattomalla käytöksellään, likaisuudellaan tai muusta sellaisesta syystä tuottaa häiriötä tai haittaa, on kuljettajan tai rahastajan kehoituksesta poistuttava raitiovaunusta.

21 §. 1. Matkustaja saa raitiovaunussa kuljettaa mukanaan matkatavaraa, kuten matkalaukun, sukset, lastenvaunut ja muuta näihin verrattavaa. Älköön raitiovaunuun kuitenkaan vastoin kuljettajan tahi rahastajan kieltoa otettako mukaan tällaista taikka muuta tavaraa, mikäli siitä saattaa aiheutua vaaraa tai kohtuutonta haittaa muille matkustajille. Raitiovaunussa ei saa kuljettaa palavia nesteitä, täysiä kaasusäiliöitä, räjähdysaineita tai happoja eikä muutakaan tavaraa, joka voi vaarantaa tai haitata matkustajia.

2. Koiria älköön raitiovaunussa kuljettako muuten kuin sylissä sekä niin, ettei siitä aiheudu matkustajille sanottavaa haittaa. Sokealla on kuitenkin oikeus aina kuljettaa mukanaan opaskoiransa.

22 §. Matkustaja ei saa koskea niihin laitteisiin, jotka on tarkoitettu kuljettajan ja rahastajan hoidettaviksi.

23 §. Matkustaja ei saa tarpeettomasti puhelemalla tai muulla tavoin häiritä kuljettajaa eikä rahastajaa heidän tehtävissään.

Erinäisiä määräyksiä.

24 §. 1. Joka rikkoo näitä määräyksiä, rangaistakoon niin kuin tieliikemelaisissa on säädetty.

2. Milloin on kysymys sellaisesta raitiovaunun puutteellisuudesta, joka on verrattavissa lokakuun 4 päivänä 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen 13 §:ssä mainittuun vähäiseen puutteellisuuteen, älköön syytettä kuitenkaan nostettako.

25 §. Tämän raitiovaunusäännön 8 §:n määräykset oikeudesta kuljettaa raitiovaunua tulevat voimaan aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua Uudenmaan lääninhallituksen tätä sääntöä koskevan vahvistamis päätöksen antamisesta.

61. LAKI ERÄISTÄ VÄLIAIKAISISTA POIKKEUSSÄÄNNÖKSISTÄ VEROLAKEIHIN.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 244/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Vuoden 1963 tulojen ja omaisuuden perusteella toimitettavassa tulo- ja omaisuusverotuksessa sekä sanotun vuoden tulojen perusteella toimitettavassa kunnallisverotuksessa on sen estämättä, mitä voimassa olevassa verolainsäädännössä on säädetty, noudatettava tämän lain säännöksiä.

2 §. Veronalaisena tulona ei ole pidettävä:

1) vuonna 1963 nostettua 5 päivänä toukokuuta 1945 annetun maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten valtion velkasitoumusten korkoa vuosilta 1945-1961;

2) korkoa, joka on saatu Rovaniemen kauppalan oikeudesta pakkolunastaa kauppalan alueeseen kuuluvaa maata 27 päivänä huhtikuuta 1945 annetussa laissa (381/45) tarkoitetusta valtion obligaatiosta, jonka, jos se on sidottu indeksiin, sanottu sidonnaisuus on rajoitettu indeksin nousun puoleen määrään, eikä tällaisen obligaation koron maksamisen tai lunastuksen yhteydessä suoritettua indeksin nousuun perustuvaa hyvitystä;

3) maataloustuotannon sekä jälleenrakennuksen tukemiseksi annettuja valtionavustuksia;

4) stipendiä tai muuta apurahaa, joka on saatu opintoja tai tutkimuksia varten, niihin luettuihin Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista korkeimman hengenviljelyn edistämiseksi 3 päivänä lokakuuta 1947 annetun lain (732/47) mukaiset apurahat sekä tieteellisessä tutkimuslaitoksessa toimivalle tieteentutkijalle tieteellistä työtä varten annetut apurahat;

5) tieteellisen tai taiteellisen toiminnan tunnustukseksi annettua palkkiota tai valtion samanluontoista taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta antamaa eläkettä;

6) maksua, jonka sähkölaitos- tai puhelinlaitosliikettä säädetyn toimiluvan nojalla harjoittava tahi vesivaihto- tai viemärijohtoliikkeen omistava yhteisö kantaa liittymisestä liikkeen johtoverkoston, kuitenkin enintään sellaiseen määrään saakka, että eri vuosina kertyneiden tällaisten maksujen yhteismäärä sekä yhteisön osakkaiden tai jäsenten liikkeeseen sijoittama pääoma yhteenlaskettuina eivät ylitä liikkeen verovuoden päättyessä käytössä olevan käyttöomaisuuden hankinta-arvoa;

7) palkkaa tai palkkiota, jonka Yhdistyneet Kansakunnat tai jokin sen erityisjärjestö maksaa asiantuntijatehtävästä muualla kuin Suomessa;

8) liikennevakuutusta koskevien eri lakien tai työntekijäin eri taturmavakuutuslakien nojalla ja niissä säädettyjen perusteiden mukaisesti moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneen vahingon tai työtaturman alaiseksi joutuneelle tai hänen omaiselleen suoritettua päivärahaa, elinkorkoa tai eläkettä taikka niihin liittyviä lisiä; eikä

9) työn tai tehtävän suorittamiseksi saatua matkakustannusten korvausta ja päivärahaa siltä osin kuin niiden on katsottava kuluneen työstä tai tehtävästä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen.

Edellä 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua matkakustannusten korvauksesta ja päivärahasta, joka on saatu työn tai tehtävän suorittamiseksi vieraalla paikkakunnalla, katsotaan muun selvityksen puuttessa kuluneen siitä aiheutuneiden erityisten kustannusten peittämiseen määrä, joka vastaa valtion kulloinkin virkamatkasta suoritettavaa matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.

3 §. Kesäkuun 28 päivänä 1940 annetun siirtoväen pika-asutuslain (346/40) sekä maanhankintalain (396/45) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisen valtion velkasitoumuksen saajalla on oikeus näistä velkasitoumuksista saamistaan korkotuloista verovapaana vähentää niiden yhteinen määrä kolmeensataan markkaan saakka sekä mainitun määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan tuhatviisisataa markkaa.

4 §. Milloin Suomen rahan määräisestä velasta on vuonna 1956 tai sen jälkeen tapahtuneen hinta- tahi kustannusindeksin taikka muun vastaavan vertailuperusteen muuttumisen johdosta suoritettava koron lisäksi hyvitystä, jota muualla verolainsäädännössä olevien säännösten nojalla ei voida vähentää veronalaisesta tulosta, saadaan tämä hyvitys vähentää verovelvollisen tulojen kokonaismäärästä sellaiseen määrään saakka, joka vastaa velkapääomalle laskettavaa kahden prosentin vuotuista korkoa siltä ajalta, jolta hyvitys suoritetaan, ei kuitenkaan 1 päivää tammiukuuta 1956 aikaisemmalta ajalta.

5 §. Veronalaisena omaisuutena ei ole pidettävä:

1) oikeutta 10 päivänä helmikuuta 1947 tehdyllä rauhansopimuksella luovutetulle alueelle taikka 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa Porkkalan palautuslaissa (341/56) tarkoitettulle Porkkalan alueelle jääneestä omaisuudesta saatavaan korvaukseen;

2) maanhankintalain (396/45) 98 §:n 1 momentissa ja maankäyttölain (353/58) 68 §:ssä tarkoitettuun hallintasopimukseen perustuvaa oikeutta; eikä

3) edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua obligatiota.

6 §. Edellä 2 §:n 6 kohdassa mainittu yhteisö on oikeutettu tulo- ja omaisuusverotuksessa veronalaisesta omaisuudestaan vähentämään sanotussa kohdassa tarkoitettujen eri vuosina kertyneiden maksujen yhteismäärän.

Niin ikään on 3 §:ssä tarkoitettun velkasitoumuksen saajalla oikeus omaisuuden perusteella toimitettavassa verotuksessa velkasitoumuksensa arvosta verovapaana vähentää niiden yhteinen arvo viiteentuhanteen markkaan asti sekä tämän määrän ylittävältä osalta puolet, ei kuitenkaan enempää kuin kaikkiaan kaksikymmentätuhatta markkaa.

7 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa valtiovarainministeriö.

---

62. ASETUS YLEISIIN KASVATUSLAITOKSIIN JA VALTION
YLLÄPITÄMIIN TURVAKOTEIHIN HAKEMUKSEN PERUS-
TEELLA OTETUISTA OPPILAISTA SUORITETTAVISTA
HOITOMAKSUISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 256/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:75)

Sosiaaliministerin esittelystä muutetaan yleisiin kasvatustiloihin ja valtion ylläpitämiin turvakoteihin hakemuksen perusteella otetuista oppilaista suoritettavista hoitomaksuista 28 päivänä tammikuuta 1919 annetun asetuksen 1 §, sellaisena kuin se on 12 päivänä kesäkuuta 1959 annetussa asetuksessa (284/59), näin kuuluvaksi:

1 §. Valtion kasvatustiloihin otetuista oppilaista on vuosittain suoritettava hoitomaksua yhdeksänsataa markkaa oppilaalta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

---

63. ASETUS VÄESTÖNSUOJELUASETUKSEN MUUTTA- MISESTA.

Annettu toukokuun 24 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 261/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:62)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 1 ja 2 §, 4 §:n 3 momentti, 7 §, 10 §:n 2 momentti, 11 §, 12 §:n 1 momentti, 13 ja 14 §, 15 §:n 3 momentti, 18 §:n 3 ja 6 kohta, 20 §:n 2 kohta, 21 §:n 2, 3, 4 ja 8 kohta sekä 27 ja 28 § näin kuuluviksi:

1 §. Väestönsuojelu valmistellaan ja toimeenpannaan yleisenä väestönsuojeluna, virasto- ja laitossuojeluna, teollisuuden ja liikeyritysten suojeluna sekä väestön omakohtaisena suojeluna, eri kunnissa ja eri alueilla siinä laajuudessa ja sillä tavalla kuin niiden olosuhteet edellyttävät.

2 §. Suojelukohteeksi valtioneuvosto määrää kunnan tai siihen kuuluvan alueen, jossa tehostetut väestönsuojelutoimenpiteet katsotaan tarpeelliseksi.

Valtioneuvosto voi jättää suojelukohteen tarkempien rajojen määrittämisen sisäasiainministeriölle. Ministeriö saa muutoinkin määrätä vähäisistä muutoksista suojelukohteen rajoihin.

Suojelukohteeksi määrittämisestä ja sen rajoista annettu valtioneuvoston tai sisäasiainministeriön päätös on kunnallishallituksen toimesta viipymättä saatettava kunnassa yleisesti tiedoksi kuulutuksella julkisten kuulutusten ilmoitustaululla.

4 §. -----

Valtion ja kuntien sekä muita julkisia virastoja ja laitoksia varten samoin kuin teollisuus- ja muita tuotantolaitoksia, liikeyrityksiä, teknillisiä ja niihin verrattavia laitoksia sekä tiedotus- ja viestilaitoksia varten on suojelukohteissa ja muuallakin, missä se on katsottava tarpeelliseksi, asianomaisen viraston tai laitoksen toimesta laadittava suunnitelmat, joissa määritellään sen suojaamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tarpeelliset toimenpiteet.

7 §. Sovellettaessa väestönsuojelulain 9 §:n 1 momentin säännöstä pidetään rakennusta kivisenä tai rakenteeltaan siihen verrattavana, jos sen kantava runko tai ulkoseinät ainakin pääosiltaan on tehty luonnonkiviä, tiilestä, betonista, kevytbetonista, teräksestä tai muusta sen kaltaisesta rakennusaineesta.

Väestönsuojelulain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu väestönsuoja on tehtävä niin suureksi, että sen varsinaisen suojatilan pinta-ala on vähintään 2 prosenttia rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Jos rakennukseen tulee kerrosalaan kuulumattomia, muita kuin 3 momentissa tarkoitettuja tiloja, joissa henkilöitä tulee työskentelemään tai muutoin oleskelemaan, on näiden tilojen pinta-ala tai tarpeellinen osa siitä otettava huomioon kerrosalan lisänä.

Väestönsuoja rakennusta varten, joka sisältää teollisuus- tai muiden tuotantolaitosten, teknillisten laitosten tai näihin verrattavien laitojen käyttöön tarkoitettuja tiloja taikka varastotiloja, on siitä poiketen, mitä 2 momentissa on säädetty, tehtävä sen suuruiseksi, että henkilöt, joiden voidaan arvioida sodan aikana tai siihen verrattavissa oloissa rakennuksessa työskentelevän tai muutoin oleskelevän, sopivat suojaan.

10 §.

Laskettaessa, miten monelle henkilölle väestönsuoja riittää, katsotaan, mikäli erityisistä syistä ei muuta johdu, siinä tarvittavan yhtä henkilöä varten varsinaista suojatilaa 0.6 m^2 .

11 §. Väestönsuojat ovat kalliosuojia ja teräsbetonisia väestönsuojia. Teräsbetoniset väestönsuojat ovat A-, B- ja C-luokan väestönsuojia.

Kalliosuojana pidetään kokonaan kallion sisään tehtyä väestönsuojaa, jonka teräsbetoniset rakenteet on mitoitettu yleisten kuormitusmääräysten mukaisten kuormitusten lisäksi suojan koon mukaan 3-6 ilmakehän ylipaineelle ($3-6 \text{ kp/cm}^2$).

A-, B- ja C-luokan väestönsuojina pidetään teräsbetonisia väestönsuojia, joiden katon ja seinien paksuus on vastaavasti vähintään 160 cm, 60 cm ja 40 cm ja joiden teräsbetoniset rakenteet on mitoitettu yleisten kuormitusmääräysten mukaisten kuormitusten lisäksi vähintään 3, 1 ja $0.5 \text{ ilmakehän ylipaineelle}$ ($3, 1 \text{ ja } 0.5 \text{ kp/cm}^2$).

Väestönsuojien ovet, luukut, venttiilit ja muut laitteet on tarpeen mukaan mitoitettava suuremmalle painekuormalle, kuin mikä 2 ja 3 momentissa on määrätty. Väestönsuojan suunnittelussa ja rakentamisessa on muutoinkin kiinnitettävä erityistä huomiota sisään- ja ulospääsyteiden sekä ilmanvaihdon turvaamiseen.

12 §. Väestönsuoja on rakennettava vähintään C-luokan väestönsuojaksi, jos se on tarkoitettu enintään 150 henkilöä varten. Enintään 300 henkilöä varten tarkoitettu väestönsuoja on rakennettava vähintään B-luokan väestönsuojaksi. Väestönsuoja useampaa kuin 300 henkilöä varten on rakennettava vähintään A-luokan väestönsuojaksi. Useampaa kuin 800 henkilöä varten tarkoitettua väestönsuojan tulee olla kalliosuoja.

13 §. Erityisen painavien syiden vuoksi sisäasiainministeriö voi yksittäistapauksissa myöntää helpotuksia väestönsuojien rakentamisvelvollisuudesta.

Sisäasiainministeriö voi määrätä poikkeusten myöntämisestä siihen, mitä 7-10 §:ssä, 11 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 12 §:n 1 momentissa on säädetty.

14 §. Väestönsuojia sekä niiden huonetiloja, rakenteita ja laitteita koskevat teknilliset ja muut tarkemmat määräykset antaa sisäasiainministeriö.

15 §. -----
 Milloin kahta tai useampaa rakennusta varten väestönsuojelulain 9 §:n 4 momentin nojalla sallitaan rakennettavaksi yhteinen väestönsuoja, voidaan erityisestä syystä 2 momentissa mainitussa järjestyksessä myöntää lupa siihen, että suoja rakennetaan valmiiksi määräajassa rakennusten tai joidenkin niistä valmistumisesta.

18 §. Sisäasiainministeriössä on väestönsuojeluasiainosasto, jonka tehtävänä on huolehtia väestönsuojelun yleissuunnitteluista ja -järjestelyistä sekä johtaa ja valvoa väestönsuojelutoimenpiteitä ja siinä tarkoituksessa erityisesti:

-----
 3) ohjata ja seurata teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan, liikeyritysten sekä teknillisten ja niihin verrattavien laitosten suojeluun liittyviä järjestelyjä;

-----
 6) laatia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa väestön siirtämistä ja sijoittamista muualle koskevat yleissuunnitelmat;

-----
 20 §. Lääninhallituksen tehtävänä on johtaessaan ja valvoessaan väestönsuojelutoimintaa läänissä erityisesti:

-----
 2) laatia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa väestön siirtämistä ja sijoittamista muualle tarkoittavat, läänin aluetta koskevat alueelliset suunnitelmat, ohjata paikallisten siirto- ja sijoitussuunnitelmien laatimista ja huolehtia näiden suunnitelmien sopeuttamisesta toisiinsa;

-----
 21 §. Väestönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtiessaan väestönsuojelun valmistelu-, järjestely- ja toimeenpanotehtävistä kunnassa erityisesti:

-----
 2) huolehtia yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa väestön siirtämistä ja sijoittamista muualle koskevista paikallisista suunnitelmista;

3) ohjata väestön omakohtaista suojelua sekä sellaista teollisuuden ja liikeyritysten suojelua, mikä asianomaisten teollisuuslaitosten ja liikeyritysten pienuuden johdosta tai muusta syystä voidaan järjestää väestön omakohtaisen suojelun luontoisesti;

4) seurata virasto- ja laitossuojelua sekä muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua teollisuuden ja liikeyritysten suojelua ja tehdä niiden kehittämiseksi tarpeellisia esityksiä;

-----
 8) huolehtia yhteistoiminnassa muiden kunnallisten ja valtion viranomaisten sekä asianomaisten laitosten kanssa paikallisen yleisen väestönsuojelun johtoelinten ja muodostelmien tarvitsemien viestiyhteyksien järjestämisestä, suojaamisesta ja jatkuvassa toimintakunnossa pitämisestä sekä seurata paikallisten viestiyhteyksien ja -keskusten suojaamista tarkoittavia toimenpiteitä ja tehdä esityksiä niistä.

-----
 27 §. Väestönsuojelulain 9 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä sovelletaan suojelukohteeksi määrätyllä alueella rakennukseen, jonka rakentamista

tai, sanotussa 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, muutos- tai korjaustyötä koskevaa rakennuslupaa on haettu sen jälkeen kun päätös, jossa suojelukohteen rajat on määrätty, on 2 §:n 3 momentissa säädettyllä tavalla saatettu yleisesti tiedoksi taikka, jos päätös tulee voimaan vasta myöhemmästä ajankohdasta, tuon ajankohdan jälkeen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan vastaavasti, milloin suojelukohteen rajoja muutetaan.

28 §. Sisäasiainministeriöllä on valta määrätä, että väestönsuojelujärjestys, väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö, 4 §:ssä mainitut suojelu- ja muut suunnitelmat sekä väestönsuojelulain 11 §:n 2 momentissa mainittujen väestönsuojien rakentamista koskeva yleissuunnitelma on määrääjässä hyväksyttävä ja, milloin se on tarpeen, alistettava vahvistettaviksi. Sama koskee väestönsuojelupäällikön tai -ohjaajan ottamista ja vaalin alistamista vahvistettavaksi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1963.

Milloin rakennuslupaa on haettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa, väestönsuojan rakentamisessa saadaan noudattaa aikaisempia väestönsuojeluasetuksen 2 luvun säännöksiä.

---

64. SAIRAALAKEMISTTIEN PALKKAUKSEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 29 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:89)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että kaupungin sairaalain ja Koskelan sairaskodin kemistien palkkauksessa otetaan käyttöön 1. 6. 1963 lukien valtion palkkausjärjestelmän mukainen palkkausiten,

1) että Marian, Auroran, Kivelän ja Malmin sairaalain sekä Koskelan sairaskodin kemistin virat, yhteensä viisi virkaa, jotka nykyisin kuuluvat kaupungin 28. palkkaluokkaan, siirretään valtion palkkaluokituksen mukaiseen A 27 palkkausluokkaan,

2) että edellisessä kohdassa mainittujen virkojen haltijoille maksetaan sairaalalisää sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista annetun asetuksen muuttamisesta 21. 9. 1962 annetun asetuksen 1 §:n mukaisesti,

3) että edellä mainittujen virkojen haltijoille maksetaan eläkkeet peruspalkan ja ikälisien yhteismäärästä kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti ja että heidän vuosiloma- ja sairauslomaetuutensa ja muut sosiaaliset edut määräytyvät kaupungin viranhaltijain ao. sääntöjen mukaisesti ja

4) että Marian, Auroran, Kivelän ja Malmin sairaalain kemistin virkojen haltijoille kaupunginvaltuuston päätöksellä 6. 9. 1961 maksettaviksi hyväksytyt henkilökohtaisten palkanlisien maksaminen lopetetaan.

---

65. SATAMAVIRKAILIJAIN VIRKAPUVUT.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 29 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1924:41)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, muuttaen osittain 11. 6. 1924 satamalaitoksen virkapuvuista tekemäänsä päätöstä, vahvistaa satamaluotsien virkapuvun kesätakiksi tummansinisestä kankaasta valmistetun vuorittoman yksirivisen takin, joka on varustettu virkana-pein ja rinta- ja sivutaskuin sekä satamaluotsien virkalakin kokardiksi merkin, jonka keskellä on mustalla pohjalla kullanvärisen ruorirattaan ympäröimänä Helsingin kaupungin vaakuna ja jonka alapuolta reunustaa kullanvärinen havuseppele.

---

66. LAKI HUONEENVUOKRIEN SOVITTELUSTA HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Annettu toukokuun 31 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 266/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §. Sen estämättä, mitä Helsingin kaupungissa sijaitsevan asuinhuoneiston vuokrasta on vuokranantajan ja vuokralaisen kesken sovittu, voidaan vuokran määrää sovitella siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §. Vuokra on soviteltava sellaiseksi, ettei se ilman huoneenvuokrasuhteissa hyväksyttäväksi katsottavaa syytä poikkeaa käyttö- ja vuokrarvoltaan samankaltaisina pidettävistä huoneistoista yleensä maksetuista kohtuullisista vuokrista. Tällaisena syynä ei ole pidettävä sitä, että vapaina olevista huoneistoista vuokra-asuntojen tarjonnan niukkuuden johdosta ehkä tarjotaan ja maksetaan korkeampia vuokria kuin pitemmän ajan kestäneissä vuokrasuhteissa.

Sosiaaliministeriön tulee vähintään kerran vuodessa tutkia ja osapuolten keskeisiä neuvotteluja sekä tämän lain mukaista sovittelua varten ohjeeksi julkaista selvitys siitä, minkä suuruisia vuokria Helsingin kaupungissa erilaisista huoneistoista pitemmän ajan kestäneissä vuokrasuhteissa yleensä maksetaan, sekä suositukset kohtuullisina pidettäviä vuokrista.

3 §. Tässä laissa tarkoitettu asia käsitellään vuokranantajan tai vuokralaisen kanteesta Helsingin raastuvanoikeudessa siinä järjestyksessä kuin riita-asiaain käsittelystä on säädetty. Raastuvanoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta.

Valtioneuvosto asettaa erityisen sovitteluelimen vuokran määrää koskevien riitojen vapaaehtoista sovittelua varten. Tähän elimeen tulee kuulua puolueeton puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, joista toisen tulee edustaa vuokranantaja- ja toisen vuokralaispiirejä, sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Sovitteluelimen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista. Valtioneuvosto antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita sovitteluelimen toiminnasta.

4 §. Jos 3 §:n 2 momentissa edellytetty erityinen sovitteluelin on asetettu, älköön raastuvanoikeus ratkaisko tässä laissa tarkoitettua asuinhuoneiston vuokran määrää koskevaa asiaa, jonka osalta vapaaehtoista sovittelua ei ole suoritettu, pyytämättä sovitteluelimeltä siitä lausuntoa.

Mikäli raastuvanoikeus vuokransovittelua koskevassa päätöksessään alentaa sovittua vuokraa, oikeus voi samalla määrätä, että vuokra-

laiselle on palautettava mitä hän sovitteluelimessä tai oikeudessa tapah-
tuneen asian vireillepanon jälkeen on liikaa suorittanut.

Milloin vuokranantaja vaatii korkeampaa vuokraa kuin sovittelu-
elin on katsonut kohtuulliseksi, on vuokralainen saattaessaan asian raas-
tuvanoikeuden käsiteltäväksi vapaa haasteesta ja raastuvanoikeuden toi-
mituskirjoista menevistä leimaverosta ja lunastuksesta.

5 §. Irtisanominen, jonka vuokranant. ja on suorittanut sen johdosta,
että vuokralainen on esittänyt neuvotteluja vuokran sovitteluksi
tai joka suoritetaan sen jälkeen, kun vuokransovitteluasia on pantu vi-
reille, olkoon mitätön.

Sen jälkeen kun vuokransovitteluasia on loppuun käsitelty, on
vuokrasuhteessa noudatettava, jollei toisin sovita, vähintään neljän kuu-
kauden irtisanomisaikaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, ei koske vuokralaista, joka
on huoneenvuokralain (82/61) 31-33 §:n mukaan menettänyt vuokraoikeu-
tensa, eikä estä vuokralaista sanomasta irti vuokrasuhdetta päättymään
vuokranantajan ja vuokralaisen välillä muutoin noudatettavan irtisano-
misajan kuluttua.

6 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963 ja on voimas-
sa vuoden 1964 loppuun.

---

67. ASETUS ERÄIDEN POLIISITOIMIEN MUUTTAMISESTA.

Annettu toukokuun 31 p:nä 1963. (Lyhennysote)

(Suomen as. -kok. 277/63)

Eduskunnan myönnettyä tarkoitukseen tarvittavat varat muutetaan sisäasiainministerin esittelystä seuraavat peruspalkkaiset toimet:

 Kaupunkien poliisilaitoksissa:
 -----

kuusisataakaksikymmentäkolme A 14 palkkausluokkaan kuuluvaa vanhemman konstaapelin tointa A 15 palkkausluokkaan kuuluviksi vanhemman konstaapelin toimiksi (Helsinki);

kaksisataakolmekymmentä A 13 palkkausluokkaan kuuluvaa nuoremman konstaapelin tointa A 15 palkkausluokkaan kuuluviksi vanhemman konstaapelin toimiksi (Helsinki); sekä

 Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.
 -----

68. RAKENNUSTEN PALONKESTÄVYYDESTÄ ANNETUN
SISÄASIAINMINISTERIÖN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Sisäasiainministeriön päätös toukokuun 31 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 286/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:62)

Sisäasiainministeriö on muuttanut rakennusten palonkestävyydestä 22 päivänä toukokuuta 1962 antamansa päätöksen (327/62) 46 §:n näin kuuluvaksi:

46 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1962, ja sillä kumotaan rakennusten ja rakennusosien palonkestävyyden luokittelemisesta 6 päivänä helmikuuta 1936 annettu sisäasiainministeriön päätös (81/36) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Mainitun päätöksen 6 §:n nojalla annetut paloluokitusmääräykset ovat kuitenkin soveltuvin osin voimassa 1 päivään heinäkuuta 1964.

Kuitenkin saadaan 1 §:ssä tarkoitettu lupa antaa aikaisemmin voimassa olleiden määräysten nojalla, mikäli hakemus rakennustyötä varten on tehty ennen 1 päivää heinäkuuta 1964.

---

69. HELSINGIN KAUPUNGIN JA HELSINGIN KAUPUNGIN
MAATALOUSTYÖNTEKIJÄIN AMMATTIOSASTO R. Y:N
VÄLINEN TYÖEHTOSOPIMUS.

Palkkalautakunnan ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto r. y:n allekirjoittama kesäkuun 4 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä toukokuun 29 p:nä 1963)
(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:66)

1 §. Sopimuksen voimassaoloalue. Tämä sopimus on voimassa Helsingin kaupungin kiinteistöviraston maatalousosaston alaisissa töissä, myös puutarhatöissä, Helsingin kaupungin alueella.

2 §. Työsopimus. Työsopimukset tehdään yleensä ryhmäsopimuksina, mutta voidaan tehdä yksityisiäkin sopimuksia, jotka perustuvat ryhmäsopimukseen ja jotka eivät saa olla huonompia kuin ryhmäsopimukset.

3 §. Työsopimuksen irtisanominen. Henkilökohtainen työs-
tä irtisanomisaika on kummaltakin puolelta 14 vuorokautta, jos työ-
suhde on jatkunut alle yhden vuoden, ja yksi kuukausi, jos työsuhte on
jatkunut kauemmin. Maatalousosastolta vapautuva työvoima pyritään
sijoittamaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin muihin töihin.

4 §. Työaika. Maataloustöissä, kotieläinhoitotyötä ja vuorotyötä
lukuun ottamatta, on työaika eri kuukausina seuraava:

Marras-, joul-, tammi- ja helmikuussa klo 7,30-11,00 ja
12,00-15,30, maaliskuussa klo 7,30-11,00 ja 12,00-16,00, huhtikuus-
sa klo 7,00-11,00 ja 12,00-16,00, touko-, kesä-, heinä-, elo- ja syys-
kuussa klo 7,00-12,00 ja 13,00-17,00 sekä lokakuussa klo 7,00-11,00
ja 12,00-16,00. Lauantaisin ja kirkollisten juhlapäivien sekä vapun- ja
itsenäisyyspäivän aattoina työaika on kuitenkin enintään 5 tuntia.

Ruokailuaika on 1 tunti, paitsi lauantaisin ja juhlapäivien aattoi-
na, jolloin sitä vastaa 20 minuutin pituinen tauko. Tavallisina arkipäi-
vinä pidetään lisäksi aamu- ja iltapäivisin yksi 15 minuutin pituinen
kahvitauko. Kahvitauot ja edellä mainittu 20 minuutin pituinen tauko lue-
taan työaikaan kuuluviksi.

Työhön meno määrätystä kokoontumispaikasta ja paluu työstä sin-
ne tapahtuu työaikana.

Kotieläinhoitotyössä on työaika päivässä enintään 9 tuntia tätä
varten laaditun työsäännön mukaan. Työaika saa alkaa aikaisintaan klo
5,00 ja sen tulee päättyä viimeistään klo 19,00, elleivät poikkeukselli-
set olosuhteet vaadi muunlaista järjestelyä. Kunkin neljän viikon aika-
na on työntekijällä oikeus saada neljä palkatonta vapaapäivää, joista

kaksi pyhäpäivää. Kuitenkin voidaan, mikäli työnantaja ja työntekijä siitä keskenään sopivat, osa vapaapäivistä korvata maksamalla pitämättä jääneistä vapaapäivistä 100 prosentilla korotettu palkka.

5 §. Yli- ja pyhätyö. Ylityöstä maksetaan työntekijälle kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 prosentin korotus ja sitä seuraavilta tunneilta sekä lauantaisten suoritusta ylityöstä ja sunnuntaityöstä 100 prosentin korotus tuntipalkkaan.

Jos urakkatyötä tehdään ylityönä, on ylityöstä urakkahinnan lisäksi maksettava ylityökorvaus ko. työstä urakkahinnan mukaan määrättyvän tuntiansion mukaisena.

Ylityöstä maksettavaa korotettua palkkaa vastaava korvaus suoritetaan myös ennen tai jälkeen säännöllisen työajan tilapäisesti suoritusta työstä, joka ei aiheuta ylityökorvauksen maksamista samalta päivältä.

Kotieläinhoitajan vapaapäiväksi määrättyinä päivinä tehdystä työstä maksetaan 100 prosentilla korotettu palkka, jos vapaapäivätyö tapahtuu arkipäivänä, ja 200 prosentilla korotettu palkka, jos se tapahtuu sunnuntaina tai muuna kirkollisena pyhä- tai juhlapäivänä.

Kaupungin palveluksessa keskeytymättä vähintään kolme kuukautta olleille työntekijöille maksetaan palkka normaalilta viikkotyöajalta siinäkin tapauksessa, että säännöllinen työaika ns. arkipyhien johdosta jää sitä lyhyemmäksi.

Vapunpäivältä maksetaan palkka samojen perusteiden mukaan kuin edellisessä kohdassa tarkoitettujen arkipyhien suhteen on määrätty, riippumatta siitä, miten kauan työntekijä on ollut kaupungin palveluksessa.

6 §. Palkkaus. Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden työntekijöiden perustuntipalkat ovat eri palkkaryhmissä seuraavat:

Miehet:

Naiset:

1. Palkkaryhmä . . .	1,94 mk	1. Palkkaryhmä	1,71 mk
2. Palkkaryhmä . . .	2,07 "		
3. Palkkaryhmä . . .	2,18 "		
4. Palkkaryhmä . . .	2,30 "		

Pöytäkirja merkintä: Miespuolisten työntekijäin si joitus eri palkkaryhmiin on sovittu seuraavaksi:

1) Seka- ja aputoita suorittavat, kuten esim. hevosmiehet ym.

2) Traktorin- ym. työkonoiden kuljettajat, jotka kuljetuksen ohella joutuvat suorittamaan muitakin, pääasiassa seka- ja aputyön luonteisia töitä.

3) Karjanhoitajat, kuivurimiehet sekä traktorin-, puimurin- ym. työkonoiden kuljettajat, jotka kuljetuksen ohella joutuvat suorittamaan muitakin, pääasiassa vaativampia ammattitöitä.

4) Vaativia ammattitöitä suorittavat, kuten sepät, traktorinasentajat, ammattitaitoiset kirvesmiehet ja näihin verrattavat.

Sen mukaan poikkeavatko työntekijäin työtaito, työteho tai kokemus tahi hänen tehtävänsä hänelle asettamat vaatimukset ko. työntekijäryhmän yleisestä keskitasosta, voidaan hänelle maksaa ns. hyvänmielienlisää enintään 15 prosenttia perustuntipalkasta laskettuna. Työntekijälle maksettava hyvänmielienlisä voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen.

Lika- ja jätekaivojen ja käymälöiden tyhjennyksestä sekä tähän työhön liittyvästä makkilannan ja jätteiden kuljetuksesta maksetaan 30 prosentin suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta.

Jauhomaisen kalkin levityksestä, siemenviljan peittauksesta sekä säkitetyn viljan kuljetuksesta pellolta kuivuriin, mikäli lastaus- ja kuljetus tapahtuu ilman apumiestä, maksetaan 10 prosentin suuruista lisää, joka lasketaan perustuntipalkasta.

Vuorotyössä, josta ei makseta edellä 5 §:n 3 momentissa mainittua korvausta, maksetaan vuorotyölisää iltavuorossa 10 prosenttia ja yövuorossa 20 prosenttia perustuntipalkasta laskettuna. Kaksivuorotyötä alkoon aloitettako ennen klo 6,00.

Työntekijällä, jonka työsuhde on jatkunut yli vuoden, on oikeus saada työnantajiltaan työsuhteen ajaksi asunto. Samoin on hänellä oikeus, jos hänellä on lehmä, saada käyttää tilalla löytyviä työväen navettoja yhtä lehmää varten ja ostaa vuodessa enintään 2 000 kiloa heiniä ja 600 kiloa kauranpahnoja sekä kesäksi lehmänlaidun. Jos hänellä on sika, varataan työnantajan toimesta hänelle karsinatala yhteisessä sikalassa tai sikolähti, missä sikaa voidaan hoitaa talvellakin. Hänellä on myös oikeus saada korkeintaan 10 aarin perunamaa, joka työnantajan toimesta lannoitetaan ja muokataan kylvökuntoon kesäkuun 5 päivään mennessä.

Työnantajan on pidettävä työsuhteeseen liittyvät asunnot lämpimässä ja vähintään tyydyttävässä kunnossa. Perheeseen kuulumattomia henkilöitä ei saa pitää työväen asunnoissa.

Työntekijälle, jolla on tilalla asunto, tila myy pyydyttäessä halloja enintään 24 m² vuodessa. Jos työntekijä haluaa hankkia polttopuunsa muualta, luovuttaa tila hänen käyttöönsä ajoneuvon puiden kuljettamista varten, ei kuitenkaan kauempaa kuin lähimmästä asutuskeskuksesta.

Työntekijäin maidontarpeen tyydyttämiseksi työnantajatila on velvollinen luovuttamaan työntekijälle tilalla tuotettua maitoa vähittäishintaan tai, ellei tilalla tuoteta maitoa tahi työntekijä ei halua sanottua hintaa maksaa ja lähimpään vähittäismyymyntipaikkaan on vähintään kilometrin matka, huolehtimaan maidon kuljetuksesta myymyntipaikasta tilalle.

Edellä mainituista työsuhteeseen liittyvistä etuisuuksista peritään työntekijältä korvaus, joka vastaa, ellei edellä ole toisin määrätty, kullakin paikkakunnalla käypiä vähittäishintoja. Kuivikepahnat saa työntekijä kuitenkin korvauksetta, mutta on velvollinen luovuttamaan tuotetun lannan tilan viljelyksille.

7 §. Palkanmaksu. Työpalkat maksetaan, irtisanomisajan ollessa 14 vuorokautta, kunkin kuukauden 15 ja viimeisenä päivänä, sekä irtisanomisajan ollessa kuukausi, kuukauden viimeisenä päivänä. Viimeksi mainitussa tapauksessa työntekijälle maksetaan kuitenkin kunkin kuukauden 15 päivänä välitili, joka suuruudeltaan vastaa säännölliseen työaikaan perustuvan kuukautisen arvioidun nettopalkan puolta määrää. Palkanmaksu tapahtuu työajan päättyessä.

8 §. Työntekijäin erinäiset etuisuudet. Työntekijät saavat vuosilomaa kaupungin työntekijäin vuosilomasäännön mukaan, kuitenkin niin, että vähintään puolet annetaan touko-syyskuun aikana ja loput muuna aikana saman kalenterivuoden kuluessa.

Tapaturmakorvaukset, sairaus- ja hautausavustukset sekä eläk-

keet myönnetään työntekijöille voimassa olevien lakien ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Työntekijäin ammattillista järjestäytymisoikeutta ei työnantajan puolelta saa loukata.

Työntekijällä kotona asuvine perheenjäsenineen on oikeus käyttää sen tilan saunaa, jolla he ovat työssä. Saunan he vuorollaan lämmittävät ja puhdistavat työajan ulkopuolella. Samoin on työntekijöillä oikeus omaa tarvettaan varten vuoronsa mukaan käyttää tilan pesu- ja leivintupaa. Saunaan ja pesutupaan annetaan työnantajan puolesta vapaat puut.

Suoja- ja työpukuja, käsineitä ja jalkineita annetaan tarpeen mukaan työntekijäin käytettäväksi sellaisissa töissä, joissa vaatteiden ym. välineiden kuluminen tai likaantuminen on tavallista suurempi.

Milloin työntekijä joutuu käyttämään työssään happoja tai muita syövyttäviä aineita, kuten esim. AIV-rehun valmistuksessa, annetaan hänelle työnantajan toimesta suojapuvut, jalkineet ja käsineet käytettäväksi.

Milloin traktorinkuljettaja sekä mahdolliset apumiehet joutuvat talvella ajamaan avonaisella traktorilla, annetaan heille työnantajan puolesta riittävän lämmän suojavaatetus. Suojavaatetukseen luetaan kuuluvaksi myöskin huopajalkineet, joita varataan työntekijäin käyttöön pakkassään aikana.

Karjataloustyöntekijälle annetaan työnantajan puolesta työpaikalla käytettäväksi työ- ja lypsytakit sekä jalkineet.

9 §. Työvälineet. Ellei toisin sovita, työntekijällä on oikeus saada työnantajalta työvälineet. Näitä hänen tulee käsitellä ja hoitaa huolellisesti samoin kuin kaikkea muutakin työnantajan omaisuutta. Omaisuuden särkyemisestä tai hukkaamisesta on ensi tilassa ilmoitettava työnjohtajalle.

Sopimuksen mukaan omia työkalujaan käyttäville työntekijöille suoritetaan kohtuullinen korvaus samalla tavoin kuin kaupungin muillekin työntekijöille. Työkalukorvauksen tilitys tapahtuu kuukausittain, eikä sitä merkitä palkaksi.

10 §. Luottamusmiehet. Tämän sopimuksen allekirjoittaneella ammattiosastolla on oikeus asettaa jokaiselle kaupungin maanviljelys-tilalle työntekijöistä valittu luottamusmies valvomaan järjestyneitten työntekijäin oikeuksia.

Ammattiosastolla on niin ikään oikeus valita työntekijöiden keskuudesta pääluottamusmies, jonka valinnasta on kirjallisesti ilmoitettava kaupunginagronomille. Pääluottamusmiehellä on oikeus tämän sopimuksen soveltamista sekä työntekijäin sosiaalisia oloja koskevissa asioissa käydä työajalla kaupungin maatiloilla, toimistoissa ja muissa virastoissa sovittuaan sopivasta ajasta asianomaisen työnjohtajan kanssa. Näissä tehtävissä menetettyä työaika ei vähennetä pääluottamusmiehen palkasta.

Jos luottamusmies tai pääluottamusmies asianomaisen työnjohdon toimeksiannosta joutuu työaikanaan hoitamaan tehtäviinsä kuuluvia asioita, suorittaa kaupunki hänen työpalkkaansa vastaavan korvauksen menetetyltä ajalta.

Jos pääluottamusmies asianomaisen työnjohdon toimeksiannosta joutuu omalla ajallaan hoitamaan hänen tehtäviinsä kuuluvia asioita, maksetaan näin menetetystä ajasta ylityökorvaus.

Pääluottamusmiestä, mikäli kyseessä ei ole tilapäistyöntekijä,

älköön erotettako kesken hänen päaluottamusmiestoimikauttaan. Työnantajalla on kuitenkin työsopimuslain 31 §:ssä mainituissa tapauksissa, lukuun ottamatta sairaustapauksia, oikeus työsopimuksen purkamiseen.

Luottamusmiehiä älköön toimensa vuoksi vieroksettako tai siirrettäkö ilman pätevää syytä toiselle työpaikalle.

11 §. Työehtosopimuksen tulkinta ja riitaisuudet. Työehtosopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevista erimielisyyksistä sopivat ensiksi kaupunginagronomi ja ammattiosaston edustaja. Elleivät he pääse yksimielisyyteen, ratkaisee asian palkkalautakunta. Riitaisuudet, joista ei täten päästä yksimielisyyteen, voidaan saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

12 §. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen. Tämä sopimus tulee voimaan maaliskuun 1 päivästä 1963 lukien ja päättyy helmikuun 29 päivänä 1964, josta päivästä se kuitenkin jatkuu edelleen yhden vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sen päättymiseksi määrättyä aikaa ole jommankumman asianomaisen puolelta irtisanottu. Sopimuksen 5 §:n 5 momentin määräyksiä ryhdytään kuitenkin noudattamaan vasta 1.5.1963 lukien.

Joka sopimuksen irtisanoo, antakoon vastapuolelle kirjallisesti täydellisen muutosehdotuksen viimeistään silloin, kun sopimusta koskevat neuvottelut aloitetaan. Asianomaiset ovat velvolliset irtisanomisen tapahduttua viipymättä valitsemaan jäsenet erityiseen neuvottelukuntaan, jonka tulee heti ryhtyä työhön uuden sopimuksen aikaansäämiseksi.

---

70. LAKI ELATUSAVUN ENNAKOSTA.

Annettu kesäkuun 7 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 281/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Erääntyneestä, maksamatta olevasta elatusavusta, joka lapsen isän tai äidin tahi avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetussa laissa tarkoitetun elatusvelvollisen on määräajoin maksettava lapselle oikeuden päätöksen tai asianmukaisen kirjallisen sopimuksen perusteella, suoritetaan lapsen elatukseen käytettäväksi ennakkoa yleisistä varoista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Sama koskee vahingonkorvausta, jota lainvoiman saaneella oikeuden päätöksellä joku on veloitettu suorittamaan elatusapuna lapselle rikoslain 9 luvun 3 §:n nojalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, jotka ovat velvolliset maksamaan lapselle elatusapua, käytetään jäljempänä nimitystä elatusvelvollinen.

2 §. Ennakon suorittamisen edellytyksenä on:

- 1) että lapsella tai ainakin toisella hänen vanhemmistaan on Suomen kansalaisuus;
- 2) että lapsi asuu tai pysyvästi oleskelee Suomessa;
- 3) että lapsi ei ole elatusvelvollisen huollettavana eikä asu tämän luona;
- 4) että lapsen vanhemmat tai toinen vanhemmista ja elatusvelvollinen eivät asu yhdessä; sekä
- 5) että lapsi ei ole huollettavana valtion tai kunnan kustannuksella.

3 §. Ennakon myöntää ja suorittaa hakemuksesta aviolapselle sen kunnan sosiaalilautakunta, missä lapsen holhooja tai, jos tämä ei asu maassa tahi lapsi ei ole holhoojansa huollettavana, missä lapsi asuu tai pysyvästi oleskelee, sekä avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle sen kunnan sosiaalilautakunta, jossa lapsi on lastenvalvojan valvonnassa.

Hakemuksen voi tehdä lapsen holhooja tai, ellei lapsella maassa ole holhoojaa tahi lapsi ei ole holhoojansa huollettavana, tosiasiallinen huoltaja. Avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle voi ennakkoa hakea myös asianomainen lastenvalvoja.

Hakemus on tehtävä sosiaaliministeriön vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella ja on hakijan hakemuksessaan vakuutettava, että hänen siinä antamansa tiedot ovat totuuden mukaiset.

Sosiaalilautakunnan on kirjatulla kirjeellä tai muutoin todistettavasti viipymättä ilmoitettava hakemuksesta elatusvelvolliselle, jos hänen olinpaikkansa maassa on tiedossa tai vaikeudetta selvitettävissä, ja varattava hänelle tilaisuus antaa määräajassa selvitys.

4 §. Ennako myönnetään toistaiseksi sen kalenterikuukauden alusta, jolloin sitä haetaan, kuitenkin enintään sen kuukauden loppuun, jolloin lapsi täyttää 18 vuotta. Milloin erityiset syyt sitä vaativat, ennako voidaan myöntää taannehtivasti, enintään kuitenkin kolmelta lähinnä edeltäneeltä kuukaudelta maksamatta olevasta elatusavusta.

Ennakon suuruus on 40 nykymarkkaa kuukaudessa elatusvelvollista ja lasta kohti. Ennakkona ei kuitenkaan suoriteta enempää kuin elatusvelvollisen on oikeuden päätöksen tai sopimuksen perusteella maksettava lapselle elatusapua.

Jos elatusapua on osittain maksettu ennakon suorituskuukautena tahi niinä kuukausina, joilta ennako 1 momentin mukaan on myönnetty taannehtivasti, suoritetaan ennakkona elatusvelvollista ja asiano- maista lasta kohti enintään määrä, joka yhdessä maksetun elatusavun kanssa kuukaudelta nousee 40 nykymarkkaan.

5 §. Ennako suoritetaan kunnan varoista kunkin kalenterikuukauden päättyessä; ja maksetaan se ennakon hakijalle, jollei sosiaalilautakunta katso tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi suorittaa sitä muulle sopivalle henkilölle lapsen elatukseen käytettäväksi. Avioliiton ulkopuolella syntyneelle lapselle myönnetty ennako on kuitenkin suoritettava lastenvalvojalle, milloin hän on sitä hakenut.

Jollei ennakon kuukausierää ole nostettu kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se olisi voitu nostaa, erää ei suoriteta, ellei sosiaalilautakunta sille esitetyistä pätevistä syistä päättä toisin.

6 §. Ennakon myöntämisestä sosiaalilautakunnan on viipymättä 3 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla ilmoitettava sille, jolle elatusapu on suoritettava, sekä elatusvelvolliselle, jos hänen olinpaikkansa on tiedossa tai vaikeudetta selvitettävissä.

7 §. Sosiaalilautakunta voi, jos lapsen etu sitä vaatii, päättää suorittaa ennakon lautakunnan sopivaksi katsomalle muulle henkilölle kuin ennakon aikaisemmalle nostajalle; ja on päätöksestä viipymättä 3 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla ilmoitettava viimeksi mainitulle henkilölle.

Ennen 1 momentissa mainitun päätöksen tekemistä on ennakon aikaisemmalle nostajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se vaikeudetta voi tapahtua.

8 §. Ennakon maksaminen ei vaikuta elatusvelvollisen velvollisuuteen suorittaa elatusapu täysimääräisenä.

Ennakon maksamisen jälkeen lapsella on oikeus saada elatusapu elatusvelvolliselta ainoastaan vähennettynä ennakon määrällä.

Sosiaalilautakunnalla on oikeus saada elatusvelvolliselta korvaus lautakunnan maksamista ennakoista, niin kuin siitä jäljempänä säädetään.

9 §. Sen jälkeen kun ennako on myönnetty, sosiaalilautakunnalla on oikeus periä elatusvelvolliselta kaikki erääntyneet elatusapusaamiset.

Kun elatusvelvollinen on saanut lautakunnalta ilmoituksen ennakon myöntämisestä, hän saa sinä aikana, jolloin perimisoikeus kuuluu lautakunnalle, suorittaa elatusapumaksuja vain sille; ja on elatusavun nostamiseen oikeutettukin, mikäli hän, saatuaan tiedon ennakon myöntämisestä, vastaanottaa elatusapua välittömästi elatusvelvolliselta, saamallaan määrällä vastuussa ennakon korvaamisesta lautakunnalle.

10 §. Jollei elatusvelvollinen suorita elatusapua tai aseta sosiaalilautakunnan hyväksymää vakuutta elatusvelvollisuuden asianmukaisesta täyttämisestä, lautakunnan on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin elatusavun perimiseksi. Elatusvelvollisen toimittamisesta työlaitokseen ja elatusavun työllä suorittamisesta on tällöin voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

Elatusvelvolliselta perityistä varoista on ensiksi suoritettava lapselle elatusapu siltä kuukaudelta, jonka aikana mainitut varat on tilitytetty lautakunnalle. Tämän jälkeen otetaan perityistä varoista lautakunnalle korvaus kaikista maksetuista ennakoista. Jäljelle jääneet varat on suoritettava lapsen holhoojalle. Avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen osalta on jäljelle jääneet varat kuitenkin suoritettava asianomaiselle lastenvalvojalle.

Jollei lapsella ole maassa holhoojaa tai jollei lapsi ole ollut holhoojan huollettavana, on sillä henkilöllä tai viranomaisella, joka on ollut lapsen tosiasiallisena huoltajana, oikeus lautakunnalle tehdystä vaatimuksesta saada hänen huoltamisajaltaan maksamatta olevaa elatusapusaamista vastaava osa 2 momentissa tarkoitetuista jäljelle jääneistä varoista, ei kuitenkaan enempää kuin hänellä katsotaan olleen kustannuksia lapsen hoidosta ja kasvatuksesta.

11 §. Ennakon nostajan on annettava sosiaalilautakunnalle tietoja ja selvityksiä, jotka ovat tarpeen elatusavun perimiseksi elatusvelvolliselta, sekä viipymättä ilmoitettava lautakunnalle ennakon suorittamiseen vaikuttavissa olosuhteissa tapahtuneista muutoksista.

12 §. Jos ennakon nostaja laiminlyö 11 §:ssä säädetyn velvollisuuden, lautakunta voi lakkauttaa tai keskeyttää ennakon suorittamisen.

Sosiaalilautakunnan on päätettävä lakkauttaa ennakon suorittamisen:

- 1) jos elatusvelvollinen kuolee;
- 2) jos ennakon suorittaminen 3 §:n 1 momentin mukaan ei enää kuulu sen myöntäneelle lautakunnalle; tai
- 3) jos olosuhteet muutoin niin muuttuvat, ettei ennakon suorittamisen edellytyksiä enää ole.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu olosuhteiden muutos ilmeisesti on väliaikainen, lautakunta voi päättää, että ennakon suorittaminen keskeytetään toistaiseksi tai määräajaksi.

13 §. Ennen kuin sosiaalilautakunta päättää 12 §:ssä mainitusta toimenpiteestä, on ennakon nostajalle varattava tilaisuus tulla asiassa kuuluksi, jos se vaikeudetta voi tapahtua.

Lautakunnan päätöksestä on annettava asianosaisille tieto 3 §:n 4 momentissa säädettyllä tavalla.

14 §. Sosiaalilautakunnan 7 ja 12 §:ssä tarkoitettu päätös koskee, jollei päätöksestä muuta ilmene, aikaa sen kalenterikuukauden alusta lukien, jolloin päätös tehtiin.

15 §. Jos usea sosiaalilautakunta on eri ajoilta myöntänyt ennakkoa, 9 §:ssä mainittu perimisoikeus kuuluu kaikkien erääntyneiden elatusapusaamisten kohdalta sille lautakunnalle, joka viimeksi on myöntänyt ennakon.

Milloin perittyjä varoja on 10 §:n 2 momentin mukaan otettava en-

nakkojen korvaamiseen ja korvaukseen oikeutettuja lautakuntia on useita, on perimiseen oikeutetun lautakunnan jaettava varat lautakuntien kesken näiden suorittamien ennakoiden mukaisessa suhteessa.

16 §. Jos ennakon suorittamisvelvollisuus siirtyy toiselle kunnalle, sosiaalilautakunnan on viivytyksettä toimitettava sosiaalilautakunnalle siinä kunnassa, jolle ennakon suorittamisvelvollisuus on siirtynyt, elatusavun perimistä elatusvelvolliselta koskevat hallussaan olevat tarpeelliset asiakirjat sekä selvitys myöntämänsä ennakon ja elatusvelvolliselta perittyjen elatusapumaksujen määrästä ja käytöstä.

17 §. Ennakkoa viimeksi myöntäneen sosiaalilautakunnan tai elatusvelvollisen hakemuksesta voi se lääninhallitus, jonka valvontaan lautakunta kuuluu, päättää, että suoritetusta ennakosta saadaan korvaus jättää elatusvelvolliselta kokonaan tai osaksi perimättä, jos elatusapumaksujen suorittamatta jättämisen syynä on ollut elatusvelvollisen sairaus tai ruumiinvika tai sellainen työttömyys, johon hän ei itse ole ollut syypää, taikka lääninhallitus katsoo perimättä jättämiseen muutoin olevan perusteltua syytä. Jos korvausvelvollinen korvausta suorittamalla vaarantaisi mahdollisuuden itsensä ja omaistensa elättämiseen, hakemukseen on suostuttava.

Lääninhallituksen on ennen 1 momentissa tarkoitettua asian ratkaisemista varattava niille sosiaalilautakunnille, joiden oikeutta hakemus koskee, tilaisuus lausunnon antamiseen asiasta.

18 §. Kun ennakon suorittaminen on päättynyt tai lakkautettu ja kaikista maksetuista ennakoista on peritty korvaus tai se on päätetty jättää perimättä, lakkaa sosiaalilautakunnalle tämän lain mukaan kuuluva oikeus periä elatusapu.

19 §. Sosiaalilautakunnan tämän lain nojalla tekemästä päätöksestä voidaan kirjallisesti valittaa lääninhallitukselle viimeistään kolmantenkymmenentenä päivänä siitä lukien, kun valittaja sai tiedon päätöksestä, sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä voidaan myös toimittaa sosiaalilautakunnalle, jonka on viipymättä lähetettävä se omine lausuntoineen lääninhallitukselle. Valittajan katsotaan, jollei hän muuta näytä, saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös oli sosiaalilautakunnasta hänen ilmoittamallaan osoitteella annettu postiin.

Valitus ei estä myönnetyn ennakon suorittamista.

Päätökseen, jonka lääninhallitus on antanut valituksen johdosta, ei saa hakea muutosta.

20 §. Mitä tässä laissa on säädetty aviolapsesta ja vanhemmista, on vastaavasti voimassa ottolapsesta ja ottovanhemmista.

21 §. Ennakkoa ei saa ulosmitata eikä käyttää lapselle tai tämän vanhemmille annetun huoltoavun tai muun yhteiskunnallisen huollon kustannusten korvaamiseen.

Sopimus, joka tarkoittaa ennakon siirtämistä toiselle henkilölle, on mitätön.

22 §. Joka ennakon myöntämistä tai suorittamista koskevassa asiassa tahallaan antaa viranomaiselle väärän tai harhaan johtavan asiaan vai-

kuttavan tiedon taikka nostaa ennakon tietoisena siitä, ettei hänellä ole oikeutta ennakkoon, tuomittakoon, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka varomattomuudesta tai huolimattomuudesta syyllistyy 1 momentissa mainittuun tekoon, tuomittakoon enintään viiteenkymmeneen päiväsakkoon.

23 §. Ennakon nostaja on velvollinen suorittamaan saamansa ennakon sosiaalilautakunnalle takaisin:

- 1) jos hän on saanut sen lautakuntaa erehdyttämällä;
- 2) jos lautakunta on myöntänyt tai suorittanut ennakon hänelle muuten virheellisesti; tai
- 3) jos ylempi oikeus on lainvoimaisella päätöksellä kumonnut alemman oikeuden sellaisen elatusapua koskevan päätöksen, jonka perusteella ennakkoa on maksettu, ja määrännyt sen nojalla mahdollisesti suoritettun elatusavun maksettavaksi takaisin.

24 §. Milloin sosiaalilautakunta katsoo jonkun ennakon saajan velvolliseksi 23 §:n nojalla suorittamaan lautakunnalle takaisin ennakon, lautakunnan on, jollei se erityisistä syistä päätä toisin, kehoitettava sen saajaa suorittamaan oikeudettomasti nostamansa määrä lautakunnalle takaisin määräjassa. Jollei sitä saada tällä tavalla perityksi eikä ennakonsaajaa panna tuomioistuimessa syytteeseen, lautakunnan on ajettava ennakon saajaa vastaan lääninhallituksessa vaatimusta hänen velvoittamisestaan maksamaan ennakon määrä lautakunnalle.

25 §. Sosiaalilautakunnan hakemuksesta korvataan valtion varoista kunnalle seitsemänkymmentäviisi sadalta sen toimesta kalenterivuoden aikana suoritettujen ennakkojen määrästä sitten kun siitä ensin on vähennetty samana aikana elatusvelvollisilta perittyjen ennakkojen korvausten ja ennakon nostajien mahdollisesti takaisin maksamien ennakkojen yhteenlaskettu määrä. Korvausta on haettava lääninhallitukselta kultakin kalenterivuodelta neljän kuukauden kuluessa sen päättymisestä. Oikeus korvaukseen voidaan katsoa menetetyksi, jollei myöhästymiseen esitetä pätevää syytä.

Jos jonakin kalenterivuotena elatusvelvollisilta perittyjen ennakkojen korvausten ja ennakon nostajien takaisin maksamien ennakkojen yhteenlaskettu määrä on lautakunnan samana aikana suorittamien ennakkojen määrää suurempi, lautakunnan on seuraavaan huhtikuun loppuun mennessä suoritettava erotuksesta seitsemänkymmentäviisi sadalta valtiolle.

Kunnalle voidaan suorittaa etumaksua valtion varoista korvattavasta määrästä.

26 §. Sosiaaliministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista.

Sosiaalilautakunnan on annettava sosiaaliministeriölle ja sen alaiselle tarkastusviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja muut selvitykset.

Lastenvalvojan on annettava sosiaalilautakunnalle tarpeellisia tietoja avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten osalta sekä tarvittaessa muutoinkin autettava sosiaalilautakuntaa tämän lain täytäntöönpanossa.

27 §. Hallitus voi sen estämättä, mitä tässä laissa on säädetty, tehdä vieraan valtion kanssa vastavuoroisen sopimuksen ennakon suorittamisesta sen kansalaisille.

28 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksella.

29 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964.

---

71. B- JA C-LUOKAN VÄESTÖNSUOJAT.

Sisäasiainministeriön päätös kesäkuun 14 p:ltä 1963.

(Suomen as. -kok. 291/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:84)

Sisäasiainministeriö on 22 päivänä toukokuuta 1959 annetun väestönsuojeluasetuksen (237/59) 14 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 24 päivänä toukokuuta 1963 annetussa asetuksessa (261/63), sekä 31 §:n nojalla antanut B- ja C-luokan väestönsuojista seuraavat lähemmät määräykset ja ohjeet:

1 luku.

Sijoittaminen.

1 §. Sijoittamisesta yleensä.

1. Väestönsuoja on sijoitettava suojautumisen kannalta tarkoituksemukaiseen paikkaan.

2. Tontin, rakennuspaikan tai laajemman rakennusalueen rakentamista suunniteltaessa väestönsuojan sijoittamiseen on kiinnitettävä riittävästi huomiota, niin että ne henkilöt, joita varten väestönsuoja on tarkoitettu, nopeasti ja helposti pääsevät suojaan ja että ulospääsy väestönsuojasta on mahdollisimman turvattu siinäkin tapauksessa, että olisi syntynyt rakennussortumia. Suojan sijoittamisessa on myös otettava huomioon, että suojan yläpuolella oleva rakennus ja ympäröivä maaperä antavat suojalle lisäsuojaa.

2 §. Väestönsuojaan kuljettava matka.

Väestönsuojeluasetuksen 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuun väestönsuojaan kuljettava matka ei saa olla 150 metriä pitempi. Jos kuitenkin voidaan katsoa, että ne henkilöt, joita varten väestönsuoja on tarkoitettu, työpaikoiltaan tai kokoontumishuoneista tahi näihin verrattavista tiloista voivat nopeasti päästä lähtemään suojaan ja jos matka sinne on helposti kuljettavaa, voi väestönsuojelulautakunta myöntää luvan siihen, että matka väestönsuojaan saa olla pitempikin, ei kuitenkaan enempää kuin 250 metriä.

3 §. Sijoittaminen maanpintaan ja pohjavedenpintaan nähden.

1. Väestönsuoja on sijoitettava siten, että sen maata vasten olevat, väestönsuojan huonetiloja ympäröivät seinät (ympärysseinät) ovat kokonaan ympäröivän maanpinnan alapuolella ja että sen kellaritilaa vasten olevat ympäräyssenät ovat, mikäli mahdollista, rakennusta tällä kohdin ympäröivän maanpinnan alapuolella.

2. Ympärysseinän katsotaan olevan ympäröivän maanpinnan alapuolella, jos maanpinta ulottuu seinän vieressä väestönsuojan katon alapinnan tasoon ja sen kaltevuus alaspäin noin 4 metrin etäisyydelle saakka seinästä lukien ei ole jyrkempi kuin 1:2.

3. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan kokonaan pohjaveden keskipinnan yläpuolelle. Jos väestönsuojan lattia halutaan sijoittaa enemmän kuin 50 cm edellä tarkoitettua pohjavedenpinnan alapuolelle, on osoitettava, että väestönsuojan vaurioituessa veden pinta suojassa ei pääse nousemaan 50 cm:ä korkeammalle. Lattiaa ei kuitenkaan saa sijoittaa enempää kuin 110 cm pohjaveden keskipinnan alapuolelle.

4. Jos pohjavesi on niin korkealla, että väestönsuojaa ei sen vuoksi voi sijoittaa siten, kuin kohdassa 1 on sanottu, tai jos on muita painavia syitä, väestönsuoja saadaan sijoittaa tarpeen mukaan osaksi tai kokonaankin maanpinnan yläpuolelle.

4 §. Väestönsuojien etäisyys toisistaan.

1. Väestönsuojia ei saa sijoittaa 20 metriä lähemmäksi toisiaan. Erityisen painavista syistä rakennusluvan myöntävä viranomainen voi kuitenkin, väestönsuojelulautakunnan lausunnon hankittuaan, sallia väestönsuojien sijoittamisen lähemmäksikin toisiaan.

2. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan siten, että viereisille tonteille tehtävät väestönsuojat voidaan sijoittaa vähintään 20 metrin etäisyydelle siitä.

5 §. Sijoittaminen rakennuksessa.

1. Rakennuksen liikuntasäilytys on pyrittävä sijoittamaan siten, että se ei tule väestönsuojan kohdalle. Väestönsuojaan ei saa tehdä muita liikuntasäilytyskohtia, kuin mitä tässä päätöksessä sanotaan.

2. Väestönsuojaa ei saa sijoittaa sellaisten tilojen välittömään läheisyyteen, joissa säilytettävät aineet tai laitteet saattavat olla vaaraksi väestönsuojassa oleskeleville tai saattavat vahingoittaa suojaa. Väestönsuojan pääsytiellä ei saa johtaa tässä mainittujen tilojen kautta.

3. Väestönsuoja on pyrittävä sijoittamaan siten, että sen vieressä olevien tilojen lämpötila ei yleensä tule olemaan asuinhuoneiden huonelämpötilaa korkeampi. Jos väestönsuojan yläpuolella olevaa tilaa lämmitetään lattialämmityksellä, on lämmin lattiarakenne lämpöeristettävä suojan katosta siten, että eristyksen lämmönläpäisyyluku (k-arvo) on enintään 0,4.

6 §. Rakennussortuma.

Rakennussortumalla tarkoitetaan sitä ajateltua tilaa, johon rakennus räjähdyspaineen vaikutuksesta pääasiassa sortuu. Sortuman katsotaan ulottuvan maan pinnalla rakennuksen ulkoseinästä lukien etäisyydelle, joka vastaa yhtä kolmannesta rakennuksen korkeudesta tällä kohdalla. Sortuman katsotaan ulottuvan rakennuksen kohdalla ylöspäin rakennusta ympäröivästä keskimääräisestä maanpinnasta lukien yhtä kuudennesta rakennuksen korkeudesta vastaavalle korkeudelle. Sortumaa määritettäessä on otettava huomioon suojan läheisyydessä olevat ja, mikäli mahdollista, sen läheisyyteen rakennettavat rakennukset.

2 luku.

Huonetilat.

7 §. Yleistä.

1. C-luokan väestönsuojan huonetiloja ovat sulkuhuone, suojatila ja käymälä. B-luokan väestönsuojassa sekä rakennuksesta erilliseksi tehtävässä C-luokan väestönsuojassa on lisäksi puhdistushuone.

2. Ensiapu- ja sairashuoneesta määrätään 67 §:ssä.

3. Väestönsuojaan liittyviä tiloja ovat varaueloskäytävä ja käyttöilman suodatustila.

4. Väestönsuojaan voi kuulua muitakin tiloja.

8 §. Sulkuhuone.

1. Sulkuhuoneen on oltava kooltaan ja muodoltaan sellainen, että ovet voidaan helposti avata ja että pääsy väestönsuojaan käy haitatta päinsä.

2. C-luokan väestönsuojan sulkuhuoneen pienin sallittu vapaa lattiapinta-ala on 5 m².

3. B-luokan väestönsuojan sulkuhuoneen pienin sallittu vapaa lattiapinta-ala on 6 m². Jos kuitenkin yhden sisäänkäynnin sijasta tehdään kaksi eri sisäänkäyntiä, kummankin sulkuhuoneen pienin sallittu vapaa lattiapinta-ala on 5 m².

4. Sulkuhuoneen pienin sallittu mitta pituus- ja leveyssuunnassa on 200 cm.

5. Sulkuhuoneeseen saadaan tehdä askelmia vain jos tämä erityisen painavien syiden vuoksi osoittautuu välttämättömäksi. Kulkusuunnassa on askelmien molemmin puolin oltava tasannetta vähintään 80 cm. Askelmien vaatimaa pinta-alaa ei lasketa sulkuhuoneen pinta-alaan.

9 §. Puhdistushuone.

1. B-luokan väestönsuojassa on jokaisen sulkuhuoneen yhteyteen tehtävä puhdistushuone; jos suojaan tehdään kaksi eri sisäänkäyntiä, jotka ovat lähekkäin, niille voidaan tehdä yhteinen puhdistushuone. Puhdistushuoneen vapaan lattiapinta-alan on oltava vähintään 6 m²; jos kuitenkin suojaan tulee vain yksi puhdistushuone, sen vapaan lattiapinta-alan on oltava vähintään 10 m².

2. Jos C-luokan väestönsuoja tehdään rakennuksesta erilliseksi, siihen on sulkuhuoneen yhteyteen tehtävä puhdistushuone, jonka pienin sallittu vapaa lattiapinta-ala on 5 m².

3. Puhdistushuoneeseen sovelletaan, mitä 8 §:n 4 ja 5 kohdissa on sanottu.

10 §. Suojatila.

1. Suojatilalla tarkoitetaan väestönsuojan varsinaista oleskelutilaa. Se voi muodostua yhdestä tai useammasta suojahuoneesta.

2. Suojatilan pinta-alasta on säädetty väestönsuojeluasetuksen 7 §:n 2 ja 3 momentissa, 8 ja 9 §:ssä sekä 10 §:n 2 momentissa.

3. Jos väestönsuojeluasetuksen 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilömäärää ei voi arvioida, on perusteena käytettävä niiden henkilöiden lukumäärää, jotka kysymyksessä olevissa tiloissa rauhan aikana työskentelevät tai muutoin oleskelevät. Jollei tätäkään henkilömäärää voi tarkemmin selvittää, suojatilan pinta-ala on laskettava kertomalla yhteenlaskettu kerrosala kertoimella 0,02, varastotilojen osalta kuitenkin kertoimella 0,01.

11 §. Suojahuone.

Suojahuoneen enimmäiskoko on C-luokan väestönsuojassa 36 m^2 ja B-luokan väestönsuojassa 50 m^2 . Suojahuoneen vähimmäiskoko on 6 m^2 . Suojahuoneen on sijoitettava siten, että suojahuoneesta toiseen voidaan liikkua kulkematta sulkuhuoneen tai puhdistushuoneen kautta. Suojahuoneesta on oltava pääsy ainakin kahdelle suunnalle oviaukkojen, kulkuaukkojen tai varauloskäytävän kautta.

12 §. Käymälä.

1. Väestönsuojassa on oltava vähintään yksi käymälä jokaista alkavaa 30 henkilön ryhmää kohti.

2. Käymälän pienin sallittu lattiapinta-ala on $80 \text{ cm} \times 70 \text{ cm}$. Se on sijoitettava siten, että siihen päästään suoraan suojahuoneista tai etuhuoneen kautta.

3. Käymälöistä on ainakin puolet oltava kuivakäymälöitä.

4. Jos käymälä on tarkoitettu viemäriverkkoon yhdistettäväksi, se on tehtävä väestönsuojan rakentamisen yhteydessä. Jos käymälä on tarkoitettu kuivakäymäläksi, sitä ei tarvitse rakennustyön yhteydessä tehdä, mutta sen paikka on kuitenkin osoitettava piirustuksissa. Kuivakäymälän kaluste on kuitenkin hankittava ja varastoitava suojaan.

13 §. Huonekorkeus.

1. Väestönsuojan huonetilojen keskikorkeuden tulee olla vähintään 220 cm .

2. Vain vähäiseltä osalta huonekorkeus saa olla pienempi kuin 220 cm , mutta ei alle 200 cm . Jos kuitenkin väestönsuojan katto on holvimainen tai jos seinä- ja kattopinnat liitetään toisiinsa viistein, korkeus saa seinän vierellä olla pienempikin kuin 200 cm ; huonetilan pinta-alaan ei tällöin kuitenkaan lueta 180 cm :ä matalampaa tilaa.

3 luku.

Rakenteita koskevia määräyksiä.

14 §. Kuormitus.

1. Väestönsuojan katon, ympäröivien ja lattian mitoittamisesta ulkopuoliselle painekuormalle säädetään väestönsuojeluasetuksen 11 §:n 3 momentissa.

2. Mikäli väestönsuojan jokin ympäröivä ei ole kokonaan maanpinnan alapuolella, niin kuin 3 §:n 1 ja 2 kohdassa on sanottu, on edellä kohdassa 1 tarkoitettu painekuorma kerrottava luvulla 1,5 jos seinän sisäpuolisesta korkeudesta enintään puolet on maanpinnan yläpuolella, ja muutoin luvulla 2. Sellaisen väestönsuojan kaikki ympäröivät on mitoitettava kokonaisuudessaan korotetulle painekuormalle.

3. Väestönsuojan katto, ympäröivä ja lattia on mitoitettava C-luokan suojassa vähintään $0,2 \text{ kp/cm}^2$ ja B-luokan suojassa vähintään $0,4 \text{ kp/cm}^2$ ulkopuoliselle imukuormalle.

4. Väestönsuojan katto, lattia ja kukin ympäröivä otaksutaan kuormitetuksi kokonaisuudessaan kukin erikseen kohdissa 1, 2 ja 3 tarkoitetuilla paine- ja imukuormilla. Tämän jälkeen nurkkien lujuus on tarkistettava otaksamalla kuormien kohdistuvan samanaikaisesti väestönsuojan kattoon, ympäröiväisiin ja lattiaan. Rakenteita mitoitettaessa ei paine- ja imukuormia oteta samanaikaisesti huomioon.

5. Muiden teräsbetonirakenteiden sekä ympäröiväisiin asennettavien laitteiden paine- ja imukuormituksista määrätään jäljempänä.

15 §. Mitoitus.

1. Väestönsuojan teräsbetoniset rakenteet on tehtävä, mikäli tässä päätöksessä ei toisin määrätä, voimassa olevien betoni- ja teräsbetonirakenteiden normaalimääräysten mukaan.

2. Rakenteita mitoitettaessa on käytettävä tavallisia sallittuja jännityksiä tai varmuuskertoimia.

3. Maapohjaan kohdistuvaa kuormitusta laskettaessa saadaan edellä 14 §:ssä tarkoitetuista painekuormista vähentää kaksi kolmannesta. Paalutukselle kohdistuvaa kuormaa laskettaessa saadaan vastaavasti vähentää yksi kolmannes.

16 §. Betonilaatu.

Väestönsuojan teräsbetoniset rakenteet on tehtävä ainakin B-betonia K 200 käyttäen.

17 §. Betoniteräkset.

1. Betoniterästen on oltava betoni- ja teräsbetonirakenteiden normaalimääräysten mukaisia St 37 ja V 40 teräksiä.

2. Pää- ja jakoteräksinä on käytettävä C-luokan väestönsuojassa halkaisijaltaan vähintään 9,5 mm:n (St 37) tai 8 mm:n (V 40) teräksiä. B-luokan väestönsuojan katossa, ympärysseinissä ja lattiassa on käytettävä halkaisijaltaan vähintään 12 mm:n (St 37) tai 10 mm:n (V 40) teräksiä; muissa rakenteissa on käytettävä halkaisijaltaan vähintään 9,5 mm:n (St 37) tai 8 mm:n (V 40) teräksiä. Teräkset saavat olla halkaisijaltaan enintään 16 mm (St 37) tai 15 mm (V 40).

3. Katossa, ympärysseinissä ja lattiassa betoniterästen teräsvälin tulee olla kauttaaltaan molemmissa suunnissa rakenteen sisäpinnassa enintään k/k (keskeltä keskelle) 15 cm ja rakenteen ulkopinnassa enintään k/k 30 cm. Teräsväli ei saa olla pienempi kuin k/k 7,5 cm.

4. Väliseinät ja välipohja sekä varauoskäytävän ja hiekkasuodattimen rakenteet on molemmin puolin raudoitettava ristiin. Teräsväli saa olla molemmissa suunnissa enintään k/k 30 cm.

5. Jakoteräksiä on kuitenkin oltava vähintään 20 % pääterästen määrästä.

6. Palkeissa tulee olla hakoja ja ylös taivutettuja teräksiä niin paljon, että ne yksin kestävät kaikki työntövoiman aiheuttamat vinot vetojännitykset.

7. Väestönsuojan katossa, ympärysseinissä ja lattiassa etäisyyden teräksen pinnasta betonin pintaan on oltava rakenteen sisäpinnassa 3 cm ja rakenteen ulkopinnassa vähintään 3 cm.

8. Oviin, varauoskäytävän luukkuihin, venttiileihin sekä muihin paineita ja imua vastaanottaviin laitteisiin kohdistuvat kuormitusrasitukset siirretään ympäröiviin rakenteisiin. Asianomaiseen oveen, luukuun, venttiiliin tai muuhun laitteeseen kohdistuvaksi kuormaksi otakutaan 14 §:ssä tarkoitettu kuorma puolitoistakertaisena.

9. Milloin staattiset laskelmat edellyttävät suuremman teräsmäärän käyttämistä kuin tässä päätöksessä kussakin tapauksessa erikseen määrätty vähimmäisraudoitus, lisäteräkset sijoitetaan betoni- ja teräsbetonirakenteiden normaalimääräysten mukaisesti.

18 §. Työsaumat.

Väestönsuojan teräsbetonisiin rakenteisiin saa työsaumat tehdä vain rakennepiirustuksissa osoitettuihin paikkoihin. Ne on tehtävä sellaisiksi, että suojaamisaste painetta ja imua sekä kaasuja vastaan ei heikkene. Tarpeen vaatiessa kuormitusten aiheuttamat rasitukset sauman kohdalla on otettava kokonaan teräksille.

19 §. Ympärysseinät.

Ympärysseinät on tehtävä teräsbetonista. Niiden paksuudesta säädetään väestönsuojeluasetuksen 11 §:n 3 momentissa. Lisäksi on otettava huomioon, mitä tämän päätöksen 26 §:ssä määrätään.

20 §. Katto.

1. Katto on tehtävä teräsbetonista. Sen paksuudesta säädetään väestönsuojeluasetuksen 11 §:n 3 momentissa. Lisäksi on otettava huomioon, mitä tämän päätöksen 26 §:ssä määrätään.

2. Katto on kannatettava seinillä; palkkeja saadaan käyttää katon kannattamiseen vain oviaukoissa. Milloin erityisiä syitä on, voi rakennustarkastusviranomainen kuitenkin sallia, että katon kannattamiseen käytetään muuallakin palkkeja tai pilareita.

3. Katon alapinnassa on käytettävä pääraudoitukseen sidottua kudottua teräsverkkoa, jonka etäisyys betonin pinnasta saa olla enintään 1 cm. Verkon lankapaksuuden on oltava 2 ... 3 mm ja sen verkkonsilmän suuruuden vastaavasti 35 ... 50 mm.

4. Milloin väestönsuoja tehdään rakennuksesta erilliseksi se on peitettävä 50 ... 100 cm:n paksuisella maakerroksella.

21 §. Lattia.

Lattia on tehtävä teräsbetonista vähintään 20 cm:n paksuiseksi.

22 §. Kaksikerroksisen väestönsuojan välipohja.

1. Välipohja on tehtävä teräsbetonista C-luokan suojassa vähintään 15 cm:n ja B-luokan suojassa vähintään 20 cm:n paksuiseksi.

2. Välipohja on mitoitettava vähintään 600 kp/m² hyötykuormalle, jos väestönsuoja tehdään maapohjalle, ja 400 kp/m² hyötykuormalle, jos väestönsuoja tehdään kallio pohjalle. Vähennyksiä hyötykuormasta ei saa tehdä.

3. Välipohja on mitoitettava myös ylöspäin vaikuttavalle kokonaiskuormalle, joka on yhtä suuri kuin välipohjan omapaino.

23 §. Väliseinät.

1. Väestönsuojan väliseinät on tehtävä teräsbetonista C-luokan suojassa vähintään 15 cm:n ja B-luokan suojassa vähintään 20 cm:n paksuisiksi.

2. Käymälää suojahuoneesta erottavat seinät saadaan tehdä muiden rakennustarvikkeista ja ohuemmiksi kuin edellä on sanottu. Jos nämä seinät tehdään tiilistä, seinien on oltava paksuudeltaan vähintään 12 cm.

24 §. Kallioon rajoittuva väestönsuoja.

1. Jos väestönsuoja rajoittuu ehjään kalliopintaan, ei ympäryseinä- ja lattiarakennetta tältä osin tarvitse tehdä siten, kuin edellä on sanottu. Väestönsuojaa rajoittavat kalliopinnat on tarvittaessa verhoettava tarkoituksenmukaisia aineita käyttäen.

2. Väestönsuojan teräsbetonisen ympäryseinän ja katon liittymisen kallioon on tehtävä siten, että rakennepaksuus pysyy C-luokan suojassa vähintään 40 cm:nä ja B-luokan suojassa vähintään 60 cm:nä. Liittymiskohta on mitoitettava ottaen huomioon, mitä 14 §:ssä on määrätty; juoksumetriä kohti on kuitenkin käytettävä vähintään kaksi halkaisijaltaan 19 mm:n ankkuriterästä tai ohuempia teräksiä vastaavasti useampia.

3. Jos väestönsuoja tehdään kallioluolaan, on väestönsuojan päällä olevan ehjän kallion paksuuden oltava vähintään yhtä suuri kuin luolan leveys, kuitenkin vähintään 3 metriä. Jos väestönsuojaan johtava sisääntulokäytävä on kalliotunneli, sen päällä olevan kallion paksuuden on oltava vähintään 2 metriä. Väestönsuojaan on tehtävä luolan katoista irtautuvia kiviä ja tippuvaa vettä vastaan teräsbetoninen, vähintään 8 cm:n paksuinen katto, joka on mitoitettava $1\ 000\ \text{kp/m}^2$ tasaiselle kuormalle ja, jos katto on holvimainen, erikseen myös $1\ 000\ \text{kp/m}^2$ toispuoliselle kuormalle. Sulku- ja puhdistushuoneita toisistaan ja muusta väestönsuojasta erottavat seinät on tehtävä siten, kuin edellä 23 §:ssä on määrätty. Käymälöistä on määrätty 12 §:ssä ja 23 §:n 2 kohdassa. Muut väliseinät saadaan jättää tekemättä väestönsuojan rakennustyön yhteydessä; jos ne tehdään, työhön on käytettävä tarkoituksenmukaisia aineita.

4. Väestönsuojaa rajoittavan kallioseinämän paksuuden tulee olla vähintään yhtä suuri kuin louhitun tilan korkeus, kuitenkin vähintään 3 metriä. Jos kyseisen seinämän paksuus on vähemmän kuin 3 metriä, on kallioseinämää vasten väestönsuojan puolelle tehtävä teräsbetoniseinä, joka mitoitetaan 14 §:ssä tarkoitetuille kuormille, jollei voida osoittaa, että kallio ja betoni yhdessä voivat ottaa vastaan kyseiset kuormat.

25 §. Sirpalesuojaus.

Väestönsuojan ympärysseiniin sijoitettavat ovet, luukut ja venttiilit on suojattava sirpaleita vastaan. Suojaavan rakenteen on oltava paksuudeltaan vähintään 3 cm terästä, 25 cm teräsbetonia tai 35 cm säästötöbtonia. Ovien ja luukkujen kohdalta suojaus saa olla sellainen, että oven tai luukun pinnan ja sirpaleen tulosuunnan välinen kulma on enintään 45° .

26 §. Säteilysuojaus.

1. Väestönsuojaan kuuluvien rakenteiden ja väestönsuojan yläpuolella ja sivuilla olevien rakennuksen pysyvien rakenteiden sekä väestönsuojaa ympäröivän maaston on suojattava väestönsuojan suojatilaa ydinräjähdysten aiheuttamaa radioaktiivista säteilyä vastaan siten, että suojaus vastaa C-luokan suojassa vähintään 60 cm ja B-luokan suojassa vähintään 80 cm teräsbetonia.

2. Kohdassa 1 tarkoitettua suojausta laskettaessa katsotaan, että 20 cm:ä teräsbetonia vastaa 5 cm terästä, 20 cm luonnonkiveä, 30 cm tiiltä tai 45 cm tiivistä maata.

3. Väestönsuojan kattoa ei kuitenkaan tarvitse paksunuttaa, jos väestönsuojan katto ja sen yläpuolella olevat välipohjat antavat edellä tarkoitettun suojan ja jos välittömästi suojan yläpuolella olevan tilan ulkoseinät ovat vähintään 15 cm:n paksuisia teräsbetoniseiniä tai 20 cm:n paksuisia tiiliseiniä, joiden pinta-alasta väestönsuojan kohdalla on enintään 25 % ikkuna- tai oviaukkoja. Väestönsuojan ympärysseiniä ei tarvitse paksunuttaa, jos sen lisäksi suojaa antavassa muussa seinämässä on sen pinta-alasta väestönsuojan kohdalla enintään 10 % aukkoja.

4 luku.

Kulcutiet.

27 §. Yleistä.

Väestönsuojaan tulee olla helppo ja selvä pääsy (sisääntulotie) ja sieltä turvattu ulospääsy (ulospääsytie).

28 §. Sisääntulotiet.

1. Väestönsuojan suojaovelle johtavan sisääntulotien vapaan leveyden on oltava vähintään 110 cm. Jos B-luokan väestönsuojaan johtaa vain yksi sisääntulotie, sen on oltava leveydeltään vähintään 160 cm. Mikäli sisääntulotie on tarkoitettu enintään 100 henkeä varten, se saa portaan kohdalla olla 100 cm:n levyinen.

2. Sisääntulotien vapaa korkeus on pyrittävä tekemään 210 cm:ksi; milloin syytä on, se saa olla pienempikin, kuitenkin vähintään 195 cm ja oviaukon kohdalla 190 cm. Väestönsuojaan johtavissa portaissa on pystysuoran vapaan korkeuden askelmien kohdalla oltava vähintään 200 cm. Askelmien nousun ja etenemän suhde saa olla enintään 1:1,5. Askelman nousu saa olla enintään 20 cm. Yhtenäinen porrassyöksy saa olla enintään 320 cm korkea. Välitasanteen tulee olla kulkusuunnassa vähintään 80 cm. Jos askelmien etureunat eivät ole yhdensuuntaiset, askelmien etenemän tulee olla vähintään 27 cm, mitattuna 70 cm:n päässä, ja vähintään 20 cm, mitattuna 35 cm:n päässä sisääntulokäytävän siitä reunasta, jossa askelma on kapeampi. Porras on varustettava asianmukaisella kaiteella tai käsijohteella.

3. Oven edessä oleva, sen avautumista varten tarpeellinen alue on suojattava sortumilta mitoittamalla sen yläpuolella oleva välipohja tai muu rakennusosa 0,25 kp/cm² lisäkuormalle.

29 §. Suojaovi.

1. Suojaoven aukon tulee aina johtaa sulkuhuoneeseen.

2. Oviaukon vapaan leveyden on oltava vähintään 90 cm. Jos B-luokan suojaan johtaa vain yksi suojaovi, sen aukon vapaan leveyden on oltava vähintään 140 cm. Oviaukon vapaan korkeuden on oltava vähintään 185 cm.

3. Suojaovi karmeineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. C-luokan väestönsuojan suojaovesta käytetään merkintää SO-1.25 ja B-luokan suojaovesta vastaavasti SO-2.5.

4. Oven on avauduttava ulospäin. Sen on oltava helposti liikuteltava. Oven alareunan ja lattian pinnan välin on oltava vähintään 7 cm.

5. Karmi on betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäröiviin rakennusosiin.

6. Rauhan aikana oviaukkoon saadaan sijoittaa muunlainen ovi. Suojaovi on varastoitava oviaukon viereen.

30 §. Sisäövet.

1. Sulkuhuoneesta on välittömästi päästävä suojahuoneeseen ja puhdistushuoneeseen. Puhdistushuoneesta on välittömästi päästävä suojahuoneeseen.

2. Sulku- ja puhdistushuoneen välisessä oviaukossa sekä sulku- ja puhdistushuoneista väestönsuojan muihin huonetiloihin johtavissa oviaukoissa on vapaan leveyden oltava vähintään 90 cm ja vapaan korkeuden vähintään 185 cm. Jos B-luokan väestönsuojaan johtaa vain yksi sisääntulotie, sulkuhuoneesta suojahuoneeseen johtavan oviaukon vapaan leveyden on oltava vähintään 140 cm tai sulkuhuoneesta on oltava kaksi oviaukkoa suojahuoneisiin.

3. Sulku- ja puhdistushuoneista väestönsuojan muihin huonetiloihin johtavien oviaukkojen kynnyksen korkeuden on oltava oviaukon molemmin puolin vähintään 4 cm ja enintään 7 cm.

4. Kohdassa 2 tarkoitettuihin oviaukkoihin on asennettava tiiviit ovet. Ovi karmeineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen anta-

mien määräysten mukaisesti. Tällaisesta ovesta käytetään merkintää SO-K. Karmi on väestönsuojan betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäröiviin rakennusosiin. Sulku- ja puhdistushuoneista väestönsuojan muihin tiloihin johtavien ovien on avauduttava sulkuhuoneeseen ja vastaavasti puhdistushuoneeseen päin. Sulku- ja puhdistushuoneen välisen oven on avauduttava puhdistushuoneeseen päin.

5. Suojahuoneiden välisten kulkuaukkojen on oltava korkeudeltaan vähintään 180 cm ja leveydeltään vähintään 80 cm ja enintään kolmannes seinän pituudesta, kuitenkin enintään 150 cm.

6. Käymälöiden ovien on oltava tarkoituksenmukaisia.

31 §. Kaksikerroksisen väestönsuojan kulkutiet.

1. Kaksikerroksisessa väestönsuojassa on kerroksesta toiseen voitava päästä portaita myöten.

2. Kummastakin kerroksesta on oltava ainakin yksi ulospääsytie.

3. Jos vain toiseen kerrokseen johtaa sisääntulotie, on kerrosten välinen porras tehtävä noudattaen 28 §:n 2 kohdan määräyksiä; portaan leveyden on oltava vähintään 100 cm. Jos molempiin kerrokseen johtaa sisääntulotie, on kerroksia yhdistävän portaan oltava kaiteella varustettu. Sen leveyden on oltava vähintään 100 cm; askelman nousu saa olla enintään 21 cm ja etenemän tulee olla vähintään 21 cm.

4. Portaiden vaatima pinta-ala on vähennettävä toisen kerroksen pinta-alasta.

32 §. Ulospääsytiet.

1. Ulospääsytteitä ovat sisääntulotiet ja varauloskäytävät.

2. Enintään 100 henkeä varten tarkoitettusta väestönsuojasta on oltava ainakin kaksi ulospääsytietä. Yli 100 henkeä varten tarkoitettusta väestönsuojasta on oltava ainakin kolme ulospääsytietä. Yli 150 henkeä varten tarkoitettusta väestönsuojasta on oltava ainakin neljä ulospääsytietä. Jos väestönsuoja sijoitetaan sortuman ulkopuolelle, on C-luokan väestönsuojasta oltava ainakin kaksi ja B-luokan väestönsuojasta ainakin kolme ulospääsytietä. Jos väestönsuoja tehdään 24 §:n 3 kohdan mukaisesti tai jos väestönsuojaa rajoittaa ainakin kolmelta sivulta kallioseinämä koko seinän korkeudelta ja jos suojaovi sijaitsee sortuman ulkopuolella, väestönsuojasta on oltava vähintään kaksi ulospääsytietä.

3. Väestönsuojasta on oltava sortuman ulkopuolelle johtava ulospääsytie. Jollei suojaovi jää sortuman ulkopuolelle, väestönsuojasta on tehtävä 33 §:ssä tarkoitettu sortuman ulkopuolelle johtava varauloskäytävä. Jollei tällaista varauloskäytävää voi tehdä, sen sijasta on tehtävä 34 §:ssä tarkoitettu sortuman yläpuolelle johtava varauloskäytävä.

4. Muut varauloskäytävät saadaan tehdä siten, kuin 35 §:ssä sanotaan.

5. Ulospääsytiet on sijoitettava tarkoituksenmukaisella tavalla mahdollisimman etäälle toisistaan.

6. Varauloskäytäviä tehtäessä on kiinnitettävä riittävää huomiota erityisesti luukkujen ja mutkien kohtiin, jotta varauloskäytävä olisi ulospääsytienä helppokulkuinen.

33 §. Sortuman ulkopuolelle johtava varauloskäytävä.

1. Varauloskäytävän tulee johtaa väestönsuojasta ulkoilmaan siten, että varauloskäytävän ulkoaukko sijaitsee sortuman ulkopuolella.

2. Käytävän katto, seinät ja lattia on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm:n paksuisiksi.

3. Käytävän katto, seinät ja lattia on mitoitettava ulkopuoliselle, kaikilta sivuilta yhtäaikaaisesti vaikuttavalle 14 §:ssä tarkoitetulle painekuormalle. Käytävä on erotettava liikuntasaumalla väestönsuojasta, jollei 41 §:n 8 kohdasta muuta johdu.

4. Käytävän leveyden on oltava vähintään 75 cm ja sen korkeuden vähintään 130 cm.

5. Väestönsuojasta on oltava käytävään johtava varauoskäytävän aukko, jossa vapaan aukon on oltava kooltaan 70 cm x 70 cm; jos aukko tehdään pyöreäksi, sen halkaisijan on oltava 75 cm.

6. Varauoskäytävän aukkoon on asennettava käytävään päin avautuva suojualuukku. Suojualuukku karmeineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti. Tällaisesta luukusta käytetään lyhennemerkintää SL-2.5. Karmi on väestönsuojan betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäröiviin rakennusosiin.

7. Jos varauoskäytävän aukon alareuna on korkeammalla kuin 50 cm väestönsuojan lattiasta, on seinään aukon alapuolelle asennettava kiinteät tikkaat.

8. Käytävän väestönsuojan puoleista päätä on suurennettava niin paljon, että suojualuukku pääsee avautumaan, vaikka käytävä olisi jonkin verran siirtynyt paikaltaan. Varauoskäytävän aukon reunojen etäisyyden käytävän seinästä on joka suunnassa oltava vähintään 20 cm.

9. Varauoskäytävän on johdettava ulkoaukon kautta joko suoraan tai pystykuilun kautta ulkoilmaan. Jos käytävä johtaa suoraan ulkoilmaan, ulkoaukon on oltava leveydeltään vähintään 70 cm ja korkeudeltaan vähintään 120 cm; aukkoon on asennettava käytävään päin avautuva luukku. Jos käytävä johtaa pystykuilun kautta ulkoilmaan, sen sisämittojen on oltava vähintään 90 cm x 70 cm; pystykuilun pienemmälle sivulle on asennettava tikkaat. Ulkoaukon on oltava kooltaan vähintään 70 cm x 70 cm tai halkaisijaltaan vähintään 75 cm; aukkoon asennettava luukku saa avautua joko ylös- tai alaspäin.

10. Jos varauoskäytävä olisi johdettava kellarin kautta, jossa siitä olisi kellarin rauhanajan käytölle huomattavaa haittaa, varauoskäytävä saadaan tältä osin jättää tekemättä. Sen kohdalla oleva kellarin yläpohja on tällöin tehtävä teräsbetonista vähintään 20 cm:n paksuiseksi ja mitoitettava 14 §:ssä tarkoitetulle painekuormalle. Tässä tarkoitettu vahvistettu välipohja on tehtävä niin leveäksi, että se ulottuu kohdan 4 mukaista vähimmäisleveyttä vastaavan tilan kummallekin puolelle vähintään puolta käytävän korkeutta vastaavan määrän. Vahvistettu katto on tuettava sivusuunnassa vaikuttavalle sen suuruiselle kuormalle, joka aiheutuisi, jos käytävä rajoitettaisiin seinillä, jotka kuormitettaisiin 14 §:n mukaisesti kuormitusotaksuman ollessa 14 §:n 4 kohdan mukainen. Kaikki tässä kohdassa tarkoitetut rakenteet on tuettava perustuksiin pysty- ja vaakasuorassa suunnassa siten, että ne pysyvät paikallaan rakennuksen muun osan sortuessa.

34 §. Sortuman yläpuolelle johtava varauoskäytävä.

1. Varauoskäytävän (pystykuilun) tulee johtaa väestönsuojasta siten, että varauoskäytävän ulkoaukko sijaitsee rakennuksen sortuman yläpuolella.

2. Jos pystykuilu ei lähde välittömästi väestönsuojan ympäröivän ulkopuolelta, on kuilun ja väestönsuojan välinen osa tehtävä noudattaen, mitä 33 §:ssä on määrätty.

3. Pystykuilu on pyrittävä tekemään poikkileikkaukseltaan pyöreäksi; kuilun sisäläpimitan on oltava vähintään 90 cm. Muussa tapauksessa kuilun sisämittojen on oltava vähintään 90 cm x 70 cm.

4. Pystykuilun rakenteet on tehtävä teräsbetonista vähintään 25 cm:n paksuisiksi.

5. Pystykuilun rakenteet on mitoitettava yleisten kuormitusmääräysten mukaisten kuormitusten lisäksi C-luokan väestönsuojassa $0,25 \text{ kp/cm}^2$ ja B-luokan väestönsuojassa $0,5 \text{ kp/cm}^2$ ulkopuoliselle painekuormalle. Kuormitusotaksuma on 14 §:n 4 kohdan mukainen. Muotokertoimet on sisällytetty annettuihin painekuormiin. Pystykuilu ankkuroidaan väestönsuojaan tai rakennuksen perustuksiin.

6. Pystykuilu on tehtävä irti rakennuksen muusta rungosta; pystykuilun ja rakennuksen rungon välin on oltava vähintään 7 cm.

7. Väestönsuojasta kuiluun johtavaan aukkoon ja sen suojaluukkuun sovelletaan, mitä 33 §:n 5 ja 6 kohdissa on määrätty.

8. Kuilu on varustettava kiinteillä tikkailla. Jos varauuskäytävän aukon alareuna on korkeammalla kuin 50 cm väestönsuojan lattiasta, on seinään aukon alapuolelle asennettava kiinteät tikkaat.

9. Pystykuilun yläpään kuilun sivulle on tehtävä kooltaan vähintään $70 \text{ cm} \times 70 \text{ cm}$:n tai halkaisijaltaan 75 cm :n suuruinen ulkoaukko. Se on sijoitettava siten, että siitä päästään kuilusta ulos. Ulkoaukko on varustettava kuiluun päin avautuvalla luukulla tai muulla sulkulaitteella, joka voidaan kuilusta käsin avata.

10. Jos pystykuilua käytetään muuhunkin tarkoitukseen, siihen saadaan tarpeen vaatiessa tehdä muita aukkoja, ei kuitenkaan suoja-luukkuja suoraan vastapäätä. Aukot eivät saa olla suuruudeltaan ja lukumäärältään sellaisia, että pystykuilu varauuskäytävänä menettäisi merkityksensä.

35 §. Muu varauospääsy.

1. Jos väestönsuojaan tarvitaan 32 §:n 2 kohdan johdosta sisään-tuloteiden ja sortuman ulko- tai yläpuolelle johtavan varauuskäytävän lisäksi muita ulospääsyeitä, ne saadaan tehdä siten, kuin tässä pykäläs-sä sanotaan.

2. Varauospääsy saadaan tehdä soveltaen, mitä 33 ja 34 §:ssä sanotaan; käytävän tai kuilun ei kuitenkaan tarvitse johtaa sortuman ulko- tai yläpuolelle. Tällöin 33 §:n 9 kohdassa tarkoitettua, maanpin-nan tasoon asennettava luukun on, mikäli se ei sijaitse sortuman ul-kopuolella, avauduttava alaspäin.

3. Varauospääsy saadaan tehdä rakennuksen perusmuurina ole-van väestönsuojan ympärysseinän yläosaan, mutta kuitenkin maanpin-nan alapuolella sijaitsevaksi aukoksi, jonka koon on oltava $70 \text{ cm} \times 70 \text{ cm}$. Aukon alareunan ja maanpinnan etäisyys saa olla enintään 2 met-riä. Aukko on varustettava 14 §:ssä tarkoitettulle painekuormalle mitoi-tetulla, vähintään 20 mm:n paksuisella teräslevyllä tai teräspalkeista tehdyllä muulla sulkulaitteella, joka on riittävän tiivis ja joka voidaan väestönsuojasta käsin avata. Aukko on väestönsuojan ympärysseinän paksuudelta täytettävä väestönsuojasta käsin helposti irrotettavilla be-tonikappaleilla. Aukon kohta ympärysseinän ulkopuolella on täytettävä soralla maanpintaan saakka; tarpeen vaatiessa sorakerros saadaan peittää ohuella asfalttikerroksella tai muulla helposti purettavalla pääl-lysteellä.

4. Varauospääsy saadaan tehdä myös muuta kellaritilaa vasten olevaan väestönsuojan ympärysseinään. Tällainen ulospääsy on tehtävä soveltaen, mitä kohdassa 3 on sanottu. Siitä kellaritilasta, mihin tässä tarkoitettu ulospääsy johtaa, on oltava helppo pääsy ulkoilmaan.

5 luku.

Ilmanvaihto.

36 §. Yleistä.

1. Ilmanvaihtojärjestelmän tarkoituksena on saada olosuhteet väestönsuojassa sellaisiksi, että siellä voidaan oleskella yhtäjaksoisesti mahdollisimman kauan. Ilma otetaan ohi suodattimien silloin, kun olosuhteet sen sallivat. Tarvittaessa ilma on voitava puhdistaa suodattimien avulla.

2. Jotta ilman saaminen väestönsuojaan olisi mahdollista rakennuksen sorruttuakin, ilma on otettava sortuman ulko- tai yläpuolelta.

3. Väestönsuojaan on saatava sitä ympäröivään tilaan verrattuna ylipaine, joka estää vaarallisia aineita sisältävän ulkopuolisen ilman pääsyn väestönsuojaan suojan rakenteisiin mahdollisesti syntyneiden halkeamien ja rakojen kautta.

4. Raitis ilma on jaettava kanaviston avulla kaikkiin suojahuoneisiin niiden pinta-alojen edellyttämässä suhteessa. Poistoilma poistetaan sulkujäähdytys- ja puhdistushuoneiden kautta.

5. Väestönsuojan ilmanvaihtojärjestelmä on tehtävä erilliseksi rakennuksen muusta ilmanvaihtojärjestelmästä.

6. Ne ilmanvaihtojärjestelmän osat, joissa järjestelmä liittyy väestönsuojan ulkopuoliseen ilmatilaan, on tehtävä vastaamaan väestönsuojan suojausastetta.

37 §. Perusarvot.

1. Väestönsuojaan on saatava suodatettua ilmaa vähintään $2 \frac{2}{3} \text{ m}^3/\text{h}$ suojatilan yhtä lattianeliometriä kohti.

2. Väestönsuojaan on saatava ilmaa ohi suodattimien vähintään $6 \frac{2}{3} \text{ m}^3/\text{h}$ suojatilan yhtä lattianeliometriä kohti.

3. Ilman tiheydeksi oletetaan $1,2 \text{ kg}/\text{m}^3$.

4. Väestönsuojaan on saatava $3 \dots 6 \text{ mm}$ vp. ylipaine ulkoilmaan verrattuna, kun väestönsuojaan otetaan kohdassa 1 tarkoitettu ilmamäärä. Kun ilmaa otetaan ohi suodattimien, ylipaine saa olla suurempikin.

38 §. Laitteet.

1. Ilmanvaihtolaitteita ovat:

- ilmantuloputki, jolla ilma johdetaan sortuman ulko- tai yläpuolelta varauloskäytävään tai, jollei varauloskäytävää käytetä ilmanotto-kanavana, hiekkasuodattimeen;

- hiekkasuodatin, joka on esisuodattimena ja vaimentaa paine- ja lämpöaaltoja;

- ilmankokoamislaite, joka on hiekkasuodattimen alaosassa kooten hiekkakerroksen läpi tulevan ilman;

- ilmanottoputki, jolla ilma johdetaan ilmankokoamislaitteesta väestönsuojaan;

- erityissuodatin, joka hiekkasuodattimen lisäksi puhdistaa suojaan otettavaa ilmaa;

- suoja puhallin, jolla ilma imetään väestönsuojaan ja puhalletaan edelleen suojatilan eri osiin;

- ohitusilmaputki, jolla ilma johdetaan suoja puhaltimeen ohi suodattimien; ohitusilmaputkessa on paineventtiili;

- liitäntäletku, jolla erityissuodatin liitetään ilmanottoputkeen ja suoja puhaltimeen sekä ohitusilmaputki suoja puhaltimeen; kun erityis-

suodatusta ei käytetä, suojapuhallin liitetään ilmanottoputkeen liitäntä-
letkun avulla;

- jakokanavisto, jolla ilma johdetaan suojatilan eri osiin;
- poistoilmaventtiili, jonka kautta ilma poistuu suojatilasta ja käymälöistä sulku- ja puhdistushuoneisiin;
- ylipaineventtiili, jonka kautta ilma poistuu sulku- ja puhdistushuoneista väestönsuojan ulkopuolelle;
- ilmamäärän mittari, jolla voidaan todeta suojaan aikayksikössä tulevan suodatetun ilman määrä;
- ylipainemittari, joka osoittaa suojan ja ulkoilman välisen paineeron.

2. Edellä kohdassa 1 tarkoitettujen laitteiden muodostamaa kokonaisuutta sanotaan laitteistoksi.

39 §. Laitteistot.

1. Laitteistot jaetaan laitteistoihin I, II ja III.
2. Laitteisto I riittää enintään 30 m²:n suuruista suojatilaa varten; sillä saadaan suodatettua ilmaa 80 m³/h ja suodattamatonta ilmaa 200 m³/h.
3. Laitteisto II riittää enintään 60 m²:n suuruista suojatilaa varten; sillä saadaan suodatettua ilmaa 160 m³/h ja suodattamatonta ilmaa 400 m³/h.
4. Laitteisto III riittää enintään 90 m²:n suuruista suojatilaa varten; sillä saadaan suodatettua ilmaa 240 m³/h ja suodattamatonta ilmaa 600 m³/h.
5. Yhden suuremman laitteiston sijasta saadaan käyttää useampaa vastaavasti pienempää laitteistoa. B-luokan väestönsuojassa on käytettävä kahta tai useampaa laitteistoa tarpeen mukaan.

40 §. Ilmantuloputki.

1. Ilmantuloputki on tehtävä standardin SFS. B. VIII. 22 mukaisesta tai tätä vastaavasta tuubiputkesta joko hitsaus- tai laippaliitoksien.
2. Ilmantuloputken nimellisuuruuden on oltava laitteistoissa I ja II 200 mm ja laitteistossa III 250 mm.
3. Ilma on, mikäli mahdollista, johdettava hiekkasuodattimeen 33 tai 34 §:ssä tarkoitettua varauloskäytävää myöten. Ilma johdetaan käytävään sen ulompaan päähän asennetun, kohdissa 1 ja 2 tarkoitettujen putken avulla, jonka on päätyttävä ulkoilmaan vähintään 1 metrin korkeudella maan pinnasta. Putken pää on taivutettava alaspäin tai suojattava muulla lujuudeltaan sitä vastaavalla tavalla. Putken pää on varustettava ristikolla tai säleiköllä. Erityisen painavien syiden vaatiessa ilmantuloputken sijoitus saadaan järjestää siten, että putki voidaan rauhan aikana varastoida varauloskäytävään tai väestönsuojaan; tällöin on kuitenkin meneteltävä siten, että putki voidaan tarvittaessa helposti ja asianmukaisesti asentaa paikalleen.
4. Jos ilmaa ei johdeta varauloskäytävän kautta hiekkasuodattimeen, ilmantuloputki on sijoitettava vähintään 1 metrin syvyyteen maanpinnan alle. Sen on päätyttävä ulkoilmaan sortuman ulkopuolelle. Ilmantuloputken ulkopäähän sovelletaan, mitä kohdassa 3 on sanottu. Putki on suojattava tehokkaasti syöpyymistä vastaan ja ympäröitävä hiekalla. Putki on sijoitettava kaltevaan asentoon ja sen alimmasta kohdasta on järjestettävä vedenpoisto.
5. Ilmantuloputki saa olla yhteinen useammalle laitteistolle. Putken on tällöin oltava vastaavasti suurempi.

41 §. Hiekkasuodatin.

1. Hiekkasuodatin on sijoitettava väestönsuojan ulkopuolelle siten, että toinen sen pitemmistä sivuista rajoittuu väestönsuojan ympäröisyneen. Suodatinta ei saa sijoittaa kattilahuoneen, polttoaineväestönsuojan, kaasujohtojen tai muiden vaarallisiksi katsottavien tilojen tai laitteiden välittömään läheisyyteen. Suodattimen pohja on sijoitettava vähintään 10 cm väestönsuojan lattiatasoa ylempiä, jotta vedenpoisto voidaan järjestää niin, kuin kohdissa 12-15 määrätään.

2. Hiekkasuodatin on pyrittävä sijoittamaan sortuman ulkopuolelle johtavan varauoskäytävän yhteyteen, jolloin hiekka voidaan vaihtaa varauoskäytävästä käsin ja ilma voidaan ottaa suodattimeen varauoskäytävää myöten.

3. Hiekkasuodatin on sijoitettava ja rakennettava siten, että hiekka ei pääse turmeltumaan. Erityisesti on estettävä veden pääsy suodattimeen.

4. Hiekkasuodattimessa on oltava hiekkää laitteistossa I 2 m³, laitteistossa II 4 m³ ja laitteistossa III 6 m³. Jos väestönsuojaan asennetaan kaksi tai useampia laitteistoja, hiekkasuodattimet saadaan sijoittaa vierekkäin siten, että hiekan yläpuolella oleva tila on niille yhteinen.

5. Suodatinhiekan on oltava sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaista.

6. Hiekkakerroksen paksuuden on oltava, mikäli mahdollista, 100 cm. Se ei saa olla vähempää kuin 80 cm eikä enempää kuin 120 cm.

7. Hiekkasuodatin on pyrittävä tekemään sellaiseksi, että sen pituuden suhde leveyteen on 1:1; se ei saa olla suurempi kuin 2:1. Suodattimen korkeudessa on hiekkakerroksen paksuuden lisäksi otettava huomioon ilmapuolteen vaatima korkeus, noin 15 cm, sekä hiekan yläpuolelle jätettävän vapaan tilan korkeus, jonka tulee olla vähintään 60 cm.

8. Hiekkasuodattimen seinämät, katto ja pohja on tehtävä teräsbetonista vähintään 15 cm:n paksuisiksi. Ne on mitoitettava sellaisille ulkopuolisille paine- ja imukuormille, kuin 14 §:ssä on määrätty. Suodattimen rakenteet ankkuroidaan väestönsuojan rakenteisiin. Jos suodatin sijoitetaan varauoskäytävän yhteyteen, on 33 §:n 3 kohdassa tarkoitettu sauma tehtävä kohtaan, missä hiekkasuodattimen ja varauoskäytävän yhteinen seinämä päättyy.

9. Hiekkasuodatin on eristettävä kosteudelta.

10. Suodattimen huoltamista ja hiekan vaihtamista varten on sopivaan kohtaan suodattimen seinämään tai kattoon tehtävä vähintään 60 cm x 60 cm:n suuruinen aukko. Huoltoaukkoa ei saa johtaa väestönsuojan ympäröisyneen lävitse. Jos suodatin sijoitetaan varauoskäytävän yhteyteen ja huoltoaukko avautuu varauoskäytävään, ei aukkoa tarvitse varustaa luukulla. Muulloin aukko on varustettava teräksestä, teräsbetonista tai muusta senkaltaisesta aineesta tehdyllä luukulla. Luukku on mitoitettava samalle painekuormalle kuin suodattimen rakenteet; sitä ei tarvitse mitoitaa imukuormalle.

11. Jos väestönsuoja sijoitetaan 24 §:n 3 kohdan mukaisesti kallioluolaan, hiekkasuodatin saadaan sijoittaa suojaan, jos tämä osoittautuu välttämättömäksi. Hiekkasuodatinta suojasta erottavat seinämät on tällöin tehtävä teräsbetonista vähintään 40 cm:n paksuiksi ja mitoitettava suodattimesta päin kohdistuvalle, 14 §:ssä tarkoitettulle painekuormalle. Huoltoaukkoon asennettavan luukun on oltava 33 §:n 6 kohdan mukainen; sen on avauduttava suodattimeen päin. Aukon kohta on seinämän paksuudelta täytettävä helposti irrotettavilla betonikkapalleilla.

12. Hiekkasuodattimen pohjalta ilmankokoamislaitteen alapuolelta on sinne keräytyvä vesi voitava johtaa vedenpoistoputkea myöten väestönsuojaan.

13. Vedenpoistoputken on oltava halkaisijaltaan 10 ... 20 mm:n kupariputkea. Vedenpoistoputki on varustettava väestönsuojan puolella olevalla hanalla; sen etäisyyden lattiasta on oltava vähintään 5 cm.

14. Hiekkasuodattimen pohja on tehtävä kaltevaksi, jotta vesi valuu suodattimen pohjalta vedenpoistoputkeen.

15. Hiekan valuminen vedenpoistoputkeen on estettävä tarkoituksenmukaisella tavalla.

42 §. Ilmankokoamislaite.

1. Ilmankokoamislaite on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Kokoamislaitteen reunan ja suodattimen seinämän välissä on oltava hiekkaa 20 ... 30 cm. Laite on tuettava huolellisesti suodattimen pohjaan, kuitenkin siten, että se ei estä veden valumista vedenpoistoputkeen.

43 §. Ilmanottoputki.

1. Ilmanottoputki on tehtävä standardin SFS. B. VIII. 22 mukaisesti tai sitä vastaavasta tuubiputkesta hitsausliitoksin. Ilmanottoputken nimellisuuruuden on oltava laitteistoissa I ja II 100 mm ja laitteistossa III 150 mm.

2. Ilmanottoputki johdetaan ilmankokoamislaitteesta väestönsuojan ympäröiseen lävitse suojahuoneeseen. Jos ilmanottoputki joudutaan johtamaan hiekkasuodattimen ulkopuolelle ennen kuin se viedään väestönsuojaan, putki on suojattava vähintään 15 cm:n paksuisella teräsbetonikerroksella.

44 §. Erityissuodatin ja liitântäletku.

1. Väestönsuojassa on oltava erityissuodatin, joka on asennettava siten, että se tarvittaessa voidaan helposti liittää liitântäletkuilla ilmanottoputkeen ja suojapuhaltimeen. Kun erityissuodatinta ei käytetä, se on pidettävä tiiviisti suljettuna. Tällöin ilmanottoputki on yhdistettävä liitântäletkun avulla suoraan suojapuhaltimeen. Liitântäletkun on suuruudeltaan vastattava ilmanottoputkea.

2. Erityissuodatin ja liitântäletku on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

45 §. Ohitusilmaputki.

1. Ohitusilmaputki on tehtävä standardin SFS. B. VIII. 22 mukaisesti tai sitä vastaavasta tuubiputkesta joko hitsaus- tai laippaliitoksin. Putken nimellisuuruuden on oltava laitteistoissa I ja II 200 mm sekä laitteistossa III 250 mm.

2. Ohitusilmaputki on johdettava, mikäli mahdollista, 40 §:n 3 kohdassa tarkoitetun varauuskäytävän yläosaan siten, että se päättyy vähintään metrin etäisyydelle hiekkasuodattimeen johtavasta aukosta ilman tulosuuntaan päin. Väestönsuojan puolella ohitusilmaputki on johdettava sellaiseen kohtaan, että se voidaan helposti liittää suojapuhaltimeen.

3. Jos suodattamatonta ilmaa ei oteta varauuskäytävän kautta, ohitusilmaputki on johdettava sortuman ulkopuolelle noudattaen, mitä 40 §:n 4 kohdassa on sanottu. Ohitusilmaputki saa yhtyä ilmantuloputkeen yhden metrin etäisyydellä hiekkasuodattimesta.

4. Ohitusilmaputkeen on asennettava paineventtiili. Venttiili on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

5. Ohitusilmaputki on voitava väestönsuojasta käsin tiiviisti sulkea.

6. Ohitusilmaputki liitetään suojapuhaltimeen 44 §:n 2 kohdassa tarkoitetun liitäntäletkun avulla. Liitäntäletkun on suuruudeltaan vastattava ohitusilmaputkea.

7. Kokonaispainehäviö puhaltimen imupuolella saa ohitusilmamäärällä olla enintään 30 mm vp.

8. Ohitusilmaputki saa olla yhteinen useammalle laitteistolle. Putken on tällöin oltava vastaavasti suurempi.

46 §. Suoja puhallin.

1. Suojapuhallin ja sen yhteydessä oleva ilmamäärän mittari on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Suojapuhallin on kiinnitettävä lujasti ja joustavasti ympäryseinään tai lattiaan. Asennus on tehtävä siten, että puhallinta voidaan helposti käyttää. Puhaltimen kammen akseliin on oltava 105 ... 115 cm:n korkeudella lattiasta.

47 §. Jakokanavisto.

1. Jakokanavisto on tehtävä kuumasinkitystä teräslevystä tai muusta vastaavan korroosionkestävyyden omaavasta metallilevystä tai -putkesta.

2. Jakokanavisto on yhdistettävä joustavaa liitosta käyttäen suojapuhaltimeen.

3. Tuloilmaventtiilit on tehtävä rakenteeltaan ja sijoitukseltaan sellaisiksi, että raitis ilma sekoittuu tasaisesti koko suojatilaan.

4. Jakokanaviston aiheuttama kokonaispainehäviö saa ohitusilmamäärällä olla enintään 15 mm vp.

5. Jakokanavisto saa olla yhteinen useammalle laitteistolle.

48 §. Ylipainemittari.

1. Ylipainemittari on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Ylipainemittari on sijoitettava suojapuhaltimen läheisyyteen.

3. Ylipainemittarin mittaputki on tehtävä sisähalkaisijaltaan 10 mm:n suuruisesta kupariputkesta, jonka seinämän paksuus on vähintään 1 mm. Jos väestönsuoja tehdään rakennukseen, mittaputki on tehtävä kaksihaaraiseksi ja haarojen päät on johdettava ulkoilmaan rakennuksen vastakkaisille puolille; haarat on pyrittävä tekemään yhtä pitkiksi. Mittaputken päät on suojattava taivuttamalla ne alaspäin tai muulla tavoin. Mittaputki on sijoitettava siten, että vesi ei pääse keräytymään siihen. Tarvittaessa mittaputki on varustettava vedenpoistohanalla.

49 §. Ilmanpoisto.

1. Poistoilma johdetaan suojatilasta sulku- ja puhdistushuoneiden kautta joko suoraan ulkoilmaan tai sellaiseen kellaritilaan, mistä ilma pääsee helposti ulos.

2. Poistoilma käymälöistä on johdettava sulkuhuoneeseen ylipaineventtiilin läheisyyteen. Poistokanava on tehtävä noudattaen, mitä 47 §:n 1 kohdassa on sanottu.

50 §. Poistoilmaventtiili.

1. Poistoilmaventtiili on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Poistoventtiili on sijoitettava vähintään 160 cm:n korkeudelle lattiasta. Se on voitava sulkea ilmapvirtauksen tulopuolelta.

51 §. Ylipaineventtiili.

1. Ylipaineventtiili kiinnityskehysineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

2. Laitteistoon I kuuluu vähintään yksi ylipaineventtiili, laitteistoon II vähintään kaksi ja laitteistoon III vähintään kolme ylipaineventtiiliä.

3. Ylipaineventtiili on sijoitettava väestönsuojan ympäryseinän yläosaan siten, että se voidaan väestönsuojan puolelta helposti sulkea. Venttiilin kiinnityskehys on väestönsuojan betonivalun yhteydessä huolellisesti kiinnitettävä ympäryseinään.

52 §. Rauhan ajan ilmanvaihto.

1. Rauhan ajan ilmanvaihtoa varten väestönsuojan ympäryseinään saadaan tehdä ilmanvaihtouukkoja, joiden yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 0,5 m².

2. Kohdassa 1 tarkoitetut aukot on voitava sulkea paineen- ja imunkestävästi sekä tiiviisti. Sulkemislaite kiinnityskehysineen on tehtävä sisäasiainministeriön erikseen antamien määräysten mukaisesti.

3. Väestönsuojan kattoon ei saa tehdä ilmanvaihtouukkoja.

4. Suojapuhallinta ja suodattimia ei saa käyttää rauhan aikana, koekäyttöjä lukuun ottamatta.

6 luku.

Sähkö-, radio- ja puhelinlaitteet.

53 §. Sähkölaitteet.

1. Väestönsuoja on varustettava omalla, suojassa sijaitsevalla ryhmäkeskuksella.

2. Ryhmäkeskusta on syötettävä omalla, rakennuksen pää- tai nousukeskukseen liitetyllä nousujohdolla. Nousujohto on mitoitettava niin, että väestönsuojan kaikki voima- ja valopisteet voivat olla samanaikaisesti käytössä. Nousujohton vähimmäispoikkipinnan on oltava 2 x 2,5 mm² tai, jos suojaan on tarkoitettu sijoitettavaksi 3-vaihekojeita, 4 x 2,5 mm².

3. Väestönsuojan jokainen huonetila on varustettava kiinteällä valaisimella ja jokainen suojahuone lisäksi pistorasialla. Jokaisen suojapuhaltimen moottori on liitettävä omana ryhmänä ryhmäkeskukseen.

4. Edellä 33 ja 34 §:ssä tarkoitettu varauloskäytävä on varustettava kiinteällä, suojan ryhmäaustalusta syötetyllä valaisimella.

5. Suojan sisäntulotien valaisimet saadaan yhdistää rakennuksen muiden tilojen valaistusryhmään.

6. Väestönsuojan ja sen kulkuteiden sähköasennuksessa on noudatettava voimassa olevia sähkölaitosten varmuusmääräyksiä. Sähköasennus on väestönsuojassa tehtävä kosteita tiloja koskevien vaatimusten mukaan.

54 §. Radio ja puhelin.

1. Milloin siihen rakennukseen, johon väestönsuoja tehdään, asennetaan keskusantenni, on väestönsuoja varustettava suojahuoneeseen sijoitettulla liitäntärasialla. Jos väestönsuoja sijoitetaan rakennusten ulkopuolelle, se on liitettävä jonkin rakennuksen keskusantennijärjestelmään, mikäli tämä suuremmista vaikeuksista voi tapahtua.

2. Sen lisäksi, mitä kohdassa 1 on määrätty, väestönsuoja on varustettava radioantennin kaapelin läpivientiputkella, jonka on johdettava suojahuoneesta sortuman ulko- tai yläpuolelle johtavaan varauskäytävään. Läpivientiputkena on käytettävä eristämätöntä panssariputkea, jonka nimellissuuruus on 17,8 mm. Putki on tehtävä ja sijoitettava siten, että antennikaapelin vieminen putken kautta käy helposti päinsä.

3. Väestönsuoja on varustettava suojahuoneeseen asennetulla, talonjohtokaappiin tai muuhun vastaavaan liittymäkohtaan yhdistetyllä puhelimen liitäntärasialla.

7 luku.

Vedensaanti, viemäröinti ja lämmitys.

55 §. Vedensaanti.

1. Väestönsuojaan on, mikäli mahdollista, saatava vettä vesijohtoverkosta. Tällöin sulk- ja puhdistushuoneisiin on asennettava vesipisteet. Hanoissa on oltava letkunliitäntämahdollisuus. Pesuallas on sijoitettava puhdistushuoneeseen tai, jollei väestönsuojassa ole puhdistushuonetta, sulkuhuoneeseen. Lisäksi ainakin yhteen suojahuoneeseen on sijoitettava vesipiste; vesijohto on tuotava suojahuoneeseen, mikäli mahdollista, sulkuhuoneen kautta.

2. Väestönsuoja on varustettava varavesisäiliöillä, joihin sopii vettä 20 litraa kutakin suojaan sijoitettavaa henkeä kohti.

56 §. Viemäröinti.

1. Jos väestönsuojaan tuodaan vesijohto, väestönsuoja on viemäroitävä. Lattiakaivo on sijoitettava sulkuhuoneeseen ja puhdistushuoneeseen. Väestönsuojasta johtava viemäri on varustettava välittömästi ympärysseinän sisäpuolella olevalla sulkuventtiilillä.

2. Jollei viemäriä voi tehdä, on C-luokan väestönsuojassa sulkuhuoneisiin ja B-luokan väestönsuojassa puhdistushuoneisiin tehtävä likavesien kokoamista varten kokoojakaivot. Niissä on oltava tilavuutta yhteensä vähintään 10 dm³ jokaista suojaan tarkoitettua henkeä kohti. Kokoojakaivot on varustettava helposti irrotettavilla kansilla ja siivilöillä.

57 §. Lämmityslaitteet.

1. Väestönsuojakäytön kannalta suoja ei ole tarpeen varustaa lämmityslaitteilla.

2. Rauhan ajan käytön vuoksi väestönsuoja saadaan varustaa lämmityslaitteilla.

8 luku.

Putki- ja johtotöitä koskevia yhteisiä määräyksiä.

58 §. Väestönsuojaan kuuluvat putket ja johdot.

1. Putkien ja johtojen sekä niiden läpivientien väestönsuojan ympäryseinässä ja lattiassa tulee paineen- ja imunkestävyydeltään sekä tii-

viydeltään vastata väestönsuojan yleistä suojausastetta. Tiivisteinä käytettävien aineiden on oltava sitkeitä ja kuumuutta kestäviä.

2. Putket ja johdot saadaan viedä ympärysseinän tai lattian lävitse rakenteeseen betonivalun yhteydessä asennetun ja ankkuroidun, teräksestä tehdyn holkin kautta. Holkin ja putken tai johdon väli on huolellisesti tiivistettävä.

3. Putket saadaan johtaa väestönsuojan ympärysseinän läpi myös siten, että seinään asennetaan betonivalun yhteydessä putken osa niin, että siihen kohtisuoraan hitsattu, sen ympäri kiertävä laippa jää seinän sisään.

4. Vesi- ja lämpöjohtoputket on varustettava välittömästi väestönsuojan ympärysseinän sisäpuolella olevilla sulkuventtiileillä.

59 §. Väestönsuojaan kuulumattomat putket ja johdot.

1. Väestönsuojaan ja sen kautta ei saa johtaa väestönsuojakäytön kannalta tarpeettomia putkia ja johtoja.

2. Väestönsuojaan tulevat keskuslämmitysputket saadaan johtaa edelleen väestönsuojan toisella puolella olevaan tilaan, mikäli keskuslämmitysputkia ei näihin tiloihin ilman suuria hankaluuksia voi johtaa muuta kautta; tällaiset putket saavat olla nimellisuuruudeltaan enintään 40 mm.

3. Väestönsuojan kattoon, ympärysseinään tai lattiaan saadaan, milloin erityiset syyt vaativat, sijoittaa putkia ja johtoja noudattaen, mitä 4-7 kohdissa sanotaan.

4. Edellä kohdassa 3 tarkoitettuun rakenteeseen saadaan betonivalun yhteydessä sijoittaa standardin SFS:B. VIII. 22 mukainen tai sitä vastaava putki, joka on nimellisuuruudeltaan enintään 100 mm. Rakenteeseen sijoitettavat putket ja johdot viedään tämän putken sisällä.

5. Kohdassa 4 tarkoitettu putki on sijoitettava seinämän keskelle siten, että se ei heikennä rakennetta. Jos on tarpeen sijoittaa useampia putkia, niiden etäisyyden toisistaan on oltava vähintään 30 cm.

6. Rakenteen sisään sijoitetusta putkesta ei saa olla haarautumaa väestönsuojaan.

7. Kaasu- ja höyryjohtoja tai muita vaarallisia tai myrkyllisiä aineita varten tarvittavia johtoja ei saa sijoittaa väestönsuojan rakenteisiin.

9 luku.

Pintakäsittely.

60 §. Betonipinnat.

1. Väestönsuojan seinä- ja kattopintoja saadaan lämpöeristää tai muutoin verhota vain jos se suojan rauhan ajan käytön vuoksi tai muusta syystä on tarpeellista.

2. Jos lämpöeristys tai muu verhous on tarpeen, se on tehtävä tarkoituksenmukaisia, kevyitä rakennustarvikkeita käyttäen siten, että se voidaan tarvittaessa helposti poistaa.

3. Ympärysrakenteiden sisäpuolisia betoniin kiinni valettavia lämpöeristeitä ei saa käyttää. Väestönsuojan huonetilojen katto- ja seinäpintoja ei saa rapata. Verhомуurausta ei saa käyttää.

4. Sulku- ja puhdistushuoneiden lattiat on teräshierrettävä ja seinät maalattava pesua ja alustan kosteutta kestäväällä, tiiviillä maalilla.

61 §. Metallipinnat.

Väestönsuojan laitteiden syöpymiselle alttiit metalliosat on tehokkaasti suojattava syöpymistä vastaan.

10 luku.

Erinäisiä määräyksiä.

62 §. Muut aukot.

Väestönsuojan teräsbetonisiin rakenteisiin ei saa tehdä muunlaisia aukkoja, kuin tässä päätöksessä on sanottu.

63 §. Paloturvallisuus.

Väestönsuojan rakentamisessa on noudatettava paloturvallisuutta koskevia määräyksiä.

64 §. Väestönsuojien tarkastus.

Lopputarkastuksessa on väestönsuojan laitteet koekäytettävä. Lopputarkastuksessa on myös hiekkasuodattimen ilmankokoamislaite voitava tarkastaa. Suodattimeen tulevan hiekan on lopputarkastuksessa oltava suodattimen lähellä, niin että suodatin tarkastuksessa voidaan täyttää hiekalla.

65 §. Väestönsuojien luettelointi.

Hyväksytyistä väestönsuojista on viimeistään lopputarkastuksen yhteydessä toimitettava tarkastavalle viranomaiselle edelleen väestönsuojelulautakunnalle luettelointia varten toimitettavaksi kaksin kappaletin A 3-koossa asema-, pohja- ja leikkauspiirustukset. Piirustuksista tulee ilmetä väestönsuojan, sen sisääntuloteiden, varaukskäytävien ja ilmanottoaukkojen sijaintia koskevat tiedot. Lisäksi on annettava väestönsuojan lujutta, henkilömäärää, ilmanvaihtolaitteita, varustusta ja rauhan ajan käyttöä koskevat sekä muut tarpeelliset tiedot.

66 §. Kalusto ja välineet.

Väestönsuojan muusta kalustosta, välineistä ja tarvikkeista annetaan tarkemmat määräykset erikseen. Niiden ei tarvitse olla väestönsuojassa silloin, kun väestönsuoja tarkastetaan ja hyväksytään.

67 §. Erinäiset väestönsuojat.

1. Milloin väestönsuojelulain 11 §:ssä tarkoitettu väestönsuoja tehdään B- tai C-luokan väestönsuojaksi, sen rakentamisessa on noudatettava soveltuvin osin tämän päätöksen määräyksiä.

2. Milloin väestönsuojelulain 11 §:n 2 momentissa tai väestönsuojeluasetuksen 8 §:ssä tarkoitettu väestönsuoja tehdään B-luokan suojaksi, yksi sen suojahuoneista on tehtävä ensiapu- ja sairaushuoneeksi. Tarvittaessa se voidaan tehdä myös C-luokan suojaan. Ensiapu- ja sairaushuoneen pinta-alan on oltava noin neljäsnes suojatilan koko pinta-alasta. Se on sijoitettava puhdistushuoneen läheisyyteen, ja siitä suojahuoneisiin johtaviin kulkuaukkoihin on asennettava ovet. Jos suoja varustetaan vesijohdolla, on myös ensiapu- ja sairaushuoneeseen sijoitettava vesipiste ja pesuallas.

68 §. Helpotusten myöntäminen.

1. Milloin syytä on, sisäasiainministeriö voi myöntää helpotuksia tässä päätöksessä olevista määräyksistä.

2. Helpotuksen saamista koskeva hakemus on riittävästi yksilöitynä ja perusteltuna jätettävä asianomaiselle rakennustarkastusviranomaiselle, joka lähettäköön hakemuksen lausuntonsa ohella sisäasiainministeriölle.

69 §. Voimaantulo.

1. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1963, jolloin samalla lakkaavat olemasta voimassa B- ja C-luokan väestönsuojista 30 päivänä kesäkuuta 1959 annettu sisäasiainministeriön päätös (318/59) sekä väestönsuojien laitteista annetut muut määräykset.

2. Milloin rakennuslupaa on haettu ennen tämän päätöksen voimaantuloa, väestönsuojan rakentamisessa saadaan noudattaa aikaisempia määräyksiä.

---

72. LAKI JULKISISTA ARKISTOISTA ANNETUN LAIN
MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 17 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 293/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1939:1)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan julkisista arkistoista 20 päivänä tammikuuta 1939 annetun lain (18/39) 13 § näin kuuluvaksi:

13 §. Kunnalliseen, kirkolliseen ja yksityisluontoiseen arkistoon kuuluvia asiakirjoja, jotka on katsottava asiakirjallisiksi muistomerkeiksi, älköön hävitettävä tai luovutettava, ennen kuin siitä on ilmoitettu valtionarkistolle ja se on asian käsitelty. Valtionarkistolla on oikeus ottaa asiakirjoista jäljennöksiä ja kuvia, niin myös, milloin asiakirja aiotaan hävittää tai luovuttaa yksityiselle, lunastaa se valtiolle ja päättää sen säilyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

---

73. ASETUS KIELILAIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 17 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 299/63)

Oikeusministerin esittelystä lisätään kielilain täytäntöönpanosta 29 päivänä joulukuuta 1922 annettuun asetukseen (311/22) uusi näin kuuluva 8 a §:

8 a §. Milloin sisäasiainministeriö kunnallisen jaoituksen muuttamisesta annetun lain 34 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on 27 päivänä heinäkuuta 1962 annetussa laissa (424/62), tekee päätöksen kunnallisen jaoituksen muuttamisesta, ministeriön on, hankittuaan asiasta oikeusministeriön lausunnon, kielilaisissa säädettyjen perusteiden mukaan samalla määrättävä, minkä kielisiä uudelleen järjestetyt kunnat ovat.

---

74. HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUJEN TALONMIESTEN VIIKKOLEPOSJAISTEN PALKKIOIDEN KOROTTAMINEN.

Palkkalautakunnan päätös kesäkuun 17 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:132)

Palkkalautakunta päätti mainittuna päivänä, muuttaen päätöstään 12.11.62, korottaa sanotussa päätöksessä tarkoitettuja talonmiesten ja talonmies-lämmittäjien sekä muiden talonmiehen työtä tekevien vi-ranhaltijain ja työsopimussuhteisten kuukausipalkkaisten työntekijäin viikkoleposijaisille maksettavan palkkion kuluva vuoden kesäkuun 1 päivästä lukien 28 markaksi sijaiskerralta.

---

75. VESILAITOKSEN TAKSAN MUKAISTEN MAKSUJEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 19 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1936:32 ja 1960:32)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

- 1) että kaupunginvaltuuston 29. 4. 1936 vahvistaman vesilaitoksen taksan mukaan maksettava veden hinta korotetaan 35 penniksi m³:ltä,
- 2) että sanotun taksan mukaan laskutettavat mittarinvuokrat poistetaan sekä
- 3) että näin korotettua ja muutettua taksaa sovelletaan siihen kulu- kukseen, joka alkaa vuoden 1963 IV neljänneksen mittarien lukemisen jälkeen.

---

76. SUNNUNTAITYÖKORVAUSTEN HUOMIOON OTTAMINEN VIRANHALTIJAIN ELÄKKEISSÄ.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 19 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1963:46)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, kumoten asiasta 24. 4. 1963 tekemänsä päätöksen, että kaupungin viranhaltijain eläke- säännön 6 §:n 1 momenttia saadaan laajentavasti tukita siten,

- 1) että viranhaltijan varsinaiseen eläkepohjaan katsotaan kuuluvik- si myös hänelle säännölliseltä työajalta maksetut sunnuntaityökorvauk- set, jotka otetaan huomioon edellä sanotun eläkesäännön 7 §:n mukai- sesti,
- 2) että edellä 1) kohdassa mainitut korvaukset saadaan ottaa eläke- pohjissa huomioon takautuvasti, kaupungin viranhaltijain eläkesäännön 21 §:n 2 momentin määräystä noudattamatta, kaupungin virkasäännön 47 §:n 1 momentissa olevaa määräaika noudattaen ja edellyttäen, että asi- anomainen eläkkeensaaja on anonut näiden korvausten huomioon ottamis- ta, ja
- 3) että sanotuille korvauksille myönnetään samat korotukset ja sa- moista ajankohdista lukien kuin kaupungin viranhaltijain palkkoihin kul- loinkin yleiskorotuksenmuodossa tehdään.

77. AMMATTIKOULUJEN, KANSAKOULUJEN JA TYÖVÄENOPISTOJEN PALVELUKSEEN OPPILAITOSTEN TOIMINTAKAUDEKSI TYÖSUHTEESSA KUUKAUSIPALKALLA PALKATTUJEN SIIVOOJIEN JA RUOANJAKAJIEN PALVELUSEHTOJEN TARKISTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 19 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä vahvistaa ammattikoulujen, kansakoulujen ja työväenopistojen palvelukseen oppilaitosten toimintakaudeksi työsuhteeseen kuukausipalkalla palkattujen siivoojien ja ruoanjakajien palkkauksen ja palvelusehdot 1. 7. 1963 lukien seuraaviksi:

1) Työsuhte muutetaan osavuotisesta kokovuotiseksi, jolloin kuitenkin palkkaa suoritetaan ainoastaan varsinaiselta työssäoloajalta ja vuosiloman ajalta, mutta ei oppilaitoksen toimintakauden ulkopuolella olevan palkattoman loman ajalta.

2) Vuosiloma pyritään antamaan, mikäli mahdollista, oppilaitosten vuotuisen toimintakauden ulkopuolella laitoksen johdon määrääminä aikoina soveltaen työntekijäin vuosilomasäännön määräyksiä.

3) Aikana, jolloin ei ole kysymys oppilaitoksen toimintakaudesta eikä edellä mainittuihin ryhmiin kuuluva siivooja tai ruoanjakaja ole vuosilomallaan, on hän laitoksen johdon määräämällä ns. palkattomalla lomalla eli lomautettuna saamatta tänä aikana palkkaetuja.

4) Jos tällaisen henkilön sairaus alkaa

a) työssäoloaikana, niin hän saa palkkaedut työntekijäin sairaus- ja hautausapuasäännön mukaisesti, kuitenkin niin rajoitettuna, ettei hän ole, lukuun ottamatta työtapaturman aiheuttamaa sairautta, oikeutettu sanottuihin palkkaetuihin lomauttamisen (palkattoman loman) ajalta, jolloin palkattoman loman aika ei vähennä oikeutta saada sairauslomaa täydellä palkalla säännössä määrättyltä ajalta,

b) vuosiloman aikana saa hän loman ajalta vuosilomapalkansa, mutta lomauttamisen (palkattoman loman) ajalta ei mitään palkkaetuja suoriteta, vaan oikeus sairausloman edellyttämiin etuihin jatkuu vasta siitä ajankohdasta lukien, jolloin hänen lomauttamisen jälkeen olisi ryhdyttävä työhön, ja

c) lomauttamisen (palkattoman loman) aikana saa hän sairausloman edellyttämät palkkaedut vasta siitä ajankohdasta lukien, jolloin hänen olisi ryhdyttävä työhön lomauttamisen jälkeen, kuitenkin niin, että jos henkilö on sairastuessaan muun kuin kaupungin palveluksessa ja sairaus aiheutuu tällaisessa työssä sattuneesta tapaturmasta tai ammattitaidista, kaupungin myöntämistä sairausajan ansioetuksista vähennetään hänelle sanotun tapaturman tai ammattitaidin perusteella suoritettava tapaturmakorvaus.

5) Äitiysloma ja palkkaedut sen ajalta annetaan työntekijäin sairaus- ja hautausapuseränsä määräysten mukaisesti, noudattaen kuitenkin palkkaetujen saamiseen nähden edellä 4) kohdassa ilmaistuja periaatteita.

6) Oppilaitosten johdon on, mikäli mahdollista, hyvissä ajoin ja viimeistään laitoksen toimintakauden päättyessä ilmoitettava asianomaiselle työntekijälle, milloin hänen on syyslukukautta silmällä pitäen saavuttava ja ryhdyttävä työhönsä.

7) Eläke-etuudet määräytyvät kulloinkin voimassa olevan työntekijäin eläkesäännön mukaisesti.

78. TEURASTUSPALKKIOIDEN KOROTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 19 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:7 ja 1962:109)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä vahvistaa kaupungin teurastamolaitoksen teurastuspalkkiot 2.6.1963 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraaviksi:

Teuraslaji			
Raavas, ruhopaino yli	350 kg		4,20 mk
" "	250- 350 "		2,72 "
" "	150- 250 "		2,12 "
" "	80- 150 "		1,80 "
" "	30- 80 "		1,36 "
Vasikka	alle 30 "		0,72 "
Lammas			0,72 "
Sika, ruhopaino yli	180 kg		1,96 "
" "	130-180 "		1,44 "
" "	50-130 "		1,16 "
" "	alle 50 "		0,92 "
Hevonen			3,64 "

79. LAKI KUNNALLISISTA KODINHOITAJISTA ANNETUN
LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 20 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 303/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1950:80 ja 1962:6)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kunnallisista kodinhoitajista 2 päivänä kesäkuuta 1950 annetun lain 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 5 päivänä tammikuuta 1962 annetussa laissa (12/62), näin kuuluvaksi:

7 §. Kodinhoitaja saa kunnalta peruspalkkana vähintään sen määrän, joka valtion viran tai toimen haltijalle maksetaan kalliinpaikanlisineen A 3 palkkausluokassa siitä kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaan. Peruspalkan lisäksi kodinhoitaja saa kunnollisen, vähintään yhden huoneen ja keittiön tai osuuden keittiöön tahi keittomahdollisuudet käsittävän asunnon lämpöineen tahi pilkottuine polttopuineen ja valoineen, osuuden kellariin ja tarpeellisiin ulkohuoneisiin sekä saunan tahi sen käyttöoikeuden tahi kylpyhuoneen taikka näitä luontoisetuja vastaavan kohtuullisen korvauksen, jonka sosiaaliministeriö kunnan kalleusryhmittäen huomioon ottaen vahvistaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

---

80. TYÖLLISYYSLAKI.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 331/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:74)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Valtion on yleisin talouspoliittisin toimenpitein pyrittävä turvaamaan työllisyys ja siinä tarkoituksessa erityisesti edistämään uusien pysyvien työtilaisuuksien muodostumista.

2 §. Työvoiman kysynnässä ja tarjonnassa esiintyvien vaihtelujen ta-soittamiseksi valtion sekä kuntien ja kuntayhtymien on pyrittävä keskitämään investointiluntoiset työnsä niinä aikoina suoritettaviksi, jolloin esiintyy työttömyyttä.

Samoin on valtion sekä kuntien ja kuntayhtymien pyrittävä keskitämään kotimaassa työtä antavat hankintansa niiksi ajoiksi, jolloin asinomisella elinkeinoalalla esiintyy tai uhkaa esiintyä työttömyyttä.

3 §. Työllisyyden turvaamiseksi voidaan valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitetuista varoista myöntää lainoja ja avustuksia valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan ja sen määräämillä ehdoilla.

Myönnettäessä valtion varoista muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja lainoja ja avustuksia investointiluntoisten töiden kustannuksia varten on kiinnitettävä huomiota näkökohtiin, jotka liittyvät työllisyyden turvaamiseen, ja siinä tarkoituksessa mahdollisuuksien mukaan asetettava valtioneuvoston vahvistamia perusteita noudattaen lainan tai avustuksen käytölle tarpeellisia ehtoja.

4 §. Työttömyyden torjumiseksi voidaan valtion toimesta tai sen tuke- mana järjestää ammattikursseja.

5 §. Työntekijöille, joiden siirtämistä työhön toiselle paikkakunnalle on pidettävä työllisyyden turvaamisen kannalta tarkoituksenmukaisena, voidaan valtion kustannuksella antaa kokonaan tai osaksi maksuton kuljetus.

2 luku.

Työtilaisuuksien järjestäminen.

6 §. Työkykyisille ja työhaluisille 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka omatta syyttään ovat jääneet vaille oman ja huollettaviensa toimeentulon kannalta välttämätöntä työtä ja joille sitä ei ole voitu hankkia työnvälityksestä voimassa olevien säännösten mukaan, ei kuitenkaan henkilöille, jotka saavat kansaneläkettä tai jotka saavat työsuhteen perusteella eläkettä tai elatusmaksua, on asetuksessa lähemmin säädettävien edellytyksin pyrittävä järjestämään työtilaisuudet sen kunnan töissä, missä asianomaisilla on varsinainen asunto ja koti, tai valtion töissä.

Korvauksesta tai avustuksesta niille työtä vaille jääneille henkilöille, joille ei ole voitu järjestää työtilaisuutta kunnan eikä valtion toimenpitein, säädetään erikseen. Näistä henkilöistä pidetään kortistoa.

7 §. Valtion ja kuntien on sen varalta, että työtilaisuuksien järjestäminen 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuille henkilöille osoittautuu tarpeelliseksi, ennakolta laadittava suunnitelmat töiden järjestämisestä ja vaurduttava niiden saattamiseen tarvittaessa viivytyksittä käyntiin.

8 §. Edellä 6 §:n 1 momentissa mainituista henkilöistä on sijoitettava kunnan järjestämiin talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennusalan uudisrakennus-, perusparannus-, korjaus- ja kunnossapitotöihin sekä sellaisiin näihin verrattaviin ja työtilaisuuksien aikaansaamiseksi järjestettyihin muihin töihin, kuin asetuksessa säädetään tai kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö sen nojalla päättää, sen suuruinen määrä, mikä yhdessä muiden sanotuissa töissä olevien työntekijäin kanssa vastaa kunnan työhönsijoitusosuutta 9 §:n mukaan.

Töihin, joita 1 momentissa tarkoitetaan, ei lueta hallinto-, toimisto-, käyttö- eikä muita niiden luontoisia tehtäviä ei myöskään sähkö-, vesi-, kaasu-, liikenne- tai muun liikelaitoksen vuosikorjaus- ja kunnossapitotöitä.

Kunnan työhönsijoitusosuuteen ei lueta sellaisessa työssä, jonka kustannuksia varten saadaan valtion varoista avustusta, olevista työntekijöistä sitä osaa, mikä vastaa avustuksen arvioitavaa osuutta työstä aiheutuvista kustannuksista. Työssä, jota varten myönnetään lainaa asuntotuotantolain nojalla, luetaan kunnan työhönsijoitusosuuteen se osa, joka vastaa kunnan rahallista osuutta työn kustannuksista.

Työntekijöistä, jotka ovat kuntayhtymän työssä tai sellaisessa työssä, jonka kustannukset jakautuvat toisaalta valtion ja toisaalta kunnan tai kuntien kesken, otetaan kunkin kunnan työhönsijoitusosuuden täyttämistä laskettaessa huomioon se osa, mikä vastaa kunnan maksettavaksi jäävää osuutta työn kustannuksista.

9 §. Kuntien työhönsijoitusosuuksien määräämistä varten kunnat jaetaan taloudellisen kantokykynsä mukaan kymmeneen luokkaan sekä asu- tuksensa ja elinkeinoelämänsä rakenteesta johtuvan töiden järjestämistarpeen ja -mahdollisuuksien mukaan viiteen ryhmään. Luokituksen ja ryhmityksen vahvistaa kalenterivuodeksi kerrallaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö sen jälkeen, kun kuntien keskusjärjestöille on varattu tilaisuus antaa siitä lausuntonsa.

Kunnan työhönsijoitusosuus käsittää seuraavan määrän työntekijöitä laskettuna kunnassa edellisenä vuotena henkikirjoitettujen asukasten luvusta:

Luokka	Ryhmä				
	1	2	3	4	5
I	0.25	0.33	0.40	0.48	0.55 %
II	0.30	0.38	0.45	0.53	0.60 "
III	0.35	0.43	0.50	0.58	0.65 "
IV	0.40	0.49	0.58	0.66	0.75 "
V	0.45	0.55	0.65	0.75	0.85 "
VI	0.50	0.61	0.73	0.84	0.95 "
VII	0.60	0.73	0.85	0.98	1.10 "
VIII	0.75	0.88	1.00	1.13	1.25 "
IX	0.90	1.04	1.18	1.31	1.45 "
X	1.10	1.25	1.40	1.55	1.70 "

Milloin työntekijäin määrä kunnan työhönsijoitusosuuteen 8 §:n mukaan kuuluvissa töissä on keskimäärin ylittänyt edellisen kesäkuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana 2 momentin mukaisesti kunnalle määrätyn työhönsijoitusosuuden, kunnan on tarvittaessa työllisyysvuoden muuna aikana lisäksi sijoitettava sanottuihin töihinsä 80 prosenttia siitä työntekijäin määrästä, millä kunnan työhönsijoitusosuutta on edellisenä kesä kautena keskimäärin ylitetty.

Milloin työhönsijoitusvelvollisuuden täyttämisen on katsottava muodostuvan kunnalle kohtuuttoman raskaaksi tai milloin on muita erityisiä syitä, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi hakemuksesta myöntää sille tarpeellisen helpotuksen.

Ministeriön tämän pykälän nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

10 §. Valtion töissä järjestetään työtilaisuuksia 6 §:n 1 momentissa mainituille henkilöille sen mukaan kuin tulo- ja menoarviossa osoitetaan tarpeeseen varoja.

11 §. Työntekijöitä, jotka kuuluvat kunnan työhönsijoitusosuuteen voidaan sijoittaa valtion töihin, mikäli kunta ei järjestä heille työtilaisuuksia. Näistä työntekijöistä aiheutuvista kustannuksista kunnan on suoritettava valtiolle korvaus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamien yhtenäisten perusteiden mukaan, jotka määrätään siten, että korvaus vastaa asianomaisten töiden keskimääräisiä palkkauskuukausannuksia niihin liittyvine sosiaalisine kuluineen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus lasketaan kalenterikuukausittain työllisyysvuodelta, joka alkaa heinäkuun 1 päivänä ja päättyy seuraavan vuoden kesäkuun 30 päivänä. Korvaus suoritetaan kahden kuukauden kuluessa työllisyysvuoden päättymisestä.

12 §. Kunnalle, jonka töihin tai osuuteen kuntayhtymän töissä sijoitetaan 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työntekijöitä enemmän kuin kunnan työhönsijoitusvelvollisuus edellyttää, suoritetaan tältä osin valtion varoista korvausta 11 §:ssä mainittujen perusteiden mukaan, mikäli siitä on valtion ja kunnan kesken ennakolta sovittu.

3 luku.

Hallinto.

13 §. Tässä laissa säädettyjen toimenpiteiden yleinen johto ja valvonta kuuluu kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle.

Valtion työvoima-asiain hallinnolle työllisyyden turvaamisessa kuuluvien tehtävien hoitamista varten maa jaetaan työvoimapiireihin, joiden alueet valtioneuvosto määrää.

14 §. Työtä vaille jääneiden henkilöiden osoittamisesta heille tämän lain mukaan järjestettäviin työtilaisuuksiin ja tähän liittyvistä tehtävistä huolehtii kuhunkin kuntaan asetettava työvoimapiirin toimiston alainen työvoimatoimikunta.

15 §. Työvoimatoimikunnassa on puheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä näiden varamiehet. Puheenjohtajan ja yhden jäsenen, joka toimii varapuheenjohtajana, sekä varamiehen kummallekin määrää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö. Muut kaksi jäsentä, joista toisen tulee edustaa työnantajia ja toisen työntekijöitä, sekä näiden varamiehet valitsee kunnallisvaltuusto kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

16 §. Kunnallisvaltuuston valitsemin työvoimatoimikunnan jäseniin sovelletaan vastaavasti, mitä kunnallisten luottamusmiesten kohdalta on säädetty oikeudesta kieltäytyä luottamustoimesta sekä ryhtymisestä sitä hoitamaan ja toimen lakkaamisesta.

Toimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä on saapuvilla. Äänen mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota puheenjohtaja kannattaa.

Toimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten esteellisyydestä on soveltuvin osin voimassa, mitä tuomarin esteellisyydestä on säädetty.

17 §. Työvoimatoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle suoritetaan kokouspalkkiota sekä päivärahaa ja korvausta matkakustannuksista kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Työvoimatoimikunnan menoista kunta korvaa valtiolle puolet. Korvaus suoritetaan puolivuositain jälkikäteen.

18 §. Työvoimatoimikunnan päätökseen tyytymätön saa valittaa siitä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle. Valituskirja on toimitettava neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun valittaja sai päätöksestä tiedon, toimikunnalle, jonka tai jonka valtuuttaman on annettuaan siitä lausuntonsa lähetettävä se työvoimapiirin toimiston välityksin viivytyksittä ministeriölle.

Valituksen johdosta annettuun ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta.

4 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

19 §. Valtioneuvoston on kultakin kalenterivuodelta annettava seuraavan vuoden elokuun loppuun mennessä eduskunnalle erillinen kertomus niistä toimenpiteistä, joihin tämän lain soveltamisessa on ryhdytty.

20 §. Valtion työvoimaviranomaisilla on oikeus korvauksetta saada muilta valtion viranomaisilta sekä kunnilta ja kuntayhtymiltä työllisyysasiain hoidossa tarvitsemiaan tietoja.

21 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan asetuksessa.

Asetuksella voidaan myös säätää valtion ja kuntien velvollisuudesta järjestää maksuton yhteismajoitus sekä kuljetus työmaalle ja takaisin ja korvauksen maksamisesta työntekijälle kuljetuksen ajalta sekä palkkauksen kalleuspaikkakuntaluokittelua vastaavan palkaneroavustuksen suorittamisesta työntekijäin huollettaville.

22 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

---

81. LAKI TYÖTTÖMYYSKORVAUKSESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 332/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:76)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Työvoimatoimikunnan kortistoon hyväksytylle henkilölle, jota ei voida sijoittaa työhön ja joka sen vuoksi tarvitsee taloudellista tukea, voidaan suorittaa työttömyyskorvausta valtion varoista tämän lain mukaisesti.

2 §. Työttömyyskorvauksena suoritetaan sosiaaliministeriön 30 päivänä tammikuuta 1948 vahvistaman paikkakuntaluokittelun (84/48) mukaan päivää kohden:

	I paikka- kuntaluokan kunnassa	II paikka- kuntaluokan kunnassa	III paikka- kuntaluokan kunnassa	IV paikka- kuntaluokan kunnassa
yksinäiselle henkilölle	6:90	6:70	6:40	6:20
perheelliselle	9:10	8:80	8:50	8:10

Valtioneuvostolla on valta, milloin palkkataso olennaisesti muuttuu, muuttaa 1 momentissa säädettyjä korvausmääriä suhteellisesti uutta palkkatason muutosta vastaaviksi.

3 §. Korvauksen saajaa pidetään perheellisenä, jos hän huoltaa
1) puolisoaan, josta hän välien rikkoutumisen vuoksi ei asu erillään, tai 17 vuotta nuorempaa lasta; taikka
2) vanhempaansa, jonka työ- tai ansiokyky ja varallisuus ovat niin vähäiset, että hän elatukseensa nähden on huomattavasti riippuvainen korvauksen saajasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta, aviopuolison lasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, jonka huoltaja on asianmukaisesti tunnustanut tai johon nähden huoltajan elatusvelvollisuus on oikeuden päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu.

4 §. Työttömyyskorvausta suoritetaan saman kalenterivuoden aikana enintään 120 päivältä. Työttömyyskorvausta ei suoriteta sunnuntai- ja pyhäpäiviltä.

Korvaus suoritetaan vähintään kolmasti kuukaudessa jälkikäteen sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

5 §. Työttömyyskorvausta ei suoriteta siltä ajalta, jona sen anojalla

omassa tai toisen taloudessa tai yrityksessä on katsottava olevan kausiluontoisesti työtä, mikä voi turvata hänen ja hänen huollettaviensa toimeentulon.

6 §. Työttömyyskorvausta ei myönnetä 23 päivänä maaliskuuta 1934 annetussa laissa (125/34) tarkoitetun kassan jäsenelle sinä aikana, jolloin hän on oikeutettu saamaan avustusta kassalta.

7 §. Kunta on velvollinen suorittamaan valtiolle kunnassa maksetuista työttömyyskorvauksista kultakin kuukaudelta määrän, joka saadaan kertomalla kuukaudelta maksettujen työttömyyskorvausten päivää kohden laskettu keskiarvo niiden työpäivien lukumäärällä, jotka kunta on sanotuna aikana jättänyt työllisyyslain mukaisesta työhönsijoitusosuudestaan täyttämättä ja joista valtio ei ole perinyt kunnalta korvausta työllisyyslain perusteella.

8 §. Työttömyyskorvausta on haettava kirjallisesti sen kunnan työvoimatoimikunnalta, jonka kortistoon hakija on merkitty.

9 §. Työvoimatoimikunnan päätökseen tyytymätön saa valittaa siitä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle. Valituskirjelmä on toimitettava 14 päivän kuluessa siitä, kun valittaja sai päätöksestä tiedon, toimikunnalle, jonka tai jonka valtuuttaman on annettua siitä lausuntonsa lähetettävä se työvoimapiirin toimiston välityksellä viivytyksettä ministeriölle.

Valituksen johdosta annettuun ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta.

10 §. Jos todetaan, että työttömyyskorvauksen saaja käyttää väärin hänelle myönnettyä työttömyyskorvausta, voi työvoimatoimikunta sosiaalilautakunnan esityksestä tai sitä kuultuaan määrätä, että korvauksen maksaminen on lopetettava tai sitä vähennettävä taikka, että se on maksettava jollekin korvauksen saajan perheenjäsenelle.

11 §. Joka luvattomasti ilmaisee, mitä hän on tässä laissa säädettyä tehtävää täyttäessään saanut tietää jonkin henkilön taloudellisista oloista, terveydentilasta taikka ammatti- tai liikesalaisuuksista, rangaistakoon sakolla, jollei teosta muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta.

Tässä pykälässä mainitusta rikoksesta alköön virallinen syyttäjä tehkö syytetä, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi.

12 §. Joka vääriä tietoja antamalla tai salaamalla todellisen asianlaidan on saanut aikaan sen, että korvausta on suoritettu perusteettomasti, taikka joka muutoin on nostanut korvauksen oikeudettomasti, vaikka hänen kohtuudella olisi pitänyt se tietää, rangaistakoon sakolla, jollei teosta muussa laissa ole ankarampaa rangaistusta säädetty.

13 §. Tämän lain mukaista korvausta alköön ulosmittattako.

Sopimus, joka tarkoittaa tämän lain mukaisen korvauksen siirtämistä toiselle tai panttaamista, on mitätön.

14 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

15 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1963.

82. TYÖLLISYYSASETUS.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 333/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:75 ja 105)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä säädetään 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun työllisyyslain (331/63) 21 §:n nojalla seuraavaa:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Valtioneuvosto antaa määräykset siitä, mitä muutoin kuin työllisyyden turvaamiseksi myönnetyin varoin valtion toimesta suoritettavia töitä suunniteltaessa, käyntiin pantaessa ja toteutettaessa on työllisyysnäkökohtia silmällä pitäen noudatettava.

2 §. Tarvittavan ammattitaidon puutteesta johtuvan ja nuorten henkilöiden keskuudessa esiintyvän työttömyyden torjumiseksi ja lieventämiseksi järjestetään valtion toimesta, sen mukaan kuin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö päättää, ammattikursseja ja nuorisolle soveltuvia työmaita.

Milloin 1 momentissa tarkoitettu ammattikurssi tai työmaa järjestetään kunnan, kuntayhtymän tahi muun yhteisön tai laitoksen toimesta, voidaan sitä varten myöntää valtion varoista avustusta tai lainaa sen mukaan kuin työllisyyslain 3 §:n 1 momentissa on säädetty.

3 §. Jos työntekijä on jäänyt tai ilmeisesti on vaarassa jäädä vaille työtä tahi jos työllisyyden turvaamisen kannalta muutoin on katsottava tarkoituksenmukaiseksi, työntekijälle voidaan anomuksesta antaa valtion kustannuksella kokonaan tai osaksi maksuton kuljetus toiselle paikkakunnalle, missä hänen on selvitetty saavan soveliasta työtä, ja tarvittaessa sieltä takaisin.

Edellä 1 momentissa mainitun vapaan kuljetuksen antamisesta johtuvista tehtävistä huolehtivat kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräysten mukaisesti työvoimapiirien toimistot ja niiden alaiset työvoimaviranomaiset.

2 luku.

Työtilaisuuksien järjestäminen.

4 §. Työvoimatoimikunnan on pidettävä kortistoa työllisyyslain 6 §:ssä tarkoitetuista työtä vailla olevista henkilöistä.

5 §. Henkilön, joka haluaa tulla merkityksi 4 §:ssä mainittuun kortistoon, on tehtävä siitä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamalle lomakkeelle laadittu hakemus sen kunnan työvoimatoimikunnalle, missä hänellä on varsinainen asuntonsa ja kotinsa. Tällöin hänen on esitettävä selvitys ammatistaan, viimeisestä työpaikastaan ja työttömäksi joutumisensa syyistä sekä, jos se katsotaan tarpeelliseksi, rekisteriviranomaisen antama virkatodistus ja verokirjansa.

6 §. Kortistoon ilmoittautunut työllisyyslain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö voidaan siihen hyväksyä, jollei hänelle työnsaantia varten ilmoittauduttuaan ole voitu kuuden päivän kuluessa osoittaa työtä.

Kortistoon älköön kuitenkaan hyväksyttävä henkilöä:

1) joka on 17 vuotta nuorempi tai saa kansaneläkettä taikka työsuhteen perusteella eläkettä tai elatusmaksua;

2) joka sairauden, ruumiinvian tai muun syyn vuoksi on työhön kykenemätön;

3) joka on työtä vieroksuva;

4) joka työstä ilman pätevää aihetta erottuaan tai muutoin omasta syystään on työttömänä;

5) joka välittömästi työlakon, työsulun tai muun näihin verrattavan työriidan johdosta sen aikana on työttömänä;

6) joka välillisesti työlakon, työsulun tai muun näihin verrattavan työriidan takia sen aikana on työttömänä, jos asianhaaroista voidaan päättää, että työriidan tarkoituksena on aikaansaada muutoksia myös hänen työ- tai palkkasuhteisiinsa;

7) joka pätevättä syyttä kieltäytyy vastaanottamasta saatavissa olevaa, hänen työkykyään vastaavaa ja hänelle muutoin soveltuvaan työlakosta, työsulusta tai muusta näihin verrattavasta työriidasta vapautta työtä, josta maksetaan sellaisessa työssä käypä palkka;

8) joka itseään varten jatkuvasti saa huoltoapua;

9) joka, ottaen huomioon hänen sekä hänen kanssaan samassa taloudessa asuvien henkilöiden toimeentulomahdollisuudet, ilmeisesti ei ole julkisin toimenpitein järjestettävän ansiotyön tarpeessa;

10) jolla omassa tahi toisen taloudessa tai yrityksessä on katsottava olevan kausiluontoisesti työtä, mikä voi turvata hänen ja hänen huoltaviensa toimeentulon; taikka

11) joka on viljelmän haltija, jos hänellä on peltoa enemmän kuin 4 ha, Pohjois- ja Itä-Suomessa 6 ha, mikäli hänen huoltosuhteensa tai muut erityiset seikat eivät toisin vaadi.

7 §. Kortistoon hyväksytty henkilö on velvollinen määräajoin ilmoittautumaan työvoimatoimikunnalle.

8 §. Kortistoon hyväksytty on siitä poistettava:

1) kun hänelle on osoitettu 6 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettua työtä;

2) jos olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, ettei hän enää sen mukaan, mitä 6 §:ssä on säädetty, täytä kortistoon hyväksymisen edellytyksiä; tai

3) jos hän laiminlyö 7 §:ssä säädetyn velvollisuuden.

9 §. Henkilöä, joka on 6 §:n 2 momentin 3, 4 tai 7 kohdan nojalla jätetty kortistoon hyväksymättä tahi vastaavissa tapauksissa 8 §:n 2 kohdan nojalla poistettu kortistosta, ei sen jälkeen voida hyväksyä kortis-

toon, ennen kuin kolme kuukautta on kulunut siitä, kun hän on ilmoittautunut kortistoon tai jättänyt työnsä tahki kieltäytynyt hänelle osoitusta työstä.

Erityisistä syistä työvoimatoimikunta voi lyhentää 1 momentissa tarkoitettua aikaa, kuitenkin niin, että se jää vähintään yhdeksi kuukaudeksi.

10 §. Työvoimatoimikunta nimeää kortistoon hyväksytyistä henkilöistä työntekijät työllisyyslain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin työtilaisuuksiin. Mikäli erityiset syyt eivät muuta vaadi, on työhön sijoittamisessa annettava etusija niille, joiden työnsaannin tarve on suurin ottaen huomioon heidän huoltovelvollisuutensa ja mahdollisuutensa tilallaan tahi muutoin käytettävissään olevilla varoilla tai tuloilla elättää itsensä ja perheensä.

11 §. Sellaisiksi työllisyyslain 8 §:n 1 momentissa mainittuihin töihin verrattaviksi töiksi, joissa ovat työntekijät luetaan kunnan työhönsijoitusosuuteen, katsotaan:

1) talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennusalan uudisrakennus- sekä perusparannus- ja korjaustyöt varten maastossa suoritettavat tutkimus-, kartoitus- ja mittaustyöt;

2) teknillisten laitosten, myös sataman, rakentamis- ja muut sellaiset työt, joita työllisyyslain 8 §:n 1 momentissa verrattuna 2 momenttiin, ja edellä 1 kohdassa tarkoitetaan;

3) katujen, teiden, puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnoss- ja puhtaanapitotyöt, lumi- ja hiekoitustyöt mukaanluettuina, ei kuitenkaan siltä osin, miltä kunta perii työstä korvauksen;

4) uudis- ja kivenraivaustyöt sekä valtaojien kaivu- ja salaojityöt; sekä

5) vesiperäisen metsämaan ojitus- ja muut kuivatustyöt, metsän kylvö- ja istutustyöt sekä kunnan alueellaan omille laitoksilleen, liikelaitoksia lukuunottamatta, suorittamat polttopuuhakkuut, samoin kuin sellaiset metsänhoidolliset taimikonperkaus- ja metsänharvennustyöt, joista saadun puutavaran käypä myyntiarvo ei peitä työn kustannuksia, ei kuitenkaan silloin kun metsänhoidolliset työt on suoritettava metsänhakkuun johdosta.

12 §. Laskettaessa kunnan työhönsijoitusosuutta työllisyyslain 9 §:n 3 momentin nojalla ei kesäkuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana vuosilomalla olevia työntekijöitä lueta kunnan työhönsijoitusosuuteen.

13 §. Valtion töissä on pyrittävä tulo- ja menoarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa varaamaan työllisyyslain 6 §:n 1 momentissa mainituille henkilöille työtilaisuuksia siinä määrässä, kuin ennakolta voidaan kunnan töissä järjestettävät työtilaisuudet huomioonottaen arvioida olevan tarpeen työnsaantimahdollisuuksien turvaamiseksi heille, ja sen mukaan, että valtion töihin voidaan ryhtyä osoittamaan työtä vaille jääneitä samaan aikaan kuin heitä osoitetaan kunnan töihin.

14 §. Työvoimapiirin toimisto määrää tarvittaessa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamien ohjeiden mukaan, mistä kunnasta ja kuinka monta työntekijää valtion toimesta järjestettävälle työmaille sijoitetaan samoin kuin työvoimatoimikuntien lausuntojen perusteella valtion toimesta työttömyyden torjumiseksi järjestettävälle ammattikursseille otettavat henkilöt.

15 §. Työllisyyslain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö voidaan osoittaa työhön myös toisen kunnan alueelle.

16 §. Työllisyyslain 12 §:ssä mainitun sopimuksen tekee valtion puolesta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö.

17 §. Jos kunta laiminlyö työllisyyslain 11 §:ssä tarkoitetun korvauksen suorittamisen säädetyssä ajassa, on kunnan suoritettava sille maksuajan päättymisestä lukien korkoa kuusi prosenttia. Samoin on meneteltävä, milloin valtio laiminlyö työllisyyslain 12 §:ssä tarkoitetun korvauksen suorittamisen kunnalle sovitussa ajassa.

3 luku.

Hallinto.

18 §. Jos työvoimatoimikunnassa ei ole naisjäsentä, voi kunnallisvaltuusto valita siihen naispuolisen asiantuntijajäsenen ja hänelle varajäsenen. Naispuoliselle asiantuntijajäsenelle, jolla on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätösten tekoon, on varattava tilaisuus olla saapuvilla kokouksessa käsiteltäessä naispuolista työvoimaa koskevia asioita.

19 §. Kunnan on korvattava valtiolle työllisyyslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu osuutensa työvoimatoimikunnan menoista kuukauden kuluessa tilityksen saatuaan.

Jos kunta laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua korvauksen suorittamisen määräajassa, sovellettakoon vastaavasti, mitä 17 §:ssä on säädetty.

20 §. Kunnan on suoritettava työllisyyslain 11 §:ssä sekä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvaukset asianomaiselle lääninhallitukselle.

Työvoimapiirin on, sen jälkeen kun se on lähettänyt 1 momentissa tarkoitettuja korvauksia koskevan maksukehoituksen kunnalle, toimittava luettelo kuntien maksettavista korvauksista asianomaiselle lääninhallitukselle, jonka tulee huolehtia korvausten perimisestä valtiolle.

4 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

21 §. Työllisyyslain 19 §:ssä mainitun kertomuksen valmistelua varten valtioneuvosto asettaa komitean, jossa ovat edustettuina kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja kunnalliset keskusjärjestöt.

Työllisyyslain 9 §:n 1 momentissa mainitun luokituksen sekä 2 momentissa tarkoitettujen työhönsijoitusosuuksien määrittämistä varten valtioneuvosto asettaa komitean, jossa ovat edustettuina kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö, valtiovarainministeriö, sisäasiainministeriö, tilastollinen päätoimisto ja kunnalliset keskusjärjestöt.

22 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö.

83. ASETUS TYÖTTÖMYYSKORVAUKSESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 334/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:104)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä säädetään työttömyyskorvauksesta 28 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain (332/63) 14 §:n nojalla:

1 §. Työttömyyskorvauksesta annetussa laissa säädettyä korvausta voidaan myöntää työvoimatoimikunnan kortistoon voimassa olevien säännösten mukaisesti hyväksytylle henkilölle, jota ei voida sijoittaa työhön ja joka sen vuoksi tarvitsee taloudellista tukea eikä ole oikeutettu saamaan avustusta työttömyyskassalta.

Työvoimatoimikunnalla on valta myöntää työttömyyskorvauksia sen jälkeen, kun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on antanut siihen luvan.

2 §. Työttömyyskorvauksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu hakemus on kirjoitettava kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamalle lomakkeelle.

3 §. Harkitessaan, tarvitseeko hakija työttömyytensä vuoksi taloudellista tukea, työvoimatoimikunnan on otettava huomioon työttömän ja hänen perheensä toimeentulomahdollisuudet ja taloudellinen asema.

4 §. Työttömyyskorvausta koskeva hakemus on käsiteltävä työvoimatoimikunnassa viikon kuluessa siitä, kun se on toimikunnalle annettu tai, ellei hakijaa vielä oltu kortistoon hyväksytty, viikon kuluessa siitä, kun hänet on siihen hyväksytty. Korvaus myönnetään siitä päivästä lukien, jona työvoimatoimikunta on asiasta tehnyt päätöksen.

Jos päätöksen teko on lykkääntynyt hakijasta riippumattomista syistä yli viikon siitä, kun hakemus on toimikunnalle jätetty, työvoimatoimikunta määrää, mistä päivästä lukien korvaus myönnetään, ei kuitenkaan myöhemmästä kuin seitsemännestä päivästä siitä, kun hakemus olisi aikaisintaan voitu hyväksyä.

Jos työvoimatoimikunnan päätöksestä on valitettu ja kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö harkitsee oikeaksi muuttaa päätöstä, se samalla päätöksessään määrää, mistä päivästä lukien korvaus maksetaan.

Korvaus maksetaan jälkikäteen viikon kuluessa kunkin kuukauden kymmenennen, kahdenkymmenennen ja viimeisen päivän jälkeen.

5 §. Kunnan on suoritettava valtiolle työttömyyskorvauksesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu korvaus asianomaiselle lääninhallitukselle kahden kuukauden kuluessa työllisyysvuoden päättymisestä.

Jos kunta laiminlyö 1 momentissa tarkoitetun korvauksen suorittamisen määräajassa, kunnan on suoritettava sille maksuajan päätymisestä lukien korkoa kuusi prosenttia.

Työvoimapiirin on, sen jälkeen kun se on lähettänyt 1 momentissa tarkoitettua korvausta koskevan maksukehoituksen kunnalle, toimittava luettelo kuntien maksettavista korvauksista asianomaiselle lääninhallitukselle, jonka tulee huolehtia korvausten perimisestä valtiolle.

6 §. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriössä on valtioneuvoston asettama työttömyyskorvausasioiden neuvottelukunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja tarpeellinen määrä jäseniä.

Neuvottelukunnan tehtävä on ministeriön apuna tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja työttömyyskorvauksesta annetun lain soveltamista koskevista asioista.

7 §. Tarkemmat määräykset tämän asetuksen soveltamisesta antaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö.

---

84. LAKI KANSANELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 349/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:88)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 21 § ja 41 §:n 1 momentti sekä lisätään lakiin uusi 22 b § seuraavasti:

21 §. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen kuuluu eläkkeen perusosa ja, sikäli kuin jäljempänä säädetään, eläkkeen tukiosa. Vanhuudentuena annetaan eläkkeen tukiosa. Vanhuudentuen myöntämisen ehtona on, että vakuutetulla on oikeus eläkkeen tukiosaan.

Työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeeseen kuuluu 22 b §:ssä säädettyissä tapauksissa apulisia tai hoitollisia.

Eläkkeen tukiosaa ei makseta vakuutetulle, joka saa invalidirahaa sen mukaan, kuin siitä erikseen on säädetty.

22 b §. Työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeensaajalle, joka on pysyvästi tullut sellaiseen tilaan kuin 22 §:n 2 momentissa säädetään ennen, kuin hän on täyttänyt 65 vuotta, maksetaan apulisia. Jos hän on pysyvästi toisen henkilön yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa, maksetaan hänelle apulisan sijasta hoitollisia.

Apulisia on 408 markkaa ja hoitollisia 600 markkaa vuodessa.

Apulisia ja hoitollisia ei makseta eläkkeensaajalle, joka saa jatkuvaa hoitoa valtion, kunnan tai kuntayhtymän sairaalassa tai laitoksessa tai asetuksessa määrätyissä tapauksissa muussa hoitolaitoksessa, minkä kustannuksiin käytetään julkisia varoja. Apulisia ja hoitollisia ei myöskään makseta eläkkeensaajalle, joka on kunnan tai edellä tarkoitettujen sairaalan toimesta ja kustannuksella sijoitettu hoitoon muualle.

Apulisia ja hoitollisia lakkautetaan, kun lisän saajan tila muuttuu siten, ettei hän ole enää siihen oikeutettu.

Apulisistä ja hoitollisista on, mikäli tässä laissa ei ole toisin säädetty, soveltuvin osin voimassa mitä on säädetty työkyvyttömyyseläkkeestä.

41 §. Eläkkeen maksaminen ulkomailla oleskelevalle eläkkeensaajalle keskeytetään, kun sitä on suoritettu vuoden ajalta sen eläkejakson päättymisestä lukien, jonka aikana eläkkeensaaja on poistunut maasta. Jos eläkkeensaajan oleskelun ulkomailla on hyväksyttävä syy, voidaan eläkkeen perusosa ja, jos erityiset syyt sitä puoltavat, myös eläkkeen tukiosa sekä eläkkeeseen kuuluva apulisia tai hoitollisia senkin jälkeen määrätä maksettavaksi määräajaksi kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964.

Apulisia ja hoitollisia ei makseta eläkkeensaajalle, joka tämän lain voimaan tullessa on täyttänyt 65 vuotta.

Eläkelaitoksen tulee ennen lain voimaan tuloa ryhtyä sen täytäntöönpanoa varten tarpeellisiin toimenpiteisiin.

---

85. LAKI KUNNAN KÄTILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 350/63)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1944:54, 1948:85 ja 1962:101)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan kunnan kätilöistä 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain (223/44) 10 a §, sellaisena kuin se on 5 päivänä maaliskuuta 1948 annetussa laissa (182/48), ja 14 § sekä muutetaan 10, 13, 15 ja 16 §, sellaisina kuin 10 § on osittain muutettuna 9 päivänä elokuuta 1962 annetussa laissa (457/62) ja 16 § 5 päivänä maaliskuuta 1948 annetussa laissa (182/48), näin kuuluviksi:

10 §. Kätilö, joka tämän lain mukaan on kunnan palveluksessa, saa kunnalta peruspalkan ja ikälisää ylemmässä palkkausluokassa samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimen haltija palkkausluokassa A 18 ja alemmassa palkkausluokassa määrän, joka tulee valtion viran tai toimen haltijalle A 17 palkkausluokassa. Lisäksi kunnan kätilö saa kalliinpaikan- ja syrjäseutulisiä, milloin sellaista lisää suoritetaan vastaaville valtion viran tai toimen haltijoille.

Ikälisää varten kunnan kätilö saa lukea hyväkseen myös sen ajan, minkä hän on ollut koulutettuna kätilönä, sairaanhoitajana tai terveys-sisarena valtion, toisen kunnan, kuntayhtymän, yhtiön tai muun yhteisön taikka laitoksen palveluksessa päätoimisessa virassa, toimessa tai työssä.

13 §. Milloin kunnassa on useampia kätilöitä, he hoitavat ilman eri korvausta oman virkansa ohella toistensa tehtävät heidän ottaessaan osaa 8 §:ssä mainittuihin täydennysoppijaksoihin. Jos lääninlääkäri ei erityisistä syistä katso sellaista järjestelyä tarkoituksenmukaiseksi, tulee kunnan palkata tarpeelliset sijaiset.

15 §. Kunta on oikeutettu saamaan jokaista kunnan kätilöä kohti, joka tämän lain tai sisäasiainministeriön sen nojalla antaman suostumuksen tai veloituksen mukaan on kunnan palveluksessa, valtion avustusta kolme neljäsosaa siitä palkkauksesta, joka 10 §:n 1 momentin mukaan kunnan kätilölle on suoritettu, lukuun ottamatta syrjäseutulisiä, joka kunnalla on oikeus saada kokonaan valtion varoista.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan myös kunnan kätilön virkaan, joka asukasluvun alentumisen johdosta olisi voitu lakkauttaa, enintään sen tai sisäasiainministeriön harkinnan mukaan seuraavankin kalenterivuoden ajalta, ei kuitenkaan useamman kuin yhden sellaisen viran kohdalta.

Kunnalla, jonka taloudellinen kantokyky on heikko taikka jolle maantieteellisistä tai muista syistä aiheutuu erityistä rasitusta kunnan kättilöiden palkkaamisesta, voidaan antaa ylimääräistä valtionapua tulo- ja menoarvion rajoissa.

16 §. Tämän lain alaisen kunnan kättilön eroamisikä on 60 vuotta. Lääkintöhallituksen suostumuksella kunnan kättilölle voidaan kuitenkin myöntää oikeus pysyä virassaan enintään 65 vuoden ikään asti.

Kunnan kättilölle suoritetaan eläkettä valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimen haltijoille. Eläkkeeseen oikeuttavaksi palveluksi luetaan myös 10 §:n 2 momentin nojalla ikälisää varten laskettava aika.

Mitä tässä pykälässä säädetään, on vastaavasti sovellettava 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kättilöön.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1963.

Tämän lain voimaan tullessa virassa oleva kunnan kättilö säilyttää hänelle aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan kuuluneet oikeudet palkkaan ja luontoisetuihin, vuosi- ja sairauslomaan sekä eläkkeeseen, jos hän kolmen kuukauden kuluessa tämän lain antamisesta todisteellisesti terveydenhoitolautakunnalle ilmoittaa sitä haluavansa.

---

86. LAKI KUNNALLISISTA TERVEYSSISARISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as.-kok. 352/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1944:50, 1948:84 ja 1962:4)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan kunnallisista terveys-sisarista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain (220/44) 10 a §, sel-laisena kuin se on 5 päivänä maaliskuuta 1948 annetussa laissa (181/48), 14 ja 15 § sekä muutetaan 10, 13, 16 ja 17 §, sellaisina kuin 10 ja 17 § osittain muutettuina ovat 5 päivänä tammikuuta 1962 annetussa laissa (6/62), näin kuuluviksi:

10 §. Kunnallinen terveyssisar, joka tämän lain mukaan on kunnan pal-veluksessa, saa kunnalta peruspalkan ja ikälisää samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimenhaltija palkkausluokassa A 18. Li-säksi terveyssisar saa kalliinpaikan- ja syrjäseutulisää, milloin sel-laista lisää suoritetaan vastaaville valtion viran tai toimen haltijoille.

Ikälisää varten kunnallinen terveyssisar saa lukea hyväkseen myös sen ajan, minkä hän on ollut koulutettuna terveyssisarena, sai-raanhoitajana tai kättilönä valtion, toisen kunnan, kuntayhtymän, yhtiön tai muun yhteisön taikka laitoksen palveluksessa päätoimisessa viras-sa, toimessa tai työssä.

13 §. Milloin kunnassa on useampia terveyssisaria, he hoitavat ilman eri korvausta oman virkansa ohella toistensa tehtävät heidän ottaes-saan osaa 8 §:ssä mainittuihin täydennysoppijaksoihin. Jos lääninlää-käri ei erityisistä syistä katso sellaista järjestelyä tarkoituksenmukai-seksi, tulee kunnan palkata tarpeelliset sijaiset.

16 §. Kunta on oikeutettu saamaan jokaista kunnallista terveyssisarta kohti, joka tämän lain tai sisäasiainministeriön sen nojalla antaman suostumuksen tai velvoituksen mukaan on kunnan palveluksessa, valti-onavustusta kolme neljäsosaa siitä palkkauksesta, joka 10 §:n 1 mo-mentin mukaan terveyssisaralle on suoritettu, lukuun ottamatta syrjä-seutulisää, joka kunnalla on oikeus saada kokonaan valtion varoista.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan myös kunnallisen terveyssisaren virkaan, joka asukasluvun alentumisen johdosta olisi voitu lakkauttaa, enintään sen tai sisäasiainministeriön harkinnan mu-kaan seuraavankin kalenterivuoden ajalta, ei kuitenkaan useamman kuin yhden sellaisen viran kohdalta.

Kunnalle, jonka taloudellinen kantokyky on heikko taikka jolle maantieteellisistä tai muista syistä aiheutuu erityistä rasitusta ter-veyssisar-toimesta, voidaan antaa ylimääräistä valtionapua tulo- ja me-noarvion rajoissa.

17 §. Tämän lain alaisen kunnallisen terveystönsisaren eroamisikä on 60 vuotta. Lääkintöhallituksen suostumuksella kunnalliselle terveystönsisarelle voidaan kuitenkin myöntää oikeus pysyä virassaan enintään 65 vuoden ikään asti.

Kunnalliselle terveystönsisarelle suoritetaan eläkettä valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran tai toimen haltijoille. Eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelukseksi luetaan myös 10 §:n 2 momentin nojalla ikälisää varten hyväksi laskettava aika.

Mitä tässä pykälässä säädetään, on vastaavasti sovellettava 3 §:n 2 momentissa mainittuun terveystönsisareen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1963.

Tämän lain voimaan tullessa virassa oleva kunnallinen terveystönsisar säilyttää hänelle aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan kuuluneet oikeudet palkkaan ja luontoisetuihin, vuosi- ja sairauslomaan sekä eläkkeeseen, jos hän kolmen kuukauden kuluessa tämän lain antamisesta todisteellisesti terveydenhoitolautakunnalle ilmoittaa sitä haluavansa.

---

87. LUOTTAMUSMIESTEN PALKKIOSÄÄNNÖN JA VIRANHALTIJAIN KOKOUSPALKKIOSÄÄNNÖN SOVELTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös toukokuun 30 p:ltä 1963. (Lyhennysote)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:143 ja 144)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä hyväksyä seuraavat yleiset periaatteet luottamusmiesten palkkiosäännön ja viranhaltijain kokouspalkkiosäännön soveltamiseksi:

1. Luottamusmiesten ja luottamusmiehinä toimivien viranhaltijain kokouspalkkiot määräytyvät luottamusmiesten palkkiosäännön mukaisesti.

2. Kokouksesta mahdollisesti suoritettava palkkio maksetaan viranhaltijalle siitä riippumatta, toimiiko hän hallinnollista ratkaisuvaltaa käyttävän tahi komitean tai muun tilapäisen elimen puheenjohtajana tai jäsenenä, aina viranhaltijain kokouspalkkiosäännön mukaisesti, ellei häntä ole valittu tehtävään luottamusmiehenä.

3. Eri määräyksestä kokouksessa läsnäolevaksi katsotaan viranhaltija, joka kertamääräyksen perusteella on määrätty olemaan läsnä kokouksessa tai joksikin määräajaksi on valittu tai määrätty toimimaan hallinnollista ratkaisuvaltaa käyttävän elimen puheenjohtajana tai jäsenenä tahi asiantuntijana.

4. Hallinnollista ratkaisuvaltaa käyttävien elinten sivutoimisten sihteerien palkkiot olisi vahvistettava sellaisiksi, että ne sisältävät korvauksen myös kokouksista, jolloin heidän kohdallaan ei kokouspalkkioiden maksaminen voi tulla kysymykseen. Mikäli ko. elinten palveluksessa on päätoimisia viranhaltijoita tai toimihenkilöitä, joiden tehtäviin on edellytettävä kuuluvan sihteerin tai esittelijän tms. tehtävät, eivät he ole oikeutettuja kokouspalkkiioon.

Komiteoiden ym. vastaavanluonteisten elinten sihteereiden osalta voidaan käyttää myös sellaista menettelyä, että sihteereille maksetaan kokouspalkkiot viranhaltijain kokouspalkkiosäännön mukaisesti ja kokousten ulkopuolella suoritettu työ korvataan erikseen sikäli kuin se tapahtuu virka-ajan ulkopuolella.

5. Luottamusmiesten palkkiosääntöä ja viranhaltijain kokouspalkkiosääntöä sovelletaan suoranaisesti vain kaupungin asettamiin toimielimiin. Mikäli kysymys on esim. valtion viranomaisen asettamasta elimestä, jonka kokouksiin kaupungin edustaja joutuu osallistumaan olmatta oikeutettu valtion varoista maksettavaan kokouspalkkiioon, olisi kokouspalkkiot hänelle maksettava valtion kulloinkin vahvistamia kokouspalkkioperusteita seuraten. Erikoistapaukset olisi ilmeisesti ratkaistava tapaus kerrallaan.

**88. KONEKIRJOITUS-, PIKAKIRJOITUS- JA KONEKIRJAN-
PITOLISÄT.**

Kaupunginhallituksen päätös kesäkuun 27 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:134)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa kone- ja pikakirjoitus- sekä konekirjanpitolisät 1. 7. 1963 alkaen seuraaviksi:

I. Konekirjoituslisät:

a) enintään 8. palkkaluokan mukaan palkatuille: 8 000 nettolyön-
nin nopeudesta puolessa tunnissa 21, 50 mk, 9 000 nettolyön-
nin nopeudesta 43 mk ja 10 000 nettolyön-
nin nopeudesta 64, 50 mk,

b) 9. palkkaluokan mukaan palkatuille: 9 000 nettolyön-
nin nopeudesta 21, 50 mk ja 10 000 nettolyön-
nin nopeudesta 43 mk ja

c) 10. palkkaluokan mukaan palkatuille 10 000 nettolyön-
nin nopeudesta 21, 50 mk.

II. Pikakirjoituslisät:

Pikakirjoituslisänä voidaan maksaa 29 mk kuukaudelta vähintään
60 sanaa minuutissa pikakirjoittavalle viranhaltijalle ja 58 mk kuukau-
delta vähintään 80 sanaa minuutissa pikakirjoittavalle viranhaltijalle.

III. Konekirjanpitolisät:

Konekirjanpitolisää maksetaan korkeintaan 10. palkkaluokassa
olevalle viranhaltijalle tavallisessa konekirjanpitytyössä 20, 50 mk kuu-
kaudessa ja erikoisen vaativassa konekirjanpitytyössä 41 mk kuukaude-
sa.

**89. LAKI ALUEVAIHDOSTA VALTION JA HELSINGIN
KAUPUNGIN VÄLILLÄ.**

Annettu kesäkuun 28 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 372/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valtioneuvosto oikeutetaan Helsingin kaupungille luovuttamaan tontti N:o 2 Helsingin kaupungin 11. kaupunginosan korttelissa N:o 308, tontti N:o 2 saman kaupunginosan korttelissa N:o 302 sekä Helsingin kaupungissa sijaitseva tila Drumsö Polisstation - Lauttasaaren Poliisiasema RN:o 1¹⁹¹, pinta-alaltaan yhteensä 5 802.6 m², edellyttäen, että Helsingin kaupunki luovuttaa valtiolle yhteensä 19 568 m² suuruiset tonttijaon mukaiset tontit N:o 1, 2 ja 3 Helsingin kaupungin 31. kaupunginosan varastokorttelissa N:o 31130, mistä tonteista tontit N:o 1 ja 2 muodostuvat tilasta Lauttasaaren itäranta RN:o 1²⁷⁶, sekä muutoin valtioneuvoston määrättävin ehdoin.

9G. SAIRAUSVAKUUTUSLAKI.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 364/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Suomessa asuva henkilö on vakuutettu sairauden varalta tämän lain mukaisesti. Vakuutuksen perusteella suoritetaan korvaus myös raskauden ja synnytyksen johdosta.

Suomessa asuvaksi katsotaan myös Suomen diplomaattisen, lähetyn konsuli- tai kaupallisen edustajan virastossa palveleva Suomen kansalainen, hänen puolisonsa ja 21 vuotta nuorempi lapsensa, hänen henkilökohtaisessa palveluksessaan oleva Suomen kansalainen sekä henkilö, joka palvelee suomalaisessa aluksessa.

Asetuksella voidaan säätää, että tämän lain mukainen vakuutus ei koske määrättyä sairaalloista tilaa.

2 §. Vieraan valtion lähetystöön, kauppaedustustoon tai konsulinvirastoon kuuluvat henkilöt palvelusväkineen eivät ole tämän lain mukaan vakuutettuja, jos he ovat ulkomaan kansalaisia.

3 §. Tämän lain mukaista vakuutusta hoitaa kansaneläkelaitos sairausvakuutuksen aluetoimistojen ja paikallisten sairausvakuutustoimikuntien ja -toimistojen sekä työpaikkakassojen avulla sen mukaan kuin 4 ja 7 luvussa tarkemmin säädetään. Kansaneläkelaitoksen yhteydessä toimii sairausvakuutusasiain neuvottelukunta.

Sairausvakuutuslautakunnista ja tarkastuslautakunnasta säädetään 5 luvussa.

2 luku.

Etuudet.

4 §. Vakuutetulla on oikeus saada sairauden perusteella korvausta tarpeellisen sairaanhoidon kustannuksista ja sairaudesta johtuvasta työkyvyttömyydestä päivärahaa sekä raskauden ja synnytyksen perusteella korvausta niistä johtuvista tarpeellisista kustannuksista ja äitiysrahaa.

**Sairaanhoito- sekä raskaus- ja synnytys-
kustannukset.**

5 §. Sairaanhoitona korvataan sen mukaan kuin jäljempänä säädetään:

- 1) lääkärin antama hoito, johon luetaan kuuluvaksi myös lääkärin suorittama mahdollisen sairauden toteamiseksi tai hoidon määrittämiseksi tarpeellinen tutkimus sekä tämän lain mukaisen etuuden hakemista varten tarvittava lääkärintodistus;
- 2) lääkärin määräämät lääkintöhallituksen hyväksymässä laboratoriossa tai röntgenlaitoksessa suoritettu tutkimus tai annettu hoito;
- 3) lääkärin määräämät lääkkeet; sekä
- 4) lääkärin tai vakuutetun tämän lain mukaan korvattavan sairauden johdosta suorittamat välttämättömät matkat.

Mitä edellä on säädetty sairaanhoidon korvaamisesta, sovelletaan vastaavasti hammassairauksiin, milloin kysymyksessä on muun sairauden kuin hammassairauden parantamiseksi välttämätön hoito.

Sairaanhoitoon liittyvien tai vakuutetun muutoin tarvitsemien siiteiden, sidosten, tukisidosten, tekojäsenten tai muiden apuvälineiden hankkimista ei korvata tämän lain mukaan.

6 §. Sairaanhoidon kustannuksista suoritetaan korvausta vain siltä osin, minkä suoritettu tutkimus tai annettu hoito tarpeettomia kustannuksia välttämättä, vakuutetun terveydentilaa kuitenkaan vaarantamatta, olisi tullut vakuutetulle maksamaan.

7 §. Lääkärin perimistä palkkioista korvataan kuusikymmentä sadalta tai, jos lääkärin perimä palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa edellyttää, kuusikymmentä sadalta taksan mukaisesta määrästä.

Jos vakuutettu saman sairaustapauksen vuoksi ilman hyväksyttävää syytä kääntyy toisen lääkärin puoleen, ei tämän palkkiosta suoriteta korvausta.

8 §. Jos lääkärin määräämä tutkimus tai hoito on tapahtunut 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa laboratoriossa tai röntgenlaitoksessa, korvataan samalla kertaa suoritetusta tutkimuksesta ja annettusta hoidosta johtuvista kustannuksista taikka, jos ne ylittävät noudatettavaksi vahvistetun taksan, tämän mukaisista määristä kolme neljännestä siltä osin, kuin kustannukset tai taksan mukaiset määrät yhteensä ylittävät kuusi markkaa. Sama olkoon laki, jos lääkärin määräämän tutkimuksen on suorittanut tai hoidon antanut asianmukaisen ammattikoulutuksen saanut henkilö.

Jos lääkärin määräämää fysikaalista hoitoa on annettu lääketieteellisessä laboratoriossa tai jos sitä on antanut asianmukaisen ammattikoulutuksen saanut henkilö, korvataan se vain siinä laajuudessa kuin asetuksella säädetään.

9 §. Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista lääkkeistä korvataan puolet neljä markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikeaa ja pitkäaikaista sairautta varten tarvittavat välttämättömät lääkkeet korvataan kuitenkin kokonaan siinä laajuudessa kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään. Asetuksella säädetään, mitä on pidettävä vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena.

10 §. Lääkärin ensimmäisestä käynnistä potilaan luona johtuvat matkakustannukset korvataan vakuutetulle kokonaan siltä osin kuin ne yhdensuuntaista matkaa kohti ylittävät viisi markkaa. Sama koskee vakuutetun ensimmäisestä lääkäriässä käynnistä aiheutuneiden matkakustannusten korvaamista. Ensimmäiseen lääkäriässä käyntiin rinnastetaan myös ne lääkäriässä käynnit, jotka vakuutettu myöhemmin tekee ilman lääkärin määräystä.

Jos lääkäri tai vakuutettu tämän määräyksestä on joutunut hoidon jatkuessa tekemään useamman kuin yhden matkan, korvataan näistä matkoista aiheutuneet kustannukset kokonaan siltä osin kuin matkakustannukset yhdensuuntaista matkaa kohti ylittävät kaksi markkaa viisikymmentä penniä. Samalla tavoin korvataan vakuutetun lääkärin määräyksestä tekemästä sairaala- tai laboratoriomatkasta aiheutuneet matkakustannukset.

Lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ei matkakustannuksia korvata.

Hampaiden hoitoon liittyvät matkat korvataan 1 ja 2 momentin mukaisesti vain, jos niiden yhteydessä annettu hampaiden hoito korvataan.

11 §. Korvausta matkakustannuksista suoritetaan ainoastaan siinä tapauksessa, että matka on olosuhteet ja muut asiassa ilmenneet seikat huomioon ottaen ollut perusteltu, ja tällöinkin vakuutetun matkan osalta vain siihen määrään, minkä se olisi tullut maksamaan halvinta matkustustapaa käyttäen. Jos vakuutettu ei ole käyttänyt halvinta matkustustapaa, määrätään korvaus todellisten kustannusten perusteella, vain jos käytetty matkustustapa sairauden laadusta johtuen on katsottava välttämättömäksi.

Mikäli vakuutettu sairauden laadusta johtuen välttämättä on tarvinnut saattajan matkan aikana, korvataan tämän matkakustannukset samojen perusteiden mukaisesti kuin vakuutetun matkakustannukset.

12 §. Raskauden ja synnytyksen aiheuttamat tarpeelliset kustannukset korvataan noudattaen soveltuvin osin, mitä 5-11 §:ssä on säädetty sairaanhoidosta johtuvien kustannusten korvaamisesta.

13 §. Edellä 7 §:n 1 momentissa ja 8 §:n 1 momentissa mainitut taksat vahvistaa sosiaaliministeriö.

Päivä- ja äitiysraha.

14 §. Korvaukseksi sairaudesta johtuvasta työkyvyttömyydestä suoritetaan päivärahaa sekä raskauden ja synnytyksen johdosta äitiysrahaa.

Työkyvyttömyydellä tarkoitetaan sellaista sairaudesta johtuvaa tilaa, jonka kestäessä vakuutettu on sairauden edelleen jatkuessa kykenemätön tekemään tavallista työtään tai työtä, joka on siihen läheisesti verrattavaa.

15 §. Jokaisella sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden alkaessa vähintään 16 vuotta täyttäneellä vakuutetulla on oikeus saada päivärahaa, jollei hän ole ollut työkyvyttömyyden alkamista välittömästi edeltänyttä kolmen kuukauden aikaa omasta syystään vailla omaa tai toisen työtä.

Omana työnä pidetään vakuutetun omassa tai perheenjäsenensä yrityksessä, liikkeessä, ammatissa tahi maa-, metsä-, koti- tai muus-

sa taloudessa suorittamaa työtä, itsenäistä tieteellistä työtä sekä opiskelua, joka tapahtuu yliopistossa tai korkeakoulussa taikka ammatillisessa oppilaitoksessa tai ammattikursseilla.

Jos vakuutettu sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden alkaessa oli täyttänyt 15 vuotta ja sairaus jatkuu edelleen hänen täytettyään 16 vuotta, on hänellä oikeus saada päivärahaa viimeksi mainitun ikärajan ylittävältä sairausajalta enintään kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jota seuraavan kuukauden aikana työkyvyttömyys tulee jatkuneeksi yhden vuoden.

Päivärahaa ei suoriteta 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle.

16 §. Milloin vakuutetun verotuksessa todetut työtulot asetuksella säädettävänä kalenterivuotena ovat olleet vähintään 2 750 markkaa, päivärahan määrä on päivää kohti puolitoista promillea vakuutetun tässä pykälässä tarkoitetuista tuloista, kuitenkin siten, että päivärahan määrää laskettaessa ei oteta huomioon sitä tulojen osaa, joka ylittää 15 000 markkaa. Jos vakuutetulla ei ole ollut edellä tarkoitettuna aikana tuloa tai sen määrä ei ole noussut 2 750 markkaan, on päivärahan määrä päivää kohti neljä markkaa.

Mitä työtulolla tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa, säädetään asetuksella.

17 §. Jos vakuutetun työtulot ovat välittömästi ennen hänen sairastumisestaan jatkuvasti olleet olennaisesti suuremmat kuin mitä ne 16 §:n 1 momentissa tarkoitettuna aikana ovat olleet, on vakuutetun työtulot hakemuksesta arvioitava asetuksella säädettävällä tavalla.

18 §. Milloin vakuutetulla sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden alkaessa oli ja edelleen on huollettavanaan puoliso taikka 16 vuotta nuorempi oma tai puolisonsa lapsi tahi otto- tai kasvattilapsi, suoritetaan päivärahaan huoltajanlisää. Huoltajanlisää suoritetaan kuitenkin vain, jos päiväraha sairastuneen osalta on yhtä suuri tai suurempi kuin se päiväraha, minkä hänen puolisonsa saisi, jos päivärahaa olisi suoritettava myös hänelle. Samanaikaisesti suoritetaan huoltajanlisää vain toiselle puolisoista.

Huoltajanlisä on puolison osalta 15 prosenttia ja jokaisen lapsen osalta 10 prosenttia päivärahasta, kuitenkin yhteensä enintään 50 prosenttia siitä.

19 §. Päivärahaa suoritetaan jokaiselta arkipäivältä, ei kuitenkaan työkyvyttömyyden alkamispäivältä eikä seitsemältä sitä lähinnä seuraavalta arkipäivältä. Jos vakuutettu työnsä laadusta johtuen joutuu säännömukaisesti olemaan työssä sunnuntai-, pyhä-, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, rinnastetaan tämä päivä arkipäivään edellä mainittua seitsemän päivän aikaa laskettaessa, edellyttäen, että hänen, jolle hän olisi sairastunut, olisi ollut oltava työssä mainittunakin päivänä.

Jos työkyvyttömyys on saman sairauden johdosta alkanut uudelleen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jolta viimeksi suoritettiin päivärahaa tai jolloin vakuutettu oli hoidettavana sairaalassa tai muussa sairaanhoitolaikoksessa, suoritetaan päiväraha uuden työkyvyttömyyden alkamispäivää seuraavasta arkipäivästä.

Samaksi sairaudeksi katsottavan sairauden johdosta suoritetaan päivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun, jota seuraavan kuukauden aikana päivärahan suorituspäivien luku nousisi 300 päivään.

20 §. Jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys on alkanut 14 §:n 2 momentissa tarkoitetun, toisesta sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden aikana, katsotaan sen muodostavan päivärahaa suoritettaessa aikaisemman sairauden kanssa yhden kokonaisuuden.

Jos sairaus uudelleen aiheuttaa työkyvyttömyyden sen jälkeen, kun vakuutettu on ollut kahden vuoden ajan kykenevä tekemään työtä tämän sairauden estämättä, katsotaan se työkyvyttömyyden uudelleen alkaessa eri sairaudeksi, vaikka sitä lääketieteellisesti olisikin pidettävä saman sairauden jatkona.

21 §. Jokaisella naispuolisella vakuutetulla, jonka raskaus on kestänyt vähintään 180 päivää, on oikeus saada äitiysrahaa.

22 §. Äitiysrahan määrä päivää kohti on yhtä suuri kuin se päiväraha, minkä vakuutettu olisi saanut, jos häntä olisi kohdannut sairaus.

Äitiysrahaan ei suoriteta huoltajanlisää vastasyntyneen osalta.

23 §. Äitiysrahaa suoritetaan yhteensä 54 arkipäivältä siten, että kolmannes siitä kohdistuu synnytystä välittömästi edeltäneeseen ja kaksi kolmannelta siitä välittömästi seuraavaan aikaan.

Jos synnyttäjät on sairaana 1 momentissa tarkoitettuna aikana, ei hänellä ole oikeutta saada siltä ajalta sairautensa perusteella päivärahaa.

Etuuksia koskevia yleisiä säännöksiä.

24 §. Korvausta sairaanhoidosta johtuvista kustannuksista ja päivärahaa ei suoriteta siltä ajalta, minkä vakuutettu on:

- 1) asevelvollisena vakinaisessa palveluksessa taikka reserviläisenä tai nostoväkeen kuuluvana puolustusvoimien palveluksessa; tai
- 2) kärsimässä välittömästi tuomittua vapausrangaistusta tai ase- tuksella säädetävissä tapauksissa julkisessa laitoshoidossa.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa on säädetty, sovelletaan vastaavasti raskaus- ja synnytyskustannuksiin sekä äitiysrahaan.

25 §. Tämän lain mukaisten etuuksien suorittamisesta ulkomailta ja vakuutetulle ulkomailta annetun hoidon korvaamisesta säädetään asetukse- la.

Jos vakuutettu on sairastunut tai joutunut raskauden tai synnytyk- sen johdosta hoidon tarpeeseen valtakunnan rajan läheisyydessä ja on saanut hoitoa naapurivaltion alueella, korvataan hänelle siellä annettu hoito enintään siihen määrään asti, mikä olisi jouduttu maksamaan, jos hoitoa olisi annettu Suomessa. Sen ohessa suoritetaan päiväraha ja äi- tiysraha vastaavalta ajalta.

26 §. Jos vakuutettu on vilpillisesti tai törkeästi tuottamuksesta ilmoit- tanut väärin tai salannut jonkin seikan, jolla on merkitystä tämän lain mukaisen etuuden saamiseen tai suuruuteen, taikka jos hän on itse tai toisen avulla tarkoituksellisesti aiheuttanut sairauden tahi hänen törkeä huolimattomuutensa on olennaisesti myötävaikuttanut sairauden synty- miseen, voidaan hänelle tämän lain mukaan kuuluva etuus evätä tai alen- taa.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovelletaan vastaavasti, jos va- kuutettu on tahallaan estänyt parantumistaan tai ilman hyväksyttävää syytä ei ole suostunut lääkärin määräämään tutkimukseen tai hoitoon,

hengenvaaralliseksi katsottavaa tutkimus- tai hoitotoimenpidettä lu-
kuunottamatta, taikka jos hän ei ole päästänyt luokseen sairausvakuu-
tustoimiston lähettämää lääkäriä tai sairaanhoitajaa tahi muuta sen
valtuuttamaa henkilöä.

27 §. Jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta sairauden, vian tai
vamman johdosta muunkin kuin tämän lain nojalla, on hänelle saman
sairauden, vian tai vamman johdosta suoritettava tämän lain mukaista
korvausta vain sikäli ja siltä osin, kuin se ylittää samalta ajalta muun
lain nojalla suoritettavan korvauksen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, voidaan tämän
lain mukainen korvaus suorittaa täysimääräisenä, jos sanotussa mo-
mentissa tarkoitettua muun korvauksen saaminen viivästyy vakuutetus-
ta riippumattomasta syystä. Vakuutetun oikeus viimeksi mainittuun
korvaukseen siirtyy kansaneläkelaitokselle tämän lain nojalla suoritet-
tua korvausta vastaavalta osalta.

Jos vakuutettu on 2 momentin perusteella nostanut tämän lain
mukaista korvausta ja sen jälkeen saa vastaavan korvauksen muulta
korvausvelvolliselta, on kansaneläkelaitoksella oikeus periä suoritta-
mansa määrä takaisin vakuutetulta tämän lain saaman edellä tarkoitettua
muun korvauksen määrään asti.

28 §. Jos vakuutettu saa työnantajalta työ- tai oppisopimussuhteen taikka
virka- tai muun julkisoikeudellisen toimituksen perusteella sairaus-
tai synnytysloman ajalta palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, ei hänellä
ole oikeutta saada tältä ajalta tämän lain mukaista päivä- tai äitiys-
rahaa enempää kuin sen määrän, millä päivä- tai äitiysraha ylittää hän-
nen saamansa palkan tai muun korvauksen.

Se osa päivä- tai äitiysrahasta, mitä 1 momentin mukaan ei ole
maksettava vakuutetulle, suoritetaan työnantajalle.

Sairausvakuutustoimiston on vaadittaessa annettava vakuutetulle
tilitys 2 momentin mukaan työnantajalle suoritetusta määrästä.

29 §. Jos työnantaja on järjestänyt palveluksessaan oleville tai heidän
perheenjäsenilleen mahdollisuuden saada sairauden, raskauden tai syn-
nytyksen johdosta tämän lain mukaan korvattavaa hoitoa, voi kansanelä-
kelaitos oikeuttaa sairausvakuutustoimikunnan suorittamaan työnantajal-
le kohtuullisen korvauksen hänelle tästä aiheutuneista kustannuksista.

Jos sosiaalilautakunta on antanut vakuutetulle huoltoapua lääkärin
tai lääketieteellisen laboratorion palkkion suorittamista, lääkkeiden hank-
kimista tai matkakustannuksia varten, on sosiaalilautakunnalla oikeus
saada sairausvakuutustoimikunnalta sille annettavaa tilitystä vastaan se
osa suorittamastaan huoltoavusta, jonka sairausvakuutustoimikunta oli-
si velvollinen vastaavana korvauksena vakuutetulle suorittamaan. Mitä
edellä on säädetty sosiaalilautakunnasta, sovelletaan vastaavasti lai-
vanisäntään, milloin tällä on ollut merimieslain (341/55) 27 §:n 2 mo-
mentin tai 28 §:n nojalla kustannuksia merimiehen sairastumisesta tai
vahingoittumisesta.

30 §. Tämän lain mukaista etuutta on haettava kirjallisesti sairausva-
kuutustoimikunnalta. Hakemukseen on liitettävä tarpeelliseksi katsottava
selvitys.

Saadakseen päivärahaa vakuutetun, hänen valtuuttamansa asiamie-
hen tai muun edustajan tulee viipymättä ilmoittaa sairastumisesta sai-

rausvakuutustoimistoon, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Päivärahaa on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, mistä alkaen sitä halutaan saada, äitiysrahaa viimeistään kaksi kuukautta ennen laskettua synnytyisaikaa ja korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se maksu, josta korvausta haetaan, on suoritettu, uhalla, että etuus muutoin on menetetty, jollei erityisestä syystä katsota kohtuulliseksi toisin päättää.

Äitiysrahan viimeisen kolmanneksen vakuutettu voi nostaa vasta sen jälkeen, kun hän on lääkärin antamalla todistuksella osoittanut käyneensä jälkitarkastuksessa aikana, joka alkaa viisi ja päättyy kaksitoista viikkoa synnytyksen jälkeen. Jos vakuutettu ei ole käynyt jälkitarkastuksessa sanottuna aikana, voidaan mainittu äitiysrahan osa maksaa vain, jos siihen on erityistä syytä. Tarkemmat määräykset jälkitarkastuksesta annetaan asetuksella.

Jollei maksettavaksi myönnettyä korvausta ole nostettu kuuden kuukauden kuluessa sen myöntämisestä, on oikeus siihen menetetty, jollei erityisestä syystä katsota kohtuulliseksi toisin päättää.

31 §. Vakuutettu on velvollinen käymään sairausvakuutustoimikunnan määräyksestä ja kansaneläkelaitoksen kustannuksella korvausasiain selvittämistä varten tutkittavana toimikunnan määräämän lääkärin luona tai toimikunnan määräämässä sairaalassa.

Jos vakuutettu ei noudata toimikunnan 1 momentin nojalla antamaa määräystä, voidaan korvaus evätä joko kokonaan tai osaksi.

3 luku.

Vakuutusmaksut.

32 §. Vakuutetun on suoritettava sairausvakuutusmaksu sen mukaan kuin jäljempänä säädetään.

Työnantajan on suoritettava työnantajan sairausvakuutusmaksu, niinkuin siitä säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa.

Valtion suoritettavasta osuudesta säädetään tämän lain 59 §:ssä.

33 §. Vakuutetun sairausvakuutusmaksu on yksi penni vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä.

Vakuutusmaksu määrätään vakuutetulle edelliseltä vuodelta, verovuodelta, pantujen veroäyrien perusteella kunnallisverotuksen yhteydessä. Vakuutetulta, joka on velvollinen suorittamaan merimiesveroa, peritään sairausvakuutusmaksu kuitenkin niinkuin siitä merimiesverolaisesta säädetään.

34 §. Avoimelle yhtiölle kunnallisverotuksessa määrättyistä veroäyristä luetaan osakkaan sairausvakuutusmaksun perusteeksi se osa yhtiön veroäyristä, joka vastaa hänen osuuttaan yhtiössä. Laki on sama vakuutusmaksun määräämisestä osakkaiden yhteiseen lukuun toimivan, kahden tai useamman henkilön jonkin elinkeinon tahi ammatin harjoittamista taikka kiinteistön viljelemistä tahi hallintaa varten muodostaman yhtymän osakkaalle. Kuolinpesän veroäyristä otetaan osakkaalle määrättävän vakuutusmaksun perusteeksi vain se veroäyrimäärä, joka perustuu hänen pesän hyväksi suorittamansa työn arvoon.

35 §. Sairausvakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle:

- 1) joka verovuoden aikana on saanut kansaneläkettä; tai
- 2) joka verovuonna on kuollut.

Merimiestulosta, josta vakuutettu suorittaa merimiesveroa, peritään sairausvakuutusmaksu sen mukaan kuin merimiesverolaissa säädetään.

36 §. Vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräämisestä, maksuunpanosta, ennakon käyttämisestä, kannosta ja tilityksestä sekä muutoksen hakemisesta niihin samoin kuin vastuusta maksun suorittamiseksi on muun kuin merimiestulosta perittävän maksun osalta vastaavasti voimassa, mitä verotuslaissa on kansaneläkevakuutusmaksusta säädetty.

37 §. Joka laiminlyö vakuutetun sairausvakuutusmaksun tai sen osan maksamisen määräaikana, on velvollinen suorittamaan erääntyneelle määrälle maksunlisäystä sen mukaan kuin kunnallisveron maksamisen laiminlyömisen johdosta suoritettavasta veronlisäyksestä on säädetty. Maksunlisäyksinä kertyvät varat jäävät valtiolle.

38 §. Mitä verotuslain 125 §:ssä on säädetty kunnan oikeudesta myöntää vapautus kunnallisveron maksamisesta ja valtiovarainministeriön tai veronkantoviranomaisen oikeudesta myöntää veron suorittamisen lykkäystä, on vastaavasti voimassa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

39 §. Kansaneläkelaitoksella on oikeus valvoa vakuutettujen sairausvakuutusmaksujen määräämistä, maksuunpanoa, kantoa ja tilitystä sekä tarvittavin osin tarkastaa veroluetteloita ynnä veronkantoa koskevia asioita.

Mitä verotuslaissa on säädetty kunnanasiamiehen, kansaneläkelaitoksen, verotusasiamiehen ja tarkastusasiamiehen velvollisuudesta valvoa kansaneläkevakuutusmaksujen osalta kansaneläkelaitoksen oikeutta verotuksessa ja heidän oikeudestaan hakea muutosta kansaneläkevakuutusmaksun määräämiseen ja maksuunpanoon, on vastaavasti voimassa vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

40 §. Jos sairausvakuutusmaksu on jäänyt vakuutetulle määräämättä tai se on määrätty liian pieneksi, on vakuutetun suoritettavaksi määrättävä se vakuutusmaksu tahi mainitun maksun se osa, joka on jäänyt hänelle määräämättä, ei kuitenkaan pitemmältä ajalta kuin viideltä lähinnä edelliseltä vuodelta.

41 §. Vakuutetun sairausvakuutusmaksun ennakkoperinnästä on vastaavasti voimassa, mitä ennakkoperintälaissa säädetään kansaneläkevakuutusmaksusta.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun ennakon etumaksun suorittamisesta kansaneläkelaitokselle on vastaavasti voimassa, mitä ennakkoperintälaissa säädetään kansaneläkevakuutusmaksun etumaksun suorittamisesta kansaneläkelaitokselle. Etumaksun perusteena on edellisenä vuotena toimitettu sairausvakuutusmaksun maksuunpano kuitenkin muutettuna sanottujen maksujen määrissä mahdollisesti tapahtunutta korotusta tai alennusta vastaavasti.

Työnantajan sairausvakuutusmaksun etumaksun suorittamisesta säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa.

4 luku.

Hallinto.

42 §. Vakuutuksen hoitamista varten maa jaetaan sairausvakuutuspiireihin, joihin kuuluu yksi tai useampia kuntia. Sairausvakuutuspiirit määrää kansaneläkelaitos kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa on säädetty, maa jaetaan sairausvakuutusalueisiin, joissa on sairausvakuutuksen aluetoimisto ja sen yhteydessä sairausvakuutuslautakunta. Sairausvakuutusalueiden lukumäärä säädetään asetuksella. Sairausvakuutusalueiden rajat määrää valtioneuvosto kansaneläkelaitosta ja asianomaisia lääninhallituksia kuultuaan.

43 §. Jokaisessa sairausvakuutuspiirissä on viisijäseninen sairausvakuutustoimikunta. Kansaneläkelaitos voi tarvittaessa määrätä, että sairausvakuutuspiiriin voidaan asettaa useampia sairausvakuutustoimikuntia.

Sairausvakuutustoimikuntaan kuuluu kansaneläkelaitoksen määräämä puheenjohtaja, asianomaisen lääninhallituksen neljäksi vuodeksi kerrallaan määräämä lääkärijäsen ja asianomaisen kunnallisvaltuuston neljäksi vuodeksi kerrallaan suhteellisilla vaaleilla valitsemat vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavat kolme jäsentä, joista vähintään yhden tulee olla nainen. Jos sairausvakuutustoimikunnan alue käsittää useampia kuntia, kunkin kunnan kunnallisvaltuusto valitsee jäsenensä toimikuntaan, jolloin kukin jäsen osallistuu vain oman kuntansa sairausvakuutusasioiden käsittelyyn. Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajalla ja muilla jäsenillä on henkilökohtaiset varamiehet. Toimikunta on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen varamiehensä ja kahden muun jäsenen saapuvilla ollessa. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee lääkärijäsenen olla saapuvilla.

Kunnallisvaltuuston sairausvakuutustoimikuntaan valitsema jäsen tai hänen varamiehensä voi kieltäytyä toimesta, jos hän on täyttänyt 60 vuotta taikka jos hän on neljän lähinnä edellisen vuoden aikana toiminut toimikunnan jäsenenä tai kunnallisvaltuuston, kunnallishallituksen tai kunnallisen lautakunnan puheenjohtajana.

44 §. Kansaneläkelaitos ja lääninhallitus voivat vapauttaa sairausvakuutustoimikuntaan määräämänsä jäsenen, jos hän on toiminnallaan tai käyttäytymisellään sairausvakuutustoimikunnassa tai sen ulkopuolella tahi tehtäviensä laiminlyömisellä osoittanut, ettei hän ansaitse sitä luottamusta tai kunnioitusta, jota hänen asemansa toimikunnan jäsenenä edellyttää. Sama oikeus on kunnallisvaltuustolla valitsemansa jäsenen kohdalta.

Vapauttamispäätöksestä saa valittaa siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa 24 päivänä maaliskuuta 1950 annetussa laissa (154/50) on säädetty, ja on valitus tehtävä kansaneläkelaitoksen ja lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen sekä kunnallisvaltuuston päätöksestä lääninoikeuteen. Vapauttamispäätöstä on valituksesta huolimatta heti noudatettava.

45 §. Sairausvakuutuspiirissä on sairausvakuutustoimisto, jonka sijainnin kansaneläkelaitos määrää, ja on kansaneläkelaitoksella oikeus erityisten syiden niin vaatiessa ja kuultuaan asianomaisia kunnallishallituksia sijoittaa toimisto piirin ulkopuolelle. Toimiston johtajana on sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtaja. Jos sairausvakuutuspiirissä on useampia toimikuntia, toimiston johtajana toimii sen toimikunnan puheenjohtaja, jonka kansaneläkelaitos on siihen määrännyt. Sairausvakuutustoimiston muun henkilökunnan nimittää kansaneläkelaitos, mikäli se ei ole uskonut nimittämistä sairausvakuutuksen aluetoimiston johtajalle, sairausvakuutustoimikunnalle tai -toimiston johtajalle.

Sairausvakuutustoimiston johtajan ja muun henkilökunnan palkkauksen sekä toimikunnan jäsenten palkkiot matkakustannusten korvaukset niihin luettuina vahvistaa kansaneläkelaitos.

46 §. Sairausvakuutustoimikunnan tehtävänä on:

- 1) ratkaista tämän lain mukaisia etuuksia koskevat asiat;
- 2) antaa kansaneläkelaitokselle pyynnöstä lausuntoja sairausvakuutusta koskevista kysymyksistä;
- 3) suorittaa lain toteuttamisen kannalta tarpeellista korvauksensaajien olojen tarkkailua ja ryhtyä olosuhteissa tapahtuneiden muutosten johdosta asian mahdollisesti vaatimiin toimenpiteisiin; sekä
- 4) suorittaa ne muut tehtävät, jotka sille tämän lain täytäntöönpanoa varten annetaan.

47 §. Tämän lain mukaista etuutta on haettava sen kunnan sairausvakuutustoimikunnalta, jossa vakuutetulla on varsinainen asuntonsa ja kotinsa. Asetuksella säädetään, milloin vakuutettu voi hakea etuutta muuallakin kuin kotipaikkakunnallaan. Asiat ratkaisee sairausvakuutustoimikunta kokouksessaan, jollei asiaa ole uskottu sairausvakuutustoimiston johtajalle tai toimiston muulle toimihenkilölle ratkaistavaksi toimikunnan puolesta. Kansaneläkelaitos määrää asioiden siirtämisestä toimiston johtajan tai muun toimihenkilön ratkaistavaksi.

Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajalta vaadittavasta pätevydestä säädetään asetuksella.

48 §. Sairausvakuutustoimikunnan on annettava vakuutuskorvausta koskevassa asiassa kirjallinen päätös, jos hakija sitä vaatii. Vaatimus on esitettävä suullisesti tai kirjallisesti toimikunnan puheenjohtajalle tai sellaiselle sairausvakuutustoimiston toimihenkilölle, joka on oikeutettu toimikunnan puolesta ratkaisemaan korvausasioita, seitsemän päivän kuluessa asianomaisen saatua ratkaisusta tiedon uhalla, että ratkaisu muutoin jää pysyväksi.

Tämän lain mukaiset etuudet voidaan suorittaa kansaneläkelaitoksen asettamilla shekeillä ja katsotaan suoritus tapahtuneeksi heti, kun sairausvakuutustoimisto on luovuttanut shekin korvauksen saajalle, hänen lakimääräiselle edustajalleen tai asiamiehelleen taikka muulle korvauksen nostamaan oikeutetulle. Shekki on voimassa kolme kuukautta sen tässä pykälässä tarkoitettua luovuttamisesta lukien. Shekin lunastamisesta rahalaitoksissa säädetään asetuksella.

49 §. Kansaneläkelaitoksen tehtävänä on:

- 1) johtaa ja valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen päätösten ja määräysten noudattamista ja toteuttamista;
- 2) antaa ohjeet korvausten hakemisesta ja asioiden käsittelemisestä sairausvakuutustoimikunnissa;

- 3) huolehtia sairausvakuutuksen maksuliikkeestä;
- 4) hoitaa sairausvakuutusrahastoa;
- 5) hankkii tietoja ja selvityksiä sekä suorittaa tutkimuksia sairausvakuutukseen liittyvistä kysymyksistä sekä tehdä ehdotuksia sairausvakuutuksen ja sen hallinnon kehittämiseksi;
- 6) toimittaa vuosittain sosiaaliministeriölle tarpeelliset tiedot sairausvakuutuksesta; sekä
- 7) suorittaa muut tämän lain täytäntöönpanosta sille kuuluvat tehtävät.

Sairausvakuutuksen aluetoimiston tehtävänä on valvoa ja ohjata alueensa sairausvakuutustoimikuntien ja -toimistojen toimintaa kansaneläkelaitoksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Aluetoimiston alaisena toimii tarpeellinen määrä sairausvakuutukseen perehtyneitä asiantuntijalääkäreitä, sen mukaan kuin asetukset la tarkemmin säädetään.

50 §. Sairausvakuutusta koskevissa asioissa toimii kansaneläkelaitoksen apuna valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi kerrallaan asettama sairausvakuutusasiain neuvottelukunta; johon kuuluu yhdeksän jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä.

Neuvottelukunnan puheenjohtaja ja yksi jäsenistä, joka samalla toimii varapuheenjohtajana, määrätään kansaneläkelaitoksen esityksestä sekä muut jäsenet ja varajäsenet siten, että sosiaaliministeriö, lääkintöhallitus, lääkäreitä edustava järjestö, työnantajat ja vakuutettujen olosuhteiden tuntemus tulee neuvottelukunnassa edustetuksi.

Puheenjohtajalle ja jäsenille tulevat palkkiot määrää valtioneuvosto.

Tarkemmat määräykset neuvottelukunnasta ja sen tehtävistä annetaan asetuksella.

5 luku.

Muutoksenhaku.

51 §. Sairausvakuutusasioissa toimivat muutoksenhakueliminä sairausvakuutuslautakunnat ja tarkastuslautakunta.

Sairausvakuutuslautakunnan toimialueena on sairausvakuutusalue. Tarkastuslautakunnan toimialueena on koko maa.

52 §. Joka on tyytymätön sairausvakuutustoimikunnan päätökseen saa hakea siihen muutosta asianomaisen alueen sairausvakuutuslautakunnalta. Lautakunnan asettaa valtioneuvosto neljäksi vuodeksi kerrallaan. Siihen kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yksi lääkärijäsen ja kaksi vakuutettujen olosuhteiden tuntemusta edustavaa jäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan osalta on kansaneläkelaitokselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Vastaavasti on lääkärijäsenen osalta varattava lääkintöhallitukselle sekä kahden muun jäsenen osalta lääninhallitukselle tilaisuus lausunnon antamiseen. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla tuomarin virkaan vaadittava kelpoisuus.

Lautakunta on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja kahden muun jäsenen saapuvilla ollessa. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden jäsenen olla lääkäri.

53 §. Sairausvakuutustoimikunnan päätökseen on haettava muutosta kirjallisella valituksella viimeistään 30 päivänä ennen kello 12 sen päivän jälkeen, jona valittaja sai tiedon toimikunnan kirjallisesta päätöksestä.

Valituskirjelmä on annettava sairausvakuutustoimistoon, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä ja asiaa koskeva ote sairausvakuutustoimikunnan pöytäkirjasta sekä asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat sairausvakuutuslautakunnalle.

54 §. Joka on tyytymätön sairausvakuutuslautakunnan päätökseen, mikäli se koskee oikeutta tämän lain mukaiseen etuuteen tai päivärahan tai äitiysrahan määrää, saa hakea siihen muutosta tarkastuslautakunnalta 53 §:n 1 momentissa säädetyssä ajassa ja tavalla.

Tarkastuslautakunnan asettaa valtioneuvosto. Siihen kuuluu puheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia ja muita jäseniä, joiden tulee olla sosiaalivakuutukseen perehtyneitä. Puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla ja vähintään kahdella muulla jäsenellä tulee olla tuomarin virkaan vaadittava kelpoisuus. Muista jäsenistä ainakin kahden tulee olla lääkäri. Lautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä.

Lautakunnassa on lisäksi esittelijöitä ja tarpeellinen kansliahenkilökunta. Esittelijät nimittää valtioneuvosto lautakunnan ehdotuksesta. Lautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja muut jäsenet määrätään enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Tarkemmat määräykset tarkastuslautakunnasta annetaan asetuksella. Lautakunnan kustannukset suoritetaan valtion varoista.

55 §. Jollei valittaja muuta näytä, katsotaan hänen saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella annettu postin perille toimitettavaksi.

56 §. Jos sairausvakuutustoimikunnan tämän lain mukaista korvausta koskeva lainvoimainen päätös on perustunut väärään tai puutteelliseen selvitykseen tahi on ilmeisesti lain vastainen, voi sairausvakuutuslautakunta asianomaisen hakemuksesta tai sairausvakuutustoimikunnan esityksestä ja toimikuntaa tai asianomaista kuultuaan poistaa sairausvakuutustoimikunnan päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

Mitä 1 momentissa on säädetty, noudatettakoon soveltuvin osin tarkastuslautakuntaan, jolla on oikeus sairausvakuutustoimikunnan esityksestä tai asianomaisen hakemuksesta, vastapuolta kuultuaan, poistaa aikaisempi päätöksensä sekä määrätä asia uudelleen käsiteltäväksi. Sama oikeus on tarkastuslautakunnalla myös sairausvakuutuslautakunnan korvausta koskevassa asiassa antamaan päätökseen.

Tehtyään 1 tai 2 momentissa mainitun esityksen sairausvakuutustoimikunta voi, kunnes sairausvakuutuslautakunta tai tarkastuslautakunta on asian ratkaissut, väliaikaisesti keskeyttää korvauksen maksamisen tai suorittaa sen esityksensä mukaisin määrin.

Jos kansaneläkelaitos katsoo sairausvakuutustoimikunnan tai sairausvakuutuslautakunnan 1 momentissa tarkoitetun päätöksen perustuvan väärään tai puutteelliseen selvitykseen tai olevan ilmeisesti lain vastainen, on sillä oikeus saattaa asia tarkastuslautakunnan ratkaistavaksi. Tarkastuslautakunnalla on oikeus asianomaista sekä toimikuntaa tai lautakuntaa kuultuaan oikaista aikaisempi päätös tai poistaa se ja määrätä asia uudelleen käsiteltäväksi.

Jos vakuutetulle laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen

vuoksi on suoritettu korvausta liian vähän, tulee toimikunnan välittömästi virheen havaittuaan tai vakuutetun vaadittua oikaisua korjata virhe. Jos virhettä ei ole havaittu eikä oikaisua vaadittu vuoden kuluessa virheen tai erehdyksen syntymisestä, jääköön oikaisu suorittamatta.

57 §. Jos vakuutettu on saanut tämän lain mukaista korvausta enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus, on liikaa maksettu määrä perittävä takaisin. Aiheettomasti maksettu korvaus voidaan kuitenkin jättää takaisin perimättä, jos sen myöntämisen ei ole katsottava johtuneen haki-
jan vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta taikka jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Sairausvakuutustoimikunnan ja sairausvakuutuslautakunnan takaisin perimistä koskeva lainvoimainen päätös ja tarkastuslautakunnan mainitunlaisessa asiassa antama päätös saadaan panna täytäntöön niin-
kuin lainvoimainen tuomio.

Takaisin perittävä määrä voidaan kuitata vakuutetulle myöhemmin tulevilla korvauserillä.

6 luku.

Sairausvakuutusrahasto.

58 §. Vakuutusmaksuista kertyvät varat peritään ja työnantajan sairausvakuutusmaksuista kertyvät varat siirretään kansaneläkelaitokselle erityiseen sairausvakuutusrahastoon.

59 §. Sairausvakuutuksen kustannukset, joiksi luetaan tämän lain mukaisten etuuksien suorittamisesta ja sairausvakuutustoimikuntien ja -lautakuntien toiminnasta aiheutuvien kustannusten lisäksi myös se osa kansaneläkelaitoksen yleisistä hallinto- ja käyttökustannuksista, mikä vastaa sairausvakuutuksen aiheuttaman työmäärän osuutta kaikesta kansaneläkelaitoksessa suoritetusta työstä, suoritetaan sairausvakuutusrahastosta, kuitenkin niin, että rahaston pääomaa saa kalenterivuoden aikana vähentää enintään määrällä, joka vastaa puolta siitä määrästä, mikä rahastossa on kolmen viimeksi kuluneen kalenterivuoden lopussa keskimäärin ollut. Jos rahaston varat näin käytettyinä eivät riitä mainittuihin menoihin, suoritetaan puuttuva osa siinä järjestyksessä, kuin asetuksella tarkemmin säädetään, valtion varoista, kuitenkin niin, että valtion on suoritettava joka tapauksessa rahastolle vuosittain määrä, joka vastaa vähintään kolmannelle sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos rahastossa kalenterivuoden päättyessä oleva määrä, valtion suoritus mukaanluettuna olisi suurempi kuin kahdeksas osa sairausvakuutuksen sinä vuonna aiheuttamista kustannuksista, suoritetaan valtion varoista kuitenkin vain sellainen summa, että rahaston määrä nousee kahdeksanteen osaan sen vuoden sairausvakuutuksen kustannuksista. Valtion on suoritettava kuukausittain ennakkona määrä, joka vastaa kahdettatoistaosaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioidusta määrästä, siinä järjestyksessä kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

60 §. Sairausvakuutusrahaston varat on hoidettava silmällä pitäen maksuvalmiutta tuloa tuottavasti ja turvaavasti. Rahastosta voidaan sen luotonannossaan noudattamin ehdoin antaa lainaa myös kansaneläkelaitokselle, jos siihen on erityistä syytä. Vastaavasti sairausvakuutusrahasto voi ottaa lainaa kansaneläkelaitokselta.

Sairausvakuutusrahaston varoista on käytettävä vuosittain määrä, joka vastaa kahta prosenttia vakuutettujen sairausvakuutusmaksuina kertyneestä määrästä sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoittavaan toimintaan, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

7 luku.

Työpaikkakassat.

61 §. Avustuskassalain (471/42) mukaisella avustuskassalla, jonka toimintapiiriin kuuluvat työntekijät ovat saman työnantajan palveluksessa, on oikeus toimia tässä laissa säädettyjen etuuksien antajana jäsenilleen tai heille ja heidän perheenjäsenilleen. Järjestelylle on hankittava kansaneläkelaitoksen suostumus, joka annettakoon, jos kassankokous kahden kolmasosan äänten enemmistöllä on ilmoittanut hyväksyvänsä järjestelyn, ja jos kassan sääntöjen mukaan annettavat etuudet ovat vähintään tämän lain mukaiset. Tällaista avustuskassaa sanotaan tässä laissa työpaikkakassaksi.

Työpaikkakassasta on soveltuvin osin voimassa, mitä tässä laissa säädetään sairausvakuutustoimikunnasta. Muutoin siitä on voimassa avustuskassalaki, kuitenkin siten, että sosiaaliministeriöllä on valta siirtää työpaikkakassan sääntöjen ja perusteiden hyväksymistä, rekisteröimistä ja valvontaa koskevia tehtäviä kansaneläkelaitokselle.

Työnantaja ja työntekijä ovat velvolliset suorittamaan, työnantaja ja työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työntekijä vakuutetun sairausvakuutusmaksun tämän lain mukaisesti. Kansaneläkelaitos maksaa sairausvakuutusrahaston varoista työpaikkakassalle määrän, jonka kassan arvioidaan vuosittain etukäteen vahvistettavien vakuutusteknillisten laskelmien mukaan tarvitsevan tämän lain mukaisten etuuksien suorittamiseen lisättyä sillä hallintokulujen määrällä, mitä toimikunnalle arvioidaan vastaavasti näitä kuluja aiheutuvan. Vakuutusteknillisten laskelmien perusteet ja hallintokulujen korvaamisperusteet vahvistaa sosiaaliministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä.

Jos kassan 3 momentin mukaisesti saamat varat eivät jonakin vuonna riitä tämän lain mukaisten etuuksien suorittamiseen ja sen osoitetaan johtuvan suuremmasta sairastavuudesta kuin mitä vakuutusteknillisissä laskelmissa oli edellytetty, kansaneläkelaitos suorittaa puuttuvan osan työpaikkakassalle, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos työpaikkakassan sääntöjen mukaiset etuudet ovat tämän lain mukaisia etuuksia paremmat, näiden lisätujen suorittamisesta aiheutuvat kustannukset peitetään kassan säännöissä määrättävällä tavalla.

62 §. Edellä 61 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön tämän lain mukainen vakuutus siirtyy työpaikkakassan vastuulle sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana häntä koskeva työsuhde alkoi. Vastaavasti hänen tämän lain mukainen vakuutuksensa työpaikkakassassa lakkaa sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana työsuhde päättyi.

Henkilön tultua vakuutetuksi työpaikkakassassa tai hänen vakuutuksensa siinä päätyttyä tulee kassan viivytyksettä ilmoittaa siitä kirjallisesti vakuutetun kotikunnan sairausvakuutustoimikunnalle.

63 §. Jos työpaikkakassa puretaan, on sen siirrettävä kansaneläkelaitokselle kunkin kassassa vakuutetun osalta tämän lain mukainen vas-

tuunsa sekä sitä vastaava osa 61 §:n 3 momentin mukaisesti saamiin varoista.

64 §. Jos työpaikkakassan toiminta ei, erityisesti vakuutettujen edut huomioon ottaen, muodostu tarkoituksenmukaiseksi, kansaneläkelaitoksen tulee esittää kassalle asian johdosta huomautus ja antaa ohjeet epäkohtien poistamiseksi. Jos ohjeita ei noudateta, on sosiaaliministeriöllä kansaneläkelaitoksen esityksestä valta kieltää kassalta oikeus tämän lain mukaisten vakuutusten myöntämiseen ja määrätä ajankohta, josta lukien kassan tämän lain mukainen toiminta on lakkaava. Vastuun ja varojen siirtämisen osalta noudatettakoon tällöin, mitä 63 §:ssä on säädetty.

Milloin työpaikkakassa päättää muuttaa sääntöjään siten, että sen suorittamat etuudet eivät enää vastaa vähintään tämän lain mukaisia etuuksia, on kansaneläkelaitoksen peruutettava 61 §:n 1 momentin nojalla antamansa suostumus. Työpaikkakassaan on tällöin sovellettava, mitä 63 §:ssä on säädetty. Työpaikkakassa voi muuttaa sääntöjään edellä mainituin tavoin vain siten, että muutetut säännöt tulevat voimaan muutosta seuraavan tammikuun 1 päivänä.

65 §. Jos työpaikkakassa on tyytymätön kansaneläkelaitoksen tämän luvun mukaisessa asiassa tekemään päätökseen, sillä on oikeus valittaa siitä korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa 24 päivänä maaliskuuta 1950 annetussa laissa (154/50) on säädetty.

8 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

66 §. Tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta verotoimistoille aiheutuvat kustannukset otetaan verotuslain 135 ja 136 §:ssä säädettyyn kustannusten jakoon.

67 §. Joka luvattomasti ilmaisee, mitä hän tässä laissa säädettyjä tehtäviä täyttäessään on saanut tietää jonkun henkilön taloudellisesta asemasta tai terveydentilasta, rangaistakoon sakolla, jollei teosta muussa laissa ole ankarampaa rangaistusta säädetty.

Tässä pykälässä mainitusta rikoksesta älköön virallinen syyttäjä nostako syytettä, ellei asianomistaja ole rikosta syytteeseen pantavaksi ilmoittanut.

68 §. Sairausvakuutustoimikunnalla on oikeus omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä käsiteltävänään olevan asian selvittämiseksi kuulustuttaa todistajia yleisessä alioikeudessa.

Valtion, kunnan ja muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomaisen, vakuutus- ja eläkelaitos, eläkesäätiö, sairaala ja muu sairaanhoitolaitos sekä työnantaja ovat velvolliset pyynnöstä antamaan sairausvakuutustoimikunnalle, kansaneläkelaitokselle tai tämän lain mukaiselle valitusviranomaiselle maksutta kaikki hallussaan olevat, näiden käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot.

Mitä 2 momentissa on säädetty, koskee myös lääkäriä, kuitenkin siten, että hänellä on oikeus saada antamistaan tiedoista ja lausunnoista vahvistetun taksan mukainen palkkio.

69 §. Tähän lakiin perustuvaa oikeutta korvaukseen älköön ulosmitat-tako.

Sopimus, joka tarkoittaa tähän lakiin perustuvan oikeuden siirtä-mistä toiselle tai panttaamista, on mitätön.

70 §. Kansaneläkelaitoksella ja sairausvakuutustoimikunnalla on oikeus saada virka-apua viranomaiselta.

71 §. Sairausvakuutustoimikunnan ja -lautakunnan sekä tarkastuslau-takunnan jäsenen esteellisyydestä on voimassa, mitä oikeudenkäymis-kaassa on tuomarin esteellisyydestä säädetty.

72 §. Tässä laissa säädetty maksut, joiden suoritus on laiminlyöty, pe-ritään ilman tuomiota ja päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja yleisten maksujen ulosotosta on erikseen säädetty.

73 §. Tämän lain mukaan annettavia tiedonantoja, todistuksia ja ilmoi-tuksia varten tarvittavat kaavat ja lomakkeet vahvistaa kansaneläkelai-tos.

74 §. Sairausvakuutustoimikunnan ja -lautakunnan sekä tarkastuslauta-kunnan on annettava toimituskirjat maksutta.

75 §. Sen lisäksi, mitä 38 §:ssä on säädetty, kansaneläkelaitos voi päät-tää, että tämän lain mukaan eläkelaitokselle suoritettavaa maksua ei peritä tai sellaisessa maksussa taikka sen tilityksessä olevaa virhettä ei oikaista, jos maksu tai virhe on niin vähäinen, että sen perimisen tai oikaisemisen on katsottava aiheuttavan suhteettoman paljon työtä tai kustannuksia.

76 §. Jos maan yleinen palkkataso on olennaisesti noussut, valtioneuvos-tolla on oikeus korottaa päivä- ja äitiysrahaa koskevia tämän lain 16 §:ssä säädettyjä markkamääriä enintään huhtikuusta 1963 alkaen lasket-tua palkkatason nousua vastaavaksi.

77 §. Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltami-sesta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan niin kuin siitä lailla erikseen säädetään.

---

91. LAKI SAIRAUSVAKUUTUSLAIN VOIMAANTULOSTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 365/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Tänä päivänä annettu sairausvakuutuslaki tulee voimaan muilta paitsi 2 luvun osalta 1 päivänä huhtikuuta 1964, kuitenkin siten, että vakuutetun sairausvakuutusmaksu on sen estämättä, mitä sairausvakuutuslain 33 §:n 1 momentissa on säädetty, 1 päivään tammikuuta 1967 asti 0,5 penniä veroäyriä.

Mainitun 2 luvun osalta sairausvakuutuslaki tulee voimaan kahdes- ja eri vaiheessa siten kuin jäljempänä säädetään.

2 §. Lukuun ottamatta sairausvakuutuslain lääkäripalkkion korvaamista koskevan 7 §:n säännöksiä mainitun lain 2 luku tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1964, kuitenkin siten, että päivärahaa suoritettaessa sovelletaan 19 §:n 1 momentissa säädetyn seitsemän arkipäivän sijasta neljätoista arkipäivää.

3 §. Jos työkyvyttömyys on alkanut tai lääkärin suorittama tutkimus tai antama hoito tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 1967 tai sen jälkeen, sovelletaan päivärahaan ja lääkäripalkkion korvaamiseen, mitä sairausvakuutuslain 7 ja 19 §:ssä on säädetty.

4 §. Jos sairauden aiheuttama työkyvyttömyys on alkanut ennen 1 päivää syyskuuta 1964, korvataan sairaanhoidon kustannukset ja työansion menetys sairausvakuutuslain mukaisesti ja huomioon ottaen, mitä tässä laissa on säädetty, mainitusta päivästä lukien, jolloin 14 ja 300 päivän aikamäärät luetaan alkaviksi sairastumispäivästä.

Mitä 1 momentissa on säädetty sairaanhoidon kustannusten korvaamisesta, sovelletaan vastaavasti lääkäripalkkion korvaamiseen 1 päivästä tammikuuta 1967 alkaen.

Jos työkyvyttömyys on alkanut sairausvakuutuslain 19 §:n mukaisesti laskettavan seitsemän arkipäivän kuluessa ennen tammikuun 1 päivää 1967, on päivärahaa suoritettava siitä ajankohdasta alkaen, jolloin työkyvyttömyys on sen alkamispäivän lisäksi kestänyt mainitun pykälän mukaisesti lasketut seitsemän arkipäivää.

5 §. Mitä 4 §:n 1 momentissa on säädetty sairaanhoidon kustannuksista, noudatettakoon soveltuvin osin raskaudesta ja synnytyksestä johtuviin kustannuksiin, jos raskaus on alkanut tai synnytys tapahtunut ennen 1 päivää syyskuuta 1964, kuitenkin siten, että lääkäripalkkio korvataan

vain, jos suoritettu tutkimus tai annettu hoito on tapahtunut 31 päivän joulukuuta 1966 jälkeen.

6 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964.

Ennen lain voimaantuloa kansaneläkelaitoksen on hyvissä ajoin ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin lain täytäntöönpanoa varten. Kansaneläkelaitokselle näin aiheutuneet kustannukset korvataan valtion varoista.

---

92. LAKI TYÖNANTAJAN SOSIAALITURVAMAKSUSTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 366/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Työnantaja on velvollinen maksamiensa palkkojen perusteella suorittamaan valtiolle työnantajan lapsilisämaksua kolme ja puoli prosenttia sekä kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksua yhden prosentin työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

Työnantajan lapsilisämaksu ja sairausvakuutusmaksu sekä kansaneläkelaiissa säädetty työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Julkisoikeudellisen virka- tai toimisuhteen osapuolista on voimassa, mitä tässä laissa on työnantajasta ja palkansaajasta säädetty. Evankelisluterilaisten seurakuntien papiston, kanttoriurkurien ja kirkonpalvelijain osalta noudatettakoon kuitenkin, mitä erikseen on säädetty.

2 §. Palkalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkoperintälain 4 §:ssä mainittua palkkaa ottaen työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten osalta huomioon, mitä sanotun lain 8 §:ssä on säädetty. Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan ennakkoperintälaiissa säädetyllä tavalla. Palkkana pidetään myös merimiesverolaiissa tarkoitettua merimiestuloa.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa ennakkoperintälain 4 §:n 4 momentissa mainittua työnantajaa sekä merimiesverolaiissa tarkoitettua laivanisäntää. Jos palkkasaatava suoritetaan ulosottoviranomaiselle keretyneistä varoista tai konkurssiin luovutetusta omaisuudesta, on näistä varoista samalla oikeudella kuin palkkasaatava suoritettava myös työnantajan sosiaaliturvamaksu noudattaen vastaavasti, mitä ennakkoperintälain 7 §:ssä on säädetty.

3 §. Työnantajan sosiaaliturvamaksua ei ole suoritettava, jos työntekijälle suoritetun palkan määrä on niin pieni, ettei siitä toimiteta ennakkoperintälain mukaista pidätystä.

Sosiaaliturvamaksu suoritetaan täysin kymmenin pennein siten, että täysien kymmenien pennien yli menevä osa jätetään lukuun ottamatta.

4 §. Vieraan valtion Suomessa oleva lähetystö, sellainen konsulinvirasto, jonka päällikkönä on lähetetty konsuli, ja niihin verrattava muu ulkomainen edustusto eivät ole velvollisia suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksua.

5 §. Työnantajan, joka toimittaa ennakonpidätyksen veromerkkejä käyttäen, on suoritettava sosiaaliturvamaksu kolmen päivän kuluessa palkanmaksusta tai, milloin palkka merkitään asianomaisen hyväksi, tilille merkitsemisestä, kuitenkin viimeistään työsuhteen päättyessä, siten, että hän kiinnittää palkansaajan verokirjaan tai pidätystodistukseen sosiaaliturvamaksua vastaavan määrän hankkimiaan veromerkkejä, jotka on merkittävä kelpaamattomiksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti sovellettava etukäteen maksettavaan palkkaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, valtiovarainministeriö voi, milloin palkanmaksu tapahtuu useammin kuin kerran kuukaudessa, oikeuttaa työnantajan suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksun harvemmin, kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa ja viimeistään työsuhteen päättyessä.

6 §. Työnantaja, joka toimittaa ennakonpidätyksen veromerkkejä käyttämättä, on velvollinen suorittamaan sosiaaliturvamaksun pidättämien ennakkojen tilityksen yhteydessä valtion postisiirtotilille. Niin ikään on laivanisännän suoritettava merimiestulon perusteella maksettavan sosiaaliturvamaksun pidättämänsä merimiesveron yhteydessä valtion postisiirtotilille. Tässä momentissa tarkoitetusta suorituksesta on annettava tilitys sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Milloin valtiovarainministeriö on ennakkoperintälain 19 §:n 3 momentin nojalla oikeuttanut työnantajan suorittamaan pidätetyt ennakkomäärät valtion postisiirtotilille myöhemmin kuin mainitussa lainkohdassa on sanottu, on työnantajan sosiaaliturvamaksulle suoritettava pitenehtyiltä maksuajalta sama korko kuin pidätetylle ennakkomäärälle. Korkoina kertyvät varat jäävät valtiolle.

7 §. Sosiaaliturvamaksun suorittamisesta on työnantajan tehtävä merkintä palkansaajan verokirjaan tai pidätystodistukseen, ei kuitenkaan siltä osin kuin sosiaaliturvamaksua on suoritettu merimiestulona pidettävän palkan perusteella.

8 §. Mitä ennakkoperintälain 17 §:ssä säädetään, on vastaavasti voimassa työnantajan sosiaaliturvamaksun osalta, ei kuitenkaan, jos sosiaaliturvamaksua on suoritettava merimiestulona pidettävän palkan perusteella.

9 §. Veroviranomaisten tulee valvoessaan ennakkoperintälaisissa tarkoitettujen ennakon ja merimiesverolaisissa tarkoitettujen merimiesveron pidätystä koskevien säännösten ja määräysten noudattamista valvoa myös, että työnantajat noudattavat tässä laissa ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

10 §. Työnantaja on valtiolle vastuussa sosiaaliturvamaksusta, jonka hän tämän lain mukaan on velvollinen suorittamaan. Jos sosiaaliturvamaksu on jätetty suorittamatta, on sille maksettava veronmaksun lainlyömisien johdosta suoritettavaksi säädetty veronlisäys sen mukaan, kuin ennakkoperintälaisissa on säädetty pidättämättä tai suorittamatta jätetylle määrälle maksettavasta veronlisäyksestä. Veronlisäyksiä kertyvät varat jäävät valtiolle.

Mitä työntekijän työsuhteesta johtuneen palkkasaatavan etuoikeudesta on säädetty, sovelletaan vastaavasti työnantajan sosiaaliturvamaksuun.

11 §. Jos työnantajan sosiaaliturvamaksu on osaksi tai kokonaan jäänyt suorittamatta, on virheen oikaisemisesta ja puuttuvan määrän perimisestä työnantajalta voimassa, mitä ennakkooperintalaissa ennakkopidätyksen ja merimiesverolaissa merimiesveron pidätyksen laiminlyönnin oikaisemisesta ja perimisestä on säädetty.

Jollei suoritusvelvollisuutensa laiminlyönyttä työnantajaa voida verokirjassa tai ennakkopidätystodistuksessa olevien merkintöjen perusteella saada selville, on palkansaaja verojohtajan kehoituksesta velvollinen antamaan työnantajasta tarpeelliset tiedot.

Tässä pykälässä mainittuun perimiseen älköön kuitenkaan ryhdytäkö, jos maksettavaksi pantu määrä on pienempi kuin yksi marka.

12 §. Työnantajan maksettavaksi 11 §:n 1 momentin nojalla pantu sosiaaliturvamaksu veronlisäyksineen saadaan ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä.

13 §. Jos työnantaja on suorittanut sosiaaliturvamaksua liikaa, hänellä on oikeus saada hakemuksesta veronkantoviranomaiselta takaisin liiksi suoritettu määrä.

14 §. Mikäli erityisen painavat syyt vaativat, valtiovarainministeriö voi hakemuksesta harkinnan mukaan poistaa työnantajan maksettavaksi pannut, 10 §:n 1 momentissa tarkoitetut veronlisäykset.

Erityisistä syistä valtiovarainministeriö voi hakemuksesta myöntää lykkäystä työnantajan maksettavaksi 11 §:n 1 momentin nojalla pantujen työnantajan sosiaaliturvamaksujen samoin kuin 1 momentissa tarkoitettujen veronlisäysmäärien suorittamisessa. Ministeriö voi myös oikeuttaa veronkantoviranomaisen myöntämään lykkäystä ministeriön määräämissä rajoissa.

15 §. Veronkantoviranomaisen on kunakin kalenterivuotena suoritettava kansaneläkelaitokselle etumaksuna kunkin kunnan osalta 96 prosenttia viimeksi kulunutta kalenterivuotta edeltäneenä vuotena maksettujen työnantajan kansaneläkemaksujen ja sairausvakuutusmaksujen yhteismäärästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut määrät on maksettava kuukausittain kahtenatoista samansuuruisena eränä vuodessa siten, että ensimmäinen erä suoritetaan helmikuussa ja viimeinen erä seuraavan vuoden tammikuussa.

Jos yleisen palkkatason muuttumisen taikka muun erityisen syyn vuoksi työnantajan sosiaaliturvamaksujen voidaan arvioida lisääntyvän tai vähentyvän ainakin viidellä prosentilla etumaksun perusteena olevan vuoden vastaavaan määrään verrattuna, korotetaan tai alennetaan etumaksua vastaavasti.

Valtiovarainministeriö päättää kansaneläkelaitosta kuultuaan etumaksun korottamisesta tai alentamisesta 3 momentin nojalla. Jos kunnallisessa jaotuksessa on tapahtunut olennainen muutos tai muu erityinen syy sitä vaatii, ministeriöllä on valta määrätä etumaksun suuruus siitä poiketen, mitä 1 ja 3 momentissa on säädetty, sen mukaan kuin on katsottava kohtuulliseksi.

16 §. Veronkantoviranomaisen on kalenterivuositain joulukuun loppuun mennessä suoritettava edellisenä vuotena maksetuista työnantajan sosiaaliturvamaksuista kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutus-

ja kansaneläkemaksuna tuleva osuus vähennettynä 15 §:ssä tarkoitetuilla etumaksuilla tai perittävä takaisin liikaa suoritettua etumaksut. Merimiestalon perusteella suoritettua työnantajan kansaneläkemaksut ja sairausvakuutusmaksut suoritetaan kansaneläkelaitokselle vuosittain merimiesverolain (208/58) 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilityksen yhteydessä.

17 §. Jos asianomainen tai valtionasiamies on tyytymätön verojohtajan tämän lain nojalla antamaan päätökseen, saa hän hakea siihen kirjallisesti muutosta sen läänin lääninhallitukselta, johon maksuvelvollisen kotikunta kuuluu. Valitus on toimitettava veropiirin vero toimistoon tai lääninhallitukseen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valtionasiamiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös tehtiin. Merimiesverokonttorin tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Uudenmaan lääninhallitukselta sen mukaan kuin merimiesverolaissa säädetään.

Lääninhallituksen päätökseen, joka koskee velvollisuutta suorittaa sosiaaliturvamaksu taikka sitä, kenelle tämä velvollisuus kuuluu, voi asianomainen hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valtion puolesta on valitusoikeus tarkastusasiamiehellä. Valitus on 60 päivän kuluessa tiedoksisaamisesta toimitettava lääninhallitukseen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tarkastusasiamiehen valitusaika alkaa siitä päivästä, jona päätös tehtiin.

Valituksesta huolimatta on päätös täytäntöönpanokelpoinen. Valituksen johdosta annettua päätöstä on, silloinkin kun valitus on tehty 8 §:ssä tarkoitettua verojohtajan ratkaisusta, sovellettava myös sosiaaliturvamaksuun, joka on suoritettu tai olisi ollut suoritettava ennen päätöksen antamista.

18 §. Työnantajaa tai hänen edustajaansa, joka muusta syystä kuin työnantajan maksukyvyttömyyden johdosta on jättänyt noudattamatta hänelle tässä laissa säädetyn velvollisuuden, rangaistakoon, jollei siitä muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta, sakolla, tai, jos asiahaarat ovat erittäin raskauttavat, enintään kuuden kuukauden vankeudella.

19 §. Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

20 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964, kuitenkin siten, että työnantajan sairausvakuutusmaksu on sen estämättä, mitä 1 §:n 1 momentissa on säädetty, 1 päivään tammikuuta 1967 asti puoli prosenttia palkasta.

Kansaneläkelaitokselle vuosilta 1964-1965 sekä 1967-1968 suoritettavien työnantajan sairausvakuutusmaksun etumaksujen määrän vahvistaa valtiovarainministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä.

93. LAKI VEROTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 368/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:158)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 136 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

136 §.-----

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista vuotuisista kustannuksista vastaavat valtio ja asianomainen kunta kumpikin 41 prosentista, kansaneläkelaitos 12 prosentista ja evankelisluterilainen seurakunta 6 prosentista. Näiden perusteiden mukaan vastattavia kustannuksia ovat muun ohessa kustannukset maatalouskiinteistöjen verojyvityksestä ja -luokituksesta, verotoimiston kaluston ja toimistokoneiden vuotuisesta kunnossapidosta sekä verotoimiston käyttämistä tai yleisölle jakamista lomakkeista ja muista painotuotteista. Jos kunnan osuus kustannuksista, lukematta mukaan osuutta maatalouskiinteistöjen verojyvityksestä ja -luokituksesta aiheutuvista menoista, nousisi suurempaan määrään kuin 0.28 penniin kutakin samana vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa pantua veroäyriä kohti, jää osuus siltä osin valtion vastattavaksi. Milloin veropiiriin kuuluu useampia kuntia tai seurakuntia, vastaavat ne osuudestaan henkikirjoitetun väkiluvun mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että verojyvitys- ja -luokituskustannuksista kuntien ja seurakuntien osuudesta vastaavat vain ne kunnat ja seurakunnat, joiden alueilla verojyvityksiä ja -luokituksia on toimitettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964.

---

94. LAKI VEROTUSLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 374/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:158)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 39 §:n 1 momentti, 68 §:n 2 momentti, 81 §:n 1 momentti, 90 §:n 2 momentti ja 119 §:n 3 momentti sekä lisätään sen 45 §:ään uusi 2 momentti ja 84 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

39 §. Veroilmoitus on kultakin verovuodelta annettava ennen seuraavan vuoden tammikuun loppua. Verovelvollinen, joka kuuluu kirjanpitovelvollisten ensimmäiseen tai toiseen ryhmään, saa kuitenkin antaa veroilmoituksensa viimeistään maaliskuun 1 päivänä. Verovelvollisella, joka kuuluu kirjanpitovelvollisten kolmanteen tai neljänteen ryhmään ja jonka tilikausi on päättynyt lokakuun 1 päivän jälkeen, on oikeus antaa veroilmoituksensa viimeistään huhtikuun 1 päivänä. Viimeksi sanottu oikeus on myös valtiolla, kunnalla ja kuntainliitolla sekä evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalla.

45 §. -----
 Asetuksella voidaan myöntää poikkeuksia 1 momentin 3 kohdan mukaisesta ilmoittamisvelvollisuudesta.

68 §. -----
 Verojyvityksestä ja -luokituksesta on verotuksessa kuitenkin poikettava, milloin havaitaan, että siinä on tapahtunut laskuvirhe tai tähän verrattava erehdys taikka että kiinteistön viljelysmaan tai metsämaan pinta-alassa on verojyvityksen ja -luokituksen toimittamisen jälkeen tapahtunut muutos. Niin ikään on verojyvityksestä ja -luokituksesta poikettava, jos sen toimittamisen jälkeen viljelysmaan tai metsämaan tuottoon vaikuttavissa tekijöissä on tapahtunut sellainen muutos, joka aiheuttaa viljelysmaan tai metsämaan tuoton lisääntymisen tai vähentymisen ainakin viidellä sadalta.

81 §. Veroluettelo on pidettävä julkisesti nähtävänä kymmenen arkipäivän ajan verolautakunnan päättämässä paikassa kunnan alueella tai, jos se on erityisistä syistä tarkoituksenmukaista, läheisessä väestökeskuksessa. Nähtävällepanosta on sitä ennen ilmoitettava, niinkuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

84 §. -----
 Milloin 1 momentissa tarkoitettun muun vuoden verotuksen on toimitannut toinen verolautakunta kuin se, joka veronoikaisun tai jälkiverotuksen yhteydessä osoittaa verovelvollisen saamaan veroa takaisin, tehdään tästä aiheutuva muutos maksuunpanoon siinä kunnassa, missä asianomaisen muun vuoden verotus on toimitettu.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään verosta, sovelletaan myös kansaneläkevakuutusmaksuun.

90 §. -----
 Lääninoikeuden on 1 momentissa tarkoitettun muutoksenhaun johdosta, jollei valitusta heti jätetä tutkittavaksi ottamatta tai ilmeisesti aiheettomana hylätä, hankittava verojyvityksen ja -luokituksen suorittajan lausunto sekä varattava valtion tai kunnan puolesta tehdystä valituksesta maatalouskiinteistön omistajalle tai haltijalle sekä tämän valituksesta valtion- ja kunnanasiomiehelle tilaisuus kirjallisen vastineen antamiseen. Lääninoikeuden taikka sen määräämän kahden tai useamman oikeuden jäsenen tahi 30 §:ssä mainitun lisäjäsenen on lisäksi toimitettava kiinteistöllä katselmus, milloin sitä asian laatuun katsoen pidetään tarpeellisena.
 -----

119 §. -----
 Milloin valtion- ja kunnallisvero eivät ole tulleet täysimääräisesti suoritetuiksi, on kummankin veron suoritukseksi katsottava yhtä suuri osa kertyneestä määrästä, kuin kumpikin vero on verovelvolliselle määrätyn valtion- ja kunnallisveron yhteismäärästä, kuitenkin siten, että kunnallisveron osuus tasoitetaan lähimpään kymmenellä jaolliseen pennimäärään.
 -----

95. LAKI MERIMIESVEROLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 369/63)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1958:81)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain (208/58) 6 §:n 1 momentti, 2 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §. Taulukot, joiden mukaan merimiesvero suoritetaan, vahvistaa valtiovarainministeriö (merimiesverotaulukko). Merimiesverotaulukko on laadittava siten, että kuukaudesta maksettavasta rahapalkasta suoritettava merimiesvero mahdollisuuden mukaan on kahdestoistaosa siitä tulo- ja omaisuusveron, kunnallisveron, kansaneläkevakuutusmaksun ja vakuutetun sairausvakuutusmaksun yhteenlasketusta määrästä, mikä näitä veroja ja maksuja olisi voimassa olevan lainsäädännön mukaan suoritettava 2 momentin mukaan lasketusta tulosta. Tällöin otetaan huomioon verovelvollisen ikä, aviosuhde ja elatusvelvollisuus sekä kunnallisvero laskettuna kymmenen pennin mukaan veroäyriltä.

Tulo- ja omaisuusveron sekä kunnallisveron alainen tulo lasketaan seuraavien perusteiden mukaan:

-----
3) Tulo- ja omaisuusveroa laskettaessa vähennetään tulosta lisäksi, mikäli vastaavat vähennykset saadaan tulo- ja omaisuusverotuksessa tehdä:

a) maksut, jotka merimiesten on verovuonna katsottava keskimäärin suorittavan omasta tai lastensa henki- tai muusta henkilövakuutuksesta;

b) sairaudesta johtuvat keskimääräisiksi arvioitavat kustannukset;

c) elinkustannusten kalleuden tähden tehtävä vähennys laskettuna kolmeksi neljäsosaksi siitä, miksi se lain mukaan voidaan enintään vahvistaa;

d) vähennys, joka tehdään kaikesta palkkatulosta; sekä

e) kansaneläkevakuutusmaksu ja vakuutetun sairausvakuutusmaksu.

Kansaneläkevakuutusmaksu otetaan jokaisessa taulukossa huomioon laskettuna 1,5 pennin mukaan veroäyriltä sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksu laskettuna pennin mukaan veroäyriltä. Mikäli jonkin tulosta tehtävän vähennyksen suuruus riippuu verovelvollisen perheenjäsenten lukumäärästä, ei merimiehen aviopuolisoa oteta tällöin huomioon perheenjäsenenä.

13 §. Merimiesvero, minkä merimies on tämän lain mukaan verovuonna suorittanut, on jaettava valtion, sen kunnan, jossa merimiehellä on verovuoden alussa ollut asunto ja kotipaikka, ja kansaneläkelaitoksen kesken. Tämä jako on toimitettava siten, että kunnalle suoritetaan 8 prosenttia ja kansaneläkelaitokselle 1.2 prosenttia kansaneläkevakuutusmaksuna ja 0.8 prosenttia vakuutetun sairausvakuutusmaksuna merimiestulosta muun osan jäädessä valtiolle. Jos merimiesvero on pienempi kuin 10.0 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että kansaneläkelaitos saa yhden osan ja kunta neljä osaa.

-----

14 §. -----
 Merimiesveroluettelon perusteella merimiesverokonttorin on tilittävä kullekin kunnalle ja kansaneläkelaitokselle 13 §:n mukaan tulevat merimiesveron osuudet ja lähetettävä ote luettelosta asianomaiselle verolautakunnalle, kunnallishallitukselle ja kansaneläkelaitokselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964, kuitenkin siten, että vakuutetun sairausvakuutusmaksu on sen estämättä, mitä 6 §:n 3 momentissa on säädetty, 1 päivään tammikuuta 1967 asti voimassa olevissa taulukoissa otettava huomioon laskettuna 0.5 pennin mukaan veroäyryltä. Vastaavasti on kansaneläkelaitokselle 13 §:n 1 momentin estämättä suoritettava 1 päivän huhtikuuta 1964 ja 1 päivän tammikuuta 1967 väliseltä ajalta vakuutetun sairausvakuutusmaksuna 0.4 prosenttia merimiestulosta. Jos merimiesvero on pienempi kuin 9.6 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero edellämainitulta ajalta kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että kansaneläkelaitos saa yhden osan ja kunta viisi osaa.

-----

96. HELSINGIN KAUPUNGIN JA SUOMEN KONEPÄÄLLYSTÖ-
LIITTO R. Y:N VÄLINEN SOPIMUS KAUPUNGIN OMISTAMIEN
ALUSTEN S/S OTSON JA M/S TURSON KONEPÄÄLLYSTÖN
PALKKAUKSESTA JA MUISTA TYÖEHDOISTA.

Palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r. y:n alle-
kirjoittama heinäkuun 5 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä helmikuun 20 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:134 sekä 1962:26 ja 93)

Helsingin kaupungin ja Suomen Konepäällystöliitto r. y:n kesken
on tehty alla mainittujen Helsingin kaupungin omistamien alusten kone-
päällystön palkkausta ja muita työehtoja koskeva sopimus:

1 §. Palkkaus. Aluksilla s/s Otso ja m/s Turso maksetaan kone-
päällystölle peruspalkka ja palkanlisät, kuten ulkomaanliikenteessä
on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r. y:n ja Suomen Konepäällystö-
liitto r. y:n kesken.

Konepäällystö on kuitenkin oikeutettu lukemaan hyväkseen ikäli-
sävuosia laskettaessa yhteensä enintään viisi vuotta kunnan, valtion
tai kauppalaivastossa päällystöasemassa palvelusta ajastaan.

Konepäällystöön kuuluvalla, joka palvelee kausiliikenteessä ole-
vassa aluksessa, jota luonnonesteiden tai liikenteen laadun vuoksi ei pi-
detä liikenteessä läpi vuoden, maksetaan tämän sopimuksen mukainen
palkkaus koko vuodelta.

Pöytäkirjamerkintä 1: Kaupungilla on kuitenkin oikeus siirtää
konepäällystöön kuuluvia alukselta toiselle taikka muihinkin lai-
toksiin vastaavanlaisiin tehtäviin.

Pöytäkirjamerkintä 2: Merenkulun Työnantajaliitto r. y:n ja
Suomen Konepäällystöliitto r. y:n välisen työehtosopimuksen ikä-
lisäjärjestelmää sovelletaan kaupungin kohdalla siten, että jos
mainitun sopimuksen mukaan vaaditaan tietty palvelusaika sa-
massa varustamossa ja samassa virka-asemassa, kaupungin
palveluksessa olevilta konepäällystöön kuuluvilta vaaditaan vas-
taavasti samat palvelusajat kaupungin palveluksessa ja samassa
virka-asemassa.

2 §. Ruoanpitokorvaus. Korvauksena ruoanpidosta suoritetaan
konepäällystölle sama korvaus, mikä kulloinkin on voimassa valtioneu-
voston 27. 7. 1950 antaman päätöksen (asetuskokoelma 394/50) mukaan
merimiesten vuosilomapalkkaan sisältyvästä vapaan asunnon ja ravin-
non vastikkeesta.

Ellei alukseen ole palkattu eri henkilöä ruoan valmistamista var-
ten, maksetaan vapaan ruoan korvauksena edellä mainittu rahavastike
korotettuna yhdellä nykymarkalla.

3 §. Työaika-, ylityö- ja jäämisvuorokorvaus. Varsinainen työaika sijoitetaan kello 06-18 välille ja se on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 45 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta, mikäli kysymyksessä ei ole merityöaikalain mukainen turvallisuuspalvelu, maksetaan ylityökorvaus merityöaikalain säännösten mukaisesti. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan ylityökorvaus kaikesta lauantaisin ja pyhäpäivien aattona klo 15 jälkeen sekä kaikesta sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritetusta työstä.

Pääsiäis-, helluntai-, juhannus-, pyhäinpäivän-, joulun- ja uudenvuoden aattona kello 13 jälkeen sekä merellä että satamassa suoritetusta työstä maksetaan ylityökorvaus merityöaikalaissa sunnuntai-työstä säädetyn perusteen mukaisesti.

Milloin konemestari määrätään aluksen ollessa satamassa varsinaisen työajan jälkeen jäämään alukselle (stopptörn), maksetaan siitä korvaus, kuten on sovittu Merenkulun Työnantajaliitto r.y:n ja Suomen Konepäällystöliitto r.y:n kesken.

4 §. Voitelija -apulainen. Vähintään 500 IHV:n aluksella on merivahtiin osallistuvalla konepäällikölle järjestettävä voitelija-apulainen.

5 §. Muut palvelusehdot. Vuosiloma ja lomakorvaus määräytyvät merimiesten vuosilomalain mukaan.

Eläke määräytyy Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäänön mukaisesti. Eläkevuosia määrättäessä saavat konemestarit laskea hyväkseen enintään 10 vuotta kunnan, valtion tai kauppalaiivastossa päällystösasemassa suoritetusta palvelusajastaan.

Muut oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät merimieslainsäädännön mukaisesti.

6 §. Sopimuksen voimassaoloaika. Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1963 ja on voimassa vuoden 1963 loppuun saakka, josta lähtien se jatkuu yhden vuoden kerrallaan, ellei sopimusta viimeistään kahden kuukautta ennen sen päättymiseksi määrättyä aikaa ole jommankumman asianomaisen puolelta irtisanottu.

97. HELSINGIN KAUPUNGIN JA SUOMEN KONEPÄÄLLYSTÖLIITTO R. Y:N VÄLINEN TYÖEHTOSOPIMUS M/S KORKEASAAREN JA HINAAJIEN H-1 JA H-3 KONEPÄÄLLYSTÖN PALKKAUKSESTA JA MUISTA TYÖEHDOISTA.

Palkkalautakunnan ja Suomen Konepäällystöliitto r. y:n allekirjoittama heinäkuun 22 p:nä 1963)

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 19 p:nä 1963)

- 1 §. Palkkaus. I. Aluksessa m/s Korkeasaari maksetaan
- a) virkaiältään vanhemmalle konemestarille, joka toimii aluksen konepäällikkönä, palkkaus virkasäännön 21 §:ssä mainitun palkka-asteikon 16. palkkaluokan perusteella,
  - b) virkaiältään nuoremmalle konemestarille palkkaus virkasäännön 21 §:ssä mainitun palkka-asteikon 15. palkkaluokan perusteella.
- II. Hinaajilla H-1 ja H-3 konemestarille, joka toimii aluksen konepäällikkönä, maksetaan palkkaus virkasäännön 21 §:ssä mainitun palkka-asteikon 15. palkkaluokan perusteella.

2 §. Työaika. Varsinainen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 45 tuntia viikossa, minkä yli menevältä työajalta maksetaan ylityökorvaus niin kuin siitä on säädetty laissa työajasta kotimaanliikenteen aluksissa. Varsinaisesta viikkotyöajasta riippumatta maksetaan ylityökorvaus kaikesta lauantaisin ja pyhäpäivien aattona kello 15 jälkeen sekä kaikesta sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritetusta työstä.

3 §. Ruoanpitokorvaus. Purjehduskautena suoritetaan m/s Korkeasaaren konepäällystölle ruoanpitokorvauksena 2,25 markkaa päivältä.

4 §. Vuosiloma. Vuosilomaoikeudet määräytyvät aikaisemman käytännön mukaisesti.

5 §. Muut palvelusehdot. Eläkkeen suuruus määräytyy kaupungin kulloinkin voimassa olevan viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti. Muut oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät merimieslainsäädännön mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä: Konepäällystöön kuuluville annetaan kaupungin puolesta käytettäväksi suojapuku.

6 §. Ympärivuotinen työsuhte. Alusten konepäällystö pysytetään kaupungin palveluksessa ympärivuotisessa työsuhteessa, mikäli jonkun po. henkilöstöön kuuluvan kanssa ei ole toisin sovittu. Kaupungilla on oikeus sijoittaa konepäällystöön kuuluvat purjehduskauden ulkopuolella muihin tehtäviin heidän palkkaetujaan kuitenkin vähentämättä.

7 §. Sopimuksen voimassaolo. Tämä sopimus tulee voimaan 1.7.1963 ja on voimassa vuoden 1963 loppuun saakka, josta lähtien se jatkuu yhden vuoden kerrallaan, ellei sopimusta viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymiseksi määrättyä aikaa ole jomman kumman asianomaisen puolelta irtisanottu.

---

98. LAKI LASTENTARHAIN VALTIOAVUSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 26 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 390/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1927:58)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lastentarhain valtioavusta 11 päivänä marraskuuta 1927 annetun lain (296/27) 2 § näin kuuluvaksi:

2 §. Lastentarha saa valtionapuna kolmanneksen sen kohtuullisiksi harkituista vuosimenoista, joiksi saadaan lukea:

1) opettajien ja muun lastentarhan toimintaa varten tarpeellisen henkilökunnan palkkaus sekä työnantajan lapsilisä-, kansaneläke- ja muut lakisääteiset sosiaaliturvamaksut;

2) lasten hoitoa ja kasvatusta varten välttämättömän kaluston ja taloustarpeiston sekä leikki- ja askarteluvälineiden hankinta- ja korjauskustannukset;

3) lasten ja heidän ruokailunsa valvojan ruoasta sekä lasten vaa-
tetuksesta aiheutuvat menot; sekä

4) huoneiston vuokra-, lämmitys-, valaistus- ja puhtaanapitomenot.

---

99. KANSAKOULUJEN HENKILÖKUNNAN YLIMÄÄRÄISET PALKKIOT.

Kaupunginhallituksen vahvistamat elokuun 1 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:131)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä oikeuttaa kansakoulujen vahtimestarit tai heidän sijastaan määrätyt henkilöt ja siivoojat sekä talonmies-lämmittäjät 1.9.1963 lukien laskuttamaan siitä ylityöstä, jonka he arki-iltoina kello 18 jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten yms. toiminnan vuoksi tekemään, seuraavasti:

1) Vahtimestarit 2,70 mk tunnilta yhden, 3,30 mk tunnilta kahden, 3,90 mk tunnilta kolmen ja 4,85 mk tunnilta neljän opinto-, harjoitus- tai kokousryhmän kokoontuessa samanaikaisesti eri huoneissa, koulun omat toimintaryhmät jaossa mukaan lukien. Viidenneltä ja sitä seuraavilta opinto-, harjoitus- tai kokousryhmiltä saadaan mainittuun 4,85 mk:aan lisätä kutakin ryhmää kohden 0,70 mk. Kello 21.30 jälkeen tapahtuvasta toiminnasta maksetaan palkkiot 50 %:lla korotettuina.

Milloin koulun sisäänkäytävät ja huoneistot jakaantuvat siten, ettei yksi henkilö voi valvontaa hoitaa, voidaan toiseksi valvojaksi määrätä koulun johtajan tai taloudenhoitajan hyväksymä henkilö sekä laskutus jakaa hänen ja vahtimestarin kesken siten, että kumpikin laskuttaa valvomiensa ryhmien osalta erillisesti edellä olevan taksan mukaisesti.

2) Siivooja voimistelusalin ylimääräisestä siivouksesta 2,95 mk voimistelukerralta, veistosalin siivouksesta 2,55 mk sekä luokka- tai muun siihen verrattavan huoneen siivouksesta 1,35 mk kokoontumiskerralta, jos ylimääräinen siivous sen johdosta suoritetaan.

3) Lauantai-iltoina tai sunnuntaina järjestettävistä tilaisuuksista suoritetaan edellä mainitut palkkiot 100 %:lla korotettuina, ei kuitenkaan koulun opettajan valvonnassa toimivien kerhojen tai toimintaryhmien osalta, ellei koulun johtajan harkinnan mukaan erikoista syytä siihen ole.

4) Kouluilla mahdollisesti järjestettävistä suurista juhlista suoritetaan korvaukset koulun johtajan hyväksymän sopimuksen mukaan.

5) Voimistelu- ym. seurojen, jotka haluavat lämmintä vettä, on maksettava sen valmistamisesta koulujen talonmies-lämmittäjille sinä aikana vuotta, jona kouluilla ei ole avustavia talonmies-lämmittäjiä, 3,30 mk käyttökerralta, jos vettä käyttää samana iltana yksi ryhmä, 2,65 mk ryhmää kohden, jos vettä käyttäviä ryhmiä on kaksi ja 2,25 mk ryhmää kohden, jos vettä käyttäviä ryhmiä on samana iltana kolme tai sitä useampia.

Kaupunginhallitus oikeutti 8.3.1962 ammattikoulujen vahtimestarit, talonmies-lämmittäjät ja siivoojat laskuttamaan vastaavanlaisesta ylityöstä samojen perusteiden mukaan kuin kansakoulujen vastaava henkilökunta.

100. AMMATTIOPPILAITOSTEN AMMATTIKURSSIEN
OPETTAJIEN TUNTIPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös elokuun 8 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:83)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa ammatti-oppilaitoksissa toimeenpantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot 1. 8. 1963 lukien seuraaviksi:

Korkeakoulututkinnon suorittaneet ja vastaavat, ammattiaineiden opetuksesta	15 mk
Insinöörit, ammattiaineiden opetuksesta	12 "
Ammatinopettajan kelpoisuuden omaavat, ammatti- aineiden opetuksesta	10 "
Teknikot ja vastaavat, ammattiaineiden opetuksesta	9 "
Työn opetuksesta, opettajan muodollisesta pätevyy- destä riippumatta	8,50 mk

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että mainittuja palkkioita maksettaessa on noudatettava seuraavia soveltamisohjeita:

Johtokunta on oikeutettu sijoittamaan alan erikoisasiantuntijat har-
kintansa mukaan asiantuntijain muodollisesta pätevyydestä riippumatta
joihinkin edellä mainituista ryhmistä.

Pedagogisen koulutuksen puuttuminen ei pienennä palkkion määrää.

Edellä mainitut palkkiot saadaan suorittaa 10 %:lla korotettuina,
milloin asianomaisen opettajan opetus jollakin kurssilla kestää enintään
6 tuntia.

Kokeita pidetään yksi kutakin alkavaa 60 tunnin kurssijaksoa kohden
kotityökorvauksen sisältyessä tuntipalkkioon. Mikäli kokeita ei ole syy-
tä pitää, tuntipalkkio suoritetaan 10 %:lla vähennettynä.

Johtokunta päättää kunkin lukukauden alussa millä kursseilla pide-
tään edellä esitettyä useampia kokeita. Näistä ylimääräisistä kokeista
maksetaan korvaus samoja periaatteita noudattaen kuin vakinaisille ja
tilapäisille opettajille maksetaan kotityökorvaus.

101. LAKI YLEISISTÄ TEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTA- MISESTA.

Annettu elokuun 9 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 404/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1954:40)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (243/54) 3 §, 11 §:n 4 momentti, 12 §, 18 §, 29 §, 33 §, 46 §, 47 § ja 50 § näin kuuluviksi:

3 §. Tiehen kuuluvat ajorata ja muut liikenne- ja muut jalkakäytävä ja polkupyörätie, sekä niiden säilymistä ja käyttämistä varten pysyvästi tarvittavat alueet, rakenteet ja laitteet, kuten piennar, luiska, pengermä, oja, keski-, väli- ja rajakaista, sivuuttamis-, kääntymis- tai pysähdyspaikka, tiehen välittömästi liittyvä vähäinen varasto- tai pysäköimisalue sekä kaide, rumpu, silta, lautta, laitureineen ja väylä- neen, laivalaituri, joka on määrätty tiehen liitettäväksi, ja tiemerkki. Tiehen kuuluu niin ikään alue, joka tarvitaan valtakunnan rajan ylittävästä tieliikenteestä aiheutuvaa tulli- ja passintarkastusta varten.

Tiehin kuuluviksi luetaan niiden liitännäisalueina pysyvästi tarvittavat tienpitoa- ja rakennuspaikat ja tienpitoa varten tarpeelliset erityiset rakennus- tai varastoalueet, tien käyttäjien tarpeeseen varatut yleiset pysäköimis- ja kuormausalueet sekä ne valta- tai kantatien varrella sijaitsevat alueet, jotka ovat tarpeen tien käyttäjien lepoa ja ravitsemista taikka ajoneuvon huoltoa varten.

Alue, jota tarkoitetaan 1 momentissa, muodostaa tiealueen. Tiealue, jonka rajoja ei ole maanmittaustoimituksessa määrätty, ulottuu metrin etäisyydelle ojan tahi, missä ojaa ei ole, tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä.

11 §. -----

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, ei koske tien käyttäjien tarpeeseen varatun kuormausalueen kunnossapitoa. Niihin alueisiin, jotka on varattu tien käyttäjien lepoa ja ravitsemista tai ajoneuvojen huoltoa varten, sovelletaan 1 ja 2 momentin säännöksiä, jollei alueen kunnossapidosta ole sopimuksella tai muutoin toisin määrätty.

12 §. Yleinen tie on talvella pidettävä moottoriajoneuvoliikenteen tarvetta vastaavasti lumi- ja jääesteistä vapaana, jollei tie- ja vesirakennushallitus liikenteen vähäisyyden vuoksi tai muusta erityisestä syystä määrää, että tie pidetään kunnossa ainoastaan hevosajoneuvoilla tapahtuvaa liikennettä varten tai ettei toimenpiteitä mainittujen esteiden poistamiseksi lainkaan suoriteta.

18 §. Yleiseen tiehen kuuluvan, vapaasti ohjailtavan lautan (lautta-
aluksen) käyttämisestä voidaan asetuksella erityisistä syistä määrätä
perittäväksi kohtuullinen käypä maksu. Paikallistien osalta tämä mak-
su ei saa olla suurempi kuin lautan kunnossapidosta aiheutuvat kustan-
nukset edellyttävät. Köyden varassa liikkuvan lautan (lossin) käyttämi-
sestä älköön maksua perittäkö.

29 §. Kun tiesuunnitelma on vahvistettu päätöksellä, joka on saanut
lainvoiman tai on täytäntöön pantavissa valituksesta huolimatta, ja tie
on päätetty tehdä, tienpitäjällä on oikeus ottaa haltuunsa alue, joka
tarvitaan tietä varten. Haltuun ottamisen jälkeen saadaan aluetta käyt-
tää 3 §:ssä mainittuihin tietarkoituksiin toisella kiinteistöön olevan oi-
keuden estämättä. Tätä käyttöoikeutta sanotaan tieoikeudeksi.

Tieoikeus on olemassa myös, kun tietarkoituksiin tarvittava alue
on otettu haltuun omistajan tai omistajaan verrattavan haltijan suostu-
muksella sellaisessa tapauksessa, jossa tiesuunnitelman laatiminen 25
§:n 1 momentin mukaan ei ole tarpeen, taikka kun yksityinen tie muut-
tuu yleiseksi.

Tieoikeuteen sisältyy valta poistaa haltuun otetulta alueelta ra-
kennukset, varastot ja laitteet sekä kasvava sato ja muu alueella oleva
kasvillisuus sekä 41 §:n säännösten olematta esteenä rakentaa tai sal-
lia rakennettaviksi alueelle sen käyttötarkoituksen edellyttämät raken-
nukset ja laitteet.

Alue katsotaan otetuksi haltuun, kun tien suunta tai kysymyksen
ollessa tiealueen laajenuksesta tai liitännäisalueesta tällaisen alueen
sijainti on merkitty maastoon ja työhön tiellä tai sen määräosalla ryh-
dytty.

33 §. Kun yleinen tie lakkautetaan muussa kuin jäljempänä 2 momentis-
sa tarkoitetussa tapauksessa, tieoikeus tiealueeseen lakkaa, mikäli tä-
tä ei määrätä käytettäväksi muihunkin tietarkoitukseen.

Milloin tie sitä parannettaessa on muutettu kulkemaan uutta suun-
taa eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie vanhan suunnan osal-
ta edelleen jää yleiseksi, se tältä osalta lakkaa olemasta yleinen tie.
Tämän estämättä tienpitäjä saa käyttää tiealuetta muihin tietarkoituk-
siin sen mukaan, kuin siitä on tiesuunnitelmassa määrätty tai muutoin
määrätään. Jollei tällaista määräystä ole annettu, tiealueen käyttö tie-
tarkoituksiin ja tieoikeus lakkaa 37 §:ssä tarkoitetun tietoitituksen tai
muun tiealueen koskevan pakkolunastustoimituksen päättyessä tai, jos
toimitusta ei pidetä, sen mukaan kuin siitä erikseen päätetään.

Kun maan käyttö tien liitännäisalueena lakkautetaan, lakkaa tie-
oikeus alueeseen.

Tieoikeuden lakattua on noudatettava, mitä oikeudesta entiseen
tiealueeseen annetussa laissa on säädetty.

46 §. Kun on tehty aloite tien tekemisestä tai liitännäisalueen perusta-
misesta, kiinteistöllä on sallittava viranomaisen toimesta suorittaa
seivästys, mittaus, paalutus, kartoitus tai maaperän tutkimus tahi
muu valmistava toimenpide ja sitä varten ottaa seipäiksi ja paaluiksi
tarvittavat puut kiinteistöltä. Toimituksessa on huolehdittava siitä, et-
tei kasvavaa satoa tai metsää tarpeettomasti vahingoiteta. Puutarhas-
sa olevaa tai muutoin erityiseen hoitoon otettua puuta tai pensasta älköön
omistajan suostumuksetta vioitettako tai kaadettako.

47 §. Jos tietyötä suoritettaessa on tarpeen voima- tai puhelinjohtojen vetämistä, majoituspaikan perustamista, liikenteen väliaikaista järjestämistä, aineiden varastoimista tai kuljettamista varten tahi muuhun sellaiseen tarkoitukseen käyttää tietarkoitukseen otetun maan ulkopuolella olevaa toiselle kuuluvaa aluetta, tienpitäjällä on oikeus ottaa alue käyttöönsä enintään tietyön ajaksi, mikäli siitä ei aiheudu kiinteistölle sanottavaa haittaa.

50 §. Milloin liikenteen turvallisuuden vuoksi tai muista syistä harkitaan tarpeelliseksi, lääninhallitus voi kysymyksen ollessa määrätysti yleisestä tiestä tai sen osasta määrätä, ettei siihen saa liittää yksityistä tietä ilman lääninhallituksen lupaa tai ettei sille johtavaa yksityistä pääsytietä saada ilman sellaista lupaa edelleen käyttää tarkoitukseensa, taikka antaa muunlaisen määräyksen pääsyn järjestämistä yleiselle tielle. Määräystä alkoon ulotettako koskemaan yksityistä tietä alueella, jolla on voimassa asema- tai rakennuskaava.

Myöntäessään 1 momentissa mainitun luvan lääninhallitus voi määrätä ne tarpeelliseksi katsottavat ehdot, joita yksityistä tietä tehtäessä tai kunnossa pidettäessä on noudatettava.

Ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu määräys annetaan, on laadittava suunnitelma kysymykseen tulevan järjestelyn toimittamista varten.

Käsitellessään 1 momentissa mainittua, määräyksen antamista koskevaa asiaa lääninhallituksen on varattava kysymykseen tuleville kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille tilaisuus tulla asiassa kuulluiksi ja on siitä asianomaisille tiedotettava kuuluttamalla kunnan ilmoitustaululla siten kuin laissa julkisista kuulutuksista (34/25) on säädetty. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on hakijan kustannuksella riittävän ajoissa ilmoitettava yhdessä tai kahdessa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja lähetettävä kirjallinen ilmoitus sellaiselle toisesta kunnasta olevalle asianosaiselle, jonka asuinpaikka on asiakirjoissa mainittu tai muutoin tunnettu. Tarpeen mukaan on asiasta kuultava myös kuntaa.

Päätöksestä, jolla lääninhallitus on antanut 1 momentissa mainitun määräyksen, on annettava tieto kysymykseen tuleville kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille, noudattaen 4 momentissa säädettyä tiedoksiantojärjestystä.

---

102. ASETUS YLEISISTÄ TEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu elokuun 9 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 405/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:130)

Kukulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan yleisistä teistä 30 päivänä joulukuuta 1957 annetun asetuksen (482/57) 5, 6, 8, 42 ja 43 § näin kuuluviksi:

5 §. Aloite uuden yleisen tien rakentamisesta on tehtävä tie- ja vesirakennushallitukselle. Aloitekirjelmään on liitettävä vähintään mitta-kaavaan 1:400 000 laadittu kartta, jolle ehdotettu tie ja sen ympäristössä oleva tieverkko on havainnollisesti merkitty.

Milloin aloitteentekijä on muu kuin kunta tai valtion viranomainen ja aloite koskee vain yhden kunnan aluetta, aloite on jätettävä kunnalle, jonka tulee lausuntonsa ohella lähettää se edelleen tie- ja vesirakennushallitukselle.

6 §. Tie- ja vesirakennushallituksen tulee aloitteen johdosta hankkia lausunto lääninhallitukselta. Tällöin voidaan pyytää lausuntoa myös siitä, onko aloitteen tarkoittama tie rakennettava maantienä vai paikallistienä. Mikäli kunta ei ole aloitteentekijä tai antanut asiasta lausuntoaan, lääninhallituksen on kuultava asianomaista kuntaa. Tarvittaessa tulee lääninhallituksen hankkia aloitteesta lausuntoja muiltakin viranomaisilta ja järjestöiltä taikka kutsua niitä, joita asia koskee, neuvottelemaan siitä.

Jos 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kunnan lausunto on kielteinen, tie- ja vesirakennushallitus voi päättää, hankkimatta 1 momentissa mainittua selvitystä, ettei aloitteen johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

8 §. Mikäli aloite ei ole 6 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla rauennut, tie- ja vesirakennushallitus voi, saatuaan lääninhallituksen ja kunnan lausunnon sekä mahdollisen muun selvityksen, määrätä laadittavaksi tiesuunnitelman aloitteen tarkoittamaa tietä varten.

Milloin tie- ja vesirakennushallitus katsoo, ettei aloitteen tarkoitamalla tiellä tulisi olemaan yleisistä teistä annetun lain 7 tai 8 §:ssä säädetyjä edellytyksiä tai ettei tiehankkeen toteuttamiseen ajankohtaan nähden tai muutoin ilmeisesti ole taloudellisia mahdollisuuksia, tie- ja vesirakennushallitus voi määrätä, että aloitetta koskeva tutkimus siirretään myöhäisempään ajankohtaan, tai päättää, että aloitteen annetaan raueta. Milloin sekä kunta että lääninhallitus ovat puoltaneet paikallis-

tien rakentamista koskevan aloitteen toteuttamista, tie- ja vesirakennushallituksen tulee alistaa aloitteen raukeamista koskeva päätöksensä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ratkaistavaksi.

Milloin tie- ja vesirakennushallitus, katsoessaan 2 momentin säännösten mukaisesti olevan syytä antaa maantien rakentamista koskevan aloitteen raueta, kuitenkin pitää mahdollisena, että aloitteen tarkoittaman tien rakentamiselle paikallistieksi tulisi olemaan yleisistä teistä annetun lain 8 §:ssä säädetyt edellytykset, tie- ja vesirakennushallitus voi tarvittaessa palauttaa aloitteen ja siihen liittyvän selvityksen lääninhallitukselle edelleen käsiteltäväksi paikallistien rakentamista koskevana kysymyksenä.

42 §. Milloin 41 §:ssä tarkoitettu yksityisten teiden järjestely tulee kysymykseen sellaisessa tapauksessa, jolloin yleistä tietä tai sen osaa varten ei ole laadittu tiesuunnitelmaa, on lääninhallitukselle tehtävään hakemukseen liitettävä yleisistä teistä annetun lain 50 §:n 3 momentissa mainittu suunnitelma sekä tarpeen mukaan arvio sen toteuttamiskustannuksista. Mikäli yksityisten teiden yksityiskohtaista järjestelyä ei pidetä tarpeellisena, voidaan suunnitelmassa määrätä vain yksityisten teiden liittymiskohtat yleiseen tiehen tai kieltää yksityisen tien liittäminen yleiseen tiehen ilman lääninhallituksen lupaa taikka antaa muita näihin verrattavia määräyksiä pääsyn järjestämisestä yleiselle tielle. Jos hakemuksen tekee muu kuin tieviranomainen, on lääninhallituksen hankittava sen johdosta tieviranomaisen lausunto.

43 §. Edellä 41-42 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa tulee lääninhallituksen päätöksestä, jollei se yksinomaan käsitä yleisistä teistä annetun lain 50 §:n 1 momentissa mainittua kieltoa liittää yksityistä tietä yleiseen tiehen ilman lääninhallituksen lupaa, tarpeen mukaan käydä selville järjestelyn alaisen yksityisen tien sijainti, leveys ja, mikäli mahdollista, sen rakennustapa ja määräaika, jonka kuluessa se on rakennettava, sekä kysymykseen tuleva liittymiskohta yleiseen tiehen, jollei sellaista ole jo 41 §:n mukaisesti yleisen tien tiesuunnitelmasa määrätty.

103. LAKI KANSANELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu heinäkuun 4 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 427/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:88, 1960:99 ja 1961:138)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 9 ja 22a §, 9 § sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1961 annetussa laissa (584/61) ja 22a § sellaisena kuin se on 16 päivänä joulukuuta 1960 annetussa laissa (480/60), muutetaan lain 2 §, 20 §, sellaisena kuin se on 4 päivänä marraskuuta 1960 annetussa laissa (466/60), 22 §, 49 §:n 1 momentti, 50 §, 59 §:n 2 momentti ja 73 § sekä lisätään 39 §:ään uusi 3 momentti ja 59 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §. Tässä laissa säädettyä vakuutusta hoitaa kansaneläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi.

Eläkelaitos hoitaa myös sairausvakuutusta niin kuin erikseen on säädetty.

20 §. Kansaneläkkeenä maksetaan:
vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle;
työkyvyttömyyseläkettä työkyvyttömälle vakuutetulle, joka on 65 vuotta nuorempi, 22 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa; tai
vanhuudentukea 60, mutta ei vielä 65 vuotta täyttäneelle naispuoliselle vakuutetulle, joka ei ole naimisissa eikä saa työkyvyttömyyseläkettä.

22 §. Työkyvyttömänä pidetään tätä lakia sovellettaessa henkilöä, joka sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön huolehtimaan itsestään voimiaan ja kykyjään vastaavalla työllä.

Työkyvyttömänä pidetään aina pysyvästi sokeaa ja liikuntakyvyttöntä samoin kuin muutakin henkilöä, joka sairautensa, vikansa tai vammansa vuoksi on pysyvästi niin avuttomassa tilassa, ettei hän voi tulla toimeen ilman toisen henkilön apua.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää joko määrääjäksi tai toistaiseksi.

39 §. -----
Jos vakuutetulla on työkyvyttömyyden aiheuttaneen sairauden, vian tai vamman perusteella oikeus saada sairausvakuutuslain 15 §:n 1 tai 3 momentin perusteella päivärahaa, alkaa oikeus työkyvyttömyyseläkkeen ja vanhuudentuen saamiseen aikaisintaan sen kuukauden alusta, jota edeltäneen kuukauden ajalta hänellä olisi viimeksi ollut oikeus päivärahaan.

49 §. Lisättyyn hallitukseen kuuluvat eläkelaitoksen hallituksen jäsenet ja enintään neljätoista lisäjäsenä sekä tarpeellinen määrä viimeksi mainittujen varajäseniä. Valtioneuvosto määrää lisäjäsenet ja heidän varamiehensä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Valtioneuvosto määrää lisäjäsenten palkan. Lisätyn hallituksen puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja.

-----

50 §. Lisätyn hallituksen tehtävänä on:

- 1) vahvistaa perusteet eläkelaitoksen tilinpäätöstä varten;
- 2) tehdä valtuutetuille esitykset niistä asioista, jotka tässä laissa on säädetty valtuutettujen päätettäväksi;
- 3) päättää tässä laissa tarkoitettujen varojen sijoituksesta;
- 4) päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä sekä sairaanhoito- ynnä muun laitoksen perustamisesta;
- 5) ratkaista periaatteellista laatua olevat tai muuten tärkeät kysymykset; sekä
- 6) päättää muut asiat, jotka hallitus alistaa sen käsiteltäväksi.

59 §. -----

Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain nojalla ja työnantajan sairausvakuutusmaksuina kertyvien varojen hoitamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa.

Eläkelaitoksen varat kirjataan tilinpäätöksessä enintään käypiin arvoihin.

73 §. Eläkelaitoksen hallituksen, hallituksen jaoston tai jäsenen taikka eläkelaitoksen toimihenkilön päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla tarkastuslautakuntaan, jos päätös koskee:

- 1) oikeutta eläkkeeseen, eläkkeen määrää tai eläkkeen maksamista;
- 2) vakuutetun toteamista työkyvyttömäksi 77 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;
- 3) hautausavustusta;
- 4) eläkehakemusten käsittelyn raukeamista 37 §:ssä säädettyissä tapauksissa; tai
- 5) korvausta matkasta, jonka vakuutettu on eläkelaitoksen määräyksestä tehnyt 36 tai 46 §:ssä tarkoitettua tarkastusta varten, sekä matkasta, jonka vakuutettu on tehnyt 34 §:ssä säädetyn lääkintähuollon, koulutuksen tai työhuollon saamiseksi, milloin eläkelaitos on sitoutunut korvaamaan matkan kustannukset.

Joka on tyytymätön tarkastuslautakunnan päätökseen, mikäli se koskee oikeutta eläkkeeseen, eläkkeen epäämistä tai vähentämistä 24 ja 25 §:ssä mainituissa tapauksissa tai 1 momentin 2 kohdassa mainittuja tapauksia, pyytäköön vakuutusosikeudelta lupaa saada hakea siihen muutosta. Muutoksenhakulupa myönnettäköön ainoastaan:

- 1) jos aihetta ilmenee sen lopputuloksen muuttamiseen, johon tarkastuslautakunta on johtunut, tai jos asian laatuun katsoen muutoin on syytä ottaa asia tutkittavaksi; taikka
- 2) jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa on tärkeätä saattaa asia vakuutusosikeuden tutkittavaksi.

Tässä pykälässä tarkoitettu hakemus ja valituskirjelmä on annettava eläkelaitoksen piiriasiamiehelle tai asianomaiselle valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Eläkelaitoksen ja vastaavasti tarkastuslautakunnan päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes tarkastuslautakunta tai vastaavasti vakuutusosikeus on ratkaissut asian.

Tarkastuslautakunnasta on voimassa, mitä siitä on sairausvakuutuslaissa säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1964.

---

104. HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSJÄRJESTYS.

Sisäasiainministeriön vahvistama elokuun 13 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä kesäkuun 5 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1945:247, 1952:42, 1953:85, 1955:5,
1956:41, 1957:92 ja 1958:73)

1 luku.

Yleistä.

1 §. Helsingin kaupungissa on noudatettava rakentamisesta voimassa olevien lakien, asetusten sekä muiden säännösten ja määräysten lisäksi, jollei asemakaavassa ole toisin määrätty, tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä.

2 luku.

Lupa rakentamiseen.

2 §. Rakennusasetuksen 49 §:n ja 50 §:n 1 momentin tarkoittama hakemus on maistraatille osoitettuna jätettävä rakennustarkastustoimistoon. Hakemukseen liitettävien rakennuspiirustusten tulee olla laadultaan, kooltaan, mittakaavaltaan ja merkinnöiltään laaditut siten kuin siitä on erikseen säädetty tai määrätty.

Jäljempänä 10 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä koskevaan hakemukseen on liitettävä tarpeelliset piirustukset ja selvitykset.

3 §. Rakennuslupaa haettaessa on myös selvitettävä tonttia koskevat rasitteet ja rakennusrasitteet.

4 §. Rakennuslupaa haettaessa on selvitettävä, miten kiinteiden jätteen kerääminen, säilyttäminen ja poistaminen on suunniteltu järjestettäväksi.

5 §. Mikäli rakennus liitetään sähkö- tai puhelinverkkoon, yleiseen viemäriin tahi vesijohtoon taikka muuhun yleiseen johtoon, on rakennuslupahakemukseen oheistettava asianomaisen laitoksen lausunto suunnitellusta liittämisestä ja talon mittareille, pää- ja jakokeskuskille sekä muille sellaisille laitteille varatuista tiloista samoin kuin lausunto siitä, voidaanko mahdolliset teollisuusjätevedet johtaa yleiseen viemäriin.

6 §. Rakennustarkastajan on annettava maistraatille lausunto rakennuslupahakemuksesta. Hakemuksesta on rakennustarkastajan hankitta-

va maistraatin antamien ohjeiden mukaisesti tarkastustoimikunnan ja julkisivutoimikunnan lausunto, jotka on liitettävä maistraatille annettavaan lausuntoon. Tarkastustoimikuntaan kuuluu puheenjohtajana rakennustarkastaja sekä jäsenenä kaupunginlääkäri tai hänen määräyksestään kaupunginhygieenikko ja palopääällikkö tai hänen määräyksestään palotarkastaja sekä maistraatin kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsema rakenteiden suunnitteluun perehtynyt rakennusinsinööri, jolle on myös valittava varamies. Julkisivutoimikuntaan kuuluvat puheenjohtajana rakennustarkastaja ja jäsenenä asemakaavapäällikkö tai hänen määräyksestään asemakaava-arkkitehti taikka yleiskaava-arkkitehti ja kaupunginarkkitehti tai hänen määräyksestään apulaiskaupunginarkkitehti sekä kaksi maistraatin kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa rakennustaiteellisen koulutuksen saanutta ja rakennustoimeen perehtynyttä henkilöä, joille on myös valittava varamiehet. Tarkastustoimikunnan ja julkisivutoimikunnan tehtävistä määrätään rakennustarkastustoimiston johtosäännössä.

Milloin rakennustarkastaja katsoo sen tarpeelliseksi, on rakennuksen paikalla toimitettava rakennusasetuksen 52 §:n 1 momentin tarkoittama katselmus. Katselmuksen toimittaa rakennustarkastaja tai rakennustarkastustoimiston johtosäännössä määrätty virkamies. Katselmukselta on laadittava pöytäkirja, johon on merkittävä asianosaisten tekemät huomautukset. Rakennustarkastajan on annettava huomautuksista maistraatille lausunto. Asianosaiset on rakennuslupahakemusta käsiteltäessä kutsuttava maistraatin istuntoon, mikäli nämä sitä pyytävät tai maistraatti katsoo sen tarpeelliseksi.

Maistraatti voi määrätä 2 momentissa mainitun katselmuksen toimitettavaksi, vaikka rakennustarkastaja ei ole pitänyt sitä tarpeellisenä.

Tämän pykälän määräyksiä on soveltuvin osin noudatettava käsiteltäessä rakennusasetuksen 50 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupahakemusta.

Milloin on kysymys historiallisesti tai taiteellisesti arvokkaista rakennuksista, on maistraatin ennen kuin maistraatti ratkaisee edellä 2 §:ssä tarkoitettua tai rakennuksen purkamista koskevan hakemuksen tarvittaessa pyydettyä lausunto kyseisten rakennusten suojelemista valvomaan asetetulta toimikunnalta.

7 §. Rakennuslupa on hankittava rakennuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua talousrakennuksen rakentamiseen.

Maistraatin lupa on sen lisäksi, mitä rakennuslaissa ja rakennusasetuksessa on säädetty, hankittava pylväiden ja kiinnikkeiden asettamiseen lennätin-, puhelin-, voima- ja valaistusjohtoja tai muita sellaisia yleisiä tarpeita palvelevia johtoja varten asemakaava-alueella ollelle katu- tai muulle yleiselle alueelle.

8 §. Milloin maistraatilta on haettu sellaista rakennuslupaa, joka merkitsee poikkeamista rakennuslain 42 §:n 2 momentin 3 kohdassa säädetystä kiellosta, on ennen asian ratkaisemista pyydettyä siitä kiinteistöviraston asemakaavaosaston lausunto.

9 §. Sellaista myyntikojuja eli kioskia, joka ei ole rakennus, ei saa rakentaa, ellei maistraatti kiinteistövirastoa kuultuaan myönnä poikkeusta.

10 §. Rakennustarkastajan lupa vaaditaan:

1) rakennusasetuksen 50 §:n 4 momentissa tarkoitettua raken-

nuksen ulkonäköön tai kaupunkikuvaan vaikuttavaan rakennustoimenpiteeseen, kevytrakenteisen autosuojan tai muun vastaavan rakennelman rakentamiseen, kuten jakokaapin sijoittamiseen katu- tai muulle yleiselle alueelle, muun kuin keskusantennin tai vastaavan asentamiseen, rakennuksen seinäpäällysteen tai ulkoverin taikka katon kattamisaineen laadun tahi värin muuttamiseen;

2) sellaisen myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettamiseen, mihin vaaditaan lupa 32 §:n mukaan; sekä

3) asemakaava-alueella laitureiden ja muiden vahvistettua vesirajaa rikkovien rakennelmien sijoittamiseen.

Rakennustarkastajan on, ennen kuin hän ratkaisee hakemuksen, hankittava tarvittaessa siitä julkisivutoimikunnan lausunto.

Rakennustarkastajan on ilmoitettava antamistaan luvista maistraatille.

11 §. Maistraatin myönnettyä luvan rakentamiseen tai muuhun rakennustoimenpiteeseen on tästä merkittävät todistukset hyväksytyihin piirustuksiin. Yhdet kappaleet on jätettävä maistraatin arkistoon säilytettäväksi ja toiset kappaleet maistraatin päätöksen ohella pidettävä hankijan saatavana säädettyjä maksuja vastaan. Kolmannet kappaleet piirustuksista jäävät rakennustarkastustoimistoon.

12 §. Milloin katu- tai muulla yleisellä alueella on suoritettava kaivaus- tai louhintatyötä tontille johtavien johtojen rakentamista tai korjaamista varten, on työn aloittamiseen hankittava kaupungin rakennusviraston kirjallinen suostumus. Rakennusviraston on ilmoitettava asiasta niille viranomaisille ja laitoksille, joiden hallinnassa olevia johtoja ja laitteita on kyseisellä alueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun työn suorittamisesta yleisen tien alueella on erikseen säädetty.

13 §. Rakennuksen purkamisesta on ennen työn aloittamista ilmoitettava rakennustarkastustoimistolle ja kiinteistöviraston kaupunkimittaosastolle sekä niille viranomaisille ja laitoksille, joiden hallinnassa oleviin johtoihin rakennuksessa taikka tontilla olevat johdot liittyvät.

Rakennuskorttelissa tapahtuvasta maanleikkauksesta, louhimisesta tai täyttämisestä sekä rakennustyön aloittamisesta on ennen työn aloittamista ilmoitettava rakennustarkastustoimistolle.

3 luku.

Rakennustyön valvonta.

14 §. Ennen kuin uudisrakennusta ryhdytään rakentamaan, on kiinteistöinsinööriltä kirjallisesti anottava rakennuksen paikan ja sen korkeus- aseman merkitsemistä. Anomukseen on liitettävä rakennustarkastustoimiston oikeaksi todistamat jäljennökset niistä hyväksytyistä piirustuksista, joista selviää rakennuksen sijainti ja korkeusasema sekä tarvittaessa oikeaksi todistettu jäljennös maistraatin päätöksestä.

Korkeusasema ilmaistaan korkeusluvuilla, jotka saadaan valtakunnan tarkkavaakituksen normaalinollaan verratuista kiintopisteistä.

Kun rakennuksen perustustyö ja jalustan tai sitä vastaavan rakennusvaiheen rakentaminen on suoritettu, siitä on ilmoitettava kiinteistöinsinöörille, jonka on katselmuksessa (sijaintikatselmuksessa) tarkas-

tettava, että rakennuksen paikka ja korkeusasema ovat hyväksytyjen piirustusten mukaiset.

Rakennuksen paikan ja sen korkeusaseman merkitsemisestä sekä rakennuksen sijaintikatselmuksen toimittamisesta kiinteistöinsinööri on annettava todistus tai, mikäli katselmus on antanut aiheita huomautuksiin, tarkastuskertomus sekä hakijalle että rakennustarkastustoimistolle.

15 §. Maistraatille kuuluvasta rakennustöiden jatkuvasta valvonnasta huolehtii rakennustarkastustoimisto.

16 §. Uudisrakennusta rakennettaessa on 14 §:ssä mainitun rakennuksen sijaintikatselmuksen lisäksi toimitettava seuraavat katselmuksat:

- 1) pohjakatselmus, kun perustuksen kaivaminen tai louhiminen on suoritettu taikka paalutus tai muu maapohjan vahvistustyö on tehty;
- 2) rakennekatselmus, kun perustus, rakennuksen runko ja muut kantavat rakennusosat on tehty ja rakenteet ovat vielä näkyvisiä eikä sisävalmistelutöihin ole ryhdytty;
- 3) hormikatselmus, kun savu- ja ilmahormit on tehty ja ovat vielä näkyvisiä; sekä
- 4) loppukatselmus, kun rakennus on valmis ja pihamaan järjestyly suoritettu.

Katselmuksat voidaan suorittaa useassa vaiheessa.

17 §. Edellä 16 §:ssä mainitut katselmuksat toimittaa rakennustarkastaja tai rakennustarkastustoimiston johtosäännössä mainittu virkamies. Maistraatti voi kuitenkin tarvittaessa määrätä muitakin katselmusmiehiä toimittamaan rakenne- tai loppukatselmuksen yhdessä rakennustarkastajan kanssa.

Pohja-, rakenne- ja hormikatselmuksista on rakennustarkastustoimiston annettava todistus tai, mikäli katselmus on antanut aiheita huomautuksiin, tarkastuskertomus rakentajalle. Loppukatselmuksesta on laadittava pöytäkirja, minkä lisäksi katselmuksesta on tehtävä merkintä anojan hallussa oleviin hyväksytyihin piirustuksiin.

Kiinteistöinsinööri on tarvittaessa tarkastettava, että pihamaa on vahvistettujen korkeuksien ja hyväksytyjen piirustusten osoittamien korkeuksien mukainen.

18 §. Milloin on kysymys muusta uudisrakennuksesta kuin kokonaan uudesta rakennuksesta, on 16 ja 17 §:n määräyksiä noudatettava soveltuvin osin.

19 §. Edellä 16 §:ssä tarkoitettuja katselmuksia on annettava kirjallisesti rakennustarkastustoimistolta rakennustyön edistymisen mukaisesti.

Rakentajan on katselmuksissa esitettävä työtä koskevat todistukset, hyväksytyt piirustukset ja muut tarpeelliset asiakirjat.

20 §. Jos loppukatselmuksessa havaittuja puutteita ja virheitä ei ole korjattu pöytäkirjaan merkityn määräajan kuluessa, rakennustarkastajan on ilmoitettava asiasta maistraatille.

21 §. Valvottaessa rakennustoimenpiteitä, jotka eivät koske uudisrakennusta, mutta joihin vaaditaan lupa rakennusasetuksen tai tämän raken-

nusjärjestyksen mukaan, rakennustarkastustoimiston on toimitettava tarpeellisina pidettävät katselmukset.

22 §. Vastaavaksi työnjohtajaksi hyväksytyen henkilön on, sen mukaan kuin rakennustarkastaja määrää, pidettävä työmaapäiväkirjaa, joka sisältää selonteon rakennustyön eri vaiheista ja johon on lisäksi tehtävä rakennustarkastajan ohjeiden mukaiset merkinnät ja selonteot.

Rakennusasetuksen 69 §:ssä tarkoitetun rakenteiden valvojan on valvomansa työn osalta tehtävä rakennustarkastajan ohjeiden mukaiset merkinnät työmaapäiväkirjaan.

23 §. Varovaisuustoimenpiteistä, joihin rakennustyössä on ryhdyttävä, on sen lisäksi, mitä niistä on erikseen säädetty tai määrätty, noudatettava jäljempänä tässä pykälässä olevia määräyksiä.

Kaivaus- ja perustustyötä tehtäessä on katu- ja muu yleinen alue tuettava niin, ettei alue eivätkä sillä olevat laitteet ja johdot vahingoitu. Kylmänä vuodenaikana on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin joihin suojaamiseksi jäätymiseltä.

Kaivaus-, perustus- tai muut niihin verrattavat työt on suoritettava siten, ettei naapuritontilla tai -rakennuspaikalla oleva rakennus vahingoitu. Rakentajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin henkilöitä ja omaisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi silloinkin, kun vaaran voidaan katsoa aiheutuvan siitä, että naapuritontilla tai -rakennuspaikalla oleva rakennus on virheellisesti rakennettu. Näistä toimenpiteistä määrää maistraatti tai, milloin vaara on niin uhkaava, ettei maistraatin määräystä voida odottaa, rakennustarkastaja, jonka on kuitenkin ilmoitettava asiasta maistraatille. Mainitunlaiset työt voi myös naapuritontilla tai -rakennuspaikalla sijaitsevan rakennuksen omistaja ottaa suorittaakseen, milloin asianomaiset ovat niin kirjallisesti sopineet.

Rakennustyössä tarvittavien telineiden, tukien, nosto- ja siirtolaitteiden sekä muiden niihin verrattavien laitteiden tulee olla henkilöitä uhkaavien tapaturmien samoin kuin omaisuusvahinkojen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisesti rakennetut, sijoitetut ja asennetut sekä varustetut tarpeellisin suojalaittein ja merkinnöin. Rakentajan on vaadittaessa esitettävä rakennustelineistä piirustukset ja luku- ja laskeumat rakennustarkastustoimistolle.

Kun rakenteilla olevaa rakennusta lämmitetään väliaikaisilla laitteilla, on vastaavan työnjohtajan huolehdittava siitä, että luotettava henkilö valvoo lämmitystä. Laitteiden sijoittamisesta ja käyttämisestä voi rakennustarkastustoimisto antaa määräyksiä.

Rakennustarkastaja voi henkilö- ja omaisuusvahinkojen estämiseksi, liikenne- ja muiden häiriöiden välttämiseksi sekä naapureiden ja ohikulkijoiden suojelemiseksi kohtuuttomalta haitalta määrätä, mitä jonkin rakennustyön osalta on noudatettava.

24 §. Jos kiintopisteitä tai rajaa osoittavia merkkejä on rakennustöiden vuoksi siirrettävä tai poistettava, on siirtämistä ja poistamista hyväksyjän pyydyttävä kiinteistöviraston kaupunkimittaosastolta. Palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkkien poistamisesta on ennakolta ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle tai laitokselle.

25 §. Rakennustarkastaja voi määräämnsä ehdoin rakennustyötä varusten oikeuttaa rakennuttajan määrääjäksi aitaamaan erilleen tarpeelli-

sen osan rakennustontin viereistä katualuetta, ei kuitenkaan enempää kuin puolet ajoradasta. Suuremman katualueen aitaamisesta on lupaa pyydetty kaupunkinhallitukselta.

Erityisestä syystä rakennustarkastaja voi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun luvan tai rajoittaa myönnettyä oikeutta taikka muuttaa määräämiään ehtoja.

Rakennuttajan on suoritettava kaupunginhallituksen vahvistamien perusteiden mukainen kohtuullinen korvaus oikeudesta käyttää kaupungin omistamaa katualuetta.

26 §. Rakennuttaja on velvollinen viivytyksettä panemaan kuntoon rakennustyön johdosta vahingoittuneen kadun tai muun yleisen alueen. Korjaustyö on suoritettava kaupungin rakennusviraston antamien määräysten mukaisesti.

Mikäli katu- tai muulla yleisellä alueella oleva johto tai laite on rakennustyön johdosta vahingoittunut, asiasta on heti ilmoitettava sille viranomaiselle tai laitokselle, jonka hallinnassa johto tai laite on.

4 luku.

Rakentamismääräyksiä.

27 §. Sallitun rakennus- tai kattokorkeuden yli saa maistraatin suostuksella rakentaa torneja, päätyjä, ikkunoita, ilmanvaihto- ja savupiippuja, suojakaiteita ja muita sellaisia rakennusosia, mikäli maistraatti katsoo ne kaupunkikuvaan sopeutuviksi eikä niistä aiheudu naapurille huomattavaa haittaa.

Sallitun rakennuskorkeuden yläpuolella olevaa rakennuksen osaa ei saa rakentaa lämmitettäväksi, ellei kysymys ole maistraatin rakennusasetuksen 86 §:n nojalla myöntämästä poikkeuksesta.

28 §. Maistraatti voi sallia, että seuraavat rakennusosat saavat ulottua tontin rajan yli kaupungin omistamalle katu- tai muulle yleiselle alueelle:

- 1) Perusmuurin tai -pilarin antura maanpinnan alapuolella enintään 15 senttimetrin etäisyydelle tai, jos antura on vähintään 1,5 metrin syvyydessä, enintään 50 senttimetrin etäisyydelle.
- 2) Porrasaskel enintään 30 senttimetrin ja jalustan osa sekä portin- ja ovenpielet enintään 15 senttimetrin etäisyydelle. Nämä etäisyydet saadaan kuitenkin ylittää enintään 5 senttimetrillä mainittujen rakennusosien perustusten osalta.
- 3) Valo-, polttoaine- ja muu sellainen kuilu, joka on katettu viereisen alueen tasoon, enintään 75 senttimetrin etäisyydelle, jolloin kuilun uloin seinä on rakennettava enintään 60 asteen kaltevuuteen vaakatasosta.

Edellä 1 momentin määräysten estämättä maistraatti voi erityisistä syistä sallia tontin rajan suuremmankin ylityksen, jos siihen on saatu kaupunginhallituksen suostumus.

Mikäli tontille on vahvistettu rakennusrajat, saavat portin- ja ovenpielet, jalustan osat sekä muut sellaiset rakennusosat ulottua tontilla rakennusrajojen ulkopuolelle enintään 60 senttimetriä sekä perustukset, portaat, ajoluisikat, valo- ja polttoainekuulut, polttoöljysäiliöt, väestönsuojan varauloskäytävät ja savupiippu maistraatin harkinnan mukaan.

29 §. Erkkerit, parvekkeet, kattolistat, suojakatot ja muut vastaavalaiset ulkonevat rakennusosat saavat maistraatin suostumuksella ulottua tontin rajan yli kaupungin omistamalle katu- tai muulle yleiselle alueelle tahi rakennusrajan yli tontille, kuitenkin niin, että

- 1) rajan ylitys ei saa olla 90 senttimetriä suurempi, lukuun ottamatta parvekkeita, jotka saavat ylittää kaupungin omistaman katu- tai muun yleisen alueen rajan enintään 1,2 metrillä ja rakennusrajan tontilla enintään 1,5 metrillä;
- 2) ne on rakennettava, mikäli ne ulottuvat tontin rajan ulkopuolelle, vähintään 3 metrin korkeudelle maan pinnasta;
- 3) erkkerit ja parvekkeet eivät saa ulottua 1,4 metriä lähemmäksi naapuritontin rajaa.

Yleisen tai liike- taikka muun näihin verrattavan rakennuksen pääsisäänkäytävän suojakatto saa kuitenkin maistraatin suostumuksella ulottua pitemmällekin kuin 1 momentin 1 kohdassa on määrätty, mikäli siitä ei ole haittaa liikenteelle.

Erkkerit ja muut huoneistoalaa lisäävät ulkonemat eivät kuitenkaan saa lisätä rakennusten suurinta sallittua yhteenlaskettua kerrosalaa.

30 §. Rakennusasetuksen 51 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa asemapiirroksessa on osoitettava myös pihamaan vahvistetut ja suunnitellut korkeussuhteet. Jollei pihamaalle ole vahvistettu erityisiä korkeusasemia, on pihamaa ja muu rakentamaton osa tontista sijoitettava tontinrajan yläpuolelle ja alimman korkeusaseman väliin maan luonnollisia korkeussuhteita kuitenkin tarpeettomasti muuttamatta. Maistraatti voi tarvittaessa kuitenkin sallia tukimuurien ja pengerryksien rakentamisen tontilla.

Jos tontin rajalla, sen molemmin puolin, on vahvistettu erilaiset korkeusasemat, on tarvittaessa käytettävä tukimuuria.

Asuntotontin asemapiirroksessa on myös osoitettava lasten leikkipaikat sekä istutukset ja kulkutiet.

31 §. Kellaritilaa saadaan rakentaa paitsi rakennukseen myös pihamaan alle sellaiseen paikkaan, jota ei ole määrätty istutettavaksi.

Päällekkäisiä osittain tai kokonaan maanalaisia kellareita saa rakentaa enintään 6 metrin syvyyteen saakka tontille vahvistetun alimman kulmapisteen korkeusasemasta, jollei maistraatti erityisestä syystä kaupunginhallitusta kuultuaan myönnä poikkeusta.

32 §. Katu- tai muulle yleiselle alueelle näkyvää myynti-, tiedotus-, mainos- ja muuta sellaista laitetta kuten kilpeä, näytekaappia ja niiden valaisemiseen käytettävää laitetta asetettaessa on sen lisäksi, mitä kaupungin yleisessä järjestyssäännössä on määrätty, noudatettava seuraavaa:

- 1) laite, mikäli se kiinnitetään 2,4 metriä yleemmäksi maan pinnasta, saa ulottua enintään 90 senttimetriä sekä muussa tapauksessa enintään 15 senttimetriä julkisivun pinnasta;
- 2) laite on kiinnitettävä tukevasti;
- 3) laite ei saa häiritä liikennettä tai katuvalaistusta eikä olla huomattavasti häiritsevä; sekä
- 4) laitteen muodon, värin ja rakenteen on sovellettava ympäristöön.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa mainitut rajoitukset eivät kuitenkaan koske 29 §:n 2 momentissa tarkoitettulle suojakattelolle asetettavaa laitetta.

Laitetta, joka on 40 senttimetriä korkeampi tai 60 senttimetriä leveämpi taikka joka ulkonee rakennuksen julkisivusta enemmän kuin 15 senttimetriä, ei saa asettaa ilman rakennustarkastajan lupaa. Lupahakemukseen on liitettävä laitteen piirustukset ja muu tarpeellinen selvitys.

Lupaa ei kuitenkaan tarvita sellaisen laitteen asettamiseen, joka on rakennustarkastajan hyväksymän mallin mukainen. Lupaa ei myöskään vaadita kirjaimista koostuvan mainoslaitteen sijoittamiseen rakennuksen sellaiselle seinäpinnan kohdalle, joka jo vahvistetuissa rakennuspiirustuksissa on osoitettu tähän tarkoitukseen.

Maistraatti voi, vaikka lupaa laitteen asettamiseen ei tarvita, määrätä laitteen poistettavaksi tai sitä muutettavaksi, jos laite ei ole 1 momentin määräysten mukainen.

Mitä edellä on määrätty, ei kuitenkaan koske kadunnimi-, liikennemerkki- ja muita yleisiä tarpeita palvelevia kilpiä eikä myöskään sellaisia tilapäisiksi tarkoitettuja laitteita, joiden asettamisesta on erikseen määrätty.

33 §. Ikkunan aurinkosuojuus ei saa katu- tai muulla yleisellä alueella ulottua 2,2 metriä lähemmäksi maan pintaa eikä 50 senttimetriä lähemmäksi ajoneuvoliikenteelle varattua aluetta. Suojus on kiinnitettävä tukevasti ja sen muodon, värin ja rakenteen on sopeuduttava ympäristöön.

Maistraatti voi, jos suojuus ei ole 1 momentin mukainen, määrätä sen poistettavaksi tai muutettavaksi.

34 §. Mikäli katualueeseen rajoittuvan rakennuksen katolta johdetaan vesi kadun puolelle, rakennus on varustettava räystäskourulla ja tarpeellisella määrällä syöksytorvia. Syöksytorvi saa ulottua enintään 20 senttimetriä julkisivun pinnasta ja sen tulee jatkua vähintään 20 senttimetrin päähän kadun pinnasta.

Portteja, ulko-ovia ja ikkunoita ei saa rakentaa siten, että ne haittaavat liikennettä.

35 §. Tontinomistajalla on oikeus tehdä aita tontin rajalle, jollei maistraatti erityisestä syystä sitä kiellä. Maistraatilla on myös oikeus velvoittaa tontin omistaja tekemään aita.

36 §. Maistraatti hyväksyy tontin aidan korkeuden, laadun ja sijainnin. Aita on tehtävä ja sijoitettava siten, ettei se näkyvyyttä rajoittamalla aiheuta vaaraa liikenteelle.

Katua tai muuta yleistä aluetta vastassa oleva aita on tehtävä kokonaan tontin puolelle.

Milloin aita tehdään naapuritontin rajalle, maistraatin on ennen asian ratkaisemista kuultava naapuritontin omistajaa.

37 §. Aidan, joka ei ole naapuritontin rajalla, tekee ja pitää kunnossa tontin omistaja.

Tonttien välisen aidan tekemiseen ja kunnossapitämiseen ovat kummankin tontin omistajat velvolliset osallistumaan puoleksi kumpikin, jollei velvollisuuden muunlaiseen jakamiseen ole erityistä syytä. Mikäli naapurit eivät sovi jakoperusteista, niistä päättää maistraatti.

38 §. Tontin pihamaalle johtavan ajokelpoisen kulkuyhteyden suorakulmaisen vapaa-aukon on oltava vähintään 3 metriä leveä ja 2,7 metriä

korkea. Ajoväylän pituuskaltevuus ei saa olla jyrkempi kuin 1:7.

Jos tontilla on useita pihamaita, on yhdelle niistä rakennettava 1 momentissa mainittu ajokelpoinen kulkuyhteys. Muille pihamaille on järjestettävä maistraatin hyväksymä kulkuyhteys.

39 §. Asuinhuoneistossa tulee olla tuuletettava ruokakomero.

40 §. Asuinrakennuksen melua tai tärinää aiheuttavat koneet ja laitteet on asennettava ja sijoitettava siten, että äänen ja tärinän leviäminen rakennuksessa on riittävästi estetty. Sama koskee myös soveltuvin osin muita rakennuksia.

41 §. Kylpy- ja suihkuhuoneet, saunia, pesutupa, pyykinkuivaushuone ja muut vastaavanlaiset rakennuksen tilat ja niiden hormit on eristettävä sekä niiden tuuletus järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu vesi- ja kosteusvahinkoja.

Vähintään 75 neliömetrin suuruisessa asuinhuoneistossa tulee ainakin yhden WC:n olla sijoitettu erilliseen tilaan.

42 §. Työhuoneeseen ja varastoon on järjestettävä huoneen käyttötarkoituksen ja tilavuuden edellyttämä ilmanvaihto.

Niihin rakennuksessa oleviin tiloihin, joissa käytetään kaasulla toimivia laitteita, on järjestettävä riittävä ilmansaanti.

43 §. Kiinteiden jätteiden keräämiseen ja säilyttämiseen tarkoitettujen laitteiden tulee olla tarkoituksenmukaiset. Tarvittaessa on jätteiden säilytysastioita tai vastaavia laitteita varten järjestettävä yksi tai useampia riittävän suuria, sopivasti sijoitettuja jätehuoneita.

Tontilla olevat laitteet, joissa jätteet hävitetään polttamalla, on rakennettava sellaisiksi, että polttaminen voidaan suorittaa aiheuttamatta hajua, lentotuhkaa tai muuta kohtuutonta haittaa tontilla tai lähellä asuville.

5 luku.

Rakennusrasitteet.

44 §. Tonttia varten voidaan maistraatin harkinnan mukaan perustaa toiselle tontille rakennusrasitteena pysyvä oikeus

- 1) rakentaa niin, että tonttien rajalla olevilla rakennuksilla on yhteinen seinä, joka on osittain kummallakin tontilla tai vain toisella niistä;
- 2) käyttää rasiitetun tontin rajalla olevan rakennuksen seinää oikeutetun tontin rakennuksen seinänä, välipohjien ja muiden rakenteiden tukemiseen tai muuhun tarkoitukseen;
- 3) ulottaa rakennuksen tai tukimuurin perustukset rasiitetulle tontille;
- 4) käyttää rasiitetulla tontilla olevan rakennuksen tai tukimuurin perustuksia oikeutetulla tontilla sijaitsevan rakennuksen tai tukimuurin perustamiseen;
- 5) käyttää rasiitetulla tontilla sijaitsevassa rakennuksessa olevaa uloskäytävää, kulkukäytävää, väestönsuojaa ja lämpökeskusta sekä käyttää sähkömuuntamoita ja autopaikkaa varten tarkoitettua tilaa sekä viemäri-, vesi-, sähkö- tai muuta johtoa ja siihen liittyvää laitetta;

- 6) sijoittaa viemäri-, vesi-, sähkö- tai muu johto ja siihen kuuluva laite rasitetulla tontilla olevaan rakennukseen;
  - 7) ulottaa rakennuksen katto rasitetun tontin puolelle tai rakentaa katto siten, että vesi valuu joko rasitetulle tontille tai sillä olevan rakennuksen katolle; sekä
  - 8) tehdä ovi tai muu aukko naapuritontin rajalla olevaan seinään.
- Edellä 1 momentin 5) ja 6) kohdissa tarkoitettu rasite voidaan perustaa kaupunkia varten siinäkin tapauksessa, ettei rasiteoikeus liity mihinkään tonttiin.

45 §. Rakennusrasitteen perustaminen edellyttää:

- 1) että asianomaisten tonttien omistajat tai tontin omistaja ja kaupunki ovat siitä kirjallisesti sopineet taikka, jos tontit kuuluvat samalle omistajalle, tämä on hakenut rasitteen perustamista;
- 2) että rasite katsotaan tarpeelliseksi ja käytännössä tarkoituksenmukaiseksi;
- 3) ettei rasitteesta aiheudu rasitetulle tontille huomattavaa haittaa eikä ilmeistä kohtuuttomuutta;
- 4) ettei rasite ole vastoin yleistä etua; sekä
- 5) että 1) kohdassa mainitussa sopimuksessa tai hakemuksessa on tarvittavat määräykset rasitteen edellyttämästä kunnossapidosta ja rasitteen mahdollisen lakkaamisen johdosta tarpeellisista toimenpiteistä.

Rakennusrasitteen perustamista on haettava maistraatilta kirjallisesti. Hakemukseen tulee liittää selvitys asianomaisten tonttien omistusoikeussuhteista, kirjallinen sopimus rakennusrasitteen perustamisesta, tontteja koskevat tonttirekisteriotteet ja tarpeelliset rakennuspiirustukset sekä muu maistraatin tarpeelliseksi katsoma selvitys.

46 §. Rakennusrasite voidaan asianosaisten sopimuksesta poistaa.

Mitä 45 §:n 2 momentissa on määrätty rakennusrasitteen perustamista koskevasta hakemuksesta, on soveltuvin osin voimassa haetessa rakennusrasitteen poistamista.

47 §. Milloin tämän rakennusjärjestyksen nojalla perustetun rakennusrasitteen katsotaan olosuhteiden muuttumisen johdosta käyneen tarpeettomaksi tai menettäneen huomattavan osan merkitystään, se voidaan poistaa, vaikka oikeutetun tontin omistaja sitä vastustaakin.

48 §. Jos tonttijakoa on muutettu oikeutetun tai rasitetun tontin osalta, on kiinteistöinsinöörin tehtävä maistraatille esitys siitä aiheutuvasta rakennusrasitteen oikaisemisesta tonttijaon muutosta vastaavaksi. Maistraatin on ennen asian ratkaisemista kuultava asianosaisia.

49 §. Milloin rakennusrasite poistetaan vastoin asianosaisen tahtoa, voidaan tästä johtuvasta haitasta tai vahingosta hakea korvausta tuomioistuimessa.

50 §. Rakennusrasitetta koskevan sopimuksen edellä 45 §:n 5) kohdassa tarkoitettut määräykset sitovat tontin myöhempiäkin omistajia.

6 luku.

Rakentamisesta teollisuus-, varastorakennus- ja varastotonteilla.

51 §. Rakennettaessa asemakaavassa määrätuille teollisuus-, varastorakennus- ja varastotonteille on sen lisäksi, mitä tässä rakennusjärjestyksessä on määrätty, noudatettava teollisuustonteilla 52 §:n, varastorakennustonteilla 53 §:n ja varastotonteilla 54 §:n määräyksiä.

52 §. Teollisuustonteille saadaan teollista käyttöä varten rakentaa rakennusten palonkestävyydestä 22 päivänä toukokuuta 1962 annetun sisäasiainministeriön päätöksen 22 §:n tarkoittamia B-luokan rakennuksia kuitenkin siten, että rakennuksen ulkoseinien tulee olla sellaiset kuin A-luokan rakennuksen ulkoseinistä on määrätty.

Terveydenhoitosäännön 40 §:ssä mainittuja laitoksia taikka rakennuksia, joihin varastoidaan terveydenhoitosäännön 43 §:ssä mainittuja aineita, ei saa sijoittaa puheena oleville tonteille, ei myöskään rakennuksia ja huoneistoja, joissa käsitellään tai säilytetään erityistä palon- tai räjähdysvaaraa aiheuttavia aineita tai tarvikkeita. Maistraatti voi kuitenkin sallia terveydenhoito- ja paloviranomaisia kuultuaan pienehköjen edellä tarkoitettujen rakennusten tai huoneistojen sijoittamisen näille tonteille.

Tontille saadaan rakentaa erillisiä rakennuksia, joissa on asuinhuoneistoja kiinteistön hoidolle välttämättömälle henkilökunnalle sekä teollisuuslaitokselle tarpeellisia konttori- ja ruokailuhuoneita. Näiden rakennusten tulee olla 1 momentin tarkoittamia B-luokan rakennuksia. Sellaisia huoneistoja ja huoneita saa sijoittaa myös varsinaiseen tehdasrakennukseen, milloin nämä täyttävät B-luokan rakennuksen osaston vaatimukset. Asuinhuoneistojen uloskäytävät eivät kuitenkaan saa olla yhteydessä rakennuksen muihin osiin, ellei maistraatti erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

Tontin pinta-alasta saa käyttää enintään 3/4 rakentamiseen.

Rakennuksen korkeus saa olla enintään 23 metriä. Katurakennuksen korkeus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin kadun leveys tai katurakennuksen etäisyys kadun vastakkaisella puolella olevasta tontin rajasta tai rakennusrajasta. Maistraatti voi kuitenkin sallia, että jokin rakennuksen osa rakennetaan korkeammaksi kuin edellä on määrätty, milloin teollisuuslaitoksen toiminnan laatu tai muut erityiset syyt sitä vaativat.

Katurakennus saadaan rakentaa enintään 20 metrin pituudelta tontin katurajasta tai kadunpuoleisesta ulkoisesta rakennusrajasta kiinni naapuritontin rajaan, jos rakentamisessa noudatetaan, mitä 1 momentissa mainitussa päätöksessä on yhteenrakentamisesta määrätty. Rakennettaessa 20 metriä etäämmälle kadunpuoleisesta ulkoisesta rakennusrajasta, tulee rakennuksen olla naapuritontin rajasta etäisyydellä, joka on vähintään yhtä suuri kuin puolet rakennuksen korkeudesta, kuitenkin vähintään 6 metriä. Maistraatti voi tällöinkin sallia, että rakennus rakennetaan kiinni naapuritontin rajaan, jos se rakennetaan yhteen naapuritontilla ennestään olevan tai samanaikaisesti rakennettavan rakennuksen kanssa ja tällaisen rakentamisen katsotaan muutoin sopeutuvan korttelin tarkoituksenmukaiseen käyttöön.

Samalla tontilla olevien rakennusten tai niiden osien etäisyys toisistaan tulee olla vähintään yhtäsuuri kuin vastassa olevan rakennuk-

sen korkeus, kuitenkin vähintään 6 metriä, jolle maistraatti erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

53 §. Varastorakennustonteille saadaan varastoimistarkoituksia varten rakentaa 52 §:n 1 momentissa mainitun sisäasiainministeriön päätöksen tarkoittamia B-luokan rakennuksia kuitenkin siten, että rakennuksen ulkoseinien tulee olla sellaiset kuin A-luokan rakennuksen ulkoseinistä on määrätty.

Erityisen palonvaarallisten tai terveydenhoitosäännön 43 §:ssä mainittujen aineiden varastoiminen on näillä tonteilla kielletty.

Tonteille saadaan rakentaa erillisiä rakennuksia, joissa on asuinhuoneistoja kiinteistön hoidolle välttämättömälle henkilökunnalle ja liikkeen toiminnalle tarpeellisia konttori- ja ruokailuhuoneita. Näiden rakennusten tulee olla 1 momentin tarkoittamia B-luokan rakennuksia. Sellaisia huoneistoja ja huoneita saa sijoittaa myös varsinaiseen varastorakennukseen, milloin nämä täyttävät B-luokan rakennuksen osaston vaatimukset. Asuinhuoneistojen uloskäytävät eivät saa kuitenkaan olla yhteydessä rakennuksen muihin osiin, ellei maistraatti erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

Tontin pinta-ala saadaan kokonaisuudessaan käyttää rakentamiseen. Rakennus saadaan rakentaa kiinni naapuritontin rajaan, jos rakentamisessa noudatetaan, mitä 1 momentissa mainitussa päätöksessä on yhteenrakentamisesta määrätty.

Rakennuksen korkeus saa olla enintään 23 metriä. Jos kadun vastakkaisella puolella oleva tontti on asunto- tai yleisen rakennuksen tontti, ei katurakennuksen korkeus saa kuitenkaan olla suurempi kuin kadun leveys tai katurakennuksen etäisyys kadun vastakkaisella puolella olevasta tontin rajasta tai rakennusrajasta.

54 §. Varastotonteille saadaan varastoimista varten rakentaa myös varastorakennuksia ja varastosuojia.

Tonteille saadaan rakentaa 52 §:n 1 momentissa mainitun sisäasiainministeriön päätöksen tarkoittamia D- ja E-luokan rakennuksia kuitenkin siten, että vesikaton räystästä lukuun ottamatta, tulee täyttää B-luokan rakennuksen vesikatolle asetetut vaatimukset. Rakennuksiin voidaan sijoittaa konttori- ja ruokailuhuoneita sekä vartiotupia, mikäli ne ovat liikkeen toiminnalle välttämättömiä.

Tontin pinta-alasta saadaan käyttää enintään 1/2 rakentamiseen.

Rakennus on sijoitettava vähintään 6 metrin päähän naapuritontin rajasta. Rakennusten keskinäisen etäisyyden samalla tontilla tulee olla vähintään yhtä suuri kuin käytetty rakennuskorkeus, kuitenkin vähintään 6 metriä.

Rakennus saa olla enintään kaksikerroksinen. D-luokan rakennus saa olla enintään 9 metriä ja E-luokan rakennus enintään 7 metriä korkea.

D- ja E-luokan rakennuksen kerrosaloista ja yhteenrakentamisesta on voimassa, mitä 2 momentissa mainitussa päätöksessä on niistä erikseen määrätty.

7 luku.

Erityisiä määräyksiä rakentamisesta asema-kaava-alueen ulkopuolella.

55 §. Asuntotarkoitukseen käytettävän rakennuspaikan on oltava sijainniltaan, muodoltaan ja maastosuhteiltaan asumistarkoituksiin sovelias ja pinta-alaltaan vähintään 5 000 neliömetrin suuruinen.

Milloin rakentamisella ei vaikeuteta vastaista kaavoitusta, maistraatti voi erityisestä syystä, hankittuaan rakennuslupahakemuksesta kiinteistöviraston asemakaavaosaston lausunnon, sallia rakentamisen pienemmällekin rakennuspaikalle.

Samalle rakennuspaikalle saa rakentaa ainoastaan yhden enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen. Sen yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 300 neliometriä. Tällaiseen asuinrakennukseen saa sijoittaa enintään kaksi asuntoa.

Asuinrakennuksen lisäksi saa rakennuspaikalle rakentaa tarpeellisia yksikerroksisia talousrakennuksia. Rakennuspaikasta saa kuitenkin käyttää rakentamiseen yhteensä enintään 5 prosenttia. Milloin maistraatti on 2 momentin nojalla sallinut rakentamisen pienemmälle rakennuspaikalle kuin 1 momentissa on määrätty, maistraatti voi kuitenkin sallia, että rakennuspaikasta saa käyttää rakentamiseen yhteensä enemmän kuin 5 prosenttia.

Rakennuksen etäisyyden naapurin hallitsemasta maasta tai yksityisen tien alueesta on oltava ainakin yhtä suuri kuin rakennuksen korkeus, kuitenkin vähintään 6 metriä. Rakennusten etäisyyden toisistaan samalla rakennuspaikalla tulee olla riittävä.

56 §. Muuhun kuin 55 §:ssä mainittuun rakentamiseen käytettävän rakennuspaikan on oltava sijainniltaan, muodoltaan ja maastosuhteiltaan tarkoitukseen sovelias ja pinta-alaltaan käyttötarkoitukseen riittävä. Maistraatin on rakennuslupahakemuksesta pyydettävä kiinteistöviraston asemakaavaosaston lausunto.

Rakennuksen etäisyyden naapurin hallitsemasta maasta tai yksityisen tien alueesta on oltava ainakin yhtä suuri kuin rakennuksen korkeus, kuitenkin vähintään 8 metriä. Rakennusten etäisyyden toisistaan samalla rakennuspaikalla tulee olla riittävä.

57 §. Rakennusta ei saa rakentaa 50 metriä lähemmäksi keskivedenkorkeuden mukaista rantaviivaa. Tämä ei kuitenkaan koske yksikerroksista saunaa, jonka kerrosala on enintään 20 neliometriä.

Maistraatti voi erityisestä syystä, kaupunginhallitusta kuultuaan, myöntää poikkeuksen 1 momentin määräyksestä.

8 luku.

Viemärit asemakaava-alueella.

58 §. Yksityisen viemärlaitoksen rakentaminen ja kunnossapito kuuluu tontinomistajalle.

59 §. Milloin yksityinen viemäri yhdistetään sellaiseen yleiseen viemäriin, joka ei johda yleiseen puhdistamoon, on tontinomistajan rakennettava yksityinen asianmukainen puhdistuslaite, jollei kaupunginhallitus salli sen tekemättä jättämistä.

Sairaalasta, sairaalan laboratoriosta tai muista niihin verrattavista laitoksista tuleva jätevesi on ennen yleiseen viemäriin laskemista tontinomistajan toimesta tarvittaessa puhdistettava kaupunginhallituksen hyväksymällä tavalla.

Niin ikään on sellainen teollisuusjätevesi, jonka johtamiseen yleiseen viemäriin on ryhdytty, ennen kuin siihen vaadittiin rakennuslain 78 §:n 5 momentissa tarkoitettu kaupungin erityinen lupa, ja joka aiheuttaa vaaraa terveydelle taikka vahinkoa viemärilaitokselle tai sen toiminnalle, puhdistettava ennen yleiseen viemäriin johtamista kaupunginhallituksen hyväksymällä tavalla.

Kaupunginhallituksen on edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa asioissa hankittava tarvittaessa terveydenhoitolaatukunnan ja rakennusviraston lausunto.

60 §. Rakennuslain 78 §:n 5 momentissa tarkoitettujen luvan teollisuusjätevesien johtamiseen yleiseen viemäriin antaa kaupunginhallitus.

61 §. Yksityisen viemärilaitoksen rakentamista tai muuttamista koskevalle suunnitelmalle on haettava kaupungin vesilaitoksen hyväksyminen. Sitä ennen vesilaitoksen on hankittava viemärilaitoksen puhdistuslaitteiden osalta rakennusviraston hyväksyminen.

62 §. Yksityinen viemäri, johon johdetaan huomattavan rasvapitoista jätevettä, on varustettava rasvanerottimella.

Jätevesi, joka sisältää öljyä tai nestettä, joka ilman kanssa muodostaa räjähtävän seoksen, on johdettava viemäriin öljyn- tai bensiininerottimen kautta.

63 §. Yksityisen viemärilaitoksen laadusta samoin kuin sen rakentamisesta sekä rakennukseen asennettavista viemäreistä ja niihin kuuluvista laitteista on lisäksi voimassa, mitä niistä on terveydenhoitolainsäädännössä ja kunnallisessa säännössä säädetty tai määrätty.

Yksityisen viemäriin liittämisen yleiseen viemäriin suorittaa anomuksesta kaupungin rakennusvirasto. Liittämisestä aiheutuvat kustannukset on tontinomistajan suoritettava.

Yksityisiä ennen 1. 1. 1946 rakennettuja viemärijohtoja, jotka eivät liity ja joita ei voida ilman pumppuamista liittää yleiseen viemäriin, voidaan käyttää siihen asti, kun ne vastaavat tarkoitustaan, jolleivät ne estä yleisen viemärilaitoksen rakentamista tai aiheuta terveydellistä haittaa.

64 §. Milloin tontin maanpinnan luonnollista korkeutta muutetaan tai suoritetaan muita toimenpiteitä, jotka muuttavat luonnollista vedenjuoksua tontilla, tontinomistaja on velvollinen huolehtimaan, ettei siitä aiheudu haittaa naapurille. Jos tontinomistaja laiminlyö velvollisuutensa, maistraatin asiana on määrätä haitan poistamisesta.

65 §. Mitä edellä tässä luvussa on määrätty tontinomistajasta, koskee soveltuvin osin myös rakennuskortteliin kuuluvan muun maan omistajaa sekä virkistys-, liikenne-, vaara- ja erityisalueen omistajaa.

9 luku.

Viemärit asemakaava-alueen ulkopuolella.

66 §. Asemakaava-alueen ulkopuolella rakennukseen asennettavista viemäreistä ja niiden laitteista on voimassa, mitä edellä 61 ja 62 §:ssä sekä 63 §:n 1 momentissa on määrätty.

67 §. Yksityisen viemäriin liittämistä kaupungin viemäriin säädetään vesilain 10 luvun 10 §:ssä.

Tällaisesta viemäristä on muutoinkin voimassa, mitä siitä on vesilainsäädännössä säädetty.

10 luku.

Katujen ja eräiden muiden alueiden kunnossa- ja puhtaanapito.

68 §. Tontinomistaja on, jollei toisin ole säädetty tai määrätty, velvolinen hoitamaan ja kustantamaan kadun kunnossapidon tontinsa kohdalla tontin rajasta kadun keskiviivaan saakka, kuitenkin enintään 15 metrin leveydeltä. Muulta osalta huolehtii kadun kunnossapidosta kaupunki.

Katujen kulmauksessa ulottuu kunnossapitovelvollisuus kunnossa pidettävän alueen ulkorajojen leikkaukseen saakka.

Tontinomistajan kunnossapitovelvollisuus käsittää tontin kohdalla olevan jalkakäytävän ja ajoradan niin leveästi kuin edellä 1 ja 2 momentissa on määrätty. Tämä velvollisuus ei kuitenkaan käsitä ajoradan toisella puolella olevaa jalkakäytävää eikä myöskään korokkeita, valomerkki- tai muita laitteita, joita tarvitaan liikenteen järjestämiseksi.

Milloin kadulla on istutus, ei istutettua alaa ole tontinomistajan kunnossapitovelvollisuutta 1, 2 ja 3 momentin mukaan määrättäessä laskettava katuleveyteen kuuluvaksi. Tontinomistajan kunnossapitovelvollisuus ulottuu kuitenkin tässä tapauksessa enintään 24 metrin etäisyyteen tontin rajasta. Sellaisen istutuksen kautta tontille johtavat kulkutiet on asianomaisen tontinomistajan pidettävä kunnossa. Istutukseksi ei ole katsottava jalkakäytävälle tai sen viereen istutettua puuriviä, jonka hoito kuuluu kaupungille.

69 §. Torin, puiston, istutuksen ja muun näihin verrattavan yleisen alueen kunnossapito kuuluu kaupungille, mutta on tontin kohdalla oleva yleisen alueen osa, joka on tarkoitettu ajotienä tai jalkakäytävänä käytettäväksi, ja yleiseen alueeseen rajoittuva katu tontinomistajan pidettävä kunnossa tontin rajasta lukien enintään 15 metrin leveydeltä 68 §:n 2, 3 ja 4 momentissa säädettyjä perusteita noudattaen.

70 §. Kunnossapitovelvollisuus käsittää toimenpiteet, jotka ovat tarpeen ajoradan, jalkakäytävän ja kulkutien pysyttämiseksi liikennettä tyydyttävässä kunnossa kuten niiden tasaisena pitämisen sekä kuluneen tai rikkoutuneen päällysteen uusimisen.

Milloin katu erityisestä syystä, kuten linja-autopysäkkien läheisyydessä tai muita raskaita ajoneuvoja käytettäessä, joutuu keskimääräistä suuremman rasituksen kohteeksi ja tästä syystä kuluu tavallista nopeammin tai rikkoutuu, on se asianomaisen vahingon aiheuttajan toimesta ja kustannuksella saatettava entiseen kuntoon, ja tarvittaessa velvoittakoon maistraatti hänet siihen.

71 §. Uudelleen päällystäminen, milloin ei ole kysymys rakennuslain 78 §:n 2 momentissa tarkoitetusta päällystämisestä, on suoritettava entisellä aineella tai kaupungin rakennusviraston suostumuksella entistä vastaavalla aineella.

Ajoradan tai jalkakäytävän päällysteen muunlaisesta muuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto.

72 §. Velvollisuus hoitaa ja kustantaa kadun puhtaanapito kuuluu osaksi kaupungille ja osaksi tontinomistajalle 68 ja 69 §:ssä määrättyjen perusteiden mukaan.

Sellainen tontinomistajan 1 momentin mukaan puhtaanapidettävä kadun, torin ja muun yleisen alueen osa, jossa harjoitetaan kauppaa määrättyinä päivinä tai vuorokauden aikoina, on kaupungin toimesta puhdistettava kaupan päätyttyä.

Ajoneuvoille osoitettujen asema-, pysäköimis- ja seisontapaikkojen sekä korokkeiden puhtaanapidosta huolehtii se, jonka kunnossapidettävällä alueella nämä sijaitsevat.

Tontinomistajan velvollisuuteen pitää katuosuutensa puhtaanapito, jollei toisin ole säädetty tai määrätty, myös lumenluonti, jalkakäytävien sekä niihin välittömästi liittyvien polkupyöräteiden hiekoitus ja muu katuosuuden talvihoito. Ajoradan ja sillä olevien suojaiteiden sekä korokkeitten ja pysäkkikorokkeitten hiekoittaminen kuuluu kuitenkin kaupungille.

73 §. Tontinomistajalle kuuluva velvollisuus pitää katuosuutensa kunnossa ja puhtaanapitoon myös, jollei toisin ole säädetty tai sovittu, niihin, joilla on kadun varrella muunlainen asemakaavaan merkitty tai määrättyyn tarkoitukseen varattu maa-alue kuten liikennealue, vaara-alue tai hautausmaa.

74 §. Rakennusjärjestyksen liitteenä olevassa kartassa punaisella merkityllä alueella olevien tonttien katuosuudet pitää kunnossa ja puhtaanapito kaupunki. Tästä aiheutuvat kustannukset jaetaan tontinomistajien kesken tonttien pinta-alojen mukaisessa suhteessa.

Mitä edellä 1 momentissa on sanottu, koskee myöskin sanotun karttaliitteen sinisellä merkityllä alueella olevien katujen ja avonaisien paikkojen sekä alueeseen rajoittuvien katuosuuksien kunnossa- ja puhtaanapitoa. Siitä aiheutuvat kustannukset jaetaan tontinomistajien ja kaupungin kesken tonttien pinta-alojen ja kaupungin omistamien puistojen pinta-alojen mukaisissa suhteissa.

75 §. Siitä kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuudesta, joka johtuu toimiluvan tai muun laillisen perusteen nojalla harjoitettavasta liikenteestä, on voimassa, mitä siitä toimiluvassa tai erityisissä kunnallisissa säännöksissä määrätään.

76 §. Jos tontti, tila tai maa-alue on annettu vuokralle, voivat maanomistaja ja vuokramies kirjallisesti sopia siitä, että vuokramies huolehtii ja vastaa maanomistajalle kuuluvasta kadun tai tien kunnossa- ja puhtaanapidosta taikka molemmista.

77 §. Maistraatin tulee valvoa, että kadun kunnossapitovelvollisuus asianmukaisesti täytetään ja, sikäli kuin yleisen liikenteen vuoksi havaitaan välttämättömäksi, määrätä, että katu tai sen osa on uudelleen päällystettävä.

Katujen, torien ja katuaukioiden kunnan toteamiseksi on maistraatin keskuudestaan valitseman jäsenen ja rakennusviraston edustajan vuosittain toukokuun 15 päivään mennessä toimitettava katselmus. Katselmuksista on kuulutettava niin kuin kunnallisista ilmoituksista on määrätty. Katselmuksista on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään havaitut puutteellisuudet ja ehdotetut toimenpiteet niiden korjaamiseksi. Pöytäkirja on katselmusmiesten allekirjoittamana jätettävä maistraatille ennen seuraavan kesäkuun 1 päivää. Maistraatin tulee ennen kesäkuun 20 päivää ilmoittaa kunnossapitovelvollisille tai heidän asiamiehilleen katselmuksissa todetut puutteellisuudet ja määrätä aika, mihin mennessä korjaukset on suoritettava. Rakennusviraston edustajan on korjausvelvollisille annetun määräajan umpeen kuluttua pidettävä jälkitarkastus ja ilmoitettava laiminlyönnit maistraatille. Maistraatin on kutsuttava kuultavaksi korjausvelvollisuutensa laiminlyöneet ja, mikäli siihen on aihetta, velvoitettava heidät rakennuslain 144 §:ssä säädetyllä uhalla määräajassa suorittamaan korjaukset.

Poliisi voi maistraatin sijasta kehottaa kunnossapitovelvollisia viipymättä korjaamaan havaitsemansa ajoratoihin ja jalkakäytäviin syntyneet liikenteelle vaaralliset viat. Antamistaan kehotuksista on poliisin viipymättä ilmoitettava maistraatille. Korjauskehotuksen saanut voi 7 päivän kuluessa kehotuksen saatuaan ilmoittaa asian maistraatin käsiteltäväksi.

78 §. Helsingin kaupungin yleisessä järjestyssäännössä määrätään, kuinka puhtaanapitovelvollisuus täytetään.

11 luku.

Erinäisiä määräyksiä.

79 §. Tontinomistajan, joka ei itse asu kaupungissa tai joka kuukautta kauemmin oleskelee toisella paikkakunnalla ja jolla ei ole edustajaa, on valtuutettava asiamies, jolla on oikeus hänen puolestaan kantaa ja velvollisuus vastata tässä rakennusjärjestyksessä mainituissa asioissa. Ilmoitus asiamiehestä on tehtävä poliisilaitokselle. Jos tontin omistaja on laiminlyönyt tämän velvollisuuden, ei se estä asian käsittelemistä ja ratkaisemista, mutta asian esille ottamisesta on, milloin se hankaluudetta on mahdollista, ilmoitettava henkilölle, joka huolehtii kiinteistön hoidosta.

80 §. Maistraatin on valvottava, että rakennusten julkisivut ja muut rakennuksen ulkopuoliset osat ja portit, aidat, istutukset, pihamaat ja sellaiset kevyet rakennelmat ja pienehköt laitokset, jotka vaikuttavat kaupunkikuvaan, ovat asianmukaisessa kunnossa. Tämän toteamiseksi tulee rakennustarkastustoimiston suorittaa jatkuvaa valvontaa. Havaituista puutteellisuuksista on rakennustarkastustoimiston maistraatin antamien ohjeiden mukaisesti ilmoitettava maistraatille, jonka tulee kunnossapitovelvollisille tai heidän asiamiehilleen ilmoittaa, mihin mennessä korjaukset on suoritettava.

Rakennustarkastustoimiston on korjausvelvollisille annetun määräajan umpeen kuluttua pidettävä jälkitarkastus ja ilmoitettava laiminlyönnit maistraatille. Maistraatin on kutsuttava kuultavaksi korjausvelvollisuutensa laiminlyöneet ja, mikäli siihen on aihetta, velvoitettava heidät rakennuslain 144 §:ssä säädetyllä uhalla määräajassa suorittamaan korjaukset.

81 §. Milloin asianosainen ei tyydy kiinteistöinsinöörin rakennusasetuksen 64 §:n 1 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen tai rakennustarkastajan antamaan määräykseen taikka päätökseen, hänen on ilmoitettava siitä kirjallisesti kiinteistöinsinöörille, mikäli on kysymys tämän suorittamasta toimenpiteestä, ja muussa tapauksessa rakennustarkastajalle 14 päivän kuluessa toimenpiteestä tai määräyksen taikka päätöksen antamisesta. Kiinteistöinsinöörin ja rakennustarkastajan on viipymättä siirrettävä asia maistraatin käsiteltäväksi. Toimenpidettä, määräystä tai päätöstä on kuitenkin noudatettava, jollei maistraatti toisin määrää.

82 §. Milloin rakennuslain 132 §:n nojalla on annettu lupa rakentaa tontille, jota ei ole merkitty tonttirekisteriin, tai tontin osalle, on tällaisesta tontista tai tontin osasta sekä sen omistajasta soveltuvin osin voimassa, mitä tontista ja tontinomistajasta on tässä rakennusjärjestyksessä määrätty.

Mitä tontinomistajasta on määrätty, koskee myös sitä, jolla on tonttiin pysyvä hallintaoikeus, samoin kuin sitä, joka hallitsee tonttia vuokraoikeudella.

Milloin asemakaava-alueella rakentaminen tai muunlainen toimenpide suoritetaan tonttijaon ulkopuolella sijaitsevalla alueella, on alueesta ja sen omistajasta tai haltijasta soveltuvin osin voimassa, mitä tontista ja tontinomistajasta on määrätty.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, ei kuitenkaan koske 5 luvun määräyksiä.

83 §. Asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevaan rakennuspaikkaan ja sen omistajaan tai haltijaan on myös sovellettava, mitä 37 ja 80 §:ssä on määrätty tontista ja sen omistajasta.

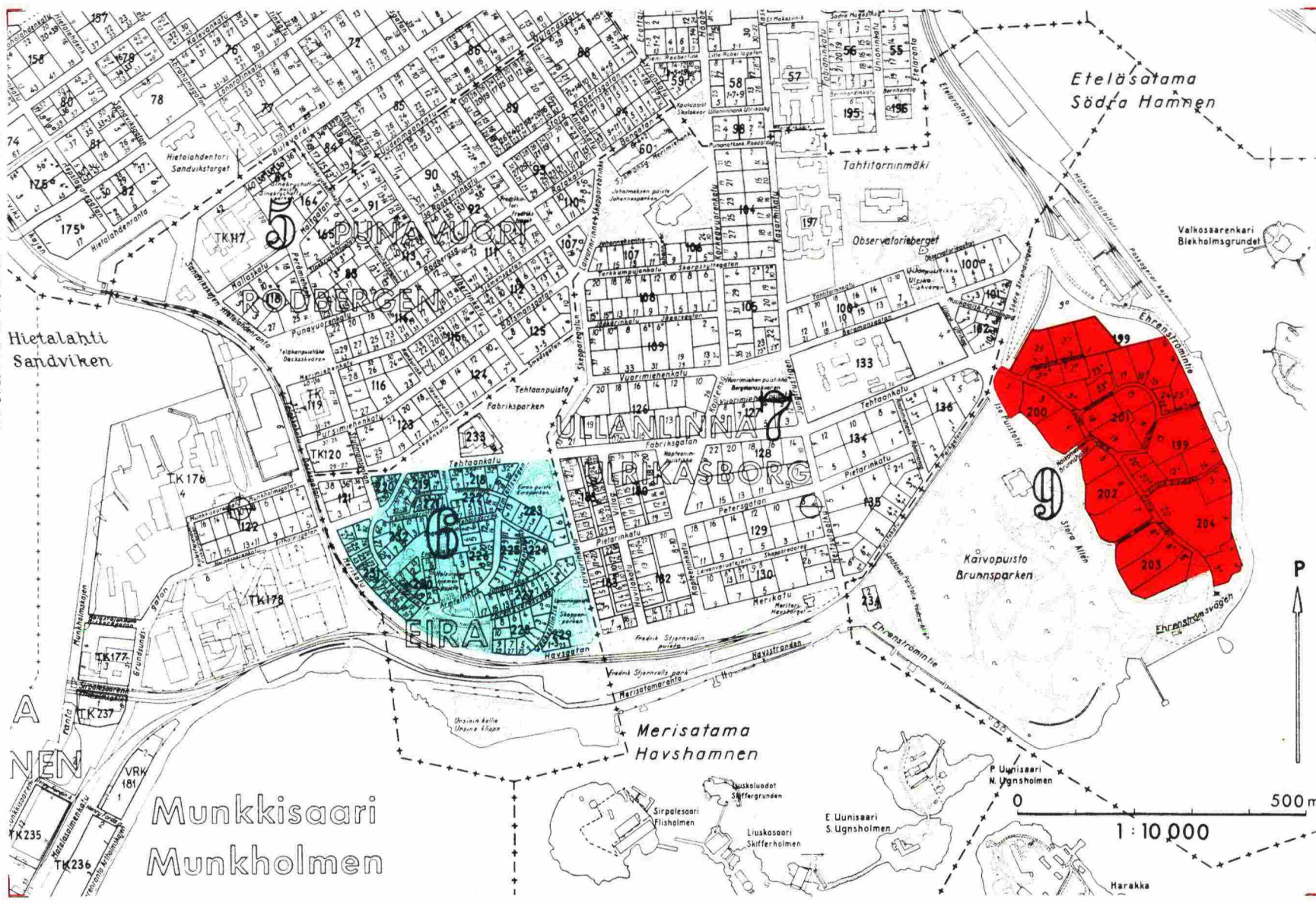
84 §. Maistraatti voi määrätä muitakin kuin 6 ja 16 §:ssä tarkoitettuja katselmuksia suoritettavaksi. Katselmuksen toimittajat määrää maistraatti.

85 §. Rakennusasetuksen 94 §:n 2 momentin tarkoittamassa ilmoituksessa, todisteellisessa tiedonannossa tai kuulutuksessa on myös ilmoitettava, milloin kadun tai sen osan yleiseen käyttöön hyväksyminen käsitellään maistraatissa.

86 §. Tämän rakennusjärjestyksen määräysten estämättä rakentaminen tai muunlainen rakennustoimenpide saadaan suorittaa ennen rakennusjärjestyksen voimaantuloa annetun luvan nojalla, mikäli sitä ei muutoksenhaun johdosta kumota.

RAKENNUSJÄRJESTYKSEEN LIITTYVÄ KARTTA TILL BYGGNADSORDNINGEN HÖRANDE KARTA

Karttaesitys: kaupunkimittausosasto No.58338 / Nk.33 / 14.6.1962 K.V.

Eteläsatama
Södra Hamnen

Valkosarenkari
Blekholmsgrundet

Hietalahti
Sandviken

Kaivopuisto
Brunnsparken

Merisatama
Havshamnen

Munkkisaari
Munkholmen

500 m
1 : 10 000

0

Harakka

105. TAKSAN, JONKA MUKAAN SUORITETAAN MAKSU OIKEUDESTA RAKENTAA ULKONEVIA RAKENNUSOSIA, KUMOAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 5 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1953:24 ja 1957:25)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä kumota 25.2.1953 tekemänsä ja 20.3.1957 muuttamansa päätöksensä ulkonevien rakennusosien rakentamisen oikeudesta kannettavista maksuista sen jälkeen, kun kaupunginvaltuuston mainittuna päivänä hyväksymä uusi rakennusjärjestys on vahvistettu.

Sisäasiainministeriö vahvisti kaupunginvaltuuston 5.6.1963 hyväksymän rakennusjärjestyksen 13.8.1963.

---

106. REHTORINTUNTIEN JÄRJESTÄMINEN AMMATTIOPPILAITOKSISSA.

Kaupunginhallituksen päätös elokuun 22 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä oikeuttaa ammattioppilaitosten johtokunnan järjestämään syyslukukauden 1963 alusta lukien ammattioppilaitoksissa ns. rehtorintunteja johtokunnan kunkin lukuvuoden osalta erikseen päättämässä laajuudessa ja siten, että tuntien pidoista maksetaan korvaus rehtorille ja muille koulun opettajille kulloinkin voimassa olevan opettajalle ylitunneista maksettavan korvausperusteen mukaan ja ulkopuolisille asiantuntijoille erikoisluentojen palkkioperusteista annettujen määräysten mukaan.

---

107. ERIKOISLUENNOISTA MAKSETTAVAT PALKKIOT
AMMATTIOPPILAITOKSISSA.

Kaupunginhallituksen päätös elokuun 22 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä, että ammattioppilaitoksissa saadaan syyslukukauden 1963 alusta lukien suorittaa muille kuin koulun omille opettajille erikoisluennoista palkkio seuraavasti:

Teknillisen oppilaitoksen yliopettajalle tai muulle vastaavan pätevyyden omaavalle luennoitsijalle, kultakin luennolta	30 mk
Korkeakoulututkinnon suorittaneelle tai vastaavan pätevyyden omaavalle luennoitsijalle enintään 10 luentoa sisältävästä luentosarjasta, kultakin luennolta	25 "
Korkeakoulututkinnon suorittaneelle tai vastaavan pätevyyden omaavalle luennoitsijalle yli 10 luentoa sisältävästä luentosarjasta, kultakin luennolta	20 "
Muun pätevyyden omaavalle luennoitsijalle enintään 10 luentoa sisältävästä luentosarjasta, kultakin luennolta	20 "
Viimeksi mainitulle luennoitsijalle yli 10 luentoa sisältävästä luentosarjasta, kultakin luennolta	15 "

---

108. KULUTUSMAIDOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN
MUUTTAMINEN.

Maatalousministeriön päätös elokuun 26 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 418/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:107)

Maatalousministeriö on 19 päivänä heinäkuuta 1946 annetun maidontarkastuslain (558/46) 5 §:n nojalla päättänyt muuttaa kulutusmaidosta 28 päivänä elokuuta 1962 antamansa päätöksen (467/62) 2 §:n näin kuuluvaksi:

2 §. Kulutusmaidon rasvapitoisuuden tulee olla vähintään 3,9 painoprosenttia ja saadaan sitä pitää kaupan ja myydä vain pastöroituna.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1963.

---

109. PERHELISÄLAIN TOIMEENPANO.

Valtioneuvoston päätös elokuun 29 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 423/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:89)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä muuttanut perhelisälain toimeenpanosta 18 päivänä joulukuuta 1947 antamansa päätöksen 1 §:n, sellaisena kuin se on 12 päivänä heinäkuuta 1962 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (390/62), näin kuuluvaksi:

1 §. Vuonna 1963 toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpantujen veroäyriä enimmäismäärä saa perhelisälain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetulla perheellä olla 6 400 äyriä, jos perhe asuu neljänteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla, 6 200 äyriä, jos se asuu kolmanteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla, 5 900 äyriä sen asuessa toisen kalleusryhmän paikkakunnalla ja 5 300 äyriä sen asuessa ensimmäisen kalleusryhmän paikkakunnalla.

Perhelisälain 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla perheellä saa 1 momentissa mainittu veroäyriä enimmäismäärä olla neljänteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla 4 500 äyriä, kolmanteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla 4 300 äyriä, toisen kalleusryhmän paikkakunnalla 4 100 äyriä ja ensimmäisen kalleusryhmän paikkakunnalla 3 800 äyriä.

---

110. HELSINGIN KAUPUNGIN SATAMALAITOKSEN VARAS-
TOIMISALUEIDEN PAIKANVUOKRATAKSAN MUUTOS.

Satamalautakunnan vahvistama syyskuun 2 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:112 ja 1962:78)

Satamalautakunta päätti mainittuna päivänä muuttaa 27. 11. 1961 hyväksymänsä paikanvuokrataksan 1 §:n C. kohdan seuraavaksi, loka-kuun ensimmäisen täyden vuokraviikon alusta vuonna 1963:

C. Kotimaan liikenteen tavarat.

10 p neliömetriltä viikossa, joka aika lasketaan siitä päivästä, joksi alue on tilattu.

15 p neliömetriltä viikossa hiilinostureiden toimintapiirissä sijaitsevista alueista.

5 p neliömetriltä vuorokaudessa katualueilla ja ilman lupaa varastoidusta tavarasta.

---

111. HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 4 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:46, 1961:30 sekä 1962:29 ja 140)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 26. 3. 1958 vahvistamansa sekä 29. 3. 1961 ja 21. 2. ja 19. 12. 1962 muuttamansa kaupunginhallituksen johtosäännön 1 §:n seuraavasti:

1 §. Hallintoalat jaetaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat revisiovirastoa, kaupunginkansliaa, kaupunginhallituksen järjestelytoimistoa, kaupungin matkailutoimistoa, kaupunginhallituksen asiamiestoimistoa, tilastotoimistoa, kaupunginarkistoa, hankintatoimistoa, poliisilaitosta, rahatoimistoa ja verotoimistoa.

Kaupunginjohtajan tulee edellä mainitun lisäksi huolehtia talousarvioon ja sen noudattamiseen, taloudellisiin sijoitusohjelmiin ja taloushallintoon liittyvistä asioista yleensä, riippumatta siitä, mitä lauta- tai johtokuntaa tahi virastoa taikka laitosta asia koskee.

Kaupunginjohtajan tulee lisäksi käsitellä ne asiat, jotka eivät tämän johtosäännön mukaan kuulu minkään apulaiskaupunginjohtajan hoitettavaan tai kuuluvat useamman apulaiskaupunginjohtajan toimialaan.

Kiinteistötoimintaa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat kiinteistölautakuntaa, asutuslautakuntaa, majoituslautakuntaa, asuntotuotannon edistämistä, asuntojen jakoa ja välitystä sekä liikenteen suunnittelua ja liikennejärjestelyjä.

Sairaalatointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat sairaalalautakuntaa, terveydenhoitolautakuntaa sekä valtionapujen anomista ja maksattamista.

Teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat teollisuuslaitosten lautakuntaa, liikennelaitoksen lautakuntaa, satamalautakuntaa, vesilautakuntaa sekä puutavara- ja polttoainetoimistoa.

Opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat kansakoulujen johtokuntia, työväenopistojen johtokuntia, ammattioppilaitosten johtokuntaa, kotitalouslautakuntaa, ammattioppilaslautakuntaa, kirjastolautakuntaa, museolautakuntaa, musiikkilautakuntaa ja sivistyslaitoksia, nuorisotyölautakuntaa, urheilu- ja retkeilylautakuntaa sekä raittiuslautakuntaa.

Rakennustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat yleisten töiden lautakuntaa, tielautakuntaa, palolautakuntaa, väestönsuojelulautakuntaa, kaupungin keskuspesulaa, teurastamolaitoksen lautakuntaa, elintarvikekeskuksen lautakuntaa, työvoimatoimikuntaa sekä työllisyystöiden suunnittelua ja suoritusta.

Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat asiat, jotka koskevat huoltolautakuntaa, lastensuojelulautakuntaa, lastentarhain lautakuntaa, palkkalautakuntaa, maistraattia, rakennustarkastustoimistoa, ulosottovirastoa, raastuvanoikeutta,

kaupunginviskaalinvirastoa,
holhouslautakuntaa ja
oikeusapulautakuntaa.

Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tulee edellä sanotun lisäksi huolehtia kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkaukseen ja muihin yleisiin henkilökuntakysymyksiin liittyvistä asioista yleensä, riippumatta siitä, mitä lauta- tai johtokuntaa tahi virastoa taikka laitosta asia koskee.

---

112. HELSINGIN KAUPUNGINKANSLIAN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 4 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:47 ja 1960:17)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 26.3.1958 vahvistamansa ja 24.2.1960 muuttamansa kaupunginkanslian johtosäännön 7 ja 8 §:n seuraavasti:

7 §. Apulaiskaupunginsihteerin tehtävänä on:

- 1) seurata toimialaansa kuuluvien lauta- ja johtokuntien päätösten lainmukaisuutta sekä ilmoittaa niissä havaitsemistaan virheellisyyksistä kaupunginjohtajalle mahdollisiin alistustoimenpiteisiin ryhtymistä varten,
- 2) toimia kaupunginhallituksen yleisjaoston määräyksestä kaupunginhallituksen jaostoissa esittelijänä,
- 3) huolellisesti valmistella toimialallaan kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille esiteltävät asiat sekä laatia niitä koskevat esityslistat ja huolehtia kaupunginhallituksen päätöksistä johtuvien kirjelmien laatimisesta ja toimittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
- 4) pitää kaupunginjohtajan tai asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan päätösluetteloa sekä varmentaa luetteloon merkityt päätökset,
- 5) antaa virallisesti todistettavia jäljennöksiä kaupunginkansliassa käsiteltäviä asioita koskevista asiakirjoista,
- 6) huolehtia kunnallislaissa edellytetyistä kuulutuksista sekä muista ilmoituksista toimialallaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,
- 7) olla saapuvilla kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokouksissa sekä
- 8) suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunginsihteerin antamat muut tehtävät.

Sairaalatointä johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvia asioita valmistelevan apulaiskaupunginsihteerin tulee edellä olevan lisäksi johtaa ja valvoa, ellei kaupunginhallituksen yleisjaosto ole antanut tätä tehtävää toiselle henkilölle, kaupunginkanslian pidettävää valtionapujen anomista ja maksattamista koskevaa kirjanpitoa, valmistella valtionapujen anomista ja niiden maksattamista koskevat asiat erityisesti huolehtien siitä, että tarpeelliset selvitykset hankitaan sekä

että lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten kaupunginhallitukselle lähetettävät valtionapua koskevat asiakirjat toimitetaan asianmukaisessa järjestyksessä asianomaisille valtion viranomaisille.

Toimialajaon apulaiskaupunginsihteerien kesken vahvistaa kaupunginhallituksen yleisjaosto.

8 §. Talousarviopäällikön tehtävänä on:

1) johtaa ja valvoa kaupunginjohtajan ja kaupunginsihteerin antamien ohjeiden mukaisesti kaupungin talousarvion valmistelutyötä, erityisesti huolehtien siitä, että lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten talousarvioehdotukset toimitetaan kaupunginhallitukselle määrättyssä ajassa ja että ne yksityiskohtaisesti tarkastetaan ja ehkä tarvittavat lisäselvitykset hankitaan,

2) valmistella kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille esitettävät asiat, jotka koskevat talousarviota ja sen noudattamista, taloudellisia sijoitusohjelmia sekä muita taloushallintoon liittyviä asioita, ja laatia niitä koskevat esityslistat sekä huolehtia kaupunginhallituksen päätöksistä johtuvien kirjelmien laatimisesta ja toimittamisesta, ellei toisin ole määrätty,

3) valvoa vahvistetun talousarvion noudattamista, hankkia tätä koskevia selvityksiä sekä harkita ja esittää kaupunginjohtajalle tarpeellisia toimenpiteitä määrärahojen asianmukaisen käytön valvonnan tehostamiseksi,

4) seurata finanssivaltion alalla tapahtuvaa yleistä kehitystä, huolehtia kaupungin talousarviojärjestelmän tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä sekä tehdä näitä koskevia ehdotuksia kaupunginjohtajalle,

5) toimia investointitoimikunnan sihteerinä, ellei investointitoimikunta ole antanut tätä tehtävää toiselle henkilölle,

6) pitää kaupunginjohtajan päätösluetteloa finanssivaltion kulloisten asioiden osalta sekä

7) suorittaa 7 §:n 1 momentin 2), 5), 6), 7) ja 8) kohdissa apulaiskaupunginsihteerille määrätyt tehtävät.

113. HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOTYÖLAUTAKUNNAN JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 4 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1947:14)

1 §. Helsingin kaupungissa suoritettavaa nuorisotyötä ohjaa, tukee ja kehittää kaupungin nuorisotyölautakunta.

2 §. Lautakuntaan kuuluu yhdeksän kaupunginvaltuuston vuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä, joista valtuusto määrää yhden puheenjohtajaksi.

Lautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Jos jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, valitaan toinen henkilö eronneen tilalle toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Tarvittaessa voidaan lautakunnan kokouksiin kutsua asiantuntijoita.

3 §. Lautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä olemasta kokouksessa saapuvilla, valitaan kokousta varten tilapäinen puheenjohtaja lautakunnan jäsenistä.

4 §. Lautakunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä milloin erimielisyyksiä on ilmennyt, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja tapahtuneet äänestykset.

Lautakunnan pöytäkirjaa pitää nuorisoasiamies, ellei lautakunta toisin päätä.

Pöytäkirja tarkistetaan lautakunnan päättämällä tavalla kunnallislain 29 §:n säännösten mukaisesti.

Lautakunnan kirjelmät allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjan pitäjä.

Lautakunnan kokouksissa toimivat esittelijöinä nuorisoasiamies ja apulaistuorisoasiamies.

5 §. Lautakunnan kokouksista samoin kuin niissä käsiteltäviksi tulevista asioista on kaupunginhallituksen määräämällä tavalla hyvissä ajoin ilmoitettava kaupunginjohtajalle, asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemalle edustajalle.

Päätökseen nähden, joka saatetaan ottaa kaupunginhallituksen tutkittavaksi, on lautakunnan noudatettava, mitä kunnallislaisissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty.

6 §. Nuorisotyölautakunnan tehtävänä on:

- 1) seurata nuorison harrastuksia ja vapaa-ajan käyttöä sekä suunnitella toimenpiteitä paikallisen nuorisotyön tehostamiseksi,
- 2) pitää tarpeen vaatimaa yhteyttä muiden kasvatuksesta, nuorisotyöstä ja nuorisonhuollosta päättävien kunnallisten elinten ja niiden alaisien toimistojen ja laitosten kanssa nuorisotyötä ja siihen liittyviä tehtäviä koskevista asioista,
- 3) pyrkiä vaikuttamaan siihen, että julkiset ja yksityiset kasvatuksen, nuorisotyön ja nuorisohuollon työmuodot tarkoituksenmukaisesti tukevat ja täydentävät toisiaan,
- 4) seurata kotimaassa ja ulkomailla tapahtuvaa nuorisotyön kehitystä,
- 5) tukea nuorisotyötä tekeviä järjestöjä huolehtimalla omalta osaltaan nuorisotyössä tarvittavasta kurssi- ja koulutustoiminnasta, luovuttamalla mahdollisuuksien mukaan nuorisojärjestöjen käyttöön toimintahuoneistoja, leiri- ja retkeilypaikkoja sekä muita kokoontumis- ja toimintatiloja, hoitamalla nuorisotyössä tarvittavien välineiden lainavarastoa, avustamalla järjestöjä taloudellisesti myönnettyjen määrärahojen puitteissa ja edistämällä muillakin tavoin vapaata nuorisotyötä,
- 6) pitää luetteloa kaupungin tukemista, sen alueella toimivista nuorisotyötä tekevästä järjestöistä sekä antaa tarvittaessa niitä koskevia tietoja nuorisolle,
- 7) tiedottaa sopivaksi katsomallaan tavalla toiminnastaan järjestöille ja muille nuorisotyötä tekeville yhteenliittymille sekä järjestää neuvotteluja niiden edustajien kanssa nuorisotyötä koskevista kysymyksistä,
- 8) päättää niistä perusteista, joiden mukaan nuorisotoimisto perii korvausta lautakunnan hallintoon kuuluvien toimintapaikkojen käytöstä, ellei kaupunginhallitus toisin määrää,
- 9) valvoo, että lautakunnan toimialaan liittyvät myönnettyt avustukset käytetään asianmukaisiin tarkoituksiin ja että näiden avustusten antamiselle asetetut ehdot täytetään,
- 10) opastaa helsinkiläisiä ja Helsinkiin muuttaneita nuoria opiskelua ja vapaa-ajan viettoa koskevista asioista, antaa nuorison ehkä tarvitsemää muuta ohjausta sekä edistää yhdistystoiminnan ulkopuolella olevan nuorison liittymistä nuorisotyön piiriin,
- 11) edistää tarvittaessa nuorison liikennekulttuurin kohentamista tarkoittavia toimenpiteitä,
- 12) olla yhteistoiminnassa nuorisohuoltoviranomaisten ja muiden huoltoelinten kanssa turvattomassa asemassa olevan tai muuten huollon tarpeeseen joutuneen nuorison opastamiseksi nuorisotyön piiriin sekä toimia nuorisotyön tehostamiseksi siellä, missä nuoriso on alttiina sivellisille vaaroille,
- 13) valvoo ja kehittää hallinnassaan olevien kaupungin nuorisotyötä ja nuorisoa varten tarkoitettujen laitosten, alueiden ja toimipaikkojen käyttöä ja toimintaa,
- 14) valvoo, että lautakunnan hallinnassa olevat laitokset, alueet ja toimipaikat pidetään asianmukaisessa kunnossa, mikäli tätä tehtävää ei ole uskottu muulle kaupungin viranomaiselle,
- 15) valvoo, että lautakunnan ja nuorisotoimiston käytettäväksi myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja annettuja määräyksiä noudattaen,
- 16) tehdä ehdotus lautakunnan ja nuorisotoimiston seuraavan vuoden talousarvioksi,
- 17) valvoo, että talousarvioehdotuksen laadinnassa, rahavarojen

säilyttämisessä, tilityksessä ja kirjanpidossa, laskujen hyväksymisessä, inventoinnissa ja irtaimistoluetteloiden laadinnassa noudatetaan tilisäännön ja sen perusteella annettuja muita määräyksiä,

18) päättää lautakunnan suoritettavien töiden urakoista ja vahvistaa vähintään kerran vuodessa se ylin raja, mihin nuorisosiameiehen omalla vastuullaan suoritettavien hankintojen arvo tai määrä saa kerrallaan nousta sekä päättää tämän rajan ylittävistä hankinnoista,

19) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä ja antaa lausuntoja, selvityksiä ja tietoja toimialaansa kuuluvista asioista,

20) antaa järjestysmääräyksiä alaisiaan laitoksia ja alueita sekä toimintaohjeita nuorisotoimiston henkilökuntaa varten,

21) antaa vuosittain ennen huhtikuun loppua kaupunginhallitukselle kertomus omasta ja nuorisotoimiston edellisen vuoden toiminnasta sekä

22) valita ne nuorisotoimiston viranhaltijat, joiden osalta tämä tehtävä on nuorisotoimiston johtosäännössä uskottu lautakunnalle.

7 §. Lautakunnan alaisena toimii kaupunginvaltuuston hyväksymän johtosäännön mukaan nuorisotoimisto.

8 §. Lautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

---

114. HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOTOIMISTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 4 p:nä 1963.

1 §. Nuorisotyölautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä toimii lautakunnan valvonnan alaisena nuorisotoimisto, jonka toimintaa johtaa nuorisoasiamies. Toimiston muuna henkilökuntana on apulaisnuorisoasiamies, nuorisoneuvoja, kerhokeskusten valvoja sekä tarpeellinen määrä muita vakinaisia ja tilapäisiä viranhaltijoita sekä työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

2 §. Nuorisoasiamiehen tehtävänä on:

- 1) johtaa ja valvoo toimiston ja sen henkilökunnan toimintaa sekä huolehtia toimiston tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä,
- 2) antaa lausuntoja toimiston toimialaan kuuluvista asioista,
- 3) valmistella ja lautakunnan kokouksissa esitellä ne nuorisotoimistoa koskevat asiat, jotka eivät kuulu apulaisnuorisoasiamiehen esiteltäviin,
- 4) seurata nuorisotyötoiminnan yleistä kehitystä ja tehdä lautakunnalle esityksiä toimenpiteistä nuorisotyötoiminnan kehittämiseksi,
- 5) ylläpitää yhteyttä ja yhteistyötä muiden nuorisokysymyksiä käsittelevien virallisten elinten sekä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa,
- 6) huolehtia lautakunnan päättämästä suomenkielisestä nuorisotyössä tarvittavasta kurssi- ja koulutustoiminnasta sekä tarvittaessa johtaa kursseja ja koulutustilaisuuksia ja toimia niillä opettajana sekä tarpeen mukaan huolehtia siitä, että kursseilla ja koulutustilaisuuksissa on johtajat ja muut opettajat,
- 7) päättää lautakunnan johtosääntönsä 6 §:n 18) kohdan perusteella vahvistamissa rajoissa nuorisotoimiston toimesta suoritettavista hankinnoista,
- 8) hyväksyä maksettaviksi nuorisotyölautakunnalle ja nuorisotoimistolle osoitetut laskut ja muut maksuosoitukset, ellei nuorisotyölautakunta ole oikeuttanut apulaisnuorisoasiamiestä hänen toimialansa osalta niitä hyväksymään,
- 9) laatia lautakunnalle määräaikana ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,
- 10) laatia lautakunnalle ehdotukset sitä ja nuorisotoimistoa koskeviksi vuotuisiksi toimintakertomuksiksi sekä muut toimintaselostukset,
- 11) avustaa lautakuntaa nuorisojärjestöille myönnettyjen kaupungin avustusten valvonnan osalta,
- 12) antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä tietoja ja selvityksiä sekä suorittaa opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan sekä

nuorisotyölautakunnan määrämät toimialaansa kuuluvat muut tehtävät sekä

13) hoitaa apulaisnuorisosiämiehen tehtäviä tämän vuosilomalla tai muutoin estyneenä ollessa, ellei lautakunta toisin määrää.

Niistä nuorisosiämiehen päätöksistä, jotka koskevat viransijaisen määräämistä ja viranhaltijain vuosilomia samoin kuin muistakin nuorisosiämiehen tarpeelliseksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluetteloa, joka nuorisosiämiehen on allekirjoitettava.

Nuorisosiämiehen ollessa vuosilomalla tai muutoin estyneenä hoitaa hänen tehtäviään apulaisnuorisosiämies, ellei lautakunta toisin määrää.

3 §. Apulaisnuorisosiämiehen tehtävänä on:

1) edistää kaupungin alueella toimivien nuorisojärjestöjen ja muiden nuorisotyötä tekevien yhteisöjen toimintaedellytyksiä sekä ylläpitää yhteyttä näihin yhteisöihin,

2) huolehtia ruotsinkielisestä nuorisotyöstä aiheutuvista erityistehtävistä,

3) valmistella ja lautakunnan kokouksissa esitellä ruotsinkielistä nuorisotyötä koskevat asiat samoin kuin hänelle tämän johtosäännön mukaan kuuluvat muut asiat,

4) huolehtia lautakunnan päättämästä ruotsinkielisestä nuorisotyössä tarvittavasta kurssi- ja koulutustoiminnasta, tarpeen mukaan toimia kurssi- ja koulutustilaisuuksissa johtajana ja opettajana sekä huolehtia siitä, että kurseilla ja koulutustilaisuuksissa on johtajat ja opettajat,

5) huolehtia lautakunnan päätösten mukaisista nuorisoliikennekulttuurin kohentamista tarkoittavista toimenpiteistä,

6) huolehtia järjestöille tarkoitettua välineiden lainavarastosta,

7) valvoa järjestöille tarkoitettujen leiri-, retkeily- ja kesäkotipaikkojen käyttöä sekä

8) suorittaa lautakunnan ja nuorisosiämiehen määrämät toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

4 §. Nuorisoneuvojan tehtävänä on:

1) antaa helsinkiläiselle ja Helsinkiin muuttaneelle nuorisolle tietoja kaupungissa olevista vapaa-ajanviettomahdollisuuksista, nuorisojärjestöistä ja opiskelumahdollisuuksista sekä antaa nuorisolle sen ehkä tarvitsemää muuta ohjausta,

2) ohjata tiedotus- sekä muulla vastaavalla toiminnalla yhdistystoiminnan ulkopuolella olevia nuoria heidän harrastustensa ja toivomustensa mukaisen nuorisotyön piiriin,

3) seurata toimialansa kehitystä ja tehdä siitä esityksiä nuorisosiämiehelle,

4) huolehtia nuorisotoimiston yleisestä tiedotustoiminnasta sekä

5) suorittaa nuorisosiämiehen määrämät toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

5 §. Kerhokeskusten valvojan tehtävänä on:

1) huolehtia kerhokeskusten toiminnasta ja valvoa niissä suoritettavaa nuorisotyötä sekä niiden henkilökunnan toimintaa,

2) huolehtia siitä, että kerhokeskusten huoneistot ja niiden kalustot pidetään asianmukaisessa kunnossa, sekä huolehtia niiden kalustoluetteloiden pidosta,

3) huolehtia siitä, että toimipaikkojen vuokrat peritään nuorisotyö-

lautakunnan päättämien tai kaupunginhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti,

4) valmistella kerhokeskusten hankintoihin kuuluvat asiat,
5) huolehtia lautakunnan alaisten toimipaikkojen käyttövuorojen jaosta järjestöille ja tässä tehtävässä tarpeellisten kortistojen pidosta sekä

6) suorittaa nuorisosiämiehen määräämät toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

6 §. Nuorisotoimiston muun henkilökunnan tehtävät määrää nuorisosiämies.

7 §. Nuorisosiämiehen valitsee kaupunginhallitus nuorisotyölautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Nuorisotoimiston muut vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat valitsee nuorisotyölautakunta. Työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaa nuorisosiämies.

8 §. Nuorisosiämieheltä vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto sekä perehtyneisyys nuorisotyöhön.

Apulaisnuorisosiämieheltä ja nuorisoneuvojalta vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto tai sellainen loppututkinto tahi virkaan soveltuva muu vastaava tutkinto, joka on suoritettu Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa tahi vastaavassa ruotsinkielisessä kansalaiskorkeakoulussa taikka opettajanvalmistuslaitoksessa. Pätevyysvaatimuksena on tutkinnon lisäksi perehtyneisyys nuorisotyöhön.

Muilta viranhaltijoilta vaaditaan sellainen pätevyys kuin nuorisotyölautakunta pitää tarpeellisena, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava kaupunginhallituksen näitä virkoja varten erikseen määräämiä pätevyysvaatimuksia.

9 §. Nuorisotoimiston kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

115. HELSINGIN KAUPUNGIN LIITTYMINEN HELSINGIN SEUTUKAAVALIITTOON.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että Helsingin kaupunki liittyy Helsingin seutukaavaliittoon.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti puolestaan hyväksyä Helsingin seutukaavaliiton perustamissuunnitelman ja näin kuuluvan

Helsingin seutukaavaliiton perussäännön:

1 Luku.

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Seutukaavaliiton nimi on Helsingin seutukaavaliitto - Helsingfors regionplansförbund. Sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §. Seutukaavaliiton tehtävänä on laatia seutukaava sitä koskevassa sisäasiainministeriön päätöksessä mainitulle alueelle sekä huolehtia seutukaavan kehittämisestä.

Tässä tarkoituksessa seutukaavaliitto muun ohessa suorittaa sellaisia tutkimuksia sekä hankkii sellaisia tietoja ja selvityksiä, jotka ovat tarpeen seutukaavan laatimista ja kehittämistä varten, edistää seutukaavan toteuttamista ja suorittaa tarpeen mukaan siihen liittyvää kaavoituksen ohjausta ja muuta toimintaa sekä antaa lausuntoja ja selvityksiä jäsenkunnille ja muille viranomaisille.

3 §. Seutukaavaliiton perustajakuntina ovat ne kunnat, joille tai joihin kuuluville alueille sisäasiainministeriö on marraskuun 18 päivänä 1961 määrännyt laadittavaksi seutukaavan, eli Helsingin kaupunki, Espoon, Järvenpään, Kauniaisten ja Keravan kauppalat, Helsingin maalaiskunta sekä Nurmijärven, Tuusulan ja Vihdin kunnat.

4 §. Jos seutukaava määrätään laadittavaksi muillekin kuin perustajakuntien alueille, seutukaavaliiton jäseneksi sen johdosta määräyksen antamispäivästä tulevan kunnan on suoritettava seutukaavaliitolle kohtuullinen korvaus saamastaan osuudesta seutukaavaliiton varoihin.

Mikäli määräystä seutukaavan laatimisesta muutetaan niin, että se lakkaa koskemasta jonkin jäsenkunnan aluetta, on seutukaavaliiton tämän johdosta määräyksen antamispäivästä eroavalle jäsenkunnalle suoritettava kohtuullinen korvaus sen osuudesta seutukaavaliiton varoihin. Eroava jäsenkunta jää 6 §:n 2 momentin mukaisesti kolmannelle henkilölle vastuuseen velasta, joka seutukaavaliitolla oli eroamisen ajankohtana.

Jollei 1 tai 2 momentissa tarkoitettusta korvauksesta sovita, sen määräävät välimiehet. Välimiehiksi valitsevat uusi tai eroava jäsenkunta yhden ja seutukaavaliitto yhden sekä näin valitut kolmannen puheentohtajaksi.

Mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, sovelletaan vastaavasti, milloin seutukaavan laatimisesta annettua määräystä muutetaan niin, että alue, jolle seutukaava on laadittava, jäsenkunnan kohdalta laajenee tai supistuu.

5 §. Jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan seutukaavaliitolle osuutensa varainhoitovuoden tilinpäätöksen osoittamista pääoma- ja varsin naisten menojen ja -tulojen erotuksesta. Tästä erotuksesta jaetaan jäsenkuntien vastattavaksi 2 momentissa mainittujen suhdelukujen mukaiset osuudet.

Suhdeluvut saadaan laskemalla yhteen edellisenä varainhoitovuotena kunnassa toimitetussa kunnallisverotuksessa vahvistettujen verotettavien tulojen määrä asukasta kohti täysissä kymmenissä markoissa, kunnan tai sen seutukaavamääräystä koskevan osan maapinta-ala täysissä neliökilometreissä sekä saman alueen varainhoitovuoden ja sitä edeltäneiden neljän vuoden asukasluvun keskimääräinen, henkikirjoituksen mukainen vuotuinen muutos. Suhdeluvut muunnetaan prosenttiluvuiksi siten, ettei 1 momentissa mainitusta erotuksesta minkään jäsenkunnan vastattavaksi jaeta vähempää kuin 1, 0 prosenttia eikä enempää kuin 35, 0 prosenttia.

Jäsenkuntien on, sen mukaan kuin liittovaltuusto päättää, suoritettava 1 momentissa tarkoitetuista osuuksista talousarvion mukaan laskettuja ennakoja, jotka otetaan huomioon varainhoitovuoden päätyttyä tehtävässä tilityksessä. Liittovaltuusto päättää ajankohdasta, jolloin tilityksen mukaan jäsenkunnilta vielä perittävät määrät on suoritettava ja liikaa kannetut ennakot palautettava.

Jollei ennakkoa tai tilityksen mukaan perittävää määrää suoriteta määrääjässä, sille on maksettava liittovaltuuston päättämä viivästyskorke.

6 §. Jäsenkuntien osuudet kuntainliiton varoihin määräytyvät viimeksi päättyneen varainhoitovuoden 5 §:ssä tarkoitettujen maksuosuuksien suhteen mukaan.

Seutukaavaliiton veloista jäsenkunnat vastaavat keskenään 1 momentissa mainitussa suhteessa ja kolmannelle henkilölle yhteisvastuullisesti.

2 Luku.

Liittovaltuusto.

7 §. Liittovaltuustoon valitsee kunkin jäsenkunnan valtuusto vähintään yhden ja enintään kolme jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

8 §. Liittovaltuuston kokouksessa jäsenkuntaa edustavilla jäsenillä on yksi ääni kutakin jäsenkunnan 5 §:n mukaan määräytyvää osuutta osoittavan prosenttiluvun alkanutta kymmenlukua kohti. Jäsenkuntia edustavien jäsenten äänimäärä jakautuu heistä saapuvilla olevien kesken tasan.

Liittovaltuusto on päätösvaltainen, kun saapuvilla olevat jäsenet edustavat yli puolta kaikkien yhteenlasketusta äänimäärästä.

9 §. Liittovaltuuston kokouskutsun, jonka tulee sisältää ilmoitus kokouksen ajasta ja paikasta, toimittaa liittohallitus jokaiselle liittovaltuuston varsinaiselle jäsenelle postitse kirjatussa kirjeessä, joka on lähetettävä viimeistään 14 päivää ennen kokousta. Kokouskutsuun on liitettävä esityslista, joka sisältää ilmoituksen kokouksessa käsiteltävistä asioista ja liittohallituksen niitä koskevat päätösehdotukset.

Liittovaltuuston jäsenen, joka ei voi saapua kokoukseen, on ilmoitettava siitä varajäsenelleen, joka tällöin on velvollinen, jollei estettä ole, saapumaan hänen sijastaan kokoukseen.

Milloin jäsenkunta haluaa jonkin asian ottamista esille liittovaltuustossa, siitä on kirjallisesti ilmoitettava liittohallitukselle, jonka on esitettävä asia lausuntonsa ohella liittovaltuuston käsiteltäväksi. Varsinaisessa kokouksessa käsiteltäväksi tarkoitettu asia on tällä tavoin ilmoitettava ennen helmikuun tai heinäkuun loppua.

10 §. Liittovaltuuston varsinainen kevätkokous pidetään vuosittain viimeistään toukokuussa.

Tässä kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) liittohallituksen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta sekä vuositilintarkastajien kertomus ja siinä tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja lausunnot,

2) päätetään tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin 1) kohdassa mainitut kertomukset saattavat antaa aiheen,

3) päätetään 5 §:ssä tarkoitetuista jäsenkuntien maksuosuuksien tilityksestä sekä kuntien vuosittaisten loppusuoritusten ja liikaa kannettujen ennakkojen palautuksen ajankohdasta,

4) valitaan vuositilintarkastajat ja varavuositilintarkastajat ja jäsenet, milloin näiden toimikausi on päättynyt, ja

5) käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäviksi otetut asiat.

11 §. Liittovaltuuston varsinainen syyskokous pidetään vuosittain viimeistään lokakuussa.

Tässä kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) päätetään liittovaltuuston ja liittohallituksen puheenjohtajille ja jäsenille sekä vuositilintarkastajille suoritettavista palkkioista, matkakustannusten korvauksista ja päivärahoista,

2) valitaan vuositilintarkastajat ja varavuositilintarkastajat seuraavan varainhoitovuoden tilien ja hallinnon tarkastamista varten,

3) hyväksytään seuraavan varainhoitovuoden talousarvio,

4) päätetään jäsenkuntien maksuosuuksista seuraavana varainhoitovuotena perittävien ennakkojen perusteista ja maksuajoista sekä 5 §:n 5 momentissa tarkoitettua viivästyskorosta,

5) käsitellään muut kokouskutsussa ilmoitetut tai kiireellisinä käsiteltäviksi otetut asiat.

12 §. Liittovaltuusto voi asettaa seutukaavoitusta koskevia asioita valmis-televasti käsittelemään seutukaavaliiton lautakunnan asemassa olevia aluetoimikuntia.

3 Luku.

Liittohallitus.

13 §. Liittohallitukseen valitaan liittovaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi puheenjohtaja ja jokaisesta jäsenkunnasta yksi jäsen kutakin 5 §:ssä määrättyvää kunnan osuutta osoittavan prosenttiluvun alkavaa kymmenlukua kohti, kuitenkin niin, että jäsenkunnasta, josta puheenjohtaja on, valitaan yksi jäsen vähemmän. Kullekin jäsenelle valitaan varajäsen. Liittohallitus valitsee toimikaudekseen varapuheenjohtajan keskuudesta.

Liittohallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yli puolet jäsenistä.

Liittohallitus voi keskuudestaan asettaa jaostoja, joiden jäsenmäärän ja tehtävät liittohallitus määrää.

14 §. Liittohallituksen asiana on muun ohessa:

- 1) ottaa seutukaavaliiton viranhaltijat ja työntekijät, jollei ohje- tai johtosäännössä ole toisin määrätty,
- 2) määrätä määrärahojen puitteissa vakinaisten ja tilapäisten viranhaltijain sekä työntekijäin palkkaus,
- 3) päättää liittovaltuuston antaman valtuuden rajoissa lyhytaikaisen velan ottamisesta seutukaavaliiton varsinaisia menoja varten,
- 4) päättää määrärahojen puitteissa seutukaavaliiton omaisuuden vakuuttamisesta vahinkojen varalta sekä seutukaavaliiton palveluksessa olevien henkilöiden laissa säädetystä vakuuttamisesta,
- 5) päättää liittovaltuuston vahvistamien perusteiden mukaan seutukaavaliiton omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta samoin kuin määrärahojen puitteissa irtaimen omaisuuden hankkimisesta sekä tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden myynnistä, jollei ohje- tai johtosäännössä ole toisin määrätty.

15 §. Sopimukset ja sitoumukset seutukaavaliiton puolesta allekirjoittaa liittohallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja varmentaa liittohallituksen sihteeri.

Liittohallitus voi valtuuttaa yhden tai useamman henkilön allekirjoittamaan liittohallituksen puolesta kirjeitä, hankinta-, vuokra- ja muita niihin verrattavia sopimuksia sekä pankki-, posti- ja muiden sellaisten asiain hoidossa tarvittavia asiakirjoja.

Tiedoksiantoja vastaanottaa seutukaavaliiton puolesta liittohallituksen puheenjohtajan ohella liittohallituksen sihteeri.

Liittohallituksen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta on annettava viimeistään huhtikuun 15 päivänä.

4 Luku.

Taloudenhoito.

16 §. Pääomamenoiksi katsotaan seutukaavaliiton kiinteän omaisuuden hankkimisesta, rakentamisesta ja peruskorjauksista sekä irtaimen omaisuuden perushankinnoista johtuvat menot, pääomatuloksi merkityt velan kuolekukset ja siirrot rahastoihin, joita käytetään edellä mainittuihin menoihin.

Pääomatuloja ovat pääomamenoja varten saatava valtion tai muu avustus, pääomamenoja varten otettu velka, sellaisen omaisuuden luo-

vutuksesta saadut varat, jonka hankintakustannukset luetaan pääomamenoiksi sekä siirrot 1 momentissa tarkoitetuista rahastoista.

Milloin pääomatulot ovat olleet pääomamenoja suuremmat, siirretään säästö seuraavan varainhoitovuoden pääomatuloksi.

Varsinaisia menoja ovat seutukaavaliiton toiminnasta aiheutuvat muut kuin 1 momentissa tarkoitettut menot.

Varsinaisia tuloja ovat seutukaavaliiton muut kuin 2 momentissa tarkoitettut tulot.

17 §. Liittohallituksen ehdotus seuraavan varainhoitovuoden talousarvioksi on annettava viimeistään syyskuun kuluessa.

Varainhoitovuoden tilinpäätös on valmistettava ja annettava vuositilintarkastajille viimeistään seuraavan maaliskuun 15 päivänä. Vuositilintarkastajien on annettava kertomuksensa ja lausuntonsa viimeistään maaliskuun kuluessa.

5 Luku.

Seutukaavaliiton purkaminen.

18 §. Seutukaavaliiton purkautuessa liittovaltuusto määrää sen loppuselvityksestä, josta liittohallituksen on huolehdittava. Seutukaavaliiton varat, joita ei tarvita velkojen suorittamiseen, luovutetaan jäsenkunnille näiden 5 §:ssä tarkoitettujen osuuskien suhteessa.

---

116. HERTTONIEMEN JA KUMPULAN SIIRTOLAPUUTÄRHOJEN PALSTOJEN VUOKRA-AJAN JATKAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn.as. -kok. 1953:33)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä oikeuttaa kiinteistölautakunnan jatkamaan Herttoniemen ja Kumpulan siirtolapuutarhojen palstojen vuokraoikeuksia ajaksi 1. 1. 1964 - 31. 12. 1967 siten, että elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" indeksilukua 100 vastavana perusvuosivuokrana pidetään 15 penniä palstaneliömetriltä ja että indeksin vaihtelut otetaan huomioon täysinä kymmeninä prosentteina.

---

117. OSASTONJOHTAJAJÄRJESTELMÄN KÄYTÄNTÖÖN-
OTTAMINEN TEKNILLISESSÄ AMMATTIKOULUSSA SEKÄ
TALOUS- JA OMPELUALAN AMMATTIKOULUSSA.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että syyslukukauden 1963 alusta lukien saadaan teknillisen ammattikoulun metallityöosastoa, auto- ja konekorjausosastoa, sähköosastoa, puutyöosastoa ja rakennusosastoa varten valita yksi osastonjohtaja osastoa kohti ynnä talous- ja ompelualan ammattikoulun ompeluosastoa ja ravintotalousosastoa varten samoin yksi osastonjohtaja osastoa kohti,

että osastonjohtajien opetusvelvollisuutta vähennetään teknillisen ammattikoulun metallityöosaston osalta seitsemällä, auto- ja konekorjausosaston osalta kahdella, sähkötyöosaston osalta kolmella, puutyöosaston osalta kahdella ja rakennusosaston osalta yhdellä ynnä talous- ja ompelualan ammattikoulun ompeluosaston osalta kahdella ja ravintotalousosaston osalta kahdella vuosiviikkotunnilla sekä

että edellä mainittua opetusvelvollisuuden vähennystä laskettaessa talous- ja ompelualan ammattikoulun ompelimo luetaan ompeluosaston sekä leipomo ravintotalousosaston ylimääräiseksi luokaksi.

---

118. VÄLIAIKAISTEN OPETTAJIEN PALKKAEDUT
SAIRAUS- JA SYNNYTYSLOMIEN AJALTA.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 18 p:ltä 1963.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä oikeuttaa kansakoulujen johtokunnat maksamaan väliaikaisille opettajanviran hoitajille kaupungin voimassa olevan virkasäännön mukaisen palkkauksen heille sairauden, raskauden tai synnytyksen sekä virantoimituksessa sattuneen tapaturman vuoksi myönnettyä virkavapausajalta, kunnes epäkohta lainsäädäntöteitse tulee korjatuksi.

Tätä kaupunginvaltuuston päätöstä ei kouluhallituksen käsityksen mukaan, kun otetaan huomioon kunnallislain 73 §:n 3 momentin säännökset, voida panna täytäntöön.

---

119. KANSAKOULUNOPETTAJIEN YLITUNTI- JA
JOHTAJANPALKKIOT.

Kaupunginhallituksen päätös syyskuun 19 p:ltä 1963.

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa vanhan palkkausjärjestelmän valinneiden kansakoulunopettajien ylitunti- ja tuntipalkkiot sekä johtajanpalkkiot 1. 10. 1963 lukien seuraaviksi:

Varsinaisen kansakoulun opettajan tuntipalkkio	7, 87 mk	
Kansalais- ja apukoulun opettajan tuntipalkkio	9, 19 "	
Johtajan palkkio	529, 82 "	vuodessa
Johtajan lisäpalkkio	28, 65 "	"

---

120. ERÄIDEN KAUPUNGIN MATKUSTUSSÄÄNNÖN MUKAAN
SUORITETTAVIEN KORVAUSTEN VAHVISTAMINEN.

Kaupunginhallituksen päätös syyskuun 26 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:1)

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa kaupungin viranhaltijain ja työsopimussuhteessa olevien henkilöiden omistamien moottoriajoneuvojen käytöstä suoritettavat korvaukset seuraavan suuruisiksi 1. 1. 1964 lukien:

1. a) Oman auton käytöstä virkatehtävissä Helsingin kaupungin alueella maksetaan korvausta kunkin kalenterivuoden aikana ajeltulta

5 000 ensimmäiseltä kilometriltä	28 p/km
5 000 seuraavalta	" 23 "
5 000 "	" 20 "
sekä seuraavilta kilometreiltä	18 "

 Joului-, tammi-, helmi- ja maaliskuun aikana suoritettusta ajosta maksetaan kilometrikorvaus yhdellä pennillä korotettuna.
  - b) Oman auton käytöstä virkatehtävissä Helsingin kaupungin alueen ulkopuolella maksetaan a) kohdan mukainen kilometrikorvaus vähennettynä kahdella pennillä.
  2. Oman moottoripyörän käytöstä virkatehtävissä maksetaan korvausta kunkin kalenterivuoden aikana ajeltulta

5 000 ensimmäiseltä kilometriltä	8 p/km
10 000 seuraavalta	" 6 "
sekä seuraavilta kilometreiltä	5 "
  3. Oman moottoripolkupyörän käytöstä virkatehtävissä maksetaan korvausta kilometrimäärästä riippumatta 4 p/km.
-

121. ASETUS KANSAKOULUASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu syyskuun 27 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 454/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:103)

Opetusministerin esittelystä lisätään 23 päivänä heinäkuuta 1958 annetun kansakouluasetuksen (321/58) 53 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy momentiksi 3, seuraavasti:

53 §. -----
 Kansakoulun kirjastolla tarkoitetaan opettajakirjastoa ja oppilas-
 kirjastoa. Oppilaskirjasto voidaan jakaa opetuksessa käytettävään kä-
 sikirjastoon sekä lainaksi annettavia kirjoja sisältävään lainauskirjas-
 toon. Milloin kunnan yleinen kirjasto toimii kansakoulun rakennukses-
 sa tai sen välittömässä läheisyydessä, ei kansakoulun kirjastoon jär-
 jestetä lainauskirjastoa eikä siihen sovelleta 44 §:n säännöksiä.

-----

122. HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN OHJESÄÄNNÖN MUUTOS.

Sisäasiainministeriön vahvistama lokakuun 11 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä syyskuun 4 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1949:1)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 4.9.1963 tekemän päätöksen, jolla 7.3.1949 vahvistetun kaupunginhallituksen ohjesäännön 7 § 5) kohta, 12 §:n 1) kohta, 13 §:n 2 mom., 14 §:n 4 mom. muutettiin sekä 12 §:ään lisättiin uusi 18) kohta seuraavasti:

7 §. Sen lisäksi, mitä kunnallislaissa säädetään, kaupunginhallituksen tulee:

-----
 5) huolehtia, ellei testamentissa tai lahjakirjassa taikka kaupunginvaltuuston päätöksellä ole toisin määrätty, kaupungin vastaanottamien, sille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen hallinnosta sekä antaa varojen hoitoa koskevat tarpeelliset hoito-ohjeet,
 -----

12 §. Yleisjaostolla on valta kaupunginhallituksen puolesta päättää asiat, jotka koskevat:

1) 8 §:n 11), 12), 13), 14), 17), 18), 19), 21), 22) ja 29) kohdissa mainittuja tehtäviä,
 -----

18) 7 §:n 5) kohdassa mainittujen varojen hallintoa kaupunginhallituksen vahvistamien määräysten ja ohjeiden mukaan.

13 §. Kaupunginjohtajan tehtävänä on, sen lisäksi, mitä kunnallislaissa säädetään ja huomioon ottaen soveltuvin osin myöskin tämän ohjesäännön 14 §:n määräykset:

 Kaupunginjohtajalla on lisäksi valta kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston puolesta

5) päättää kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä ja niistä aiheutuvien menojen hyväksymistä maksettavaksi koskevista asioista, mikäli kustannukset eivät ylitä 600 mk tai kaupunginvaltuuston vahvistamaa tätä suurempaa määrää,
 -----

6) päättää 12 §:n 17) kohdassa mainituista asioista,

7) päättää 8 §:n 16) kohdassa mainituista tileistä poistoista,

8) päättää kaupungin kassavarojen sijoittamisesta tilapäisesti eri pankkilaitoksiin, ellei kaupunginhallitus ole toisin määrännyt,

9) ottaa kaupungille tilapäisluottoa pankkilaitoksista kaupunginvaltuuston vuosittain vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,

10) antaa selitykset ja lausunnot sekä päättää kaupungin valitus-oikeuden käyttämisestä koiraveroja koskevissa asioissa,

-----
 14 §. Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien tulee kunkin toimialallaan:

 Sairaalatointa johtavalla apulaiskaupunginjohtajalla on edellä olevan lisäksi valta kaupunginhallituksen puolesta antaa kaupungin viranomaisille ohjeita ja vaatia heiltä selvityksiä valtionapujen anomista tai maksattamista koskevissa asioissa.

123. 1. - 8. ja 10. - 14. KAUPUNGINOSIEN RAKENNUS-
KIELLON JATKAMINEN.

Sisäasiainministeriön vahvistama lokakuun 16 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 18 p:ltä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:96)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 18. 9. 1963 tekemän päätöksen, jolla kaupunginvaltuuston 11. 10. 1961 tekemän päätöksen perusteella Helsingin kaupungin 1. - 8. ja 10. - 14. kaupunginosissa olevan rakennuskiellon aikaa on pidennetty 11. 10. 1965 saakka.

---

124. KUORMA- JA PAKETTIAUTOJEN LIIKENNETAKSA HELSINGIN KAUPUNGISSA.

Maistraatin vahvistama syyskuun 28 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:38)

1 §. Kuljetusmaksujen laskemisperusteet.

Maksu tavarankuljetuksesta lasketaan joko tuntitaksaa, yhdistettyä taksaa tai urakkamaksuja käyttäen. Ennen kuljetuksen suorittamista on tilaajan kanssa sovittava maksuperusteesta ja vain, jollei tähän ole mahdollisuutta, olkoon kuljettajalla oikeus määrätä, mitä edellämainituista maksuperusteista käytetään. Jos kuljetuksen luonne ajon aikana oleellisesti muuttuu eikä kuljettaja katso voivansa sovitun maksuperusteen nojalla jatkaa kuljetusta, on hänen tästä viipymättä ilmoitettava tilaajalleen ja saatava tilaajan varmennus uudelle maksuperusteelle tai muutoin on alkuperäinen kuljetustehtävä katsottava päättyneeksi.

1) Tuntitaksan perustana on se aika, jonka auto ja yksi kuljettaja on tilaajan käytettävissä, kuitenkin huomioonotettuna, mitä 2 §:n 5 kohdassa on sanottu.

2) Yhdistetyn taksan perustana on kilometreissä määrätty yhteensä laskettu meno- ja paluumatka sekä lisäksi kuormaukseen ja purkaukseen käytetty aika siten kuin lähemmin 4 §:ssä mainitaan.

3) Urakkamaksut pohjautuvat kuljetettuun tavaramäärään ja kuljetusmatkaan. Paitsi erikseen vahvistettuja urakkamaksuja olkoon urakkamaksujen käyttö sallittua myöskin niissä tapauksissa, jolloin yleisen tavan mukaan maksu muulloinkin lasketaan kuljetettavan tavaramäärän ja kuljetusmatkan perusteella, mikäli siitä on tehty sopimus tilaajan ja kuljetuksen suorittajan välillä.

2 §. Yleisiä säännöksiä.

1) Kuljettajan velvollisuudet. Kaikki myöhemmin esitetyt maksut edellyttävät, että autoa seuraa yksi kuljettaja, joka tarvittaessa osallistuu kuormaukseen ja purkaukseen.

2) Apumiehet.

Milloin ajotehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen useampi kuin kuljettaja saadaan heistä veloittaa erikseen työpalkat lisättyinä enintään 40 %:lla.

3) Korvaus ylityöstä.

Jos auto kuljettajineen, joko tilaajan pyynnöstä tai milloin se muuten tehtävän suorittamiseksi on ollut tarpeen, on tilaajan käytettävissä ylityöaikana, on tilaaja velvollinen suorittamaan ylityökorvauksen. Korvauksen suuruus lasketaan siten, että työaikalain ja kuljettajien työsopimuksen perusteella määräytyvään tuntipalkkaan lisätään 40 %.

Ylityökorvaus on riippumaton siitä, mitä maksuperustetta käytetään.

tään. Vuorotyössä tilaaja on velvollinen suorittamaan lisän, jonka suuruus on 25 % kuljettajan palkasta. Normaalityöaikana pidetään sitä aikaa, mitä tilaaja yleensä toiminnassaan noudattaa ja sen ulkopuolella oleva aika lasketaan ylityöajaksi, kuitenkin niin, että 8 tuntia ylittävä aika tavallisena arkipäivänä ja 5 tuntia ylittävä aika sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä samoin kuin sunnuntai ja pyhäpäivät saadaan aina laskea ylityöksi. Normaalityöpäivää lyhyemmissä ajoissa saadaan veloittaa ylityökorvaus myös, milloin ajo tapahtuu ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 16.00 tavallisena arkipäivänä sekä ennen kello 7.00 ja jälkeen kello 12.00 sunnuntaita tai pyhäpäivää edeltävänä arkipäivänä, ellei erikoisista syistä ole muuta sovittu.

4) Päiväraha.

Milloin liikenteenharjoittaja on velvollinen, ajon suuntautuessa lupa-alueen ulkopuolelle, maksamaan kuljettajalle päivärahaa on hänellä oikeus veloittaa tilaajalta suorittamansa päiväraha.

5) Keskeytykset kuljetussuorituksessa.

Tilaaja ei ole velvollinen suorittamaan maksua sellaisista keskeytyksistä työssä, jotka johtuvat liikenteenharjoittajan tai hänen palveluksessaan olevan henkilön syystä taikka ajoneuvossa sattuvista vioista.

6) Maksun jako useamman tilaajan kesken.

Milloin saman kuljetuksen yhteydessä kuljetetaan useamman tilaajan tavaraa, jaettakoon maksu tavaraerien, painon, koon tai muun sopivan perusteen mukaan tilaajien kesken.

7) Maksun periminen ennakolta.

Kuljettajalla on oikeus, milloin varmuutta kuljetusmaksun suorittamisesta ei ole, kulloinkin kysymyksessä olevan ajon osalta saada tilaajalta vakuus sanotun maksun saamisesta. Mikäli ennakkosuoritusta käytetään, on kuljettaja velvollinen antamaan siitä kuitin.

3 §. Tuntitaksa.

1) Tuntiajossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä yhtäjaksoisesti kuusi (6) tuntia tai sitä pitemmän ajan, saadaan veloittaa seuraavat maksut:

Maksuluokka	auto	kantavuus	Mk/tunti
I - II	Paketti, sekä kuorma-auto, jonka kantavuus	- 2 000 kg	8:20
III	Kuorma-auto	2 001 - 3 000 "	8:90
IV	"	3 001 - 4 000 "	9:60
V	"	4 001 - 5 000 "	10:30
VI	"	5 001 - 6 000 "	11:00
VII	"	6 001 - 7 000 "	11:70
VIII	"	7 001 - 8 000 "	12:40
IX	"	8 001 - 9 000 "	13:10
X	"	9 001 - 10 000 "	13:80
XI	"	10 001 - 11 000 "	14:50
XII	"	11 001 - 12 000 "	15:20
XIII	"	12 001 - 13 000 "	15:90
XIV	"	13 001 - 14 000 "	16:60
XV	"	14 001 - 15 000 "	17:30
XVI	"	15 001 - 16 000 "	18:00

2) Tuntiajossa, milloin auto on tilaajan käytettävissä kuutta (6) tuntia lyhyemmän ajan, saadaan 1 kohdassa mainittuihin maksuihin lisätä puolta (1/2) tuntia vastaava korvaus siitä ajasta, joka kuluu auton saapumiseen ja paluuseen.

3) Maksun määrääminen. Maksu määrätään kultakin alkaneelta puolelta tunnilta ja vähimpänä maksuna saadaan periä yhtä täyttä tuntia vastaava maksu.

4) Perävaunullinen kuorma-auto. Perävaunullisen kuorma-auton maksut määräytyvät vetoauton ja perävaunun yhteenlasketun kantavuuden mukaan. Tämä koskee sekä tunti- että yhdistettyä taksaa.

4 §. Yhdistetty taksa.

1) Tällä maksuperusteella suoritettujen kuljetusten korvauksena saadaan periä seuraavat maksut:

Maksuluokka	Mk/km	Lisäys kuorma- ja purkausajalta Mk/tunti
I - II	:44	5:50
III	:48	6:00
IV	:52	6:50
V	:56	7:00
VI	:60	7:50
VII	:64	8:00
VIII	:68	8:50
IX	:72	9:00
X	:76	9:50
XI	:80	10:00
XII	:84	10:50
XIII	:88	11:00
XIV	:92	11:50
XV	:96	12:00
XVI	1:00	12:50

2) Milloin kuorma- ja purkaus on keräys- tai jakeluluontoista saadaan tältä kuorma- ja purkausajalta periä kuitenkin täysi tuntimaksu. Kilometrimaksu lasketaan tällöin vain viimeisen kuormaustilan ja ensimmäisen purkauspaikan väliseltä matkalta lisättyinä paluumatkalla.

3) Milloin yhdistetyn taksan mukainen kuljetusmaksu jää alle kantavuuden määräämän tuntimaksun, peritään korvaus tuntitaksan mukaan.

5 §. Kuormausturinin käyttömaksu.

Kuormausturinin nostotehon ollessa enintään	1 500 kg	2:10
"	2 000 "	2:90
yli	2 000 "	3:50

6 §. Poikkeuksia maksuluokkiin.

Korvaus kaatolaitteen (kipin) käytöstä sisältyy taksoihin. Mikäli kuormausturinilla varustettua autoa käytetään ajossa, jossa mainittua laitetta tarvitaan, saadaan tuntimaksua korottaa kantavuuden määräämästä tuntimaksusta 5 §:n mukaisesti. Katettu kuorma-auto, hinaustehävää suorittava auto ja nelipyörävetoinen auto lasketaan lähinnä korkeampaan maksuluokkaan, mihin se kantavuutensa perusteella kuuluisi.

7 §. Kivihiihen ja koksien sekä kuuman asfalttimassan kuljetusmaksut.

1) Kivihiihen ja koksien kuljetuksesta saadaan veloittaa mk 3:20 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 kilometriä saadaan maksuun lisätä 32 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.

2) Kivihiilen ja koksen kuljetuksesta laivasta välittömässä läheisyydessä olevaan varastoon saadaan periä enintään mk 1:65 tonnilta.

3) Milloin mainittujen polttoaineiden kuljetus tapahtuu säikeissä tai normaalikuormaa pienemmin kuormin, määräytyy kuljetusmaksu 3 tai 4 §:n perusteella.

4) Kuuman asfalttimassan kuljetuksesta levityskoneeseen saadaan veloittaa mk 3:10 tonnilta. Kuljetusetäisyyden ylittäessä 5 kilometriä saadaan kuitenkin lisätä 32 penniä tonnia ja sanotun matkan jälkeen alkanutta kuormattua ajokilometriä kohden. Maksu lasketaan kultakin alkaneelta 100 kilon erältä.

8 §. Tämä taksa ei koske seuraavia ajoneuvoja:

1) Sairausedotat.

2) Erikoisrakenteisia hinausedotat.

3) " nosturiedotat.

4) Jäähdytyslaitteilla varustettuja edotat.

5) Edotat, joita käytetään auraukseen ja lanaukseen.

6) Traktoreita.

7) Edotat, jotka ovat erikoisesti rakennetut raskaiden koneiden tai nestemäisten aineiden kuljetuksia varten, taikka jotka ovat varustetut kiinteillä laitteilla tämän tapaisten tavaroiden kuljettamiseksi.

9 §. Tämä taksa tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta 1963, ja samalla lakkaa olemasta voimassa maistraatin maaliskuun 13 päivänä 1962 vahvistama taksa.

125, HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUJEN OHJE-
SÄÄNNÖN 23 §.

Kouluhallituksen vahvistama lokakuun 4 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä syyskuun 4 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:112)

Kouluhallitus vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuuston 4.9.1963 tekemän päätöksen, jonka mukaan Helsingin kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 § tulee kuulumaan 1.8.1963 alkaen seuraavasti:

23 §. Kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetussa laissa säädetyn palkkauksen lisäksi suoritetaan kansakoulun - opettajalle sanotun lain nojalla suoritettavasta varsinaisesta palkkauksesta ja kalliinpaikanlisästä seuraavan suuruiset prosentuaaliset palkkauksen lisät:

Peruspalkka 1. ikäl. 2. ikäl. 3. ikäl. 4. ikäl. 5. ikäl.
22 22 24 25 25 25

Kansakoulunopettajalle, joka oli oikeutettu kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 48 §:n perusteella säilyttämään myös ennen lain voimaan tuloa voimassa olleiden säännösten mukaiset palkkaus- ja eläkeoikeutensa, mutta joka on ennen 25.10.1961 siirtynyt sanotun lain mukaiseen palkkaukseen, suoritetaan kuitenkin 1 momentista poiketen seuraavan suuruiset prosentuaaliset palkkauksen lisät:

Varsinaisen kansakoulun luokka-asteiden III-VI sekä kansalaiskoulun poika- ja sekaluokan opettajalle:

Peruspalkka 1. ikäl. 2. ikäl. 3. ikäl. 4. ikäl. 5. ikäl.
24 25 27 28 30 25

Apukoulun, tarkkailukoulun ja muun erityiskoulun poika- ja sekaluokan opettajalle:

Peruspalkka 1. ikäl. 2. ikäl. 3. ikäl. 4. ikäl. 5. ikäl.
24 25 25 27 25

Alakansakoulun opettajalle:

Peruspalkka 1. ikäl. 2. ikäl. 3. ikäl. 4. ikäl. 5. ikäl.
25 25 28 30 30 27

Edellä mainitussa laissa säädetyn ylituntipalkkion ja tuntipalkkion lisäksi suoritetaan kansakoulunopettajalle ylituntipalkkion ja tuntiopettajalle tuntipalkkion lisä, jonka määrä on varsinaisen kansakoulun opettajalle 16 prosenttia sekä kansalaiskoulun, apukoulun, tarkkailukoulun ja

muun erityiskoulun opettajalle 22 prosenttia sanotun lain nojalla suoritettavasta ylituntipalkkiosta ja tuntipalkkiosta.

Edellä mainitussa laissa säädetyn palkkion lisäksi suoritetaan koulun johtajalle tässä pykälässä mainitut ylituntipalkkioiden lisät.

Kansakoulunopettajalle suoritetaan virantoimituksen keskeytyksen ajalta edellä mainitussa laissa säädetyn palkkauksen lisäksi tässä pykälässä mainitut palkkauksen lisät sanotussa laissa määrätyin perustein.

Valtion varoista suoritettua eläkettä lisäksi suoritetaan kaupungin palveluksesta eläkkeelle siirtyneelle kansakoulunopettajalle, jolla on vähintään viisi eläkevuotta tämän kaupungin palveluksessa, eläkkeen lisä, jonka määrä on alakansakoulunopettajalle 39 prosenttia ja muulle opettajalle 32 prosenttia edellä mainitun lain nojalla suoritettavasta eläkkeestä. Toisessa momentissa tarkoitettulle kansakoulun opettajalle, joka ennen 31.12.1960 on siirtynyt eläkkeelle, suoritetaan kaupungin lisäeläke yhtä prosenttia suurempana, kuin edellä tässä momentissa on mainittu.

---

126. HELSINGIN KAUPUNGIN LESKI- JA ORPOELÄKE-
KASSAN SÄÄNTÖJEN MUUTOS.

Sosiaaliministeriön vahvistama lokakuun 18 p:nä 1963.
(Kaupunginvaltuuston hyväksymä syyskuun 4 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1946:132 ja 1956:93)

Sosiaaliministeriö vahvisti mainittuna päivänä kaupunginvaltuus-
ton 4. 9. 1963 tekemän päätöksen, jolla 30. 12. 1946 vahvistettujen, 16. 5.
1956 muutettujen leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 5 §, 6 §:n 1 mo-
mentti, 10 §:n 1 momentti, 15 §, 17 §:n 7 ja 8 momentti muutettiin ja
vakuutusmaksurahaston likimääräinen laskusääntö hyväksyttiin seuraa-
vasti:

5 §. Jäsenet jaetaan heidän palkkaluokkiensa mukaan seuraaviin elä-
keluokkiin:

		1. 1. 1956	1. 7. 1956	1. 7. 1962
		lukien	lukien	lukien
I luokka.	Palkkaluokat	1. - 9.	1. - 10.	1. - 5.
II "	"	10. - 13.	11. - 14.	6. - 9.
III "	"	14. - 17.	15. - 18.	10. - 13.
IV "	"	18. - 23.	19. - 24.	14. - 19.
V "	"	24. -	25. -	20. -

Kuukausipalkkaa nauttivan, työsopimussuhteessa olevan jäsenen
palkkaluokaksi katsotaan kuukausipalkkaa lähinnä vastaava alempi palk-
kaluokka.

Tuntipalkkaa nauttivan jäsenen peruspalkaksi katsotaan hänen ta-
riffin mukainen tuntipalkkansa, ilman työnjohdon tekemiä korotuksia,
kerrottuna luvulla 190.

Peruspalkkansa mukaan II eläkeluokkaan kuuluva, tuntipalkkaa
nauttiva jäsen saakoon, jos hän hallitukselta sitä kirjallisesti anoo, kuu-
lua I eläkeluokkaan, jolloin hänellä ei ole oikeutta myöhemmin siirtyä
II eläkeluokkaan.

Mitä edellä on mainittu, tuntipalkkaa nauttivan oikeudesta kuulua
I eläkeluokkaan, koskee myös kuukausipalkkaa nauttivia, jotka eivät
ole oikeutettuja palkankorotuksiin virka- tai palvelusvuosien perusteel-
la.

6 §. Eläkekassan jäsenen leskivaimo nauttikoon, elinaikansa tahi

kunnes menee uudestaan naimisiin, eläkettä alempana mainitun määrän kuukaudessa:

Luokassa				
I	II	III	IV	V
4 mk	5 mk	6 mk	8 mk	10 mk

---

10 §. Jokaisen eläkekassan jäsenen on kuukausittain suoritettava eläkekassaan eläkemaksunsa, joka on miesjäseneltä:

Luokassa				
I	II	III	IV	V
20 penniä	60 penniä	70 penniä	100 penniä	130 penniä

---

15 §. Eläkemaksut suoritetaan kuukausittain sen viraston tai viranomaisen välityksellä, joka palkka- tai eläkeosoituksen kirjoittaa. Eläkekassan hallitus voi hakemuksesta myöntää maksun lykkäyksen jäsenelle, joka nauttii lomaa ilman palkkaa tai vähennetyin palkoin, jolloin myöhästyneille maksuille on suoritettava kuusi prosenttia korkoa kustakin erääntymispäivästä lukien. Kaupungin palveluksesta eronnut jäsen, joka ei nauti kaupungilta eläkettä, suorittaa eläkemaksunsa neljännesvuosittain viimeistään neljännesvuoden päätyttyä seuraavan kuukauden 15 päivänä eläkekassaan.

17 §. -----

Vakuutusmaksurahasto on ainakin joka viides vuosi laskettava vakuutus-tekniillisten perusteiden mukaan. Muulloin vakuutusmaksurahasto lasketaan tilinpäätöstä varten sosiaaliministeriön vahvistaman likimääräismenettelyn mukaan.

Vakuutusmaksurahasto lasketaan tilinpäätöstä varten, milloin ei ole käytettävissä samaan ajankohtaan kohdistuvaa vakuutus-tekniillisten perusteiden mukaan suoritettua laskelmaa, siten että edellisen tilinpäätöksen ajankohtaan laskettuun vakuutusmaksurahastoon lisätään sen korko tilivuodelta 4 1/2 %:n mukaan laskettuna sekä 80 % tilivuoteen kohdistuvista maksuista ja saadusta summasta vähennetään ne tilivuoteen kohdistuvat eläkkeet 10 %:lla korotettuna, jotka sääntöjen 17 §:n 2 momentin mukaan ovat vakuutusmaksurahaston vastuulla.

---

127. KUNNALLISTEN KODINHOITAJIEN LUONTOISETUJEN
KORVAAMINEN.

Sosiaaliministeriön päätös lokakuun 31 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 494/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:185)

Sosiaaliministeriö on kunnallisista kodinhoitajista 2 päivänä kesäkuuta 1950 annetun lain 7 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 20 päivänä kesäkuuta 1963 annetussa laissa (303/63), päättänyt:

1 §. Puuttuvista luontoiseduista kodinhoitajalle suoritettava korvaus on määrättävä paikkakunnan käypien hintojen mukaan. Korvauksen on kuitenkin eri luontoisetujen osalta oltava sosiaaliministeriön 17 päivänä joulukuuta 1945 antamassa päätöksessä (1229/45), siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, tarkoitettuihin kalleusryhmiin kuuluvissa kunnissa kuukaudessa vähintään:

	I ja II ryhmän kunnissa	III ryhmän kunnissa	IV ryhmän kunnissa
	mk	mk	mk
huone lämpöineen	33	44	52
keittiö lämpöineen, osuus keitti- öön, keittomahdollisuus	15	18	24
valo	4	4	4
osuus kellariin ja tarpeellisiin ulkohuoneisiin	4	5	6
sauna, sen käyttöoikeus, kylpyhuone	4	4	4

Jos luontoisetu annetaan vain osaksi, on korvaus vastaavasti pienempi.

2 §. Tätä päätöstä, jolla kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1958 annettu sosiaaliministeriön päätös (565/58) kunnallisten kodinhoitajien luontoisetujen korvaamisesta, sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 1963 lukien.

128. SAIRAUSSVAKUUTUSASETUS.

Annettu marraskuun 1 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 473/63)

Sosiaaliministerin esittelystä säädetään 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 77 §:n nojalla:

1 luku.

Sairaanhoidon sekä raskaus- ja synnytys-
kustannusten korvaaminen.

1 §. Lääkärin antamana hoitona pidetään sellaisen henkilön antamaa hoitoa, jonka lääkintöhallitus on julistanut laillistetuksi lääkäriksi tai joka on saanut siltä oikeuden harjoittaa lääkärintointa taikka luvan toimia väliaikaisesti lääkärin viran tai toimen hoitajana. Vastaavasti pidetään hammaslääkärin antamana hoitona sellaisen henkilön antamaa hoitoa, jonka lääkintöhallitus on julistanut laillistetuksi hammaslääkäriksi tai joka on saanut siltä oikeuden harjoittaa hammaslääkärintointa taikka luvan toimia väliaikaisesti hammaslääkärin viran tai toimen hoitajana.

Lääkärin palkkiona pidetään myös sitä maksua, joka potilaalta erikseen peritään sairaalassa lääkärin antamasta hoidosta.

2 §. Sen lisäksi, mitä muutoin on säädetty, lääkintöhallituksen hyväksymänä laboratoriona tai röntgenlaitoksena pidetään myös sairaalan laboratorio- tai röntgenosastoa.

Sairausvakuutuslain 8 §:n 1 momentissa mainitulla samalla kertaa suoritettulla tutkimuksella tarkoitetaan laboratorio- ja röntgentutkimuksia, jotka perustuvat lääkärin samalla kertaa antamiin määräyksiin ja koskevat vakuutetun terveydentilan selvittämistä määräyksen antamisen ajankohtana.

3 §. Sairausvakuutuslain 9 §:ssä tarkoitettuna vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena pidetään:

1. aivolisäkkeen etulohkon toiminnanvajavuutta (hypopituitarismus),
2. vesitystäutia (diabetes insipidus),
3. sokeritautia (diabetes mellitus),
4. kilpirauhasen toiminnanvajavuutta (hypothyreosis),

5. lisämunuaisten toiminnanvajavuutta (insufficiencia cortico-adrenalis),
6. lisäkilpirauhasten toiminnanvajavuutta (hypoparathyreoidismus),
7. näivetyksveritautia (anaemia perniciososa),
8. halvausmaista lihasheikkoutta (myasthenia gravis),
9. keskushermoston pesäkekovettumatautia (sclerosis disseminata),
10. täristyshalvausta (parkinsonismus),
11. kaatumatautia (epilepsia),
12. jakomielitautia (schizophrenia),
13. kiihkomasennusmielisairautta (psychosis manicodepressiva),
14. vaihdevuotismielenhäiriötä (psychosis ex involutione),
15. harhamielisairautta (paranoia et status paranoides),
16. vanhuuden mielisairautta (psychosis senilis) ,
17. esivanhuuden mielisairautta (psychosis praesenilis),
18. aivovaltimon kovetustaudin aiheuttamaa mielisairautta (psychosis cum arteriosclerosi cerebri),
19. vajaamielisyyttä (oligophrenia),
20. viherkaihia (glaucoma),
21. sydämen toiminnanvajavuutta (insufficiencia cordis),
22. nivelreumaa (arthritis rheumatoides),
23. selkärankareumaa (spondylarthritis ancylopoetica),
24. nisäsyöpää (carcinoma mammae),
25. eturauhassyöpää (carcinoma prostatae),
26. valkoveritautia eli verisyöpää (leucaemia) sekä
27. pahanlaatuista imusolmukekasvaintautia (lymphogranulomatosis maligna).

Edellä 1 momentin 12-18 kohdassa mainittua sairautta pidetään kuitenkin vaikeana ja pitkäaikaisena vasta vakuutetun oltua sen johdosta lääkärin hoidossa yhden vuoden.

Vakuutetun on sairaalatutkimukseen perustuvalla tai erikoislääkärin antamalla todistuksella osoitettava 1 momentissa tarkoitettu sairaus ja lääkehoidon tarve. Jos tällainen todistus ei ole hankaluudetta saatavissa, sairausvakuutustoimikunta voi hyväksyä muunkin lääkärin antaman perusteelliseen tutkimukseen pohjautuvan todistuksen.

4 §. Sosiaaliministeriö vahvistaa sairausvakuutuslain 7 ja 8 §:ssä mainittuja tarkoituksia varten lääkärin yleistaksan ja erikoistaksan sekä laboratorio- ja röntgentaksan.

Lääkärin perimään palkkioon sovelletaan yleistaksaa, kuitenkin siten, että jos hoidon on antanut erikoislääkärin oikeudet saanut lääkäri ja hoito on kuulunut hänen erikoisalaansa, sovelletaan erikoistaksaa.

Taksoja vahvistettaessa on otettava huomioon tutkimuksen tai hoitotoimenpiteen laatu sekä sen vaatima työ ja aiheuttamat kustannukset. Taksat on vahvistettava sellaisiksi, että ne lähimain vastaavat yleisimmin perittäviä palkkioita. Ennen taksojen vahvistamista on lääkintöhallitukselle, kansaneläkelaitokselle ja lääkäreitä edustavalle järjestölle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

5 §. Sairausvakuutuslain 8 §:ssä tarkoitettuna asianmukaisen ammattikoulutuksen saaneena henkilönä pidetään sitä, jonka lääkintöhallitus on sairaanhoitajana, kättilönä tai lääkintävoimistelijana merkinnyt sairaanhoitotoimen harjoittajista pitämänsä luetteloon.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa on sanottu, pidetään asianmukaisen ammattikoulutuksen saaneena henkilönä psykologia hänen suorittaessaan lääkärin määräämään tutkimukseen tai hoitoon liittyvänä testausta tai muuta siihen verrattavaa psykologista tutkimusta.

Psykologilla tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut filosofian tai kasvatustieteiden kandidaatin tutkinnon taikka näitä vastaavan muun tutkinnon ja jolla on arvosana laudatur psykologiassa, jos hän tutkinnon suorittettuaan vähintään kolmen vuoden käytännöllisellä kokemuksella on osoittanut saavuttaneensa riittävän perehtyneisyyden 2 momentissa tarkoitettujen tutkimusten suorittamiseen.

Jos vakuutetulle, hänen saadaksean lääkärin määräämää hoitoa 1 momentissa tarkoitettun henkilön luona tai hänen tullessaan lääkärin määräämään tutkimukseen 1 ja 2 momentissa tarkoitettun henkilön luokse, aiheutuu tästä matkakuluja, korvataan ne sairausvakuutuslain mukaisesti.

6 §. Fysikaaliseksi hoidoksi katsotaan lääkärin määräämää, asianmukaisen ammattikoulutuksen saaneen henkilön vakuutetulle sairauden tilan parantamiseksi antama fysikaalinen liikuntahoito sekä sellainen muu fysikaalinen hoito, jota on annettu erikoislääkärin määräyksen perusteella liikuntahoidon yhteydessä fysikaalista hoitoa antamaan hyväksytyssä lääketieteellisessä laboratoriossa, edellyttäen, että hoitoa vaativa sairaus on kuulunut hoidon määränneen lääkärin erikoisalaan.

Fysikaalisen hoidon aiheuttamista kustannuksista taikka, jos ne ylittävät sosiaaliministeriön vahvistaman taksan, tämän mukaisista määristä korvataan kolme neljänestä siltä osin kuin kustannukset tai taksan mukaiset määrät ylittävät kuusi markkaa hoitomääräystä kohti. Saman lääkärinmääräyksen perusteella korvataan fysikaalista hoitoa kuitenkin enintään kahden viikon ajalta.

7 §. Jos vakuutettu muissa kuin sairausvakuutuslain 25 §:n 2 momentissa mainituissa tapauksissa on sairastunut tai joutunut raskauden tai synnytyksen johdosta hoidon tarpeeseen ulkomailla taikka matkustanut ulkomaille saamaan hoitoa, korvataan hänelle ulkomailla annettu hoito enintään siihen määrään asti, mikä olisi jouduttu maksamaan, jos tarpeellinen hoito olisi annettu Suomessa, kuitenkin siten, ettei matkakustannuksia korvata.

2 luku.

Päivä- ja äitiysraha.

8 §. Työtulolla tarkoitetaan palkkatuloa, maa- ja metsätalouden hyväksi tehdyn työn arvoa sekä sitä osaa ammatti- ja liiketulosta, jota on pidettävä kohtuullisena korvauksena vakuutetun ammatissaan ja liikkeessään suorittamasta työstä.

Palkkatulolla tarkoitetaan kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, osapalkkiota sekä muuta etuutta tai korvausta, joka suoritetaan virasta tai toimesta, samoin kuin työstä, tehtävästä taikka palveluksesta, jonka tulon tai palkan saaja korvausta vastaan on sitoutunut työn tai tehtävän antajalle tekemään ja jossa tulon tai palkan saajaa ei ole, maatalouden harjoittajaa lukuun ottamatta, pidettävä itsenäisenä elinkeinon-, liikkeen- tai ammatinharjoittajana.

9 §. Päiväraha on määrättävä niiden viimeksi toimitettua verotusta edellisen kalenterivuoden työtulojen perusteella, jotka on todettu mainituksessa verotuksessa.

Sairausvakuustoitimikunnan on, mikäli sairausvakuutuslain 17 §:stä ei muuta johdu, vahvistettava päivärahan määrä sen työtulon mukaan, jonka perusteella tulo- ja omaisuusverolain 28 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettu vähennys määrätään, kuitenkin siten, että merimiesverolaissa tarkoitettun merimiehen osalta päiväraha määrätään merimiesverokonttorin kansaneläkelaitokselle lähettämästä viimeisestä merimiesveroluettelon otteesta ilmenevän merimiestulon perusteella.

Verotoimiston on kunakin vuonna viipymättä ja viimeistään verotusvuoden loppuun mennessä lähetettävä asianomaiselle sairausvakuustoitimistolle kunnittain verovelvollisista aakkosellinen luettelo, jossa on mainittava heidän sinä vuonna toimitetussa verotuksessa todetut työtulonsa.

Vakuutetulle myönnetty päiväraha tarkistetaan 3 momentissa tarkoitettua luettelosta ilmenevän työtulon mukaiseksi seuraavan tammi-kuun alusta lukien.

10 §. Jos vakuutettu haluaa saada päivärahan verotuksessa todettujen työtulojen edellyttämää määrää suurempana, hänen on esitettävä sairausvakuustoitimikunnalle työtulojaan koskeva selvitys kuudelta sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden alkamista edeltäneeltä viimeiseltä kuukaudelta. Mikäli luotettavasti selvitetyn tulo kerrottuna kahdella on verotuksessa todettua työtulojen määrää kaksikymmentä sadalta suurempi, on tämä tulo pantava päivärahan määräämisen perusteeksi.

11 §. Sairausvakuutuslain 30 §:n 4 momentissa tarkoitettussa jälkitaikastuksessa on suoritettava tarpeellinen tutkimus äidin terveydentilan selvittämiseksi ja mahdollisten synnytysvaurioiden toteamiseksi. Lääkärin on myös pyrittävä huolehtimaan siitä, että vakuutettu osoitetaan asianmukaiseen hoitoon, jos tarkastuksessa todetaan sairaus- tai synnytysvaurio.

12 §. Ulkomailla oleskeleva vakuutettu on oikeutettu saamaan päivä- ja äitiysrahaa saman perusteen mukaan kuin Suomessa.

3 luku.

Sairausvakuutuskortti.

13 §. Jokaisella vakuutetulla tulee olla sairausvakuutuskortti, josta käy ilmi kortin numero (vakuutetun sosiaaliturvatunnus), vakuutetun suku- ja etunimet, syntymäaika ja kotipaikka. Kortin antaa vakuutetulle hänen kotipaikkakuntansa sairausvakuutustoimisto, kuitenkin siten, että 15 §:n 1 momentissa tarkoitettulle vakuutetulle antaa sairausvakuutus kortin Helsingin sairausvakuutustoimisto ja työpaikkakassan jäsenelle työpaikkakassa. Saadakseen sairausvakuutus kortin vakuutetun on toimitettava sairausvakuutustoimistolle rekisteriviranomaisen antama virkatodistus, josta tulee käydä ilmi vakuutetun henkilötiedot ja sairausvakuutuslain 18 §:ssä tarkoitettujen huollettavien nimet ja syntymäajat.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa on säädetty, sairausvakuutustoitomiston on merkittävä korttiin, sairastaako vakuutettu 3 §:ssä mainittua vaikeaa ja pitkäaikaista sairautta sekä ne muut tiedot, jotka kansaneläkelaitos määrää korttiin merkittäväksi.

Jokaisen 16 vuotta täyttäneen vakuutetun on merkittävä korttiin sa omakätinen nimikirjoituksensa.

Kansaneläkelaitos vahvistaa sairausvakuutus kortin muodon ja antaa asiassa tarvittaessa tarkempia määräyksiä.

4 luku.

Etuuksien hakeminen ja maksaminen.

14 §. Vakuutetun on muissa kuin 15 §:ssä mainituissa tapauksissa haettava sairausvakuutuslain mukaisia etuuksia kirjallisesti kotipaikkakuntansa sairausvakuutustoimikunnalta. Etuutta hakiessaan vakuutetun on vaadittaessa esitettävä sairausvakuutus korttinsa.

Hakiessaan korvausta sairaanhoidosta taikka raskaudesta tai synnytyksestä aiheutuneista kustannuksista vakuutetun on esitettävä:

- 1) luotettava selvitys kustannuksista;
- 2) tarpeellinen selvitys sairaudesta, raskaudesta tai synnytyksestä; sekä
- 3) sairausvakuutustoimikunnan tai -toimiston tarpeelliseksi katsoma muu selvitys.

Päivä- ja äitiysrahaa koskevassa hakemuksessa vakuutetun on ilmoitettava henkilötietonsa ja sairausvakuutuslain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettujen huollettavien lukumäärä sekä ne muut tiedot, jotka kansaneläkelaitos hakemuslomaketta vahvist aessaan määrää siihen merkittävi ksi. Hakemukseen on lisäksi liitettävä tarpeellinen selvitys sairaudesta ja työkyvyttömyyden alkamisajankohdasta.

15 §. Sairausvakuutuslain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutetun on haettava sairausvakuutuslain mukaista etuutta Helsingin sairausvakuutustoimikunnalta ja voidaan hakemus tällöin antaa myös ulkomailla olevaan Suomen diplomaattiseen edustustoon tai lähetetyn konsulin vi-

rastoon, jonka tulee viipymättä toimittaa se Helsingin sairausvakuutus-toimistoon.

Jos vakuutettu tilapäisesti oleskelee muulla kuin kotipaikkakunnallaan ja jos hänelle sinä aikana aiheutuu sairausvakuutuslain mukaan korvattavia kustannuksia, vakuutettu voi tehdä sairaanhoidosta taikka raskaudesta tai synnytyksestä aiheutuneiden kustannusten korvaamista koskevan hakemuksensa myös oleskelupaikkakuntansa sairausvakuutus-toimikunnalle, jonka tulee käsitellä hakemus ja suorittaa vakuutetulle tuleva korvaus. Niin ikään vakuutettu voi antaa muutakin sairausvakuutuslain mukaista etuutta koskevan hakemuksensa oleskelupaikkakuntansa sairausvakuutus-toimistoon, jonka tulee toimittaa se vakuutetun koti-paikkakunnan sairausvakuutus-toimistoon.

16 §. Saadakseen päivärahaa vakuutetun, hänen valtuuttamansa asia-miehen tai muun edustajan tulee sen lisäksi, mitä 14 §:n 3 momentissa on säädetty, kolmen päivän kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta lukien tätä päivää kuitenkin lukuun ottamatta ilmoittaa sairastumisesta sairausvakuutus-toimistoon. Tässä tarkoitettu ilmoitus voidaan tehdä myös puhelimen välityksellä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus laiminlyödään eikä vakuu-tettu voi luotettavasti osoittaa sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden alkamisajankohtaa, katsotaan työkyvyttömyyden alkaneen aikaisin-taan sinä ajankohtana, jolloin sairausvakuutus-toimisto sai tiedon sairastumisesta.

17 §. Päiväraha suoritetaan maksukausittain jälkikäteen siten, että ensimmäinen erä maksetaan viikon kuluttua päivärahaoikeuden alkami-sesta ja seuraavat erät kahden viikon väliajoin. Jos työkyvyttömyys ei kestä maksukautta, päiväraha suoritetaan työkyvyttömyyden päätyttyä.

Vakuutetun, jolle on myönnetty päiväraha, tulee saadaksean edel-leen päivärahaa esittää kultakin maksukaudelta kansaneläkelaitoksen vahvistamalle lomakkeelle kirjoitettu ilmoitus tai muu selvitys siitä, onko hän ollut sinä maksukautena poissa työstä sekä, jos toimikunta niin määrää, uusi lääkärintodistus työkyvyttömyydestään. Jos vakuu-tetun työkyvyttömyys on ilmeinen, toimikunnan ei tarvitse vaatia mai-nittuja selvityksiä.

18 §. Äitiysrahaa hakevan vakuutetun on lääkärin tai kunnallisen äitiys-neuvolan antamalla todistuksella osoitettava raskautensa kestäneen vä-hintään 180 päivää.

Vakuutetulla on oikeus nostaa äitiysrahaa ensimmäinen kolman-nes kahdeksantenatoista arkipäivänä ennen laskettua synnytysaikaa, toi-nen kolmannes toimitettuaan sairausvakuutus-toimistoon todistuksen syn-nytyksestä ja kolmas kolmannes toimitettuaan sairausvakuutus-toimis-toon jälkitarkastuksesta todistuksen. Jos synnytys on tapahtunut ennen edellä mainittua kahdeksantoista päivän määrääikää, suoritetaan en-simmäinen kolmannes välittömästi.

19 §. Sairausvakuutuslain mukaista etuutta ei makseta siltä ajalta, jonka vakuutettu on mielisairaslain (187/52) 34 §:n 2 momentin tai 35 §:n 1 momentin nojalla sairaalassa taikka lastensuojelulain (52/36) nojalla kasvatuslaitoksessa, eikä siltä ajalta, jonka vakuutettu on työlaitoksessa, pakkotyössä tai pakkolaitoksessa. Samoin on meneteltävä muussa valtion tai kunnan omistamassa tahi valtionapua saavassa julkisessa huoltolaitoksessa hoidettavan vakuutetun osalta, joka laitoshoi-
toon kuuluvana saa edellä tarkoitettun etuuden.

Jos vakuutettu, joka saa päivä- tai äitiysrahaa, alkaa kärsiä vä-
littömästi tuomittua vapausrangaistusta tai otetaan 1 momentissa tar-
koitettuun sairaalaan tai laitokseen, vankilan, sairaalan tai laitoksen
johtajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä vakuutetun kotipaikkakunnan
sairausvakuutustoimistoon.

20 §. Alaikäisellä vakuutetulla, joka on täyttänyt 16 vuotta, on oikeus
myös itse hakea ja nostaa hänelle tuleva sairausvakuutuslain mukainen
korvaus.

Jos korvauksen saaja kuolee, kuolinpesän hoitaja on oikeutettu
kuolinpesän puolesta hakemaan ja nostamaan korvauksen.

21 §. Sairausvakuutustoimikunnan on ennen sairausvakuutuslain 31 §:n
1 momentissa tarkoitettun määräyksen antamista kuultava asiassa asian-
omaista asiantuntijalääkäriä. Jos vakuutettu määrätään tutkimukseen,
suoritetaan hänelle korvaus tutkimuksesta aiheutuneista kustannuksista
ja matkakustannuksista sekä matkapäivärahaa.

Matkakustannukset korvataan sen mukaan, paljonko kustannuksia
olisi aiheutunut lyhintä tietä ja halvinta matkustustapaa käyttäen, kui-
tenkin enintään todelliseen määräänsä.

Jos vakuutetun matka on kestänyt vähintään kuusi tuntia, suorite-
taan hänelle päivärahaa. Päivärahaa ei kuitenkaan suoriteta siltä päi-
vältä, jona vakuutettu tämän matkan aikana on ollut tutkimuksia varten
otettuna sairaalaan vähintään 12 tuntia.

Päiväraha määrätään valtion virkamattojen halvimmän matkus-
tuluokan mukaan.

22 §. Vakuutetulla katsotaan olevan varsinaisen asuntonsa ja kotinsa
siinä kunnassa, missä hän tosiasiallisesti asuu.

5 luku.

Paikallishallinto.

23 §. Sairausvakuutustoimiston tehtävänä on :

1) ottaa vastaan sairausvakuutustoimikunnalle tai -toimistolle osoi-
tetut hakemukset, ilmoitukset ja kirjelmät sekä sairausvakuutuslain 53
§:n 2 momentissa tarkoitettut valituskirjelmät sekä tehdä niihin merkin-
nät vastaanottopäivästä;

2) valmistella toimikunnan käsiteltäviksi tulevat asiat;

3) suorittaa kansaneläkelaitoksen ja sairausvakuutustoimikunnan antamien ohjeiden mukaisesti korvauksen saajien olojen tarkkailua sekä ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joihin valvontaa suoritettaessa ilmenneet seikat antavat aiheutta;

4) pitää vakuutetuista kortistoa, josta tulee käydä ilmi ainakin vakuutetun henkilötiedot, perhesuhteet ja työtulot sekä hänelle myönnettyt päivä- ja äitiysrahat; sekä

5) suorittaa muut kansaneläkelaitoksen tai aluetoimiston määräämät tehtävät.

24 §. Sairausvakuutustoimiston johtajan tehtävänä on:

1) johtaa toimiston toimintaa ja valvoa, että sen tehtävät tulevat asianmukaisesti ja viivytyksettä hoidetuiksi;

2) kutsua kokoon sairausvakuutustoimikunta sekä huolehtia asioiden esittelystä ja pöytäkirjan pitämisestä toimikunnassa;

3) allekirjoittaa toimikunnan päätökset ja muut toimituskirjat; sekä

4) suorittaa muut hänelle määrättyt tehtävät.

Mitä 1 momentin 2-4 kohdassa on sanottu, koskee myös sellaista toimikunnan puheenjohtajaa, joka ei ole toimiston johtaja.

25 §. Sairausvakuutustoimikunnan kokouksissa pidettävään pöytäkirjaan on merkittävä:

1) kokouksen päivämäärä, sen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouspaikka;

2) kokouksessa saapuvilla olleet jäsenet;

3) kokouksessa käsitellyt asiat, siinä tehdyt päätökset ja suoritettut äänestykset sekä eriävät mielipiteet; sekä

4) esteellisyydet ja muut tarpeellisiksi katsotut seikat.

26 §. Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajalta vaaditaan, että hänellä on tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto tai muu toimeen sopiva yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto tahi yliopistossa, Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa suoritettu toimeen soveltuva tutkinto ja riittävä sosiaalilainsäädännön tuntemus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, voidaan sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajaksi nimittää myös sairausvakuutuslain voimaantullessa kansaneläkelaitoksen päätoimisessa palveluksessa oleva kansaneläkelaitoksen piiriasiamies tai muu toimihenkilö, jos hän kansaneläkelaitoksen toimeenpanemilla kursseilla on osoittanut omaavansa riittävät edellytykset toimia sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajana ja sairausvakuutustoimiston johtajana.

Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajan ja hänen henkilökohtaisen varamiehensä, joka toimii toimikunnan varapuheenjohtajana, nimittää kansaneläkelaitoksen hallitus aluetoimiston johtajan annettua asiasta lausuntonsa.

27 §. Sairausvakuutuslain 61 §:n 3 momentissa tarkoitettuja vakuutus-
teknillisten laskelmien perusteita vahvistaessaan sosiaaliministeriön
tulee kiinnittää huomiota ainakin kassan jäsenmäärään ja sen odotetta-
vissa olevaan kehitykseen, jäsenten sukupuoleen, siviilisäättyyn ja palk-
kaukseen, jäsenistön ikärakenteeseen sekä sen henkilöryhmän sairaa-
tavuuteen, joka on verrattavissa kassan jäsenistöön. Laskelmien pe-
rusteet tarkistetaan vähintään viisivuotiskausittain.

Vakuutusteknillisen laskelman tekemistä varten kassan on vuo-
sittain elokuun loppuun mennessä annettava kansaneläkelaitokselle tar-
peelliset tiedot laskelmaan vaikuttavista seikoista. Kansaneläkelaitok-
sen tulee ennen marraskuun loppua laatia sosiaaliministeriön vahvis-
tamien perusteiden mukaisesti kullekin kassalle vakuutusteknillinen
laskelma sekä tämän laskelman mukaisesti vahvistaa sen suorituksen
määrä, joka kassalle on seuraavana vuonna tuleva. Tästä ratkaisus-
taan kansaneläkelaitoksen on viipymättä annettava kassalle kirjallinen
päätös.

Jos kassan vastuu on kalenterivuoden aikana muuttunut sen joh-
dosta, että kassan jäsenmäärässä tai sairauskustannuksiin vaikutta-
vissa tekijöissä on tapahtunut olennaisia muutoksia, joita ei ole otettu
huomioon 2 momentissa tarkoitettua laskelmaa tehtäessä, tarkistetaan
sanottuun vuoteen kohdistuva laskelma vastaavasti seuraavan vuoden
tammikuun loppuun mennessä. Kassan on toimitettava tätä varten sel-
vitys edellä tarkoitetuista muutoksista kansaneläkelaitokselle sanotun
vuoden loppuun mennessä. Tarkistuksen tapahduttua kansaneläkelai-
toksen tulee viipymättä suorittaa kassalle siitä aiheutuva lisäsuoritus.
Kassan tulee palauttaa kansaneläkelaitokselle tarkistuksen mukaisesti
liikaa saamansa määrä sanottua vuotta seuraavan vuoden maaliskuun
loppuun mennessä.

Kansaneläkelaitos suorittaa sairausvakuutusrahaston varoista
työpaikkakassalle kunkin kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä määrän,
joka vastaa kahdettatoista osaa kassalle tulevasta vuotuismäärästä, kui-
tenkin siten, että jos kassan saamat ennakot eivät riitä sairausvakuu-
tuslain mukaisten etuuksien suorittamiseen, kansaneläkelaitos maksaa
kassalle jäljellä olevasta 2 momentissa mainitusta vuotuismäärästä
tarpeellisen osan.

28 §. Jos työpaikkakassan sairausvakuutuslain mukaiset menot jonakin
vuonna ovat nousseet vakuutusteknillisen laskelman edellyttämää mää-
rää suuremmiksi ja sen osoitetaan johtuvan sairausvakuutuslain 61 §:n
4 momentissa mainitusta syystä, kassan tulee viipymättä tehdä kansan-
eläkelaitokselle lisäsuoritusta koskeva hakemus ja esittää tarpeelliset
selvitykset sairausvakuutuslain mukaisten kustannusten määrästä. Kas-
san osoitettua oikeutensa lisäsuorituksen saamiseen, kansaneläkelai-
toksen tulee maksaa kassalle määrä, jonka sen arvioidaan vielä sinä
vuonna tarvitsevan sairausvakuutuslain mukaisiin menoihin. Kassan
tulee kalenterivuotta seuraavan vuoden helmikuun 15 päivään mennen-
sä tehdä tilitys saamistaan suorituksista ja palauttaa mahdollisesti
liikaa saamansa määrä seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Mi-

käli kassan saama lisäsuorituskaan ei ole riittänyt peittämään kassan sairausvakuutuslain mukaisia menoja, kansaneläkelaitos suorittaa puuttuvan osan samoin maaliskuun loppuun mennessä. Jos vasta kalenterivuoden päätyttyä havaitaan, etteivät kassan varat ole riittäneet sairausvakuutuslain mukaisiin menoihin, kassan tulee helmikuun 15 päivään mennessä esittää selvitys kassan sairausvakuutuslain mukaisista menoista. Kansaneläkelaitoksen tulee maaliskuun loppuun mennessä suorittaa puuttuva osa kassalle.

Työpaikkakassan on annettava sen esittämien selvitysten tarkistamiseksi tai muutoin tarpeelliset tiedot kansaneläkelaitokselle. Kassan tulee niin ikään antaa kansaneläkelaitokselle sen pitämää sairausvakuutustilastoa varten tarvittavat tiedot.

29 §. Hyväksyessään avustuskassalain (471/42) alaisen avustuskassan sairausvakuutuslain mukaiseksi työpaikkakassaksi kansaneläkelaitoksen tulee samalla määrätä se ajankohta, jona kassan sairausvakuutuslain mukaisen toiminnan tulee alkaa. Tätä ajankohtaa ei saa määrätä kolmea kuukautta myöhemmäksi hyväksymispäätöksen antamisesta, kuitenkin siten, että kassan toiminta voi alkaa aikaisintaan siitä hetkestä, jolloin se on merkitty avustuskassalain mukaiseen rekisteriin.

Uuden kassan tulee, saadakseen sairausvakuutuslain 61 §:n 3 momentissa tarkoitetun suorituksen, kuukauden kuluessa siitä, kun se on hyväksytty työpaikkakassaksi, toimittaa kansaneläkelaitokseen edellä 27 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Nämä saatuaan kansaneläkelaitoksen tulee viipymättä laatia vakuutusteknillinen laskelma ja vahvistaa kassalle tulevan suorituksen määrä sekä antaa tästä ratkaisustaan kassalle kirjallinen päätös.

6 luku.

Aluehallinto.

30 §. Maa jaetaan viiteen sairausvakuutusalueeseen, joissa kussakin on aluetoimisto.

Aluetoimiston tehtävänä on sen lisäksi, mitä sairausvakuutuslaissa on säädetty:

1) ohjata ja valvoa sairausvakuutustoimistoissa suoritettavaa asioiden valmistelua ja käsittelyä sekä tällöin erityisesti valvoa voimassa olevien säännösten yhdenmukaista soveltamista toimikunnissa ja toimistoissa;

2) ryhtyä toimenpiteisiin havaittujen virheellisyyksien oikaisemiseksi;

3) tehdä kansaneläkelaitokselle esityksiä sairausvakuutustoimistojen ja -toimikuntien toiminnassa havaittujen puutteiden ja epäkohtien poistamiseksi; sekä

4) suorittaa muut tehtävät, jotka kansaneläkelaitos sille määrää.

31 §. Aluetoimistossa on yleinen toimisto, sosiaalilääketieteellinen toimisto ja tarkastustoimisto.

Sosiaalilääketieteellisen toimiston tulee erityisesti valvoa yhteisten sosiaalilääketieteellisten perusteiden noudattamista sairausvakuutustoimikunnissa ja -toimistoissa. Toimistossa on tarpeellinen määrä asiantuntijalääkäreitä.

Tarkastustoimistossa on tarpeellinen määrä aluetarkastajia, joiden tulee ohjata sairausvakuutustoimistojen toimintaa sekä suorittaa niissä varojen ja hallinnon tarkastusta.

32 §. Asiantuntijalääkärin tulee toimia lääketieteellisenä asiantuntijana sairausvakuutusta koskevissa asioissa sekä edistää alueellaan sairausvakuutusviranomaisten ja lääkäreiden välistä yhteistoimintaa. Sosiaalilääketieteellisen toimiston päälliköksi määrättävän asiantuntijalääkärin tulee toimia aluetoimiston sijaitsemispaikkakunnalla ja muiden siten, että kussakin keskussairaalaapiirissä on ainakin yksi asiantuntijalääkäri.

Aluetarkastajalta vaaditaan, että hänellä on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto tahi yliopistossa tai Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa suoritettu toimeen soveltuva tutkinto ja riittävä perehtyneisyys sosiaalilainsäädäntöön. Sen estämättä, mitä tässä on säädetty, voidaan aluetarkastajaksi nimittää myös sairausvakuutuslain voimaantullessa kansaneläkelaitoksen palveluksessa oleva kansaneläkelaitoksen piiritarkastaja.

33 §. Aluetoimiston johtajan tulee valvoa sairausvakuutuksen toteuttamista alueellaan ja huolehtia siitä, että aluetoimisto joutuisasti suorittaa sille määrättyt tehtävät.

Aluetoimiston johtaja myöntää sairausvakuutustoimiston johtajalle ja hänen varamiehelleen sekä aluetoimiston toimihenkilölle virkavapauden sekä hyväksyy näiden matkalaskut, sen mukaan kuin kansaneläkelaitos tarkemmin määrää. Niin ikään aluetoimiston johtaja myöntää muulle sairausvakuutustoimiston toimihenkilölle virkavapauden ja hyväksyy tämän matkalaskun, jollei kansaneläkelaitos ole uskonut näitä tehtäviä sairausvakuutustoimiston johtajalle. Aluetoimiston johtajan asiana tai, jos kansaneläkelaitos on uskonut tämän sairausvakuutustoimiston johtajalle, hänen asianaan on myös päättää sairausvakuutustoimistossa tarvittavista toimistotarvikkeista noudattaen kansaneläkelaitoksen asiassa antamia määräyksiä.

Aluetoimiston johtaja nimittää toimeensa ne aluetoimiston toimihenkilöt ja työntekijät, joiden nimittäminen ei 36 §:n mukaan kuulu kansaneläkelaitoksen hallitukselle.

34 §. Sairausvakuutuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

- 1) kutsua kokoon sairausvakuutuslautakunta sekä huolehtia asioiden esittelystä ja pöytäkirjan pitämisestä lautakunnassa; ja
- 2) huolehtia siitä, että asiat lautakunnassa joutuisasti käsitellään sekä että lautakunnan päätökset viipymättä toimitetaan hakijalle ja sairausvakuutustoimistolle.

Sairausvakuutuslautakunnan kokouksissa pidettävästä pöytäkirjas-

ta on vastaavasti voimassa, mitä sairausvakuutustoimikunnan pöytäkirjasta 25 §:ssä on säädetty.

Sairausvakuutuslautakunnassa on yksi tai useampia esittelijöitä, joiden tulee olla suorittanut oikeustieteen kandidaatin tai sitä vastaavan aikaisemman lainopillisen tutkinnon.

Sairausvakuutuslautakunnan päätöksen allekirjoittaa esittelijä, joka myös toimii lautakunnan sihteerinä.

7 luku.

Keskushallinto.

35 §. Sairausvakuutusasioiden käsittelyä varten kansaneläkelaitoksessa on sairausvakuutusosasto, jossa voi olla toimistoja. Osastopäällikön nimittää toimeensa ja siitä vapauttaa kansaneläkelaitoksen lisätty hallitus.

36 §. Kansaneläkelaitoksen lisätty hallitus vahvistaa sairausvakuutuslain 42 §:n 1 momentissa tarkoitetun jaon sairausvakuutuspiireihin ja määrää aluetoimistojen sijaintipaikkakunnat.

Lisätyn hallituksen asiana on nimittää toimeensa ja siitä vapauttaa aluetoimiston johtaja. Niinikään lisätyn hallituksen tulee vahvistaa sairausvakuutuslautakunnan työjärjestys sekä määrätä lautakunnan jäsenten palkkiot ja matkakustannusten korvaamisen perusteet samoin kuin kansaneläkelaitokselle 47 §:n mukaisesti sairausvakuutusrahastosta suoritettava määrä.

Kansaneläkelaitoksen hallitus nimittää toimeensa aluetoimiston toimistopäällikön, aluetarkastajan ja sairausvakuutuslautakunnan esittelijän, viimeksi mainitun kuitenkin lautakunnan ehdollepanon perusteella. Kansaneläkelaitoksen hallitukselle kuuluu niin ikään asiantuntijalääkäriin nimittäminen. Tässä mainitut toimihenkilöt vapauttaa toimestaan kansaneläkelaitoksen hallitus. Sairausvakuutuslautakunnan esittelijä voidaan kuitenkin vapauttaa vasta sen jälkeen, kun lautakunta on antanut asiasta lausuntonsa.

Aluetoimiston johtajalla ja yleisen toimiston toimistopäälliköllä tulee olla tuomarin virkaan vaadittava kelpoisuus sekä tarkastustoimiston toimistopäälliköllä toimeen sopiva yliopistossa tai muussa korkeakoulussa suoritettu loppututkinto.

37 §. Sairausvakuutusasiain neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) edistää ja kehittää sairausvakuutuksen toteuttamiseen osallistuvien keskinäistä yhteistyötä;
- 2) tehdä valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan vuosittain esitys kansaneläkelaitoksen hallitukselle sairausvakuutuslain 60 §:n 2 momentissa mainittujen varojen käyttämisestä sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntouttamista tarkoittavaan toimintaan;
- 3) tehdä kansaneläkelaitoksen hallitukselle esityksiä sairausvakuutusta koskevien selvitysten ja tutkimusten suorittamiseksi; sekä

4) tehdä kansaneläkelaitoksen hallitukselle esityksiä ja antaa sille lausuntoja sairausvakuutuslain soveltamista ja sairausvakuutuksen kehittämistä koskevista asioista.

Neuvottelukunnalla on oikeus ottaa sihteeri sekä kuulla asiantuntijoita. Sihteerille ja asiantuntijoille maksettavat palkkiot vahvistaa kansaneläkelaitoksen hallitus neuvottelukunnan esityksestä.

Neuvottelukunnan toiminnasta johtuvat kustannukset suoritetaan sairausvakuutusrahaston varoista.

38 §. Sairausvakuutukseen liittyvien lääketieteellisten kysymysten käsittelemiseksi varten kansaneläkelaitoksen hallitus asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan sosiaalilääketieteellisen neuvottelukunnan, jossa on puheenjohtaja ja enintään viisitoista jäsentä. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina sairausvakuutuksen toteuttamisen kannalta tärkeimmät lääketieteen erikoisalajat sekä riittävä määrä sairausvakuutuksen käytännölliseen toteuttamiseen perehtyneitä lääkäreitä. Jäseniä määrättäessä on huolehdittava siitä, että lääkintöhallitus, Helsingin, Turun ja Oulun yliopiston lääketieteelliset tiedekunnat ja lääkäreitä edustava järjestö tulevat neuvottelukunnassa edustetuiksi.

Neuvottelukunta voi jakaantua jaostoihin. Jaostojen työnjaosta päättää kansaneläkelaitoksen hallitus neuvottelukunnan esityksestä.

Neuvottelukunnalla on oikeus ottaa itselleen sihteeri ja kuulla asiantuntijoita. Kansaneläkelaitoksen hallitus vahvistaa neuvottelukunnan puheenjohtajalle, jäsenille, sihteerille ja asiantuntijoille maksettavan palkkion. Neuvottelukunnan toiminnasta johtuvat kustannukset suoritetaan sairausvakuutusrahaston varoista.

39 §. Oikean ja yhdenmukaisen käytännön aikaansaamiseksi kansaneläkelaitoksen tulee antaa yleisiä neuvoja ja ohjeita sairausvakuutustoimikunnille ja -toimistoille sairausvakuutuslain mukaisten asioiden ratkaisemista varten.

Kansaneläkelaitoksen tulee valvoa aluetoimistojen, sairausvakuutustoimikuntien ja -toimistojen toimintaa sekä suorittaa niissä tarkastuksia.

Kansaneläkelaitoksen tulee pitää tilastoa sairausvakuutuksen alalta.

40 §. Kansaneläkelaitoksen tulee kunakin vuonna ennen heinäkuun loppua lähettää sosiaaliministeriölle perusteltu arvio valtion seuraavana vuonna sairausvakuutusrahastoon suoritettavasta määrästä.

Sosiaaliministeriön tulee suorittaa sairausvakuutuslain 59 §:ssä edellytetty ennako sairausvakuutusrahastoon kunkin kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä.

41 §. Vuosittain on sairausvakuutusrahaston tilinpäätöksen yhteydessä selvitettävä sairausvakuutuslain 59 §:n mukaan valtion maksettava määrä. Jos valtion suoritettava osuus ei ole tullut kokonaisuudessaan suo-

ritetuksi edellä 40 §:ssä tarkoitetuilla ennakoilla, on valtion suoritettava puuttuva osa sairausvakuutusrahastoon kansaneläkelaitoksen valtuutettujen suorittamaa rahaston tilinpäätöksen vahvistamista ensiksi seuraavan kalenterikuukauden kuluessa. Saman ajan kuluessa on liikaa maksettu määrä palautettava takaisin valtiolle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lisäsuoritusta vaatiessaan tai liikasuoritusta palauttaessaan kansaneläkelaitoksen on lähetettävä sosiaaliministeriölle laskelma valtion sairausvakuutuslain 59 §:n mukaisen osuuden määrästä. Kansaneläkelaitoksen on annettava laskelman tarkistamiseksi tarvittavat tai muutoin tarpeelliset tiedot sosiaaliministeriölle.

42 §. Sairausvakuutusrahaston varoilla hankittu sijoitusomaisuus kirjataan tileihin hankinta-arvoon. Jos omaisuuden arvon kuitenkin on rahantarvon muuttumisen, pääomatappion vaaran tai muun syyn takia katsottava pysyvästi muuttuneen, korjataan tiliarvoa vastaavasti.

43 §. Mikäli etuuksia ei makseta sairausvakuutustoimiston käteiskassasta rahassa, niiden suorittamisessa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä postisiirtoliikettä.

Mikäli etuuksia suoritetaan sairausvakuutuslain 48 §:n 2 momentissa mainituilla shekeillä, kansaneläkelaitoksen tulee tehdä rahalaitosten kanssa tarpeelliset sopimukset shekkien lunastamisesta. Kansaneläkelaitos vahvistaa shekkilomakkeen muodon.

8 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

44 §. Sairausvakuutustoimikunnan puheenjohtajan ja jäsenen tulee ennen toimeen ryhtymistään yleisessä alioikeudessa vannon säädetty virkavala sekä sairausvakuutuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenen säädetty virka- ja tuomarinvala, jollei hän ole sellaista valaa aikaisemmin vannonut.

45 §. Vakuutetulle, joka verovuoden aikana on saanut kansaneläkettä, kansaneläkelaitos toimittaa todistuksen liitettäväksi veroilmoitukseen. Kansaneläkelaitos voi myös lähettää todistuksen suoraan asianomaisen veropiirin verojohtajalle.

Jos sairausvakuutuslain 34 §:ssä tarkoitetun yhtiön tai yhtymän osakkaan osuudesta ei ole selvitystä, lasketaan vakuutusmaksua määrättäessä hänen osakseen osakkaiden lukumäärän mukainen osuus yhtiön tai yhtymän veroäyrestä.

46 §. Sairausvakuutuslautakunnan on, mikäli asia jää sen päätöksen vaaraan, palautettava asiakirjavihko takaisin asianomaiseen sairausvakuutustoimistoon siellä säilytettäväksi. Jos asia saatetaan edelleen tarkastuslautakunnan tutkittavaksi, sairausvakuutuslautakunnan tulee viipymättä lähettää asiakirjavihko ja ote pöytäkirjastaan edelleen tarkastuslautakunnalle.

47 §. Valtioneuvoston asiana on vahvistaa ne yleiset perusteet, joiden mukaan sairausvakuutuslain 59 §:ssä tarkoitettu osa kansaneläkelaitoksen yleisistä hallinto- ja käyttökustannuksista korvataan sairausvakuutusrahastosta.

48 §. Jos työnantaja maksaa vakuutetulle palkkaa siltä ajalta, jolta tällä olisi oikeus saada päivä- tai äitiysrahaa, työnantajan tulee viipymättä palkan maksettuaan ilmoittaa siitä asianomaiseen sairausvakuutustoimistoon.

49 §. Jos sairausvakuutustoimikunta on päättänyt sairausvakuutuslain 68 §:n 2 tai 3 momentin nojalla hankittavaksi selvitystä sairaalalta tai muulta sairaanhoitolaitokselta taikka lääkäriltä, tulee selvityksen hankkimisen tapahtua aluetoimiston välityksellä.

50 §. Mitä tässä asetuksessa säädetään sairausvakuutustoimistosta ja -toimikunnasta, on soveltuvin osin voimassa myös työpaikkakassasta ja sen hallituksesta.

51 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964, kuitenkin siten, että kansaneläkelaitoksen tulee viipymättä ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin sairausvakuutuksen toimeenpanoa varten. Niiden kustannusten yleiset perusteet, jotka sairausvakuutuslain voimaantulosta annetun lain (365/63) 6 §:n 2 momentin mukaan korvataan valtion varoista, vahvistaa valtioneuvosto.

Verotoimistojen on 1 päivään elokuuta 1964 mennessä lähetettävä sairausvakuutustoimistoille 9 §:n 3 momentissa tarkoitetut luettelot vuonna 1963 toimitetusta verotuksesta.

---

129. ASETUS TYÖNANTAJAN SOSIAALITURVAMAKSUSTA.

Annettu marraskuun 1 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 483/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1963:92)

Valtiovarainministerin esittelystä säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/63) 19 §:n nojalla:

1 §. Työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruus on 1 päivästä huhtikuuta 1964 1 päivään tammikuuta 1967 saakka viisi ja puoli prosenttia suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Siitä on seitsemän yhdestoistaosaa työnantajan lapsilisämaksua, kolme yhdestoistaosaa työnantajan kansaneläkemaksua ja yksi yhdestoistaosa työnantajan sairausvakuutusmaksua.

Työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruus on 1 päivästä tammikuuta 1967 kuusi prosenttia suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Siitä on seitsemän kahdestoistaosaa työnantajan lapsilisämaksua, kolme kahdestoistaosaa työnantajan kansaneläkemaksua ja kaksi kahdestoistaosaa työnantajan sairausvakuutusmaksua.

2 §. Työnantajan sosiaaliturvamaksua maksettaessa on palkansaajan verokirjaan merkittävät seuraavat tiedot:

1) palkan määrä, josta työnantajan sosiaaliturvamaksu on suoritettava;

2) työnantajan sosiaaliturvamaksun määrä; sekä

3) päivämäärät ilmoittamalla aika, jolta palkka on maksettu.

Ennakoperintälain 20 §:ssä tarkoitettuun pidätystodistukseen on edellä 1 momentissa mainittujen tietojen lisäksi merkittävät palkansaajan täydellinen nimi, ammatti tai toimi, syntymäaika ja osoite.

Työnantajan tulee vahvistaa verokirjaan tai pidätystodistukseen tekemänsä merkinnät nimikirjoituksellaan tai nimileimallaan. Työnantajan, joka ei ole oikeutettu toimittamaan ennakonpidätystä veromerkkejä käyttämättä, on lisäksi merkittävät verokirjaan tai pidätystodistukseen postiosoitteensa.

3 §. Työnantajalla, joka toimittaa ennakonpidätyksen veromerkkejä käyttämättä, on oikeus koko kalenterivuodelta tai, jos palkansaaja eroaa virastaan tai työstään ennen kalenterivuoden päättymistä, eroamispäi-

vään saakka kuluneelta ajalta yhdellä kertaa merkitä verokirjaan tai pidätystodistukseen sosiaaliturvamaksun osalta 2 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

4 §. Milloin työnantaja on suorittanut sosiaaliturvamaksua liikaa, on hänellä oikeus korjata tekemänsä virhe myöhemmän sosiaaliturvamaksun suorittamisen yhteydessä, kuitenkin niin, että virhe saadaan oikaista vain saman kalenterivuoden palkkaan kohdistuvan sosiaaliturvamaksun suorittamisen yhteydessä.

5 §. Työnantajan, jolla on oikeus toimittaa ennakonpidätys veromerkkejä käyttämättä, sekä merimiestulon osalta laivanisännän tai hänen edustajansa tulee suorittaa työnantajan sosiaaliturvamaksut valtion postiirtotilille sillä tavoin kuin palkasta pidätettyjen määrien suorittamisesta on säädetty.

Verolautakunnalle ennakoperintäasetuksen 27 §:n mukaan annettavaan tilitykseen on merkittävä myös kalenterivuoden aikana maksettujen palkkojen perusteella suoritettujen työnantajan sosiaaliturvamaksujen yhteismäärä. Merimiesverokonttorille merimiesverolain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen (449/58) 10 §:n mukaan annettavaan tilitykseen on merkittävä merimiestulona pidätettävien palkkojen perusteella suoritettavat tai suoritettavat työnantajan sosiaaliturvamaksut siten kuin sanotussa pykälässä on pidätetyn merimiesveron ilmoittamisesta säädetty.

6 §. Siihen luetteloon, jota työnantajan tulee ennakoperintäasetuksen 18 §:n mukaan pitää, on merkittävä myös työnantajan sosiaaliturvamaksu.

7 §. Ohjeet työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisesta antaa valtiovarainministeriö.

8 §. Verotoimistossa ennakoperintäasetuksen 34 §:n mukaan pidettävään luetteloon työnantajista, joille verolautakunta on myöntänyt oikeuden toimittaa ennakonpidätys veromerkkejä käyttämättä, on merkittävä kulloinkin suoritettavat ja tilitetyt työnantajan sosiaaliturvamaksut. Niin ikään on merimiesverokonttorissa merimiesverolain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen 4 §:n 1 kohdan mukaan pidettävään kortistoon niistä laivanisännistä, jotka ovat velvollisia pidättämään merimiesveroa, merkittävä merimiestulona pidettävien palkkojen perusteella suoritettavat ja tilitetyt sosiaaliturvamaksut.

9 §. Liikaa suoritettua työnantajan sosiaaliturvamaksua on haettava takaisin sen läänin lääninhallitukselta, johon työnantajan kotikunta kuuluu, sekä milloin sosiaaliturvamaksu on suoritettu merimiestulona pidettävän palkan perusteella, Uudenmaan lääninhallitukselta. Lääninhallituksen on ennen asian ratkaisemista hankittava asianomaisen verojohdajan tai merimiesverokonttorin lausunto.

10 §. Kansaneläkelaitoksen tulee toimittaa valtiovarainministeriölle vuosittain ennen helmikuun 1 päivää luettelot, joista selviää, mikä määrä lääninhallituksen on suoritettava kansaneläkelaitokselle kunkin kunnan osalta työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen etumaksujen kuukausieränä. Nämä erät pyöristetään lähimmäksi täydeksi kymmeneksi markaksi.

11 §. Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen etumaksujen on suoritettava postisiirron välityksellä.

Jos kansaneläkelaitokselle työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 16 §:n mukaan suoritettuun osuuteen on myöhemmin tehtävä lisäys tai oikaisu, on puuttuva määrä suoritettava tai liikaa suoritettu määrä vähennettävä sitä seuraavan etumaksun yhteydessä.

Merimiestulon perusteella suoritettujen työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut merkitään merimiesverolain (208/58) 14 §:n 1 momentissa säädettyyn merimiesveroluetteloon ja tilitetään kansaneläkelaitokselle vuosittain saman pykälän 2 momentissa tarkoitettujen tilitysten yhteydessä.

12 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1964. Vuosilta 1964-1965 sekä 1967-1968 suoritettavien työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen etumaksujen määrän vahvistamista varten kansaneläkelaitoksen on toimitettava valtiovarainministeriölle, paitsi 10 §:n mukaisia luetteloita työnantajan kansaneläkemaksujen etumaksuista, esitys, joka kunnittain laadittuna sisältää ehdotuksen työnantajan sairausvakuutusmaksujen osalta suoritettavista etumaksuista. Esitys on tehtävä valtiovarainministeriön määräämässä ajassa.

---

130. ASETUS VEROTUSASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 1 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 484/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1959:144)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 146 §:n nojalla 30 päivänä joulukuuta 1959 annetun verotusasetuksen (530/59) 8 §:n 9 kohta sekä lisätään asetukseen sanotun lain 45 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetussa laissa (374/63), uusi 35 a § seuraavasti:

8 §. Verotoimiston tulee sen lisäksi, mitä verotuslaissa on sen tehtäväksi määrätty:

-----
 9) ilmoittaa asianomaiselle kunnallishallitukselle ja kirkolliselle viranomaiselle verotuksessa kunnalle ja seurakunnalle määrättyjen tai määrättävien veroäyrien yhteismäärä heti, kun se on saatu selville tai arvioitu niin kuin verotuslain 78 §:n 1 momentissa säädetään;
 -----

35 a §. Poiketen siitä, mitä verotuslain 45 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään, ei viranomaisen, yhteisön ja yhtymän eikä myöskään mainitussa kohdassa tarkoitetun kuolinpesän ja yksityisen henkilön tarvitse ilman eri kehotusta toimittaa verotoimistolle tietoja Suomessa asuneelle verovelvolliselle rahana ja luonnossa suorittamistaan palkka- ja eläke-eduista, jotka laadultaan, perusteeltaan ja määrältään eriteltyinä on merkitty ennakkoperintälain 12 §:ssä tarkoitettuun verovelvollisen verokirjaan.

---

131. ASETUS ASIAKIRJAIN LÄHETTÄMISESTÄ ANNETUN
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 15 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 498/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:30)

Oikeusministerin esittelystä muutetaan asiakirjain lähettämisestä 26 päivänä helmikuuta 1954 annetun asetuksen 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 23 päivänä helmikuuta 1962 annetussa asetuksessa (160/62), näin kuuluvaksi:

8 §. Kun asiakirjoja postitse lähetetään tai 4 §:n 1 momentissa mainituissa tapauksissa palautetaan asialliselle, suoritettakoon jokaisesta lähetyksestä postimaksu sekä lähetysmaksuna valtion ja kirkolliselle viranomaiselle 1,30 markkaa ja kunnalliselle viranomaiselle sen verran, kuin kunnallisvaltuusto ehkä määrää.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1963.
-----

132. HELSINGIN KAUPUNGIN TERVEYDENHOITOVIRASTON
JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 13 p:nä 1963.

(Vrt. kunn.as. -kok. 1958:11)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä kumota 15. 1. 1958 hyväksymänsä terveydenhoitoviraston johtosäännön 23 §:n 3 momentin sekä hyväksyä samaan pykälään näin kuuluvat uudet 3 ja 4 momentit:

Terveystarkastajaksi valittavalta vaaditaan lääkintöhallituksen hyväksymän terveystarkastajan peruskoulutuksen lisäksi vähintään kahden vuoden aikana terveystarkastajan viran hoidossa saavutettu käytännöllinen kokemus tai muu vastaava hyväksyttävä ammattikokemus.

Terveystarkastajaksi voidaan valita myös henkilö, jolta edellä mainittu käytännöllinen kokemus puuttuu. Hänelle maksetaan kuitenkin yhtä palkkaluokkaa alemmaa palkkaa siihen asti, kunnes hän täyttää terveystarkastajan pätevyysvaatimukset.

---

133. LAKI TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 22 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 525/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:80)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 1 §:n 3 momentti, 2 §, 4 §:n 3 momentti, 5 §, 8 §, 9 § ja 19 § sekä lisätään lain 1 §:ään uusi 4 ja 5 momentti ja 13 §:ään uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 8 a, 8 b ja 19 a § seuraavasti:

1 §. -----

Milloin työntekijälle, ennen kuin hän on täyttänyt 55 vuotta, on syntynyt oikeus lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisa säädettyyn eläketurvaan, sovelletaan sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa on säädetty, tätä lakia työsuhteeseen, joka on alkanut ennen kuin työntekijä on täyttänyt 65 vuotta ja joka muutoin täyttää tässä pykälässä säädetyt edellytykset.

Työnantajalla on oikeus asetuksella säädettävien ehdoin sisällyttää itsensä tämän lain mukaisesti työntekijöitään varten järjestämäänsä eläketurvaan.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko työntekijään sovellettava tätä lakia, ratkaisee asian asianomaisen työnantajan, työntekijän tai eläkelaitoksen hakemuksesta eläketurvakeskus. Eläketurvakeskuksen päätökseen saa hakea muutosta, niinkuin 21 §:ssä on säädetty.

2 §. Työsuhteen älköön katsottako keskeytyneen yrityksen omistajan tai haltijan vaihtumisen johdosta.

Työsuhteessa olevana on pidettävä myös johtavassa asemassa olevaa osakeyhtiön toimihenkilöä ja muussa yrityksessä tai yhteisössä johtavassa asemassa olevaa henkilöä, ei kuitenkaan, jos johtavassa asemassa oleva osakeyhtiön toimihenkilö joko yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa enemmän kuin puolet yhtiön osakepääomasta tai jos muussa yrityksessä tai yhteisössä johtavassa asemassa olevalla henkilöllä on katsottava olevan yrityksessä tai yhteisössä sanottua vastaava määräamisvalta.

4 §. -----

Työntekijällä, joka sairauden, vian tai vamman takia on kykene-

mätön suorittamaan entistä työtään tai muuta työtä, mitä on pidettävä ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, ja jonka työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika huomioon ottaen, voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan, on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista, ei kuitenkaan takautuvasti vuotta pitemmältä ajalta ennen eläkkeen hakemista. Jos työntekijälle myönnetään eläkettä takautuvasti, suoritetaan, mikäli hänelle on maksettu samalta ajalta päivärahaa saman sairauden, vian tai vamman johdosta sairausvakuutuslain nojalla, päivärahaa vastaava osa eläkkeestä sairausvakuutusrahastolle. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen lakkaa eläkkeen saajan työkyvyn palaututtua. Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän muuttuu työkyvyttömyyseläke vanhuuseläkkeeksi.

-----

5 §. Eläkkeen määrä on jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan kuukaudelta 1/12 prosenttia eläkkeen perusteena olevan palkan määrästä.

Jos työsuhde on jatkunut työntekijän täytettyä eläkeiän, eläkkeenä maksetaan määrä, johon työntekijä olisi ollut oikeutettu, jos hän olisi siirtynyt eläkkeelle heti eläkeiän täytettyään, korotettuna eläkkeen lykkäytymisen ajasta riippuen siten, että korotussuhde lasketaan vakuutusmatemaattisia periaatteita noudattaen sosiaaliministeriön määräämällä tavalla. Työntekijällä on kuitenkin aina oikeus vähintään 1 momentin mukaiseen eläkkeeseen.

8 §. Jos tämän lain mukainen eläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa elinkorkoa tapaturmavakuutuslain tai sotilasvammalain perusteella tai vammansa johdosta maksettavaa jatkuvaa korvausta liikennevakuutuslain perusteella tahi virkasuhteeseen tahi 1 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvaa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä, eläkkeiden yhteismäärä ylittää jäljempänä 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, ylittävä osa vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä. Jos eläke perustuu kahteen tai useampaan työsuhteeseen, vähennetään kuhunkin niistä perustuvaa osaa samassa suhteessa.

Yhteensovitusraja lasketaan ottamalla yhteensovitusperusteesta, joka 3 momentissa säädetyn poikkeuksin on korkein tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena oleva palkka, 60 prosenttia ja vähentämällä tästä määrä, joka vastaa kansaneläkkeen tukiosan saajien keskimääräistä kansaneläkettä, enintään kuitenkin 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta.

Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammassa tämän lain alaisessa työsuhteessa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkkeen perusteena olevat palkat yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläke-

tapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta tämän lain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä taikka 1 momentissa mainittua muuta eläkettä ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut samanaikaisesti tämän lain alaisessa työsuhteessa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työsuhteeseen liittyvään eläkkeen perusteena olevaan palkkaan kymmenen kuudesosaa mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Edellä 2 momentissa tarkoitetun kansaneläkkeen keskimäärän vahvistaa sosiaaliministeriö kansaneläkkeen määrän olennaisesti muuttua, kuitenkin ainakin kerran vuodessa. Tämän lain 11 §:ssä tarkoitettuja lisäetuja ei oteta huomioon tämän pykälän 1-3 momenttia sovellettaessa.

8 a §. Paitsi 2 momentissa mainituissa tapauksissa 8 §:n mukainen kaikkien eläkkeiden yhteensovitus toimitetaan uudelleen vain, jos eläkkeensaajalle myönnetään eläke uuden tässä laissa tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisissa tarkoitetun eläketapahtuman johdosta, ei kuitenkaan silloin, kun työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkkeen määrään vaikuttavien perusteiden sen johdosta muuttumatta.

Jos tämän lain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen eläkkeen saajalle myönnetään 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu muu eläke, toimitetaan 8 §:n mukainen kaikkien eläkkeiden yhteensovitus uudelleen. Hakemuksesta toimitetaan yhteensovitus myös uudelleen, jos 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu muun eläkkeen määrä on olennaisesti muuttunut.

8 b §. Työkyvyttömyyseläke on evättävä tai sitä vähennettävä, jos työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä tahallaan,

Eläketurvaa järjestettäessä voidaan määrätä:

1) että työkyvyttömyyseläkettä voidaan vähentää, jos työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä törkeällä tuottamuksella tai saanut sairautensa, vikansa tai vammansa rikollisella teolla taikka jos hän ei ole ilman hyväksyttävää syytä suostunut eläkelaitoksen määräämään ja kustannettavaan tutkimukseen tai lääkärin määräämään hoitoon, hengenvaaralliseksi katsottavaa tutkimus- tai hoitotoimenpidettä lukuun ottamatta, taikka jos hän on ilman pätevää syytä kieltäytynyt työhuollosta tai koulutuksesta; ja

2) että eläke tai osa siitä voidaan jättää maksamatta siltä ajalta, jonka eläkkeensaaja on kärsimässä vapausrangaistusta taikka on pakkolaitoksessa tai pakkotyölaitoksessa.

Sosiaaliministeriöllä on valta hyväksyä eläketurvaan muitakin, merkitykseltään vähäisiä rajoituksia.

9 §. Eläketurva sidotaan maan yleiseen palkkatasoon siten, että palkkatasossa tapahtuneet muutokset otetaan huomioon tarkistamalla eläkettä myönnettäessä ja eläkkeiden yhteensovitusta uudelleen toimitettaessa eläkkeen perusteena oleva palkka ja sen jälkeen kalenterivuositain eläkkeen määrä sosiaaliministeriön antamien ohjeiden mukaan.

13 §. -----

Eläketurvakeskuksen luottovakuutustoiminnasta aiheutuva vastuu kirjataan vakuutusrahastona, jonka muodostavat vakuutusmaksurahasto ja korvausrahasto. Mainittuihin rahastoihin on soveltuvin osin noudatettava, mitä vakuutusyhtiölaissa on sellaisista rahastoista säädetty.

19 §. Eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen tämän lain perusteella määräämä maksu ja sille suorituksen viivästymisen ajalta enintään 10 prosentin mukaan laskettu vuotuinen korko on ilman tuomiota ja päätöstä ulosottokelpoinen.

19 a §. Tämän lain mukaista eläkettä älköön ulosmitattako älköönkä ilman eläkelaitoksen suostumusta toiselle siirrettäkö. Sopimus, joka tarkoittaa eläkkeen panttaamista, on mitätön.

Sosiaalilautakunnan hakemuksesta eläkelaitos voi määrätä, että eläke tai osa siitä maksetaan lautakunnalle käytettäväksi eläkkeen saajan ja hänen omaistensa vastaiseen huoltoon.

---

134. LAKI LYHYTAIKAISISSA TYÖSUHTEISSA OLEVIENTYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 22 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 526/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:64)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 4 momentti ja 11 § sekä lisätään lain 10 §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

1 §. Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatala- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tahi kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta tämän lain mukaan, Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2-4 momentissa, 4 §:n 1 ja 3 momentissa, 8-10 §:ssä, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14 §:ssä, 16-18 §:ssä ja 19 a - 23 §:ssä on säädetty.

4 §.

Oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä on 18 vuotta täyttäneellä työntekijällä, joka sairauden, vian tai vamman takia on kykenemätön suorittamaan entistä työtään tai muuta työtä, mitä on pidettävä ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, ja jonka työkyvyttömyyden, sen alkamisesta kulunut aika huomioon ottaen, voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttyessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän muuttuu työkyvyttömyyseläke vanhuuseläkkeeksi.

5 §.

Työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 momentin säännöksiä sovellettaessa tämän lain mukainen eläke on rinnastettava työntekijäin eläkelain perus-

teella saatavaan eläkkeeseen ja tämän lain mukaiseen eläkkeeseen oikeuttava palkka laskettuna aikayksikköä kohden otettava huomioon sa-
nottujen säännösten edellyttämää korkeinta eläkkeen perusteena olevaa
palkkaa valittaessa. Ensiksi mainittu palkka on, sen mukaan kuin ase-
tuksella tarkemmin säädetään, määrättävä siten, että se vastaa keski-
määrin maksettavia palkkoja sen työeläkekassan tai 2 §:ssä tarkoitetun
muun eläkelaitoksen vakuutettujen piiriin kuuluvissa vastaavissa töissä,
jossa työntekijä on ollut vakuutettuna, mikäli ei näytetä, että hänen palk-
kansa on ollut oleellisesti tästä poikkeava, jolloin todellinen palkka on
otettava määräämisperusteeksi.

10 §. -----

Edellä 2 momentissa tarkoitetun eläketurvan järjestämisestä joh-
tuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat työeläkekassan
on kirjattava sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti
vakuutusmaksurahastona, joka käsittää myös 9 §:n 1 momentin 3 koh-
dassa tarkoitetut menot, siihen määrään asti kuin kassan ne tulot, joi-
ta ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät mainittujen menojen
peittämiseen.

Jos työnantaja on laiminlyönyt suorittaa tämän lain mukaisen vakuu-
tusmaksun eikä kehoituksen saatuaan työeläkekassan määräämässä koh-
tuullisessa ajassa korjaa laiminlyöntiään, työeläkekassa voi hankkimansa
selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella määrätä työnanta-
jalle enintään kaksinkertaiseksi korotetun vakuutusmaksun. Vakuutus-
maksua älköön kuitenkaan määrättäkö muulta ajalta kuin kulumassa ole-
valta ja kahdelta sitä edeltäneeltä kalenterivuodelta. Työeläkekassan
määräämä vakuutusmaksu ja sille viivästymisen ajalta enintään 10 pro-
sentin mukaan laskettu vuotuinen korko on ilman tuomiota ja päätöstä
ulosottokelpoinen ja sitä pidetään 5 ja 7 §:n säännöksiä sovellettaessa
suoritetuna vakuutusmaksuna.

11 §. Työeläkekassan varat on ensisijaisesti sijoitettava asianomaisen
alan tuotannollisiin tarkoituksiin. Valtiolle voidaan työeläkekassasta
kuitenkin antaa lainaa sen käyttötarkoitusta selvittämättä.

Sijoitukset on tehtävä silmällä pitäen varmuutta, tuottoa ja eläke-
kassan maksuvalmiutta. Varmuutta arvioitaessa on kiinnitettävä huomi-
ota myös sijoitusten reaaliarvon säilymiseen. Jollei sijoituksen vakuu-
tena ole vakuutusyhtiölain 47 §:n 1 momentin 1-4 kohdassa mainittuja
tai niihin niiden laatuun ja varmuuteen nähden rinnastettavia arvopape-
reja tai sitoumuksia taikka sijoitusta arvoltaan vastaavaa kiinteätä omai-
sutta, on sijoituksen vakuudeksi otettava eläketurvakeskuksesta sijoit-
usluottovakuutus.

135. ASETUS ELATUSAVUN ENNAKOSTA.

Annettu marraskuun 22 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 522/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1963:70)

Sosiaaliministerin esittelystä säädetään elatusavun ennakosta 7 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain (281/63) 28 §:n nojalla:

1 §. Elatusavun ennakkoa koskevaan hakemukseen on liitettävä siinä tarkoitettua lasta ja hänen vanhempiaan koskeva virkatodistus, viran puolesta oikeaksi todistettu jäljennös elatusavun suorittamisen perusteena olevasta täytäntöönpanokelpoisesta oikeuden päätöksestä tai sopimuksesta, selostus elatusavun maksamatta jättämisestä sekä muu tarpeellinen selvitys.

Sosiaalilautakunnan on tarvittaessa annettava hakijalle apua 1 momentissa tarkoitettun selvityksen hankkimiseksi.

2 §. Elatusavun ennakosta annetun lain 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu määräaika on oleva vähintään neljätoista päivää siitä, kun elatusvelvolliselle ilmoitettiin ennakon hakemisesta tai, jos ilmoitus tehdään postitse, siitä kun ilmoitus on elatusvelvollisen nimellä ja osoitteella varustettuna sosiaalilautakunnan toimesta annettu posttiin.

3 §. Elatusavun ennako on suoritettava rahana sosiaalilautakunnan sopivaksi katsomaa maksutapaa käyttäen.

4 §. Myöntämistään ennakoista sosiaalilautakunnan on pidettävä kirjaa, josta kunkin ennakkoa saaneen lapsen osalta käyvät selville tälle suoritettut ennakat sekä elatusvelvolliselta perityt elatusavun erät ja niiden käyttäminen lapsen elatukseen ja suoritettujen ennakkojen korvaamiseen. Kirjanpidosta tulee myös käydä selville perusteettoman suorituksen vuoksi takaisin ehkä perityt ennakat sekä niiden ennakkojen määrät, joista korvaus on päätetty jättää perimättä. Elatusavun ennakosta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettut, valtion varoista kunnalle suoritettut etumaksut on niin ikään merkittävä etumaksua saaneen kunnan kirjanpitoon.

5 §. Milloin elatusavun ennakkoa koskevaa hakemusta käsiteltäessä käy ilmi, että hakemuksessa tarkoitettu lapsi on toisessa kunnassa ai-

kaisemmin saanut ennakkoa, sosiaalilautakunnan on ennen asian ratkaisemista ilmoitettava hakemuksesta sanotun kunnan sosiaalilautakunnalle. Tämän on, ilmoituksen saatuaan, viipymättä toimitettava ilmoituksen tehneelle lautakunnalle elatusavun suorittamisvelvollisuutta ja elatusavun perimistä elatusvelvolliselta koskevat hallussaan olevat tarpeelliset asiakirjat sekä asianomaista lasta koskevat otteet 4 §:ssä tarkoitettua kirjanpidosta. Jos elatusapua koskeva päätös tai sopimus on annettu ulosottoviranomaiselle elatusavun pakkoperintää varten, lautakunnan on merkittävä asiakirjoille ulosottoviranomaisen nimi ja osoite, sekä lisäksi ilmoitettava tälle elatusavun perimisoikeuden siirtymisestä.

6 §. Sosiaalilautakunnan on suorittaessaan toiselle sosiaalilautakunnalle elatusavun ennakosta annetun lain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu osuuden elatusvelvolliselta perimistään varoista, samalla tälle toimitettava tiliottein selvitys perittyjen varojen määrästä ja käytöstä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu suoritus ja selvitys on kalenterivuositain ennen seuraavan vuoden helmikuun loppua tehtävä kaikille niille ennakkoa aikaisemmin myöntäneille sosiaalilautakunnille, joiden suorittamat ennakot eivät ole kokonaisuudessaan tulleet lain mukaan korvatuiksi.

7 §. Elatusvelvollisen suorittaessa elatusapua työllä työlaitoksessa, työlaitos suorittakoon kuukausittain, saatuaan asiasta ilmoituksen elatusavun ennakon perintään oikeutetun kunnan sosiaalilautakunnalta, tälle sen osan elatusvelvollisen työlaitoksessa saamasta palkasta, mikä on käytettävä elatusavun maksamiseen asianomaiselle lapselle.

8 §. Milloin elatusvelvollisen hakemuksesta on elatusavun ennakosta annetun lain 17 §:n 1 momentin nojalla päätetty, että korvaus ennakosta jätetään elatusvelvolliselta kokonaan tai osaksi perimättä, elatusvelvollisen on lähetettävä päätöksen saatua lainvoiman jäljennös päätöksestä tiedoksi mainitussa linkkohdassa tarkoitettun kunnan sosiaalilautakunnalle.

Jos sosiaalilautakunta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettun hakemuksen, mutta elatusavun perimisoikeus on sen jälkeen, kun lautakunnan hakemus annettiin lääninhallitukselle, siirtynyt toisen kunnan sosiaalilautakunnalle, on hakemuksen tehneen lautakunnan, saatuaan lainvoimaisen päätöksen asiasta, viipymättä lähetettävä jäljennös päätöksestä sen kunnan sosiaalilautakunnalle, jolle elatusavun perimisoikeus elatusavun ennakosta annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaan tällöin kuuluu.

9 §. Elatusavun ennakosta annetun lain 25 §:n 3 momentissa säädetyn etumaksun suorittamista harkittaessa on otettava huomioon kunnan taloudellinen asema ja ennakoista tilityskaudelta valtion suoritettaviksi arviolta jäävien menojen määrä. Etumaksua ei kuitenkaan ole yleensä suoritettava enempää kuin viisikymmentä sadalta kunkin tilityskauden aikana kunnassa suoritettaviksi tulevien elatusavun ennakkojen arviodusta, valtion varoista korvattavasta määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu etumaksu suoritetaan lääninhallituksen määräämässä järjestyksessä etumaksun suuruudesta riippuen yhtenä tai useampana eränä.

10 §. Sosiaalilautakunnan on haettava valtion varoista suoritettavaa etumaksua ja elatusavun ennakon korvausta lääninhallitukselta, jonka valvontaan lautakunta kuuluu. Korvaushakemus on tehtävä sosiaaliministeriön hyväksymää lomaketta käyttäen.

11 §. Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta antaa tarvittaessa sosiaaliministeriö.

12 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964.

---

136. AUTOVAAKOJEN KÄYTÖSTÄ KANNETTAVAT
PUNNITUSMAKSUT.

Satamalautakunnan päätös marraskuun 25 p:ltä 1963.

Satamalautakunta päätti mainittuna päivänä vahvistaa satamalaitoksen autovaakojen käytöstä kannettavat maksut 1. 12. 1963 alkaen vaakoja säännöllisesti käyttävien liikkeiden punnituksista 80 penniksi ja yksityisistä punnituksista 1 markaksi 20 penniksi punnitukselta.

---

137. HELSINGIN KAUPUNGIN LUOTTAMUSMIESTEN
PALKKIOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 27 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:143)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 19.12. 1962 vahvistamansa Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön 6 §:n näin kuuluvaksi:

6 §. Alla mainittujen lautakuntien ja johtokuntien puheenjohtajana toimivalle luottamusmiehelle maksetaan tämän säännön 2 §:ssä mainittujen kokouspalkkioiden lisäksi kokousten ulkopuolella suoritetuista, puheenjohtajalle kuuluvista tehtävistä seuraavan suuruiset vuosipalkkiot:

Kiinteistölautakunta, palkkalautakunta, sairaalalautakunta ja yleisten töiden lautakunta	1 200 mk
Huoltolautakunta, lastensuojelulautakunta, liikennelaitoksen lautakunta, satamalautakunta, suomenkielisten kansakoulujen johtokunta, teollisuuslaitosten lautakunta, terveydenhoitolautakunta, tielautakunta ja vesilautakunta	840 mk
Ammattioppilaitosten johtokunta, elintarvikekeskuksen lautakunta, huoltolaitosten johtokunta, kirjastolautakunta, kotitalouslautakunta, lastentarhain lautakunta, musiikkilautakunta, nuorisotyölautakunta, palolautakunta, raittiuslautakunta, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta, Tervalammen työlaitoksen johtokunta, teuras-tamolaitoksen lautakunta, työtupien johtokunta, urheiluja retkeilylautakunta sekä väestönsuojelulautakunta....	420 mk

Milloin edellä tässä pykälässä mainittu puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut kaksi kuukautta, jonka jälkeiseltä ajalta varapuheenjohtajalla on oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

138. HELSINGIN KAUPUNGIN ÄÄNESTYSALUEJAON
MUUTTAMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:4)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 18.1.1961 hyväksymänsä Helsingin kaupungin jaon äänestysalueisiin siten, että seuraavat äänestysalueet tulevat käsittämään jäljempänä mainitut alueet:

1. äänestysalue. Korttelit n:o 1-12, 14, 29-31, 43 ja 193 sekä Mustikkamaa, Korkeasaari, Palosaari, Hylkysaari, Tervasaari, Särkkä, Harakka, Melkki, Harmaja ja Länsisaaret.
16. äänestysalue. Korttelit n:o 61, 86-89 ja 94.
18. äänestysalue. Korttelit n:o 83, 91-93, 113, 118 ja 165.
25. äänestysalue. Korttelit n:o 109 ja 126.
26. äänestysalue. Korttelit n:o 127, 128, 180, 183 ja 185.
31. äänestysalue. Korttelit n:o 287, 297-301, 301 a ja Hakaniemen halli.
32. äänestysalue. Korttelit n:o 252, 288, 289, 291-295, 296 a - 296 c sekä Sörnäisten tehdas- ja varasto- ja satama-alueet ynnä Ostkap, Hanasaari, Sompasaari ja Nihti.
36. äänestysalue. Korttelit n:o 306, 307, 313 ja 314.
37. äänestysalue. Korttelit n:o 308, 315, 316 ja 363.
39. äänestysalue. Korttelit n:o 320, 321, 323-325, 327, 336 ja Kallion kirkko.
41. äänestysalue. Korttelit n:o 319, 328, 329, 333 ja 335.
42. äänestysalue. Korttelit n:o 331, 332, 334, 334 a ja 341.
47. äänestysalue. Korttelit n:o 349, 351 ja 362.
48. äänestysalue. Korttelit n:o 368, 370, 374, 376 ja 390.
49. äänestysalue. Korttelit n:o 350, 352, 353, 354 a, 355, 356, 364 ja 365.
63. äänestysalue. Korttelit n:o 477-479, 486 ja 524.
65. äänestysalue. Korttelit n:o 485, 492, 498, 499, 505, 506 ja 518.
75. äänestysalue. (Ruskeasuon itäinen äänestysalue): Se osa Ruskeasuon kaupunginosasta, joka on linjan Ko-roistentie-Kiskontie ja sen pohjoinen jatke itäpuolella.

76. äänestysalue. (Ruskeasuon läntinen äänestysalue): Se osa Ruskeasuon kaupunginosasta, joka on linjan Koroisentie-Kiskontie ja sen pohjoinen jatke länsipuolella.
81. äänestysalue. Korttelit n:o 557-559 ja 584-586.
82. äänestysalue. Korttelit n:o 649, 650, 654, 655 ja 658 sekä korttelin n:o 649 itäpuolella olevat, 21. kaupunginosassa sijaitsevat rakennukset ja talo Hämeentie 39.
84. äänestysalue. Rajat: Koskelantie - 24. ja 25. kaupunginosien välinen raja-Intiankatu-korttelien n:o 931, 936, 940, 945, 946 ja 944 luoteisraja-Limingantie-Sofianlehdonkadun jatke 22. ja 24. kaupunginosien rajalle, näiden kaupunginosien välinen raja-Kustaa Vaasan tie.
85. äänestysalue. Korttelit n:o 948-953, Sofianlehto, Mäkelän teollisuusalue, Kumpulan siirtolapuutarha, Vallilan ulkoilmanäyttämö, pyöräilystadion ja ravi-rata.
91. äänestysalue. Korttelit n:o 552-556, 583, Vallilan siirtolapuutarha sekä Hermannin- ja Kumpulankatujen varrella olevat huvilat.
92. äänestysalue. Korttelit n:o 651-653, 656, 657, 660-662, 664, 665, 666, 675 ja 676.
93. äänestysalue. Koko 17. kaupunginosa, Pasilan asema mukaanluettuna ja Auroran sairaala.
94. äänestysalue. (Lauttasaaren itäinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lauttasaarentie sen itäpäästä alkaen-Otavantie-Pajalahdentie-Meripuistotie-Tallbergin puistotien itäinen jatke.
95. äänestysalue. (Lauttasaaren eteläinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Merikylpylän puisto-Heporaudan puisto-Lahnalahden puisto-Lauttasaarentie-Otavantie-Pajalahdentie-Meripuistotie-Tallbergin puistotien itäinen jatke.
96. äänestysalue. (Lauttasaaren läntinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat kaupungin raja-Koivusaaren pohjoispuolitse Län-siväylälle-Isokaari-Heporaudan puisto-Merikylpylän puisto.
97. äänestysalue. (Keskilauttasaaren äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lauttasaarentie-Lahnalahden puisto-Isokaari.
98. äänestysalue. (Lauttasaaren koillinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Laut-

tasaaren ja 20. kaupunginosien välinen raja-Lauttasaarentie-Gyldenintie -Maamonlahden puisto.

99. äänestysalue. (Lauttasaaren pohjoinen äänestysalue): Se osa Lauttasaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat kaupungin raja-Koivusaaren pohjoispuolitse Länsiväylälle-Lauttasaarentie-Gyldenintie-Maamonlahden puisto, lukuun ottamatta Hevossaarta, Mustasaarta ja Kaskisaarta, jotka kuuluvat 100. äänestysalueeseen.
100. äänestysalue. (Munkkiniemen eteläinen äänestysalue): Se osa Munkkiniemen kaupunginosasta, joka on linjan Munkkiniemen puistotie sen itäpäästä alkaen-Kadetintie-Riihitie-Laaalahdentie etelä- ja itäpuolella. Pikku Kuusisaari, Kuusisaari ja Lehtisaari mukaanluettuina sekä Kaskisaari, Hevossaari ja Mustasaari.
101. äänestysalue. (Munkkiniemen itäinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan korttelit n:o 30019, 30020, 30027 ja 30049-30053.
102. äänestysalue. (Munkkiniemen koillinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan korttelit n:o 30054-30056 ja 30058.
103. äänestysalue. (Munkkiniemen läntinen äänestysalue): Se osa Munkkiniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Läntinen moottoritie-Huopalahdentie-Lokkalantie-Solnantie-Perustie-Laaalahdentie-Munkkiniemen puistotie-korttelin n:o 30027 länsiraja-Munkinpolku-Laaalahdentie-Laaajalahti sekä Helsingin kaupunkiin kuuluva osa Tarvon saaresta.
104. äänestysalue. (Niemenmäen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Niemenmäen osa-alue ja kortteli n:o 30059.
105. äänestysalue. (Munkkivuoren eteläinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30101, 30102 ja 30106-30111.
106. äänestysalue. (Munkkivuoren läntinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30103-30105, 30114 ja 30115 sekä niiden länsipuolinen alue Talin puhdistamo mukaanluettuna.
107. äänestysalue. (Munkkivuoren pohjoinen äänestysalue): Munkkiniemen kaupunginosan Munkkivuoren osa-alueen korttelit n:o 30112, 30113, 30116 ja 30117 sekä niiden pohjoispuolinen alue kaupunginosan rajalle asti.
108. äänestysalue. (Pajamäen ja Talin äänestysalue): Pitäjänmäen kaupunginosan Pajamäen ja Talin osa-alueet.

109. äänestysalue. (Pitäjänmäen äänestysalue): Pitäjänmäen kaupunginosan Reimاران, Marttilan ja Pitäjänmäen teollisuusalueen osa-alueet.
110. äänestysalue. (Konalan äänestysalue): Konalan kaupunginosa.
111. äänestysalue. (Etelä-Haagan eteläinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, joka on Lapinmäentien eteläpuolella ja Vihdintien länsipuolella.
112. äänestysalue. (Etelä-Haagan läntinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Kylänevankujan läntinen jatke-Kylänevankuja-Kylätie-Haagan urheilutie-Palokaivon aukio-Steniuksentie-Ahjokuja-Lapinmäentie-Vihdintie.
113. äänestysalue. (Etelä-Haagan itäinen äänestysalue): Se osa Etelä-Haagan osa-alueesta, jonka rajat ovat Lapinmäentie-Ahjokuja-Steniuksentie-Palokaivon aukio-Kauppalantie-Haagan sankaripuisto-Sankaritie-Matkamiehentie sekä lisäksi Kivihaan osa-alue.
114. äänestysalue. (Etelä-Haagan luoteinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Vihdintie-Ryytimaankuja-Laajasuontie-Nuijamiestentie-Matkamiehentie-Sankaritie-Haagan sankaripuisto-Kauppalantie-Palokaivon aukio-Haagan urheilutie-Kylätie-Kylänevankuja-Kylänevankujan läntinen jatke.
115. äänestysalue. (Keski-Haagan äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Vihdintie-Etelä-Haagan ja Pohjois-Haagan osa-alueiden välinen raja-Pasilan ja Haagan kaupunginosien välinen raja-rantarata-Nuijamiestentie-Laajasuontie-Ryytimaankuja-rantarata.
116. äänestysalue. (Pohjois-Haagan eteläinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Pohjois-Haagan ja Etelä-Haagan osa-alueiden välinen raja-Eliel Saarisen tie-Haagan ja Oulunkylän kaupunginosien välinen raja.
117. äänestysalue. (Pohjois-Haagan läntinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Adolf Lindforsin tie-Näyttelijäntie-Ohjaajantie-Pastori Jussilaisen tie-Aino Acktén tie-Pohjois-Haagan ja Etelä-Haagan osa-alueiden välinen raja-Vihdintie sekä lisäksi Lassilan osa-alue.
118. äänestysalue. (Pohjois-Haagan itäinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja-Eliel Saarisen tie-Kanukalliontie-Aino Acktén tie-Pastori Jussilaisen tie-Ohjaajantie-Näyttelijäntie-Ida Aalbergin tie-korttelin n:o 29139

- länsiraja ja sen pohjoinen jatke-Haagan ja Etelä-Kaarelan kaupunginosien välinen raja.
119. äänestysalue. (Pohjois-Haagan pohjoinen äänestysalue): Se osa Haagan kaupunginosasta, jonka rajat ovat Lasilan ja Pohjois-Haagan osa-alueiden välinen raja-Haagan ja Etelä-Kaarelan kaupunginosien välinen raja-korttelin n:o 29319 länsirajan pohjoinen jatke ja korttelin länsiraja-Ida Aalbergin tie-Adolf Lindforsin tie ja sen läntinen jatke.
120. äänestysalue. (Kannelmäen itäinen äänestysalue): Se osa Kannelmäen osa-alueesta, joka on linjan korttelin n:o 33128 itärajan pohjoinen jatke ja korttelin itäraja-Kaarelantie-Vanhaistentie-korttelin n:o 33120 itäraja ja sen eteläinen jatke itäpuolella.
121. äänestysalue. (Kannelmäen läntinen äänestysalue): Se osa Etelä-Kaarelan kaupunginosan Kannelmäen osa-alueesta, joka on etelä- ja länsipuolella linjaa korttelin n:o 33123 etelärajan läntinen jatke ja korttelin eteläraja-Kanneltie-korttelin n:o 33120 itäraja ja sen eteläinen jatke.
122. äänestysalue. (Kannelmäen pohjoinen äänestysalue): Se osa Kannelmäen osa-alueesta, joka on länsi- ja pohjoispuolella linjaa korttelin n:o 33128 itärajan pohjoinen jatke ja korttelin itäraja-Kaarelantie-Vanhaistentietä etelään-Kanneltie-korttelin n:o 33123 eteläraja ja sen läntinen jatke.
123. äänestysalue. (Etelä-Kaarelan äänestysalue): Koko 33, kaupunginosa (Etelä-Kaarela) Kannelmäen osa-alueita lukuun ottamatta.
124. äänestysalue. (Maunulan kaakkoinen ja Metsälän äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Tuusulantie-Oulunkylän ja Käpylän kaupunginosien välinen raja-Oulunkylän ja Pasilan kaupunginosien välinen raja-Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja-Metsälän ja Maunulan osa-alueiden välinen raja-Männikkötie-Koivikkotie-Rajametsäntie-Pakilantie.
125. äänestysalue. (Maunulan läntinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Maunulantie-Kuusikkotietä kaakkoon-Metsäpurontie-Männikkötie-Töyrytie-Koivikkotie-Männikkötie-Maunulan ja Metsälän osa-alueiden välinen raja-Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja-Pirkkolantie.
126. äänestysalue. (Keski-Maunulan äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Metsäpurontie-Rajametsäntie-Koivikkotie-Töyrytie-Männikkötie.

127. äänestysalue. (Maunulan koillinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja-Tuusulantie-Pakilantie.
128. äänestysalue. (Maunulan pohjoinen ja Pirkkolan äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Muurimestarintie-Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja-Pakilantie-Metsäpurontie-Kuusikkotietä luoteeseen-Maunulantie-Pirkkolantie-Oulunkylän ja Haagan kaupunginosien välinen raja.
129. äänestysalue. (Patolan läntinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Käskynhaltijantie-korttelin n:o 28169 eli Kustaankartanon vanhainkodin alueen koillisraja-Kivalterintietä koilliseen-Mestarintie-Pikalähetintie-Kivalterintie-Kylävoudintie-Oulunkylän ja Käpylän kaupunginosien välinen raja-Tuusulantie.
130. äänestysalue. (Keski-Oulunkylän äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Oulunkylän ja Pakilan kaupunginosien välinen raja-Yhdyskunnantie-Siltavoudintie-Oulunkyläntie-päärata-Kylävoudintie-Kivalterintie-Pikalähetintie-Mestarintie-Kivalterintie-korttelin n:o 28169 eli Kustaankartanon vanhainkodin alueen koillisraja-Käskynhaltijantie-Tuusulantie.
131. äänestysalue. (Oulunkylän itäinen äänestysalue): Se osa Oulunkylän kaupunginosasta, joka on linjan Yhdyskunnantie-Siltavoudintie-Oulunkyläntie-päärata etelä- ja itäpuolella.
132. äänestysalue. (Länsi-Pakilan läntinen äänestysalue): Se osa Pakilan kaupunginosan Länsi-Pakilan osa-alueetta, joka on Pakilantien länsipuolella.
133. äänestysalue. (Länsi-Pakilan itäinen äänestysalue): Se osa Pakilan kaupunginosan Länsi-Pakilan osa-alueesta, joka on Pakilantien itäpuolella.
134. äänestysalue. (Itä-Pakilan äänestysalue): Pakilan kaupunginosan Itä-Pakilan osa-alue.
135. äänestysalue. (Paloheinän äänestysalue): Tuomarinkylän kaupunginosan Paloheinän osa-alue.
136. äänestysalue. (Tuomarinkylän äänestysalue): Tuomarinkylän kaupunginosa lukuun ottamatta Paloheinän osa-alueetta.
137. äänestysalue. (Viikin ja Pihlajamäen läntinen äänestysalue): Viikin kaupunginosa ja se osa Malmin kaupunginosan Pihlajamäen osa-alueesta, joka on Rapakiventien ja Pihlajamäentien länsipuolella.

138. äänestysalue. (Pihlajamäen itäinen äänestysalue): Se osa Pihlajamäen osa-alueesta, joka on Rapakiventien ja Pihlajamäentien itäpuolella.
139. äänestysalue. (Ala-Malmin äänestysalue): Rajat: Latokartanontie-Pukinmäentie-rautatie-Ormusmäentie-Vasaratie ja sen itäinen jatke-Malmin ja Suurmetsän (Puistolan) kaupunginosien välinen raja-Malmin ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja-Malmin ja Vartiokylän kaupunginosien välinen raja-Malmin ja Viikin kaupunginosien välinen raja.
140. äänestysalue. (Pukinmäen äänestysalue): Rajat: Vantaan joki-Malmin ja Pukinmäen kaupunginosien välinen raja-Syystie-Suvitie-Ahomäentie-Karhusuontie-Uimarannantie-Vantaanjoki.
141. äänestysalue. (Ylä-Malmin äänestysalue): Rajat: rautatie-hiekkakuopan raide-Vanha Tapanilantie-Notkotie-Vainiontie-Syystie-Malmin ja Pukinmäen kaupunginosien välinen raja.
142. äänestysalue. (Tapaninvainion ja Siltamäen äänestysalue): Rajat: Vantaanjoki-Uimarannantie-Karhusuontie-Ahomäentie-Suvitie-Syystie-Vainiontie-Notkotie-Vanha Tapanilantie-Länsirinnetie-Kottaraistie-Leppälinnuntie-Hippiäistie-Leivosentie-Leivosenkuja-Vallesmannintie sekä lisäksi Suutarilan kaupunginosan Siltamäen osa-alue.
143. äänestysalue. (Tapanilan äänestysalue): Rajat: hiekkakuopan raide-Vanha Tapanilantie-Länsirinnetie-Sidetie-Yrttimaantie-Tapaninkylän ja Suurmetsän (Puistolan) kaupunginosien välinen raja-Malmin ja Suurmetsän kaupunginosien välinen raja-Vasaratien itäinen jatke-Vasaratie-Ormusmäentie-rautatie.
144. äänestysalue. (Tapanilan pohjoinen ja Puistolan läntinen äänestysalue): Rajat: Suutarilan ja Tapaninkylän kaupunginosien välinen raja-rautatie-Suuntimotie ja sen lounainen jatke-Malmin ja Suurmetsän (Puistolan) kaupunginosien välinen raja-Yrttimaantie-Sidetie-Länsirinnetie-Kottaraistie-Leppälinnuntie-Hippiäistie-Leivosentie-Leivosenkuja-Vallesmannintie.
145. äänestysalue. (Suurmetsän äänestysalue): Se osa Suurmetsän (Puistolan) kaupunginosasta, joka on linjan Mustaniementie-Mustaniemenkuja-Sirkkalanmäki-Suuntimotie ja sen lounainen jatke itäpuolella.
146. äänestysalue. (Suutarilan äänestysalue): Rajat: Siltamäen ja Ala-Tikkurilan osa-alueiden välinen raja-Suu-

tarilan ja Tapaninkylän kaupunginosien välinen raja-rautatie-Suuntimotie-Sirkkalanmäki-Mustaniemenkuja-Mustaniementie- kaupungin raja.

147. äänestysalue. (Kulosaaren eteläinen äänestysalue): Se osa Kulosaaren kaupunginosasta, jonka rajat ovat Marsalkan tie-Kulosaarentie-Risto Rytin tie-Kyösti Kallion tie-Svinhufvudintie-Tupasaarentie-Itäinen moottoritie-Tullisaaren selkä- Ho-peasalmi.
148. äänestysalue. (Kulosaaren pohjoinen äänestysalue): Se osa Kulosaaren kaupunginosasta, joka ei kuulu 147. äänestysalueeseen.
149. äänestysalue. (Herttoniemen lounainen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, joka on länsipuolella linjaa Itäinen moottoritie-Hiihtomäentie-Mäyrätie-Majavatie ja sieltä hiihtomäen pohjoispuolitse Fastholman länsikärkeen.
150. äänestysalue. (Herttoniemen läntinen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Kettutie-Eränkävijäntori-Susitie-Majavatie-Hiihtomäentie-Mäyrätie-Majavatie ja sieltä hiihtomäen pohjoispuolitse Fastholman länsikärkeen, josta korttelien n:o 43128 ja 43125 pohjoispuolitse Kettutielle.
151. äänestysalue. (Keski-Herttoniemen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Herttoniementie-Hiihtomäentie-Majavatie-Susitie-Eränkävijäntori-Kettutie-Siilitie-Herttoniementie.
152. äänestysalue. (Herttoniemen luoteinen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Herttoniemen ja Viikin kaupunginosien välinen raja-Viikintie-Viikintien ja Kärppäkujan risteys-korttelin n:o 43153 luoteisraja-Siilitie-Kettutie ja sieltä korttelien n:o 43125 ja 43128 pohjoispuolitse Fastholman länsikärkeen.
153. äänestysalue. (Herttoniemen pohjoinen äänestysalue): Ne osat Herttoniemen ja Vartiokylän kaupunginosista, joiden rajat ovat Herttoniementie-Siilitie-korttelin n:o 43153 luoteisraja ja sen jatke-Viikintie-Herttoniemen rata.
154. äänestysalue. (Herttoniemen teollisuusalueen ja Länsi-Roihuvuoren äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosasta, jonka rajat ovat Roihuvuorentien pohjoispäästä alkaen-korttelin n:o 43215 pohjoisraja ja länsiraja-korttelin n:o 43214

- länsiraja ja eteläraja-Roihuvuorentie-Abraham Wetterin tie-Johan Sederholmin tie- Väylänsuu-Loppilahti-Tullisaarenselkä-Itäinen moottoritie-Herttoniementie-Porvoontie.
- 155.äänestysalue.(Keski-Roihuvuoren äänestysalue): Herttoniemen kaupunginosan Roihuvuoren osa-alueen korttelit n:o 43214 ja 43215.
- 156.äänestysalue.(Roihuvuoren itäinen äänestysalue): Se osa Herttoniemen kaupunginosan Roihuvuoren osa-alueesta, joka on linjan Roihuvuorentie-Abraham Wetterin tie-Johan Sederholmin tie-Väylänsuu itäpuolella.
- 157.äänestysalue.(Marjaniemen äänestysalue): Marjaniemen osa-alue siihen kuuluvine saarineen.
- 158.äänestysalue.(Puotilan eteläinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotilan osa-alueen korttelit n:o 45201, 45207-45209, 45215 ja 45216 sekä niiden länsipuolinen ja Itäisen moottoritien eteläpuolinen osa Puotilan osa-alueesta.
- 159.äänestysalue.(Puotilan itäinen äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Puotilan osa-alueen korttelit n:o 45202-45206, 45210-45214, 45217 ja 45218 ynnä niiden pohjois- ja itäpuolinen osa Puotilan osa-alueesta.
- 160.äänestysalue.(Vartiokylän pohjoinen äänestysalue): Se osa Vartiokylän kaupunginosasta, jonka rajat ovat Herttoniemen rata-Vartiokylän ja Viikin kaupunginosien välinen raja-Vartiokylän ja Malmin kaupunginosien välinen raja-Vartiokylän ja Mellunkylän kaupunginosien välinen raja-Myllypuron ja Vartioharjun osa-alueiden välinen raja-Itäinen moottoritie.
- 161.äänestysalue.(Vartioharjun äänestysalue): Vartiokylän kaupunginosan Vartioharjun osa-alue kortteli n:o 45219 mukaanluettuna.
- 162.äänestysalue.(Mellunkylän äänestysalue):Mellunkylän kaupunginosa.
- 163.äänestysalue.(Suomenlinnan äänestysalue):Suomenlinnan kaupunginosa Särkkää ja Harakkaa lukuun ottamatta sekä lisäksi Isosaari ja Kuivasaari.
- 164.äänestysalue.(Santahaminan äänestysalue): Santahaminan kaupunginosa Isosaarta ja Kuivasaarta lukuun ottamatta sekä lisäksi Liivasaaret.
- 165.äänestysalue.(Laajasalon eteläinen ja Villingin äänestysalue): Laajasalon kaupunginosan Tahvonlahden, Hevossalmen ja Jollaksen osa-alueet, Villingin kaupunginosa ja Itäsaaret.

- 166.äänestysalue.(Laajasalon pohjoinen ja Tammisalon äänestys-
alue): Tammisalon ja Vartiosaaren kaupungin-
osat sekä Laajasalon kaupunginosan Yliskylän
ja Tullisaaren osa-alueet.
- 167.äänestysalue.Toisilla paikkakunnilla, laitoksissa ym. oleske-
levat Helsingin kaupungissa henkikirjoitetut
sekä kaupungissa henkikirjoitetut vakinaista
asuinpaikkaa vailla olevat henkilöt.
-

139. RAKENNUSTARKASTUSVIRASTON JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 27 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1953:77)

1 §. Helsingin kaupungin rakennustarkastusviraston tehtävänä on maistraatin alaisena huolehtia rakennusvalvonnasta Helsingin kaupungin alueella.

2 §. Rakennustarkastusvirastossa, jonka päällikkönä toimii rakennustarkastaja, on seuraavat osastot:

- 1) kansliaosasto,
- 2) rakennuslupaosasto,
- 3) tarkastusosasto ja
- 4) valvontaosasto.

Rakennustarkastusviraston asiantuntijaeliminä ovat tarkastustoimikunta ja julkisivutoimikunta.

Rakennustarkastaja.

3 §. Rakennustarkastajan tehtävänä on laeissa ja asetuksissa sekä kaupungin rakennusjärjestyksessä ja muissa kunnallissäännöissä määrättyjen tehtävien lisäksi

1) johtaa ja valvoo rakennustarkastusviraston ja sen henkilökunnan toimintaa sekä antaa tätä toimintaa koskevia määräyksiä,

2) valvoo, että tarkastettaviksi annetut rakennuslupahakemukset viivytyksettä ja huolellisesti tarkastetaan, että niistä hankitaan tarkastustoimikunnan ja julkisivutoimikunnan lausunnot niissä tapauksissa, joista tässä johtosäännössä määrätään, ja että rakennuslupahakemukset tarkastuksen jälkeen ilmoituksin asiassa tarkastustoimikunnassa tai julkisivutoimikunnassa ehkä suoritetuista äänestyksistä viraston toimesta toimitetaan maistraatille,

3) valvoo, että tarkastettaviksi annetut muut kuin edellä 2) kohdassa mainitut muihin rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä koskevat hakemukset viivytyksettä ja huolellisesti tarkastetaan, että niistä hankitaan tarkastustoimikunnan ja julkisivutoimikunnan lausunnot niissä tapauksissa, joista tässä johtosäännössä määrätään, ja että hakemukset tarkastuksen jälkeen ilmoituksin asiassa tarkastustoimikunnassa tai julkisivutoimikunnassa ehkä suoritetuista äänestyksistä viraston toimesta toimi-

tetaan maistraatille, mikäli niiden ratkaiseminen ei rakennusjärjestyksen nojalla ole siirretty rakennustarkastajalle,

4) määrätä, missä tapauksissa virasto hankkii rakennuslupahakemuksista ja muita rakennustoimenpiteitä koskevista lupahakemuksista lausuntoja muilta viranomaisilta,

5) huolehtia siitä, että rakennustarkastusviraston tai rakennustarkastajan toimitettaviksi määrättyt katselmuksot ja muut toimitukset suoritetaan,

6) olla maistraatin määräyksestä mukana toimittamassa ja itse toimittaa toimialaansa kuuluvia katselmuksia,

7) valvoa, että rakennusvalvontaa ja rakennustilastoa varten pidetään asianmukaisia luetteloita ja kortistoja,

8) antaa tilastotoimistolle kaupungin kunnalliskertomukseen otettavia sekä rakennustilastoja varten tarpeellisia tilastotietoja kaupungin alueella tapahtuneesta rakennustoiminnasta,

9) olla tarvittaessa saapuvilla niissä maistraatin istunnoissa, joissa käsitellään rakennusasioita,

10) antaa vuosittain maaliskuun kuluessa maistraatille kertomus rakennustarkastusviraston toiminnasta edellisestä vuonnasta,

11) antaa maistraatille määräaikana ehdotus viraston talousarvioiksi seuraavaa toimintavuotta varten sekä valvoa, että rahavarojen säilytyksessä, tilityksessä ja kirjanpidossa, laskujen hyväksymisessä ja kirjaamisessa sekä irtaimistoluettelon laadinnassa noudatetaan kaupungin tilisäännön määräyksiä,

12) hyväksyä viraston laskut, maksumääräykset ja maksuunpanoluettelot,

13) seurata rakennustoiminnan yleistä kehitystä ja tehdä maistraatille toimialaansa koskevia esityksiä tarvittaviksi parannuksiksi ja uudelleenjärjestelyiksi,

14) toimia palolautakunnan jäsenenä, mikäli kaupunginvaltuusto hänet siihen määrää,

15) antaa toimialaansa kuuluvia lausuntoja ja selvityksiä kaupungin viranomaisille pyynnöstä sekä valtion viranomaisille siten kuin siitä on erikseen säädetty,

16) huolehtia rakentajille tarkoitettujen rakentamista koskevien yleisohjeiden laatimisesta ja lähettamisestä maistraatin vahvistettaviksi sekä niiden jatkuvasta kehittämisestä,

17) huolehtia siitä, että valvontaosasto avustaa terveydenhoitolautakuntaa ja terveydenhoitovirastoa terveydenhoitosäännössä mainittujen asuntojentarkastustehtävien suorittamisessa,

18) huolehtia yhteistoiminnassa kaupunginhallituksen koulutustoitokunnan kanssa siitä, että henkilökunnalle annetaan tarpeellista jatkokoulutusta,

19) olla rakennustarkastusvirastossa yleisön tavattavissa maistraatin määräämänä aikana,

20) valvoa erityisesti, että rakennustarkastusviraston henkilökunta noudattaa tämän johtosäännön 41 §:n määräyksiä, sekä

21) suorittaa kaupunginhallituksen ja maistraatin määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Jos rakennustarkastaja rakennusvalvontaa suorittaessa havaitsee rikkomuksia voimassaolevia säännöksiä vastaan ja erittäinkin milloin vaaran katsotaan olevan olemassa, tulee hänen, mikäli maistraatin tai terveydenhoitolautakunnan toimenpiteet ovat asiassa tarpeen, siitä viipymättä ilmoittaa asianomaisille viranomaisille ja ehdottaa tämän johdosta tarpeellisia toimenpiteitä. Ellei asia vaadi sanottujen viranomaisten toimenpiteitä, mutta rakentamista koskevia säännöksiä vastaan on rikottu, on rakennustarkastajan ilmoitettava asiasta kaupunginviskaalille mahdollisen syytteen nostamista varten.

Niistä rakennustarkastajan päätöksistä, jotka koskevat viranhaltijan palvelukseen ottamista, eron myöntämistä tai irtisanomista sekä virkalamon myöntämistä ja viransijaisten määräämistä samoin kuin muistakin rakennustarkastajan tärkeiksi katsomista päätöksistä on pidettävä päätösluetteloa, ja on rakennustarkastajan allekirjoitettava ja kansliaosaston osastopäällikön varmennettava luetteloon merkityt päätökset.

Rakennustarkastajan ollessa vuosilomalla tai muusta syystä estyneenä hoitaa hänen tehtäviään rakennuslupaosaston päällikkö.

4 §. Rakennustarkastajan pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdintutkinto sekä hyvä perehtyneisyys rakennusalaan.

Kansliaosasto

5 §. Kansliaosaston tehtävänä on

- 1) huolehtia viraston lainopillisista ja hallinnollisista tehtävistä,
- 2) opastaa viranomaisia ja yksityisiä rakennusvalvontaa koskevissa toimialaansa kuuluvissa asioissa yhteistyössä viraston asianomaisten osastojen kanssa,
- 3) huolehtia viraston kirjaamistehtävistä, arkiston hoidosta ja tilastojen laatimisesta,
- 4) huolehtia rakennusvalvontaa ja rakennustilastoa varten tarpeellisten luetteloiden ja kortistojen pitämisestä,
- 5) huolehtia viraston kirjanpito- ja maksuunpanotehtävistä sekä irtaimistoluettelon pitämisestä,
- 6) laatia ja antaa rakennustarkastajalle ehdotus viraston vuosikertomukseksi ja talousarvioehdotukseksi,
- 7) suorittaa rakennuslupaosaston sille toimittamien lupahakemusten lainopillinen tarkastus ja huolehtia hakemusten toimittamisesta maistraatille, sikäli kuin hakemukset eivät ole rakennustarkastajan ratkaistavia,
- 8) huolehtia viraston konekirjoitustöiden suorittamisesta ja muista kansliatehtävistä,
- 9) tarkastaa ne veronhuojennus- ja liikevaihtoveronpalautuslausunnot, jotka on määrätty rakennustarkastajan annettaviksi,

10) huolehtia tiedoksiantojen toimittamisesta katselmus- ja muihin sellaisiin toimituksiin,

11) huolehtia kaupungin virka- ja eläkesääntöihin perustuvia viraston henkilökunnan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien asioiden valmistelemisesta,

12) avustaa viraston muita osastoja virka-asioissa sekä

13) huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka rakennustarkastaja antaa osaston suoritettaviksi.

6 §. Kansliaosaston päällikkönä on osastopäällikkö ja muuna henkilökuntana lainopillinen sihteeri, teknillinen sihteeri, toimistonhoitaja, kirjaaja, kanslisteja, toimistoapulaisia ja vahtimestari sekä määrärahojen puitteissa palkattuja tilapäisiä viranhaltijoita ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

7 §. Osastopäällikön ja lainopillisen sihteerin pätevyysvaatimuksena on tuomarinvirkaa varten vaadittava lainopillinen tutkinto, teknillisen sihteerin joko teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdintutkinto tahi teknillisen korkeakoulun rakennusinsinööriolosuhteissa taikka yliopistossa suoritettu vastaava diplomi-insinöörintutkinto ja toimistonhoitajaa yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto taikka Yhteiskunnallisen korkeakoulun opistolinnan tai kauppaopiston loppututkinto sekä hyvä perehtyneisyys toimisto-organisaatioon.

Muilta kansliaosaston viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava maistraatti tai rakennustarkastaja, kuitenkin siten, että toimistovirkoihin kuuluvaa virkaa täytettäessä on noudatettava kaupunginhallituksen näitä virkoja varten erikseen määräämiä pätevyysvaatimuksia.

8 §. Osastopäällikön tehtävänä on

1) johtaa ja valvoa kansliaosaston ja sen henkilökunnan toimintaa,

2) seurata rakennusvalvontaa koskevaa lainsäädäntöä sekä valvoo, että niitä noudatetaan rakennustarkastusviraston toiminnassa, ja on hänen havaituista laiminlyönneistä ilmoitettava rakennustarkastajalle,

3) avustaa rakennustarkastajaa ja viraston muita osastoja lainopillisissa kysymyksissä sekä lausuntojen ja kirjelmien laatimisessa,

4) avustaa rakennustarkastajaa rakennuslainsäädäntöä vastaan tehtyjen rikkomusten selvittämisessä ja niitä koskevien ilmoitusten antamisessa maistraatille ja syyttäväviranomaisille,

5) olla tarvittaessa rakennustarkastajan määräyksestä mukana katselmusten ja tarkastusten toimittamisessa,

6) valvoo, että luettelo viraston saatavista joutuisasti toimitetaan rahatoimistolle kannantatoimenpiteitä varten,

7) huolehtia rakennustarkastusviraston konttoriteknillisestä kehittämisestä,

8) käsitellä rakennustarkastusviraston puolesta viraston henkilö-

kunnan ikälisä-, eläke-, leskieläke- ja kasvatusapu- sekä hautausapuanomuksia ja tapaturmakorvauksia koskevat asiat,

9) pitää rakennustarkastajan päätösluettelo,

10) hoitaa lainopillisen sihteerin tehtäviä hänen vuosilomansa aikana tai hänen ollessaan muusta syystä estyneenä sekä

11) suorittaa rakennustarkastajan määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

9 §. Lainopillisen sihteerin tehtävänä on

1) toimia sihteerinä tarkastustoimikunnan ja julkisivutoimikunnan kokouksissa ja laatia kokousten pöytäkirjat,

2) huolehtia rakennustarkastusviraston katselmuskutsujen ja tiedotusten lähettämisestä asianomaisille,

3) suorittaa ne muut tehtävät, jotka osastopäällikkö määrää, sekä

4) hoitaa osastopäällikön tehtäviä hänen vuosilomansa aikana tai hänen ollessaan muusta syystä estyneenä.

10 §. Teknillisen sihteerin tehtävänä on rakennustarkastajan ja kansliaosaston päällikön ohjeiden mukaisesti

1) avustaa rakentamista koskevien säännösten soveltamiseen liittyvien kysymysten valmistelemissä,

2) avustaa rakentajille tarkoitettujen rakentamista koskevien yleisohjeiden laatimisessa ja huolehtia niiden jatkuvasta täydentämisestä,

3) avustaa rakennustarkastajaa viraston suorittaman rakennusvalvonnan tehokkuuden ja tarkoituksenmukaisuuden seuraamisessa sekä ohjeiden antamisessa yksittäistapauksissa,

4) tehdä rakennustarkastajalle ja osastopäällikölle esityksiä viraston sisäisten työmuotojen ja toimintatapojen jatkuvaksi kehittämiseksi,

5) laatia ehdotus viraston vuosikertomukseksi,

6) avustaa viraston muita osastoja asioissa, joissa ennakolta pyydetään viraston lausuntoa rakennusvalvontaa koskevissa kysymyksissä, sekä

7) suorittaa ne muut tehtävät, jotka rakennustarkastaja tai kansliaosaston päällikkö määrää.

11 §. Kansliaosaston muun henkilökunnan tehtävät määrää osastopäällikkö.

Rakennuslupaosasto.

12 §. Rakennuslupaosaston tehtävänä on

1) tutkia ja tarkastaa yksityiskohtaisesti rakennustarkastusviraston tarkastettaviksi annetut rakennuslupahakemukset niihin kuuluvine pää- ja työpiirustuksineen ja muine liitteineen, lukuun ottamatta rakennepiirustuksia ja lujuuslaskelmia, sekä hakemukset, jotka tarkoittavat maistraatin tai rakennustarkastajan luvan saamista rakennustoi-
menpiteeseen,

2) hankkia rakennustarkastajan ohjeiden mukaan rakennuslupaha-

kemuksista ja muista rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä koskevista lupahakemuksista lausuntoja eri viranomaisilta,

3) hankkia rakennepiirustuksista tarkastusosaston lausunto ja huolehtia rakennuslupahakemusten ja muihin rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä koskevien hakemusten esittelystä julkisivu- ja tarkastustoitimikunnille sekä rakennustarkastajalle,

4) valmistella rakennustarkastajan maistraatille annettavat lausunnot niistä rakennuslupahakemuksista ja rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä koskevista lupahakemuksista, joita ei esitellä julkisivu- ja tarkastustoitimikunnille,

5) valvoa, milloin kaupunki tontin luovutusehdoissa tai muulla tavoin on määrännyt sen rakennettavaksi kaupungin viranomaisten hyväksymien piirustusten mukaan, että piirustukset on laadittu sopimuksen mukaisesti, sekä määräysten noudattamatta jättämisestä tehdä ilmoitus asianomaiselle kaupungin viranomaiselle,

6) valvoa, milloin kaupunki on rakennuttajana, että piirustukset ovat kaupungin asianomaisen viranomaisen hyväksymät, ellei ole kysymys pienehköstä muutoksesta, joka on rakennustarkastusviraston vaatima,

7) antaa kansliaosastolle tiedot maksuista, jotka rakennuttajan on suoritettava rakennustyön valvonnasta,

8) suorittaa rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrätyt rakennusasetuksen 52 §:ssä tarkoitetut katselmuksset,

9) avustaa tarvittaessa loppukatselmusten suorittamisessa ja rakennustarkastajan määräyksestä suorittaa mainittuja katselmuksia,

10) valmistella maistraatille annettavat lausunnot osaston toimialaan kuuluvissa kysymyksissä,

11) huolehtia siitä, että rakennuttajille tarvittaessa tiedotetaan lupahakemuksissa olevista puutteellisuuksista ja virheellisyyksistä ja annetaan ohjeita niiden korjaamisessa,

12) opastaa viranomaisia ja yksityisiä rakennusvalvontaa koskevissa toimialaansa kuuluvissa asioissa yhteistyössä viraston asianomaisten osastojen kanssa,

13) antaa lausuntoja rakennusten julkisivujen väreistä ja materiaaleista,

14) huolehtia tarvittaessa rakennusten lämpö- ja saniteettitekniisiä laitteita koskevien suunnitelmien tarkastamisesta,

15) avustaa tarvittaessa rakennusjärjestyksen 6 §:n 5 momentissa mainittua toimikuntaa toimialaansa koskevissa kysymyksissä sekä

16) huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka rakennustarkastaja antaa osaston suoritettaviksi.

13 §. Rakennuslupaosaston päällikkönä on yliarkkitehti ja muuna henkilökuntana tarkastusarkkitehti, arkkitehti, julkisivujen tarkastaja, rakennushygieenikko, koneteknillisiä tarkastajia ja rakennusmestareita sekä määrärahojen puitteissa palkattuja tilapäisiä viranhaltijoita ja työsuhteessa olevaa henkilökuntaa.

14 §. Yliarkkitehdin, tarkastusarkkitehtien ja julkisivujen tarkastajan samoin kuin muiden vakinaisten arkkitehtien pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdintutkinto, rakennushygieenikon yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto ja perehtyneisyys rakennushygieniaan, koneteknillisten tarkastajien teknillisessä opistossa suoritettu insinöörintutkinto ja perehtyneisyys saniteettitekniikkaan ja rakennusmestareiden teknillisen koulun loppututkinto.

Muilta rakennuslupaosaston viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava maistraatti tai rakennustarkastaja.

15 §. Yliarkkitehdin tehtävänä on

- 1) johtaa ja valvoa osaston ja sen henkilökunnan toimintaa,
- 2) huolehtia siitä, että tarkastettaviksi annetut rakennuslupahakemukset ja hakemukset, jotka tarkoittavat maistraatin luvan saamista rakennustoimenpiteeseen, viivytyksettä ja huolellisesti tutkitaan ja tarkastetaan ja että ne tarkastusten jälkeen toimitetaan kansliaosastolle,
- 3) esitellä rakennustarkastajalle laadultaan yksinkertaisia pientaloja koskevat rakennuslupahakemukset, vähäisiä rakennustoimenpiteitä koskevat hakemukset, joihin vaaditaan maistraatin lupa, sekä hakemukset, jotka tarkoittavat rakennustarkastajan luvan saamista rakennustoimenpiteeseen,
- 4) huolehtia siitä, että muut kuin 3) kohdassa tarkoitetut lupahakemukset esitellään tarkastustoimikunnalle sekä julkisivutoimikunnalle,
- 5) huolehtia rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrättyjen rakennusasetuksen 52 §:ssä tarkoitettujen katselmusten toimittamisesta sekä suorittaa rakennustarkastajan määräyksestä loppukatselmuksia,
- 6) huolehtia siitä, että kansliaosastolle annetaan rakennusvalvontakortistoa ja rakennustilastoa varten tarpeelliset tiedot,
- 7) olla rakennustarkastajan määräyksestä saapuvilla niissä maistraatin istunnoissa, joissa käsitellään rakennusasioita,
- 8) seurata rakennustoiminnan yleistä kehitystä ja tehdä rakennustarkastajalle tätä koskevia esityksiä,
- 9) hoitaa rakennustarkastajan tehtäviä hänen vuosilomansa aikana tai hänen ollessaan muusta syystä estyneenä,
- 10) olla rakennustarkastusvirastossa yleisön tavattavissa rakennustarkastajan määräämänä aikana sekä
- 11) suorittaa rakennustarkastajan määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

16 §. Tarkastusarkkitehtien ja arkkitehtien tehtävänä on

- 1) tarkastaa yliarkkitehdin ohjeiden mukaan heidän tarkastettavakseen annetut lupahakemukset,
- 2) toimia rakennustarkastajan määräyksestä esittelijöinä tarkastus- ja julkisivutoimikunnissa,
- 3) suorittaa yliarkkitehdin määräyksestä rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrättyjä rakennusasetuksen 52 §:ssä tarkoitettuja katselmuksia sekä

4) suorittaa yliarkkitehdin määräämät heidän toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Yliarkkitehdin ollessa vuosilomalla tai muusta syystä estyneenä hoitaa hänen virkaansa rakennustarkastajan määräämä tarkastusarkkitehti.

17 §. Julkisivujen tarkastajan tehtävänä on

1) tarkastaa tarvittaessa uudisrakennuspiirustusten julkisivujen värit ja materiaalit ja antaa niistä lausuntonsa,

2) antaa lausuntonsa historiallisten ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten väreistä ja materiaaleista,

3) avustaa valvontaosastoa kaupungin alueella olevien rakennusten julkisivujen, porttien, aitojen samoin kuin tonteilla olevien istutusten jatkuvassa valvonnassa ja tehdä esityksiä havaitsemiensa epäkohtien poistamiseksi,

4) olla rakennustarkastajan määräyksestä tarvittaessa saapuville julkisivutoimikunnan kokouksissa ja toimia niissä esittelijänä sekä

5) suorittaa yliarkkitehdin määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

18 §. Rakennushygieenikon tehtävänä on

1) avustaa ilmanvaihtoa, vesi- ja jätehuoltoa, valaistusta, rakennusakustiikkaa ja saniteettiteknilisiä töitä sekä muita rakennushygieenian alaa koskevien kysymysten valmistelemisessä,

2) avustaa sekä rakennuskohtaisten että alueellisten rakennushygieenian alaan kuuluvien yleisohjeiden laatimisessa ja huolehtia niiden jatkuvasta täydentämisestä,

3) tarkastaa rakennustarkastajan määräämissä tapauksissa rakennuskohtaisesti toimialaansa kuuluvia suunnitelmia sekä antaa niistä lausuntoja,

4) avustaa tarkastusosastoa toimialaansa kuuluvien suunnitelmien tarkoituksenmukaisen toteuttamisen valvonnassa sekä

5) suorittaa yliarkkitehdin määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

19 §. Koneteknillisten tarkastajien tehtävänä on

1) tarkastaa rakennushygieenikon ohjeiden mukaisesti yksittäistapauksissa rakennushygieenian alaan liittyviä suunnitelmia ja avustaa häntä suunnitelmien tarkoituksenmukaisen toteuttamisen valvonnassa sekä

2) suorittaa yliarkkitehdin ja rakennushygieenikon määräämät heidän toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

20 §. Rakennuslupaosaston muun henkilökunnan tehtävät määrää yliarkkitehti.

Tarkastusosasto.

21 §. Tarkastusosaston tehtävänä on

- 1) tutkia ja tarkastaa rakennustarkastusviraston tarkastettaviksi annetut rakennepiirustukset ja lujuuslaskelmat ja antaa niistä lausunnot rakennuslupaosastolle,
- 2) tarkastaa rakennusten perustamistapaa osoittavat selvitykset,
- 3) valvoa, että rakennustyöt ja rakennustoimenpiteet suoritetaan annettujen lupien ja voimassaolevien säännösten mukaisesti,
- 4) valvoa, että rakennustöitä ja -toimenpiteitä ei suoriteta ilman lupaa, milloin sellainen vaaditaan, ja tarvittaessa tehdä siitä ilmoitus valvontaosastolle,
- 5) huolehtia tarvittaessa lupahakemusten esittelystä rakennepiirustusten osalta tarkastustoimikunnalle ja rakennustarkastajalle,
- 6) antaa tarvittavat rakenteellisia kysymyksiä ja vastaavaa työnohjohtajaa sekä rakenteiden valvojaa koskevat lausunnot rakennustarkastajalle ja rakennustarkastusviraston muille osastoille,
- 7) tutkia ja tarkastaa kadun erilleen aitaamista koskevat hakemukset hankittuaan niistä poliisilaitoksen ja rakennusviraston lausunnot ja esitellä ne rakennustarkastajalle sekä valvoa, että päätöksessä mainittuja lupaehtoja noudatetaan ja että aitausta koskevista maksuista annetaan tiedot kansliaosastolle,
- 8) valmistella maistraatille annettavat lausunnot osaston toimialaan kuuluvissa kysymyksissä,
- 9) suorittaa rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrätty katselmuksat, sikäli kuin niitä ei ole annettu muun osaston suoritettavaksi,
- 10) huolehtia siitä, että rakennuttajille tarvittaessa tiedotetaan rakennepiirustuksissa ja niihin liittyvissä selvityksissä olevista puutteellisuuksista ja virheellisyyksistä ja annetaan ohjeita näiden korjaamisessa,
- 11) opastaa viranomaisia ja yksityisiä rakennusvalvontaa koskevissa toimialaansa kuuluvissa asioissa yhteistyössä viraston asianomaisten osastojen kanssa,
- 12) valvoa, ettei uudisrakennus- ja muutostöitä sekä purkamis-, louhinta-, maankaivuu- ja leikkaus- sekä muita sellaisia töitä suoriteta siten, että siitä aiheutuu vahinkoa henkilöille tai omaisuudelle,
- 13) osallistua kokoushuone- ynnä muihin niihin verrattaviin katselmuksiin ja antaa lausuntonsa yleisessä järjestyssäännössä mainittujen tilapäisten katsomoiden, teltojen ja rakennelmien henkilöturvallisuudesta,
- 14) avustaa tarvittaessa rakennusjärjestyksen 6 §:n 5 momentissa mainittua toimikuntaa toimialaansa koskevissa kysymyksissä sekä
- 15) huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka rakennustarkastaja antaa osaston suoritettaviksi.

22 §. Tarkastusosaston päällikkönä on yli-insinööri ja muuna henkilökuntana tarkastusinsinöörejä, insinöörejä, valvova rakennusmestari ja

rakennusmestareita sekä määrärahojen puitteissa palkattuja tilapäisiä viranhaltijoita ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

23 §. Yli-insinöörin ja tarkastusinsinöörien pätevyysvaatimuksena on teknillisen korkeakoulun rakennusinsinööri-osastossa tai yliopistossa suoritettu vastaava diplomi-insinöörintutkinto ja kokemus rakennesuunnittelussa sekä muiden vakinaisten insinöörien joko teknillisen korkeakoulun rakennusinsinööri-osastossa tai yliopistossa suoritettu vastaava diplomi-insinöörintutkinto tai teknillisen opiston rakennusinsinööri-osastossa suoritettu insinöörintutkinto, valvovan rakennusmestarin teknillisen koulun talonrakennuksen opintosuunnan loppututkinto ja rakennusvalvontatoiminnan tuntemus sekä hyvä perehtyneisyys rakentamista koskeviin säännöksiin ja määräyksiin ynnä virassa saavutettu hallinnollinen kokemus tällä alalla sekä rakennusmestareiden teknillisen koulun loppututkinto.

Muilta tarkastusosaston viranhaltijoilta vaadittavan pätevyuden määrää valinnan suorittava maistraatti tai rakennustarkastaja.

24 §. Yli-insinöörin tehtävänä on

- 1) johtaa ja valvoa osaston ja sen henkilökunnan toimintaa,
- 2) huolehtia siitä, että tarkastettaviksi annetut rakennepiirustukset ja lujuuslaskelmat viivytyksettä ja huolellisesti tutkitaan ja tarkastetaan ja että niistä annetaan pyydetty lausunnot,
- 3) huolehtia lupahakemusten esittelystä rakennepiirustusten osalta tarkastustoimikunnalle tai rakennustarkastajalle,
- 4) antaa tarvittavat rakenteellisia kysymyksiä ja vastaavaa työnohjohtajaa sekä rakenteiden valvojaa koskevat lausunnot rakennustarkastajalle sekä rakennustarkastusviraston muille osastoille,
- 5) valvoa, että osaston tehtäväksi määrätyt tarkastus- ja valvontatehtävät asianmukaisesti suoritetaan sekä, milloin rakennusvalvontaa suoritettaessa on havaittu rikkomuksia tai muuten tarvittaessa ja erittäinkin milloin vaaran katsotaan olevan olemassa, viipymättä ilmoittaa siitä rakennustarkastajalle ja ehdottaa tämän johdosta tarpeellisia toimenpiteitä,
- 6) suorittaa rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrätyt katselmuksset, sikäli kuin niitä ei ole annettu muun osaston suoritettavaksi,
- 7) huolehtia siitä, että kansliaosastolle annetaan rakennusvalvontakortistoa ja rakennustilastoa varten tarpeelliset tiedot,
- 8) olla rakennustarkastajan määräyksestä saapuvilla niissä maistraatin istunnoissa, joissa käsitellään rakennusasioita,
- 9) seurata rakennustekniikan yleistä kehitystä ja tehdä rakennustarkastajalle tätä koskevia esityksiä,
- 10) neuvoa ja opastaa rakennuttajia rakenteellisia periaatekysymyksiä koskevissa asioissa yhteistoiminnassa rakennustarkastajan kanssa,
- 11) osallistua rakennustarkastajan määräyksestä kokoushuone- ynnä muihin niihin verrattaviin katselmuksiin,

12) olla rakennustarkastusvirastossa yleisön tavattavissa rakennustarkastajan määräämänä aikana sekä

13) suorittaa rakennustarkastajan määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

25 §. Tarkastusinsinöörien ja insinöörien tehtävänä on

1) valvoa, että rakennustyöt ja rakennustoimenpiteet suoritetaan annettujen lupien ja voimassaolevien säännösten mukaisesti,

2) tarkastaa yli-insinöörin ohjeiden mukaan heidän tarkastettavikseen annetut rakennepiirustukset ja lujuuslaskelmat,

3) tutkia ja tarkastaa kadun erilleen aitaamista koskevat hakemukset,

4) suorittaa yli-insinöörin määräyksestä rakennusjärjestyksessä rakennustarkastusviraston tehtäväksi määrättyjä katselmuksia,

5) valmistella yleisessä järjestyssäännössä mainittujen tilapäisten katsomoiden, telttojen ja rakennelmien henkilöturvallisuutta koskevat lausunnot sekä

6) suorittaa yli-insinöörin määräämät heidän toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Yli-insinöörin ollessa vuosilomalla tai muusta syystä estyneenä hoitaa hänen virkaansa rakennustarkastajan määrämä tarkastusinsinööri.

26 §. Valvovan rakennusmestarin tehtävänä on

1) valvoa, että osaston rakennusmestarit viivytyksettä ja huolellia suorittavat heille kuuluvat tehtävät,

2) suorittaa yli-insinöörin määräyksestä rakennusjärjestyksessä määrättyjä katselmuksia sekä

3) suorittaa yli-insinöörin määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

27 §. Rakennusmestareiden tehtävänä on

1) suorittaa yli-insinöörin määräyksestä rakennusjärjestyksessä määrättyjä katselmuksia sekä

2) suorittaa yli-insinöörin, tarkastusinsinöörien ja valvovan rakennusmestarin määräämät heidän toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

28 §. Tarkastusosaston muun henkilökunnan tehtävät määrää osastopäällikkö.

Valvontaosasto.

29 §. Valvontaosaston tehtävänä on

1) valvoa, ettei rakennustöitä ja -toimenpiteitä suoriteta ilman lupaa, milloin sellainen vaaditaan,

2) valvoa, maistraatin tarkempien ohjeiden mukaan, ettei rakennuksessa sen valmistumisen jälkeen tehdä muutoksia tai sitä käytetä vastoin rakennuslupaa tahi rakentamista koskevia säännöksiä,

3) valvoa, ettei rakennustyötä eikä rakennustoimenpidettä suoriteta lupapäätöksessä mainitun voimassaoloajan jälkeen,

4) valvoa maistraatin päätöksissään asettamien määräaikojen ja loppukatselmuksissa annettujen määräysten noudattamista,

5) valvoa, ettei katumaata talorakennustöitä varten aidata ilman lupaa,

6) valvoa, maistraatin tarkempien ohjeiden mukaan, että rakennus tontteineen pidetään sellaisessa kunnossa, että se tyydyttää lujuu- den vaatimukset eikä aiheuta epäsiisteyttä tai rumenna ympäristöä sekä, milloin epäillään, ettei rakennus täytä terveellisyys- tai paloturvallisuuden vaatimuksia, suorittaa tarkastus ja ryhtyä toimenpiteisiin siinä ilmenneiden epäkohtien poistamiseksi,

7) valvoa yhteistoiminnassa julkisivujen tarkastajan kanssa rakennusten julkisivujen, porttien ja aitojen samoin kuin tonteilla olevien istutusten kuntoa,

8) valvoa, ettei pylväitä, kiinnikkeitä sekä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteita ja niihin verrattavia aseteta ilman lupaa, milloin sellainen vaaditaan,

9) avustaa tarvittaessa maistraattia katujen ja yleisten paikkojen kunnan valvonnassa,

10) valmistella maistraatille annettavat lausunnot osaston toimialaan kuuluvissa kysymyksissä,

11) valmistella ne veronhuojennus- ja liikevaihtoveronpalautuslausunnot, jotka on määrätty rakennustarkastajan annettaviksi, ja toimittaa ne kansliaosastolle tarkastettaviksi,

12) valvoa rakennusjärjestyksessä määrätyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamista,

13) opastaa viranomaisia ja yksityisiä rakennusvalvontaa koskevissa toimialaansa kuuluvissa asioissa yhteistyössä viraston asiano- maisten osastojen kanssa,

14) avustaa terveydenhoitolaetakuntaa ja terveydenhoitovirastoa terveydenhoitosäännössä mainittujen asuntojentarkastustehtävien suorittamisessa,

15) avustaa tarvittaessa rakennusjärjestyksen 6 §:n 5 momentissa mainittua toimikuntaa toimialaansa koskevissa kysymyksissä sekä

16) huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka rakennustarkastaja antaa osaston suoritettaviksi.

30 §. Valvontaosaston päällikkönä on osastopäällikkö ja muuna henkilökuntana valvontainsinöörejä, rakennusmestareita ja tarkastajia sekä määrärahojen puitteissa palkattuja tilapäisiä viranhaltijoita ja työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

31 §. Osastopäällikön pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdintutkinto tahi teknillisen korkeakoulun rakennusinsinööriosastossa taikka yliopistossa suoritettu vastaava diplomi-insinöörintutkinto, valvontainsinöörien joko teknilli-

sen korkeakoulun rakennusinsinööriolosastossa tai yliopistossa suoritettu vastaava diplomi-insinöörintutkinto tahi teknillisen opiston rakennusinsinööriolosastossa suoritettu insinöörintutkinto ja rakennusmestareiden teknillisen koulun loppututkinto.

Muilta valvontaosaston viranhaltijoilta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava maistraatti tai rakennustarkastaja.

32 §. Osastopäällikön tehtävänä on

- 1) johtaa ja valvoa osaston ja sen henkilökunnan toimintaa,
- 2) valvoa, että osaston tehtäväksi määrätyt tarkastus- ja valvontatehtävät asianmukaisesti suoritetaan sekä, milloin rakennusvalvontaa suoritettaessa on havaittu rikkomuksia tai muuten tarvittaessa ja erittäinkin milloin vaaran katsotaan olevan olemassa, viipymättä ilmoittaa siitä rakennustarkastajalle ja ehdottaa tämän johdosta tarpeellisia toimenpiteitä,
- 3) huolehtia siitä, että kansliaosastolle annetaan rakennusvalvontakorttistoa ja rakennustilastoa varten tarpeelliset tiedot,
- 4) olla rakennustarkastajan määräyksestä saapuvilla niissä maistraatin istunnoissa, joissa käsitellään rakennusasioita,
- 5) olla rakennustarkastusvirastossa yleisön tavattavissa rakennustarkastajan määräämänä aikana sekä
- 6) suorittaa rakennustarkastajan määräämät hänen toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

33 §. Valvontainsinöörien tehtävänä on

- 1) valvoa, ettei rakennustyötä eikä rakennustoimenpidettä suoriteta ilman lupaa, milloin sellainen vaaditaan, sekä ettei rakennuksessa sen valmistumisen jälkeen tehdä muutoksia tai sitä käytetä vastoin rakennuslupaa tahi rakentamista koskevia säännöksiä,
- 2) valvoa, että rakennus tontteineen pidetään sellaisessa kunnossa, että se tyydyttää lujuuden vaatimukset eikä aiheuta epäsiisteyttä tai rumenna ympäristöä, sekä milloin epäillään, ettei rakennus täytä terveellisuuden tai paloturvallisuuden vaatimuksia, suorittaa tarkastuksia, ja esittää osastopäällikölle toimenpiteitä havaitsemiensa epäkohtien poistamiseksi,
- 3) suorittaa tarvittaessa rakennuksissa tarkastuksia sen seikan toteamiseksi, ovatko ne lujuuden kannalta vaarallisia, sekä tehdä osastopäällikölle esitys rakennuksen korjaamiseksi tai purkamiseksi, milloin siihen on aihetta,
- 4) valvoa maistraatin päätöksissään asettamien määräaikojen ja loppukatselmuksessa annettujen määräysten noudattamista,
- 5) suorittaa rakennusten julkisivujen, porttien ja aitojen samoin kuin tonteilla olevien istutusten kunnan tarkastuksia,
- 6) valvoa, ettei rakennustyötä eikä rakennustoimenpidettä suoriteta lupapäätöksessä mainitun voimassaoloajan jälkeen, sekä
- 7) suorittaa osastopäällikön määräämät heidän toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.

Osastopäällikön ollessa vuosilomalla tai muusta syystä estyneenä hoitaa hänen virkaansa rakennustarkastajan määräämä valvontainsinööri.

34 §. Valvontaosaston muun henkilökunnan tehtävät määrää osastopäällikkö.

Tarkastustoimikunta.

35 §. Jollei rakennusjärjestyksessä toisin määrätä kuuluvat tarkastustoimikuntaan puheenjohtajana rakennustarkastaja sekä jäseninä kaupunginlääkäri tai hänen määräyksestään kaupunginhygieenikko ja palopäällikkö tai hänen määräyksestään palotarkastaja sekä maistraatin kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsema rakennesuunnitteluun perehtynyt rakennusinsinööri, jolle myös on valittava varamies.

Tarkastustoimikunnassa toimivat esittelijöinä yliarkkitehti ja yli-insinööri sekä rakennustarkastajan määräyksestä rakennuslupaosaston tarkastusarkkitehdit ja arkkitehdit ja tarkastusosaston tarkastusinsinöörit ja insinöörit.

Tarkastustoimikunta on päätösvaltainen, kun rakennustarkastaja ja kaksi muuta jäsentä on saapuvilla.

Tarkastustoimikunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyksiä on ilmennyt, tapahtuneet äänestykset.

Tarvittaessa tarkastustoimikunnalla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

36 §. Tarkastustoimikunnan tehtävänä on

1) antaa rakennustarkastusvirastolle lausuntonsa rakennuslupahakemuksista, ei kuitenkaan yksinkertaisia pientaloja koskevista, ellei maistraatti ole toisin määrännyt,

2) antaa rakennustarkastusvirastolle lausuntonsa rakennusasetuksen 50 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista, vähäisiä rakennustoimenpiteitä koskevia hakemuksia lukuun ottamatta, sekä

3) antaa rakennustarkastusvirastolle periaatelausuntoja rakentamiseen liittyvistä rakennusteknisistä sekä muista rakentamiseen vaikuttavista, yleiseen järjestykseen, palotoimeen ja terveydenhoitoon liittyvistä kysymyksistä.

Julkisivutoimikunta.

37 §. Jollei rakennusjärjestyksessä toisin määrätä kuuluvat julkisivutoimikuntaan puheenjohtajana rakennustarkastaja ja jäseninä asemakaavapäällikkö tai hänen määräyksestään asemakaava-arkkitehti taikka yleiskaava-arkkitehti ja kaupunginarkkitehti tai hänen määräyksestään apulaiskaupunginarkkitehti sekä kaksi maistraatin kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa rakennustaiteellisen koulutuksen saanutta ja rakennustoimeen perehtynyttä henkilöä, joille myös on valittava varamiehet.

Julkisivutoimikunta on päätösvaltainen, kun rakennustarkastaja ja kaksi muuta jäsentä on saapuvilla.

Julkisivutoimikunnassa toimivat esittelijöinä yliarkkitehti ja ra-

kennustarkastajan määräyksestä tarkastusarkkitehdit, arkkitehdit ja julkisivujen tarkastaja.

Julkisivutoimikunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyksiä on ilmennyt, tapahtuneet äänestykset.

Tarvittaessa julkisivutoimikunnalla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

38 §. Julkisivutoimikunnan tehtävänä on

1) antaa lausuntonsa lupahakemuksiin kuuluvista julkisivupiirustuksista ja rakennusten julkisivujen väreistä ja materiaaleista, yksinkertaisia pientaloja lukuun ottamatta, ellei maistraatti ole toisin määrännyt, sekä rakennuksen sopeutumisesta ympäristöönsä ja kaupunkikuvaan samoin kuin rakennuspaikan alueellisesta yleisjärjestelystä,

2) antaa rakennustarkastajan pyynnöstä lausuntonsa rakennuksen ulkonäköön ja kaupunkikuvaan vaikuttavista rakennustoimenpiteistä, niin myös pylväiden kiinnikkeiden sekä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteiden asettamisesta sekä

3) tehdä esityksiä ja pyydetessä antaa kaupungin viranomaisille lausuntoja ja selvityksiä toimialaansa kuuluvista ja siihen liittyvistä kysymyksistä kuten asemakaavajärjestelyistä ja rakennustaiteellisten kauneusarvojen säilyttämisestä.

Erinäisiä määräyksiä.

39 §. Rakennustarkastajan valitsee kaupunginvaltuusto maistraatin annettua hakijoista lausuntonsa.

Rakennustarkastusviraston osastojen päälliköt valitsee kaupunginhallitus maistraatin annettua hakijoista lausuntonsa sekä muut vakinaiset viranhaltijat maistraatti.

Tilapäiset viranhaltijat valitsee ja työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan ottaa rakennustarkastaja.

40 §. Rakennustarkastajalla on oikeus tarvittaessa siirtää arkkitehdit, insinöörit, valvontainsinöörit, rakennusmestarit ja ne muut viranhaltijat, joiden tehtäviä ei ole tässä johtosäännössä tarkemmin määritelty, tilapäisesti työskentelemään toiselle osastolle.

41 §. Rakennustarkastusviraston henkilökunnalla ei ole lupa laatia piirustuksia tai suunnitelmia rakennustoimenpiteitä varten Helsingin kaupungin alueella eikä myöskään olla jäsenenä tai asiantuntijana yksityisten rakennuttajien Helsingin kaupungissa toteutettavia rakennusyrityksiä varten asettamissa palkintolautakunnissa, rakennustoimikunnissa tai muissa sellaisissa elimissä.

Rakennustarkastusviraston henkilökunnalla ei myöskään ole lupa johtaa tai olla osakkeenomistajana tai muulla tavoin osallisena liike-toiminnassa, jossa laaditaan 1 momentissa tarkoitettuja piirustuksia ja suunnitelmia tahi jotka suorittavat talorakennusalan töitä Helsingin

kaupungin alueella taikka joissa valmistetaan tai myydään rakennusalan tarvikkeita, eikä myöskään toimia näissä asioissa asiamiehenä.

Jos rakennustarkastusviraston henkilökuntaan kuuluvan aviopuoliso harjoittaa edellä mainittua toimintaa tai on osakkeenomistajana tahi muulla tavoin osallisena 2 momentissa tarkoitettussa liiketoiminnassa, on asianomaisen viranhaltijan siitä viipymättä ilmoitettava maistraatille.

Milloin erityisen painavia syitä on, voi maistraatti myöntää poikkeuksia tässä pykälässä olevista säännöksistä, ei kuitenkaan siltä osin kuin poikkeuksen myöntäminen virkasäännön mukaan kuuluu palkkalautakunnalle.

---

140. HELSINGIN KAUPUNGIN TERVEYDENHOITOVIRASTON
JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 27 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:11)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että 15.1.1958 vahvistetun Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 26 § kumotaan ja 17, 18, 25 ja 27 § muutetaan näin kuuluviksi:

17 §. Terveysolojen valvontaosaston tehtävänä on:

-----
6) huolehtia asuntojen tarkastuksesta yhteistoiminnassa rakennustarkastusviraston kanssa,
-----

18 §. Terveysolojen valvontaosaston päällikkönä on kaupunginhygieenikko ja muuna henkilökuntana apulaishygieenikko, terveysylitarkastaja, terveystarkastaja, tartunnantorjunnan ylihoitaja, terveyssisaria, asuntojentarkastaja, ammattienylitarkastaja, ammattientarkastaja ja toimistoapulaisia. Määrärahojen puitteissa voidaan palkata myös tilapäisiä viranhaltijoita sekä työsopimussuhteessa olevaa henkilökuntaa.

25 §. Asuntojentarkastajaksi valittavalta vaaditaan teknillinen peruskoulutus, vähintään teknillisessä koulussa suoritettu loppututkinto sekä perehtyneisyyttä sosiaaliseen huoltotyöhön.

27 §. Asuntojentarkastajan tehtävänä on:

- 1) toimia asuntojentarkastustoimiston päällikkönä,
- 2) järjestää terveydenhoitoa koskevissa säädöksissä lautakunnan toimesta suoritettaviksi määrätyt asuntojen tarkastukset kaupungin alueella yhteistoiminnassa rakennustarkastusviraston kanssa ja ryhtyä toimenpiteisiin niissä ilmenneiden epäkohtien poistamiseksi,
- 3) antaa neuvoja ja ohjeita sekä vuokranantajille että vuokralaisille asunnoissa havaittujen epäkohtien poistamiseksi sekä tarvittaessa saattaa epäkohdat lautakunnan tietoon toimenpiteisiin ryhtymistä varten,
- 4) suorittaa henkilökohtaisesti tarkastuksia erityisesti sitä vaativissa kohteissa ja antaa niiden perusteella lausuntoja,

- 5) olla lautakunnan määräämänä aikana yleisön tavattavissa toimistossa,
  - 6) antaa neljännesvuosittain kaupunginhygieenikolle ilmoitus toimiston edellisen neljännesvuoden toiminnasta,
  - 7) huolehtia tilastotietojen kokoamisesta ja
  - 8) suorittaa kaupunginhygieenikon määräämät, toimialaansa kuuluvat muut tehtävät.
-

141. HELSINGIN KAUPUNGIN PALOLAITOKSEN JOHTOSÄÄNNÖN MUUTOS.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 27 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1954:93)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 3.11.1954 vahvistamansa Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosäännön 5 ja 16 §:t seuraavasti:

5 §. Palolaissa, palosäännössä ja kaupungin palojärjestyksessä määrättyjen tehtävien lisäksi palopäällikön tehtävänä on:

-----
8) osallistua rakennustoimintaa ja ehkäisevää palosuojelua koskeviin kokouksiin, joissa hänen on oltava läsnä erikseen annettujen määräysten mukaan, sekä rakennustarkastusviraston tarkastustoimikunnan kokouksiin tai huolehtia siitä, että hänen sijaisensa osallistuu niihin,
-----

16 §. -----
Palotarkastajan tehtävänä on:
-----

5) toimia palopäällikön sijaisena rakennustoimintaa ja ehkäisevää palosuojelua koskevilla kokouksilla, joihin palopäällikön on osallistuttava erikseen annettujen määräysten mukaan, sekä rakennustarkastusviraston tarkastustoimikunnan kokouksissa,
-----

142. PALOMIESTEN YÖTYÖHYVITYKSEN SUORITTAMINEN
PALOLAITOKSESSA YÖLLÄ TEHTÄVÄSTÄ TYÖSTÄ.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn.as. -kok. 1963:5)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa 9.1.1963 työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön hyvittämisestä tekemäänsä päätöstä siten, että sanotun päätöksen V) kohdan sanamuoto muutetaan kuulumaan seuraavasti:

V) Palolaitoksen paloalipäällystölle ja -miehistölle suoritetaan tämän päätöksen mukaista aikahyvitystä tai rahakorvausta vain siltä ajalta, jona he joutuvat osallistumaan sammutus-, pelastus-, avunanto- ja sairaankuljetustehtäviin.

---

143. KADUN JA VIEMÄRIN RAKENTAMISKUSTANNUSTEN PERIMINEN.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 28 p:ltä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:115)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että korvaukset katujen ja viemäreiden rakentamisesta peritään tontinomistajilta rakennuslain ja kaupunginvaltuuston 29. 11. 1961 vahvistamien rakennuslain 89 §:n mukaisten keskimääräisten kustannusten mukaisina seuraavin poikkeuksin:

1) Ehdotus ei koske ns. omakotitontteja, joita ovat tontit, joille asemakaavamääräysten mukaan saadaan rakentaa enintään kaksi asuntoa käsittävä asuinrakennus, eikä 3- ja 4-asuntoisia tontteja, joille asemakaavamääräysten mukaan saadaan rakentaa enintään kaksikerroksinen ja kolme tai neljä asuntoa käsittävä asuinrakennus.

2) Milloin tontinomistaja on tonttinsa kohdalla kustantanut katujen, teiden tai viemäreiden rakentamistöitä siten, että niistä on koitunut kaupungille rakennusmäärärahojen säästöä tai muuta rakennustaloudellista hyötyä, otetaan mainittu seikka korvauksia määrättäessä huomioon alentavana tekijänä.

3) Mikäli tontinomistaja suorittaa koko korvauksen kadusta tai viemäristä ensimmäisen vuotuismaksun erääntymisvuonna, myönnetään hänelle 20 %:n alennus korvaussummasta.

Vastaavaa perusteluissa esitettyä laskuperustetta noudattaen alennetaan korvausta myös silloin, kun tontinomistaja suorittaa useampia vuotuismaksueriä kerrallaan ennen lain mukaista maksupäivää.

4) Jos korvausten maksaminen taloudellisista tai muista erityisistä syistä tuottaa tontinomistajalle ylivoimaisia vaikeuksia, on kaupunginhallituksella oikeus myöntää vuotuismaksun maksuaikaa nähden lykkäystä yli laissa sallitun ajan kaupunginhallituksen määräämillä ehdoilla.

5) Edellisessä kohdassa mainituissa tapauksissa voidaan, mikäli katsotaan tarpeelliseksi, tontinomistajan ja kaupungin kesken tehdä sopimus korvauksen maksamisesta.

144. ASETUS TYÖNTEKIJÄIN ELÄKEASETUKSEN MUUTTAMISESTA.

Annettu marraskuun 29 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 527/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:32)

Sosiaaliministerin esittelystä kumotaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 10 §:n 2 momentti sekä muutetaan asetuksen 12 ja 18 § näin kuuluviksi:

12 §. Eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle viimeisen työntekijäin eläkelain alaisen työsuhteensa perusteella on järjestetty mainitun lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävä eläketurva. Perhe-eläkettä tai hautausavustusta koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin se eläkelaitos, jossa työntekijälle viimeksi on järjestetty sanotunlaisen edun käsittävä eläketurva. Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksessa säädetään, missä tapauksessa eläkehakemuksen ratkaisee työeläkekassa. Eläkelaitos ratkaisee hakemuksen myös siltä osin, kuin kysymyksessä on muissa eläkelaitoksissa järjestetty työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukainen eläketurva, ja huolehtii koko eläkkeen maksamisesta. Muiden eläkelaitosten kustannettavan eläkeosuuden hyvittämisestä säädetään jäljempänä 16 §:ssä.

Jos eläkelaitoksen toimivallasta syntyy epä tietoisuutta tai jos on olemassa erityinen syy, eläketurvakeskus voi määrätä sen eläkelaitoksen, jolle 1 momentissa säädetty tehtävät kuuluvat. Eläketurvakeskus voi myös antaa yleisiä ohjeita siitä, miten 1 momentin säännöksiä on sovellettava.

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut jollekin työntekijäin eläkelaiassa tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaiassa tarkoitettulle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka näiden sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle. Jos hakemus edellä sanotun mukaisesti on annettu muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle eläkelaitokselle, tulee sen toimittaa hakemus edelleen asianomaiselle eläkelaitokselle.

Eläkelaitoksen on tarpeelliset selvitykset saatuaan ratkaistava eläkehakemus viivytyksittä. Päätös on lähetettävä asianomaiselle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella tai toimitettava hänelle muulla tavalla todisteellisesti tiedoksi.

18 §. Eläkelautakuntaan sosiaaliministeriö määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja vähintään seitsemän muuta jäsentä sekä viimeksi mainituille jäsenille kullekin henkilökohtaisen varamiehen kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan, kuitenkin siten, että ensimmäisellä kerralla määrättävien puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten toimikausi kestää vuoden 1964 loppuun.

---

145. HENKILÖ- JA PAKETTIAUTOT.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös joulukuun 2 p:ltä 1963.

(Suomen as.-kok. 542/63)

(Vrt. kunn. as.kok. 1962:102)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on auto- ja moottori-pyöräverosta annetun lain voimassaoloajan pidentämisestä 22 päivänä marraskuuta 1963 annetun lain (513/63) 5 §:n 3 momentin ja 22 §:n sekä 4 päivänä lokakuuta 1957 annetun moottoriajoneuvoasetuksen (330/57) 4 §:n nojalla päättänyt:

1. Auto- ja moottoripyöräverosta annettua lakia sekä moottoriajoneuvoasetusta sovellettaessa on pakettiautona pidettävä tavaran kuljetukseen tarkoitettua autoa, jonka vahvistettu kokonaispaino on enintään 2 600 kiloa.

2. Pakettiautoa, jonka varsinainen tavaratila on avonainen tai jota, milloin tämä on katettu, ei ole varustettu siihen asetetuin sivuikkunoin tai niitä vastaavin, irroitettavin sivukappalein tai istuimin taikka niiden asettamiseen tarkoitettuun laittein, on pidettävä sellaisena auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain voimassaoloajan pidentämisestä annetun lain 7 §:n 1 momentissa mainittuna autonä, joka on tarkoitettu ensisijaisesti vain tavaran kuljetukseen.

3. Milloin pakettiautoon, jonka varsinainen tavaratila on avonainen tai varustettu sivuikkunoin tai irroitettavin sivukappalein, on tähän tilaan asennettu istuimia, tai milloin tällaisin istuimin varustettu pakettiauto niiden asentamisen yhteydessä tai myöhemmin varustetaan edellä mainituin sivuikkunoin tai sivukappalein taikka muutetaan avonaiseksi, on sitä pidettävä henkilöautonä.

4. Mitä 3 momentissa on määrätty, ei kuitenkaan koske sellaista pakettiautoa, johon on asennettu tilapäiset, irroitettavat istuimet moottoriajoneuvoasetuksen 38 §:n 4 momentin tarkoittamia työväen kuljetusta varten, eikä ammattimaiseen liikenteeseen käytettyä pakettiautoa, johon tilapäiset istuimet on asennettu noudattamalla niistä erikseen annettuja määräyksiä, edellyttäen, että istuimia käytetään vain mainittujen määräysten rajoissa.

Tässä momentissa tarkoitettuja ja siinä edellytetyin rajoituksin käytettäviä istuimia ei myöskään oteta huomioon 2 momentin määräyksiä sovellettaessa.

5. Ajoneuvon verotusarvoa määrättäessä on Suomen oloissa tavanomaisina varusteina pidettävä sen lisäksi, mitä moottoriajoneuvoasetuksen säännöksistä ja niiden nojalla annetuista määräyksistä johtuu, radiovastaanotinta lukuun ottamatta, sellaisia varusteita, jotka ajoneuvon valmistusmaassa julkaistun selvityksen mukaan kuuluvat sen vakiovarusteisiin, sekä autossa lisäksi lämmityslaitetta.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964, ja sillä kumotaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön 13 päivänä elokuuta 1962 pakettiautoista antama päätös (462/62).

---

146. MOOTTORIAJONEUVOASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös joulukuun 2 p:ltä 1963.

(Suomen as.-kok. 543/63)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1957:104 ja 1961:42)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on muuttanut moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta 29 päivänä marraskuuta 1957 antamansa päätöksen (392/57) 5 §:n 2 momentin sekä 29 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on 15 päivänä toukokuuta 1961 annetussa päätöksessä (253/61), ja lisännyt päätöksen 12 §:ään uuden 6 momentin seuraavasti:

- 5 §. -----
2. Dieselmoottorilla varustetussa kuorma-autossa, jonka alustalle vahvistettu suurin kokonaispaino ylittää 9,5 tonnia ja
- a) joka on varustettu kaatolaitteella tai
- b) umpinaisin kori- tai säiliörakentein tahi jota
- c) käytetään perävaunun vetoautona, on pakoputki johdettava ainakin ohjaamon ylimmän kohdan tasolle, enintään 45° pystysuunnasta poiketen ylöspäin suunnattuna. Sama koskee erikoisautoa, jonka alustalle vahvistettu suurin kokonaispaino ylittää 9,5 tonnia. Tämä määräys ei kuitenkaan koske palavien nesteiden kuljetukseen hyväksytyä säiliöautoa eikä vastaavan säiliöperävaunun vetoautoksi yksinomaisesti käytettyä autoa. Auton kotipaikan varsinainen katsastusmies voi niin ikään sallia poikkeuksia tästä määräyksestä, milloin avorakenteista kuorma-autoa tai puoliperävaunua pääasiallisesti käytetään sellaisiin kuljetuksiin, joissa siitä voi aiheutua oleellista haittaa. Myönnetystä poikkeuksesta, joka voidaan peruuttaa, milloin siihen on syytä, on tehtävä merkintä auton rekisterioitteeseen, sekä katsastusmiehen kertistoon. Milloin pakoputki tämän määräyksen mukaisesti johdetaan ylös, saa sen korkeus tien pinnasta moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 8 momentin säännöksestä poiketen olla enintään 3,90 metriä.
-

- 12 §. -----
6. Heijastin, jonka Helsingin alueen katsastusmies on ministe-

riön erikseen määräämin perustein ja ehdoin hyväksynyt, saadaan varustaa ministeriön ohjeen mukaisella hyväksymismerkinnällä.

29 §. -----

2. Yksityisajoon käytettävä henkilöauto saadaan sitä ensi kertaa rekisteröitäessä merkitä rekisteriin ensikatsastusta toimittamatta, milloin tyyppikatsastustodistus on varustettu maahantuojan tai kotimaisen valmistajan vakuutuksella siitä, että auto, jonka haltija, kotipaikka ja valmistenumero on todistukseen merkitty, on täysin todistuksen mukainen, ja että tyyppikatsastuksessa ehkä todetut puutteellisuudet on korjattu.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964. Sellaisesta pakettiautosta, joka aikaisemman päätöksen mukaisesti on katsastusmiehen määräyksestä saatu merkitä rekisteriin ensikatsastusta toimittamatta, on tyyppikatsastustodistus esitettävä Helsingin alueen katsastusmiehelle siihen määräyksestä tehdyn merkinnän poistamiseksi, ennen kuin todistuksesta annetaan jäljennös tämän päätöksen voimaantulon jälkeen rekisteröitävän pakettiauton ostajalle.

---

147. SUKUPUOLITAILAISSA TAI SUKUPUOLITAUTIASE-
TUKSESSA MAINITUISTA TOIMITUKSISTA JA TODISTUK-
SISTA VIRKALÄÄKÄRILLE SUORITETTAVA KORVAUS.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 4 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 544/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:43)

Sisäasiainministeriö on 25 päivänä tammikuuta 1952 annetun su-
kupuolitulain (52/52) 11 §:n 3 momentin nojalla virkalääkärille suo-
ritettavista korvauksista vahvistanut seuraavan taksan sukupuolitauti-
laissa ja sukupuolitautilaissa mainituista toimituksista, joista
ei ole toisin sovittu:

	mk
1 a. Spirokeettojen toteaminen (Dunkelfelt tai vastaava)	7,60
b. Dermatologinen tai venerologinen tutkimus yksinker- taisine mikroskooppisine tutkimuksineen	7,60
c. Verinäytteiden ottaminen ja lähettäminen laboratorioon aikuisista	3,80
2 v. tai sitä nuoremmasta lapsesta	11,-
d. Muut kliiniset tutkimukset	3,80
2. Toimenpiteet 1 a. - d. samalla kertaa suoritettuina sekä tarvittavien lex veneris -kaavakkeiden täyttä- minen	11,50
3. Toimenpiteet 1 b. - d. samalla kertaa suoritettuina sekä tarvittavien lex veneris -kaavakkeiden täyttä- minen	7,60
4. Liquor näytteen ottaminen ja lähettäminen laborato- rioon sekä Nonne ja Pándy tai vastaavat tutkimukset	11,50
5. Ruiskutukset suoneen	3,80
6. Ruiskutukset lihakseen	3,20
7. Muut hoitotoimenpiteet (ehkäisyhoito, naisgonorrea- potilaan hoitokäsittely ym. vastaava)	3,80
8. Useammanlaatuiset ruiskeet (5,6) ja hoitotoimenpi- teet (7) samalla kertaa suoritettuina	7,60
9. Tutkimus (1 b. -d.) ja hoito (5,6,7) samalla kertaa suoritettuina	11,50
10. Mätähaavojen puhdistus ja sitominen tai pesäkkeen aukileikkaaminen tai kauterisaatio tai vastaava ..	7,60

	mk
11. Joukkotutkimuksessa otettu verikoe.....	1, -
12. Sukupuolitautilain 13 §:n 3 momentissa mainittu todistus	1,30

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964, ja sillä kumotaan sisäasiainministeriön päätös sukupuolitautilaissa tai sukupuolitautilaissa mainituista toimituksista ja todistuksista virkälääkärille suoritettavasta korvauksesta 25 päivältä huhtikuuta 1957 (182/57).

---

148. KUNNALLISEN ÄITIYS- JA LASTENNEUVOLAN LÄÄKÄRILLE SUORITETTAVA KORVAUS.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 4 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 545/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:42)

Sisäasiainministeriö on kunnallisista äitiys- ja lastenneuvoloista 31 päivänä maaliskuuta 1944 annetun lain (224/44) 12 §:n nojalla vahvistanut kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärin palkkion 10 markaksi kutakin äitiys- ja lastenhoidon neuvolavastaanottoa kohti ja 1 markaksi kutakin tutkittua kohti.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964, ja sillä kumotaan kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärille suoritettavasta korvauksesta 25 päivänä huhtikuuta 1957 annettu sisäasiainministeriön päätös (181/57).

**149. TAKSA PALOLAITOKSEN SAIRAANKULJETUSAUTOJEN
KÄYTTÄMISESTÄ.**

**Kaupunginhallituksen vahvistama joulukuun 4 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:194 ja 1959:29)**

Kaupunginhallitus päätti mainittuna päivänä vahvistaa maksut palolaitoksen sairaankuljetusautojen käyttämisestä seuraavan suuruiseksi, 1. 1. 1964 alkaen:

1) Jokaisesta kuljetuksesta kaupunkialueella oleviin sairaaloihin ja sairaaloista koteihin peritään kaupunkialueella 7,50 mk. Kuljetuksesta kaupungin alueella olevalle rautatieasemalle, lentoasemalle ja linja-autoasemalle sekä laivarantaan tai sieltä peritään 15 mk kuitenkin niin, että mikäli potilas tulee kaupungin rajojen sisällä olevista saarista tai muutoin kaupungin alueilta ja on kaupunkilainen, on maksu 7,50 mk.

2) Kuljetuksesta kaupungin alueen ulkopuolelle tai sieltä peritään perusmaksuna 15 mk sekä lisäksi auton ajosta kaupungin rajojen ulkopuolelle 60 p juoksukilometriltä.

Yleisellä paikalla sattuneen tapaturman uhrin ja yleisellä paikalla liikuntakyvyttömäksi sairastuneen henkilön ja kulkutautipotilaan kuljetus ovat maksuttomia.

---

150. PALOLAITOKSEN ANTAMASTA AVUNANNOSTA,
VARTIOINNISTA JA KALUSTON LAINAUKSESTA PERITTÄ-
VÄT MAKSUT.

Kaupunginhallituksen vahvistamat joulukuun 4 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:195)

Avunanto:

Työtunnilta miestä kohden	3, 50 mk
Sairaankuljetus- ja kuorma-autojen ajomatkasta kuljet- tajineen	maistraatin vahvistaman taksan mukaan
Konetikapuuauton käytöstä kuljettajineen tunnilta (vä- hintään 1 tunti)	25 mk
Pioneeriauton tuuletuksesta kuljettajineen tunnilta (vähintään 1 tunti)	25 "
Pioneeriauton käytöstä suoritettaessa savupaine- tai vastaavia kokeita	25 "
Auto- ja moottoriruiskun käytöstä tunnilta (vähintään 1 tunti)	25 "
Pelastusauton käytöstä kuljettajineen	25 "
Paloletkun käytöstä vedenpumpauksessa ja vedenannois- sa kalustoineen metriltä ja kerralta	-, 50 "
Veto- tai jatkotikkauksen käytöstä kerralta	1, 50 "
Vesiposti- tai muun vastaavan kaluston käytöstä kerralta	1, 50 "
Vesisuojelukaluston käytöstä kerralta (sahajauhosta päi- vän hinnan mukaan)	1, 50 "
Suojapeitteen käytöstä kerralta	1, 50 "

Kaluston lainaus:

Paloletkun lainauksesta metriltä ja kerralta (vuorokausi)	-, 20 "
Vesiposti- tai muun sellaisen kaluston lainauksesta ker- ralta (vuorokausi)	1, 00 "
Veto- tai jatkotikkaiden (3 osaa) lainauksesta kerralta (vuorokausi)	1, 00 "
Paarien lainauksesta (vuorokausi)	1, 00 "
Suojapeitteen lainauksesta vuorokaudelta	1, 50 "
Hengitys- tai happikojeen lainauksesta vuorokaudelta (li- säksi kuljetus, miehen tuntipalkka sekä hapen kulu-	

tus päivän hinnan mukaan)	3,00 mk
Sähköpumpun käytöstä ilman autoa ja käyttäjää (tun- nilta)	1,00 "

Teatteri- ym. vartiointi:

Vartioinnista miestä kohden tunnilta	3,50 "
Teatterivartiointi vähintään 3 tuntia	12,00 "

Sumutus- tai sairaankuljetusyksikön vartiointi:

Autosta tai veneestä vuorokaudelta	25,00 "
" " " osavuorokaudelta (kork. 8 tuntia)	12,00 "
Miehestä vuorokaudelta	15,00 "
" osavuorokaudelta (kork. 8 tuntia)	10,00 "

Palokunnan ilkivaltainen hälyttäminen:

Korvaus palokunnan ilkivaltaisesta hälyttämisestä ..	150,00 "
Palopäälliköllä on kuitenkin oikeus päättää alaikäisen vapauttamisesta suorittamasta korvausta palokunnan ilkivaltaisesta hälyttämisestä.	
Maksu viallisten hälytyslaitteiden aiheuttamasta häly- tyksestä	50,00 "

---

151. HELSINGIN KAUPUNGIN TEURASTAMOLAITOKSEN
JÄÄHDYTTÄMÖMAKSUT.

Kaupunginhallituksen vahvistamat joulukuun 4 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:164)

Raavas yli 80 kg	-, 70 mk
" 30-80 kg	-, 40 "
Vasikka, alle 30 kg, lammas.....	-, 20 "
Hevonen	-, 70 "
Sika yli 130 kg	-, 70 "
" 50-130 kg	-, 55 "
" alle 50 kg	-, 30 "
Paloiteltu liha 50 kg:lta ja sen osalta.....	-, 50 "
Elimet ja päät kuljetuskärryillä:	
Iso kärry	2, 00 "
Pieni kärry	1, 00 "

Tämä taksa on voimassa 1. 1. 1964 alkaen.

---

152. PURKAUSMAKSUT HELSINGIN KAUPUNGIN TEURAS-
TAMOLAITOKSESSA.

Kaupunginhallituksen vahvistamat joulukuun 4 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:166)

Raavas, sika, hevonen	-, 40 mk
Vasikka, alle 30 kg, lammas	-, 20 "

Tämä taksa on voimassa 1. 1. 1964 alkaen.

---

153. TAKSA HELSINGIN KAUPUNGIN TEURASTAMOLAITOKSEN PUNNITUSMAKSUJEN LASKEMISEKSI.

Kaupunginhallituksen vahvistama joulukuun 4 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1953:38 ja 1958:168)

Punnitusmaksut:

Raavas, sika ja hevonen	-, 30 mk
Vasikka, lammas ja vuohi	-, 15 "
Muu punnitus 100 kg:lta tai sen osalta	-, 30 "

Vuotien tarkastus- ja punnitusmaksu:

Raavas	-, 40 "
Vasikka, alle 30 kg	-, 20 "
Lammas	-, 20 "
Hevonen	-, 20 "

Tämä taksa on voimassa 1. 1. 1964 alkaen.

---

154. HELSINGIN KAUPUNGIN TEURASTAMOLAITOKSEN SÄILYTYS- JA KULJETUSMAKSU.

Kaupunginhallituksen vahvistama joulukuun 4 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:116)

Raavas	-, 55 mk
Sika	-, 45 "
Vasikka, alle 30 kg, lammas	-, 20 "
Hevonen	-, 90 "

Tämä taksa on voimassa 1. 1. 1964 alkaen.

**155. ASETUS KANSAKOULUJEN LÄÄKÄRINTOIMESTA
ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA.**

Annettu joulukuun 5 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 546/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:17)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan kansakoulujen lääkärintoimesta 20 päivänä helmikuuta 1953 annetun asetuksen 3 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 22 päivänä helmikuuta 1957 annetussa asetuksessa (100/57), näin kuuluviksi:

3 §. -----
Koululla toimitetusta tarkastuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä on palkkio asianmukaisesti tarkastettua oppilasta kohti 1 marka sekä opettajaa ja muuta koulun toimihenkilöä kohti 5 markkaa. Näihin palkkioihin sisältyy samalla palkkio koululääkäriin tehtävistä kansakoulujen terveydellisten olojen yleisessä valvonnassa.

Koululääkäriin omalla vastaanotolla toimitetusta oppilaan tarkastuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä on palkkio 5 markkaa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964.

---

156. ASETUS KUNNALLISTEN JA YKSITYISTEN KASVATUS-
LAITOSTEN VALTIOAVUSTA ANNETUN ASETUKSEN MUUT-
TAMISESTA.

Annettu joulukuun 5 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 548/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1943:169)

Sosiaaliministerin esittelystä muutetaan kunnallisten ja yksityisten kasvatustiltojen valtioavusta 30 päivänä joulukuuta 1943 annetun asetuksen (1085/43) 5 §:n 1 momentin 1 ja 10 kohta sekä lisätään mainittuun pykälään uusi 2 momentti sekä asetukseen uusi 5 a § seuraavasti:

5 §. Niihin vuosimenoihin, joihin 2 §:ssä mainitun lain 3 §:n b kohdan mukaan myönnetään valtionapua, luetaan kuuluviksi:

1) johtajan sekä laitoksen opetus- ja kasvatustoiminnalle tarpeellisten opettajien ja muun henkilökunnan palkat ja eläkkeet, sikäli kuin ne eivät sisälly edellä viitatuun lain 3 §:n a kohdan nojalla korvattaviin menoihin eivätkä ylitä vastaavanlaisesta valtion virasta tai toimesta maksettavaa palkkaa tai eläkettä; samoin kuin laitoksen työnantajana suorittamat lapsilisä-, kansaneläke- ja muut lakisääteiset sosiaaliturvamaksut;

-----
10) Edellä 8 kohdassa mainittujen rakennusten ja huonetilojen vuokrat, joihin luetaan kuuluviksi laitoksen suorittamat todelliset vuokramaksut sekä sen omille rakennuksille valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan laskettu vuokra-arvo.

Sosiaaliministeriö määrää hakemuksesta ne laitoksen toiminnalle tarpeelliset virat ja toimet, joiden palkkaus- ja eläkemenoihin valtio osallistuu.

5 a §. Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen eläkkeiden osalta eläkeikään, eläkeoikeuden edellytyksiin, sairauden tai työkyvyttömyyden määrittelyyn, eläkevuosien ja niiden keskeytyksen laskemiseen, eläkkeen määrääjässä hakemiseen, eläkkeen saamisen lakkauttamiseen ja eläkkeiden maksattamiseen nähden noudatetaan soveltuvin osin virkamieseläkkeitä koskevia säännöksiä. Eläkkeen myöntämistä koskeva päätös on alistettava sosiaaliministeriön vahvistettavaksi.

Eläkevuosiksi luetaan myös sellainen palvelusaika, jonka toimihenkilö virkamieseläkkeistä annettujen säännösten mukaan valtion viran tai toimen haltijana saisi lukea eläkevuosina hyväkseen.

Sosiaaliministeriö voi laitoksen esityksestä valtiovarainministeriötä kuultuaan erityisistä syistä oikeuttaa toimihenkilön laskemaan hyväkseen eläkevuosina muunkin palvelusajan, kuitenkin enintään 8 vuotta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964.

---

157. PERHELISÄLAIN TOIMEENPANO.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 12 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 562/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:56)

Valtioneuvosto on sosiaaliministeriön esittelystä muuttanut perhelisälain toimeenpanosta 18 päivänä joulukuuta 1947 antamansa päätöksen 2 §:n, sellaisena kuin se on 27 päivänä maaliskuuta 1958 annetussa valtioneuvoston päätöksessä (147/58), näin kuuluvaksi:

2 §. Perhelisän suuruus saa olla perhelisälain 1 §:n 1 momentissa mainitun perheen neljättä ja kutakin seuraavaa sekä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun perheen toista ja kutakin seuraavaa huollettavana olevaa lasta kohden neljänteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla 60 markkaa, kolmanteen kalleusryhmään kuuluvalla paikkakunnalla 56 markkaa, toisen kalleusryhmän paikkakunnalla 53 markkaa ja ensimmäisen kalleusryhmän paikkakunnalla 50 markkaa vuodessa.

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1964 alkaen.

---

158. LAPSILISÄN MÄÄRIEN KOROTTAMINEN.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 12 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 563/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:10)

Valtioneuvosto on 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisä-lain 13 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 1 päivänä kesäkuuta 1962 annetussa laissa (337/62), sosiaaliministeriön esittelystä korottanut lapsilisälain 1 §:n mukaan yhdestä lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 186 markkaan, toisesta lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 214 markkaan sekä kolmannesta ja kustakin seuraavasta lapsesta suoritettavan lapsilisän määrän 252 markkaan vuodessa 1 päivästä tammikuuta 1964 lukien.

---

159. RAKENNUSKULTTUURITOIMIKUNNAN JOHTOSÄÄNTÖ.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 11 p:nä 1963.
(Vrt. kunn. as. -kok. 1957:79)

1 §. Helsingin kaupungin rakennuskulttuuritoimikunnan tehtävänä on antaa maistraatille lausuntoja rakennusjärjestyksen 6 §:n 5 momentin tarkoittamista uudisrakennus-, lisä- ja muutostöistä sekä sanotussa pykälässä mainituista rakennusten purkamisanomuksista.

Toimikunta voi pyydettyäessä antaa lausuntoja valtiolle, julkisille viranomaisille ja yksityisille jo ennen kuin piirustukset tai purkamisanomukset edellisessä momentissa tarkoitetuissa asioissa on jätetty maistraatille ja on sillä myös oikeus tehdä toimialaansa koskevia aloitteita.

2 §. Toimikuntaan kuuluu kahdeksan jäsentä, nimittäin kaupunginhallituksen määräämä puheenjohtaja, asemakaavapäällikkö, kaupunginarkkitehti, rakennustarkastaja, museolautakunnan määräämä henkilö, rakennushallituksen ja Muinaistieteellisen toimikunnan edustajat sekä Suomen Arkkitehtiliiton kolmeksi vuodeksi kerrallaan valitsema jäsen, jolle on valittava myös varamies.

Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

3 §. Toimikunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä olemasta kokouksessa saapuvilla valitsee toimikunta tilapäisen puheenjohtajan kokousta varten.

Toimikunta on päätösvaltainen vähintään viiden päätöksen tekoon esteettömän jäsenen tai varajäsenen, kokouksen puheenjohtaja heihin luettuna, ollessa saapuvilla.

4 §. Toimikunta ottaa itselleen sihteerin ja on sillä oikeus kuulla asiantuntijoita.

5 §. Toimikunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkittään kokouksen osanottajat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä, milloin erimielisyyttä on ilmennyt, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja tapahtuneet äänestykset.

Pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Toimikunnan kirjelmät ja sen puolesta tehtävät asiakirjat allekirjoittaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja ja varmentaa sihteeri, ellei toimikunta toisin päätä.

---

160. HELSINGIN LASTENSUOJELULAUTAKUNNAN
PAIKALLISASIAMIESTEN JOHTOSÄÄNTÖ.

Lastensuojelulautakunnan vahvistama joulukuun 17 p:nä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1955:8)

1 §. Kuntaan, johon on sijoitettu useita Helsingin kaupungin lastensuojelulautakunnan huostaanottamia lapsia, lastensuojeluvirasto asettaa näiden lasten hoitoa ja kasvatusta valvomaan yhden tai useamman paikallisasiamiehen.

2 §. Asiamiehen tulee hankkia ja lastensuojeluvirastolle ilmoittaa kohteja, joihin voidaan sijoittaa lapsia hoidettaviksi ja kasvatettaviksi.

3 §. Soveliaina kasvatusvanhempina pidetään sellaisia lapsirakkaita henkilöitä, kernaimmin aviopareja, joilla moitteettomien elämäntapojen ohella tiedetään olevan sekä halua että kykyä lasten hoitamiseen ja kasvattamiseen, joiden perhe-elämä on sopusointuista ja joiden taloudellinen asema on riittävän vankka.

Kasvatusvanhempia valittaessa on lisäksi otettava huomioon, että he ja muut perheenjäsenet ovat henkisesti terveitä sekä ikänsä puolesta soveltuvia. Perheen asunnon on oltava kyllin tilava ja koulumatkan kohtuullinen, yleensä korkeintaan 5 kilometriä.

Lapsia ei yleensä sijoiteta kotiin, jossa on enemmän kuin kaksi omaa 14 vuotta nuorempaa lasta, eikä lapsettomaan perheeseen useampia kuin kolme, elleivät nämä ole sisaruksia.

4 §. Ennen kuin asiamies ehdottaa kasvatuskotiä käytettäväksi, hänen tulee tarkoin tutustua kasvatusvanhempien olosuhteisiin sekä omien havaintojensa ja hankkimiensa tietojen perusteella tehdä selkoa kodin sopivuudesta kasvatuskodiksi.

Ennen kuin lautakunta voi kodin hyväksyä, siitä on hankittava paikallisen sosiaalilautakunnan lausunto ja selvitykset perheenjäsenten terveydentilasta.

5 §. Kun lapsi sijoitetaan lastensuojelulautakunnan hyväksymään kotiin, on kasvatusvanhemmille annettava tarvittavat tiedot lapsesta sekä hankittava kasvatusvanhempien allekirjoitus kahteen kappaleeseen kirjallista huoltosopimusta, jossa kasvatusvanhempien velvollisuudet sekä

muut ehdot tarkoin mainitaan. Asiamiehen on sen jälkeen lähetettävä sopimukset lastensuojeluvirastoon. Hyväksytyin sopimuksen toinen kapale toimitetaan kasvatusvanhemmille lastensuojeluviraston toimesta.

6 §. Asiamiehen on työssään pyrittävä edistämään lasten vanhempien ja kasvatuskodin välisiä hyviä suhteita. Lasta ja kasvatuskotiä on mahdollisuuksien mukaan ajoissa valmistettava suhtautumaan myönteisesti mahdolliseen lapsen siirtoon.

7 §. Jos lapsi lastensuojeluviraston tietämättä syystä tai toisesta poistuu kasvatuskodista, asiamiehen on siitä viipymättä ilmoitettava virastolle. Asiamiehen on myös heti ilmoitettava lasta kohdanneesta vaikeahkosta sairaudesta tai hänen huonosta hoidostaan, ankarasta ja tylystä kohtelusta, taikka kodin olosuhteiden muuttumisesta lapselle muuten epäedullisiksi.

Jos lapsessa ilmenee hermostollisia häiriöitä kuten vuoteen kastelua, tuhrimista, levottomuutta yms. tai jos lapsi osottaa taipumusta pahantapaisuuteen tahi koulunkäynnin laiminlyöntiin taikka jos perhehoito ei muusta syystä näytä lapselle soveltuvan, on asiamiehen tästä ilmoitettava lastensuojeluvirastoon lapsen asianmukaista tutkimista varten.

8 §. Asiamiehen on valvottava, että lapsi oppivelvollisuusiikään jouduttuaan pannaan kouluun. Koulunkäynnin siirtäminen myöhemmäksi edellyttää lääkärin tai kasvatusneuvolan suositusta ja kouluviranomaisen hyväksymistä. Lapsen edistyksestä koulussa tulee asiamiehellä olla tarkat tiedot ja hänen on siinä tarkoituksessa oltava läheisessä yhteistyössä opettajien ja kouluhoitajan kanssa. Kun lapsi on päättämässä oppivelvollisuutensa, on asiamiehen neuvoteltava ammattikoulutuksesta lapsen itsensä, kasvatuskodin ja lastensuojeluviraston kanssa.

Jos lapsi osottaa omaavansa hyvän käytöksen ohella lahjakkuutta tai erityistaipeuksia, tulee asiamiehen saattaa se hyvissä ajoin viraston tietoon. Mahdollisesta jatkokoulutuksesta päättää lastensuojeluvirasto.

9 §. Voidakseen henkilökohtaisesti tutustua lapsen luonteeseen ja kasvatuskodin olosuhteisiin asiamiehen tulee käydä kussakin hänen valvontapiirinsä kuuluvassa kasvatuskodissa vähintään kerran vuosineljänneksen kuluessa; elleivät asianhaarat edellytä käymään siellä useammin. Lapsen saavuttua kasvatuskotiin on asiamiehen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana käytävä kodissa vähintään kaksi kertaa. Tarkastuskäynneillä tekemistään havainnoista asiamiehen tulee laatia kustakin lapsesta ohjeiden mukaiset selostukset ja lähettää ne vuosineljänneksittäin samalla kertaa lastensuojeluvirastoon. Samalla tulee asiamiehen valvoa, että kouluikää nuorempi lapsi säännöllisesti käy lastenneuvolan vastaanotolla. Lastensuojeluvirasto voi pidättäytyä suorittamasta asiamiespalkkiota, kunnes kaikki selvitykset on lähetetty.

Asiamiehen tulee erikseen sovitusta korvauksesta käydä tarkasta-

massa myös sellaisten hänen alueelleen sijoitettujen lasten hoitoa ja kasvatusta, joiden valvonta kuuluu lastensuojelulautakunnalle, mutta joita ei ole otettu lautakunnan huostaan.

10 §. Asiamiehen tulee mahdollisuuksien mukaan auttaa ja opastaa piiriinsä alueella olevia lapsia, joiden hoitokorvaus on lakkautettu. Asiamiehen on myös tarvittaessa huolehdittava piiriinsä sijoitettujen lasten siirtämisestä toisiin kasvatuskoteihin tai laitoksiin.

Erityistä huolta asiamiehen tulee pitää niistä 16 vuotta täyttäneistä lapsista, joista jostakin syystä jatkuvasti suoritetaan hoitomaksua.

11 §. Asiamiehen on valvottava, että lapselle tarvittaessa viipymättä hankitaan tarkoituksenmukaista lääkärin- ja hammaslääkärinhoitoa.

12 §. Asiamies saa tehtävistään palkkiota, jonka suuruuden lastensuojelulautakunta määrää talousarvioon varatun määrärahan puitteissa.

13 §. Asiamiehen toimesta johtuvista menoista kuten matka-, puhelin-, posti- ynnä muista sellaisista kuluista on koottava yhdistelmä, joka on esitettävä lastensuojeluviraston maksettavaksi. Asiamiehelle itselleen tuleva palkkio suoritetaan erillisen laskun mukaan.

Laskut lapsen sairaudesta aiheutuneista lääke-, lääkärinpalkkio- sekä sairaalakuluista samoin kuin sairaudesta johtuneista kuljetuksista ja mahdollisista muista ylimääräisistä kuluista lähettää asiamies lastensuojeluvirastoon suoritusta varten.

Lautakunta suorittaa koulumaksut kalenterivuositain asianomaiselle kunnallishallinnolle suoraan.

14 §. Asiamiehen toimintaa koskevat lomakkeet lähetetään lastensuojeluvirastosta asiamiehelle tilauksen mukaisesti.

15 §. Lastensuojelulautakunta, lastensuojeluvirasto tai sen lasten sijoituksesta huolehtivat virkailijat antavat lisäohjeita niissä tapauksissa, joiden varalta tässä johtosäännössä ei ole määräyksiä.

16 §. Mitä tässä johtosäännössä on sanottu lapsesta, koskee soveltuvin osin myös nuorta henkilöä.

---

161. KAUPUNGIN VIRANOMAISTEN TOIMITUSKIRJOISTA
PERITTÄVÄT LUNASTUKSET JA ASIAKIRJAIN LÄHETTÄ-
MISESTÄ KANNETTAVAT MAKSUT.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 18 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1955:103 ja 1959:97)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa kaupungin viranomaisten toimituskirjoista perittävistä lunastuksista ja asiakirjain lähettämisestä kannettavasta maksusta 21.9.1955 tekemäänsä ja 9.9.1959 muuttamaansa päätöstä siten, että päätöksen 1., 7. ja 9. kappale kuuluvat 1.1.1964 alkaen seuraavasti:

Kaupungin viranomaiset, joiden lunastusten perimisoikeudesta ja -tavasta ei ole erikseen laeissa ja asetuksissa säädetty tai ohje- taika johtosäännöissä määrätty, perivät antamistaan toimituskirjoista seuraavat kaupungille tulevat lunastukset:

Pöytäkirjanote	I	II
ensimmäiseltä lehdeltä	2,40 mk	3,60 mk
kultakin seuraavalta lehdeltä	1,80 "	2,70 "

Asiakirjajäljennös		
ensimmäiseltä lehdeltä	2,- mk	3,- mk
kultakin seuraavalta lehdeltä	1,60 "	2,40 "

Todistukset

1. Vuokraoikeuden haltijaa koskevasta todistuksesta	2,30 mk
2. Todistuksesta kaupungilla vakuutena olevien haltijavelkakirjojen luovuttamisesta muulle kuin velalliselle	2,40 "
3. Muusta todistuksesta, joka pyynnöstä annetaan	1,70 "

Jos edellä 3. kohdassa tarkoitetun todistuksen antaminen vaatii asiakirjojen tarkastamista usemmalta kuin yhdeltä vuodelta, siitä on perittävä jokaiselta lisävuodelta tai sen osalta .....

.....	-,50 "
kuitenkin enintään	5,- "

Kun asiakirjoja asiakirjojen lähettämisestä annetussa asetuksessa määrättyllä tavalla postitse lähetetään tai palautetaan asialliselle, on tältä jokaiselta lähetykseltä perittävä postimaksun lisäksi kaupungille tulevana lähetyksmaksuna 1,30 mk, ei kuitenkaan niissä tapauksissa, joissa asiakirjoista ei peritä lunastusta.

**162. KAUPUNGIN SAIRAALAIN SEKÄ KOSKELAN SAIRAS-
KODIN JA KUSTAANKARTANON VANHAINKODIN LÄÄKÄRIEN
PALKKAUKSEN UUDELLEEN JÄRJESTELY.**

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 18 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:89)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä muuttaa kaupungin sairaalain sekä Koskelan sairaskodin ja Kustaankartanon vanhainkodin lääkärien palkkauksen uudelleen järjestelystä 6. 9. 1961 tekemänsä päätöksen VI) b) kohdan näin kuuluvaksi:

Palkkiot yksityispaikoilla olevien potilaiden hoidosta ja toimenpiteistä peritään 1. 11. 1963 alkaen eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista 30. 3. 1961 annetun asetuksen (178/61) 4 §:n, sellaisena kuin sanottu säännös on 18. 10. 1963 annetussa asetuksessa (461/63), suuruisina.

**163. KUNNALLISVEROTUKSESSA TEHTÄVÄT LAPSI- JA
PERUSVÄHENNYKSET.**

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 18 p:ltä 1963.

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:138)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että Helsingin kaupungissa vuoden 1963 tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 400 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 1 200 mk.

164. ERITYISESTÄ ROKOTUSTILAISUUDESTA SUORITETTAVA PALKKIO.

Sisäasiainministeriön päätös joulukuun 18 p:ltä 1963.
(Suomen as. -kok. 575/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1961:97)

Sisäasiainministeriö on 14 päivänä kesäkuuta 1951 annetun rokotuslain (361/51) 7 §:n nojalla päättänyt:

Rokotuksista, joita rokottaja rokotuslain 7 §:n 2 momentin mukaan toimittaa, suoritetaan hänelle kunnan välityksellä valtion varoista palkkiota 1 markka rokotustilaisuuteen saapunutta rokotettavaa kohden, sekä lisäksi peruspalkkiona kaupungissa, kauppalassa ja rokottajan asunnossa maaseudulla suoritetusta rokotuksesta 10 markkaa rokotuspäivältä tai siksi laskettavalta ajalta sen mukaan kuin lääkintöhallitus tarkemmin määrää. Maaseudulla muualla kuin rokottajan asunnossa suoritetusta rokotuksesta on palkkio 10 markkaa kutakin rokotuspaikkaa kohden.

Jos rokottajana toimii kunnallinen terveystyöntekijä tai kättilö taikka jos rokotus tapahtuu rokotuslain 3 §:n 1 momentin perusteella, suoritetaan rokotuksesta kuitenkin vain 30 penniä kultakin rokotetulta henkilöltä ilman peruspalkkiota. Jos rokotettuja samana rokotuspäivänä on enemmän kuin 200, on palkkio sen yli menevältä määrältä 20 penniä rokotettua henkilöä kohden.

Jos tarkastuksen suorittaa muu henkilö kuin rokottaja itse, vähennetään hänen koko palkkiostaan viidesosa korvaukseksi tarkastuksen suorittajalle.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964, ja sillä kumotaan erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettavasta palkkiosta 11 päivänä lokakuuta 1961 annettu sisäasiainministeriön päätös (474/61).

---

165. LAKI MERIMIESVEROLAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 579/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1958:81, 1959:142 ja 1963:95)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan 16 päivänä toukokuuta 1958 annetun merimiesverolain (208/58) 27 § ja muutetaan lain 2 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 2 momentti, 21 §:sekä 25 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti sellaisina kuin ne ovat 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetussa laissa (369/63) sekä 25 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1959 annetussa laissa (526/59), seuraavasti:

2 §. Aluksella saadulla tulolla (merimiestulo) tarkoitetaan tässä laissa palkkaa tai muuta hyvitystä, jonka laivanisäntä aluksella tehdystä työstä suorittaa merimiehelle. Palkkaan luetaan tällöin myös asunto, ruoka ja muut luontoisedut. Merimiestuloksi luetaan myös kalastusaluksella suoritettava saaliin suuruudesta riippuva palkkio sekä kohtuulliseksi katsottava palkka, minkä avoin, kommandiitti- tai laivanisännistöyhtiö taikka niihin verrattava yhtymä suorittaa osakkaalleen.

-----

6 §. Taulukot, joiden mukaan merimiesvero suoritetaan, vahvistaa valtiovarainministeriö (merimiesverotaulukko). Merimiesverotaulukko on laadittava siten, että kuukaudelta maksettavasta rahapalkasta suoritettava merimiesvero mahdollisuuden mukaan on kahdestoistaosa siitä tulo- ja omaisuusveron, kunnallisveron, kirkollisveron, kansaneläkevakuutusmaksun ja vakuutetun sairausvakuutusmaksun yhteenlasketusta määrästä, mikä näitä veroja ja maksuja olisi voimassa olevan lainsäädännön mukaan suoritettava 2 momentin mukaan lasketusta tulosta. Tällöin otetaan huomioon verovelvollisen ikä, aviosuhde ja elatusvelvollisuus sekä kunnallisvero laskettuna kymmenen pennin ja kirkollisvero yhden pennin mukaan veroäyriltä. Sellaisia merimiehiä varten, jotka eivät ole evankelisluterilaisen kirkon tai ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnan jäseniä, on vahvistettava taulukko ottamatta huomioon kirkollisveroa.

-----

7 §.

Merimiesverokortin antaa sen veropiirin verojohtaja, jonka alueella hakijan asunto ja kotipaikka on verovuoden alussa ollut tai, jos hakemus tehdään ennen verovuoden alkua, sen veropiirin verojohtaja, jonka alueella hakijan asunto ja kotipaikka on merimiesverokorttia haettaessa.

13 §. Merimiesvero, minkä merimies on tämän lain mukaan verovuonna suorittanut, on jaettava valtion, sen kunnan, jossa merimiehellä on verovuoden alussa ollut asunto ja kotipaikka, kansaneläkelaitoksen sekä, milloin suoritettuun merimiesveroon sisältyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu kirkollisvero, seurakunnan kesken. Tämä jako on toimitettava siten, että kunnalle suoritetaan 8 prosenttia, kansaneläkelaitokselle 1.2 prosenttia kansaneläkevakuutusmaksuna ja 0.8 prosenttia vakuutetun sairausvakuutusmaksuna sekä milloin merimiesveroon sisältyy myös kirkollisvero, seurakunnalle 0.8 prosenttia merimiestulosta, muun osan jäädessä valtiolle. Jos merimiesvero on pienempi kuin 10.8 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan, kansaneläkelaitoksen ja seurakunnan kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle kaksikymmentä osaa, kansaneläkelaitokselle viisi osaa ja seurakunnalle kaksi osaa. Mikäli suoritettuun merimiesveroon ei sisälly edellä tarkoitettu kirkollisvero ja merimiesvero tällöin on pienempi kuin 10 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle neljä osaa ja kansaneläkelaitokselle yksi osa.

14 §.

Merimiesveroluettelon perusteella merimiesverokonttorin on tilittävä kullekin kunnalle ja seurakunnalle sekä kansaneläkelaitokselle niille 13 §:n mukaan tulevat merimiesveron osuudet ja lähetettävä ote luettelosta asianomaisille verotoimistoille, kunnallishallituksille, seurakunnille ja kansaneläkelaitokselle.

21 §. Jos merimies on verovuonna suorittanut vähintään kaksisataa markkaa sellaisia velkain korkoja, jotka hän verotuksessa olisi oikeutettu vähentämään palkkatulostaan ja joiden vähentämiseen hänen verovuonna maissa saamansa tulot eivät riitä, on merimiesverokonttorin hakemuksesta, joka on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa verovuoden päättymisestä, määrättävä huomioonottaen merimiestulon vähennyksenä korkomenot merimiesvero uudelleen ja suoritettava liikaa peritty merimiesvero takaisin.

25 §. Jos merimies on tyytymätön verojohtajan 23 §:ssä mainitun hakemuksen johdosta antamaan päätökseen, on hänellä oikeus hakea siihen muutosta sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella verotoimisto on.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964, kuitenkin siten, että jos merimiesvero 1 päivän huhtikuuta 1964 ja 1 päivän tammikuuta 1967 väliseltä ajalta on pienempi kuin 10.4 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero edellämainitulta ajalta kunnan, kansaneläkelaitoksen ja seurakunnan kesken siten, että kunta saa kymmenen osaa, kansaneläkelaitos kaksi osaa ja seurakunta yhden osan. Mikäli merimiesveroon ei sisälly kirkollisveroa ja vero edellämainitulta ajalta on pienempi kuin 9.6 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero siten, että kunta saa viisi osaa ja kansaneläkelaitos yhden osan.

---

166. LAKI KANSANELÄKELAISSA SÄÄDETYN APULISÄN JA HOITOLISÄN SITOMISESTA ELINKUSTANNUKSIIN.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 589/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:89)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Mitä kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa laissa (348/56) on säädetty ja sen nojalla määrätty tai vastedes määrätään, on vastaavasti voimassa kansaneläkelaiissa säädetystä apulisästä ja hoitolisästä.

---

167. LAKI TYÖNANTAJAN TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUN SUURUUDESTA VUONNA 1964.

Annettu joulukuun 20 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 590/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun suuruus on 1/5 prosenttia työnantajan suorittamien työpalkkojen määrästä vuonna 1964.

---

168. LAKI TYÖNANTAJAN LAPSILISÄ- JA KANSANELÄKE-MAKSUSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 606/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:155)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksusta 28 päivänä joulukuuta 1962 annetun lain (650/62) 18 § näin kuuluvaksi:

18 §. Tätä lakia sovelletaan niiden palkkojen osalta, jotka on maksettu vuonna 1963, samoin kuin niiden palkkojen osalta, jotka on maksettu vuoden 1964 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

---

169. LAKI KANSANELÄKELAISSA SÄÄDETTYJEN ELÄKKEIDEN JA AVUSTUSTEN KOROTTAMISESTA ELINKUSTANNUSTEN NOUSUN PERUSTEELLA.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 636/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1956:88)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §. Sen estämättä, mitä kansaneläkelaiissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannuksiin 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetussa laissa (348/56) on säädetty ja sen nojalla määrätty, korotetaan kansaneläkelain 22 b, 26, 27, 30 ja 33 §:ssä mainitut rahamäärät sekä kansaneläkkeet ja avustukset 1 päivästä tammikuuta 1964 lukien sen mukaisesti, kuin jäljempänä tässä laissa säädetään.

2 §. Edellä 1 §:ssä tarkoitettu korotus lasketaan indeksipisteluvun 161 mukaan noudattaen muutoin kansaneläkkeiden sitomisesta elinkustannuksiin 16 päivänä marraskuuta 1961 annetun valtioneuvoston päätöksen (510/61) määräyksiä.

Mikäli vuoden 1964 tammikuun indeksipisteluku todetaan sitä määrättäessä pienemmäksi kuin 161, ei korotuksia ole tämän perusteella alennettava. Jos indeksipisteluku tulee olemaan suurempi kuin 161, oikaistaan korotukset soveltaen mainitun valtioneuvoston päätöksen määräyksiä 1 päivästä maaliskuuta 1964 lukien.

170. LAKI ERITYISLAPSILISÄLAIN MUUTTAMISESTA. . .

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 639/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:137)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1960 annetun erityislapsilisälain (538/60) 7 § näin kuuluvaksi:

7 §. Erityislapsilisää suoritetaan 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä 3 §:n 2 momentissa mainitusta lapsesta 84 markkaa sekä muista 3 §:ssä mainituista lapsista 42 markkaa vuosineljännekseltä.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1964 alkaen.

---

171. LAKI YLEISISTÄ TEISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.
(Suomen as. -kok. 648/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1954:40 ja 1961:78)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain 112 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetussa laissa (390/61), näin kuuluvaksi:

112 §. -----

Päätös kunnan- tai kylätien rakentamisesta tai parantamisesta raukeaa, jolle tietyöhön ole ryhdytty ennen 1 päivää tammikuuta 1965. Milloin tietyöhön on ryhdytty, on aikaisempaa lakia noudatettava, mikäli tämän lain voimaantulosta annetun lain 3 §:stä ei muuta johdu.

---

172. LAKI TUULAAKIMAKSUN LASKEMISEN PERUSTEESTA
VUOSINA 1964-1966.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 649/63)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Tuulaakimaksun laskemisen perusteeksi on, niin kuin tähänkin
asti, vuosiksi 1964-1966 vahvistettava määräprosentti tuulaakimak-
sun alaisten tavarain tullimaksusta.

Tarkemmat määräykset asiasta annetaan asetuksella.

---

173. ASETUS TUULAAKIMAKSUN LASKEMISEN PERUSTEESTA VUOSINA 1964-1966.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 669/63)

(Vrt. kunn. as. kok. 1960:110)

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1964-1966 tänä päivänä annetun lain (649/63) nojalla:

1 §. Tuulaakimaksuna saadaan kantaa kaksi prosenttia tuulaakimaksun alaisen tavarahan tullimaksusta, jollei valtioneuvosto jonkin kaupungin kohdalta sitä kuultuaan määrää mainittua prosenttilukua pienemmäksi.

2 §. Tuulaakimaksu suoritetaan saman prosenttiluvun mukaan maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden tullimaksusta.

3 §. Tuulaakimaksua suorittavat saman perusteen mukaan sekä kaupungin asukkaat että kaikki muut, jotka meritse tai maitse tuovat kaupunkiin tai sieltä vievät tullin alaisia tavaroita.

---

174. LAKI ASUTUSLAUTAKUNNISTA ANNETUN LAIN
MUUTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 662/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1962:163)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan asutuslautakunnista 28 päivänä joulukuuta 1962 annetun lain (695/62) 5 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

5 §. Puheenjohtajan on oltava maatilatalouteen hyvin perehtynyt. Jäsenten, joista ainakin kahden tulee edustaa maankäyttölainsäädännön mukaan maan- tai luotonsaantikelpoisia henkilöitä, on oltava maatilataloutta tuntevia.

_____

175. LAKI ELATUSAVUSTUSTEN KOROTTAMISESTA.

Annettu joulukuun 30 p:nä 1963.

(Suomen as. -kok. 664/63)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1960:133 ja 1961:37)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §. Milloin joku on avioliittolain tai avioliiton ulkopuolella syntyneistä lapsista annetun lain mukaisesti velvoitettu tai sitoutunut suorittamaan määrääjain elatusapua, korotettakoon elatusapumaksut, jos elatusavun määrä on päätöksellä tai sopimuksella viimeksi vahvistettu ennen 1 päivää tammikuuta 1963 rahanarvon alentumisen johdosta seuraavasti:

Aika, jolloin elatusavun määrä on päätöksellä tai sopimuksella viimeksi vahvistettu	Korotuksen määrä elatusavun ollessa elatuksen saajaa kohti kuukaudessa nykymarkkoina	
	alle 10:- %	10-24:99 %
ennen 1.1. 1940	1 600	1 280
vuonna 1940	1 400	1 120
" 1941	1 100	880
" 1942	900	720
" 1943	800	640
" 1944	750	600
1.1. - 30.9. 1945	600	480
1.10. -31.12. 1945	350	280
vuonna 1946	300	240
" 1947	200	200
vuosina 1948-50	100	100

Korotuksen määrä elatusavun ollessa elatuksen saajaa kohti kuukaudessa nykymarkkoina

25:- tai enemmän %
960
vähintään 320:-
840
vähintään 280:-
660
vähintään 220:-
540
vähintään 180:-
480
vähintään 160:-
450
vähintään 150:-
360
vähintään 120:-
210
vähintään 70:-
180
vähintään 60:-
160
vähintään 50:-
80
vähintään 25:-

vuosina 1951-55.....	60	60	48
			vähintään 15:-
vuonna 1956.....	50	50	40
			vähintään 12:50
" 1957.....	30	30	24
			vähintään 7:50
" 1958.....	20	20	16
			vähintään 5:-
vuosina 1959-60.....	15	15	15
vuonna 1961.....	10	10	10
" 1962.....	5	5	5

Jos elatusapua maksetaan muunlaisin määräajoin kuin kuukausittain, lasketaan korotus elatusavusta kuukautta kohti tulevan määrän mukaan.

Mitä 1 ja 2 momentissa on sanottu, sovellettakoon vastaavasti myös elatusapuun, jota työntekijä tekemättä sitä vastaan työtä saa huoltoapulain 5 §:n nojalla.

2 §. Edellä 1 §:ssä tarkoitettu, lapselle tuleva ja huoltoapulain 5 §:n nojalla maksettava elatusapu on suoritettava ensiksi mainitussa pykälässä säädetyin tavoin korotetuksi 1 päivästä tammikuuta 1964.

Milloin muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö haluaa saada 1 §:ssä mainitun elatusavun korotetuksi sillä tavoin kuin sanotussa pykälässä on säädetty, tehköön siitä ilmoituksen elatusvelvolliselle tai, jos elatusapua koskeva päätös tai sopimus on annettu täytäntöönpanoa varten täytäntöönpanoviranomaiselle, sanotulle viranomaiselle. Korotettu elatusapu on suoritettava niiden erien osalta, jotka erääntyvät sen jälkeen, kun ilmoitus on annettu elatusvelvolliselle tai saapunut täytäntöönpanoviranomaiselle.

3 §. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 §:ssä on säädetty, voi tuomioistuin tai, milloin kysymys on huoltoapulain 5 §:n nojalla suoritettavasta elatusavusta, lääninhallitus elatusavun saajan tai elatusvelvollisen vaatimuksesta korottaa tai alentaa niitä määriä, joilla elatusapua ensiksi mainittujen pykäläien nojalla on korotettu, milloin elatusvelvollisen tai elatusavun saajan varallisuusolot tai muut seikat antavat siihen aiheutta.

Jos elatusavun määrää alennetaan, harkittakoon samalla, onko elatusvelvollinen saapa takaisin, mitä hän jo on suorittanut, tai osan siitä.

4 §. Jos joku on rikoslain 9 luvun säännösten nojalla ennen 1 päivää tammikuuta 1963 velvoitettu määräajoin suorittamaan vahingonkorvauksena elatusapua, tuomioistuin voi elatusavun saajan vaatimuksesta rahanarvon alentumisen johdosta korottaa elatusavun määrää sen mukaan kuin elatusvelvollisen kykyyn ja muihin seikkoihin katsoen harkitaan kohtuulliseksi. Korotusta älköön kuitenkaan vahvistettako suuremmaksi, kuin 1 §:ssä on sanottu, ellei siihen ole erittäin painavia syitä. Tässä tarkoitettu kanne on ajettava oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 1 §:n 1 mo-

mentissa mainitussa tuomioistuimessa.

5 §. Jos tämän lain mukaan korotettava kuukautta kohti tuleva elatusapumaksu korotettuna päättyisi nykymarkkaa pienempään määrään, on se tasoitettava lähinnä korkeampaan markkaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1964 ja kumotaan sillä elatusavustusten korottamisesta 30 päivänä joulukuuta 1960 annettu laki (528/60).

---

176. KAUPUNGIN JA HELSINGIN MAIDONTARKASTUS-
YHDISTYKSEN VÄLINEN SOPIMUS MAIDONTARKASTUK-
SEN JÄRJESTÄMISESTÄ.

Terveystieteidenlaitoksen ja Helsingin maidontarkastusyhdis-
tyksen allekirjoittama joulukuun 21 p:nä 1963.

(Kaupunginvaltuuston hyväksymä marraskuun 11 p:nä 1963)

(Vrt. kunn. as. -kok. 1951:65)

Helsingin kaupungin ja Helsingin Maidontarkastusyhdistyksen vä-
lillä on tehty seuraava sopimus:

1) Kaupunki suorittaa tammikuun 1 päivästä 1964 alkaen tarkas-
tuspakon alaisen maidontarkastuksen kokonaisuudessaan ja kantaa lää-
nihallituksen vahvistaman tarkastusmaksun.

2) Yhdistyksen johtokunta toimii maidontarkastuslain edellyttämä-
nä maidontarkastamon neuvottelukuntana. Neuvottelukunnalle maksetta-
vista palkkioista vastaa yhdistys.

3) Kaupunki maksaa kuukausittain yhdistyksen toiminnan tukemi-
seksi 4 % kuukaudessa kertyneistä tarkastusmaksuista. Yhdistys käyt-
tää varat ansioituneille maidontuottajille ja hyvin hoidetuille maitomyy-
mälöille annettaviin palkintoihin.

4) Kaupungineläinlääkäri on oikeutettu seuraamaan yhdistyksen
toimintaa ja yllä mainittujen rahojen käyttöä.

5) Yhdistys saa vuokratta kaupungin maidontarkastamosta navet-
ta- ja maitohygieenistä kokoelmaa varten sekä arkistoa varten tarvit-
semansa tilan.

6) Yhdistys sitoutuu vuosittain jättämään terveydenhoitolautakun-
nalle selostuksen toiminnastaan.

7) Tämä sopimus, jota on tehty kaksi samansisältöistä kappalet-
ta, yksi kummallekin sopijapuolelle, voidaan puolin ja toisin irtisa-
noa noudattamalla 6 kuukauden irtisanomisaikaa.

177. ASEMAKAAVAN MUUTOKSET VUONNA 1963.

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asema-kaavapii- rustuk- sen n:o
29	29055	14. 11. 62	3. 1. 63	5283
15	615	31. 10. 62	18. 1. 63	5251
30	30076	28. 11. 62	21. 1. 63	5285
45	45129 sekä viereinen lii- kennealue	12. 12. 62	"	5296
46	46017 (Pitäjännmäen teolli- suusalue)	"	"	5294
21	649	19. 12. 62	5. 2. 63	5297
38	38015	12. 12. 62	"	5295
45	45026	28. 11. 62	14. 2. 63	5292
20, 31	Asemakaava osalle 20. kau- punginosaa (Länsisatama, Ruoholahti) ja osalle 31. kaupunginosaa (Lauttasaa- ri) sekä asemakaavanmuu- tos, joka koskee kortte- leita n:o 780, 786 ja 787 sekä hautausmaa-alueetta 20. kaupunginosassa	31. 10. 62	25. 2. 63	5272
31	Särkiniementien ja kortt. n:ot 31112, 31119, 31120 ja 31122 väliset puisto- kaistat sekä Itälahdenka- dun ja kortt. 31119 ja 31120 väliset puistokais- tat	9. 1. 63	"	5301
30	30020	23. 1. 63	12. 3. 63	5302
38	38005, 38022	20. 2. 63	2. 4. 63	5307
16	728	"	9. 4. 63	5313
33	33144	"	"	5309
38	38024, 38025	"	"	5306
28	28102	6. 3. 63	29. 4. 63	5320
31	31009, 31010 sekä vierei- nen puistoalue	"	"	5327
31	31107	"	"	5323
43	43067 (Herttoniemen teolli- suusalue)	"	"	5324
7	104	20. 3. 63	6. 5. 63	5310
45	45017	"	"	5336
20	176, 177, 178, 244 ja 750 sekä niihin liittyvät katu- ja ranta-alueet	17. 10. 62	8. 5. 63	5203
30	30028	3. 4. 63	9. 5. 63	5342

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asema-kaavapiirustuksen n:o
16	728 sekä kortt. n:o 729 länsipuolella oleva puistoalue	20. 3. 63	11. 5. 63	5328
28	28102	3. 4. 63	"	5338
34	34033	20. 3. 63	"	5329
34	34036	"	"	5337
38	38019	"	"	5322
45	45015 sekä Marjaniemenranta-nimisen kadun osa	6. 3. 63	"	5321
30	Kadun nimen muutos	20. 3. 63	17. 5. 63	5330
34	34153	3. 4. 63	29. 5. 63	5332
31	31125 sekä Vattuniemenkadun ja Vattuniemen puistotien väliset puisto- ja vesialueet	20. 3. 63	31. 5. 63	5331
45	45013	24. 4. 63	12. 6. 63	5346
11	308	20. 2. 63	26. 6. 63	5305
15	529	24. 4. 63	"	5349
45	45071 sekä viereinen puistoalue	8. 5. 63	5. 7. 63	5350
32	32015	29. 5. 63	12. 7. 63	5359
38	38106	"	"	5360
13	426 sekä Temppeleaukio	24. 4. 63	22. 7. 63	5345
21	661, 662, 664, 665 ja 666 ympäristöineen	3. 4. 63	"	5340
28	28029	5. 6. 63	"	5367
14	503	29. 5. 63	24. 7. 63	5358
12	Helsinginkadun, Sturenkadun ja Tivolintien välinen puisto- ja huvipuistoalue sekä kortt. n:ot 393 ja 397	28. 11. 62	26. 7. 63	5293
27	671 sekä viereinen liikenne- ja katualue	19. 6. 63	2. 8. 63	5378
28	28176	"	"	5372
13	411	"	7. 8. 63	5362
29	29027	"	"	5381
29	29102 sekä viereinen puistoalue	"	"	5380
30	30106	"	"	5377
38	38004	"	"	5369
39	39096	"	"	5368
45	45142	"	"	5379
29	29034	"	8. 8. 63	5361

Kaup. osa	Kortteli, alue ym.	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus	Asema-kaavapiirustuksen n:o
45, 47	Asemakaava, joka käsittää osan Kontulan alueesta sekä osan Myllymestarin tiestä ympäristöineen	19. 6. 63	16. 8. 63	5370
14	488 Topeliuksen puistosa	31. 10. 62	24. 9. 63	5260
45	45005	4. 9. 63	16. 10. 63	5395
45	45030	"	17. 10. 63	5397
28	28098 sekä Käskeynhaltijantien ja Siltavoudintien kulkumuksen puistoalue	19. 6. 63	24. 10. 63	5376
46	Asemakaava, joka käsittää 46. kaupunginosan luoteisosan, sekä asemakaavan muutos, joka koskee kortt. n:o 46119 sekä Reimarlarin ryhmäpuutarha-alueen lähiympäristöineen	12. 12. 62	"	5125
30	30120	4. 9. 63	7. 11. 63	5402
45	45009	18. 9. 63	14. 11. 63	5418
31	Kadun nimen muutos	16. 10. 63	27. 11. 63	5431
34	34153	"	3. 12. 63	5426
34	34166	"	"	5429
34	34094	"	5. 12. 63	5425
36	36004 sekä viereinen puistoalue	18. 9. 63	"	5417
45	45025	"	"	5415
29	29002	30. 10. 63	9. 12. 63	5437
30	30081	18. 9. 63	27. 12. 63	5420
2	96 sekä viereinen katu- ja liikennealue	27. 11. 63	28. 12. 63	5428

KATUJEN JA YLEISTEN PAIKKAIN YM. NIMIEN MUUTOKSET

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
20		Hylkeenpyytäjänkatu		
"		Säljägargatan	17. 10. 62	8. 5. 63
"		Matalasalmenkuja- Grundundsgränden	"	"
"	Kalastajanaukio- Fiskarplatsen	Poistettu	"	"
"	Sirpalesaarenkatu- Flisholmsgatan	"	"	"
30	Sylikuja- Famnsgränd	Kuusilahdenkuja- Granviksgränden	20. 3. 63	17. 5. 63
31		Vattuniemenranta- Hallonnässtranden	"	31. 5. 63
21	Ahvenkuja- Abborgränd	Poistettu	3. 4. 63	22. 7. 63
"	Kiiskinkuja- Girsgränd	"	"	"
27	Vanhankaupunginranta- Gammelstadsstranden	"	19. 6. 63	2. 8. 63
45,		Emännänpolku- Husmorsstigen	"	16. 8. 63
47		Kontulankuja- Gårdsbackagränden	"	"
"		Kontulantie- Gårdsbackavägen	"	"
"		Naapurintie- Nabovägen	"	"
"		Porttikuja- Portgränden	"	"
"		Porttitie- Portvägen	"	"
"		Rintinpolku- Grindstigen	"	"
"		Tanhuantie- Tunvägen	"	"
46		Eljaksentie- Eliasvägen	12. 12. 62	24. 10. 63
"		Hemmingintie- Hemmingsvägen	"	"
"		Henrikinkuja - Henriksgränden	"	"
"		Henrikintie- Henriksvägen	"	"
"		Joonaksenkuja- Jonasgränden	"	"

Kaup. osa	Entinen nimi	Uusi nimi tai muutos	Kaup. valt. päätös	Sisäas. min. vahvistus
46		Joulutähdentie-		
"		Julstjärnans väg	12. 12. 62	24. 10. 63
"		Jyrkinkallio-		
"		Göransberget	"	"
"		Jyrkinkuja-		
"		Göransgränden	"	"
"		Knuutin tie-		
"		Knutsvägen	"	"
"		Kokkokallio-		
"		Kokkoberget	"	"
"		Kyläkirkonkuja-		
"		Bykyrkogränden	"	"
"		Kyläkirkontie-		
"		Bykyrkovägen	"	"
"		Markunkuja -		
"		Markusgränden	"	"
"		Muonamiehentie-		
"		Statarvägen	"	"
"		Päiväläisentie-		
"		Dagsverkarvägen	"	"
"		Rakentajankuja-		
"		Husbyggargränden	"	"
"		Rakentajantie-		
"		Husbyggargvägen	"	"
"		Rikhard Nymanin tie-		
"		Rikhard Nymans väg	"	"
"		Selim Lindqvistin kuja-		
"		Selim Lindqvists gränd	"	"
"		Suntionpolku-		
"		Kyrkväktarstigen	"	"
"		Sylvesterinkuja-		
"		Sylvestergränden	"	"
"		Sylvesterintie-		
"		Sylvestervägen	"	"
"		Taavinkuja-		
"		Davidsgränden	"	"
"		Tanelinkuja-		
"		Danielsgränden	"	"
"		Täbyn kallio-		
"		Täby berget	"	"
31	Myllymäki-			
"	Kvarnbacken	Poistettu	16. 10. 63	27. 11. 63
"		Myllykallionrinne-		
"		Kvarnbergsbrinken	"	"

178. TONTTIJAON MUUTOKSET V. 1963.

Kaup. os	Kortteli	Muutos	Kaup. hall. päätos	Sisäas. min. vahvist.
30 45	30071 45136, 45137, 45141, 45144	Tonttijako vahvistettu	22. 11. 62	16. 1. 63
45	45133, 45134, 45135, 45143, 45154	" "	"	"
32	32044	" "	29. 11. 62	18. 1. 63
34	34079	" "	"	23. 1. 63
38	38025	" "	5. 12. 62	"
38	38132	" "	"	"
34	34158	" "	29. 11. 62	"
38	38023	" "	13. 12. 62	4. 2. 63
38	38024	" "	"	"
32	32045	" "	"	"
45	45132, 45140	" "	3. 1. 63	12. 2. 63
45	45146	" "	"	"
45	45149, 45150, 45151	" "	"	"
45	45036	" "	"	"
45	45138, 45148, 45152, 45153	" "	24. 1. 63	27. 2. 63
28	28240, 28242, 28243, 28276	" "	"	"
31	31065	" muutettu	7. 2. 63	12. 3. 63
32	32027, 32028, 32030	" vahvistettu	"	"
34	34169	" "	"	"
45	45130	" "	"	"
32	32012, 32013	" "	"	"
32	32026, 32029, 32031	" " osittain	14. 2. 63	19. 3. 63
		" "	"	"

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall. päätös	Sisäas. min. vahvist.
34	34090	Tonttijako vahvistettu	14. 2.63	19.3.63
38	38014	" "	"	"
32	32013, 32014, 32016	" " osittain	21. 2.63	29.3.63
32	32015	" "	28. 2.63	5.4.63
32	32033	" "	"	"
39	39046	" "	"	"
45	45034	" muutettu	"	"
32	32047	" vahvistettu	7. 3.63	17.4.63
34	34050	" " osittain	"	"
34	34085	" "	"	"
34	34005	" "	21. 3.63	29.4.63
29	29058	" muutettu	28. 3.63	10.5.63
32	32024	" vahvistettu osittain	"	"
34	34163	" muutettu	14. 3.63	"
30	30200- 30217	" vahvistettu	10. 4.63	17.5.63
45	45128	" "	"	"
45	45132	" muutettu	"	"
34	34013	" vahvistettu osittain	18. 4.63	29.5.63
22	534	" muutettu	25. 4.63	12.6.63
34	34087	" vahvistettu	9. 5.63	5.7.63
34	34140	" "	"	"
28	28152	" "	22. 5.63	12.7.63
44	44022	" "	"	"
34	34076	" "	13. 6.63	24.7.63
43	43056	" "	16. 5.63	"
34	34006	" "	13. 6.63	2.8.63
34	34055	" "	"	"
34	34162	" " osittain	27. 6.63	8.8.63
45	45127, 45128	" " "	"	"
45	45261	" "	"	"
45	45264	" "	"	"
32	32039	" "	1. 8.63	16.9.63
32	32046	" "	"	"
32	32042	" " osittain	22. 8.63	16.10.63
34	34002	" "	"	"
34	34013	" " osittain	"	"
34	34097	" " "	"	"
45	45028	" "	5. 9.63	"
45	45029	" "	"	"
32	32041	" "	3.10.63	27.11.63

Kaup. osa	Kortteli	Muutos	Kaup. hall. päätös	Sisäas. min. vahvist.
46 28	46121 28236, 28237, 28277, 28291	Tonttijako vahvistettu	3. 10. 63	27.11.63
39	39050	" "	10. 10. 63	5.12.63
47	47003	" muutettu	19. 9. 63	"
47	47004, 47006, 47007	" vahvistettu	17. 10. 63	"
30	30011, 30012	" "	10. 10. 63	"
30	30017, 30049	" "	17. 10. 63	13.12.63
32	32018	" "	31. 10. 63	27.12.63
45	45253	" "	"	"

179. MUUTOKSET VAKINAISTEN VIRKOJEN LUOKITTELUUN VUONNA 1963.

A. Perustetut virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astui voimaan
1	Väestönsuojelutoimisto	Suunnittelu- ja koulutus-päällikkö	1	23	III	9. 1.	1. 2. 63
2	"	Hallinnollinen sihteeri	1	23	III	"	"
3	"	Suojarakenneohjaaja	1	22	III	"	"
4	"	Kouluttaja	2	22	III	"	"
5	"	Suunnittelija	1	22	III	"	"
6	"	Ensiapukouluttaja	1	15	IV	"	"
7	"	Toimistonhoitaja	1	14	V	"	"
8	"	Suojarakenteiden valvoja	1	14	V	"	"
9	"	Toimistoapulainen	1	9	V	"	"
10	"	"	1	8	V	"	"
11	Maistraatti	"	1	10		23. 1.	"
12	"	"	1	8		"	"
13	"	"	1	7		"	"
14	"	Tarkkaaja-apulainen	1	10		"	"
15	Matkailutoimisto	Matkailupäällikkö	1	30	II	20. 2.	1. 3. 63
16	"	Matkailusihteeri	1	26	II	"	1. 4. 63
17	Kiinteistövirasto, kansliaos.	Apulaiskiinteistöluettelohoitaja	1	19	IV	"	"
18	Terveystoimisto	Apulaisylivoimistaja	3	17	III	5. 6.	1. 1. 64
19	" neuvolatoim.	Kätilö	2	16	IV	"	"
20	" "	Terveysisärisar	5	16	III	"	"
21	Kiinteistövirasto, metsäosasto	Toimistoapulainen	1	8		19. 6.	"
22	Terveystoimisto, kotisairaanhoidotoim.	Kotilääkintävoimistelijä	4	13	IV	"	"
23	"	Röntgenteknillinen apulainen	2	9		"	"
24	"	Laboratorioteknillinen apulainen	2	9		"	"
25	"	Vastaanottoapulainen	3	4		"	"
26	Lastentarhat	Lastentarhanjohtaja	2	18		"	1. 8. 63
27	"	"	1	17		"	"
28	"	Lastentarhanopettaja	12	16		"	"
29	"	Lastenseimen opettaja	2	15		"	1. 9. 63
30	"	Lastenhoitaja	6	9		"	"
31	"	Keittäjä	2	5		"	"
32	"	"	1	4		"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup. valt. päät,	
						tehty	astui voimaan
33	Lastentarhat	Lastentarha-apulainen	2	3		19. 6.	1. 9. 63
34	"	Lastentarhanopettaja	1	16		"	1. 11. 63
35	"	Lastenseimen opettaja	1	15		"	"
36	"	Lastenhoitaja	3	9		"	"
37	"	Lastentarha-apulainen	1	3		"	"
38	"	Lastentarhanjohtaja	1	18		"	1. 1. 64
39	"	Lastentarhanopettaja	4	16		"	"
40	"	Lastenseimen opettaja	1	15		"	"
41	"	Lastenhoitaja	3	9		"	"
42	"	Keittäjä	1	5		"	"
43	"	Lastentarha-apulainen	1	3		"	"
44	Rahatoimisto	Osastopäällikkö	1	26	IV	4. 9.	"
45	Terveystieteiden tutkimuskeskus, kanslia- ja talous-os.	Varastonhoitaja	1	8		"	"
46	Maidontarkastamo	Laboratorioapulainen	1	10		"	"
47	Kaupunginarkisto	Arkistojärjestäjä	1	14		2. 10.	"
48	Sähkölaitos	Apulaisvarastonhoitaja	1	13		"	"
49	Suomenkielinen työväenopisto	Opettaja	1	23		"	"
50	"	Toimistoapulainen	1	8		"	"
51	Terveystieteiden tutkimuskeskus	Aluelääkäri	4	17	III	16. 10.	"
52	Huoltovirasto	Apulaisjohtaja	1	26		"	"
53	"	Konttoripäällikkö	1	24		"	"
54	"	Toimistoesimies	1	21		"	"
55	"	Huoltotarkastaja	2	16		"	"
56	"	Huoltosisar	1	12		"	"
57	"	Toimistoapulainen	1	10		"	"
58	"	"	3	8		"	"
59	"	"	2	7		"	"
60	"	Kodinhoidon valvoja	1	14		"	"
61	Sofianlehdon vastaanottokoti	Lääkintävoimistelija	1	11		30. 10.	"
62	"	Lastenhoitaja	3	9		"	"
63	Herttoniemen vastaanottokoti	"	4	9		"	"
64	Vastaanottokoti Lemmilä	Ohjaaja	1	14		"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaito- luokka	Kaup. valt. päät.	
						tehty	astui voimaan
65	Mellunkylän vastaan- ottokoti	Erityisluokan opettaja	1	21		30, 10.	1. 1. 64
66	"	Ohjaaja	2	14		"	"
67	Malmin lastenkoti	Hoitaja	1	9		"	"
68	"	Lastenhoitaja	1	9		"	"
69	Kallion nuorisokoti	Ohjaaja	1	14		"	"
70	"	Vastaava hoitaja	1	10		"	"
71	"	Hoitaja	1	9		"	"
72	Metsäkummun hoito- koti	Johtaja	1	17		"	"
73	"	Vastaava hoitaja	1	10		"	"
74	"	Lastenhoitaja	1	9		"	"
75	"	Hoitaja	2	9		"	"
76	"	Keittäjä	1	5		"	"
77	Oppilaskoti Toivola	Ohjaaja	2	14		"	"
78	"	Vastaava hoitaja	2	10		"	"
79	"	Talonmies-lämmittäjä	1	9		"	"
80	"	Talonmies-kaitsija	1	9		"	"
81	"	Erityisluokan opettaja	1	21		"	"
82	Päivönlän lastenkoti	Vastaava hoitaja	1	10		"	"
83	"	Hoitaja	3	9		"	"
84	Päivähuoltola Tyy- nelä	Opettaja	2	16		"	"
85	" Vantaala	Ohjaaja	2	13		"	"
86	" "	Hoitaja	1	9		"	"
87	Käpylän koulu- ja työkeskus	Johtaja	1	21		"	"
88	"	Opettaja	2	17		"	"
89	Koskelan sairaskoti	Sairaanhoitaja	11	11		"	1. 1. 65
90	"	Hoitaja	52	9		"	"
91	"	Laboratorioteknillinen apulainen	4	9		"	"
92	"	Toimistoapulainen	4	8		"	"
93	"	"	5	7		"	"
94	"	Kylvettäjä	4	5		"	"
95	"	Hoitoapulainen	45	4		"	"
96	Maidontarkastamo	Eläinlääkäri	1	27	III	13, 11.	1. 1. 64
97	Rakennustarkastus- virasto, kansliaos.	Osastopäällikkö	1	31	II	27, 11.	"
98	"	Teknillinen sihteeri	1	30	II	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kielitaitoluokka	Kaup.valt.päät.	
						tehty	astui voimaan
99	Rakennustarkastus- virasto, kansliaos.	Toimistonhoitaja	1	15	IV	27. 11.	1. 1. 64
100	"	Kanslieti	1	13	IV	"	"
101	"	"	1	12	IV	"	"
102	"	Toimistoapulainen	2	12	IV	"	"
103	"	"	2	10	IV	"	"
104	" rakennus- lupaos.	Yliarkkitehti	1	33	II	"	"
105	"	Tarkastusarkkitehti	2	30	III	"	"
106	"	Arkkitehti	2	29	III	"	"
107	"	Julkisivujen tarkastaja	1	30	III	"	"
108	"	Rakennushygieenikko	1	30	III	"	"
109	"	Koneteknillinen tarkas- taja	2	27	IV	"	"
110	"	Rakennusmestari	1	25	IV	"	"
111	" tarkastusos.	Yli-insinööri	1	33	II	"	"
112	"	Tarkastusinsinööri	2	30	III	"	"
113	"	"	2	29	IV	"	"
114	"	Insinööri	2	27	IV	"	"
115	"	Valvova rakennusmestari	1	27	IV	"	"
116	"	Rakennusmestari	1	25	IV	"	"
117	" valvontaos.	Osastopäällikkö	1	31	II	"	"
118	"	Valvontainsinööri	2	27	IV	"	"
119	"	Rakennusmestari	1	22	IV	"	"
120	"	"	2	20	IV	"	"
121	"	Tarkastaja	2	15	IV	"	"
122	Kaupunginkirjasto	Apulaiskirjastonjohtaja	1	26		28. 11.	"
123	"	Vanhempi kirjastoama- nuenssi	4	16		"	"
124	"	Järjestelyapulainen	6	6		"	"
125	Palolaitos	Vahtimestari-lämmittäjä	1	9		"	"

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päät.	
					tehty	astut voitnaan
1	Sähkölaitos	Insinööri	3	29	9. 1.	1. 2. 63
2	"	"	4	28	"	"
3	"	"	3	27	"	"
4	"	"	3	26	"	"
5	"	"	1	25	"	"
6	"	"	3	24	"	"
7	"	Yli-insinööri	1	30	"	"
8	"	Kemisti	1	27	"	"
9	"	Korjausmestari	1	21	"	"
10	"	Suunnitteluteknikko	1	20	"	"
11	"	"	2	19	"	"
12	"	Johtotarkastaja	1	19	"	"
13	"	Toimistoapulainen	1	10	"	"
14	"	Korjausmestari	2	22	23. 1.	"
15	"	Konemestari	1	20	"	"
16	"	"	2	19	"	"
17	"	Sähkömestari	1	19	"	"
18	"	"	9	18	"	"
19	Teollisuuslaitosten kassa- ja tilios.	Reikäkorttikoneen hoitaja	1	14	6. 2.	1. 3. 63
20	"	Toimistoapulainen	3	7	"	"
21	"	Painaja	1	8	"	"
22	"	Ovenvartija-hissinkuljettaja	1	5	"	"
23	Kaupungin talot	Talonmies	1	1	6. 3.	1. 2. 63
24	Teollisuuslaitosten kassa- ja tilios.	Reikäkorttikeskukseen pääl- likkö	1	24	"	1. 4. 63
25	"	Reikäkorttikoneenhoitajien esimies	1	16	"	"
26	"	Rahastaja	4	10	"	"
27	"	Mittarinlukija	6	9	"	"
28	"	Toimistoapulainen	6	7	"	"
29	Kaupunginkirjasto	Siivooja	2	3	20. 3.	"
30	Rahatoimisto	"	1	2	3. 4.	1. 5. 63
31	Kaasulaitos	Jakelusäiliön hoitaja	1	13	"	1. 4. 63
32	"	Tarkkaaja	1	8	"	"
33	"	Toimistoapulainen	3	7	"	"
34	Suomenkiel. kansa- koulut	Siivooja	1	3	8. 5.	1. 8. 63
35	"	Ruoanjakaja	1	3	"	"
36	Sähkölaitos	Muuntamomestari	1	24	19. 6.	1. 6. 63
37	"	Suunnitteluteknikko	1	21	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup. valt. päät.	
					tehty	astui voimaan
38	Sähkölaitos	Suunnitteluteknikko	1	20	19. 6.	1. 6. 63
39	"	Laboratorioteknikko	1	19	"	"
40	"	Sähköyliasentaja	1	16	"	"
41	"	Toimistoapulainen	1	8	"	"
42	Teollisuuslaitosten kassa - ja tilios.	Rahastaja	4	10	"	"
43	"	Mittarinlukija	5	9	"	"
44	"	Toimistoapulainen	4	7	"	"
45	Koskelan sairaskoti	Työnjohtaja	1	13	"ja 18. 9.	1.1.64
46	"	Kanttiininhoitaja	1	6	"	"
47	"	Kanttiinapulainen	1	3	"	"
48	Kiinteistövirasto, talo-os.	Talonmies-lämmittäjä	1	9	4. 9.	1. 7. 63
49	Sähkölaitos	Piirtäjä	1	9	"	1.10.63
50	Suomenkiel. kansa- koulut	Veistokalustonhoitaja	1	12	"	"
51	Ruotsinkiel. kansa- koulut	Talonmies-lämmittäjä	2	9	16. 10.	1. 8. 63
52	"	Siivooja	1	3	"	"
53	Kaupungin talot	Talonmies	2	8	13. 11.	15.11.63
54	Rakennustarkastus- toimisto	Yliarkkitehti	1	30	27. 11.	1. 1. 64
55	"	Yli-insinööri	1	30	"	"
56	"	Toimistoarkkitehti	1	27	"	"
57	"	Toimistoinsinööri	1	27	"	"
58	"	Arkkitehti	2	25	"	"
59	"	Rakennusinsinööri	3	25	"	"
60	"	Arkistonhoitaja	1	14	"	"
61	Terveystarkastus- toimisto, asuntojentarkas- tustoim.	Asuntojenylitarkastaja	1	27	"	"
62	"	Asuntojentarkastaja	2	17	"	"
63	"	Apulaisasuntojentarkastaja	3	14	"	"
64	Rahatoimisto	Apulaistoimentaja	1	12	11. 12.	"
65	Sähkölaitos	Konemestari	1	20	"	"
66	"	Suunnitteluteknikko	2	20	"	"
67	"	Sähköyliasentaja	1	16	"	"
68	"	Autonkuljettaja	1	11	"	"
69	Teollisuuslaitosten kassa - ja tilios.	Toimistoapulainen	1	7	"	"

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup.valt.päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
1	Vesilaitos	Käyttökemisti	1	28	29	9. 1.	1. 2. 63
2	Maistraatti	Toimistoapulainen	2	8	10	23. 1.	"
3	"	Maistraatinsihteeri 1)	1	15	18	20. 2.	1. 7. 62
4	"	Maistraatinnotaari 1)	1	23	24	"	"
5	"	I julkinen notaari 1)	1	21	22	"	"
6	"	II " " 1)	1	21	22	"	"
7	Revisiovirasto	Reviisori	5	27	28	8. 5.	1. 3. 63
8	"	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
9	"	Laskentatarikkaaja	18	13	14	"	"
10	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
11	Kaupunginkanslia	Kaupunginsihteeri	1	36	37	"	"
12	"	Autonkuljettaja-vahtimes- tari	4	10	11	"	"
13	Kaupunginhallituksen järjestelytoimisto	Virastotutkija	2	27	28	"	"
14	"	Työntutkija	1	19	20	"	"
15	Kaupunginhallituksen asiainseurustamisto	Apulaiskaupunginasia- mies	1	29	30	"	"
16	"	Konttoripäällikkö	1	21	22	"	"
17	Hankintatoimisto	Toimistopäällikkö	1	30	31	"	"
18	"	Painatusasiamies	1	25	26	"	"
19	"	Toimistofaktori	1	22	23	"	"
20	"	Kirjanpitäjä	1	11	12	"	"
21	"	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
22	Kaupunginarkisto	Arkistonhoitaja	3	25	27	"	"
23	"	Amanuenssi	1	21	22	"	"
24	"	Arkistojärjestäjä	1	12	13	"	"
25	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
26	Tilastotoimisto	Yliaktuaari	3	25	27	"	"
27	"	Aktuaari	1	24	25	"	"
28	"	"	2	22	24	"	"
29	"	Apulaisaktuaari	2	20	22	"	"
30	"	Kirjasto- ja arkistoama- nuenssi	1	14	15	"	"
31	"	Toimistoapulainen	2	8	10	"	"
32	"	"	1	7	8	"	"
33	Rahatoimisto	Toimistopäällikkö	1	25	26	"	"
34	"	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
35	"	Osastopäällikkö	2	25	26	"	"
36	" huoltokas- saos.	"	1	21	22	"	"
37	Rahatoimisto	Apulaiskirjanpitäjä	1	11	12	"	"
38	"	"	1	10	11	"	"

1) Oikeusministeriön 12. 1. 1963 tekemän päätöksen mukaisesti.

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka luokka		Kaup. valt. päät.		
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan	
39	Rahatoimisto	Toimistonhoitaja	1	11	12	8.	5.	1.3.63
40	"	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"	"
41	Palkkalautakunnan toimisto	Apulaistoimistopäällikkö	1	31	32	"	"	"
42	"	Sihteeri	2	27	28	"	"	"
43	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"	"
44	Maistraatti	Ulosottotoimen tarkkaaja	1	27	28	"	"	"
45	"	Tarkkaaja-apulainen	2	10	11	"	"	"
46	Rakennustarkastus-toimisto	Rakennustarkastaja	1	32	33	"	"	"
47	"	Yliarkkitehti	1	29	30	"	"	"
48	"	Toimistoarkkitehti	1	26	27	"	"	"
49	"	Yli-insinööri	1	29	30	"	"	"
50	"	Toimistoinsinööri	1	26	27	"	"	"
51	"	Lainopillinen sihteeri	1	26	28	"	"	"
52	"	Arkkitehti	2	24	25	"	"	"
53	"	Rakennusinsinööri	3	24	25	"	"	"
54	"	Rakennusmestari	2	22	24	"	"	"
55	"	"	1	20	22	"	"	"
56	"	"	4	18	20	"	"	"
57	"	Vahtimestari	1	8	9	"	"	"
58	Ulosottovirasto	Toimistoapulainen	2	8	10	"	"	"
59	"	III kaupunginvouti	1	29	30	"	"	"
60	"	Kamreeri	1	21	22	"	"	"
61	Poliisilääkärin toimisto	Poliisilääkäri	1	21	23	"	"	"
62	Palolaitos	Kirjanpitäjä	1	12	13	"	"	"
63	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"	"
64	Väestönsuojelutoimisto	Väestönsuojelupäällikkö	1	26	27	"	"	"
65	"	Suojarakenneohjaaja	1	22	23	"	"	"
66	Terveystoimisto	Osastopäällikkö	1	29	30	"	"	"
67	"	Taloudenhoitaja	1	20	21	"	"	"
68	"	Kaupunginhygieenikko	1	32	33	"	"	"
69	"	Apulaishygieenikko	1	25	27	"	"	"
70	Desinfiointilaitos	Desinfiointsija	2	9	10	"	"	"
71	Terveystoimisto	Terveystoimistonhoitaja	1	32	33	"	"	"
72	Neuvolatoimisto	Lastentarhainlääkäri	1	26	28	"	"	"
73	Suomenkiel. kansakoulu	Kouluylilääkäri	1	27	30	"	"	"
74	"	Koululääkäri	7	25	26	"	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
75	Ruotsinkiel. kansa- koulut	Koululääkäri	1	25	26	8. 5.	1. 3. 63
76	Elintarvikkeiden val- vontaosasto	Elintarvikehygieenikko	1	32	33	"	"
77	"	Eläinlääkäri	1	25	27	"	"
78	Kouluhammashoito- laitos	Kouluhammasklinikan esimies	1	29	30	"	"
79	"	Klinikan apulaisesimies	1	27	28	"	"
80	"	Haaraklinikanhoitaja	9	26	27	"	"
81	"	Oikojahammaslääkäri	3	18	19	"	"
82	"	Kouluhammaslääkäri	21	16	17	"	"
83	Terveystieteiden tut- kimusten labora- torio	Laboratorion esimies	1	29	30	"	"
84	"	Kemisti	1	27	28	"	"
85	"	Apulaiskemisti	1	23	24	"	"
86	"	Laboraattori	2	16	17	"	"
87	Maidontarkastamo	Apulaiskaupungineläin- lääkäri	1	29	30	"	"
88	"	Laboratorioeläinlääkäri	1	27	28	"	"
89	"	Apulaiskemisti	1	23	24	"	"
90	"	Ylikatsastaja	1	16	17	"	"
91	"	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
92	Sairaalavirasto	Sairaaloimen toimitus- johtaja	1	34	35	"	"
93	" kansliaos.	Sihteeri	1	25	27	"	"
94	" "	Sairaalatutkija	1	25	26	"	"
95	" "	Työntutkija	2	19	20	"	"
96	" "	Kanslianhoitaja	1	13	14	"	"
97	" "	Kirjaaja	1	11	12	"	"
98	" talousos.	Rakennusmestari	1	21	23	"	"
99	" "	Proviisori	1	24	26	"	"
100	" "	Vahtimestari	1	9	10	"	"
101	Auroran sairaala	Lapsipsykologi	1	22	23	"	"
102	"	Sairaalapsykologi	1	22	23	"	"
103	"	Farmaseutti	1	16	17	"	"
104	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
105	"	Autonkuljettaja	3	11	12	"	"
106	"	Työ- ja autoesimies	1	13	14	"	"
107	"	Koe-eläinten hoitaja	1	4	5	"	"
108	"	Konepäällikkö	1	18	19	"	"
109	"	Sähköyliasentaja	1	15	16	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
110	Kivelän-Hesperian sairaalat	Obduktioapulainen	1	12	13	8. 5.	1. 3. 63
111	"	Farmaseutti	1	16	17	"	"
112	"	"	3	14	15	"	"
113	"	Asuntolanhoitaja	1	10	11	"	"
114	"	Työnjohtaja	1	12	14	"	"
115	"	Autonkuljettaja	2	11	12	"	"
116	"	Kirjanpitäjä	1	14	15	"	"
117	"	Konepäällikkö	1	19	20	"	"
118	Malmin sairaala	Farmaseutti	1	16	17	"	"
119	"	Alikonemestari	1	15	16	"	"
120	Marian sairaala	Farmaseutti	1	16	17	"	"
121	"	"	1	14	15	"	"
122	"	Työnjohtaja	1	12	14	"	"
123	"	Autonkuljettaja	1	11	12	"	"
124	"	Konepäällikkö	1	18	19	"	"
125	Hesperian sairaala	Sairaalapsykologi	3	22	23	"	"
126	Psykiatrinen huolto- toimisto	Toimistonhoitaja	1	11	12	"	"
127	Nikkilän sairaala	Sairaalapsykologi	2	22	23	"	"
128	"	Farmaseutti	1	16	17	"	"
129	"	Vahtimestari	1	8	9	"	"
130	"	Konepäällikkö	1	19	20	"	"
131	"	Konemestari	1	16	17	"	"
132	"	Sähköyliasentaja	1	15	16	"	"
133	" maatala	Maataloustyönjohtaja	1	13	14	"	"
134	" "	Puutarhuri	1	13	14	"	"
135	" "	Tallimies	1	7	8	"	"
136	" "	Sianhoitaja	2	4	5	"	"
137	" "	Karjanhoitaja	1	4	5	"	"
138	" "	Karjanhoitoapulainen	1	3	4	"	"
139	Laakson sairaala	Farmaseutti	1	16	17	"	"
130	"	Vastaanottoapulainen	1	4	6	"	"
141	"	Konepäällikkö	1	18	19	"	"
142	Tuberkuloositoimisto	Vastaanottoapulainen	4	4	6	"	"
143	Huoltovirasto	Huoltotoimen toimitus- johtaja	1	34	35	"	"
144	"	Asiamies	1	29	30	"	"
145	"	Sihteeri	1	26	28	"	"
146	"	Rakennusmestari	1	19	21	"	"
147	"	Toimistoesimies	8	19	20	"	"
148	"	"	2	18	19	"	"
149	"	" 8. huoltotoimisto	1	17	18	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
150	Huoltovirasto	Apulaistoimistoesimies	1	17	18	8. 5.	1. 3. 63
151	"	Arvo-omaisuudenhoitaja	1	11	12	"	"
152	"	Toimistoapulainen	3	8	10	"	"
153	"	"	2	7	8	"	"
154	"	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"
155	"	Autonkuljettaja-vahti- mestari	1	10	11	"	"
156	Työtuvat	Kirjanpitäjä	1	12	13	"	"
157	Koskelan sairaskoti	Sairaskodin johtaja	1	28	29	"	"
158	"	Isännöitsijä	1	18	19	"	"
159	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
160	"	Farmaseutti	1	16	17	"	"
161	"	"	1	14	15	"	"
162	"	Työnjohtaja	1	12	14	"	"
163	"	"	2	12	13	"	"
164	Kustaankartanon vanhainkoti	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
165	"	Sosiaalineuvoja	1	11	12	"	"
166	"	Konemestari	1	17	18	"	"
167	"	Huollettavien omaisuus- varaston hoitaja	1	7	8	"	"
168	Roihuvuoren van- hainkoti	Taluspäällikkö	1	21	22	"	"
169	"	Sosiaalineuvoja	1	11	12	"	"
170	"	Emäntä	1	13	14	"	"
171	"	Autonkuljettaja	1	10	11	"	"
172	Hirvihaaran van- hainkoti	Vahtimestari	2	9	10	"	"
173	Kulosaaren vanhain- koti	Keittäjä	1	4	5	"	"
174	Torpan vanhainkoti	"	1	4	5	"	"
175	Tervalammen työ- laitos	Johtaja	1	27	29	"	"
176	"	Työnjohtaja	7	12	13	"	"
177	"	Asentaja	1	12	13	"	"
178	"	Autonkuljettaja	1	11	12	"	"
179	" maatala	"	1	11	12	"	"
180	" "	Työnjohtaja	4	12	13	"	"
181	" "	Tallimies	1	7	8	"	"
182	Lastensuojeluvirasto	Lastensuojelun toimitus- johtaja	1	33	34	"	"
183	"	Lastenvalvoja	1	27	28	"	"
184	"	Sosiaalilääkäri	1	27	29	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
185	Lastensuojeluvirasto	Lääkäri	1	27	28	8. 5.	1. 3. 63
186	"	Lastenpsykiatri	1	27	28	"	"
187	"	Apulaislastenvalvoja	1	25	26	"	"
188	"	Psykologi	1	22	24	"	"
189	"	"	1	21	23	"	"
190	"	Apulaislastenhuollon tarkastaja	1	21	22	"	"
191	"	Vajaamielishuoltaja	1	21	22	"	"
192	"	Kassanhoitaja	1	11	12	"	"
193	"	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
194	"	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"
195	Outamon vastaanottokoti	Erityisluokan opettaja	3	20	21	"	"
196	Vastaanottokoti Lemmilä	"	1	20	21	"	"
197	Hyvösen lastenkoti	Johtaja	1	16	17	"	"
198	Taivallahden nuorisokoti	Keittäjä	1	4	5	"	"
199	Metsäkummun hoitokoti	Erityisluokan opettaja	1	20	21	"	"
200	Oppilaskoti Toivola	Apukoulun opettaja	6	20	21	"	"
201	Kullatorpan lastenkoti	Johtaja	1	16	17	"	"
202	Päivölän lastenkoti	"	1	16	17	"	"
203	Nukarin lastenkoti	"	1	16	17	"	"
204	Lastentarhain toimisto	Puistoleikkitoiminnan tarkastaja	1	20	21	"	"
205	"	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
206	Kasvatusneuvola	Lastenpsykiatri	1	27	28	"	"
207	"	Psykologi	1	23	25	"	"
208	"	"	2	22	23	"	"
209	Suomenkiel. kansakoulujen kasvatusneuvola	Koulupsykiatri	1	26	27	"	"
210	"	Koulupsykologi	1	23	25	"	"
211	"	"	3	22	23	"	"
212	Ruotsinkiel. kansakoulujen kasvatusneuvola	Koulupsykiatri	1	26	27	"	"
213	"	Koulupsykologi	1	22	24	"	"
214	Oikeusaputoimisto	Apulaisoikeusavustaja	3	26	27	"	"
215	"	Toimistonhoitaja	1	12	13	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
216	Suomenkiel. kansa- koulut	Tarkastaja	1	30	31	8. 5.	1. 3. 63
217	"	Taloudenhoitaja	1	28	29	"	"
218	"	Sihteeri	1	25	26	"	"
219	"	Miespuolinen liikunnan- neuvoja	1	21	22	"	"
220	"	Naispuolinen liikunnan- neuvoja	1	21	22	"	"
221	"	Veistokaluston hoitaja	10	11	12	"	"
222	"	Vahtimestari	1	10	11	"	"
223	"	Talonties-lämmittäjä	1	9	10	"	"
224	Ruotsinkiel. kansa- koulut	Miespuolinen liikunnan- neuvoja	1	21	22	"	"
225	"	Naispuolinen liikunnan- neuvoja	1	21	22	"	"
226	"	Suullisen esitystaidon neuvoja	1	18	19	"	"
227	"	Veistokalustonhoitaja	3	11	12	"	"
228	Ammattioppilaitos- ten johtokunta	Ylitarkastaja	1	30	31	"	"
229	Talous- ja ompelu- alan ammattikoulu	Tarveaineidenhoitaja	1	8	9	"	"
230	Suomenkielinen työ- väenopisto	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
231	"	Opintoneuvoja	1	16	18	"	"
232	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
233	Ruotsinkielinen työ- väenopisto	Johtaja	1	24	25	"	"
234	Kaupunginkirjasto	Sivukirjastonjohtaja	1	24	25	"	"
235	"	Kirjastonhoitaja	1	21	22	"	"
236	"	"	2	17	18	"	"
237	"	Kirjastoamanuenssi	65	14	15	"	"
238	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
239	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
240	Kaupunginmuseo	Museonhoitaja	1	25	26	"	"
241	Musiikkilautakunta	Intendentti	1	27	28	"	"
242	"	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
243	Kaupunginorkesteri	Konserttimesteri	1	25	26	"	"
244	"	Solisti	1	23	24	"	"
245	"	II konserttimesteri	1	22	23	"	"
246	"	Äänenjohtaja, puhallimet	6	21	22	"	"
247	"	Äänenjohtaja, jouset	4	21	22	"	"
248	"	I pasuunansoitaja	1	20	21	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
249	Kaupunginorkesteri	I lyöjä	1	20	21	8. 5.	1. 3. 63
250	"	III ensiviulunsoittaja	1	20	21	"	"
251	"	IV "	1	20	21	"	"
252	"	Soittaja, jouset	3	18	19	"	"
253	Nuorisotoimisto	Nuorisoasiamies	1	26	27	"	"
254	"	Apulaisnuorisoasiamies	1	23	24	"	"
255	"	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
256	"	Vahtimestari-kaluston- hoitaja	1	8	9	"	"
257	"	Kerho-ohjaaja	1	9	10	"	"
258	Raittiuslautakunta	Toimistosihtööri	1	17	18	"	"
259	"	Ruotsinkielinen raittius- työnohjaaja	1	15	16	"	"
260	Urheilu- ja retkeily- toimisto	Toimistopäällikkö	1	27	29	"	"
261	"	Naispuolinen urheilun- ohjaaja	1	21	22	"	"
262	"	Rakennusmestari	1	18	20	"	"
263	"	"	1	16	18	"	"
264	"	Kirjanpitäjä	1	11	12	"	"
265	"	Ylivahtimestari	3	11	12	"	"
266	"	Eläinhoitaja	6	9	10	"	"
267	Rakennusvirasto	Osastosihtööri	2	23	24	"	"
268	"	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"
269	"	Henkilöasiaintoimiston päällikkö	1	23	24	"	"
270	"	Apulaishankintapäällikkö	1	23	24	"	"
271	"	Varastonhoitaja	1	18	19	"	"
272	"	Inventoija	1	12	13	"	"
273	"	Pääkassanhoitaja	1	14	15	"	"
274	" konevarikko	Ylityönjohtaja	1	23	24	"	"
275	" "	Työnjohtaja	1	20	21	"	"
276	" "	Sähkötyönjohtaja	1	21	22	"	"
277	" "	Piirtäjä	1	17	18	"	"
278	" konevarasto	Konevaraston hoitaja	1	18	19	"	"
279	" Hernesa- ren autokorj.	Työnjohtaja	1	21	22	"	"
280	" "	"	1	18	19	"	"
281	" talorak, os.	Kaupunginarkkitehti	1	33	34	"	"
282	" "	Piirtäjä	2	17	19	"	"
283	" "	"	3	17	18	"	"
284	" "	Rakennusmestari	4	23	25	"	"
285	" "	"	4	23	24	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Palkka-		Kaup. valt. päät.			
			luokka	Lukumäärä	entinen	uusi	tehty	astui voimaan
286	Rakennusvirasto, talorak. os.	Rakennusmestari	2	21	24	8.	5.	1. 3. 63
287	" "	"	6	21	22	"	"	"
288	" "	"	4	19	22	"	"	"
289	" "	"	4	19	20	"	"	"
290	" "	"	4	17	20	"	"	"
291	" "	"	2	17	19	"	"	"
292	" "	"	2	17	18	"	"	"
293	" "	Suunnitteluteknikko	2	19	20	"	"	"
294	" katurak. os.	Katurakennuspäällikkö	1	33	34	"	"	"
295	" "	Kemisti	2	27	28	"	"	"
296	" "	Ylikonemestari	1	23	24	"	"	"
297	" "	Rakennusmestari	5	23	25	"	"	"
298	" "	"	3	23	24	"	"	"
299	" "	"	7	21	24	"	"	"
300	" "	"	9	21	22	"	"	"
301	" "	"	11	19	22	"	"	"
302	" "	"	4	19	20	"	"	"
303	" "	"	8	17	20	"	"	"
304	" "	"	4	17	19	"	"	"
305	" "	"	4	17	18	"	"	"
306	" "	Asemakonemestari	1	21	22	"	"	"
307	" "	Puhdistamon hoitaja	5	21	22	"	"	"
308	" "	Mittausteknikko	1	21	23	"	"	"
309	" "	"	3	21	22	"	"	"
310	" "	"	3	19	20	"	"	"
311	" "	Piirtäjä	3	17	19	"	"	"
312	" "	"	3	16	18	"	"	"
313	" puhtaana- pito-os.	Insinööri	1	24	25	"	"	"
314	" "	Koneteknikko	1	19	20	"	"	"
315	" "	Piirityönjohtaja	12	16	17	"	"	"
316	" puisto-os.	Kaupunginpuutarhuri	1	28	29	"	"	"
317	" "	Apulaiskaupunginpuutarhuri	1	23	24	"	"	"
318	" "	Toimistoapulainen	3	7	8	"	"	"
319	Kiinteistövirasto, kansliaos.	Piirtäjä	1	9	10	"	"	"
320	" "	Ylivahtimestari	1	11	12	"	"	"
321	" "	Autonkuljettaja-vahtimestari	2	10	11	"	"	"
322	" "	Vahtimestari	1	9	10	"	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka-		Kaup. valt. päät.	
				luokka			
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
323	Kiinteistövirasto, asemakaavos.	Osastosihteeri	1	23	24	8. 5.	1. 3. 63
324	" "	Piirtäjä	1	10	11	"	"
325	" "	"	2	9	10	"	"
326	" kaupunki- mittausos.	Insinööri	1	25	26	"	"
327	" "	Mittausmekkiko	1	22	23	"	"
328	" "	"	1	21	23	"	"
329	" "	"	4	21	22	"	"
330	" "	Laskija	4	18	19	"	"
331	" "	Tonttikirjan hoitaja	1	14	15	"	"
332	" "	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"
333	" "	Kirjanpitäjä	1	11	12	"	"
334	" "	Piirtäjä	1	11	12	"	"
335	" "	"	3	10	12	"	"
336	" "	"	7	9	10	"	"
337	" "	Vahtimestari	1	9	10	"	"
338	" tonttios.	Insinööri	1	26	28	"	"
339	" "	Rakennusneuvoja	1	21	22	"	"
340	" "	Osastosihteeri	1	22	23	"	"
341	" "	Varastoalueiden tarkas- taja	1	22	23	"	"
342	" "	" apulaistarkastaja	1	15	16	"	"
343	" "	Rakennusmestari	1	20	21	"	"
344	" talo-os.	Osastopäällikkö	1	30	31	"	"
345	" "	Osastosihteeri	1	23	24	"	"
346	" "	Toimistorakennusmestari	1	22	23	"	"
347	" "	Toimistoisännöitsijä	1	21	22	"	"
348	" "	Apulaisisännöitsijä	2	18	19	"	"
349	" "	Rakennusmestari	1	22	23	"	"
350	" "	"	3	20	22	"	"
351	" "	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
352	" "	Ovenvartija	2	9	10	"	"
353	" "	Ylivahtimestari	3	11	12	"	"
354	" maatalousos	Apulaiskaupungin agronomi	1	26	27	"	"
355	" "	Maataloustyönjohtaja	2	13	14	"	"
356	" metsäos.	Apulaiskaupungin metsän- hoitaja	1	26	27	"	"
357	Satamalaitos, kans- liaos.	Kanslianhoitaja	1	14	15	"	"
358	" "	Autonkuljettaja-vahti- mestari	1	10	11	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
359	Satamalaitos, kas-	Kirjanpitäjä	1	12	13	8. 5.	1. 3. 63
360	" "	Vahtimestari	1	9	10	"	"
361	"satamakont-						
	tori	Apulaissatamakapteeni	1	24	25	"	"
362	" "	Apulaissatamamestari	1	19	20	"	"
363	" "	Satamatarkastaja	6	16	17	"	"
364	" "	Toimentaja	1	10	11	"	"
365	"varastoimis-						
	ja laituri-	Varastoalueiden tarkas-	1	20	22	"	"
	huolto-os.	taja	1	20	22	"	"
366	" "	Laiturihuollon tarkastaja	1	18	19	"	"
367	" "	Konttorinhoitaja	4	17	18	"	"
368	" "	Laiturihuollon esimies	11	15	16	"	"
369	" "	Varaston esimies	4	15	16	"	"
370	" "	Varastonapulaisesimies	4	13	14	"	"
371	" "	Varastomies	7	10	11	"	"
372	" "	Tavaranmerkitsijä	52	10	11	"	"
373	" "	Lämpöjohtomekaanikko	1	10	11	"	"
374	" "	Insinööri	1	24	25	"	"
375	" "	Nosturiesimies	6	17	18	"	"
376	"satamara-						
	kennusos.	Ylikonemestari	1	23	24	"	"
377	" "	Rakennusmestari	3	23	25	"	"
378	" "	"	2	23	24	"	"
379	" "	"	4	21	24	"	"
380	" "	"	6	21	22	"	"
381	" "	"	5	19	22	"	"
382	" "	"	5	19	20	"	"
383	" "	"	2	17	20	"	"
384	" "	"	2	17	19	"	"
385	" "	"	3	17	18	"	"
386	" "	Mittausteknikko	2	21	23	"	"
387	" "	Piirtäjä	2	17	19	"	"
388	" "	"	2	16	18	"	"
389	Sähkölaitos, järj. toi-						
	misto	Kirjastonhoitaja	1	12	13	"	"
390	" hankinta-						
	toimisto	Korjausmestari	1	22	23	"	"
391	" "	Autoteknikko	1	19	21	"	"
392	" "	Varastonhoitaja	1	16	17	"	"
393	" "	Toimistoapulainen	1	8	10	"	"
394	" "	"	1	7	8	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	astui voimaan
395	Sähkölaitos, uudisra-						
	kennusos.	Ylikonemestari	1	23	24	8. 5.	1. 3. 63
396	" "	Suunnitteluteknikko	1	20	21	"	"
397	" "	Piirtäjä	1	14	15	"	"
398	" "	"	2	10	11	"	"
399	" "	Kaapelimestari	2	23	24	"	"
400	" "	Kojeistomestari	1	23	24	"	"
401	" "	Muuntamomestari	1	23	24	"	"
402	" "	Avojohtomestari	3	22	23	"	"
403	" "	Katuvalomestari	1	22	23	"	"
404	" "	Apulaiskojeistomestari	1	21	22	"	"
405	" "	Apulaismuuntamomestari	1	21	22	"	"
406	" "	Sisäjohtomestari	1	21	22	"	"
407	" "	Suunnitteluteknikko	1	20	21	"	"
408	" "	Apulaisavojohtomestari	3	20	21	"	"
409	" "	Apulaiskatuvalomestari	1	20	21	"	"
410	"käyttöos.	Ylikonemestari	2	23	24	"	"
411	" "	Korjausmestari	1	20	21	"	"
412	" "	Asemamestari	5	22	23	"	"
413	" "	Rakennusmestari	1	20	22	"	"
414	" "	Laboratoriomestari	1	21	22	"	"
415	Vesilaitos, käyttöos.	Ylikonemestari	2	23	24	"	"
416	" jakeluos.	Yliputkimestari	1	23	24	"	"
417	" "	Piirtäjä	1	17	19	"	"
418	" "	Asennustarkastaja	1	19	20	"	"
419	" "	Rakennusmestari	1	20	22	"	"
420	" "	Varastonhoitaja	1	16	17	"	"
421	" "	Apulaisvarastonhoitaja	1	13	14	"	"
422	" "	Työpajan esimies	1	23	24	"	"
423	" "	Toimistoapulainen	1	7	8	"	"
424	Kaasulaitos	Kemisti	1	28	29	"	"
425	" "	Ylikonemestari	1	23	24	"	"
426	" "	Ylikaasumestari	1	23	24	"	"
427	" "	Unimestari	1	22	23	"	"
428	" "	Hiili- ja koksimestari	1	22	23	"	"
429	" "	Sähkökorjausmestari	1	22	23	"	"
430	" "	Piirtäjä	2	17	18	"	"
431	" "	Yliasennusteknikko	1	23	24	"	"
432	" "	Asennusteknikko	1	20	21	"	"
433	" kaupallinen toimisto	Toimisto esimies	1	16	17	"	"
434	" "	Varastonhoitaja	1	16	17	"	"
435	" "	Toimistoapulainen	2	8	10	"	"
436	" "	Asennusteknikko	1	20	21	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Virka	Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
				entinen	uusi	tehty	aastui voimaan
437	Teollisuuslautakunta ja -kanslia	Asiamies	1	29	30	8. 5.	1. 3. 63
438	Teollisuuslaitosten kassa- ja tilios.	Laskutustoimiston pääl- likkö	1	20	21	"	"
439	"	Palkkakonttorin päällikkö	1	21	22	"	"
440	"	Pääkassanhoitaja	1	14	15	"	"
441	"	Kirjanpitäjä	1	14	15	"	"
442	"	Vahtimestari	1	9	10	"	"
443	Liikennelaitos	Asiamies	1	29	30	"	"
444	Teurastamolaitos	Teurastuseläinlääkäri	2	27	28	"	"
445	"	Halliesimies	1	12	13	"	"
446	"	Halliapulainen	1	9	10	"	"
447	"	Esimies	1	11	12	"	"
448	"	Metallikorjausmies	1	11	12	"	"
449	Elintarvikekeskus	Toimistonhoitaja	1	12	13	"	"
450	"	Ajomestari	1	13	14	"	"
451	"	Ermäntä(toimii pääemän- nän sijaisena)	1	13	14	"	"
452	Pukinmäen hoitokoti	Keittäjä	1	4	5	5. 6.	1. 7. 63
453	Lastentarhat	Lastentarhanjohtaja	1	17	18	19. 6.	1. 11. 63
454	"	Keittäjä	1	4	5	"	"
455	Rakennusvirasto	Toimistoapulainen	2	8	10	16. 10.	"
456	Palkkalautakunnan toimisto	Toimistosihtööri	1	24	26	30. 10.	"
457	Sähkölaitos	Piirtäjä	1	9	10	"	"
458	Terveydenhoitoviras- to	Terveystarkastaja	10	13	14	13. 11.	1. 1. 64
459	Rakennustarkastus- toimisto	Rakennustarkastaja	1	33	36	27. 11.	"
460	"	Rakennusmestari	2	24	25	"	"
461	"	"	4	20	22	"	"
462	Kiinteistövirasto	Asemakaavapäällikkö	1	33	34	28. 11.	1. 12. 63
463	" tonttios.	Päällikkö	1	32	33	"	"
464	" "	Osastosihtööri	1	23	24	"	"
465	" kansliaos.	Osastosihtööri	1	23	24	"	"
466	" talo-os.	Apulaisosastopäällikkö	1	26	27	"	"
467	" maatalousos.	Maataloustyönjohtaja	1	13	14	"	"
468	Nuorisotoimisto	Kerhokeskusten valvoja	1	15	16	"	1. 1. 64
469	Maiistraatti	Maiistraatin sihtööri	1	18	19	18. 12.	1. 3. 63
470	"	Kunnallisneuvosmies	2	20	21	"	"
471	Koskelan sairaskoti	Työnjohtaja	1	13	14	"	1. 1. 64
472	"	Alikonemestari	1	15	16	"	"

1) Oikeusministeriön päätöksen mukaan.

Kaupunginvaltuusto päätti 2.10.1963, että seuraavien terveydenhoitoviraston ja lastensuojeluviraston ns. virkalääkärien kanssa saadaan tehdä virkasäännön palkkaluokituksesta poiketen palkkauksesta sopimus seuraavassa luettelossa markkamäärin ilmaistuilla kuukausipalkoilla kaupunginhallituksen asiasta annettavissa täytäntöönpano-ohjeissa lähemmin määrättyssä muodossa ja 1.11.1963 alkaen:

Virasto ja nimike	Neuvottelutuloksen mukainen sopimus- palkka		(Nykyinen pl.)
Terveydenhoitovirasto			
Terveysolojen valvonta-osasto			
Kaupunginhygieenikko	2 575 mk/kk	(33. palkkaluokka)	
Apulaishygieenikko	1 850 "	(27. ")	
Terveydenhuolto-osasto			
Terveydenhuoltolääkäri	2 575 "	(33. ")	
Neuvolatoimisto			
Lastentarhain lääkäri	2 000 "	(28. ")	
Kouluterveydenhoito-osasto			
Suomenkieliset kansakoulut			
Kouluylilääkäri	2 200 mk/kk	(30. palkkaluokka)	
Koululääkäri, 7	1 570 "	(26. ")	
Ruotsinkieliset kansakoulut			
Koululääkäri	1 570 "	(26. ")	
Kasvatusneuvola			
Lastenpsykiatri	2 000 "	(28. ")	
Suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvola			
Koulupsykiatri	2 000 "	(27. ")	
Ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvola			
Koulupsykiatri	2 000 "	(27. ")	
Lastensuojeluvirasto			
Sosiaalilääkäri	2 100 mk/kk	(29. palkkaluokka)	
Lääkäri	2 000 "	(28. ")	
Lastenpsykiatri	2 000 "	(28. ")	
Lastenpsykiatri, tp.	2 000 "	(28. ")	

D. Muutetut ja uuden nimen saaneet virat.

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup. valt. päät.	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		ertinen	uusi	tehty	astui voimaan
1	Maistraatti	Toimistoapulainen	Arkistoapulainen	1	8	9	23. 1.	1. 2. 63
2	Kaupunginkanslia	Kirjaaja	Toimistoesimies	1	14	15	8. 5.	1. 3. 63
3	Tilastotoimisto	Toimistoapulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
4	Verotustoimi	I kunnanasiamies	Kunnanasiamies	1	28	29	"	"
5	Terveydenhoitovirasto	Apulaisvahtimestari	Vahtimestari	1	8	9	"	"
6	Sukupuolitauti- poliklinikka	Naisvahtimestari	Vahtimestari	1	7	8	"	"
7	Desinfioimis- laitos	Desinfioimisapulainen	Vaatevarastonhoitaja	1	6	8	"	"
8	Auroran sairaala	Mekaanikko (vahtimestari)	Mekaanikko	1	12	13	"	"
9	Huoltovirasto	Toimistoapulainen	Konekirjanpitäjä	1	8	10	"	"
10	Työtuvat	Käsityönopettaja	Työtupien osastonhoitaja	1	14	15	"	"
11	Kustaankartanon vanhainkoti	Taloudenhoitaja	Taluspäällikkö	1	23	23	"	"
12	"	Toimistoapulainen	Kassanhoitaja	1	8	10	"	"
13	Tervalammen maatalo	Apulaispuutarhuri	Työnjohtaja	1	11	13	"	"
14	Lastensuojeluvirasto	Toimistoapulainen	Kanslisti	1	10	11	"	"
15	Malmin lastenkoti	Johtajatar	Johtaja	1	16	17	"	"
16	Rakennusvirasto, suunnitelu.	Apulaisinsinööri	Insinööri	3	24	25	"	"
17	"	Toimistoapulainen	Kanslisti	1	8	11	"	"
18	Sähkölaitos	Osastonhoitaja	Toimistonhoitaja	1	13	14	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palkka- luokka		Kaup.valt.päät.	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	töty	astui voimaan
19	Sähkölaitos	Toimistonosaston esimies	Toimistonhoitaja	1	13	14	8.5.	1.3.63
20	"	Johtotarkastaja	Tarkastusteknikko	7	19	20	"	"
21	Vesilaitos	Kemikaalipäivystäjä	Alikonemestari	4	13	15	"	"
22	"	"	Koneenhoitaja	3	13	13	"	"
23	"	I putkimestari	Putkimestari	2	22	23	"	"
24	"	II "	"	1	21	23	"	"
25	"	II "	"	4	21	22	"	"
26	Kaasulaitos	I asennusmestari	Asennusmestari	1	22	23	"	"
27	"	II "	"	2	20	21	"	"
28	"	I putkimestari	Putkimestari	2	22	23	"	"
29	"	II "	"	2	21	21	"	"
30	Teollisuuslaitosten kassaja tilios.	Toimistoapulainen	Arkistojärjestäjä	1	8	10	"	"
31	"	Reikäkorttikoneenhoitaja	Toimistonhoitaja	1	14	15	"	"
32	Hesperian sairaala, Kallion os.	Ylihoitaja	Apulaisylihoitaja	1	17	16	5.6.	1.7.63
33	"	Osastonhoitaja	Sairaanhoitaja	1	14	11	"	"
34	Auroran sairaala	Vastaanottoapulainen	Sairaala-apulainen	3	4	4	"	"
35	Kivelän "	Naisvahtimestari	Toimistoapulainen	1	7	7	"	"
36	" "	Pesuapulainen	Sairaala-apulainen	1	4	4	"	"
37	Hesperian "	Elektroenkefalografilääkäri	Ylilääkäri	1	V. A29	V. B 1	"	"
38	" "	Käsityönohjaaja	Vastaava käsityönohjaaja	1	12	14	"	"
39	Nikkilän "	Apulaisyöylihoitaja	Yöylihoitaja	1	14	16	"	"
40	" mielisairaanhoidajakoulu	Johtaja-opettaja	Johtajatar	1	18	18	"	"

N:o	Virasto tai laitos	Viran		Lukumäärä	Palkka luokka		Kaup. valt. päät	
		aikaisempi nimi	uusi nimi		entinen	uusi	tehty	astui voimaan
41	Tuberkuloositointo	Apuhoitaja	Vastaanottoapulainen	1	8	6	19.6.	1.7.63
42	Kaupunginkanslia	Vahtimestari	Autonkuljettajavahtimestari	1	10	11	4.9.	1.9.63
43	Ulosottovirasto	Toimistoapulainen	Arkistojärjestäjä	1	10	12	"	"
44	Huoltovirasto	"	"	1	10	12	2.10.	1.11.63
45	Ruotsinkieliset kansakoulut	Vahtimestari	Vahtimestari-lämmittäjä-talonmies	1	9	9	16.10.	1.8.63
46	Kaupunginkanslia	Toimistoiesimies	Ylikirjaaja	1	15	15	30.10.	1.11.63
47	Rakennusvirasto	Pääkirjanpitäjä	Apulaiskamreeri	1	19	22	"	"
48	Nukarin lastenkoti	Lastenhoitaja	Ohjaaja	1	9	12	"	1.1.64
49	Ammattioppilaitosten toimisto	Toimistoapulainen	Kirjanpitäjä	1	8	11	30.10.	"
50	Kiinteistövirasto	"	Kirjaaja	1	8	9	28.11.	1.12.63
51	" metsäos.	Metsänvartija	Metsätyönjohtaja	1	12	13	"	"
52	" "	"	"	2	11	12	"	"
53	" talo-os.	Kirjaaja	Apulaiskirjanpitäjä	1	10	10	"	"
54	Kaupunginkirjasto, sairaalasisivukirjasto	Sivukirjastonjohtaja	Laitoskirjastonjohtaja	1	24	24	"	1.1.64
55	"	Kirjastonhoitaja	Sivukirjastonhoitaja	1	22	22	"	"
56	"	"	"	7	20	20	"	"
57	"	"	"	1	19	19	"	"
58	"	"	"	12	18	18	"	"
59	"	Taloudenhoitaja	Talouspäällikkö	1	22	22	"	"
60	Kaasulaitos	Sähkökorjausmestari	Ylisähkömestari	1	23	24	11.12.	"

E. Toiseen laitokseen tai osastoon siirretyt virat.

N:o	Laitos		Virka	Lukumäärä	Palkkaluokka	Kaup.valt.päät.	
	josta virka siirrettiin	johon virka siirrettiin				tehty	astui voimaan
1	Kaupungin-kanslia	Koulutustoi-mikunta	Toimistoapulainen (8 pl)	1	10	8.5.	1.3.63
2	Rahatoimisto	Huoltokassa-osasto	" (8 pl)	4	10	"	"
3	Teknillinen ammatti-koulu	Ammattioppi-laitosten toimisto	"	1	8	4.9.	1.1.64
4	Talous- ja ompelualan ammattikoulu	"	Kassanhoitaja	1	11	"	"
5	Mellunkylän vastaanotto-koti	Naulakallion vastaanotto-koti	Johtaja (22 pl.)	1	25	2.10.	"
6	Rahatoimisto	Palkkalauta-kunnan toi-misto	Apulaiskirjanpitäjä: uusi nimi: kanslisti	1	11	30.10.	1.11.63
7	"	"	Toimistoapulainen	1	8	"	"
8	Marian sai-raala	Nikkilän sai-raala	Apteekkiapulainen	1	5	28.11.	1.1.64

MUUTOKSIA KANSAKOULUJEN OPETTAJANVIRKKOIHIN.

Kaupunginvaltuusto päätti 4. 8. 1963 perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1. 9. 1963 lukien yhden uuden aivovautiolasten erityisopettajan viran.

Kaupunginvaltuusto päätti 19. 6. 1963 lakkauttaa 31. 7. 1964 alkaen ruotsinkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun kolme avoimena olevaa opettajan virkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti 16. 10. 1963 lakkauttaa 31. 7. 1964 lukien ruotsinkielisten kansakoulujen yhden apukoulun opettajan viran ja yhden varsinaisen kansakoulun laulunopettajan viran.

Kaupunginvaltuusto päätti 20. 3. 1963 muuttaa 1. 8. 1963 lukien suomenkielisten kansakoulujen kaksi yleisaineiden opettajan virkaa sellaisiksi yleisaineiden opettajan viroiksi, joiden haltijain velvollisuutena on opettaa yksinomaan voimistelua, urheilua ja terveysoppia.
